

**DRŽAVNI ZBOR
REPUBLIKE SLOVENIJE**

Sejni zapisi

18. seja

(14., 15., 16., 17. in 18. junij 2010)

**Dokumentacijsko-knjižnični oddelek
Ljubljana, 2010**

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

18. seja

(14., 15., 16., 17. in 18. junij 2010)

Sejo so vodili dr. Pavel Gantar, predsednik Državnega zbora, Miran Potrč in France Cukjati, podpredsednika Državnega zbora.

Seja se je pričela ob 14.00.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke, kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Pričanjem 18. sejo Državnega zbora, ki je bila sklicana na podlagi prvega odstavka 57. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: Darja Lavtižar Bebler, Melita Župevc, Eva Irgl, mag. Vasja Klavora, Matevž Frangež in Miro Petek. Na sejo sem vabil predsednika Vlada in ministrice in ministre k 1. točki dnevnega reda, predstavnika Državnega sveta k 4. in 18. točki dnevnega reda, predstavnika Urada predsednike Republike k 20. točki dnevnega reda ter predstavnike Vlade k vsem točkam dnevnega reda. Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na določitev dnevnega reda 18. seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda ste prejeli s sklicem seje 7. 6. 2010. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu z drugim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora. K predlogu za umik točke z dnevnega reda ali predlogov za širitev dnevnega reda seje nisem prejel. Prehajamo na določitev dnevnega reda. Zboru predlagam, da je za današnjo sejo določen dnevni red, kot ste pa prejeli s sklicem. Prehajamo na glasovanje.

Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 65, proti nihče.

(Za je glasovalo 65.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red 18. seje zbora določen.

Prekinjam 18. sejo zbora, ki jo bomo z vprašanji poslank in poslancev nadaljevali ob 15. uri. Hvala lepa.

(Seja je bila prekinjena ob 14.02 in se je nadaljevala ob 15. uri.)

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke in poslanci!

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA - VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV.**

V zvezi s to točko dnevnega reda sem v poslovnem roku prejel pisne prijave 42 poslanskih vprašanj. Vrstni red postavljanja poslanskih vprašanj je določen na podlagi

dogovora z vodji poslanskih skupin in v skladu z 244. členom, drugim odstavkom 245. člena in 247. členom Poslovnika Državnega zbora.

Na prva tri vprašanja poslancev opozicije in na poslansko vprašanje poslanca vladajoče koalicije bo odgovoril predsednik Vlade.

Vsak poslanec ima za postavitev vprašanja na voljo tri minute. Predsednik Vlade, ministrice in ministri odgovorijo na vprašanja v največ petih minutah. Če je vprašanje postavljeno več ministrom, imajo vsi skupaj na voljo pet minut za odgovor. Poslanec, ki ne bo zadovoljen z odgovorom, lahko zahteva dopolnitev odgovora, ne more pa postaviti dodatnega vprašanja. Poslanke in poslance prosim, da so na to pozorni. Obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora poslanec postavi v dveh minutah, dopolnitev odgovora pa sme trajati največ tri minute. Poslanec, ki postavi vprašanje, lahko zahteva, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru predsednika Vlade, ministrice ali ministra. O tem odloči Državni zbor brez razprave. V primeru, da poslanec na postavljeno vprašanje danes ne bo dobil odgovora, mu morajo predsednik Vlade, ministrica ali minister v 30 dneh predložiti pisni odgovor. Poslanec, ki postavi vprašanje, na katerega ni bilo odgovorjeno, lahko izjavi, da vztraja pri ustnem odgovoru. V tem primeru bom vprašanje uvrstil na naslednjo redno sejo Državnega zbora.

V zvezi s to točko so se za danes opravičili naslednji ministri: Samuel Žbogar, minister za zunanje zadeve, dr. Franc Križanič, minister za finance, od 16.30 dalje, dr. Igor Lukšič, minister za šolstvo in šport, od 19. ure dalje ter Dorijan Marušič, minister za zdravje, od 16.45 dalje.

Na klopi ste prejeli pregled poslanskih vprašanj, na katera v poslovnem letu ni bilo odgovorjeno.

Prehajamo na predstavitev poslanskih vprašanj. Kot sem že omenil, bo na prva štiri vprašanja odgovarjal predsednik Vlade Borut Pahor. Poslansko vprašanje mu bo najprej postavil Zmago Jelinčič Plemeniti, Slovenska nacionalna stranka.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa za besedo.

Najprej najvažnejša stvar, gospod premier, moram reči, da imate zelo lepo kravato, usklajeno z obleko in srajco. No, zdaj pa k drugim, manj pomembnim zadevam.

Že v koalicijskem sporazumu dne 6. novembra 2008 ste v točki 11/9 govorili o ustavnoskladnem volilnem sistemu in referendumu, kjer ste obljubili, da se bo zadeva na področju volitev uredila na ta način, da bo nezdržljivost županov in poslancev ugotovljena in odpravljena ter da se bodo odpravili volilni okraji na način, da bo to potem v enotah stranka pravzaprav pripravljala določeno listo 11-ih kandidatov, izmed katerih bi se potem volili oziroma bi volivci izbirali svoje kandidate.

Res je, da je sveta trojica s priveskom ali kakor bi rekli, koalicijski trojček z DeSUS to zadevo obljubljal, stal za njo, vendar je prva obljuba že padla v vodo. Nezdržljivost županov in poslancev je ostala in tako se bojimo, da tudi ne bo prišlo do spremembe volilnega sistema na drugem področju, kar bi bilo za Slovenijo izredno dobro. Na ta način bi pač lahko ljudje izbirali svojega kandidata. Vedeli bi, kdo so tisti, ki imajo možnost, da vstopijo v parlament. In na ta način bi bile stranke primorane izbirati dobre kandidate in bi jih lahko dala na tista mesta, kjer bi bili kakšni izvoljeni. Na ta način bi se izognili - moram razmisliti, da me predsednik Državnega zbora ne bo opomnil, kako naj to povem - na ta način bi se izognili, da bi prišli v parlament kakšni manj sposobni ljudje z malo nižjo stopnjo možnosti razumevanja določenih dokumentov, dokumentacij in pa zakonskih določil ali po domače povedano, bedaki bi ostali izven parlamenta. Prosim, gospod premier.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim, predsednik Vlade gospod Borut Pahor, prosim za odgovor.

BORUT PAHOR: Vse svoje življenje sem se spraševal, kako bom vedel, da sem postal star. Zdaj vem, ko mi bo starejši kolega dal kompliment namesto mlajše ženske. Hvala lepa, kolega Jelinčič, za vaš komentar na začetku.

Zdaj pa k vašemu vprašanju. Kar se tiče volilne zakonodaje. Ta vlada je odločena, kolikor bo naletela na razumevanje potrebnih dveh tretjih poslank in poslancev v tem visokemu domu, da spremeni volilni sistem. Glede tega so bile, so in bodo vedno med strankami, znotraj njih, v parlamentu in izven njih, v strokovni javnosti, različna mnenja. Jaz bi rad pokazal, v katero smer stremi Vlada, bo pa seveda, če bo, to rešila skupaj z vami. Potrebna je, kot rečeno, dvotretjinska večina.

Jaz mislim, da je za Slovenijo kot majhno politično družbo pomembno, da ohrani politično mavričnost. To pomeni, da ne institucionalizira takega volilnega sistema, ki bi oblikoval dva politična tabora, kot dve, bom rekel, prevladujoči politični stranki ali instituciji, ki si izmenjujeta oblast na volitvah. To bi pomenilo uveljavitev po mojem večinskega volilnega sistema. Ima dobre strani, vendar ne, po mojem, za majhno politično družbo, kot je slovenska, ki mora stremeti k temu, da ohrani v svoji politični identiteti to različnost in hkrati zaradi tega prav možnost za konsenz. To je prva stvar.

Proporcionalni volilni sistem. Kjer je mogoče, da se za mesto v parlamentu potegujejo tudi stranke, ki nimajo velike politične podpore, pa vendarle dovolj visoko. Ta prag je treba določiti, da dobijo sedež v parlamentu in govorijo v imenu tistih ljudi, ki so sicer v manjšini, vendar so še vedno v

družbi prisotni. V primeru večinskega volilnega sistema je to manj verjetno. Vendar je to v velikih družbah manj boleče, v manjših pa bolj.

Drugo vprašanje zadeva župane in poslance. Ni nobena skrivnost, ne moje osebno mnenje, mnenje večine v Vladi, da je to, po mojem, strukturni problem, velik. Pa mi naj županje in župani, ki ste hkrati tudi poslanke in poslanci, ne zamerijo, te odkritosti. Dolgo vrsto let sem skupaj z vami sedel v poslanskih klopeh, videl ta problem z ene in zdaj kot predsednik Vlade vidim ta problem tudi z druge strani. Moja izkušnja mi govori, da vsaj večina, zdaj ne bi šel at personam, ampak grem ad drem, na problem, saj večina tistih, ki ste ob tem, da ste poslanke in poslanci, ste najprej predvsem župani in županje. Svoj položaj v tem visokem domu, kjer bi morali po ustavi skrbeti za skupno dobro cele države, najprej in predvsem gledate na parcialni interes svojega lokalnega okolja. To vnaša neko trenje v politične odločitve, ki ni koristno za, bom rekel, nacionalne interese. In jaz sem za spremembo zakonodaje, ki bi ločila ti dve funkciji, župansko in poslansko. Tukaj se akumulira pomembna politična moč in ljudje to vedo. Ko se in ko imajo možnost odločati, da dajo prednost nekemu, ki je hkrati župan in se poteguje za mesto poslanca, večinoma, ne glede na politične barve, tako podporo tudi dobi, ker vedo, da bodo s tem okrepili njegov politični položaj in moč, ne kot poslanca, ampak kot župana, ki bo potem zaradi okrepljene politične moči vrnil svojemu okolju s svojim vplivom tisto, kar od njega to okolje pričakuje. To vnaša neko kolizijo interesov med zahtevo, da tukaj vsi navzoči delamo v skupno dobro, v imenu vseh državljanek in državljanov, in da kdo dela zlasti kot župan ali županja za potrebe in interese lokalne skupnosti. Vlada si bo torej, če ostane pri teh problemih, prizadevala skupaj z vami oblikovati tak volilni zakon, ki bo upošteval ti dve premisi, in če bomo dobili 2/3 večino, bomo po mojem mnenju prišli do boljšega volilnega zakona, ni pa to zdaj prioriteta Vlade, imamo druge resnejše probleme, je pa to v našem načrtu.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želite dopolnitev odgovora?

Prosim, gospod Jelinčič.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa.

Dobil sem odgovor na polovico vprašanja, zato bi bilo lepo, če bi ga dobil še na drugo polovico. Jasno, da mi nismo za dvig volilnega praga za vstop v parlament, kakor tudi ne za večinski sistem. Mislim, da je smiselno, da v naši družbi ostaja proporcionalni sistem, tako kot ga ima večina evropskih držav. Nekateri imajo neke druge variante.

Dne 9. februarja 2009. leta je gospa ministrica Irma Pavlinič Krebs ustanovila tako imenovano delovno skupino za pripravo volilne zakonodaje, ampak vse skupaj je nekako

zamrlo. Nič se ne premika. In jaz mislim, da je to zelo smiselno, da se naredi ta sprememba, da se uvede tudi obvezni preferenčni glas, vendar je treba ukiniti okraje. Vse bo lažje, vse bo bolj transparentno in konec koncev, tudi razna presenečenja, ki se zdaj dogajajo, ko pridejo v parlament ljudje, za katere so vsi mislili, da bodo vstopili v parlament oziroma za katere so mislili, da bodo po zmagi zopet ministri. To se lomi in to se zlomi. Zato je smiselno, da se ta zadeva enostavno naredi na tak način, kot je bilo v samem začetku podano. To se pravi, 8 volilnih enot in v vsaki volilni enoti 11 kandidatov, ki jih volijo volivci z, magari, obveznim preferenčnim glasom. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Prosim, predsednik Vlade.

BORUT PAHOR: Mislim, da gremo približno v isto smer, ne nazadnje imamo izkušnje s poizkusi, ki niso dokončno uspeli v prejšnjem mandatu. Zdaj poskušamo znova oblikovati potrebno 2/3 večino. Zakon je pripravljen, kot mi sporoča ministrica Krebsova. Jaz predlagam, če je lahko danes tak dogovor, da se ti pogovori med poslanskimi skupinami in Vlado nadaljujejo, in da ugotovimo, ali obstoji glede temeljnih rešitev nove volilne zakonodaje dovolj konsenza, in potem ob vseh drugih nalogah, ki jih imamo - zadnje kar si želim, kolega Jelinčič, zadnje, kar si želim, je, da bi si ljudje zunaj te pomembne stavbe mislili, da se ukvarjamo s problemom, kako si bomo razdelili politične stolčke, in da se ne ukvarjamo z njihovimi problemi, problem njihovega standarda itn. Če pa lahko to rešimo na način, da ne ogrozimo drugih nalog, ki jih imamo, potem predlaga ministrica Krebsova, da obnovite in pohitite z dialogom s poslanskimi skupinami in da pridemo do glasovanju o zakonu in da ima možnost, da uspe z dvotretjinsko večino.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Poslansko vprašanje predsedniku Vlade bo predstavil mag. Andrej Vizjak Slovenska demokratska stranka.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Spoštovani predsednik Vlade. Res je, imamo več bolj pomembnih tem. Podatki o stanju javnih financ, javnem dolgu in razmerah v gospodarstvu so skrb vzbujajoči, lahko bi rekli tudi, alarmantni. Na monitorjih si pogledjmo nekaj statistike za zadnjih nekaj let. Podatki o gospodarski rasti kažejo, da smo imeli po obdobju rasti v obdobju 2000-2008 drastičen padec v letu 2009, ki je bil večji od povprečja EU. Poljska celo padca gospodarske rasti ni imela. Slovenija je tista, ki je imela najnižje. Javnofinančni odhodki so poskočili iz 42 % na 47 % BDP. Javni sektor porabi vse večji delež, ki ga ustvari gospodarstvo. Podobno kaže tudi graf javnofinančnega primanjkljaja, kjer je predstavljena razlika med javnofinančnimi odhodki in prihodki. Razlika narašča. Vse

več trošimo glede na ustvarjeno v gospodarstvu. Razliko med odhodki in prihodki krijemo z zadolževanjem. Javni dolg strmo narašča in znaša približno 16 tisoč evrov na slehernega zaposlenega v Sloveniji. Izjemno skrb vzbujajoč je podatek o padcu konkurenčnosti slovenskega gospodarstva. V zadnjem letu smo padli najbolj med vsemi državami, kar za 20 mest. Če smo v obdobju 2004 in 2008 izboljšali konkurenčnost za 11 mest smo sedaj zopet vse pokvarili in še več.

Skrb vzbujajoč je tudi podatek o zaposlenih v javnem sektorju in masi plač v javnem sektorju. Namesto da bi bila prioriteta večja učinkovitost javnega sektorja, ustvarja vaša vlad vse več agencij in raznoraznih svetov. Kar deset ste jih ustanovili v mandatu te vlade.

Tudi zadnji podatki o rasti BDP kažejo, da nimamo gospodarske rasti, ampak stagnacijo. Izvoz se je sicer nekaj okrepil. Domača potrošnja, investicije pa so padle. Gospodarstvo ocenjuje, da so dodatni žebli v krsto domačega gospodarstva tudi zadnji ukrepi Vlade in koalicije. Na Vladi sprejet rebalans proračuna, ki zmanjšuje državne investicije za okoli 450 milijonov evrov, zlasti v cestno infrastrukturo, zdravstvo in tudi nekatere druge investicije. Tudi trošarinska politika, ki drastično draži energente, pogonska goriva, elektriko bo prizadela slehernega prebivalca in gospodarski subjekt.

Obvezna delitev dobička zaposlenim, to mnogi gospodarstveniki ocenjujejo kot nov davek v državi.

Spoštovani predsednik Vlade:

Zakaj posegate s temi škodljivimi ukrepi v ranjeno in skrhamo gospodarstvo, ki edino ustvarja in mora potegniti Slovenijo iz recesije?

Spoštovani predsednik Vlade:

Kateri so konkretni prioritetni kratkoročni, poudarjam, kratkoročni ukrepi za spodbujanje gospodarstva, ki bodo imeli takojšnji učinek v smislu gospodarske rasti?

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim predsednik Vlade gospod Borut Pahor.

BORUT PAHOR: Najprej odgovor na vaše vprašanje, kakšne konkretne naloge so zadane Vladi na področju vzpostavljanja ugodnega ali pa ugodnejšega finančnega okolja za mala in srednja podjetja - teh je največ, in ta so ta hip za nas zelo pomembna -, samo vzpostavili končno nov instrument tveganega kapitala. Zagotovili smo več kot 100 % povečanje razvojnih spodbud, po dve podjetji za vlaganja v nove inovativne proizvode in storitve, ter za nakup tehnološke opreme, v primerjavi z letom 2008. Povečali smo vlaganja v znanje in inovativnost. Veste, da smo kljub krizi ali pa prav zaradi nje povečali za 50 % finančna sredstva za RMB. Mislím, da je to smela, ampak neizogibna poteza v času, ko želimo, da obrnemo tudi trend konkurenčnosti navzgor. K njemu kasneje.

Pripravili smo nov program internacionalizacije slovenskega gospodarstva. Uvajamo nove oblike spodbujanja slovenskih podjetnikov ob vstopu na tuje trga. V izvedbi je sedaj akcijski načrt za odpravo administrativnih ovir, s katerim se postopoma te ovire odpravljajo in prispevajo k izboljšanju poslovnega okolja za podjetja.

Med prvimi v EU smo sprejeli akcijski načrt za izvajanje akta o malih podjetjih, v katerem je opredeljenih 10 prioritetenih ukrepov za povečanje konkurenčnosti malih in srednjih podjetij.

V predlogu rebalansa, ki ga omenjate za leto 2010, za področje spodbujanja podjetništva in konkurenčnosti ni predvideno bistveno zmanjšanje sredstev. Nasprotno smo v predlogu rebalansa, prvič povečali sredstva za neposredne tuje investicije za nekaj manj kot 6 milijonov evrov, in drugič skoraj 14 milijonov evrov razvojnih sredstev smo prenesli iz bilance A v bilanco B, torej z namenom, da povečamo sklad za dodeljevanje garancij malim in srednjim podjetjem za najem bančnih kreditov s subvencijo obrestne mere. Ta instrument se je namreč v zadnjem letu izkazal za zelo uspešnega in zaželenega med podjetji.

Naprej. Pomembna novost, ki jo pripravljamo, upam, da bo implementirana čim prej, za to področje, je ustanovitev tako imenovane razvojne platforme, ki predstavlja povsem nov, svež pristop k pridobivanju in razdeljevanju razvojnih sredstev, in bo med drugim omogočila prehod od nepovratnih na dostopnejše povratne oblike financiranja. Glavno vlogo pri upravljanju bo prevzela Slovenska izvozna in razvojna banka.

Glede zakona o udeležbi delavcev na dobičku je bil glavni namen Vlade izboljšati odzivnost podjetij za uporabo te oblike motiviranja delavcev k večji gospodarnosti in učinkovitosti delavcev. Ni nobena skrivnost, da je imela Vlada en pogled na to, kako priti do tega cilja, in politična večina v Državnem zboru drugega. Vlada stoji za konceptom prostovoljnega, torej prostovoljne delitve dobička, meneč, da bi prav tako dosegli ta cilj. Jaz sem se pogovarjal s številnimi gospodarstveniki, ki imajo naložbe pri nas, v tujini ali pa jih nameravajo imeti in rekli so mi neko stvar, ki je verjetno zelo poštena in iskrena, v stvarnem smislu Zakona o obvezni delitvi dobička niti ne vidijo kot veliko prepreko za odločitev, da bi bila Slovenija lokacija za njihove naložbe. Bolj jih vznemirja neka psihologija, mentaliteta, ali to razmišljanje pomeni samo en delček v celotni politični sliki Vlade in politične večine, ki morda v prihodnje želi bolj obremeniti tuj kapital ali pa domač, če bi investiral na slovenskih tleh. Torej, gre bolj za psihološki kot stvaren fenomen, ampak tudi ta je danes relevanten v gospodarskem življenju. In visoki dom se bo odločil, ali bo znova potrdil ali ne zakon, ki je bil že enkrat sprejet. Stališče Vlade pa je v tem smislu znano. Mi si želimo, da bi bilo storjeno vse, kar je mogoče, da bi se, in to je zdaj moj politični odgovor na vaše vprašanje, da bi se

to neravnovesje med solidarnostjo, ki ste jo omenjali, ki je bila povečana v lanskem letu, koliko smo - za 44 % - povečali sredstva za socialno kohezivnost. Da bi se v letošnjem letu, zlasti v drugi polovici leta z rebalansom, zato, da držimo do 5 % deficit, da se bo s strukturnimi reformami in z izboljšanjem okolja za tuje investicije vrnila gospodarska rast in se obnovila delovna mesta, zlasti nova, če je to mogoče.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želite dopolnitev odgovora?

Prosim, mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Ja, seveda, saj na nekaj ni bilo odgovorjenega. Namreč, v opozicijski SDS nismo doslej le kritizirali Vlado zaradi neučinkovitih in nepravočasnih protikriznih ukrepov. Videli smo podatke, statistika kaže, da so bili udarci po slovenski ekonomiji hujši in da smo bolj utrpeli vse skupaj kot pa primerljive države. Torej, očitno ukrepi ne primejo in še več, niste povedali niti skoraj nobenega novega, ki ga boste sprejeli, kratkoročnega, protikriznega. Vse, kar ste našteali, je bodisi že uveljavljeno ali pa je bilo v preteklosti in očitno ne deluje.

Poglejte na zadnji paket Slovenske demokratske stranke, ki je bil tu vložen, tretji paket, ob predhodno tudi predlaganemu partnerstvu, ste obljubili, da boste nanj celovito odgovorili in po potrebi tudi vključili kakšne... Celovitega odgovora do danes nismo dobili. Paket je nosil oznako "Boj proti krizi je boj za nova delovna mesta".

Slovenija je v tem obdobju izgubila približno 100 tisoč delovnih mest, pa bom ponazoril zakaj. Namreč, če seštevamo podatke o porastu brezposelnih za 40 tisoč, in temu dodamo 17 tisoč manj izdanih delovnih dovoljenj v letošnjem letu in 20 tisoč več upokojujencev in tudi prištejemo vsaj eno tretjino tistih, ki so v ukrepih začasnega čakanja na delo in teh drugih ukrepih, potem lahko ugotovimo, da je Slovenija ob približno 100 tisoč novih delovnih mest. 100 tisoč delovnih mest smo zgubili. Torej, spoštovani predsednik Vlade, slovensko gospodarstvo potrebuje predvsem kratkoročne učinkovite ukrepe za spopad s krizo, strukturne reforme so potrebne, vendar bodo dajale učinke šele čez leta. Potrebujemo kratkoročne ukrepe v smislu davčne in administrativne razbremenitve, vaši ukrepi gredo diametralno nasprotno smer. Dvig trošarin je dvig davkov, to je vsem jasno, tudi diametralno nasproti je predlog rebalansa, da se znižujejo državne investicije, ki poganjajo gospodarstvo.

Torej, spoštovani predsednik Vlade, še enkrat:

Kateri so tisti prioritetni... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim, gospod predsednik Vlade.

BORUT PAHOR: Danes je tak konstruktiven ponedeljek. Prej smo se zmenili pri prejšnjem odgovoru, da bomo poskušali narediti korak naprej do sprejema novega volilnega zakona, vam pa predlagam, da, če seveda sprejmete to ponudbo, do začetka diskusije o rebalansu proračuna predstavite vaš predlogov kratkoročnih ukrepov, kot bi jih sprejeli, če bi imeli odgovornost za vodenje Vlade. In mi bomo ob začetku diskusije za sprejetje rebalansa odgovorili na vaš predlog. Bojim se sicer, da se bo ponovila zgodba, ko bo prišlo do povečanje fiskalne obremenitve ne njene razbremenitve, vendar poskusimo znova. Še enkrat vam povem. Če bi bila slika Slovenije takšna, kot jo kažejo kritiki naše gospodarske politike, potem se Slovenija danes ne bi nahajala v družini tistih redkih evropskih držav, ki snujejo pomoč za tiste, ki so se znašli v globokih razvojnih problemih. Ni samo Grčija tukaj, so tudi druge velike države. Slovenija je imela dramatičen upad BDP v letu 2009, mi se počasi dvigamo kljub temu, da prihaja do kvartalnih nihanj. Tukaj so razlogi različni, tako kot je recimo, gospod minister, gradbeništvo pregrevalo gospodarsko rast v času konjunktura, tako jo zdaj zamrzuje v času recesije. In s tem se moramo soočiti in Vlada je odločna, da se sestane z velikimi in malimi igralci na področju gradbeništva in da vidimo, kako tukaj lahko hitro in konkretno pomagamo in pri vseh drugih, kjer bomo ugotovili te potrebe. Hočem vam samo reči, da iz dneva v dan sprejemamo kratkoročne odločitve zato, da pomagamo podjetjem. Mi imamo vrsto zamisli, kako v kratkem času realizirati nekaj odločitev, ki bodo pomembne za konkurenčnost slovenske ekonomije, ta je ključnega pomena.

Sestavni del, torej še enkrat povem, sestavni del naše, recimo temu gospodarske politike je ta hip rebalans, zato, da ostane primanjkljaj vzdržan, strukturne reforme, ki tečejo naprej in razmišljanja o tem, kako Slovenijo pripraviti kot lokacijo za tuje investicije. In tukaj razmišljamo o Silicijevi dolini, Sloveniji kot Silicijevi dolini za inkubacije novih tehnologij. Mislim, da bodo to ne samo kratkoročni, ampak tudi dolgoročni ukrepi. Mi moramo na koncu tega leta nekako poravnati to porušeno ravnovesje med solidarnostjo in tekmovalnostjo, mislim, da Vladi to zdaj uspeva, seveda pa morate priznati, naletava na vrsto ovir pri socialnih partnerjih, ampak socialnih partnerjev ne odrivamo, poskušamo z njimi imeti dialog in jim razložiti, zakaj so to ukrepi, ki so dolgoročno pomembni in koristni tudi zanje.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Prosim, proceduralno, gospod mag. Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa.

Ja, prav v tem konstruktivnem duhu tudi jaz predlagam razpravo o odgovoru predsednika Vlade na moje vprašanje v

skladu z določili Poslovnika. Namreč, prav je, da bi si predsednik Vlade res pobliže ogledal naš tretji paket protikriznih ukrepov, ki smo jih dali in na katerega je obljubil odgovor. Kajti odgovor na marsikatero njegovo vprašanje nam, opozicij, je, predstavite vi vaše kratkoročne ukrepe. Notri jih je vrsta in vrsta dobrih. Povedal vam bom enega, izjemno pomembnega: fiskalno pravilo, da lahko v tej državi porabimo toliko oziroma delež ustvarjenega, ne pa v absolutnem znesku omejiti javno porabo, gospodarstvo pa ustvarja vse manj. Država vse več troši - videli smo grafe, so tudi na monitorjih. Država troši in troši, tudi po številu in ustanavljanju novih agencij. Spoštovani predsednik Vlade, deset novih agencij ste ustanovili v mandatu vaše vlade. Ali je to pot k učinkovitejšemu javnemu sektorju in k obvladovanju javnih izdatkov za te namene? Še več, predlagali smo in predlagamo davčno in administrativno razbremenitev gospodarstva. Vaši ukrepi gredo ravno v obratno smer, dvig trošarin je dodatno davčno breme za gospodarstvo. Predlagali smo tudi učinkovitejše izvajanje shem podpore gospodarstvu, teh kreditnih linij, se pravi, jamstvenih shem. Predlagamo več državnih in lokalnih investicij na podlagi razvojnih projektov, kot je vlaganje v energetiko. Mimogrede, od vašega obiska v Posavju se ni zgodilo tisto pomembno - državni prostorski načrti niso šli naprej, stojijo. Maja je bila obljubljena javna razgrnitev državnega prostorskega načrta za hidroelektrarno Brežice, zdaj smo že junija, javne razgrnitve ni. Predvsem pa pričakujemo paket varčevalnih ukrepov javnega sektorja. Tega paketa ni, kajti po vseh statistikah gre poraba, sploh ta fiksna poraba navzgor, zmanjšujejo se pa investicije in to dodatno slabi gospodarstvo, ker pač nima kaj delati.

Torej, razlika med Slovenijo in Grčijo je samo ena: Grčija je to krizo pričakala bistveno bolj zadolžena kot Slovenija. Mi smo med državami evroobmočja najbolj povečali javni dolg v odstotku bruto domačega proizvoda, kar za približno 60 % smo povečali javni dolg.

Spoštovani predsednik Vlade, vrsta razlogov je, zakaj bi bilo treba opraviti razgovor o tako pomembnih temah, zato proceduralno predlagam, da opravimo o vašem odgovoru razpravo v Državnem zboru, ker mislim, da je to glavno mesto za to. Seveda, statistika je zoprna. Statistika govori o tem, da je Slovenija na slabi poti. Poskušajte jo, prosim, realno oceniti in ne govorite o takšnih floskulah, kot je Silicijeva dolina.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

O predlogu poslanca mag. Andreja Vizjaka, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika Vlade na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil jutri, v torek, 15. junija 2010, v okviru glasovanj.

Poslansko vprašanje bo predsedniku Vlade Borutu Pahorju postavil Jakob Presečnik, Slovenska ljudska stranka.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani gospod predsednik Vlade, spoštovane ministrice, spoštovani ministri, kolegice in kolegi!

Glede na to, da imam vprašanje na podobno temo, kot je prej kolega spraševal in vi odgovarjali, moram reči, da sem temeljito poslušal tudi vse vaše odgovore. Kljub temu pa imam vprašanje s podobnega področja.

Slovenija je uradno še vedno v recesiji. Uradna statistika nas uvršča v lepo družčino. Poleg nas se od držav EU v recesiji nahajajo le še Grčija, Ciper in Romunija. Na lestvici svetovne konkurenčnosti smo padli za 20 mest, na 52. mesto med 58. državami. Za nami so se uvrstile le, po naših podatkih, Bolgarija, Romunija, Argentina, Hrvaška, Ukrajina in Venezuela. Vendar predsednik Vlade in minister za finance ostajata optimistična, saj pravita, da so za zdaj stvari za Slovenijo razmeroma ugodne, saj če bo oživel evropsko gospodarstvo, potem bo to vplivalo tudi na slovensko in napovedi UMAR bodo še vedno realno dosegljive. Čudno, lahko bi rekel, parazitsko razmišljanje. Naše kritike, da smo premalo naredili za zagon slovenskega gospodarstva, so očitno bile na mestu.

Komaj smo sprejeli proračun za leto 2010, je že pred nami rebalans proračuna, saj statistični podatki predvidevajo - po naših podatkih, ko še nismo dobili na mize rebalansa proračuna, to smo dobili danes in zagotovo je v njih mogoče kakšen podatek, ki ni točno tak, kot ga bom navedel, ker še nismo uspeli proučiti tega rebalansa -, torej, statistični podatki predvidevajo 540 milijonov evrov nižje prihodke od predvidenih. Izdatki naj bi se po nam dostopnih podatkih zmanjšali za skoraj 600 milijonov evrov. Predvsem s črtanjem investicij. Večinoma na področju prometa, zdravstva, obrambe, znanosti in tako dalje. V najbolj neprimernem času, po našem mišljenju, bomo varčevali z zamikom investicij v prihodnje leta, o varčevanju na področju materialnih stroškov, stroškov plač, blaga in storitev pa zopet ne zasledimo nobenih posebnih, bi rekel, oprijemljivih podatkov.

Zato me, spoštovani predsednik Vlade, zanima naslednje.

Ali ste vi osebno kot predsednik Vlade ob pripravi rebalansa proračuna od neposrednih in posrednih proračunskih uporabnikov zahtevali znižanje materialnih stroškov, kot je postavka izdatki za blago in storitve?

In: Kakšna je bila vaša zahteva?

Drugo, kateri neposredni in posredni proračunski uporabniki so vaše navodilo upoštevali in kateri ne?

V primeru, da je bilo kaj tega tudi upoštevanega, pravim, nismo še preštudirali detajlno rebalansa, ker smo ga dobili šele danes.

Koliko so se nominalni... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim predsednik Vlade gospod Borut Pahor.

BORUT PAHOR: Tudi za voljo; kot rečeno, danes je tak konstruktivni ponedeljek; tudi za voljo vašega vprašanja bomo gradivu za proračunsko sejo pridali prav vse razpoložljive informacije o ukrepih, ki jih je slovenska vlada sprejela na področju varčevanja v njeni pristojnosti. Jaz mislim, da bodo to zanimivi podatki, ki bodo pokazali, da je bilo treba veliko truda, da smo prišli do rezultatov, kot je recimo v primerjavi z letom 2008 za skoraj 20 % zmanjšan strošek za pisarniški material, za skoraj 15 % prevozniki stroški, službena potovanja so se zmanjšala skoraj za 40 %. Pravim, tukaj je samo nekaj stvari, ki jih velja omeniti za to, da bi šel k tistim podatkom, ki so kot agregat veliko bolj pomembni. Na področju plač v javnem sektorju smo sklenili dva dogovora, ki v letih 2009-2010 pomenita znižanje potrebnih javnofinančnih sredstev za plače v javnem sektorju v skupni višini 450 milijonov evrov.

Brez teh ukrepov, spoštovani gospod poslanec, brez teh ukrepov bi na primer rast plač v javnem sektorju to leto znašala 10,3 % in zdaj znaša 2,7 %. Ali je 2,7 % primerno glede na gospodarsko rast in situacijo? Verjetno je to visoka rast, zlasti v primerjavi z rastjo plač v realnem sektorju, ampak brez zamere, nekaj bom rekel, ne pohvale, si ne upam misliti na to besedo s strani opozicije, ampak nekaj razumevanja za to, koliko ogromnega dela je bilo treba dati za to, da smo dogovorili s socialnimi dejavniki te dogovore. Vsaj nekaj tega priznanja pa bi vendarle lahko bila ta vlada deležna. V predlogu rebalansa, ki smo ga poslali v Državni zbor je res, da se odhodki namenjeni investicijam znižujejo, nikakor ne drži, da se ne znižujejo tudi izdatki za blago in storitve oziroma materialne stroške. Ob tem je treba povedati, da so se znižali izdatki za to področje v primerjavi z letom 2008 in 2009 in se še dodatno zmanjšujejo. In sicer 864 milijonov evrov v letu 2008 na predlaganih dobrih 823 v letu 2010. Če se omejim samo na predlog rebalansa, se podatki za blago in storitve še znižujejo za 71 milijonov evrov. Kar pomeni 8 % manj, kot je bilo v ta namen že sprejeto v tem Državnem zboru. Če iz tega izvzamemo celotne odhodke namenjene za posebne materiale in storitve, predvsem pri vojski in policiji, so izdatki za blago in storitve nižji, še vedno nižji za 51 milijonov evrov. Mislim, kaj hočem reči? Hočem vam reči, da se ravnokar tukaj z ministrico Krebs in ministrom Marušičem sedaj z vami pogovarjamo po končanem pogovoru s sindikatom FIDES, ki seveda ostro protestira o nameri Vlade, da bi posegli v nekatere, recimo temu doslej dogovorjene pravice. Mislim, da gre za vprašanje dežurstva.

To je samo eden izmed sestankov samo en zelo majhen segment. Čaka nas verjetno v prihodnjem tednu sindikat z vsemi javnimi sektorji. Še enkrat naj vam povem, to mi je sedaj generalna sekretarka rekla, tudi če bi odpravili

administracijo, mi deficita ne bi odpravili. Tako velik je ta problem. Ampak, pogledajte, gospe in gospodje, Slovenija relativno, ne pravim ekselentno, ampak relativno dobro regulira proces krize. Mi smo zaradi številnih značilnosti padli zelo globoko v luknjo recesije in se počasi a zanesljivo dvigamo. Slovenija okreva, ne brez težav, ampak vas prosim, okreva tako, da na ramenih najbolj socialno občutljivih ljudi ni bilo glavnega bremena. Mi nismo izgubili, kot je bilo mišljeno, da bomo imeli številko letos ob temu času 130 brezposelnih, ampak jih imamo pod magično številko sto tisoč. In mi smo z ukrepi Vlade ohranili osemindvajset tisoč delovnih mest.

Hočem reči, o.k. lansko leto smo pazili na socialno povezanost, letos bomo poskusili z instrumenti... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa gospod predsednik.

Želite dopolnitev odgovora gospod Presečnik?
Lepo prosim.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za odgovor.

Torej, v sovjem dodatnem oziroma, ja, dopolnilnem vprašanju na isto temo, bi le omenil področje investicij, ki se po našem vedenju izrazito črtajo iz predloga rebalansa proračuna. Pa ne le zaradi problema gradbeništva, prej ste omenili pri odgovoru poslanskemu kolegu, da boste tej temi namenili na Vladi še posebno pozornost, vendar moram reči, da ne le gradbeništvo, ampak naše gospodarstvo v celoti potrebuje investicije. Jaz sem ravno zaradi tega kritičen do sprememb proračuna, ki v veliki meri črta te investicije. To je zagotovo slabo za celotno gospodarstvo. Po mojem prepričanju je treba dati podporo državnim investicijam in tudi občinam zagotoviti možnost za svoje investicije in da investicije peljejo naprej. To je zagotovo kot pomoč slovenskemu gospodarstvu v celoti, ker v nasprotnem primeru bo mnogo ljudi ostalo brez dela. In kot rečeno, to bo slovo in za proračun na prihodkovni strani in pa za proračune tudi drugih blagajn. Seveda, kaj pa posledično veliki socialni problemi v Sloveniji.

Torej problem investicij v Sloveniji ostaja. Zagotovo je, po mojem mnenju, ta res, ki se po mojem poznavanju predvideva v temu rebalansu, prevelik in na hitro sprejet. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Prosim, predsednik Vlade

BORUT PAHOR: Toliko številke se giblje pred mojimi očmi, da se opravičujem, če ta podatek ne bo točen. Z generalno sekretarko preverjava številne številke, ki so pred nama, v proračunu in gledava številke iz leta 2008, iz leta 2010 iz

rebalansa. Zdaj, če imava prav, pravim, če, potem, spoštovani gospod poslanec, bomo v primerjavi z letom 2008 leta 2010 imeli za 60 % več investicij. Mora biti malo tišine pri tem podatku, če je točen. Zdaj, če je točen... / oglašanje iz dvorane/ Seveda, jasno, ampak brez zamere, ko slišim to pripombo, jaz mislim, da je prav, da je v parlamentu živahno, če ni žaljivo, jasno, ampak pada povsod, dragi moji kolegi. Pada in se vzpenja z različno hitrostjo. / oglašanje iz dvorane/ Samo hipec. Pada in se vzpenja z različno hitrostjo. Slovenija je majhna ekonomija, mi nimamo internega povpraševanja, kot ga ima lahko Poljska. Brez zamere. Mi smo odvisni od naših izvoznih partnerjev. Ena od teh držav ima velike težave, druga rine v težave, za tri upamo, da bodo šle dobro skozi probleme, s katerimi se sedaj soočajo. Jaz sem zadovoljen, da je nemška vlada povlekla zelo pogumne korake in parlament, kot jih je, in za nas je, da povem kar odkrito in brez dlake na jeziku, bistvenega pomena, da se glede razvojne politike držimo zelo blizu Nemčije. Zelo blizu. In da gremo. Vprašanje bo samo, ali bomo šli lahko tako hitro, kot bo šla Nemčija naprej, tudi na ovinkih, kjer bo treba zdržati to hitrost. Če je ta pripravljenost in ta volja, Vlada ima v rokah in v diskusiji strukturne reforme, ki bodo v bistvu, bom rekel, kot magnet držale Slovenijo v teh zelo napetih trenutkih izhoda iz krize, in gremo med najbolj dinamičnimi državami ven. Samo te odločitve moramo tukaj sprejeti. Ampak mi smo na tej poti. Ne pravim, še enkrat, da ne bo nesporazuma, gospod poslanec, jaz ne trdim, da je bil vsak ukrep te vlade dober, ne trdim, da je bil pravočasen, ne trdim, da nismo imeli, morda, ko gledamo za nazaj, kakšne druge alternative, ampak suma sumarum se je Slovenija iz najgloblje recesije povlekla in gre v pravo smer. O tem ne govorim jaz, o tem govorijo bonitetne hiše, ki ocenjujejo Slovenijo. Slovenija je med tistimi državami, ki so vredne zaupanja. To tudi investitorji vedo. In če vedo tuji investitorji, ki mislijo samo na svoje koristi, moramo vendar nekaj tega sprevideti tudi mi. Ampak bodo potrebni nadaljnji rezi, nadaljnje težke in pogumne odločitve. Kmalu bodo tukaj pred Državnim zborom in Državni zbor bo odločal o njih, Vlada jih bo pripravila.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Imate postopkovni predlog, gospod Presečnik?
Prosim.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa gospod predsednik.

Zahvaljujem se tudi za ta dodatni odgovor, bi pa izkoristil poslovniško določilo, da predlagam, da naredimo razpravo o odgovoru predsednika Vlade. Tudi kolega prej je, kjer ste odgovarjali na podobno temo, jaz mislim, da je možno ti dve vprašanji združiti in pri eni temeljiti razpravi pred razpravo o rebalansu proračuna, pred sprejemanjem rebalansa

proračunov opraviti temeljito razpravo na te gospodarske teme, na teme investicij v državi, na teme zmanjševanja stroškov itd. Tudi na te teme primerjave med posameznimi letu 2008, 2009, 2010 pa mogoče še katerega drugega obdobja. Torej v skladu s Poslovníkom predlagam razpravo o odgovoru predsednika Vlade. Hvala lepa.

PRESEDNİK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

O predlogu poslanca Jakoba Presečnika, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika Vlade na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni odločil jutri, v torek, 15. junija 2010 v okviru glasovanj.

Poslansko vprašanje predsedniku Vlade bo postavil Bojan Kontič, Socialni demokrati.

Prosim.

BOJAN KONTIČ: Hvala lepa. Spoštovani gospod predsednik Državnega zbora, predsednik vlade, ministrice, ministri, kolegice in kolegi!

Vsaka politična stranka pred volitvami veliko govori o skladnejšem regionalnem razvoju, ga uvršča kot visoko prioriteto v svoj program in tukaj ni bistvenih razlik. In ko govorimo o skladnejšem regionalnem razvoju, pridemo zelo hitro do razvojnih osi, do prometne infrastrukture in zelo hitro lahko ugotovimo, da vse regije, ki niso povezane ali pa niso ob avtocestnem križu, imajo križ s cestami, ki jih vežejo na ta avtocestni križ. In ko govorimo o razvojnih oseh, je vsekakor treba povedati, da avtocestni križ je hrbtenica, da pa so lahko razvojne osi pomembno ožilje tudi nadaljnjega razvoja, skladnejšega razvoja naše države. Vlada je v preteklih mesecih kar nekajkrat obiskala in se dejansko tudi pogovarjala z različnimi predstavniki različnih pokrajin. Sprejeli ste določene dogovore, tudi dogovorili aktivnosti in morda je danes priložnost, da slišimo s strani predsednika, kako se te aktivnosti dejansko tudi izvajajo.

Morda je smiselno ob tem zastaviti tudi vprašanje: Kako je z zakonom, s spremembo Zakona o skladnejšem regionalnem razvoju, ki smo ga napovedali, in bo treba o njem kmalu tudi razpravljati v Državnem zboru, če želimo pravočasno poseči v to vsebino?

In hkrati morda tudi vprašanje, ker vemo kako težko je posamezne prostorske načrte sprejemati, in določeno infrastrukturo umeščati v prostor, da dobimo morda tudi odgovor na to:

Kako daleč je z zakonom, ki bo omogočal hitrejše linijsko umeščanje objektov v prostor in s tem tudi hitrejši skladnejši regionalni razvoj.

Kajti, ko spremljamo te razvojne osi in ko spremljamo dogodke z njimi in si prizadevamo, vsi skupaj, brez izjeme, da bi te objekte čim prej umestili v prostor, mislim, da brez spremembe te zakonodaje dejansko ne bo šlo.

V bistvu pa me predvsem zanima:

Kako poteka realizacija dogovorov s srečanj v posameznih pokrajinah oziroma regijah, ki jih je Vlada dejansko na teh obiskih tudi sprejela?

Hvala lepa za odgovor.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim, predsednik Vlade.

BORUT PAHOR: Hvala lepa, spoštovani kolega Kontič, za postavljeno vprašanje.

Najprej, da ne pozabim, minister Henrik mi sporoča, da bo zakon še pred poletnimi počitnicami, zakon o skladnem regionalnem razvoju, prav tako tudi kolega Žarnić, da bo zakon o umeščanju, linijskem umeščanju v prostor do poletnih počitnic tukaj. In brez dvoma bosta to dva zakona, ki bosta sprožila burno, jaz upam, da konstruktivno razpravo in dobre rešitve. Torej, dva pomembna zakona sta pripravljena za razpravo v tem visokem domu.

Drugič. Vlada je obiskala do zdaj tri, recimo, pokrajine ali razvojna območja. Naprej Pomurje iz znanih razlogov. Rad bi povedal, upam, da bodo to zlasti potrdili kolegi, ki prihajajo iz tega konca, da se je zakon o razvojni pomoči, recimo, Pomurju, obrestoval. Bilanca pomoči je pozitivna, ta zakon je prišel ob pravem času, osredotočen na prave cilje in tudi način, kako jih uveljavljamo, kaže prave rezultate. To kaže aktivnost podjetniškega sektorja, pa tudi vse druge aktivnosti, ki jih ta zakon določa. Tako da smo lahko, ne seveda, da bi zdaj zaspali ob uspehu, ampak s smerjo reševanja razvojnega zaostanka Prekmurja, recimo zmerno zadovoljni, ampak je treba stvari gnati naprej. Državni sekretar v mojem kabinetu ima nalogo, da dvakrat na teden obiše Prekmurje in ugotavlja, kje smo naredili napredek, kje so problemi, kje je potrebna nova aktivnost Vlade.

Drugič. Za razliko... Prosim? Pomurje.

Drug obisk je bil v Beli krajini na Kočevskem. Tam smo ugotovili, da je te zmagovalne mentalitete, se pravi pogleda naprej skozi probleme, še bistveno manj, kot smo nanj naleteli na obisku v Pomurju. In da je treba tukaj stopiti še toliko bolj z roko v roki z lokalnimi oblastmi in podjetniki. In smo ustanovili razvojni svet. Najprej naj dam kompliment prejšnji vladi, da si je "izmislila" obiske v središčih, ta praksa se je pokazala kot dobra in jo nadaljujemo. V Pomurju smo reagirali z zakonom, posebnim, za druge regije bomo reagirali na splošno s spremembami Zakona o skladnejšem regionalnem razvoju. Za Belo krajino pa smo se tokrat odločili za eno sui generis rešitev, to je razvojni svet, kjer smo združili državne in lokalne subjekte, da skupaj tematiziramo kratkoročne ukrepe in dolgoročne ukrepe.

Zelo pomembno vprašanje, kolega Kontič, zadeva prometno ožilje. Železniško in cestno. Cestno še posebej. En zaključek

z moje strani, minister Vlačič utegne to kasneje komentirati skozi kakšna druga vprašanja, je slednji. Mi smo dokončali avtocestni križ, čakajo nas - ali obnove ali začetek gradnje državnih cest. Tam, kjer bomo uvedli satelitno cestninjenje, verjetno z investicijami ne bo večjih težav. Torej, servisiranje dolga in možnosti za nove investicije bodo. Problem, ki ga vidi Vlada, je, kako pravzaprav, morda z zasebno-javnim partnerstvom, omogočiti gradnjo državnih cest tam, kjer ni verjetno pričakovati, da bo Državni zbor sprejel, da bodo ljudje plačevali državne ceste s cestninami. Tam pa, mislim da, država nima dovolj denarja ta hip, da bi z davkoplačevalskim denarjem servisirala vse potrebe. Gre za Koroško, gre za 3A in 3 razvojno os, če želite. Gre ne nazadnje tudi za Soško dolino, gre ne nazadnje za zvezo med Novim mestom in Belo krajino. Mislim, da je po vseh mojih sestankih, zlasti s trdom ministra Vlačiča in ostalih njegovih sodelavcev postalo jasno, da bomo morali tukaj v tem visokem domu priti do odločitve, ali smo pripravljeni, ko gre za prometno ožilje, na tuje investicije. Seveda gre za investitorje, ki so pripravljeni na investicije za donos čez nekaj desetletij z določenimi koncesijami, seveda, ali ne. Če smo na to pripravljeni, mislim, da lahko v naslednjih letih relativno hitro posodobimo slovensko prometno ožilje.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prehajamo na odgovore na poslanska vprašanja postavljena na 16. in 17. seji zбора. Minister za finance dr. Franc Križanič bo odgovarjal najprej na vprašanji Milenka Ziherla v zvezi z dohodnino za leto 2009.

Prosim, gospod minister. Vprašanje je bilo postavljeno že prejšnjich, vi samo odgovorite.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Hvala lepa. Spoštovani!

Od dohodkov zaposlenih pri delodajalcu, ki se v skladu z zakonom o davčnem postopku šteje za plačnika davka, mora akontacijo dohodnine in prispevke za socialno varnost izračunati, odtegniti in plačati plačnik davka, in sicer v obliki davčnega odtegljaja. Plačnik davka mora davčni odtegljaj izračunati in odtegniti ob obračunu dohodka, plačati pa na dan izplačila dohodka. Če davčni organ ugotovi, da plačnik davka davčnega odtegljaja ni odtegnil in plačal ali ga ni odtegnil in plačal pravilno, davčni organ prične z davčno izvršbo. Davčni organ pred začetkom davčne izvršbe pisno in telefonsko opominja davčne zavezance k prostovoljnemu plačilu davčnega dolga. Z opominom dolžnika pozove k plačilu in ga opozori na posledice neplačila dolga ter stroške, ki nastanejo z uvedbo postopka davčne izvršbe. Če dolžnik prostovoljno ne poravnava davka, začne davčni organ z ukrepi davčne izvršbe, in sicer z izdajo sklepa o davčni izvršbi. S sklepom o davčni izvršbi lahko davčni organ zarubi dolžnikove denarne prejemke, njegova denarna sredstva pri bankah in hranilnicah, terjatve,

vrednostne papirje ali pa premočno premoženje. Davčna izvršba na dolžnikove nepremičnine je delež v družbi iz premoženjskih pravic, je dovoljena, če dolga ni mogoče izterjati iz dolžnikovih denarnih prejemkov sredstev na računih terjatev ali premočnega premoženja. Navedene posebne oblike davčne izvršbe opravi sodišče v skladu z zakonom, ki ureja izvršbo in zavarovanje. Predlog za uvedbo stečajnega postopka in izbris dolžnika iz poslovnega registra Slovenije sta skrajna ukrepa za poplačilo davčnega dolga. Na podlagi podatkov Davčne uprave Republike Slovenije se stanje na področju neplačevanja socialnih prispevkov izboljšuje. V primerjavi z marcem 2010 se je aprila dolg iz tega naslova zmanjšal za 5 milijonov 275 tisoč 403 evre. Plačilna disciplina je relativno visoka, saj v obdobju 2006 do 2009 več kot 97 % obračunanih prispevkov tudi plačan.

V zvezi s problematiko plačevanja prispevkov za socialno varnost je Davčna uprava Republike Slovenije v mesecu maju 2010 uvedla dve novi storitvi, s katerima lahko vsak davčni zavezanec sproti preverja, ali njegov delodajalec zanj plačuje socialne prispevke. Nova storitev pa omogoča tudi vpogled v stanje terjatev in obveznosti zavezanca do davčne uprave. Ta spletna stran je izjemno dobro obiskana, se pravi, da je prebivalstvo razumelo in da jo na veliko uporablja. Po podatkih Davčne uprave Republike Slovenije se v splošnem učinkovitost davčne izvršbe povečuje.

V zvezi z vprašanjem o postopanju davčnega organa pri zavezancih, ki iščejo obvodne kanale, pojasnujemo, da so postopki nadzora pri Davčni upravi Republike Slovenije usmerjeni v sproten nadzor davčnih zavezancev, v zgodnje zaznavanje nepravilnosti in davčnih utaj ter ukrepanje, za kar ima različne zakonske možnosti, davčni nadzor, sankcioniranje v primeru, ko ugotovi, da ti ne predložijo pravih podatkov, in sodelovanje z drugimi državnimi organi, preko katerih pridobiva podatke o morebitnih nepravilnostih predvsem z delovno in tržno inšpekcijo. Tu moram reči, da zlasti pri tako imenovanih "missing traderjih", se pravi, pri utajah davka na dodano vrednost, imamo na tožilstvu celo vrsto postopkov, od katerih pričakujemo, da bo tožilstvo vendarle začelo te postopke izvajati in na ta način dalo tudi signal, da gre za huda kazniva dejanja, ne pa za manjši prekršek. Ker tu so utaje dejansko velike in presegajo več kot 150 milijonov evrov letno.

V zvezi s postavljenim poslanskim vprašanjem, zlasti vprašanjem, ki se nanaša na določanje davčnega zavezanca Barsus, pojasnujemo, da Ministrstvo za finance zaradi spoštovanja določb Zakona o davčnem postopku in Pravilnika o izvajanju Zakona o davčnem postopku, ki določata način ravnanja s podatki, ki so davčne tajnost, ne more podati konkretnih podatkov. Davčni organ mora v skladu z zakonom kot zaupne varovati podatke, ki jih zavezanec za davek v davčnem postopku posreduje davčnemu organu, ter druge podatke v zvezi

z davčno obveznostjo zavezancev za davek, s katerimi razpolaga. Zakon o davčnem postopku in pravilnik določata, v katerih primerih, na kakšen način ter pod katerimi pogoji se davčna tajnost lahko razkrije; odgovor na poslansko vprašanje ni tak primer. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želite dopolnitev odgovora, gospod Zihlerl?
Prosim.

MILENKO ZIHERL: Hvala lepa.

Glede na to, da je preteklo že nekaj časa, ko so se nekatere stvari dogodile in nekoliko tudi razčistile, pa vseeno ostaja odprto vprašanje. Torej, nihče ni zahteval, da bi prav na konkretne primere minister odgovarjal. Primeri so bili morda predloženi, kot da so se zgodili. In ko je gospod minister našteval, kaj vse se lahko zgodi tistim, ki niso plačali oziroma ki zaostajajo s plačilom, me zanima:

Koliko tega, ker je od prvih odločb že nekaj mesecev, nekateri smo tudi že plačali, torej, koliko ukrepov izterjave je šlo v izvršbo?

Po slabih izkušnjah v preteklosti zgleda to tako, da se pač zbira kupček neplačanih obveznosti, firme pa poslujejo nemoteno dalje. Še bolj me pa moti, ker so tri glavne postavke v dohodnini, to so prejemki, plačani prispevki in plačani socialni prispevki. Ta je pa nevarnejši. Če, recimo, ne plača akontacije dohodnine, zadeva zakroži med vami, če pa ne plača socialnih prispevkov, pride nekdo potrditi zdravstveno kartico, pa ga računalnik lepo vrže ven in so mu omejene zdravstvene storitve. Vsekakor se ne morem strinjati s tem, da bo vsak posameznik iskal in brskal po internetu, lahko za svoj hobi pa za sprotno obveščeno. Ampak država in ustrezne službe morajo vzpostaviti sistem, da bo zagotovljeno, da državljan ne bo ostal z dolgim nosom pred zdravnikom. Torej, lahko za hobi poišče, ali je plačano ali ne, drugače pa mora država preganjati tiste... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim, gospod minister, za odgovor.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Hvala lepa.

Država tak sistem seveda ima. To je sistem izvršbe, ki jo izvaja. Obenem imajo državljanji možnost spremljati, kako njihovi delodajalci dejansko izvajajo plačevanje obveznosti, zlasti plačevanje prispevkov.

Glede na statistiko bi vendar predlagal, da poslancu dostavimo vse ustrezne podatke pisno, da bo dobil pregled, kako se je po letih izvršba izboljševala. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Minister dr. Franc Križanič bo odgovoril na vprašanje mag. Andreja Vizjaka v zvezi z izdelavo analize finančnih posledic za konkurenčnost slovenskih gospodarskih subjektov.

Prosim, gospod minister.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Hvala lepa.

Torej ta odgovor bo krajši, ker seveda takšna študija ne spada v delokrog Ministrstva za finance.

Ministrstvo za finance ni izdelalo analize finančnih posledic za konkurenčnost slovenskih gospodarskih subjektov v zvezi z arbitrarnim sporazumom o meji med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško saj za to ni pristojno. Ne glede na navedeno pa Ministrstvo za finance meni, da odločitev arbitražnega senata ne bo vplivala na konkurenčnost slovenskih gospodarskih subjektov. Razrešitev mejnega vprašanja med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško bi po našem mnenju zmanjšala politična tveganja, kar bi pozivno vplivalo na razvoj gospodarskih odnosov med državama in tudi na kreditni rating obeh državah. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite dopolnitev odgovora?

Prosim, mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovani minister!

Žalostno, da pred tako pomembno odločitvijo, kjer smo, kot je bil nedeljski referendum, nismo mogli dobiti vseh relevantnih podatkov. Zelo pomemben je namreč podatek, kakšne bodo gospodarske posledice oziroma posledice za konkurenčnost Luke Koper v primeru, da se realizirana, po moji oceni, najverjetnejši scenarij. To je ta scenarij, da Slovenija izgubi teritorialni dostop do odprtih voda in da bo v Luke Koper oziroma iz Luke Koper možno pluti po neki poti, po nekem koridorju, neki tako imenovani služnostni poti čez hrvaške teritorialne vode ali pa čez italijanske teritorialne vode. Torej, tako Italijani kot Hrvati seveda imajo svoje luke v neposredni bližini Luke Koper in imajo tudi interese na gospodarskem področju, da se razvijejo, verjetno, njihove luke hitreje in učinkoviteje. In seveda imajo motiv, torej čisti gospodarski stvarni motiv, da nekoliko pogosteje oziroma nekoliko izdatneje inšpicirajo, v skladu s pomorskim pravom seveda, mednarodnim pomorskim pravom, ladje, ki prečkajo njihove teritorialne vode in gredo iz mednarodnih v slovenske teritorialne vode.

Žalostno je torej, da te analize, kaj se bo zgodilo z razvojem Luke Koper in slovenskih logistov, ni bilo narejeno in so neke pavšalne ocene, da bo dobra klima med državama popravila odnose. Jaz samo ocenjujem, da ne samo Luka Koper, da tudi številne železnice in številna podjetja, ki živijo od Luke Koper, mimogrede več kot 30 % tovarnega prometa iz

slovenskih železnic se pravzaprav opravi zaradi Luke Koper. Torej, gre za pomembno možnost, na podlagi katere bo padla konkurenčnost Luke Koper in lahko posledično povzroči ogromno gospodarsko škodo tem slovenskim gospodarskim subjektom in našemu gospodarstvu kot celoti.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Prosim, gospod minister.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Brez dvoma bo ureditev vprašanja zadevala način, ki bo pravičen in bo omogočil promet, ki ne bo imel kakršnih koli ovir do naše luke in naprej razvoj vse ostale logistike. Mislím, da bo konkurenca prej prinesla višjo kakovost, učinkovitejšo storitev prevoza na temu področju. Brez dvoma, da bo liberalizacija tako ponovno povečala promet tudi sicer med Hrvaško in Slovenijo in čez naprej proti drugim državam jugovzhodne Evrope, tako da bo tu slovensko gospodarstvo dodatno pridobilo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Minister dr. Franc Križanič bo odgovoril na poslansko vprašanje mag. Julijane Bizjak Mlakar v zvezi z odločbami DRUS o domnevni obveznosti za osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti za leto 2009.

Prosim, gospod minister.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Hvala lepa. Spoštovani predsedujoči, poslanke in poslanci!

Dovolite, da preberem nekoliko daljši odgovor. Tudi informacijsko dokaj bogat, ker tisti, ki se ne ukvarjate s temi problemi, boste zvedeli, kakšno je stanje na tem področju.

Najprej je treba pojasniti, da situacija glede odmere dohodnine od dohodkov osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti za leto 2009 ni enaka situaciji ob odmeri dohodnine od teh dohodkov za leto 2008. Do spremembe odmere dohodnine za leto 2008 je prišlo zaradi naknadno sprejete razlage, da se plačila za težje pridelovalne razmere, tako imenovana OMD plačila, za namene dohodnine obravnavajo kot okoljska plačila in se v skladu z zakonom dohodnine oprostijo. Zato so bili povprečni zneski subvencij na novo izračunani, pritožbe upoštevane in dohodnina na novo odmerjena. Sam postopek izračuna povprečnih zneskov in določanja davčne osnove od dohodkov iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti pa se od 1. 1. 2007 ni spreminjal in je določen z zakonom, kar pomeni, da ni prepuščen vsakokratni presoji davčnega organa.

Povsem na enakih osnovah kot za leto 2007 in 2008 in z upoštevanjem oprostitve dohodnine za plačila za težje pridelovalne razmere, OMD plačila, je bila davčna osnova za dohodke iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti določena tudi za leto 2009. Zakon določa, da se davčna osnova

določi kot seštevek katastrskega dohodka, dohodka od proizvodnje vina in čebelarstva ter povprečnih zneskov subvencij. Zakon predpisuje, da se povprečni znesek subvencij določa na način, da se vsota teh obdavčljivih kmetijskih subvencij, kot so bile dejansko izplačane za namene kmetijske in gozdarske dejavnosti v letu pred letom, za katero se dohodek ugotavlja, porazdeli na vsa kmetijska in gozdna zemljišča, kot jih je na dan 30. junija tega leta, za katerega se dohodek ugotavlja, izkazal zemljiški kataster. Tako ugotovljen povprečni znesek subvencij se nato pripiše h katastrskemu dohodku kmetijskih in gozdnih zemljišč, kot jih imajo v uporabi zavezanci za dohodnino od teh dohodkov po stanju v zemljiškem katastru. Do povečanja povprečnih zneskov subvencij v odmeri dohodnine za leto 2009 je prišlo, ker se je v letu 2008, ko se je upoštevalo za določitev povprečnih zneskov za 2009, izplačalo kar 147 milijonov evrov obdavčljivih subvencij brez subvencij za OMD. V letu pred tem pa le 76 milijonov evrov. Razlika med letoma je izključno posledica različnega obsega dejansko izplačanih obdavčljivih subvencij v posameznem letu. Način in višina povprečnih zneskov subvencij za leto 2009 ter odmera dohodnine na tej osnovi, so torej zakoniti in pritožb v zvezi s tem ni mogoče upoštevati. Vedeti je tudi treba, da višina dohodka iz naslova kmetijskih subvencij na podlagi povprečnih zneskov ni povezana z višino dejansko prejetih subvencij, saj gre za pavšalni način določanja teh dohodkov. Zato seveda prihaja do situacije, da je posameznikom preko povprečnih zneskov subvencij pripisan višji, lahko seveda tudi nižji znesek od dejansko prejetih dohodkov iz tega vira. Naj še pojasnimo, da je sedanja rešitev prišla v zakon ravno na podlagi zahtev civilnih kmetijskih združb. Vendar tudi na Ministrstvu za finance menimo, da uveljavljanje rešitev določanja dohodkov iz naslova kmetijskih subvencij, čeprav možna, ni najbolj pravična. Zato se je tako v okviru priprave predloga novega zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka kot tudi s predlogom spremembe Zakona o dohodnini jeseni 2009 poskušalo urediti sistem obdavčitve subvencij na osnovi dejansko prejetih zneskov, pripisanim dejanskim prejemkom, podobno kot je bila obdavčitev teh dohodkov urejena v letih 2005 in 2006. Vendar so predstavniki Kmetijsko-gozdarske zbornice, kakor so tudi člani, ki so sodelovali v delovni skupini za pripravo novega zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka, tako rešitev za nov zakon zavrnil.

Prav tako pa so civilne kmetijske organizacije zavrnilo Predlog sprememb Zakona o dohodnini. Predlog zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka je trenutno v ožji strokovni medresorski obravnavi in je pripravljen za širšo razpravo. Ob obravnavi predloga zakona je treba s predlaganimi rešitvami v okviru javne razprave seznaniti kar najširši krog oseb, ki jih zakon zadeva, in sprejeti usklajene rešitve, da ne bo v prihodnje več prihajalo do podobnih problemov, ki po našem

mnenju izhajajo tudi iz nepoznavanja problematike v praksi. Želimo si, da bi usklajena rešitev bila podlaga tudi za ustrezno spremembo Zakona o dohodnini.

Glede na to, da se bodo podatki o katastrskih kulturah in razredih, ki so osnova za določanje katastrskega dohodka pa tudi za pripisovanje povprečnih zneskov subvencij, sredi leta 2011 v zemljiškem katastru prenehali voditi, je treba novo rešitev pripraviti kar najhitreje in uveljaviti najkasneje z letom 2012. Ministrstvo za finance podpira vsako možno rešitev v smeri večje preglednosti in pravičnosti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želite dopolnitev odgovora?

Gospa Bizjak, prosim.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Hvala lepa, gospod minister, za zares izčrpen odgovor. Končno smo dobili pojasnilo, kako je lahko prišlo do tako nepravilne obdavčitve. Kar presenečena sem, da so ravno tisti, ki se na nek način zdaj pritožujejo nad tem, to zakrivili. Vendar pa upam, da bo zmagala tudi zdrava kmečka pamet in da se bo to v bodoče spremenilo, ker namreč prihaja še do drugih posledic te neustrezne obdavčitve. Eno je to, kar sem že povedala, to je previsok znesek iz naslova plačila dohodnine. Drugi je, da vpliva tudi na upravičenost do socialnih transferjev, ki so zelo pomembni za kmečke družine. In tretja posledica te visoke davčne osnove, tam kjer je ta neupravičena, je ta, da v primeru davčne osnove nad 7 tisoč 500 evrov, to vpliva na obveznost obveznega vstopa v sistem davka na dodano vrednost. Gre torej za velik problem kmečkega prebivalstva, in resnično upam, da bo prišlo do popravka sedanje neustrezne ureditve.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Dopolnilnega odgovora oziroma zahteve ni bilo. Želite vseeno kaj reči ali ne? Hvala lepa.

Ministrica za kulturo Majda Širca bo odgovorila na vprašanje Jožefa Jerovška v zvezi s stanjem svobode medijev v Sloveniji. Gospoda Jerovška sicer ni v dvorani, vendar je bilo vprašanje postavljeno in vas prosim, da odgovorite.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Z gospodom Jerovškom se bova sporazumevala skozi magnetograme. Na prejšnji seji, v moji odsotnosti, je poslanec Jerovšek spraševal o zdrsu slovenskih medijev na lestvici, ki se oblikuje znotraj ameriške nevladne organizacije Freedom House in nadzoruje stanje človekovih pravic na področju medijev in svobode izražanja.

Pri tem naj na začetku takoj povem, da stanje, globalno gledano, globalno, ta nevladna organizacija beleži v zmanjšanju ugodnosti že četrto oziroma osmo leto zapored, Slovenija ostaja med medijsko svobodnimi državami. Vemo, da

poročilo države kategorizira v tri nivoje: svobodne, delno svobodne in nesvobodne. Moram pa opozoriti na sledeče dejstvo. Če se zaradi takšnih in drugačnih razlogov zelo hitro zaniha na tej lestvici, nedvomno je, vsaj naši komentatorji so ugotavljali, da del, recimo, zdrsa, tega, ki je bil opazen v letu 2009, bi lahko pripisali tudi, recimo, tudi primeru Casiraghi ali kakšnemu drugemu stanju, vezanemu tudi na dejstvo, da so vendarle naši mediji gospodarske družbe in da znotraj tenzij, ki nastanejo znotraj gospodarskega sektorja oziroma krize, se izkazujejo določeni problemi tudi medijem. Ampak, tisto, kar bi veljalo poudariti na tem mestu, je, da se bojim da bo poročilo za leto 2010 za Slovenijo slabše, bistveno slabše, če upoštevam, da so recimo prejšnji teden pretepli in napadli novinarja Delavske enotnosti Mirsada Begiča, ko je hotel fotografirati vhod v trebanjsko tovarno REM. Brutalen pretep, ki bo zagotovo zanihal stanje na področju človekovih pravic in svobode medijev v Sloveniji. Da ne govorim, da se bo zagotovo upoštevalo tudi dejstvo, da odgovorni na RTV Slovenija niso prepustili, da rečem tako, k delu novinark Mirjam Muženič, da na RTV Slovenija, recimo, niso bile upoštevane kvote neodvisnih producentov avdiovizualnih del ali pa, kot že rečeno, nestabilna situacija samostojnih novinarjev, ki imajo pogodbeno razmerje in se na javnem zavodu ne uveljavljajo kot taki. In opozarjam tudi, da ne samo v Sloveniji, tudi drugje po svetu se beleži, še posebej na področju tiska, ogromno ogromno težav, ki se dotikajo, recimo, tudi takšnih podatkov, kot je ta, da Le Monde v enem mesecu pada naklada za milijon evrov, da so, recimo, naši trije glavni tiskani informativni mediji od leta 2004 do 2009 zgubili bralstva za eno Celje, za 40 tisoč, da tako rekoč vsak časopis kupi ali naroči 22 ljudi manj kot ga je v preteklosti in da izginjajo lokalni in regionalni časopisi. To govorim še posebej za svetovni prostor in ameriški prostor, kar pomeni, da bomo pri pripravi zakonodaje s področja medijev morali upoštevati tudi to nujnost interventnih posegov.

Kar se pa tiče po magnetogramu sodeč zabeleženega vprašanja gospoda Jerovška, ki pravi, da dokazov o pritiskih in o popolnem političnem prevzemanju javnih sredstev s področja medijev, predvsem pa RTV je veliko. Ops, to pa je problem, ne navede niti enega dokaza, če pa obstajajo kakšni dokazi, da sedanja Vlada na kakršenkoli način omejuje svobodo ali pa se politično vtika v Javni zavod RTV Slovenija, kot tukaj navaja, ali da še naprej Vlada pripravlja zakonodajo, ki bi legalizirala nadzor medijev in novinarjev, naj opozorim, da lapsusi so problematični. Če se kdo identificira s stanjem svojih lastnih vrst iz preteklosti, potem jih ne sme pripisovati še drugim. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Priložnosti za dopolnilni odgovor ni. Minister brez resorja odgovoren za lokalno samoupravo in regionalni razvoj dr. Henrik Gjerkeš bo odgovoril na vprašanje Zvonka Laha v zvezi z ustanavljanjem občin.

Prosim, gospod minister.

DR. HENRIK GJERKEŠ: Hvala za besedo, gospod predsednik.

Spoštovani poslanec Lah, v zvezi z vašim vprašanjem, ki je zelo kratko in koncizno in ga lahko ponovim: Ali ni primer neustanovitve občina Mirna v nasprotju z načeli Evropske listine o lokalni samoupravi? Bi rad povedal, da Evropska listina lokalne samouprave vsebuje načela, ki se implementira z nacionalno zakonodajo države, ki listino ratificira. Listino je Slovenija ratificirala in v njena načela vgradila zakonodajo. Sicer pa listina, ki je mednarodna pogodba Sveta Evrope velja v skladu z 8. členom Ustave neposredno. Načela listine so bila tudi vodilo pri sprejetju slovenske Ustave.

Glede spreminjanja meja lokalnih skupnosti vsebuje listina načelo, ki se imenuje "varstvo meje lokalnih oblasti". In pravi, citiram: "Meje lokalne oblasti se ne spreminjajo brez predhodnega posvetovanja z lokalnimi skupnostmi, na katere se nanašajo po možnosti z referendumom, kjer to dopušča zakon." konec citata. Za spreminjanje območje občin in tudi za morebitno ustanovitev nove občine, pa je neposredno zavezujoč 139. člen Ustave, ki določa, da se občina ustanovi z zakonom po prej opravljenem referendumu, na katerem se ugotovi volja prebivalcev. V skladu s to določbo določa pogoje in postopek ustanovitve občine Zakon o lokalni samoupravi. Torej, v skladu z Ustavo Republike Slovenije, Evropsko listino lokalne samouprave in Zakonom o lokalni samoupravi je referendum o ustanovitvi nove občine predhodni posvetovalni referendum, ki za zakonodajalca pravno ni absolutno zavezujoč. V skladu s tem morebitno nesprejetje Zakona o ustanovitvi občine Mirna ni v nasprotju z listino. Ker pa ste morali na odgovor malo počakati zaradi moje odsotnosti, bi rad povedal, da je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o ustanovitvi občin in določitvi njihovih območji, s katerim je lahko ustanovljena občina Mirna, v zakonodajnem postopku, kakor vi to tudi veste. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želite dopolnitev odgovora?

Prosim, gospod Lah.

ZVONKO LAH: Hvala lepa.

Gospod minister, res je, lepo ste navedli, kako je urejeno v Ustavi, Evropski listini in v naši zakonodaji. Seveda, Zakon o lokalni samoupravi veleva, da se opravi referendum, samo potem pa prepušča to vprašanje Zakonu o referendumu, kjer je zakon posvetovalne narave.

Ali se vam ne zdi, da bi na osnovi tega, da je zagotavljanje lokalne samouprave ustavna kategorija, da so predhodno bili opravljeni vsi predhodni postopki za ugotavljanje sposobnosti, ali zagotavlja vse pogoje za ustanovitev občin, ali ne bi moral biti ta referendum obligatoren?

Pri nas sicer Zakon o lokalni samoupravi pravi, da je potreben predhodni, da je potreben referendum, da se ljudje odločijo. Vendar ni izrecno napisano, ali je ta referendum posvetovalen, ker to prepušča Zakonu o referendumu.

Ali se vam ne zdi, da v primeru občine Mirna z odločanjem na referendumu z 88 % odločanjem "za" ne bi Državni zbor moral potrditi tega referendum oziroma da bi bil referendum pač obligatoren in nujno potrditi Državni zbor s tako večino za na referendumu za občino?

Ali nista tukaj na nek način izigrani ustavna kategorija lokalne samouprave in tudi Evropska listina o lokalni samoupravi?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim, gospod minister.

DR. HENRIK GJERKEŠ: Predvidevam, da me sprašujete po mojem lastnem mnenju. Določila, ali je referendum posvetovalne narave ali obligatoren, je treba določiti potem v Zakonu o lokalni samoupravi oziroma kje drugje. Namreč, sama Evropska listina o lokalni samoupravi govori o pravici do lokalne samouprave. Ne govori o pravici do lastne občine, na osnovi tega se ugotavlja, seveda želja prebivalcev, ki živijo na nekam teritoriju, ali želijo svojo lokalno skupnosti, vendar je potem stvar nacionalne zakonodaje, na kakšen način to voljo ljudstva sprejema. Pravim, to ni moje osebno mnenje, ne mnenje Vlade kot izvršilne oblasti, ni tisto, ki, bom rekel, odloča o tem, ali bo to takšna ali drugačna. Če je treba to bolje definirati, mislim, da je zakonodajna veja oblasti tista, ki bi morala to potem boljše v zakonodaji definirati, če se odloči z ustrezno večino. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želite proceduralno, gospod Lah.

Prosim.

ZVONKO LAH: Glede na to, da je v proceduri sprememba Zakona o lokalni samoupravi in da je verjetno, minister, tudi vam jasno, kako je Zakonodajno-pravna služba ocenila oziroma dala svoje mnenje na predlog zakona, se mi zdi, da bi bilo prav, da se ravno zaradi njihove razlage opravi ena temeljita razprava tukaj v Državnem zboru o tem, da se ga ta zakon, če se, mislim, že vgradi tudi to, da je referendum pač obligatoren, ker je s to spremembo Zakona o lokalni samoupravi še dodatno osiromašena lokalna samouprava in praktično

onemogočeno nadaljnje ustanavljanje občin. Zato predlagam, da se na eni izmed sej opravi temeljita razprava o tem.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

O predlogu poslanca Zvonka Laha, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministra za lokalno samoupravo in regionalni razvoj dr. Henrika Gjerkeša na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil jutri, v torek, 15. junija 2010, v okviru glasovanj.

Prehajamo na vprašanja poslank in poslancev. Miran Györek bo postavil vprašanje ministru za okolje in prostor dr. Roku Žarniču.

Gospod Györek počasi, da minister pride v dvorano. Prosim začnite.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod predsednik. Glede na aktualne globalne klimatske spremembe in potencialno konstantno pretečo nevarnost poplav v tem delu Evrope pomeni ustrezni visokovodni protipoplavni nasipi ob nekaterih rekah v Republiki Sloveniji pomemben dejavnik za zagotavljanje varnosti za prebivalce Republike Slovenije in njihovo premoženje. Da ne omenjam kot dokaz katastrofalnih poplav v zadnjem času na Poljskem, Madžarskem, Češkem, Slovaškem in tako naprej. Stanje protipoplavnih nasipov ob levem bregu reke Mure v Pomurski regiji na več mestih, konkretno v občini Beltinci, v bližini naselij Melinci, Ižakovci in Dokležovje je skrajno kritično in nujno potrebno izgradnje manjkajočega dela nasipa ob Muri pri Melincih in obnove obstoječih nasipov v katastrskih občinah omenjenih naselij in tudi v območju občine Lendava.

Kot sem seznanjen, obstajajo podobni problemi tudi na nekaterih drugih območjih oziroma lokacijah v Sloveniji, recimo, v porečju reke Savinje med drugim, ker je problem res urgentne narave, nas naj ne čudi, da smo kar trije pomurski poslanci istočasno postavili enako ali podobno poslansko vprašanje ministru za okolje in prostor, torej, tudi kolega Lazslo Göncz in kolega Radovan Žerjav. Na nas se namreč glede te kritične situacije obračajo tako župani prizadetih območij kot tudi prebivalci območja ob reki Muri. Občina Beltinci že nekaj zadnjih let opozarja na takšno nevarno stanje visokovodnih obrambnih nasipov ob reki Muri, pošilja urgence in zahteve na različne naslove oziroma instance, na primer, na kabinet ministra, na Ministrstvo za okolje in prostor, na Agencijo Republike Slovenije za okolje v Ljubljani, prav tako na Oddelek za porečje Mure, na agencijo v Murški Soboti kot tudi na vodnogospodarsko podjetje Mura, d.d., kot koncesionarja. Žal pa ves čas, kar dve, tri leta naletavajo zgolj na gluha ušesa in ignoranco pristojne birokracije. Šele pred tremi dnevi je prejela občina Beltinci list papirja iz Agencije za okolje, konkretno z Urada za upravljanje z vodami, kjer zgolj navajajo, da so seznanjeni s stanjem nasipov, kar

me dokaj preseneča, kajti to pomeni, da je nekdo na Ministrstvu za okolje in prostor vsaj prebral kakšno od številnih urgenc občine Beltinci.

Zato vas, gospod minister, sprašujem:

Kako in kdaj boste ukrepali, da zagotovite sanacijo oziroma izgradnjo nasipa in s tem varnost prebivalcev ob reki Muri?

Vnaprej hvala za odgovor.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim, minister za okolje in prostor dr. Roko Žarnić.

DR. ROKO ŽARNIČ: Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovani gospod Györek in spoštovani ostali poslanci!

Uvodoma bi povedal, da je to vaše vprašanje vsebinsko enako še dvema vprašanjem, 14 in 47. Ko smo pripravljali odgovore, je v bistvu en odgovor na vsa tri vprašanja. In bom zdaj ta odgovor podal, potem pa lahko ostale stvari...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod minister, če bodo postavili vprašanja, boste pač morali še enkrat povedati.

DR. ROKO ŽARNIČ: Ne, ne, bom, samo da ne bi nastal problem, da bom na enako vprašanje trikrat odgovoril.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala za to opozorilo.

DR. ROKO ŽARNIČ: Torej, v obdobju 2005 do 2009 je MOP s sredstvi Sklada za vode skupaj z ARSO in s sredstvi proračunske postavke za izvajanje obveze državne gospodarske javne službe na področju urejanja voda uspel urediti več odsekov nasipov ob Muri. Vzdrževanje v javno korist na odseku nasipa Kot-Gaberje leta 2005 v dolžini tisoč 069 metrov in v vrednosti 590 tisoč evrov; vzdrževanje nasipa Benica leta 2006, 874 metrov, vrednost 650 tisoč evrov; vzdrževanje na odseku nasipa Kot-Hotica v letu 2006, 2007, 3 kilometre, sofinancirana polovica in od tega milijon 736 tisoč evrov; vzdrževanje v javno korist na delu nasipa Benica-Petišovci, prva faza v letu 2008 in vzdrževanje dela nasipa Benica-Petišovci, druga faza, v letu 2009, v dolžini skoraj 4 kilometrov, v vrednosti 4 milijone 600 tisoč evrov. In na koncu še izvedba sanacije nasipa na osnovi državnega lokacijskega načrta na desni strani reke Mure, AC Veržej, železniška proga, MS Ljutomer, izvedba sanacije nasipa na osnovi državnega lokacijskega načrta na levi strani Mure, železniška proga MS Ljutomer do avtoceste, odsek Kučnica-Petanjci, v dolžini 6,5 kilometra, v vrednosti 6 milijonov evrov do konca leta 2009. To je zgodovina del do sedaj.

Torej, celovita oziroma dokončna rekonstrukcija, ureditev vseh visokovodnih nasipov ob Muri je predmet projekta rekonstrukcija visokovodnih nasipov ob Muri v okviru OP ROPI

za 2007-2013, ki se financira tudi iz sredstev kohezijskega sklada Evropske unije. Skladno z določili kohezijskega sklada morajo biti vsi projekti zaključeni in obračunani do leta 2015. Se pravi, takrat naj bi se cela zgodba zaključila. Vendar so tukaj detajli, ki so problem. Že dostikrat sem tukaj pred tem zborom razlagal o težavah Sklada za vode in nekaj o tem bo verjetno govora tudi, ko bo v tem domu govora o rebalansu. Namreč, naš sklad za vode se z večjim delom troši za objekt na Spodnji Savi. O tem smo imeli že dosti pogovora. Mi smo doživeli kritiko, ko smo trdili, da so protipolavni problemi tisti, so drugačni od energetskih problemov. In zato je tukaj nek problem pri denarju, ki je omejen. Mi skušamo na razne načine ta denar dobiti, tudi s spremembo določenih aktov, tudi z veliko borbo za rebalans proračuna. Kot sem rekel, o tem bo še nekaj govora. Vendar moramo biti nekoliko optimisti, da bomo do leta 2015 to zadevo, ki je načrtovana in nekako v prioriteti, uspeli doseči.

V sklopu OP ROPI se bo nadaljevala sanacija oziroma rekonstrukcija nasipa ob Muri, na odseku desnem bregu.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želite dopolnitev odgovora?

Gospod Györek.

MIRAN GYÖREK: Hvala.

Spoštovani gospod minister, dodatno bi vas vseeno želel povprašati nekaj v zvezi z načinom dela na Ministrstvu za okolje in prostor oziroma konkretno v nekaterih agencijah in uradih, ki potrebujejo včasih kar leto ali dve, da se z enim pisemcem odzovejo na večkratne urgence lokalnih skupnosti, ko gre za tako pomembna vprašanja kot so protipolavna varnost ogroženih območij in v naseljih občin Beltinci in Lendava. V tem edinem odgovoru Agencije za okolje ugotavljajo, da so visokovodni nasipi relativno stari in v slabem stanju. Celo ugotovili so, da jih na nekaterih mestih sploh ni. Agencija potrjuje upravičenost zahtev lokalne skupnosti, istočasno pa odpiram vprašanja, ki so najtežja, sicer ste nekaj teh vprašanj načeli. To so vprašanja, ki so najtežje rešljiva, to je denar in pristojnosti in odgovornosti nenazadnje. V dopisu pred tremi dnevi, ki ga je prejel župan občine Beltinci, na nek način usmerjajo pozornost nekam drugam. Poglejte, samo stavek. Za združevanje vodne infrastrukture na območju porečja reke Mure je zadolžen koncensionar Mura, VGP d.d., ki skrbi za redno vzdrževalno delo v skladu s koncesijsko pogodbo in letnim planom, ki ga sprejme Ministrstvo za okolje in prostor, da ne berem naprej. Za ta odsek je bilo potrebno, to je tisti odsek pri farmi Nemščak, zagotoviti finančna sredstva oziroma doreči na kakšen način se bi izvedla sanacija in obnova nasipov. Z drugimi besedi, nimajo še niti izdelanega koncepta, kako bodo to sanacijo dokončali. Mogoče konkreten primer, vi

kot relativni nov minister še niste seznanjeni, ampak vsekakor potrebujejo v lokalni skupnosti konkreten odgovor.

Gospod Minister:

Kako vidite te rešitve glede zagotavljanja finančnih sredstev in nasploh glede resnega... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim, gospod minister.

DR. ROKO ŽARNIČ: Zopet, Sklad za vode je edini naslov, kjer so ta hip te zadeve predvidene. Kot sem že rekel, borba za ta sklad je dnevna pri nas, smo v časopisih zaradi tega. Močna civilna iniciativa ali karkoli že je s Spodnje Save piše pisma na najvišje naslove, nas priganjajo, pišejo. Kolegica, ki dala tam, ima, ne vem, prijatelje, od kod, da za to kje denarji gredo. Se pravi, so hudi pritiski. Zagotavljam vam, da jaz sem verjamem in mislim tako, da ko se začne poplava, potem letijo ministri in vlade. Upam, da pri nas ne bo tako hudo, da se ne bo dogajalo tisto, kar se dogaja v svetu. Jaz vam drugega ne morem reči, kot z vašo podporo in veseli me, da imam tri vprašanja na isto temo danes. Upam, da takrat, ko bo v temu zboru napad z druge strani, boste pomagali. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Andrej Magajna bo postavil ministrici za kulturo Majdi Širca.

Prosim.

ANDREJ MAGAJNA: Lep pozdrav vsem navzočim!

Ministrstvo za kulturo je nadzorni organ Zakona o medijih in varuh izvajanja medijske zakonodaje.

Spoštovano ministrico sprašujem:

Kaj lahko prizadeti subjekti civilne družbe storijo ob medijski blokadi informacij javnega značaja do splošnega družbenega pomena?

In:

Kakšno vlogo pri tem zavzemanju ima ministrstvo?

Primer, koordinacija sedemnajstih neparlamentarnih strank in gibanj, ki jo zastopam in predstavljam, je hotela v medijskem prostoru odpreti debato o vprašanju ustavnosti, zakonitosti in smiselnosti ločevanja parlamentarnih in neparlamentarnih strank v času volilne kampanje. V ta namen je več predstavnikov sodelovalo tudi v javni razpravi o osnutku zakona o RTV. Noben medij, niti naslovljeni mediji RTV Slovenija ni o tem nič poročal niti odprl razprave seveda na to temo. Kot da zatiranje neustavnosti ločevanja parlamentarnih strank in neparlamentarnih med kampanjo ne bi bilo družbeno pomembno vprašanje. Na RTV Slovenija smo naslovili zahtevo za dopolnitev poročanja z zahtevo po odgovoru. Do dopolnitve informacij ni prišlo, s strani odgovornega urednika pa smo dobil pismo, ki je bilo zaradi

neustreznosti upravnih in postopkovnih napak podvrženo presoji in v končni konsekvenci deležno mandatne sankcije inšpektorata za medije. Tudi po odločbi inšpektorata za medije in obljubi odgovornega urednika da bo ob naslednji priložnosti dal možnost civilni družbi, tudi zgoraj navedeni zahtevi neparlamentarnih strank, do danes te možnosti nismo dobili.

Sami smo zato 3. junija 2010 na isto temo ponovno sklicali tiskovno konferenco in še posebej povabili predstavnike RTV. S strani imenovanega javnega medija smo bili ponovno deležni popolne ignorance. Ne vem ali se RTV boji odpreti prostor civilni družbi ali je to znak lojalnosti do velikih centrov moči, ki seveda ne željo odpirati političnega prostora ali je RTV vseeno, če plačuje mandatne kazni.

Kaj prizadeti subjekti civilne družbe lahko še ukrenemo za odpravo medijske blokade in kaj lahko Ministrstvo za kulturo v svoji pristojnosti lahko ukrene, da civilna gibanja, ki nudijo informacije splošnega družbenega pomena kot so demokracija, ne diskriminatornost, objektivnost informiranja, aktivno državljanstvo, torej da ti subjekti dobijo ustrezen prostor v javnih medijih?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim, ministrico Majdo Širco za odgovor.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Ni lahko to vprašanje, čeprav vam ga posredujem z odgovorom, ki ima samo en stavek. Mediji Republike Slovenije bi morali biti in so po zakonodaji svobodni, neodvisni in seveda sami oblikujejo svoje vsebine. Pri temu se tudi ministrstvo oziroma vemo, da je ustanoviteljica javnega zavoda Republike Slovenije Republika Slovenija in da so dolžnosti ustanovitelja vezane na zagotovilo o zagotavljanju neodvisnosti in seveda institucionalne avtonomije kot tudi zagotavljanje primerne finančne baze.

Sami ste si odgovorili, da so določeni postopki, ko se civilna družba ali kateri koli drugi subjekt, ki se čuti prizadet, lahko poslužuje Zakona o medijih, kjer lahko dopolnjuje, popravlja navedene vsebine, zanika neresnice in napačno podane vsebine. To je pozna poglavje o odgovoru in popravku, seveda, če se ta ne spoštuje v vašem primeru, kot sem bila seznanjena s strani Inšpektorata Republike Slovenije za medije, se je to zgodilo, bili so odgovorni pozvani k odgovoru in tudi IRSM, se pravi konkretni inšpektorat, je pri obravnavi prijave ugotovil, da je šlo s strani odgovornega urednika RTV Slovenija za kršitev konkretnega člena Zakona o medijih, ki se ukvarja z odgovorom in popravkom, in da je odgovorni urednik, ki je sicer pisno zavrnil objavo vašega odgovora, vendarle bil deležen sankcije, ne zaradi zavrnitve, ampak zaradi tega, ker ni navedel nobenega od zakonsko dopustnih razlogov, ki so taksativno naštetih v omenjenem 32.

členu. Tako je odgovorni urednik bil zaradi prekrška tudi oglobljen kot tudi sam izdajatelj.

Ampak vi se sprašujete po drugih mehanizmih, poleg tistih, ki jih dopušča zakon, ki so vezani na to, zakaj nek dogodek ni bil dovolj viden v medijih. Vašo razpravo oziroma razpravo ostalih, ki so prisostvovali na javni razgrnitvi mnenj o Predlogu osnutka zakona o RTV Slovenija, smo bili deležni konec koncev tudi preko prenosa seje, takratne, Državnega zbora, izredne seje. V tem smislu, neke informacije vendarle so bile dane. Ampak ta vprašanja so relativna in zadnja, ki je, lahko sodi o temu ministrica oziroma minister, ki pravim, mora zagotoviti vse mehanizme, da se sistem organizira na način, da do tega ne pride. Če ste brali Obamovo knjigo, v prvem poglavju njegovih spominov, ki so izšli ob njegovem imenovanju, vemo, da navaja, da na njegovih tiskovnih konferencah je bil na začetku, seveda, ko je vstopil v politično življenje, prisoten le en novinar in še tisti ni vedno poročal tudi o samem dogodku. Kot pravim, drugi mehanizmi, ki govorijo o temu, da se morajo zagotoviti načela spoštovanja človekovih pravic, avtonomije, medijske neodvisnosti, so lahko skozi regulativo, ki je tudi vpisana v Zakon o medijih lahko zagotovljeni in tudi skozi druge oblike, kot pravim, zagotavljanja primerne financiranja in kot sami veste, se v tem smislu Zakon o RTV Slovenija spreminja, saj se neprispevek veže na vsakoletno ali vsakokratno voljo oblasti, ampak je deležen primerljive obravnave z rastjo cen življenjskih potrebščin.

V nadaljevanju lahko še navedem druge razloge oziroma vzvode, ki zagotavljajo svobodo in neodvisnost... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Dr. Peter Verlič bo postavil vprašanje ministru za okolje in prostor dr. Roku Žarniću.

Prosim.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa.

Spoštovani minister, vprašanje, ki vam ga zastavljam, je kratko. Upam, da bo tudi odgovor kratek in pa takšen, da bo pravzaprav razveselil vse tiste, ki čakajo ali pa čakamo na ureditev regijskih odlagališč v Republiki Sloveniji. Zanima me:

Kakšen je napredek pri vzpostavljanju regijskih odlagališč odpadkov v Republiki Sloveniji?

Kajti to vzpostavljanje odlagališč je vezano tudi na črpanje evropskih sredstev, zato me zanima:

Ali projekti in število odlagališč teče skladno s terminskimi roki, projektno dokumentacijo? To se nenazadnje navezuje tudi na slavo porevizijsko poročilo Računskega sodišča, ki tudi ugotavlja, da pri vzpostavljanju regijskih odlagališč odpadkov ni šlo vse tako, kot bi moralo. Zanima me:

Ali ste v tem času, odkar ste zasedli mesto ministra za okolje in prostor zadeve že sanirali tako, da bo, recimo, Računsko sodišče, ko bo ponovno pregledovalo poslovanje, zadovoljno z vami kot ministrom in ne bo treba podati odstopa zaradi tega?

Pa karkoli si že mislim osebno o Računskem sodišču. Sprašujem vas tudi zato, kajti ko sem pogledal svoja pisna poslanska vprašanja, sem najprej opazil, da je Odbor za okolje in prostor v Državnem zboru že 4. februarja prvič spraševal, kaj bo z regijskimi odlagališči. Potem sem sam postavil vprašanje avgusta lani, zdaj pa je že skoraj leto, leto in pol, pa vendar se mi zdi, da stvari, vsaj toliko, kolikor je meni znano, ne gredo oziroma da se je govorilo o 15-ih regijskih odlagališčih, da se je potem to število skrčilo, ne vem, po nekih informacijah na 10, da je zraven ves čas vprašanje Logatca kot regijskega odlagališča, ki pravzaprav ima neke svoje ambicije, za vrsto teh občin, nenazadnje tudi Grosuplje in Trebnje naj bi postala regijsko odlagališče, pa nihče od občin ne ve.

In morda še za konec:

Ali bi to priporočilo, da naj se s tem ne ukvarjajo občine, ampak državna raven, bilo smotrno tudi upoštevati?

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim za odgovor gospod minister.

DR. ROKO ŽARNIČ: Spoštovani gospod predsedujoči, spoštovani gospod poslanec, spoštovani poslanci in poslanke.

Seveda, to je vprašanje, ki me dejansko spremlja od prvega dne. Nekaj odgovorov na to smo že dali na eni tiskovni konferenci, in tukaj bom povzel nekaj teh odgovorov in mogoče še eno razmišljanje za naprej.

Torej tako. V okviru nove finančne perspektive 2007-2013 so v izvajanju trenutno štiri projekti, tri vloge za dodelitev sredstev so v fazi usklajevanja, šest projektov je v fazi priprave. To je recimo tekoče delo, ki poteka. Prispevek skupnosti za štiri projekte, za katere so bile že izdane odločbe o dodelitvi sredstev, znaša 104 milijone 518 tisoč 268 evrov. Stopnja predobremenjenosti kohezije na razvojni prioriteti pa je skoraj 51 %, se pravi, še približno 50 % sredstev čaka na osnovne projekte. Torej, odločbe so bile izdane za CERO Koroške, Štajerske regije, nadgradnjo regijskega centra Ljubljana in CERO - druga faza. Kohezijski projekti nove finančne perspektive 2007-2013, kjer se vloge usklajujejo, so Pomurje, Dolenjska in Gajke. Potem pa so v pripravi Gorenjska, Notranjska, Štajerska, Istra in Kras, Ljubljana in Maribor. Na kratko. Potem se bom vrnil še na kakšen detajl.

Marca smo ob mojem prihodu ustanovili posebno koordinacijsko delovno skupino, ker sem ugotovil, da se v

našem ministrstvu na raznih koncih obravnava ta problem in včasih iz čisto objektivnih razlogov stvari ne tečejo najbolj usklajeno. Sedaj v tej koordinacijski komisiji delajo direktor Arso, direktor direktorata za okolje in še za finance oziroma za projekte, poleg tega tudi en član mojega kabineta. Širši javnosti smo ta nov strateški načrt predstavili na novinarski konferenci maja 2010, ukrepe smo razdelili v tri sklope: problematika gospodarjenja z odpadki - kot vsi vemo, je zelo kompleksna in zahteva ukrepanje na sistemski, institucionalni in zakonodajni ravni. Ukrepi upoštevajo spoznanja in ugotovitve Računskega sodišča. Načrt ukrepov oziroma načrt, ki se bo še dopolnjeval, je objavljen tudi na naši spletni strani in vsebuje pet institucionalnih ukrepov, štiri systemske ukrepe in potem še štiri zakonodajne ukrepe. Bom videl, če bom lahko imel še dovolj časa za prebrati. Na teh materialih, ki jih imam pri sebi in so tudi na naši strani objavljeni, je bilanca kohezijskih sredstev javno objavljena pa tudi nekaj, kar je zahtevalo sodišče upravičeno, neka časovnica.

Tukaj bi vam rad povedal še eno drugo stvar v tej minuti. Razmišljali smo o strateško nekoliko drugačnem pristopu, ko bo v bistvu to, kar delamo, vklopljeno v ta pristop, ne bo nič dvakrat narejenega. Razmišljali smo, da bi Slovenijo razdelili na več grozdov, to pa pomeni, na nekem okolju, se ugotovi, da je smotrno večje središče, na katerem gravitirajo manjša središča. Potem bi se cela zadeva dogajala v bolj usklajenem, v večfaznem postopku obdelave podatkov. Želeli si bomo ta središča imeti v čim večji meri blizu železniških tirov, da bo zadeva s področja transporta boljša. Pa še ena stvar, vsaj za ta večja središča si želimo, da bi pritegnili kar se da tudi javno-zasebnega partnerstva, da bi potem kohezijske denarje razbremenili še za kakšne druge zadeve. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želite dopolnitev odgovora?

Dr. Verlič, prosim.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa za ta odgovor.

Vsekakor si bom tudi pogledal internetno stran, ker tega očitno nisem storil. Ne glede, ta občutek, da nastaja neka zmeda, namreč vedeti morate, ko se najprej govori o 15 regijskih odlagališčih, ker sam zelo dobro poznam dva primera. En primer je občina Logatec, ki je pravzaprav sama neko iniciativo peljala in je potem uspela združiti vse okoliške občine, da so praktično prišli do nekega podpisa, skoraj predpogodb za izdelavo nekega regijskega centra za odlaganje odpadkov. Podobna stvar se je zgodila tudi v občini Grosuplje, ki ima določene odlagalne površine, pa se je potem cela zgodba odvijala na občinski ravni, kar pomeni, da so se občine začele med seboj pogovarjati, dogovarjati, neki projekti so bili, župani so se podpisovali, imeli smo izredne seje občinskih svetov, potem pa se zgodi, da pride do neke spremembe. In če

prav razumem, tudi do drugačne filozofije sedaj razmišljanja glede regijskega odlaganja odpadkov.

Vprašanje, ki je dopolnilno, je samo to:

Ali bo tudi ta spremenjena filozofija sedaj te nepotrebne stroške, ki so bili s tem povzročeni, omilila?

Ali bodo črpanja evropskih sredstev v rokih?

Ali bomo, recimo, imeli leta 2013 Slovenijo regijsko pokrito z odlagališči, z regijskimi centri?

To je pravzaprav tisto ključno vprašanje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Gospod minister.

DR. ROKO ŽARNIČ: Ravno to, kar ste rekli, to novo razmišljanje, za to gre, da mi obstoječi sistem bolj koncentrirano in ekonomično obravnavamo. Se pravi, ne gre, da bomo nekaj povozili. Ali je bilo 15 in 10 razmišljano, ravno to je to. Če vi narediti neko grozdenje, potem vse te zadeve, vsa ta razmišljanja lahko umestite v neke skupke, ki so učinkoviti, med seboj komunicirajo, tudi če je kje kakšen problem, da se ga rešuje drugje. Z občino Logatec in z nekaj občinami smo imeli poseben sestanek glede tega in so zelo zagrabili idejo o javno-zasebnem partnerstvu. S svojo občino, kjer stanujem, se še nisem imel časa pogovarjati, z Grosupljem. Enkrat bi mogoče kazalo kakšno stvar doma razložiti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Mag. Radovan Žerjav bo postavil vprašanje ministru za okolje in prostor dr. Roko Žarniču.

Prosim, mag. Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa za besedo.

Jaz sem eden izmed tistih treh poslancev, ki sem ministru za okolje postavil vprašanje glede visokovodnih obrambnih nasipov ob reki Muri. In zanimivo je, da smo se za to vprašanje odločili trije poslanci popolnoma neodvisno, ne da bi vedeli eden za drugega. Najbrž je razlog v tem, da smo vsi trije bili neodvisno zelo presenečeni nad tem, kaj se na temu projektu dogaja. Namreč občina Beltinci vam je 27. maja četrtič poslala urgenco za nadaljevanje izgradnje visokovodnega obrambnega nasipa ob reki Muri. Naj vas spomnim, da je bilo prvič to storjeno 3. februarja 2009, da je bilo to drugič storjeno 18. marca 2009, da je bilo 3. februarja 2010 to storjeno tretjič in kot sem dejal, 27. maja letos četrtič. Očitna ignoranca zaposlenih na ministrstvu brez primere, da županu ne dajo odgovora, nobenega odgovora. Da se to zgodi praktično, kot smo slišali, šele po treh dnevih. Ali je to slučajno ali je to namerno, zato ker morda župan prihaja iz ene politične opcije, ki ni trenutno v koaliciji. Skratka, zdi se mi totalno neodgovorno, da župan, ki sprašuje, zaradi tega,

ker so ogroženi občanke in občani občine Beltinci, ne dobi nobenega odgovora o tem, kaj se na tem projektu dogaja.

Dejali ste, res veliko se je zgodilo v prejšnjem mandatu. Večina obrambnih nasipov, ki so bili zgrajeni zdaj v zadnjem času, se je zgodila tja do leta 2008. Po prihodu novega ministra pa je zadeva skorajda zastala. Če ne bi tukaj tulili vsi pomurski poslanci, bi najbrž zadeva popolnoma obstala. Ob vseh rebalansih smo opozarjali na to zadevo.

Sprašujem vas tokrat:

Ali je v tem novem rebalansu predvidenih kaj sredstev za ta visokovodni obrambni nasip ali ne?

In drugič:

Zanima me, kaj se dogaja z Vodnim sklado?

Namreč dobili smo podatke, da ni bila sprejeta pravočasna odločitev o odmeri višine prispevkov zavezancev v Vodni sklad. Da so bili stari odmerki pravzaprav, kako bi rekel, v narekovajih, ukinjeni, za nove pa se nismo dogovorili in zaradi tega obstaja velika nevarnost problematičnega financiranja Vodnega sklada. Najbrž veste, o čem govorim.

Torej, zanima me:

Kdaj se bodo konkretno začele aktivnosti na nadaljevanju izgradnje visokovodnih nasipov na reki Muri?

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Minister za okolje in prostor dr. Roko Žarnić, ne glede na vaša opozorila, če se da še odgovoriti na vprašanje. Hvala lepa.

DR. ROKO ŽARNIČ: Najlepša hvala.

O tem lahko govorimo veliko in hvala za vprašanje. Zdaj bom povedal nekaj drugega, kar nisem prej povedal. Zopet vam moram povedati, da sem na vaši strani, če smem tako reči, ne vem, če se sme to tako reči. Bom par stvari razložil.

Najprej konkretno vprašanje, kratko - dela na visokovodnem nasipu Dokležovje so v teku. Za nadaljevanje dokončanja del je v letu 2010 v programu sklada za vode predvideno dokončanje prve faze na levem bregu Mure, 677 tisoč 715 evrov, na desnem bregu Mure, Cven - Vučja vas, pa 100 tisoč evrov. Toliko konkretno.

Zdaj pa še na tista druga vprašanja. Mogoče bom drugače začel. Mi smo ugotovili, da probleme in apetite, bi obstajajo za denar vodnega sklada, ki je po mojem prepričanju bil nekoliko slabo definiran - njegova poraba, ampak pustimo, kar je bilo, trudimo se, da bomo v bodoče to stvar spremenili - je nastalo do problema novega cenika, ker mi smo hoteli prispevek dati na nekoliko bolj pravično raven. Namreč imamo neka priporočila, prišli smo v OECD. OECD za različna vodna povračila daje razpone od do. Zelo enostavno smo ugotovili, da smo pri večini vodnih povračil, razen pri energetikih, jih moram pohvaliti, oni so na povprečju, drugje globoko pod povprečjem. Skušali smo, korajžno, na Vladi se pogajati, da bi

se nekoliko dvignilo. To mi se je zgodilo, da na enem ministrstvu za milijon kubikov vode 90 evrov povračila dajo. Devetdeset celih evrov! Mi smo hoteli dvigniti na devet tisoč, pa sem moral umakniti na devetdeset samo zato, da je po dolgem usklajevanju cenik šel skozi. To mogoče ilustrira, zakaj toliko časa traja.

Vodna povračila na morju - ni bilo nobene možnosti, da bi dvignili na razumno mejo. Jaz sem na seji Vlade prosil, in se bomo o tem pogovarjali, za naslednja leta, da smo bližje vsaj povprečju OECD-ja, da bi ta vodni sklad bil kolikor toliko spodoben.

Druga zadeva, za katero se borimo, pa nam ni čisto uspelo, je, da bi se določen odstotek, to je približno šestina iz vodnega sklada se prelije v integralni proračun, da se ne bi prelilo v integralni proračun, da bi ostalo v vodnem skladu. Moram vam reči, pri rebalansu mi tudi to ni uspelo. Ko bo rebalans pri vas, pa boste lahko vprašali kaj takšnega. Pa ne bi zdaj hotel nekako čudno izpasti, zagotavljam vam, da kolegica Darja Racman Stanič je izredno osovražena pri energetikih, zelo se bori za to. In več kot toliko ne morem narediti, vsako vaše spraševanje pa kvečjemu pomaga našim naporom. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Dopolnitev odgovora.

Izvolite, gospod mag. Radovan Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa.

Če sem vas prav razumel, gospod minister, vi ste dejali, da se dela v Dokležovju nadaljujejo. Jaz ne vem, ko sem prebral ta dopis župana, gospoda Kermana, s 27. maja letos, temu oporeka, oporeka da se v katastrski občini Dokležovju, Ižakovci in Melinci pravzaprav ničesar ne dogaja. Zaradi tega vam piše ta dopis in vas roti, da ukrenete nekaj, da se tu zadeve premaknejo naprej. To je dopis s 27. 5., kjer on pravi, da se nič ne dogaja.

Drugo, kar se tiče tega vodnega sklada. Očitno so zapletli. Tudi iz vašega odgovora sodeč, zapletli so, kar pomeni, da je problematično financiranje, da praktično financiranja vodnega sklada ni. Smo pa v juniju mesecu. Jaz si ne znam predstavljati, kako bomo zadeve nadoknadili. Pričakujemo, da se tukaj maksimalno okrepijo vse aktivnosti, da se ta zadeva spravi v red, pri rebalansu pa zagotavljam, da bomo ponovno o tem spraševali in bomo spraševali o tem, kakšno bo financiranje, in to ne prvič, ker pri vsakem rebalansu smo spraševali, tudi tokrat bomo spraševali. In če ne bo, bomo vložili amandmaje, ker je to totalno neodgovorno in ignorantsko, da se to področje, ki je tako izpostavljeno poplavam, tako zanemarja. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Minister, dr. Roko Žarnić.

DR. ROKO ŽARNIČ: Samo glede tistega, kar je bilo ravnokar sprejeto, s tem smo omogočili, da se bo sklad napolnil in celo računamo dva milijona več, kot je bilo lansko leto.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Marjan Bezjak bo postavil poslansko vprašanje ministru za gospodarstvo dr. Mateju Lahovniku.
Izvolite.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo. Lepo pozdravljeni ministrica, ministri, kolegice poslanke in poslanci!

Spoštovani gospod minister dr. Lahovnik! Moje vprašanje se glasi:

Koliko vlog in v kakšni višini je bilo s strani slovenskih podjetij v letu 2010 podanih za pridobitev sredstev preko Slovenskega podjetniškega sklada (SPS) in Javne agencije Republike Slovenije za razvoj podjetništva in tuje investicije (JAPTI)?

Koliko podjetij in v kakšni višini so podjetja sredstva tudi dobila in v katerih panogah je bilo dodeljenih največ sredstev?

Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.
Minister dr. Lahovnik, izvolite.

DR. MATEJ LAHOVNIK: Hvala lepa, spoštovani gospod poslanec Marjan Bezjak za postavljeno vprašanje.

Glede na vaše vprašanje sem tudi zaprosil izvajalske institucije Slovenski podjetniški sklad in JAPTI za podatke. In podatki kažejo naslednje: v letu 2010 je na Slovenski podjetniški sklad prispelo do sedaj 855 vlog v višini zaprošenih sredstev v skupni višini 174 milijonov 156 tisoč 898 evrov, število odobrenih vlog je bilo 429, višina odobrenih vlog pa 81 milijonov 802 tisoč 316. Podatki se nanašajo na višino subvencije in višino razpisanega garancijskega potenciala pri instrumentu garancij slovenskega podjetniškega sklada za bančne kredite s subvencijo obrestne mere. Medtem ko pri JAPTI-ju, ki je druga izvajalska institucija, je bilo število vlog 205, popolnih vlog, višina zaprošenih sredstev med popolnimi vlogami je bila 23 milijonov 303 tisoč 548 evrov, število odobrenih vlog je bilo 127, višina odobrenih vlog v evrih pa je 14 milijonov 487 tisoč 843 evrov.

Če povzamem, slovenski podjetniški sklad je odobril za malo manj kot 82 milijonov evrov vlog. Predvsem gre tu za subvencioniranje obrestne mere malim in srednjim podjetjem in za odobritev garancij za kredite za mala in srednja podjetja, na podlagi katerih so potem ta mala in srednja podjetja dobila

denar za razvojne projekte. Medtem ko je JAPTI odobril okrog 14 in pol milijonov evrov sredstev v okviru svojih programov.

Glede na postavljeno vprašanje sem zaprosil tudi za podatke glede na SKD dejavnost, se pravi, standardno klasifikacijo dejavnosti po panogah. Dobil sem podatek, da je bila glavnina sredstev, dodeljenih v okviru predelovalnih dejavnosti, v tem okviru predvsem kovinskopredelovalna industrija in lesnopredelovalna industrija. Ostali del, nekaj manj je šlo za strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti, za trgovino, potem za vzdrževanje in popravilo motornih vozil ter za informacijsko-komunikacijske tehnologije. Manjši delež je v gradbeništvu, panogi prometa in skladiščenja, v gostinstvu in drugih, tako imenovanih raznovrstnih, bolj heterogenih poslovnih dejavnostih. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Želite dopolnitev odgovora?

Prosim.

MARJAN BEZJAK: Hvala za podatke, gospod minister.

Kot vidimo iz podatkov, je prišlo še enkrat več vlog, kolikor je bilo dejansko odobrenih, torej 855 vlog, odobrenih posojil pa je bilo 421 na Slovenskem podjetniškem skladu. Prav takšna razlika je tudi v JAPTI-ju.

Ali menite, da je sredstev za subvencioniranje in razvoj podjetništva zadosti, v dovolj velikem obsegu ali premalo? Če je v dovolj velikem obsegu, zakaj potem tudi vidimo, da je investiranje v razvoj gospodarstva, po drugi strani pa javni dolg iz dneva v dan ali pa iz meseca v mesec narašča.

Ali ste dovolj prepričljivi, da znate prepričati premiera in kolege ministre, da bi namenili več evropskih sredstev za gospodarstvo? Ali Vlada ne razmišlja o zniževanju stroškov državne birokracije? Če bi zmanjševali državno birokracijo, bi lahko več sredstev namenjali gospodarskemu sektorju, saj je ta sektor zagotovo tisti, od katerega živimo vsi državljani in državljanke in državljanke in državljanke.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Želite odgovoriti, minister dr. Lahovnik?

DR. MATEJ LAHOVNIK: Hvala lepa, za postavljeno dopolnilno vprašanje.

Strinjam se z vami, da je teh sredstev premalo, glede na situacijo, v kateri smo. Zato smo v okviru rebalansa proračuna uspeli doseči vsaj to, da se del tistih sredstev, ki jih podjetja niso porabila v okviru A-bilance, gre pa, recimo, za nekatere druge projekte črpanja iz evropskih strukturnih skladov, da se ta sredstva namenijo dodatno vsaj holdinškemu skladu Slovenskega podjetniškega sklada in na ta način računamo tudi zagotoviti dodatni potencial. Slovenski podjetniški sklad je namreč praktično že v prvi polovici leta

izčrpal celoten svoj kreditni potencial. Če tega ne bi storili, praktično bi, poenostavljeno rečeno, lahko zaprl vrata, kar se tiče novih razpisov, subvencij, z garancijo obrestne mere.

Pri teh vlogah je treba vedeti, da vsaka popolna vloga še ni ustrezna. Ocenjujejo jih pač po bančnih standardih, ki jih morajo pač izpolnjevati. Ti standardi so, glede na to, da gre za razvojne projekte, na nek način, bom rekel, blažji, vsaj v tem, da preko garancije, ki jo ponudijo, potem mala in srednja podjetja lažje dobijo kredit tudi pri poslovnih bankah. Res pa je, tukaj imate prav, da je teh sredstev premalo tako za JAPTI kot za Slovenski podjetniški sklad in da proračunske možnosti so takšne, kakršne so. Če bi bile še večje, bi verjetno poskušali odobriti še večji kreditni potencial za to področje. Moram pa reči, vsaj v rebalansu, tukaj moram reči so tudi na Ministrstvu za finance imeli posluš in so nam šli tukaj na roko, da smo del sredstev iz A-bilance prenesli v B-bilanco in računamo iz tega naslova, vsaj to dinamiko razpisov ohranjati do konca leta. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.
Gospod Bezjak, izvolite.

MARJAN BEZJAK: Hvala, gospod minister.

Dejali ste, da dejansko z rebalansom bo dodeljenih še nekaj več sredstev za Slovenski podjetniški sklad in JAPTI, pravzaprav dejansko za slovenska podjetja. Vendar iz časopisov preverjamo, da gospodarstveniki, menedžerji absolutno nikakor niso zadovoljni z rebalansom, ki ga predlagate. Prav tako moramo vedeti, da je dejansko na današnji dan blokiranih 4761 žiro računov slovenskih podjetij.

Zato predlagam, da bi se o tem vprašanju dejansko razpravljalo v Državnem zboru, kar dejansko tudi omogoča zakon in da bi dejansko širši javnosti predstavili problematiko gospodarstva v Sloveniji.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

O vašem predlogu gospod Bezjak, da Državni zbor razpravlja o odgovoru gospoda ministra Lahovnika, bomo odločali jutri v okviru glasovanj.

Mag. Majda Potrata bo postavila poslansko vprašanje ministrici za kulturo, gospe Majdi Širca.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani ministrici, spoštovana ministra!

Javni zavod RTV je v Državnem zboru, zlasti na Odboru za kulturo, šolstvo, šport in mladino, pogosto predmet posebno skrbne razprave, bodisi da gre za nadzorno funkcijo, ki jo ima Državni zbor v okviru zakonsko predpisanih pooblastil, ali tistih funkcij, ki so mu dane pri imenovanju članov v oba sveta.

To pot pa je moje vprašanje zvezano z obvestili v medijih, nekateri sicer pravijo, da gre za umišljeno zadevo, ki je odgovor na imenovanje novega generalnega direktorja RTV.

Zato vas gospa ministrica sprašujem: Kako vi sami komentirate obvestila v medijih, da je pogodba, ki je bila sklenjena med tedanjim predsednikom programskega sveta dr. Grando in generalnim direktorjem gospod Guzejem, vsebovala določila, ki bi ob predčasni prekinitvi direktorske funkcije ne vsebovala obveznosti za izplačilo šestih dohodkov, tako kot je v drugih kulturnih zavodih, ampak po prvem aneksu 12 plač, po drugem aneksu pa 24. Da ne govorim še o nekaterih drugih določitih, ki jih navajajo mediji. Sama pogodbe nisem videla in ne morem reči, kaj od tega je v pogodbi zapisano. Vsekakor me pa zanima, kako ravnati v primeru, ko gre vendarle za odgovorno ravnanje z javnimi sredstvi. Res ni RTV financirana iz proračunskih sredstev, ampak iz RTV prispevka, gre pa vendarle za davkoplačevalski denar, in prav je, da se ve, kako vodstvo RTV ravna s temi sredstvi. To sprašujem še posebej zaradi tega, ker smo se ob poročilih nadzornega sveta pogosto soočili z različnimi pogledi na ista vprašanja, glede gospodarnosti ravnanja, izpolnjevanja zakonskih določil in drugih dogovorov.

Kako vi sami vidite odgovornost za nastalo situacijo in kako jo je mogoče razrešiti, če gre za pogodbene obveznosti, ki so bile sklenjene in podpisane, menda ene v letu 2008, ene pa še prej? Hvala za odgovor.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospa ministrica Majda Širca, izvolite.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Hvala za vprašanje, spoštovana poslanka.

Sprašujete me, kako osebno vidim vprašanje aneksov generalnega direktorja RTV Slovenija s predsednikom, nekdanjim predsednikom programskega sveta RTV Slovenija. Osebno meni se zdi to ravnanje neetično, nehigienično in nepošteno. O tem, kakšne so legalne, zakonske in vse ostale posledice, o katerih tudi sprašujete v vašem poslanskem vprašanju, bo nedvomno tekla beseda ob obravnavi poročila nadzornega sveta RTV Slovenija tudi v Državnem zboru znotraj pristojnega odbora za kulturo, šolstvo, šport, ker verjamem, da bo del tega poročila tudi dejstvo, da so bile v preteklosti na RTV Slovenija, kot javnem servisu, na javni ustanovi, tudi take pogodbe in menim in želim, da jih tudi ni več. Gre za neke vrste javno službo, res ne za direktno financiranje s strani državnega proračuna, kjer bi lahko Vlada oziroma pristojno ministrstvo tudi dajalo soglasje ob taki pogodbi. To vemo, da zaradi specifičnosti zakona in tudi zaradi specifičnosti dejstva, da ministrstvo oziroma Vlada ne daje, tako kot pri ostalih javnih zavodih s področja kulture, soglasje pri sklepanju takih pogodb in zaradi tega tudi te pogodbe sploh še nismo videli, čeprav smo na

Ministrstvu za kulturo v trenutku, ko se je v medijih pojavila ta informacija, prosili za vpogled v to pogodbo. Verjamem, da nam bodo v doglednem času to tudi posredovali.

Ampak vendarle, če pravim, eno je legalizem, kjer ministrstvo soglasja ne daje, lahko opozarja, in to dela, drugo je etika. In tukaj je etika vprašljiva. Etika v luči dejstva, da si vodstvo neizmerno prizadeva in s sklenitvijo aneksov v času zamenjave oblasti si je to tudi še posebej prizadevalo, aneksi gredo v smislu zagotovitve teh 24 plač v posebnih primerih in še več, s trikratnikom tudi teh plač. Vodstvo se oklepa funkcij, vodstvo se oklepa oblasti, dobesedno, v luči slast je oblast, ki naj bi se zgodila vsaj tam nekje do lokalnih volitev ali ne vem do kdaj, čeprav vemo, da je prišlo vmes že do imenovanja novega generalnega direktorja RTV Slovenija, ki mu je bil ta naziv zelo hitro odvzet z različnimi, takimi in drugačnimi, pojasnili ali, če bom rekla, izgovori.

Kot rečeno, Ministrstvo za kulturo je, ne glede na to, da mu ustanovitelj ni dal pristojnosti soglašanja pri tem, ampak vendarle skladno z drugimi vpogledi v pogodbe med direktorji in sveti, kot so v vseh javnih zavodih ali zelo sorodno, kot so v gospodarskih družbah, še sploh v zadnjem času, pozvalo RTV Slovenija, ne samo, da naj predloži omenjene pogodbe, ampak da naj tudi ustrezno ukrepa. Ustrezno ukrepal bo nedvomno nadzornik, to se pravi nadzorni svet, ki izvaja nadzor nad zakonitostjo in nad gospodarnim ravnanjem s sredstvi. Verjamem, da bo tudi nadzorni svet poleg programskega, ki se je nad temi pogodbami globoko začudil, in verjamem, da jih bo tudi na svojih sejah obravnaval, poročal tudi Vladi oziroma ministrstvu, ki bo v tem primeru lahko podalo določeno mnenje.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Mag. Majda Potrata, izvolite.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala lepa. Hvala za ta del odgovora, pa bi vendarle stopila še korak naprej.

Pravite, da nimate možnosti vpogleda v pogodbo. Predsednik Računskega sodišča dr. Igor Šoltes je omenil, da še takrat, ko je bil pooblaščenec za dostop do informacij javnega značaja, je povedal, da bi morale biti pogodbe v javnih zavodih tudi takrat, kadar gre za individualne pogodbe direktorjev zavodov, javne, ker so financirani iz javnih sredstev. Napovedana je tudi revizija poslovanja Računskega sodišča. Plače in plačna razmerja, pogodbe, iz njih izvirajoče pravice, tožbe na sodišču zaradi neupoštevanja so kar nekako stalnica postali na javnem zavodu. Ker pa smo tudi sredi sprejemanja novega zakona o javne zavodu RTV, spoštujem:

Ali je mogoče pričakovati, da bo nova organiziranost zavoda RTV ohranila transparentnost, javnost tistega dela prihodkov, ki bodo zvezana s financiranjem iz prispevka RTV in

ne toliko iz tržne dejavnosti? Kako tudi za prihodnje zagotoviti večji nadzor. Zanimivo je sedaj, da se nihče ne spomni, kaj je podpisal in zakaj je tako podpisal. Gre pa za velike zneske in za neko silno zanimivo izjavo, da je v kontekstu sredstev, s katerimi upravlja direktor javnega zavoda RTV, taka odpravnina pač spodobna odpravnina, da rečem zelo preprosto. Hvala za odgovor.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.
Gospa ministrica Majda Širca, izvolite.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Spoštovana poslanka, da ne bo pomote. Imamo možnost vpogleda v pogodbo, saj to je vendarle dokument javnega značaja. Hotela sem vam prej povedati, da je nismo še dobili in po vsej verjetnosti bo ta pošta nekako počasi prihajala na Ministrstvo za kulturo. Pozvali pa smo še isti dan, ko so se ugotovitve pojavile v javnosti. Moram poudariti, da zagotovo bo tudi Računsko sodišče, ki ravnokar vstopa po sklepu Državnega zbora v lanskem letu v javni zavod, po vsej verjetnosti opazilo še kakšno drugo razen te neetične drže, ki je vsebovana v številnih pogodbah, menda med programskim svetom zadnjega sklica in direktorji oziroma pomočniki direktorjev. Vendarle naj vas spomnim, da smo opozorili v preteklosti, da so se bilance končnih obračunov poslovanja RTV Slovenija vodile na način, da so se prihodki in odhodki nekako ujemali ne na ta način, da se ni upoštevala oziroma da se je vštela v prihodke tudi prodaja tako imenovane srebrnine RTV Slovenija. Govorili smo tudi o nespoštovanju avdiovizualnih del neodvisnih producentov, ki so sedaj dokončno zmerjeni in potrjeni kot taki, da niso spoštovani.

Če me sprašujete, kaj lahko novi zakon prepreči, naj že na tem mestu povem, da v trenutku, ko se ne bodo več spoštovale kvote, ki jih zakon prinaša, bo uprava morala zapustiti hišo, ne pa, da se ji, kot se je v tem primeru dogajalo, tudi ob nespoštovanju celo njen rok življenja podaljšuje tudi s takimi aneksi, kot so navedeni pri tej pogodbi. Obstajajo mehanizmi, ampak vendarle tudi sklep, ki ga je Vlada prejšnji četrtek sprejela na svoji redni seji in se nanaša na to, da je treba pregledati stanje na področju pogodb o zaposlitvah, sklenjenih s poslovodnimi osebami oziroma predsedniki in člani uprav, je zelo dobrodošel. V tem primeru sami nedvomno tudi znotraj naših javnih zavodov na področju kulture pregledujemo vse pogodbe, kar je tudi zelo zanimivo, kako so se sklepale med direktorji, direktoricami in sveti in jih v primeru, kjer so... / znak za konec razprave/ neprimerne, popravljamo. Ampak kot pravim, v primeru RTV Slovenija je po 16. členu izvajanje ustanoviteljskih pristojnosti preneseno na programski svet, ne pa na Vlado. In v tem smislu je... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Milan Čadež bo postavil poslansko vprašanje ministru za gospodarstvo dr. Mateju Lahovniku.

MILAN ČADEŽ: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovani ministrici, spoštovana ministra, kolegice in kolegi!

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke v okviru rednih obiskov po statističnih regijah redno spremlja dogajanja v Sloveniji, predvsem pa spremlja dogajanje v gospodarstvu in predvsem malega gospodarstva in obrtnikov. Lahko rečemo, da se izvozno usmerjena podjetja v državi držijo dobro, povečujejo se tudi naročila. Najpomembnejše je pa to, da za te svoje produkte dobijo tudi plačilo.

Znotraj naše države je stanje zaskrbljujoče. Mala in srednja podjetja, obrtniki, ki svoje produkte in storitve prodajajo na slovenskem trgu, v svojem lokalnem okolju, so danes v velikih težavah zaradi neplačevanja oziroma, lahko rečem, tudi prosjačenja za svojim zasluženim denarjem. Posledično se s plačilno nedisciplino širi tudi siva ekonomija. Ko pošteni podjetniki iščejo bližnjice, kako si zmanjšati lastne stroške, še posebej je pa zaskrbljujoče večanje neplačevanja obveznosti do delavcev.

Kje je težava? Kot vidimo, se na javne razpise prijavljajo tudi velika podjetja, ki z nizkimi cenami na koncu uspešno dobijo tudi posel. Kaj temu sledi? Sledi mrzlično iskanje podizvajalcev v ožjem lokalnem okolju, ki pa vemo, da jih vedno težje tudi dobijo. Že vnaprej je namreč znano, da bodo ostali brez zasluženega plačila oziroma da bodo dobili ponujene kompenzacije, ki so bile nedogovorjene. Po tem je znano tudi eno največjih podjetij v Sloveniji, ki zida vsepovprek, po drugi strani pa poznamo tudi to, da za vsak dan zamude zaračuna tudi zamudne obresti.

Spoštovani gospod minister, ne rabim dolge razlage, povejte nam:

Kako in kdaj boste uredili to stanje?

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Minister za gospodarstvo, dr. Matej Lahovnik, izvolite.

DR. MATEJ LAHOVNIK: Hvala lepa.

Spoštovani gospod poslanec, postavljeno vprašanje sicer posega na področje več resorjev, predvsem tudi Ministrstva za finance, kamor sodi vprašanje plačilne discipline, in pa deloma tudi Ministrstva za pravosodje. Ampak bomo odgovoril nanj v čim večjem delu.

Vlada je na tem področju, ker se zavedamo problematike plačilne nediscipline, spremenila zakon o javnih naročilih. Tako je po novem mogoče, da v primerih, kadar so naročniki neposredni proračunski uporabniki, torej država ali, na primer, občine, in kadar glavni izvajalec ne plača svojih podizvajalcev, v takšnih primerih je mogoče neposredno plačilo

podizvajalcem z asignacijo. Ta zakon je bil sprejet v Državnem zboru in jaz mislim, da je to za prihodnje pomemben korak naprej. Prav tako je Vlada pripravila spremembo zakona o izvršbi, ker so upravičeno nekateri opozarjali, da predvsem menica kot inštrument v Sloveniji ni učinkovit. Tudi novela tega zakona je že v Državnemu zboru.

Tretji pomemben ukrep, ki je bil na predlog Ministrstva za gospodarstvo in ga je sprejelo Ministrstvo za finance, je, da se dvigne prag za tako imenovano fakturirano realizacijo na štiristo tisoč evrov. Torej v primeru, ko gre za ta manjša ali mikro podjetja in je njihov promet enak ali manjši od štiristo tisoč evrov, se lahko odločijo za princip fakturirane realizacije, ki pomeni, da podjetja plačajo DDV ne ob izstavitvi računa, kot je sicer običajno, ampak šele po principu plačane realizacije, ko je račun tudi dejansko plačan. To je lahko tudi pomemben likvidnostni moment posebej za mala in mikro podjetja.

Naslednji korak, ki je bil sprejet, je bilo plačilo preplačanega davka na dodano vrednost v enaindvajsetih dneh, kar je bil tudi predlog opozicije in je bil tukaj v Državnemu zboru večkrat izpostavljen. Znižal pa se je tudi davek na dodano vrednost za nekatere storitvene dejavnosti. Tisto, kar je ključni korak in ga pravzaprav operacionaliziramo tudi danes prav s pomočjo Ajpesa, je sistem elektronskih kompenzacij. Gre za prostovoljno poravnavo obveznosti med različnimi poslovnimi subjekti. Večstranski pobot terjatev ni smiseln in ga tudi nikjer v svetu ne poznajo, ker pomeni možnost zlorabe. Nekdo lahko prijavi v sistem terjatev, ki ni dejansko verodostojna. Obstaja pa sistem večstranskega pobota obveznosti, ki se pa uporablja tudi pri nas. Ko nekdo prijavi obveznost, pomeni, da jo tudi prepozna.

Dejansko se je to v preteklosti uporabljalo v premajhni meri. Zato smo tudi prav s pomočjo Ajpesa in pa obeh zbornic, tako gospodarske kot obrtne zbornice, pripravili na nek način tudi podporo ali pa priporočilo vsem poslovnim subjektom, naj v čim večji meri uporabljajo ta sistem e-kompenzacij, se pravi večstranskega pobota obveznosti. Razmišljali smo tudi o tem, ali ga zapovedati, narediti za obveznega. Ampak tega ne pozna nobena članica Evropske unije, ker pravijo, da izkušnje s tem bi lahko bile celo slabše in da je prostovoljnost v tem primeru najboljša možna rešitev.

Moram pa opozoriti še na eno stvar, ki se mi zdi pomembna in na katero ste sami opozorili. Podjetja, posebej mali izvajalci, kot ste sami rekli, sprejemajo tudi posel, za katerega že vnaprej vedo, da je nizka verjetnost, da bo plačan ali da ne bo plačan. Samo ena stvar je še hujša od tega, da nimaš naročil: da imaš naročila, da jih sprejemaš, pa veš, da ne boš dobil plačila za te storitve, ki jih opravljaš. V tem primeru moram reči, da tudi podjetniki morajo bolj skrbno preverjati boniteto, posebej nekaterih velikih družb, na katere opozarjate, da so v plačilnih težavah, in se raje

odločiti za to, da tega posla ne sprejmejo, kot pa da sprejmejo posel, za katerega že vnaprej vedo, da ne bo plačan. V nasprotnem primeru še sama zaidejo v težave.

Tako sem poskušal zdaj opozoriti predvsem na neko paleto ukrepov, ki so bili sprejeti. Seveda pa plačilna nedisciplina še naprej ostaja v trenutni situaciji problem, kot ste tudi sami opozorili. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.
Gospod Milan Čadež, izvolite.

MILAN ČADEŽ: Spoštovani gospod minister!

Popolnoma vas razumem glede vsega navedenega, vendar pa se moramo zavedati, da so vsi ti navedeni ukrepi že kar nekaj časa v funkciji. Poznamo tudi asignacijo. Vendar se kljub vsem ukrepom, ki so bili sprejeti, plačilna nedisciplina ne izboljšuje. Glede na to, da je ta tematika znotraj slovenskega gospodarstva, znotraj prometa, zelo pereča, bi izkoristil možnost, da se o tem opravi posebna razprava. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Imeli bi sicer možnost še za dopolnitev odgovora zaprositi, vendar zgleda, da vam zadošča. O vašem predlogu, da razpravljamo o odgovoru dr. Mateja Lahovnika, bomo odločali jutri v okviru glasovanj.

Besedo ima gospod Bogdan Barovič, ki bo postavil poslansko vprašanje ministrici za javno upravo gospe Irmi Pavlinič Krebs.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala.

Spoštovana ministrica, spoštovana ministra!

O tem, da je od obljubljene vsebine zakona o integriteti pa do dejanske vsebine nastal pravi bograč golaž, vampi, miks, ne bi rad govoril. Pa tudi ne bom več omenjal, da kljub trikrat obljubljeni nezdržljivosti funkcij poslanca in župana ni ne duha ne sluha.

Največja zmeda pa je 27. člen Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije, ker govori o prepovedi članstva in dejavnosti in med drugim določa, da poklicni funkcionar ne sme biti član oziroma opravljati dejavnosti upravljanja, nadzora ali zastopanja v gospodarskih družbah, javnih zavodih, javnih skladih, agencijah, društvih, ustanovah in tako naprej. Nadalje v 83. členu zakon še določa, da morajo funkcionarji, ki so na dan uveljavitve tega zakona člani organa v nasprotju s 27. členom tega zakona, v roku dveh mesecev od uveljavitve tega zakona podati odstopno izjavo.

V praksi to pomeni naslednje. Poklicni podžupan ali župan mora do avgusta tega leta podati odstopno izjavo za članstvo v nadzornem svetu ali svetu zavoda. Glede na to, da bodo jeseni lokalne volitve, je nesmiselno določen prej navedeni dvomesečni rok, saj bo v poletnih mesecih in v predvolilnem

času težko zagotoviti imenovanje novih predstavnikov, sklicati občinske svete, poleg tega pa se lahko zgodi, da nekdo, ki sedaj je poklicni podžupan ali župan, po volitvah te funkcije čez štiri mesece ne bo več opravljal.

Zato vas, gospa ministrica, za začetek sprašujem: Zakaj je treba v letu lokalnih volitev predčasno reorganizirati predsednike nadzornih svetov, poklicne podžupane, ko veste, da se bo vse spreminjalo in bo nastala kolobocija do avgusta in potem še ena kolobocija na volitvah? Zamenjevali se bodo ljudje kot po tekočem traku, ves smisel pa je popolnoma izgubljen. Popolnoma! Ker ne gre več za nadzor, ampak gre zgolj in samo za imenovanje in za politične sedeže, ne da bi kdo vedel, kaj se sploh v teh javnih zavodih in javnih podjetjih dogaja. Toliko za začetek. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Odgovarjala bo ministrica za javno upravo gospa Irma Pavlinič Krebs.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Spoštovani podpredsednik, hvala lepa za besedo.

Spoštovani gospod Barovič! Ravno v tem je bil smisel spremembe zakona o integriteti in preprečevanju korupcije, da se ne bi politične funkcije, ki jih zasedajo posamezni politični funkcionarji, ki so poklicni funkcionarji, kopičile na enem mestu. Članstvo v nadzornem svetu ali v svetu zavoda ali celo direktorovanje - poznamo celo primer, ko je nekdo, ki je hkrati župan, tudi direktor komunalnega podjetja - je s strani korporacijskega upravljanja, ki je zaželeno na teh mestih, absolutno neprimerno. Da bi se izognili temu, da bi bili nadzorniki politiki, smo na državni ravni to ločitev že zdavnaj opravili. In je smisel, da v nadzorne svete delegiramo ne politične, ampak kompetentne strokovnjake, ki jim absolutno občinska ali državna oblast, ki je ustanovitelj te osebe javnega prava ali podjetja v stoprocentni državni lasti, popolnoma zaupa, da bodo strokovno opravljali nadzor v imenu ustanovitelja. Ustanovitelj v funkciji poklicnega župana in poklicnega podžupana je hkrati dejansko regulator, ker postavlja pogoje s predpisi, občinskimi ali državnimi, kako se posamezna obvezna javna služba opravlja, potrjuje program dela, nadzira porabo sredstev. Zato ni prav, da je hkrati sam v funkciji nadzornika. To je pač neprimerno. Zato smo zaradi nesporne želje po ločitvi politične od strokovnih funkcij uspeli s podporo Državnega zbora s to ločitvijo funkcij. Zdaj problematizirate kdaj češ, da je v času lokalnih volitev neprimerno. Že danes lahko zakon velja, od 5. junija 2010 brez vsakega problema, lahko naredite javen poziv, tako kot mi delamo na državni ravni, da se išče kompetenten strokovnjak s področja poznavanja delovanja posamezne gospodarske javne službe, na primer komunalnega podjetja, zavoda, se naredi poziv, se dajo pogoji, kakšne vrste strokovnjaki se želijo in

ustanovitelj med tem naborom ljudi, ki niso politiki, izbere takega, ki mu bo zaupal nadzorovanje ali upravljanje. V tem je bil, gospod Barovič, smisel. Mi smo seveda želeli, kot verjetno se spomnite, ta zakon sprejeti že v začetku tega leta. Poslanska skupina SDS je s svojim zakonom proceduro malce upočasnila, tako bi se ob pravem času, že nekje od meseca marca, opravile te spremembe.

Druga stvar, ki jo očitata, je, da nismo uspeli v tem zakonu urediti nezdržljivosti poslanske in županske funkcije. Jaz vaši poslanski skupini tukaj za podporo tej ureditvi lahko s tega mesta absolutno zahvalim, ker osebno smo v osnovni različici zakona o integriteti ta predlog imeli. S poslanskimi skupinami koalicije smo potem prišli do spoznanja, da je sistemsko pametneje to nezdržljivost urediti v zakonu o poslancih. Kot veste, so poslanske skupine koalicije ta predlog novele zakona o poslancih vložile, žal pa ne z zadostno večino podprle. Mi smo opravili na to temo zelo resen razgovor, poslanske skupine koalicije so tudi javno dale zavezo, da bodo do konca tega leta s ponovno vložitvijo novele o nezdržljivosti z večino glasov koalicije to nezdržljivost podprle. In takrat vabljeni tudi z vašimi glasovi, da to nezdržljivost pomagata podpreti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.
Gospod Bogdan Barovič, izvolite.

BOGDAN BAROVIČ: Gospa ministrica, še enkrat bi vas prosil, bom skušal biti zelo enostaven, da me poslušate.

Jaz sem župan, nepoklicni. Javno komunalno podjetje je v stoprocentni lasti občine. In kot nepoklicni župan nisem smel biti predsednik nadzornega sveta in sem moral imenovati poklicnega podžupana, da je bil predsednik nadzornega sveta. Da je predsednik nadzornega sveta, podjetja, ki si ga sam ustanovil, je seveda logično, da ti gledaš, kako dela, kako razpolaga s sredstvi. To je logično, da je zraven, ni pa logično, gospa ministrica, da je direktor javnega komunalnega podjetja hkrati predstavnik, član skupščine in še celo občinski svetnik, ko sam sebi postavlja in določa usodo podjetja, kateremu je direktor. Jaz kot lastnik ga pa ne smem nadzirati. In zdaj boste s ceste poklicali Pepeta pa Lojzeta ali Micko, v narekovajih, "strokovnjake", ki bodo nadzirali poslovanje javnega komunalnega podjetja, ki je v moji lasti, občinski, ne moji, jaz župan, podžupan - mi moramo skrbeti za dobro poslovanje. Ni logike, oprostite, glejte, pa lahko govorite politično kakorkoli hočete! Danes je SNS politična oblast v občini, jutri bo SD, pojutrišnjem pa Zares.

Ali to pomeni, če boste danes dali Janeza, ki je član Zares, in bo oktobra na lokalnih volitvah zmagala Zares, boste zdaj tega Janeza, ki bo imel eno funkcijo, spet vrgli iz nadzornega sveta javnega podjetja komunala, na primer, in dali enega drugega? Ali me razumete?!

Ta podžupan, ki pa je danes, pa mogoče oktobra ne bo več, in ga bomo zdaj vrgli, da ga bomo mogoče potem spet nazaj dali. Ni logike. Ni logike! Oprostite, gospa ministrica, pa lahko govorite o tem, da želite preprečiti politikantstvo, kakorkoli želite! Tisto, kar je moje oziroma občinsko, mora nadzirati tisti, ki vodi občino, ker on skrbi za razpolaganje z... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod Barovič.
Besedo ima ministrica Irma Pavlinič Krebs.

IRMA PAVLINIČ KREBS: To, da je ustanovitelj odgovoren v smislu javnosti za transparentno, odprto in pravilno delovanje podjetij ali javnih komunalnih podjetij ali ostalih zavodov, katerih ustanovitelj je, je nesporno. Razlika med vami in ureditvijo, ki je v demokratičnih državah bolj kot ne že uveljavljena, je naslednja: ali jaz kot ustanovitelj, kot funkcionar občine, če želim nadzirati to javno komunalno podjetje, moram fizično sedeti in biti član nadzornega sveta? Ne, ni potrebno. V imenu ustanovitelja, torej za vas naj ta nadzor opravljajo ljudje, ki jih boste izbrali na podlagi javnega poziva, kjer boste definirali kompetence, ki naj jih ti ljudje imajo na področju ekonomije, prava, nepremičninskega poslovanja. Kot ustanovitelj imate v svojih rokah vse možnosti, da te nadzornike, ko jih postavite, jasno zavezete k nadzoru in ne sprašujete potem same uprave, ampak sprašujete nadzornike in dajete navodila, kako naj ukrepajo. Oni vam poročajo. Ni treba, da fizično ste sami hkrati nadzornik samemu sebi. Ni malo situacij, ko ta javna podjetja poslujejo z izgubo. Kdo pokriva potem to izgubo? Občinske oblasti. In če je župan hkrati nadzornik... Poglejte, ko pride do izgube, kaj to pomeni? Da je bil katastrofalen nadzornik, da ni opravil svoje naloge, da mora biti odškodninsko odgovoren, ker danes so javna komunalna podjetja v stoprocentni državni lasti. Delujejo kot podjetja, imajo pa vendarle monopol nad opravljanjem javnih gospodarskih služb. In tudi interes javnosti je, da se te funkcije ne mešajo med seboj, da se oblast ne skoncentrira v rokah peščice, ampak da je distribuirana v primeru nadzora. Naj bodo kompetentni, vendarle imajo možnost v imenu ustanovitelja to nadzirati. Te prakse, ki pomenijo učeno korporativno upravljanje, pomeni jasna delitev pristojnosti regulatorja, tistega, ki postavi politiko, in tistega, ki v imenu ustanovitelja nadzira upravljavca, ki mu je zaupano izvajanje programa... / znak za konec razprave/ politike določanja ukrepov in tako naprej. Jaz mislim, da je to zelo zdravo za slovensko demokracijo.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Bogdan Barovič, izvolite.

BOGDAN BAROVIČ: Preden bom povedal tisto, kar sledi, torej v tretje, mi dovolite samo - ja, veste lepo je biti odgovoren za vse, kar je tvoje, odgovarjati ja, nadzirati, kako pa tvoj denar uporabljajo, pa ne smeš. Prva neumnost in nelogika.

In drugič. Lep primer ste dali, gospa ministrica. Predsednik nadzornega sveta, pride do izgube, ja, v vsakem primeru bo plačala občina izgubo javnemu komunalnemu podjetju. Če si nadzornik, pa če vsaj veš, zakaj je nastala, in veš, da si kriv, če si bil sokriv zraven, in plačaš. Najlepše pa je, da je nekdo drug nadzornik, jaz bom pa plačal. Jaz sem samo odgovoren in plačnik, pravice nadzirati pa nimam. To je, spoštovana gospa ministrica, totalni kaos. Skušajte razumeti, da mi gledamo z drugega stališča, tudi vi poznate upravno urejenost, vem, da, ampak ko ste enkrat notri v praksi, pa mislim, da bi ostali kolegi tudi povedali. Ni nobene prolongacije, vsaj dovolite, da to ostane tako, kot je, je treba zakon spoštovati, do avgusta je treba menjati. Glede na to, da sem prepričan, da je v 27. členu in 83. členu, ki govorita v o teh vsebinah, veliko zmede, predlagam kolegicam in kolegom, da na osnovi 246. člena na naslednji seji opravimo razpravo in razčistimo te popolne, vsaj po mojem prepričanju, nesmisle in nejasnosti. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Barovič, veva, da je mogoče razpravljati o odgovoru gospe ministrice, povezanim z vašim vprašanjem. O tem bomo odločali jutri, v okviru glasovanj, to pa ne bo obvezna razlaga spornih členov, ki jih omenjate. Hvala lepa.

Besedo ima dr. Vinko Gorenak, ki bo postavil poslansko vprašanje ministrici za notranje zadeve, gospe Katarini Kresal.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Spoštovana gospa ministrica, ko smo pred približno 12 leti sestavljali zakon o policiji, smo precej razmišljali o tem, ali sploh vpisati kaj v ta zakon na temo razmerij med ministrom in vodstvom policije oziroma policijo. Nekako je prevladovalo prepričanje, da je z ostalimi predpisi urejeno vse in da niti to ni potrebno. Pa vendarle je bil spisan 2. člen Zakona o policiji, ki je bil že v osnovnem tekstu Zakona o policiji iz leta 1998, ki je v osnovi determiniral razmerja med ministrom in direktorjem policije. Kasneje se je v letu 2002, mogoče 2003, pokazalo, da temu ni tako, da si dva najbolj odgovorna, to je notranji minister in šef policije zelo različno tisto razlagata. Prišlo je celo do ene znamenite ustavne odločbe, verjamem, da jo poznate. Ta ustavna določba je zelo jasno povedala, da ima minister za notranje zadeve absolutno pravico in dolžnost nadzirati delo policije. In ne samo to, dajati policiji usmeritve, navodila. Pravzaprav je Ustavno sodišče reklo, da ni nobenega akta, nobenega dokumenta

v katerega minister za notranje zadeve ne bi smel vpogledati, v nasprotju s tistim, kar je trdil takratni direktor policije. Tako so razmere po tisti ustavni odločbi relativno jasne. Jaz vas vse pogosteje slišim v javnosti, ko rečete: "Policija dela neodvisno, jaz za to nič ne vem!" In tako dalje. S čimer nastaja nek vtis, vsaj jaz ga dobivam, seveda jaz pričakujem odgovor od vas, da mi malo poveste, kako je zdaj z uresničevanjem 2. člena Zakona o policiji v 2. členu Zakona o policiji precej jasno piše, da Ministrstvo za notranje zadeve, vodite ga vi, določa razvojne, organizacijske, kadrovske in druge usmeritve za delo policije. V letu 2003 pa je bil ta člen dopolnjen z a členom, pa še nekatere druge je imel, ampak 2.a člen pa pravi, "minister lahko zahteva poročila, podatke, dokumente v zvezi z opravljanjem dela policije. Predstojnik policije mora ministru redno na njegovo zahtevo poročati o delu policije in o vseh pomembnih vprašanjih z dela policije, minister pa daje obvezna navodila direktorju policije". V zvezi s tem vas sprašujem:

Koliko obveznih navodil je bilo podanih za časa vašega mandata na področju zahtevnih oblik kriminalitete?

Kdaj ste jih podali? Jih vodstvo policije upošteva?

In pa tisto, kar me sploh zanima, še najbolj, in bi tudi prosil bolj točen odgovor:

Kakšne prioritete ste določili?

Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima ministrica za notranje zadeve gospa Katarina Kresal.

Izvolite.

KATARINA KRESAL: Hvala lepa, predsedujoči.

Spoštovani poslanec, če me citirate, me citirajte natančno. Večkrat sem že povedala, da ne posegam v operativno delo policije, ne začenjam in ne končujem policijskih postopkov. To ni moja pristojnost po nobenem zakonu. In tega se držim. Seveda se pa zavedam pristojnosti, ki mi gredo v skladu z 2. členom Zakona o policiji, ki ga citirate, in usmeritvena in obvezna navodila policiji smo ravno zaradi tega zavedanja dvignili na bistveno višji nivo, kot je bil v preteklosti. Zasledovali smo pri tem temeljni cilj, ki gre tako, da le sistemsko usmerjena in nadzorovana policija ter drugi varnostni subjekti zagotavljajo visoko stopnjo varnosti ljudi in spoštovanje človekovih pravic. Torej sistemsko usmerjena in nadzorovana policija, ne operativno usmerjena in nadzorovana policija. Iz tega razloga smo tudi bistveno okrepili delo Direktorata za policijo in druge varnostne naloge. Ministrstvo preko tega direktorata nadzoruje in usmerja delo policije, zato smo ga tudi kadrovske omejili, tako da je zdaj omogočeno, da strokovno in temeljito opravlja svoje naloge, kar v preteklem mandatu ni bila praksa.

Policiji sem tako preko pristojnega direktorata 26. 10. 2009 dala usmeritve za pripravo letnega načrta za delo v letu 2010. V teh usmeritvah so zajeta vsa področja dela policije, kot je preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj, vzdrževanje javnega reda ter zmanjševanje nasilja in vandalizma, zagotavljanje varnosti v cestnem prometu, varnost državne meje in preprečevanje ilegalnih migracij ter organiziranost in krepitev ogleda policije. Na področju odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj je določeno, da mora policija pri pripravi letnega načrta dela upoštevati nekatere prednostne naloge. Med temi prednostnimi nalogami sta dve, po katerih sprašujete: pregon gospodarskega in finančnega kriminala ter korupcije ter pregon organizirane kriminalitete, zlasti na področju prepovedanih drog in trgovine z ljudmi.

Direktorat za policijo in druge varnostne naloge pa lahko seveda pripravi tudi konkretne usmeritve, ki se nanašajo na posamezno področje, pristojnost ali nalogo, če oceni, da je to nujno zaradi zakonitega in strokovnega opravljanja nalog. Dne 18. januarja 2010 sem tako policiji izdala usmeritve in obvezna navodila za prerazporejanje obravnave zahtevnejših dejanj, kjer je bilo ugotovljeno, da se v nekaterih organizacijskih enotah policije pri obravnavi kaznivih dejanj, zlasti vsebinsko zahtevnih zadev s področja gospodarske kriminalitete, pojavljajo daljši časovni razmiki pri razporejanju posameznih zadev.

Z usmeritvami je bilo policiji naloženo, da zagotovi, da bodo z ustanovitvijo nacionalnega preiskovalnega urada policijske uprave razbremenjene obravnave najzahtevnejših oblik kaznivih dejanj, tudi kaznivih dejanj s področja gospodarske kriminalitete, ter da preveri obstoječe kriterije za prerazporeditev zadev in jih prilagodi novi organizaciji. Dne 12. februarja 2010 sem policiji izdala usmeritve in obvezna navodila za poenotenje postopkov pridobitve podatkov o prometu v elektronsko-komunikacijskem omrežju. V nadzoru, ki je bil opravljen, je bilo ugotovljeno, da so ravnanja sodelujočih organov in inštitucij pri pridobitvi podatkov o prometu v elektronsko-komunikacijskih omrežju v nekaterih primerih nedorečena ter neusklajena. Za odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti mora policija z vrhovnim državnim tožilstvom doseči dogovor o poenotenu ravnanju pred pridobitvijo odredbe o prometu v elektronsko-komunikacijskem omrežju.

Glede na ugotovitve Direktorata za policijo o izrazitem povečanju ropov in roparskih tatvin na območju Republike Slovenije, sem od policije v prvem trimesečju letošnjega leta zahtevala poročilo o ukrepih in aktivnostih, ki jih izvajajo za uspešnejše preiskovanje ropov kot eni izmed zahtevnejših oblik premoženjske kriminalitete. Policija je sporočila, da je pripravila in vsem policijskim upravam že posredovala strategijo dela na področju premoženjske kriminalitete, vključno s preiskovanjem ropov. V strategiji je med drugim

določeno, da se naloge na področju ropov realizirajo do 30. julija 2010.

Glede vašega vprašanja, spoštovani poslanec, kako policija izvaja te usmeritve, pa moram dodati, da poleg systemskega nadzora, ki ga izvaja direktorat, policija redno poroča o uresničevanju usmeritev in vse moje usmeritve vsebujejo tudi določbe o obveznem poročanju in rokih za njihovo realizacijo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Gospa ministrica, saj tisti, ki vam je pisal odgovor, glede na to, da ste ga prebrali, je verjetno predpostavljajal, da vas bom verbalno napadel. Pa vas nisem in vas tudi v nadaljevanju ne bom. Vi ste rekli, da ste dali te usmeritve na področju pregona gospodarskega in organiziranega kriminala. Jaz bi si zelo želel, da bi vi dali kakšne usmeritve v tistem smislu, pa bi rekli, da je treba počistiti stare zadeve, da je treba po vrstnem redu iti, po domače povedano, tega najhujšega kriminala. To je isto, zdaj vidim okoljskega ministra, kot da bi on izdajal zdaj neke odločbe, tiste iz leta 2006 pa ne bi, pa bi jih moral. Pri vas tako delate.

Situacija je naslednja. V tem mandatu gospod Janković, saj ste vedeli, da bom to povedal, še ni prišel na vrsto. Vaš politični podpornik gospod Janković ni prišel na vrsto. Ne vem, kdaj bo prišel. Vi ste rekli, da ni prišel na vrsto, ker nimate dovolj kriminalistov. Pa je osumljen prav takega kriminala, na katerega ste dali usmeritve. Je pa prišel na vrsto gospod Rupel. Ima tri leta mlajšo letnico kakšne ovadbe. Prišel je na vrsto gospod Šturm, ki ima tri leta mlajšo letnico ovadbe. Prišel je na vrsto gospod Simoniti, ki ima tri leta mlajšo letnico, prišel je na vrsto gospod Janša. Reci, piši v dveh mesecih po vaši javni obdolžitvi, kaj bi naj storil. Prišel bo na vrsto, domnevam, gospod Černač. Prišel je na vrsto, glejte ga zlomka, gospod Slavko Debelak, ki je na odboru za notranjo politiko povedal, da gospa Mirjana Učakar ni govorila resnice, ampak ne bo povedal, kakšne, ker iz vljudnostnih razlogov gospa ni prisotna. Je že bil na vrsti.

Gospa ministrica, ti podatki me preperečujejo, če ne dajete političnih usmeritev, pa dajete vsaj poglede šefom policije, ki sledijo političnim usmeritvam. Žal mi je, tako mislim.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospa ministrica Kresalova bo ocenila, koliko je mogoče na vaše dopolnilne zahteve dati odgovor in ga bo dala. Hvala.

KATARINA KRESAL: Na kratko. Spoštovani poslanec, žal mi je, da tako mislite, ker so vaša namigovanja odveč. Tudi jaz

nikakor ne dvomim v dobronamernost vaših vprašanj, zato sem vam tudi zelo natančno naštel vse obvezne usmeritve, navodila, ker se mi je zdelo, da jih želite slišati, katere sem dala. Odgovor je bil pripravljen izključno s tem namenom, da vam dam kar se da natančna pojasnila o tem, koliko naredimo za dobro sistemsko delo policije. Prebran pa je bil iz enostavnega razloga, ker je pet minut kratek čas in je treba biti čim bolj hiter. Seveda pa vem, kakšne usmeritve dajem policiji.

Ker vem, da vas kljub mojim nenehnim pojasnilom najbolj žuli vprašanje Zorana Jankovića, vendarle še enkrat želim poudariti, da je Uprava kriminalistične policije Generalne policijske uprave prejela anonimno kazensko ovadbo januarja leta 2007. Da je bilo še globoko v mandatu ministra Mateja, to vemo, in da je tudi takrat naprej bila odpravljena in se je delalo z njo po principu reševanja razbremenjevanja posameznih enot kriminalistične policije. Kot sem večkrat pojasnila, nemudoma ko je postalo v javnosti sporno, kaj se s to ovadbo dogaja - morate razumeti, da kot ministrica ne vem, kakšno je stanje ovadb, niti ne vem, kakšne so ovadbe vložene, ker niti ni moja pristojnost, da bi to vedela in jih zaradi tega ne morem zahtevati. Skratka, ko se je v javnosti pojavil dvom o tem, kaj se s to ovadbo dogaja, sem nemudoma zahtevala poročilo s strani policije, ki je pojasnila, da je res prišlo do operativne zamude zaradi prerazporejanja teh zadev na druge policijske uprave, ker zaradi prevelike obremenjenosti Ljubljane - skratka, večkrat že povedano, da so pojasnili, da je prišlo do zamude in potem so tudi nemudoma sprejeli ukrepe, da do te zamude ni več prišlo. Večkrat sem že pojasnila, da se ta zadeva normalno obravnava naprej, tako kot vse ostale. Ne želim odgovarjati na vaše namige, da so samo vaši kolegi v raznih postopkih, tudi moji so, vključno z menoj, tako da mislim, da policija dela povsem neodvisno in nepristransko.

Vse svoje pristojnosti bom nedvoumno uporabila še naprej, zato da bo tako tudi ostalo: neodvisno strokovno. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Dr. Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK: Mislim, da ste bili zdaj bolj vljudni. Ampak prav, ne morem vam več postavljati vprašanj. Rekel bom samo takole. Ne mislim, da bi policisti se ukvarjali samo z mojimi kolegi, saj kdo bi pa bil od teh nek moj poseben kolega. To so bili ministri prejšnje vlade, te sem naštel in nič drugega. Poglejte, vsakokrat - in zato bom predlagal razpravo - vsakokrat naletim na neke podatke, kako se lahko ravno pri eni osebi, ki se piše Janković stvari zataknejo, niso pravočasne in tako naprej. Seveda jaz bom to poslansko vprašanje v zvezi z gospodom Jankovićem tam enkrat oktobra ponovil, vam že danes povem. Zakaj? Zaradi tega, ker je čas, tri leta je mimo in je prav, da se ta zadeva tudi premakne

naprej. Imam občutek, da ti moji nekdanji kolegi policisti, ne bom vas nikogar obdolževal česar koli ampak žal imam občutek, da delajo na nek način, ki ni ustrezen način. Ker pogledajte, tudi v kakšen spletni časopis priletijo in naredijo preiskavo, blokirajo spleten časopis samo zato, ker se tam pojavi neka oseba, ki ji je nekako dosti situacija v tej državi in izreče nekako kritično - pa tudi včasih kakšen poslanec...

Skratka, zdi se mi oziroma ocenjujem, da situacija je resna, da situacija je zrela za eno poglobljeno razpravo o delu policije na področju prioritete. Ne Državni zbor ne ministrstvo se nima pravice vtikati v posamezen primer in obravnavo, s tem se strinjam, ampak vrstni redi, ki jih ubira danes policija me pa prepričuje v to, da so to politični vrstni redi in da to niso strokovni niti časovni vrstni red. Zaradi tega menim, da je prav, da Državni zbor kakšno reče. Že danes pa napovedujem, da bom čez nekaj mesecev spet povprašal kaj je s to ovadbo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

O vašem predlogu, gospod Gorenak, da Državni zbor razpravlja o odgovoru ministrice Katarine Kresal, bomo odločali jutri v okviru glasovanj. Naslednje vprašanje bo postavil gospod Janez Ribič ministru za promet dr. Patricku Vlačiču.

JANEZ RIBIČ: Hvala za besedo.

Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovana ministrica, ministri, gospod minister za promet, spoštovani gospe in gospodje!

V javni razpravi oziroma na vašem spletnem portalu so spremembe in dopolnitve Zakona o železniškem prometu ter Zakon o družbi Slovenske železnice. Med cilji predlaganih zakonov je ukinitev Direkcije Republike Slovenije za vodenje investicij v javno železniško infrastrukturo, jo izločiti iz sistema javnih uslužbencev v sestavi Ministrstva za promet ter vse skupaj pridružiti podjetju Infrastruktura, ki naj bi bilo podjetje v upravljanju Vlade Republike Slovenije in holdinga Slovenskih železnic. Naloge direkcije, predvsem imam v mislih vodenje investicij v javno železniško infrastrukturo, naj bi se prenese na Slovenske železnice, ki opravljajo tudi naloge upravljavca železniške infrastrukture. Naloge kontrole gospodarskih javnih služb, vzdrževanje železniške infrastrukture pa naj bi se prenese na Ministrstvo za promet.

Sprašujem vas:

Zakaj je potrebna takšna reorganizacija? Sedež direkcije v Mariboru zagotavlja prav vse potrebne prostore, programsko opremo in infrastrukturo za naloge, ki jih izvaja direkcija.

Kako si predstavljate, da lahko isti subjekt Slovenske železnice s štiristo milijonov evrov izgube vodi investicijo in izvaja nadzor nad deli, ki se izvajajo ali jih celo sam izvaja?

Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima minister za promet dr. Patrick Vlačič.

DR. PATRICK VLAČIČ: Hvala, podpredsednik.

Hvala za vprašanje. Pravzaprav temu tudi je namenjena javna razprava, da si nekoliko izmenjamo stališča glede tega, kako naprej pri tem, kar pravimo neka pospešena izgradnja železniške infrastrukture v Republiki Sloveniji.

Sami ste postavili zelo dobro vprašanje, zakaj direkcija, takšna kot je, ne zmore upravljati naloge, ki ji je zadana. Odgovor je relativno enostaven: zato, ker je Republika Slovenija pred velikim investicijskim ciklusom v železniško infrastrukturo. Devetindvajset ljudi, kolikor jih dela v tej agenciji, je lahko zagotavljalo servis za agencijo pri majhnem obsegu del. Pri velikem obsegu del se pa pojavi vprašanje, ali bi teh 29 ljudi, ki so sedaj zaposleni, lahko peljalo tako veliko število projektov, navsezadnje je samo Državni zbor sprejel letos predpis, ki namenja neposredno 100 milijonov navzkrižnega financiranja iz avtomobilske takse, plus še praktično skoraj 300 dodatnih milijonov v železniško infrastrukturo, kar je približno 0,8 GDP-ja, kar je približno skoraj 3-krat več, kot je namenjala prejšnja vlada. To pomeni, da se bo obseg dela te direkcije enormno povečal.

Zdaj se je pa pojavila dilema, ki je klasična. Ali zaposliti v direkcijo nove ljudi, 10, 20, 30, 40, ne vem, koliko, ali iskati nek način, kako bi vse sinergije železniškega znanja pri gradnji infrastrukture združili v en steber. In seveda, ena izmed idej, ki je sedaj v zraku, je, da bi izločili iz tega, kar je direkcija, se pravi državni aparat, državne uslužbenke, jih dali v gospodarsko družbo in ta gospodarska družba bi lahko tudi dodatno zaposlila ljudi inženirskega tipa, ki bi lahko peljali te projekte naprej, združili bi sinergično tiste; ki že so tam, in bi praktično ustvarili močan steber, ki bi bil sposoben graditi železniško infrastrukturo v Sloveniji.

Ker se mi pa zdi, da mora biti javna razprava dejansko javna razprava, pa ne sama sebi namen, se mi zdi vaše vprašanje dobro. In ravno danes sem imel na to temo sestanek s svojimi sodelavci in sem jim naložil, da mi pripravijo več možnih modelov. Poglejte, navsezadnje je eden izmed modelov, ki ga Slovenija pozna, je Darsov model. Se pravi, ustanoviti gospodarsko družbo, ki ima to nalogo. Zdaj, pri direkciji imamo torej najmanj tri modele ta trenutek: en je ta, ki je prelagan sedaj v javni razpravi, se pravi združitev v en steber znotraj železnic; drugi je, da ostane tako, kot je, in poskusimo prepričati državo, da zmanjševanje števila zaposlenih v državni upravi sicer je pomembno, ampak v tem primeru ne more biti tako, ker drugače ne bomo izpeljali projektov. To je drugi model. Tretji model je, da ustanovimo

neko zasebno gospodarsko družbo, ki bo imela nalogo to narediti, kot samostojnem v 100 % državni lasti. Se pravi, kar sem naročil, je, da prevetrijo, preverijo vse te modele. Stvar je še vedno v javni razpravi, ni odločena, nič se še ni preselilo iz Maribora in vse, kar želim - pa bom prišel tudi pred vas, poslance - narediti, s tem modelom, je narediti model, v katerem bomo mi kot država sposobni zapeljati te velike investicije. Samo drugi tir je težak 800 milijonov evrov. In to, kar je ta trenutek direkcija, ona ni sposobna peljati vsega tega, kar ji mi nalagamo z našimi načrti v prihodnjih nekaj letih.

Saj pravim, ponavljam, nič ni odločeno. Ravno danes sem torej naročil več možnih modelov, da jih pregledajo. Bomo pogledali, kateri bo najbolj primeren. Jaz sem zelo odprt, bom rekel, za vse, samo da bo za državo čim boljše, pa da bomo čim bolj pametno uporabili davkoplačevalski denar.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Janez Ribič, želite dopolnitev odgovora?
Izvolite.

JANEZ RIBIČ: Hvala.

Všeč mi je ta odprtost, da se lahko pogovarjamo, da z dobrimi idejami in mogoče predlogi, pridemo do najboljšega. Zato sem prepričan, da boste naštudirali tako, da bo tudi močan steber v Mariboru.

Mogoče še nekatera razmišljanja; zdaj ukinitev, recimo, kontrol nad podjetjem Slovenske železnice ter s prehodom vseh 30 zaposlenih, o katerih govorimo, za nedoločen čas, eden je celo zaposlen za določen čas, le-te poslati kot trajni višek na zavod za zaposlovanje ali kaj podobnega, verjetno v tej smeri ne razmišljate.

V skladu z Zakonom o graditvi objektov je nedopustno, da isti subjekt izvaja dela, da vodi investicijo in izvaja nadzor nad deli, ki se izvajajo ali jih celo sam izvaja. Verjetno boste tudi v tej smeri razmislili, da bo zadoščeno tudi zakonu.

Evropska unija ne do dopustila, verjetno, da skrbi za pripravo, organiziranje in vodenje investicij v vseh fazah investicijskega procesa subjekt Slovenske železnice - kot sem že omenil - s 400 milijonsko izgubo, in ki planirajo v letu 2010 30,3 milijona čiste izgube. Slovenske železnice se pri izvedbi investicije pojavljajo v več vlogah, ki so sicer nedopustne, saj jih Zakon o graditvi objektov izrecno prepoveduje, kot sem že prej rekel. Tudi nekatera naša razmišljanja, v Maribor na Kopitarjevi 5 so vsi potrebni prostori, programska oprema in infrastruktura za naloge, ki jih izvajajo, zato je smiselno, da kot organ v sestavi ministrstva s tem tudi nadaljuje. In mogoče, da mi ne zmanjka časa - ne vem, to zdaj ni bilo tri minute.

Zanima me:

Kakšni bodo vaši končni ukrepi, da Direkcija Republike Slovenije za vodenje investicij v javno železniško infrastrukturo ostane v Mariboru, da ne bomo zopet delali korakov k centralizaciji namesto decentralizaciji?

Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.
Minister Vlačič, izvolite.

DR. PATRICK VLAČIČ: Hvala.

Tudi to bo ena izmed dimenzij decentralizacije države, zagotovo. In tudi vprašanja, ki ste jih odprli maloprej, v zvezi z gradnjo objektov, so na koncu koncev tudi vprašanja glede porabe javnega denarja oziroma prenosa v gospodarsko družbo. Tudi to so odprta vprašanja. Hočem povedati, da vsak izmed teh modelov, ki sem vam jih prej opisal, prinaša s seboj številna vprašanja. Prednosti in slabosti ima pa vsako od njih in bomo morali najti takega, ki bo najbolj moder.

Toda ne glede na to, kakšna bo rešitev. Si že zdaj mislim, da bo treba imeti projektne pisarne na območju, kjer se dela posamezen projekt. Recimo, pri drugem tiru Divača-Koper bo zagotovo nek del kadra moral biti prisotnega neposredno ob projektu. Ampak ne vidim težav, da ne bi upošteval tudi tega kriterija, ki se tudi meni zdi pomemben, da država gre v neko decentralizacijo; in če bo že šla, da ne bi potem prišlo do trenda centralizacije, razen če res ne bi bilo nobene druge rešitve, ampak bi bilo to tako utemeljeno, da bo potem res jasno. Bom pa, pravim še enkrat, upošteval ta kriterij zelo, zelo jasno.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Mag. Julijana Bizjak Mlakar bo postavila poslansko vprašanje ministru za okolje in prostor dr. Roku Žarniču.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Hvala lepa za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovana poslanka, poslanci, spoštovani ministri!

Cesta vzdolž vodotoka skozi grapo, ki povezuje Vranjo Peč v občini Kamnik in Kolovec oziroma občino Domžale, je za prebivalce Palovč, Vranje Peči in dela Tuhinjske doline pomembna krajša povezava z občino Domžale in z Ljubljano. Po neurju v letu 2002 je država škodo na tem območju ocenila in odobrila določena sredstva, vendar naj bi izvedla le del predvidenih sanacijskih del. Ker naj bi država sanacije ne izvedla v celoti, kot je bilo to predvideno s programom, naj bi neurje v letu 2007 povzročilo dodatno, še večjo škodo, tudi na že saniranem delu tega območja. Občina Kamnik ureja to lokalno cesto in je pred kratkim zaključila svoj del sanacije z izdelavo treh propustov, nato pa naj bi sanacijo v tem letu izvedla še država, v skladu s sprejetim sanacijskim programom. Te dni pa so me krajani tega območja obvestili, naj bi se

Ministrstvo za okolje in prostor odločilo, da se letos predvidenih sanacijskih del ne bi izvedlo. Če ta informacija drži, bi bila to neracionalna odločitev tudi s stališča stroškov. Kot kažejo dosedanje izkušnje, se lahko ponovi zgodba, po kateri bi zaradi neizvedbe sanacijskih del države nastali dodatni stroški v času jesenskih neurij tudi na že delno saniranem delu tega območja. Stalne sanacije ceste zaradi neurejenega vodotoka, ki zahtevajo selitve mehanizacije in pripravo del, izdatno povišajo stroške celotne investicije tudi za občino.

Odlaganje sanacije povzroča nepotrebne dodatne javne stroške, zato vas sprašujem:

Ali se je vaše ministrstvo res odločilo, da se sanacijo hudournika v grapi na tej cesti ponovno odloži?

Če je odgovor da:

Kaj je razlog odložitve sanacije, ki bo glede na dosedanje izkušnje verjetno povzročila dodatne stroške saniranja cestišča?

In:

Kdaj bo država dokončala sanacijo tega območja, ki se vleče že od leta 2002? Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Minister dr. Roko Žarnić, izvolite.

DR. ROKO ŽARNIČ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Spoštovana gospa Mlakar, spoštovani poslanci!

V zvezi s tem vprašanjem sem pregledal, kakšno je stanje. Kot ste pravilno ugotovili, v letu 2002 so bile ugotovljene poškodbe in v letu 2007 so se zaradi večjih neurij te še povečale. Po znanih podatkih, ki jih imamo na razpolago, v letu 2002 za omenjeni odsek ni bilo namenjenih posebnih sredstev iz proračuna. Sanacijo smo začeli v letu 2009, ko smo stabilizirali pritoke pri sotočju Velikega grabna in stabilizirali usad na pritoku Srednjega grabna. Za ta dela so bila porabljena sredstva v višini 53 tisoč 443 tisoč evrov od predvidenih 150 tisoč za celotno sanacijo. Z deli smo nameravali nadaljevati v letu 2010, ker je bil sanacijski program za odpravo posledic neurja s poplavami 18. 9. 2007 na vodni infrastrukturi vodnih in priobalnih zemljiščih namenjenih 5 milijonov evrov, načrtovanih. Vlada Republike Slovenije je na zadnji seji sprejela predlog rebalansa proračuna za leto 2010, s katerim so se v celoti zmanjšala neporabljena sredstva v sanacijskem programu in zaradi tega, zaradi zmanjšanja za 2 milijona 740 tisoč evrov, v celoti - se pravi, ne gre samo za ta primer, gre še druge - so sredstva izpadla in za vodotok Srednjega grabna to znaša slabih 15 tisoč evrov, kar, se strinjam, ni veliko. Z deli na tem objektu naj bi nadaljevali naslednje leto, če bodo zagotovljena sredstva, menimo pa, da je glede na dinamiko sanacije treba še v letošnjem letu zagotoviti nekaj sredstev

iz rednega vzdrževanja v okviru javne službe, da se prepreči nadaljnja škoda na objektih.

Strinjam se z vašim razmišljanjem, da če se neko gradbišče zdaj zapre, bo še dodatni strošek za sestavo novega gradbišča in bodo višji zneski, in se bom na osnovi tega, kar ste dodatno povedali, pozanimal, kaj se da narediti. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospa mag. Julijana Bizjak Mlakar.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Hvala lepa za ta ponovni razmislek, mislim, da je potreben. Morda vam dam še en razlog, zaradi katerega bi bilo treba ponovno razmisliti, kaj narediti s tem območjem. Namreč, gre tudi za zelo nevaren odsek ceste, na katerem naj bi se zaradi zožitve ceste in poškodovanega cestišča zgodilo že nekaj prometnih nesreč. Namreč, zdrsi avtomobilov v strugo hudournika. Ker pa v grapi ni signala mobilne telefonije, da bi se dalo v primeru nesreče poklicati pomoč, to še dodatno povečuje nevarnost za človeška življenja v primeru ponovnih prometnih nesreč na tej cesti.

Tako bi vas resnično prosila, če lahko ponovno pretehtate ta problem, da bi se potem na podlagi tega razmisleka odločili za čimprejšnjo sanacijo tega področja. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Želite dopolniti odgovor?

Izvolite.

DR. ROKO ŽARNIČ: Hvala lepa.

Verjetno bi bilo treba poiskati še kakšne rešitve s še kakšnim drugim ministrstvom, če gre za prometnico in tako naprej, in se bom pozanimal, kaj se da narediti. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Ivan Grill bo postavil poslansko vprašanje ministru za pravosodje gospodu Alešu Zalarju.

IVAN GRILL: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani ministri!

V tem mandatu je značilnost Vlade in tudi vašega resorja, ki ga vodite, spoštovani gospod minister, da ste sprejemali številne zakone, ki privilegirajo določene družbene elite. Že takoj ste šli s spremembo Zakona o odvetniških tarifah, kjer ste ponovno vrnili možnost odločanja o odvetniških tarifah samim odvetnikom oziroma zbornici, šli ste v spremembo zakona, da se lahko plače sodnikom dvigajo, zdaj pa je spet v pripravi zakon, ki bo ponovno privilegiral notarje in seveda tudi odvetnike. Za kaj gre? Gre za spremembo Zakona o zemljiški knjigi, v katerem so rešitve, ki bodo ponovno bremenile - koga drugega kot slovenske davkoplačevalce.

Zanima me:

Zakaj greste v spremembo sodniških tarif?

Kajti, zdaj je znano, da 80 % vpisov v zemljiške knjige gre na račun tako imenovanih malih vrednosti, in vrednost takšnega vpisa je bila zdaj nekje 12 evrov. Zdaj pa boste šli v spremembo, ki določa enotno ceno, to pomeni 100 evrov. Za primerjavo, nekdo, ki bo zemljišče v vrednosti 500 ali tisoč evrov kupil oziroma prodal, bo ta sprememba v zemljiški knjigi stala 100 evrov.

Druga anomalija takšnega enotnega sistema pa je v tem, da zdaj je bila neka lestvica, da tisti, ki so prodajali ali preprodajali zemljišča, poslovne prostore, zgradbe v veliki vrednosti, tajkuni, bogati ljudje, so pa le plačevali 5 tisoč evrov oziroma nekaj več. Sedaj bodo pa vsi zopet plačevali povsem enak znesek, s čimer se zopet privilegira bogat sloj, revne ljudi oziroma tiste, ki pa bodo prodajali oziroma imeli promet z manjšimi vrednostmi, pa bodo ravno tako plačevali 12 evrov oziroma 100 evrov.

In sedaj še druga anomalija tega zakona.

Zakaj se predvideva rešitev, da bodo obvezno vse te spremembe morali uvajati notarji?

Že sedaj so notarji bili tukaj v privilegiranem položaju, s tem da smo v prejšnjem mandatu nekaj teh privilegijev jim tudi odvzeli. Tukaj pa je sedaj pomembno ali zanimivo tudi to, da je do tega bila zelo kritična strokovna javnost, ki ste jo povsem izključili in teh njihovih predlogov oziroma opozarjanj niste upoštevali. Zato me zanima:

Kje so te glavne spremembe oziroma zakaj so takšne spremembe predvidene?

In:

Kaj s tem v bistvu prinese v naš pravni red?

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima minister za pravosodje, gospod Aleš Zalar.

Izvolite.

ALEŠ ZALAR: Hvala lepa za besedo.

Spoštovani gospod poslanec, hvaležen sem vam za to vprašanje predvsem zato, ker se je v zadnjih dneh pojavilo vrsto dezinformacij, tudi manipulacij z informacijami glede skorajšnjih sprememb Zakona o zemljiški knjigi.

Pa grem po vrsti. Najprej moram zavriniti tisto, kar ste rekli na samem začetku, češ da Vlada privilegira neke sloje in da smo omogočili dvig odvetniških tarif. To sploh ni res. Odvetniške tarife so nespremenjene, so takšne, kot jih je določil prejšnji minister oziroma prejšnji Državni zbor, dvakrat sem že zavrnil predlog za povišanje teh tarif, če bo to potrebno, bom storil tudi tretjič.

Glede dviga sodniških plač, tu je prišlo samo do uskladitve z dvema odločbama Ustavnega sodišča, ki jih prejšnja vlada ni želela izpolniti.

Glede zemljiške knjige pa naj povem, da zasledujemo dva cilja. Prvi cilj je večja pravna varnost. Ta se zagotovi tudi s tem, da so predlagatelji kvalificirani. Danes namreč Vrhovno sodišče opozarja na veliko število nepopolnih zemljiškoknjižnih predlogov, ki jih vložijo ljudje, ki so prava neuke stranke, to postopke podaljšuje, hkrati pa povečuje pravno nevarnost, kajti do spremembe lastništva, do spremembe statusa neke nepremičnine in lastništva na njej ne pride v primernem roku, to je sijajen prostor za manipulacije, za zlorabe, za dvakratne prodaje iste nepremičnine in to želimo preprečiti. Tega ni malo, iz tega naslova je v Sloveniji veliko prav. Naš predlog zasleduje naslednji cilj, da bo vsaka zemljiškoknjižna zadeva rešena najkasneje v štirih dneh, štirih dneh, gospod poslanec, ne v nekaj mesecih, tako kot je to danes. Ta cilj zasledujemo in ta cilj lahko dosežemo. Mandat za to spremembo je dal že prejšnji Državni zbor, ki je odložil uveljavitev elektronskega poslovanja z zemljiško knjigo za nekaj časa, konkretnije do začetka leta 2011. Med tem je Vrhovno sodišče pripravilo vse računalniške programe in omogočilo, da se zdaj lahko s to zakonsko spremembo izpelje ta projekt informacijske podpore v zemljiški knjigi do konca. To torej povečuje pravno varnost, povečuje hitrost, izboljšuje pa tudi učinkovitost v smislu cene za končnega uporabnika. In zdaj prehajam na tisti del, kjer ste omenili previsoke cene, ki naj bi jih zaračunavali v bodoče strankam, tako notarji kot odvetniki ali pa celo sodišča - ne drži, gospod poslanec! Tu in držimo v rokah škarje in platno, kajti sočasno gresta v proceduro s tem zakonom o zemljiški knjigi še zakon o sodnih taksah in sprememba notarske tarife. Notarska tarifa se bo znižala, in to pomembno znižala v teh zadevah, sodna taksa se bo znižala, in pomembno znižala v teh zadevah, tako bo končni uporabnik, torej državljan, posameznik, v vsakem primeru na boljšem, tako tisti, ki prodajajo oziroma sklepajo nepremičninske posle za nepremičnine z relativno nizkimi vrednostmi, kot tudi tisti z visokimi.

Rad bi vas opozoril na naslednje. Državni zbor v prejšnjem mandatu je podobno situacijo obravnaval ob spremembi Zakona o sodnem registru, ko je bilo uvedeno elektronsko poslovanje s sodnim registrom, so se zahteve dela na sodiščih v tolikšni meri znižale, da ni bilo več pravega razloga za to, da se te storitve s strani sodišč sploh zaračunavajo, zato je Državni zbor sklenil, da sodne takse sploh odpravi in jih ne zaračunava. O podobni varianti razmišljamo tudi glede zemljiškoknjižnih zadev, ker gremo povsem po isti poti in nam je pravzaprav vzorec takega načina moderniziranja naše zemljiška knjige tisti, ki je bil uspešen v sodnem registru. Poglejte danes, kako posluje sodni register: brez zaostankov, v treh do petih dneh, brez stroškov, zaračunanih s strani sodišča končnemu uporabniku. In na enak način torej želimo storiti pri zemljiški knjigi.

Skratka, ta projekt je naravnano na bistveno modernizacijo, na lažji dostop posamezniku do zemljiške knjige, pa še eno prednost naj izpostavim. Ta sistem bo omogočil brezplačen elektronski vpogled v zemljiško knjigo komurkoli. Tukaj smo bili na različnih bregovih z Vrhovnim sodiščem. Vrhovno sodišče je menilo, da bi bilo prav, da bi se ta storitev zaračunavala. Ministrstvo meni, da ne in Vlada bo upam, da podprla ta predlog ministrstva, torej, da bo tudi ta storitev za državljane brezplačna. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.
Gospod Ivan Grill, izvolite.

IVAN GRILL: Hvala lepa.

Spoštovani gospod minister - to, da naj bi te vpise izvajal notri, ni nobena garancija za neko večjo pravno varnost. Kolikor smo bili v preteklosti priča številnih nepravilnostim, celo afer, ki so jih zakrivali ravno notarji, tako da ta garancija tukaj seveda ne velja.

Strinjam se s tem, elektronska zemljiška knjiga je pridobitev. Pa zakaj ne razmišljate v smeri, da bi tisti, ki bodo vnašali, bili ne samo notarji, ne samo odvetniki, dajmo to zadevo razširiti. Naj na vsakem okrajnem sodišču uradnik vnaša v elektronsko zemljiško knjigo na podlagi nekega pisnega obrazca oziroma prijave tistega, ki je zainteresiran. Zakaj ne bi te stvari razširili na uprave enote? Tam imajo kataster, imajo vpogled, imajo kvalificirane ljudi in bi ravno tako lahko vnašali in s tem bi se tudi tista doba, ki ste jo omenjali, koliko danes traja, pa koliko naj bi po novem, skrajšala. Tako je tukaj takšnih možnosti, da se razširi število pooblaščenih strokovnih oseb, ki bodo lahko vnašale, kar veliko možnosti. Tako je bolje, da se razmišlja v tej smeri naprej.

Kar pa se tiče teh vaših ugotovitev oziroma navedb, da naj bi se spreminjala tudi ostala zakonodaja, ki bo nižala notarske tarife in sodne takse - bomo sicer videli, ali to drži, vendar sedaj tudi predstavniki z vašega ministrstva niso nad takšnimi rešitvami, ki so sedaj predvidene, pa tudi v javni razpravi se ne strinjajo s tem, predvsem pa kritična strokovna javnost. Upajmo, da takrat, ko bo ta zakon v obravnavi, da bo to, kar ste sedaj tudi navedli, bilo res tudi kot ena izmed paralelnih rešitev. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod minister Zalar, izvolite.

ALEŠ ZALAR: Hvala lepa.

Glede te kritične strokovne javnosti in pa strokovnjakov ministrstva, tukaj smo popolnoma na istem bregu, vsaj kar se strokovnjakov na ministrstvu tiče vas lahko glede tega povsem pomirim. Strokovne razprave o tem tečejo že nekaj časa. Zadnja

je potekala danes dopoldne na Vrhovnem sodišču in mislim, da je bila zelo koristna. Zelo pazimo na to, da upoštevamo vse vidike neke spremembe. Vsaka sprememba seveda lahko s seboj nosi določena tveganja in mi se jim želimo v največji možni meri izogniti.

Zakaj notarji kot pooblaščeni predlagatelji? Predvsem zato, ker vsakdo, ki danes sklepa kakršenkoli posel, ki ima za podlago vpis v zemljiško knjigo, mora k notarju, zato ker mora overiti podpis na tej listini. Če pa torej mora k notarju, zakaj bi moral zdaj še nekam drugam. Vse lahko opravi na enem mestu. Zdaj gre samo za to vprašanje, ali smo sposobni urediti to storitev na enem mestu po taki ceni, da bo enako ali pa ceneje kot danes. Jaz trdim, da smo, s tem predlogom bomo prišli v kratkem tudi v Državni zbor in vi boste seveda presodili, ali zadostimo tem standardom.

Tudi odvetniki ostanejo pooblaščeni predlagatelji, predvsem zato, ker imajo nekateri tako zaupen odnos s svojimi klienti, da njihovi klienti želijo, da se na nek način še enkrat preveri storitev, ki se pripravlja za vpis v zemljiško knjigo.

Sicer pa moram reči, da po podatkih Vrhovnega sodišča vsi zemljiškoknjžni predlogi, ki jih predlagajo notarji, v več kot 90 % primerov zreli za takojšen vpis, brez kakršnihkoli dopolnitev, za razliko od vseh ostalih predlagateljev, zlasti tistih, ki niso kvalificirani, kjer je situacija ravno obratna, kjer je večina teh predlogov nepopolnih, mnogo od njih pa v nadaljevanju tudi zavrženih. In to so razlogi, zaradi katerih menimo, da je to smiselno.

Ko ste omenili pa možnost, da bi stranka neposredno na sodišču sprožila tak postopek, to je mogoče, vendar pa to terja bistveno notranjo reorganizacijo na sodiščih. Predvsem bi bil prihranek pri zaposlenih in s tem pri uporabi njihovih obremenitev v drugih zadevah mnogo manjši, ker potem bi morali imeti tako imenovani šalterski sistem, kjer bi referenti vnašali te podatke v elektronske obrazce. Če nam uspe torej priti s cenovno ustreznim modelom, kjer moraš tako ali tako k notarju, potem najbrž ni smiselno, da uvajamo še ta sistem. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Grill, izvolite.

IVAN GRILL: Hvala lepa.

No, glede na vaše navedbe, spoštovani gospod minister, da je še vedno v teku razprava o tem vprašanju, bi bila zagotovo koristna razprava tudi o tem vprašanju in teh dilemah v Državnem zboru. Zato v skladu s poslovníkom predlagam, da se tu opravi širša razprava, da se predoči te dokumente oziroma argumente strokovne javnosti, vašega in tudi ostalih resorjev in da potem skušamo na podlagi teh ugotovitev priti do najboljše rešitve. Sem pa sam osebno prepričan, da konkurenca

v nobenem primeru ne škodi. Tako da če ne bo možnosti samo pri notarjih in tudi odvetnikih, če se bo dopuščalo, da se takšne storitve opravljajo tudi na sodiščih, na upravni enoti, na točkah VEM, takih rešitev, recimo, je zagotovo lahko veliko. Tudi notarji si bodo prizadevali, da bodo delali kvalitetno. To nič ne pomeni, če pride nekdo k notarju overiti podpis, da mora potem prepustiti, da to storitev do konca opravi sam notar, še vedno prepustimo stranki, da se sama odloči in da s konkurenco pridemo do boljših storitev.

Prepričan sem, da bo takšna razprava v korist vam, predvsem pa poslankam in poslancem, da bomo lahko dovolj kvalitetno odločali. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

O vašem predlogu, gospod Grill, da razpravljamo o odgovoru gospoda ministra Zalarja na vaše vprašanje, bo Državni zbor odločal jutri v okviru glasovanj.

Sedaj ima besedo poslanec Zvonko Lah za poslansko vprašanje ministru za šolstvo in šport dr. Igorju Lukšiču.

ZVONKO LAH: Spoštovani ministri, gospod podpredsednik!

Predstavnikom občin je bilo pri pogajanjih o višini povprečnine rečeno s strani predstavnikov Ministrstva za finance, da povprečnina oziroma primerna poraba občinam pomeni samo sredstva za tekoče delo, ne pa tudi za investicije, in da ta sredstva morajo biti zagotovljena v posameznih resornih ministrstvih. Vendar je teh sredstev zelo malo, najmanj pa na Ministrstvu za šolstvo in šport za predšolsko vzgojo in osnovnošolsko izobraževanje. Poleg tega pa v letu 2009 ni bilo razpisa za investicije, niti letos ga še ni.

Minister:

Ali ne bi bilo treba nerazporejena sredstva razporediti za tiste projekte, ki čakajo že deset let na izvedbo, so popolnoma usklajeni s strokovno službo na Ministrstvu za šolstvo in šport, saj drugače ni šlo po njihovih kriterijih, vendar občine ne morejo začeti z izgradnjo, če ministrstvo ne zagotovi sredstev, ki jim gredo po Zakonu o financiranju občin?

V projekte je bilo vloženi veliko sredstev in veliko truda po večletnem usklajevanju, projekti so pripravljeni, vendar občine ne morejo sestaviti finančno konstrukcijo in pričeti s samo izgradnjo. Sredstva pa so iz leta 2009 bila nerazporejena in tudi letos še razpis ni. Situacija pa, vemo, da je trenutno zelo ugodna za financiranje oziroma za gradnjo teh objektov. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Odgovarjal bo minister za šolstvo in šport dr. Igor Lukšič.

DR. IGOR LUKŠIČ: Spoštovani predsedujoči, poslanke, poslanci!

Teh občin, o katerih sprašuje gospod poslanec, ni veliko. Jaz poznam samo eno, to je občina Mirna Peč, kjer od leta 1998 ni še začetka investicije. In to iz razloga, o katerih je tudi poslanec govoril. Torej leta 1998 je občina dobila na razpisu, bila je postavljena neka finančna konstrukcija. Ministrstvo je takrat, po takratnih pravilih z določenim zneskom v to investicijo, vendar občini ni uspelo zagotoviti sredstev. Kot je gospod poslanec povedal, gre za to, da je občina šibka v proračunu in tudi v dogovoru z nami in tudi z drugimi ministrstvi, ki so bili tukaj naštetih, smo poskušali iskati razne variante, kako bi se vendarle šlo v realizacijo, ker smo zainteresirani kot resorno ministrstvo, da se vendarle tam postavi in telovadnica in osnovna šola in vrtec. Vendar rešitev znotraj tistega razpisa ni bilo. Mi vidimo edino rešitev v tem, da se občina prijavi na nov razpis, to je zdajle v začetku julija, in da zmanjša investicijo. V tem primeru bi verjetno lahko prišli tudi zraven, je pa seveda to tveganje, ker je sprejet nov zakon o financiranju občin in po tem zakonu Ministrstvo za šolstvo lahko plačuje do 80 % investicij, torej ne manjšega zneska. To pomeni, da bodo uvrščene samo nekatere, bistveno manj kot je bilo to do sedaj v navadi - mi ocenjujemo, da pri teh zneskih, tam do 4, največ 5. Torej obstaja tveganje, da se občina Mirna Peč niti ne bo uvrstila v ta seznam, kar bi bilo seveda velika škoda.

Torej, takšno je stanje stvari, ki je po eni strani še bolj zaskrbljujoča, zato ker se je Vlada odločila, da letošnji rebalans krči oziroma sredstva za proračun krči predvsem na investicijah, kar smo tudi mi storili. Kolikor je bilo prostih sredstev, smo to sugestijo že upoštevali, torej sredstva so šla na projekte, ki tečejo, tako da obstoječi projekti ne bodo ogroženi. Tisti, ki bi se morali začeti septembra, oktobra, novembra - ti projekti pa bodo zamaknjeni oziroma premaknjeni v leto 2011. hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.
Gospod Zvonko Lah, izvolite.

ZVONKO LAH: Poglejte, minister, občina ni po svoji volji šla v tako veliko investicijo. Je šla na osnovi usmeritve Ministrstva za šolstvo in šport. In projekt je bil usklajen popolnoma z ministrstvom. Ko so bili idejni projekti narejeni, je bila obljuba s strani predstavnikov ministrstva, da bo ministrstvo zagotovilo sredstva za izgradnjo, kot jim gre po Zakonu o financiranju občin, preden je občina šla v projektiranje in nakup potrebnega zemljišča. Do sedaj je vloženo preko milijon evrov v ta projekt za projektiranje in nakup zemljišča. Če bi bilo takrat rečeno, da občina kljub zadolževanju, ker smo vedeli, kljub maksimalnem zadolževanju, s tem da občina ni nič zadolžena in deset let čaka na to investicijo, ne moremo zapreti finančne konstrukcije. Če bi bilo takrat rečeno, bi odstopili od tega projekta, seveda ne

bi milijona vrgli stran in bi šli v druge, bolj potrebne investicije in bi čakali ali pa šli dograjevati staro šolo, tako kot smo do sedaj to delali.

Sedaj pa je velika škoda; od takrat, ko smo sprejeli finančne dokumente, so se cene v gradbeništvu bistveno spremenile. Tudi 40 do 50 % so trenutno nižje cene. Bila bi prava škoda ne iti sedaj ali pa pospešiti gradnjo tovrstnih objektov, saj ste ob priliki sami rekli, da v sosednji Avstriji so ravno to storili: pospešili so gradnjo teh objektov, gradbena operativa ima delo, država in občina pa prideta do kvalitetnih objektov po zelo nizki ceni.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod minister Lukšič.

DR. IGOR LUKŠIČ: V želji, da se to zgradi, ne po normativih, ki so v igri sva tu z županom na isti strani. Problem je v tem, da po tej poti, da bi samo popravili že sprejeto in na razpisu dobljeno investicijo, da po tej poti to ne gre. Edina pot, ki jo vidim jaz oziroma ki jo vidiyo moji na ministrstvu, je, da se gre na nov razpis in se takrat pride z novimi cenami, z novimi predlogi, s pravi z nekim novim projektom in se takrat poskusi. To je po mojem edina pot.

Je pa gotovo v resnici že skrajni čas, da ta problem rešimo, ker se vleče že 12 let. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Rado Likar bo postavil poslansko vprašanje ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejanu Židanu.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovani ministri, kolegice in kolegi!

Kmetijska svetovalna služba in kmetijsko svetovanje zagotovo pomeni pomemben element nadgradnje sistema, ki omogoča izvajanje strategije tako nacionalnih ukrepov kmetijske politike kot tudi ukrepov skupne kmetijske politike Evropske unije. Je pa namen službe za kmetijsko svetovanje predvsem v prenosu znanja s strokovnih institucij v prakso, se pravi, v nujenju tehnoloških nasvetov, nasvetov pravne in finančne narave, kar vse pomaga kmetom pri njihovih poslovnih odločitvah. Ministrstvo za kmetijstvo sicer za izvajanje nalog svetovanja nameni 329 zaposlenemu v javni kmetijskosvetovalni službi povprečno 10 milijonov 73 tisoč evrov letno. V javnosti je že nekaj časa prisotno mnenje, da bi morala biti javna kmetijskosvetovalna služba bolj prisotna na terenu, in kot tem že v uvodu povedal, svetovati kmetom glede prestrukturiranja in smotrne izrabe ukrepov kmetijske politike. Ugotavljamo, da kmetijskosvetovalna služba na terenu skoraj ni prisotna, razen v času zimskih izobraževanj, ki pa so tako ali tako plačljiva. S podobno vsebino sem zastavil vprašanje že vašemu predhodniku dr. Pogačniku.

Do podobnih zaključkov je v svojem poročilu prišlo tudi Računsko sodišče. Za naloge svetovanje je bilo v zadnjem obdobju petih let načrtovana povprečno 56,1 % vsega razpoložljivega časa, kar pomeni, da je za vse preostale naloge namenila manj kot polovica vsega razpoložljivega časa. Če je bilo to opravičljivo v obdobju vzpostavljanja sistema za izvajanje prilagajanja slovenskega kmetijstva ukrepom skupne kmetijske politike - v redu. Vendar pa se razmere niso izboljšale niti sedaj, čeprav je sistem za izvajanje prilaganja slovenskega kmetijstva ukrepom skupne kmetijske politike po mnenju vašega ministrstva praktično že nekaj časa v celoti vzpostavljen.

Sprašujem vas, gospod minister:

Ali in s kakšnimi ukrepi nameravate zagotoviti, da se bo kmetijska svetovalna služba več posvečala svojemu osnovnemu poslanstvu, to je svetovanje kmetom v zvezi z novimi tehnologijami za povečanje konkurenčnosti, razvoja in tako naprej?

In še drugo:

Koliko denarja zbere javna kmetijska svetovalna služba od zaračunanih storitev kmetom za izpolnjevanje vlog in raznih obrazcev, kot so izpolnjevanje vlog za ukrepe kmetijske politike, razna mnenja, poslovne načrte in tako naprej?

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Odgovoril bo mag. Dejan Židan, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, izvolite.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Še enkrat pozdrav, gospod predsednik in vsi ostali prisotni.

Z vašim vprašanjem pa tudi z mnenjem se, gospod poslanec, strinjam. Dejansko splošno mnenje je in tudi Računsko sodišče je ugotovilo vse, kar ste našteli, in še več. Ugotovilo je, da tudi mi kot financer, torej kmetijsko ministrstvo, svetovalni službi in verjetno tudi ostalim, ker teh dobrih deset milijonov, kolikor financiramo kmetijsko svetovalno službo, je transferjev od vse javne službe, ki so seveda potrebne, nujne ampak morajo delovati učinkovito, še več - približno šestdeset milijonov. Ugotovili so, da v bistvu ne znamo natančno povedati tem službam, kaj od njih želimo, in potem po drugi strani zelo slabo ali sploh ne merimo učinkovitosti v praksi. Merimo učinkovitost preko formalnih poročil, ampak to ni to, kar želimo. Kot primer, če mi financiramo tisti del svetovalne službe, ki je odgovoren za turizem, mi ne financiramo tega, da svetovalna služba naredi sto tisoč ali pa dva tisoč predavanj, mi financiramo to, da se na posameznem območju pojavijo dva, pet ali pa deset novih objektov za turistično vsebino kot podpora kmetijske dejavnosti na temu območju.

Kaj bomo spremenili? Najprej, zelo jasno bomo svetovalni službi povedali, kaj od nje želimo. Najlažje nam bo to povedati, ko bo - upam, da čim prej - sprejeta nova

strategija, saj iz te izhajajo tudi ukrepi. Jasno bomo ločili, kaj je tista dejavnost svetovalne službe, ki jo mi kot javni financer financiramo, kaj so pa druge dejavnosti, in to samoplačniške in z našim financiranjem nimajo nobene povezave. To je potrebno povedati.

Kot tretje moram pa povedati, da kar se tiče ukrepov, ki jih svetovalna služba dela tudi pri razvojnih programih PRP, to pa razumemo kot zaključek svetovalnega dela. Torej, da se s kmetijo dogovorijo, katere so njene priložnosti, potem dogovorijo projekt in potem projekt tudi pripravijo. Da bomo povečali učinkovitost pa smo znotraj reorganizacije, ki pomeni zmanjševanje oddelkov in služb, postavili posebno službo, ki bo bdela nad vsemi temi službami centralizirano, tako da bo javni denar čim boljše in bolj učinkovito porabljen.

Kar se pa tiče, koliko sredstev pa kmetijska svetovalna služba pridobi s svojimi administrativnimi ukrepi, kot je izpolnjevanje in kontrola vlog, teh sredstev je dva milijona sto devetinsedemdeset tisoč evrov.

Kar se pa tiče javnega financiranja, moram pa povedati, da smo se v fazi rebalansa odločili, da vsem javnim službam, ki jih financiramo, omogočimo, da dobro delajo tudi v letu 2010 na ta način, da vsem službam omogočimo enako količino denarja, torej iste transferje, kot je bila poraba v letu 2009. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Rado Likar, želite dopolnitev odgovora?
Izvolite.

RADO LIKAR: Hvala za odgovor, gospod minister.

Zdaj ne vem, mogoče sem preslišal, ampak ne vem:

Ali je mogoče izboljšanje situacije pričakovati že v bližnji prihodnosti ali bo zadeva šla še v tej smeri?

Namreč, prav tako iz letnega poročila Računskega sodišča izhaja, da je za to izvajanje ukrepov kmetijske politike v letu 2009 bila načrtovana še večja poraba, se pravi 56,4 % več, kot je bilo načrtovano v preteklem letu, ki je znašala 53,1 % razpoložljivega časa, kljub temu, kot sem povedal, da je ta sistem praktično že vzpostavljen. Kdaj lahko pričakujemo to izboljšanje te situacije?

In še ena ugotovitev, ki jo Računsko sodišče tudi ugotovilo, pa ste jo vi tudi že omenili. Namreč, da ministrstvo nima oziroma ni podalo jasne usmeritve o tem, kaj kot država želimo doseči. In temu pritrjuje tudi dejstvo, da se pogosto spreminjajo kriteriji in nameni v javnih razpisih za naložbe v kmetijstvo. Kajti brez jasne opredelitve ciljev s strani ministrstva in izdelavo ciljno usmerjene strategije svetovanje bo še naprej obstajal veliki riziko, da kmetijstvo svetovanje ne bo prineslo zelenega rezultata.

Upam pa in želim vam, da bi kot minister pri svojem delu imeli srečno roko, kar bo v prid slovenskemu kmetu in vsem

nam, ki želimo ohraniti slovensko podeželje v vsej svoji pisanosti, predvsem pa doseči čim večjo stopnjo samooskrbe z dobro kvalitetno slovensko hrano. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Mag. Dejan Židan, izvolite.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala.

Učinkovitost bomo najlažje merili takrat, ko imamo cilje in potem imamo kazalnike, do tega pa v tem trenutku, boste razumeli, sedaj cilje določati, ko je strategija blizu tega, da bo pripravljena za javno razpravo, nima smisla na podlagi dokumentov iz leta 2000. To je tisto, kar je najbolj pomembno.

Drugače pa se z vami v celoti strinjam. To, da služba ni učinkovita tako, kot mi želimo, smo seveda mi, ki jo financiramo, sami krivi. Saj smo mi financerji službe in v tistem javnem delu, kar jo mi financiramo, če znamo natančno povedati, kaj od nje želimo, znamo tudi natančno kontrolirati. Če pa tega ne znamo zelo natančno povedati, smo tudi primerni za grajo, ki smo jo dobili preko Računskega sodišča.

Kdaj bo prišlo do prve redefinicije programa, to je dosti enostavno, takrat - ko boste poslanci sprejeli rebalans in se bodo morale službe temu rebalansu tudi prilagoditi. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Poslanec Lázsló Göncz bo postavil vprašanje ministru za finance dr. Franciju Križaniču ter ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejanu Židanu. Izvolite.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani gospodje ministri, spoštovana gospa ministrica, kolegice in kolegi!

Že v fazi sprejemanja interventnega Zakona o odpravi škode zaradi suše leta 2003 se je opozarjalo na njegove pomanjkljivosti, kar se je žal tudi uresničilo. Največja težava je v tem, da posledice določenih nedoslednosti in napačnih strokovnih ocen bremenijo več tisoč kmečkih gospodinjev tudi sedem let po sprejetju omenjenega zakona.

Bistvo problema izvira iz nepravilnega strokovnega pristopa oziroma iz, po moji oceni, neodgovorne strokovne ocene pristojnih, na osnovi katere je agencija za dodelitev državne pomoči za odpravo naravnih nesreč v kmetijstvu ugodila več kot 53 tisoč vlagateljem. Na osnovi tega je akontacijo prejelo nekaj nad 32 tisoč upravičencev, namenjena pa je bila za nakup krme, za živino ter za plačilo repromateriala za jesensko setev. Pozneje je bilo v okviru ministrstva ugotovljeno, da so bile prvotne ocene neustrezne, zato je prišlo do revizije postopka v zvezi z izplačili akontacijskih sredstev. Kmetje oziroma gospodinjstva so bili z odločitvijo Vlade o vračilu preveč izplačane državne pomoči za odpravo posledic suše prepozno obveščeni in zato tudi upravičeno

ogorčeni, ker je marsikdo akontacijo do takrat že namensko porabil. Vlada je jeseni leta 2004 odločila, da se upravičencem, ki so prejeli preplačilo državne pomoči v znesku, ki je bil enak ali manjši od 20 tisoč takratnih tolarjev, odpišejo terjatve za preplačilo. Krivica se je naredila tudi s tem, da pri odpisu dolga Vlada tega ni odpisala vsem dolžnikom enakopravno. Leto pozneje, ko je potekel odlok za začetek vračila sredstev državne pomoči, je Državni zbor spremenil zakon tako, da morajo upravičenci preveč izplačana sredstva vrniti v državni proračun najkasneje v treh letih od dne pravnomočnosti odločbe.

Aktualnost problema danes izhaja iz tega, da je bilo pred nekaj tedni na več tisoč naslovov poslan opomin pred izvršbo s pozivom, da so dolžniki dolgovani znesek vključno z zamudnimi obrestmi dolžni poravnati takoj. Večina prvotno nakazane akontacije je bila že sproti porabljena, kot sem že rekel, in kot tudi vemo, se je stanje na področju kmetijstva zelo poslabšalo v zadnjih letih.

Zato sprašujem, predvsem ministra za finance pa tudi, vsebinsko posredno gospoda prisotnega ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano:

Ali v okviru svojih pristojnosti lahko ukrepata v prid ublažitve nastalega problema, na primer, vsaj z odpisom zamudnih obresti oziroma na kakšen drug način?

Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod minister, izvolite.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Spoštovani gospod poslanec, spoštovani ostali prisotni!

Leta 2003 je bilo kmetijstvo deležno več ujem, tako pozebe, dolgotrajne suše, neurja s točo, hruševega ožiga in tako naprej, kar je vse skupaj po oceni povzročilo skoraj 25 milijard tolarjev škode. Takrat se je tudi vlada pravilno odločila, da kmetijam pomaga na več načinov, res pa je, da je želela pomagati zelo hitro; ker je pomagala hitro, je pomagala tudi pavšalno, in potem se je pri posameznih kmetijskih gospodarstvih izkazalo, da akontacija presega po pravilih stroke ocenjeno škodo. Ta razlika se je potem skušala povrniti. Moram povedati, da v tem času, od takrat do zdaj, je bilo izterjano pri 5 tisoč 200 oškodovancih te razlike v vrednosti 1,1 milijon evrov; v začetku to preko Agencije za kmetijske trge, kasneje davčne uprave, ki je sicer na različnih koncih Slovenije delovala različno učinkovito, najmanj učinkovito na območju Pomurja. Ko je zdaj prišla pristojnost pod pristojnost carinske službe, se je v bistvu še ostanek neplačane razlike, ki jo je približno pri tisoč oškodovancih v vrednosti 247 tisoč evrov, torej 247 evrov na kmetijsko gospodarstvo. Ta izterjava zdaj poteka.

Meni je povsem jasno, kot kmetijskemu ministru, ki poznam stanje, ki je v tem trenutku v vsem Pomurju, v celi Sloveniji na področju kmetijske predelave zelo hudo, da je to dodaten težak udarec, vendar v tem trenutku ne vidimo nobene zakonite poti, da bi to izterjavo lahko zaustavili. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želite dopolnitev?

Izvolite.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ: Hvala lepa.

Zadovoljen sem s tem, kar je gospod minister povedal. Zadovoljen v smislu, da se verjetno v tem trenutku res ne da kaj drugega povedati, kot je bilo povedano.

Vendar, kljub temu bi želel, da gospod minister za finance, na drugi del vprašanja oziroma tisti del, ki je izključno finančne narave, le poskuša tudi z vidika strokovne plati ministrstva odgovoriti.

Morda bi dodal en stavek k temu, kar je gospod minister poudarjal, da je to stanje na področju kmetijstva ne slabo ali pa slabše, ampak akutno in v Pomurju verjetno še bolj kot marsikje drugje. Kot smo slišali prav stanje in tudi kar se prejšnje izterjave tiče, na tem področju je najhuje.

Tako sem sam žal skeptičen, in moramo predvsem preprečiti to, da do tovrstnih strokovnih nedoslednostih v bodoče naj ne bi prihajalo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Ste želeli, da minister za finance dr. Križanič odgovori ustno na naslednji seji ali vam zadostuje pisni odgovor.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ: Se opravičujem, lahko je tudi pisni, ampak naj bo, če se le da, čim prej.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Dobro.

Gospa Silva Črnugelj pa bo postavila poslansko vprašanje ministrici za kulturo Majdi Širca.

Prosim.

SILVA ČRNUGELJ: Hvala lepa za vprašanje. Lepo pozdravljeni, gospod podpredsednik, gospa ministrica Majda Širca, danes že drugič.

Očitno je kultura pač tako široka in polje, ki je neskončno odprto in zelo veliko ljudi je zainteresiranih, da se stvari tudi izboljšujejo.

Name se je obrnila asociacija, in sicer Društvo nevladnih organizacij samostojno zaposlenih ustvarjalcev v kulturi, vam dobro znanih, ki delajo na nekem nevladnem programu in projektu. Opozorili so me, da Vlada pripravlja uredbo o samozaposlenih v kulturi. Vlada je v svojem programu in projektu zmanjševanja administrativnih ovir na tem področju

izdala 27. maja letos tudi uredbo o samozaposlenih v kulturi. Ta uredba prinaša kar nekaj novosti in izboljšav, s katerimi so ti samozaposleni v kulturi relativno zadovoljni, kolikor se le da v teh kriznih časih.

Pa vendar, dobro je povedati, da ta uredba vsebuje tudi neke novosti, ima neke priloge, vloge - kako in na kakšen način, naj si rešujejo tiste prve primarne zadeve, ampak ker je življenje zelo zapleteno in tudi administracija, in je normalno, da imajo samozaposleni v kulturi tudi pripombe na določene stvari. Seveda, ta seznam, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo, je dokaj širok in obsežen. Verjetno ima iz tega izhajajoč posledično ministrstvo kar dosti finančnih obveznosti za urejanje tega področja.

Ne glede na vse to, kar je ta uredba prinesla in uredila in je dejansko kar velik napredek na tem področju, pozitivne spremembe ne zadovoljujejo vseh zaposlenih v kulturi. Zato opozarjajo na neprimerljiv položaj z ostalimi zaposlenimi, na posledice, ki jih čutijo v odnosu na tiste, ki so redno zaposleni.

Zanima me:

Ali Ministrstvo za kulturo načrtuje kakšne dodatne spremembe, podzakonske akte ali eventualno tudi samostojni zakonski akt za ureditev področja samozaposlenih v kulturi?

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospa ministrica, izvolite.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Spoštovana poslanka! Zahvaljujem se za to vprašanje, ki ga je skrbno poslušal tudi moj kolega Svetlik, ker gre res za neenostavno reševanje zaposlenih oziroma tistih ljudi, ki se znotraj kulture nahajajo kot ustvarjalci, kot izvajalci, kot producenti. Gre za cel spekter poklicev, znotraj katerih pravzaprav zaposlitev tako rekoč ni, razen v javnem sektorju, se pravi, znotraj zavodov.

Zaposlovanje na področju kulture je tako rekoč ustavljeno. In če je ustavljeno zaposlovanje javnega sektorja, ki ga poznamo znotraj ministrstev, vladnih služb in tako naprej, enako velja za zaustavitev znotraj muzejev, znotraj knjižnic, znotraj gledališč. Spektra možnosti, ko bi se veliko število ljudi, ustvarjalnih ljudi, ustvarjalnih poklicev. lahko dandanes širilo in zaposlovalo, enostavno ni. Redno zaposlovanje seveda pomeni varnost. Spekter ljudi, ki jim pravimo samozaposleni na področju kulture, te varnosti seveda nima. Samozaposlenih na področju kulture je približno 2 tisoč 450 oziroma 2 tisoč 600, kar se niti ne spreminja pretirano v zadnjih letih. Približno tisoč 150 je takih, ki jim država na osnovi kriterijev, ki jih morajo izpolnjevati, plačuje delež za pokojninsko, invalidsko, zdravstveno in starostno zavarovanje.

Kot ste sami povedali, uredba res prinaša nekaj izboljšav, nekaj bolj fleksibilnih oblik poenostavitev,

prinaša spisek deficitarnih in ostalih poklicev, prinaša tudi nekaj pozitivnih sprememb, vendar pa celoten spekter samozaposlenih na področju kulture nima vseh rešitev, kot bi si jih želeli, če bi jih razumeli kot primerljive z zaposlenimi. Se pravi, če gre samozaposleni ustvarjalec, pa je lahko stokrat boljši kot tisti, ki ima varno službo, ustvarjat v tujino, ne bo dobil potnega naloga, ne bo dobil zavarovanja, ne bo dobil vseh tistih logičnih, ne bom rekla, bonitet, ampak pogojev, ki veljajo za zaposlene. Ko bo brezposeln, recimo, ne bo deležen statusa brezposelne osebe, ki ima možnost tudi nekaterih preusmeritev in tako naprej. Minusi so tu majhni in ti ljudje niso nič krivi, če se ne morejo zaposliti, ker je pač tak trg pri nas, kakršen je. Zato je prav, da država poskrbi, da se neke določene pravice uvedejo tudi za samozaposlene ali pa utrdijo, saj uvedene so že, utrdijo, širijo ali celo dodatno regulirajo.

Od prvega dne, ko smo stopili na Ministrstvo za kulturo, smo se začeli pogovarjati s samozaposlenimi tudi v luči priprave skupnih razpisov, povečana so bila sredstva za njihovo ustvarjanje, ampak nismo še zaključili vseh vprašanj, ki se pa odpirajo sedaj, ko imamo na mizi zakon o delovnih razmerjih in vse ostale zakone, ki jih ima kolega Svetlik primarno pred seboj in se usklajuje z nami. Ampak vendarle ni to tako varno, kot bi želeli, da bi lahko bilo, ker je pač poklic na področju kulture nekoliko specifičen samozaposleni so potisnjeni v status, ki velja za gospodarske družbe. Njihovo merilo za ugotavljanje cenzusa je tisti plačni razred, ki ga ima znotraj javnega sektorja, 35. razred, čeprav ima lahko naziv znanstvenika, visokega ustvarjalca in tako naprej, ki se v javnih službah nahaja na recimo 45. ali pa še višjem razredu.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite dopolnitev? Izvolite.

SILVA ČRNUGELJ: Hvala lepa.

Dobro, da je minister Svetlik tukaj. Škoda, da ni ministra za finance, pa vendarle bom prebrala nekaj zahtev te asociacije, ki so, bi človek rekel, res življenjske in prepotrebne. To so samozaposleni v kulturi. Naj se opravi analiza. In ker ima vaše ministrstvo tudi sredstva za take analize, starost, spol, stopnja, izobrazba, družinsko razmerje, koliko koristijo bolniški dopust, recimo, to je tisti iz delovnega razmerja, kakšen je njihov delovnik, koliko ur na dan, teden, mesec delajo, ali sploh imajo dopust in koliko ga imajo, če ga imajo, koliko bolniških statusov koristijo, kako pridejo do informacij o delovnem statusu, kje opravljajo svojo dejavnost, na kakšen način jo opravljajo, v kakšnih delovnih pogojih, ali je upravičen občutek večine samozaposlenih v kulturi, da je ta oblika zaposlitve manj vredna v primerjavi z drugimi oblikami, ne glede na isto

stopnjo izobrazbe in ne nazadnje tudi ta del normiranih materialnih stroškov, ki pa so v domeni tudi enega dela davčne uprave, in ne nazadnje tudi, kako in na kakšen način se odmerja pokojnina. Žalostno in dejansko bedno, po domače povedano, je to, da recimo vrhunski umetniki, slikarji, imajo tudi do 400 evrov pokojnine. Pa še nekaj, bom povedala ministrici za kulturo, da pod to uredbo, vladno uredbo, ki se nanaša na zakon o uresničevanju javnega interesa na kulturi, niste vi podpisani, ampak minister Golobič. Šestkrat sem brala uredbo in nisem mogla verjeti, ampak čisto na koncu sem prebrala in v Uradnem listu je objavljeno. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želite odgovarjati gospa ministrica?

Izvolite.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Zelo pomembno je dopolniti to, kar je poslanka povedala. Dialog z nevladnim sektorjem, ne samo z asociacijo, mimogrede, ampak tudi z drugimi poteka vse skozi. Rezultat tega dialoga je na nek način tudi uredba, ki jo citirate oziroma spremenjeni zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture, ki še ni dokončan. V tej uredbi ne boste našli neke rešitve, ki smo jo zagovarjali. Recimo, da se povprečje zadnjih treh let dela samozaposlenih na področju kulture vzame za osnovo za upokožitev in tudi samoumevno podaljševanje plačevanja prispevkov. Še drugih rešitev ni notri. Mi bi si želeli, ker konec koncev gre za dialog, ki ga v preteklosti enostavno ni bilo. Nevladni sektor je dejal, da si niso niti upali potrkati na vrata na Ministrstvu za kulturo, ker dialoga pač ni bilo nekoč. Sedaj je ta zelo oster, zelo zahteven in za moje pojme tudi zelo konstruktiven in verjamem, da bo v preteklosti tudi še naletel na rezultate, še posebej v relaciji novih ali pa bodočih pravil, vezanih na zakon o delovnih razmerjih in še kaj.

Tisto, kar bi si mi želeli oziroma vsaka vlada si mora želeti imeti trdega sogovornika, ki ni razdrobljen na asociacija 1, 2, 3, zato smo v zadnjih pogovorih z nevladnim sektorjem razmišljali skupaj o tem, da bi se tako imenovana zbornica oziroma kulturniška zbornica, ki že obstaja in je bolj na papirju kot drugje, na nek način angažirala, da bi vodila in da bi za seboj imela številne predstavnike nevladnega sektorja na področju kulture. Dejansko je ta zelo širok in močan, da bi na ta način lažje seštevali in odključali tudi probleme, ki se tukaj nahajajo kot specifična področja, ki ima majhen trg, ki ima malo možnosti zaposlovanja ali skoraj nič v zadnjem času, dejansko, in ki potrebuje neko pretočnost tudi v luči ne samo slovenskega, ampak tudi evropskega prostora. Hvala.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Jože Jerovšek bo postavil vprašanje ministrici za notranje zadeve gospe Katarini Kresal ter ministru za zunanje zadeve Samuelu Žbogarju, ki pa je odsoten.

Izvolite.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa. Spoštovana gospa ministrica, vsi prisotni!

V zadnjem letu je možno opaziti, da se v Republiki Srbiji ki v drugih državah zahodnega Balkana precej uspešno lotevajo pregona organiziranega kriminala. Doslej so že razbili nekaj kriminalnih združb s področja klasičnega kriminala in tihotapljena prepovedanih drog. V teh dneh smo priča nekaterim odmevnim aretacijam. Pri pregonu... / nerazumljivo/ se je morala zganiti tudi slovenska policija, čeprav so ti baroni doslej zgledno sodelovali z oblastmi, mestnimi oblastmi. Organi pregona v teh državah pa so precej uspešni tudi pri pregonu organiziranega kriminala "belih ovratnikov". Uspešen pregon teh kriminalnih dejanj je podprt tudi z zakonodajo o zaplembi premoženja, pridobljenega z goljufijami in pranjem denarja, česar se slovenska politika doma na vse pretege brani. Opazno je, da je Slovenija postala ovira bolj uspešnega sodelovanja in pregona teh kriminalnih združb zaradi pomanjkanja politične volje v Sloveniji za pregon kriminala "belih ovratnikov", storjenega v povezavi z organiziranim gospodarskim kriminalom v državah zahodnega Balkana.

Iz srbskih virov se je izvedelo, da slovenske oblasti zavirajo pregon tistih zadev, kjer indici kažejo na pomembne slovenske posameznike, katerih povezave segajo visoko v vladajočo slovensko politiko in so preko držav zahodnega Balkana in tamkajšnjih organiziranih združb vpleteni v pranje slovenskega denarja, pridobljenega z goljufijo, korupcijo, finančnimi ter kapitalskimi malverzacijami. Prav tako je iz srbskih krogov pricurljala informacija, da je Slovenija ob obisku predsednika vlade Republike Srbije, gospoda Cvetkoviča, na sofisticiran način izrazila željo, da nas Srbija pravočasno diskretno kontaktira pred pregonom gospodarskega kriminala, pranja denarja in korupcije, povezanih s slovenskimi državljani. Po ocenah poznavalcev se želi slovenska oblast izogniti zadregam in škodi zanjo, ki bi se pokazala zaradi povezav slovenskega gospodarskega kriminala s krogi slovenske politike in z nekaterimi centri politične in kapitalske moči v Sloveniji. Očitno se slovenska politika boji, da bi se razgalile protizakonite finančne in kapitalske operacije in povezave.

Spoštovana gospa ministra, spoštovani gospod minister, sprašujem vaju:

Zakaj je Slovenija postala ovira pri pregonu organiziranega kriminala?

Koga slovenske oblasti ščitijo?

Kakšne posledice za mednarodni ugled Slovenija ima takšno ravnanje?

PREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospa ministrica, izvolite.

KATARINA KRESAL: Hvala lepa predsedujoči.

Spoštovani poslanec! Sicer ste vprašanje naslovili tudi na ministra Žbogarja (Sem dovolj glasna? Ne morem bolj na glas govoriti, se oprostam, to je najin konstanten problem).

Ministra Žbogarja danes ni, ampak bom kar jaz odgovorila o celotni zadevi, ker v glavnem zadeva spada v moje področje, ne področje ministra Žbogarja. Vaše vprašanje gre v smeri sodelovanja Slovenije in slovenske policije z ostalimi organi po zahodnem Balkanu. Glede na to, da ste izpostavili določene informacije o tem, da naj bi slovenska policija oziroma drugi pristojni organi ovirali določene preiskave, bi vas prosila, da v nadaljevanju specificirate, ali gre za govorice ali gre za konkretne preverjene podatke. Če imate kakšne podatke oziroma vire o takšnih podatkih, jih sporočite Ministrstvu za notranje zadeve, da bomo lahko preverili, ali morebiti do takšnih ovir resnično prihaja, ker sama takšnih podatkov nimam. Kolikor vem policija, odlično sodeluje s svojimi kolegi po celotnem zahodnem Balkanu pa tudi drugje po Evropi. Če imate vi kakšne druge konkretne podatke, se toplo priporočam za vaše znanje.

Sicer pa ima Slovenija dolgoletne izkušnje v takšnem mednarodnem sodelovanju. Ravno zaradi poznavanja področja je bila še v času predsedovanja sveta Evropske unije s strani agencije Europol pa tudi sveta Evropske unije zaprosena, da pomaga pri vzpostavitvi standardov pri vseh ostalih državah v regiji, torej pri prenosu dobrih praks, pri tem da deli svoje dobro znanje s kolegi. In to seveda z veseljem dela. Vodi veliko projektov tako operativne kot organizacijske narave, od že omenjenih prenosov dobrih praks pa do vzpostavitve potrebnih povezav operativnega sodelovanja in pa izobraževanje, usposabljanje policistov kriminalistov v tistih državah ali pri nas.

Sodelovanje je tekoče in dobro, predvsem pa gre za prenos naših lastnih izkušenj, ker je v zahodnem Balkanu pa tudi na splošno v Evropski uniji slovenska policija vedno slovela kot izredno profesionalna in dobra. In če ste sledili malo zadnje mesece, je prejela kar veliko pohval pri svoji strokovnosti in neodvisnosti s strani različnih mednarodnih organizacij, celo iz Združenih držav Amerike. Seveda svoje dobro sodelovanje nadaljuje tudi naprej v državah regije in ima sklenjene pravzaprav z vsemi bivšimi državami Jugoslavije dvostranske dogovore: s Hrvaško, Srbijo, Bosno in Hercegovino, Črno goro, Makedonijo, Albanijo so sporazumi o splošnem policijskem sodelovanju ali pa sporazumi o specifičnem sodelovanju v boju proti terorizmu in pa tudi predvsem proti organiziranemu kriminalu.

Nekaj zelo specifičnih področij operativnega sodelovanja za vašo seznanitev: na primer prepovedane droge, odkrivanje in preprečevanje tega, stojimo na balkanski poti, to se ve. Enako trgovina z ljudmi, ilegalne migracije, pa terorizem, ekstremno nasilje, ropi, umori in pa druge oblike organiziranega kriminala. Slovenska policija je tesno vpeta v delovanje ostalih policij na zahodnem Balkanu. Tudi zadnja odmevna akcija, o kateri je bilo veliko govora, je bila pravzaprav vodena in usmerjena s strani slovenske policije, ki je bila pri tem gonilna sila.

Nobenega indica in razloga ni verjeti, da bi slovenska policija kakor koli ustavljala morebitne aktivnosti kolegov v Srbiji ali kateri koli drugi državi zahodnega Balkana. In še enkrat, če vi imate takšne konkretne podatke, podkrepljene z ustreznimi dokazi, bom zelo vesela, če mi jih boste predali. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želite dopolnitev?

Izvolite, gospod Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala, gospa ministrica.

Z vašim ogovorom, ker je bil sprenevedav, seveda ne morem biti zadovoljen. Jaz verjamem, da je slovenska policija sposobna, dobra in tudi profesionalna, če je ne ovira politika. In o informacijah, ki jih dobivam, vendar to mora biti sposobna slovenska politika reševati, ne pa, da se spreneveda in imajo kriminalistični organi, policija pri tem sodelovanju politične napotke, usmeritve, kot sem pri osnovnem vprašanju poudaril. In pogledjte, vi mene sprašujete, ali so to govorice. Jaz vam povem, in to je v tem primeru za politika dovolj, da tam, kjer je dim, je tudi ogenj. In če so takšne informacije prišle do mene, potem bi morale priti tudi do ministrstva. In je zastoj tiščati glavo v pesek, doma pa se dogajajo grozljive finančne posledice, ko odteka slovenski denar in je odtekal. In slovenska politika nima interesa, kot ga ima srbska, ki lahko zapleni takšno premoženje, pri nas ne naredite nič za takšno zakonodajo. In zaradi tega prosim za eksaktne odgovore.

Želim tudi, da pojasnite: Katere slovenske mogočneže z močnimi povezavami v drugih državah zahodnega Balkana brani slovenska politika pred kazenskim pregonom, ki ga izvajajo organi pregona Republike Srbije?

Teh informacij je daleč preveč, da bi si lahko zatiskali oči.

Sprašujem: Ali je slovenska politika dovolj nevtralna, da lahko izpelje in da naročilo policiji za takšne ukrepanje?

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospa ministrica, izvolite.

KATARINA KRESAL: Ne, spoštovani kolega poslanec, tudi če ste le politik, vaše delo ni omejeno samo na prenos govoric. To enostavno ni dovolj. Tudi politika temelji na dejstvih in na dokazih. In pričakujem jih, sicer je vse ostalo zgolj obrekovanje nekega državnega organa, ki dela dobro, strokovno in korektno. Zatrčila sem vam že in pojasnila, in še enkrat pojasnujem, da slovenska policija ne ščiti nikogar. Slovenska policija ne preprečuje sodelovanja z ostalimi policijami po svetu in ožje na zahodnem Balkanu. Slovenska policija dela na podlagi standardov zakonitosti, strokovnosti, operativne neodvisnosti in politika, ki vodi ministrstvo, pod katerega spada policija, ne vpliva na operativno delo policije in ne daje navodil koga naj oziroma, koga naj ne preganja. To sem že večkrat poudarjala. To vem in to zatrjujem. Če pa imate kaj več od vaših govoric, ker to ni dovolj, še enkrat, tudi če ste politik, vas prosim, da to posredujete na ustrezen naslov.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Jerovšek, ali imate proceduralni predlog?
Izvolite.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa.

Z nepopolnim odgovorom seveda nisem zadovoljen. Žal moram tudi protestirati, gospa ministrica, ker spreobračate moje besede. Jaz nisem obremenil slovenske policije, da ne želi. Sem pa izrazil prepričanje oziroma to, da odgovorite na informacije, da slovenska politika preprečuje policiji, da bi dejavno sodelovala s srbsko policijo in kriminalističnimi organi tudi v drugih državah, ko pridejo na sled gospodarskemu kriminalu, korupciji, pranju denarja, ki je povezan s slovenskimi mogočneži v teh državah, in potem denar zopet perejo in pripeljejo nazaj. To sem vas spraševal.

Zaradi takšnega zelo pomanjkljivega sprevračanja v odgovoru, gospa ministrica, je prav, da opravimo razpravo, kajti to je usodno povezano z usodo te države. Nekateri dekadentni dogodki, ki so se v tej državi že zgodili, to je na nek način tudi dekadentno in nevarno za državo, so za državo zelo nevarni. Vemo, da so propadali imperiji, ko politika ni bila sposobna ali ni želela ukrepati. Seveda je odgovornost slovenske politike, za katero ne vemo, ali jo je sposobna prevzeti in tudi uresničiti, da sedaj, ko so pogoji in v drugih državah dejansko relativno zelo uspešno preganjajo tako gospodarski kot klasični kriminal, ko zaplenjajo premoženje, ker so si naredili takšno zakonodajo je, Slovenija, tako se govori, postala ovira, da se te "balkanske bojovnike", ki se preganjajo znotraj teh akcij, dejansko spravi tam, kamor sodijo.

Sprašujem: Zakaj slovenski organi niso pri narkobaronih, recimo, posredovali prej?

Zakaj so tako zgledno ti baroni sodelovali z oblastmi in z nekaterimi pomembneži v državi? Šele sedaj, zaradi

mednarodne sile, ko je ostalo premalo prostora za slovensko politiko, je morala ukrepati. Vem pa, da je policija imela zbrane podatke in je profesionalno delovala in bi lahko ukrepala že bistveno prej. Zato predlagam, da se v skladu z 246. členom Poslovnika opravi temeljito razpravo o tej problematiki, glede na nepopoln odgovor.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

O predlogu poslanca, gospoda Jerovška, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministrice za notranje zadeve na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil jutri, v torek, 15. junija 2010, v okviru glasovanj.

Sedaj bo Franc Bogovič postavil poslansko vprašanje ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejanu Židanu ter ministru za finance dr. Francu Križaniču, ki pa je odsoten.

Izvolite.

FRANC BOGOVIČ: Dober večer! Spoštovani podpredsednik, spoštovani ministri, kolegice in kolegi!

V preteklih tednih so zavezanci, ki imajo kot lastniki kmetijskih in gozdnih zemljišč predpisane dohodke iz osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti, z Davčne uprave prejeli odločbe o odmeri obveznosti iz kmetijstva za leto 2009. Zneski, sestavljeni iz katastrskega dohodka, potencialnega tržnega dohodka za proizvodnjo vina, pavšalnega dohodka od čebeljih panjev in povprečnega zneska subvencij na zemljišču v uporabi, so v primerjavi s preteklimi leti izjemno visoki. Povprečni znesek subvencije na hektar njiv znaša 184 evrov, kar predstavlja 3,6-kratnik lanskoletnega zneska, na hektar travnika pa 185 evrov, kar predstavlja 1,7-kratnik lanskoletnega zneska. Povprečni znesek subvencij se pripiše vsem zavezancem, pri katerih je kdorkoli od članov gospodinjstva v letu 2009 uveljavljal obdavčljiva plačila za ukrepe kmetijske politike, in sicer za vsa zemljišča po stanju v zemljiškem katastru, ne glede na to, da mnoga med njimi ne izpolnjujejo pogojev za uveljavljanje subvencij oziroma zavezanci zanje teh plačil niso uveljavljali in tudi ne prejeli.

Priznati moramo, da smo ne le začudeni, ampak zelo razočarani nad odnosom te Vlade do kmetijstva, kar se kaže tudi v primeru previsokih davčnih obremenitev kmetov za leto 2009. Posledice se ne kažejo le v večjem plačilu dohodnine, temveč vplivajo tudi na upravičenost do socialnih transferjev, ki so za kmečke družine izjemno pomembni in v primeru davčne osnove nad 7 tisoč 500 evrov celo na obveznem vstopu v sistem davka na dodano vrednost. Nerazumljivo je torej, da so zavezanci obdavčeni za vsa zemljišča po stanju v zemljiškem katastru, čeprav mnoga med njimi sploh ne izpolnjujejo pogojev za uveljavljanje subvencij oziroma zavezanci zanje teh plačil

niso uveljavljali in tudi ne prejeli. Ob sprejetju Zakona o dohodnini je bil tak način obdavčenja plačil za ukrepe kmetijske politike sprejet kot začasna rešitev, zato je 154. člen zapisan za prehodno obdobje. Pa tudi Predlog zakona o dohodnini, ki ga je lani predlagala Poslanska skupina SLS, ni dobil podpore, z izgovorom, da se na ministrstvu pripravljajo sistemske spremembe oziroma hkratne spremembe Zakona o dohodnini in sprejetje novega Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka, kar pa se še ni uresničilo.

Sprašujem vaju torej: Kako nameravate pomagati slovenskemu kmetu, čigar dohodkovni položaj in plačilna sposobnost se nenehno poslabšujeta, pri čemer pa z davčno politiko stanje le še zaostrujeta?

Kdaj nameravate pristopiti k sistemskemu reševanju problematike obdavčenja osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti, kar pomeni, da pripravite zakon, ki bo to področje urejal, ter ob tem plačil za ukrepe kmetijske politike ne obravnavate kot dohodkovna plačila, pač pa jim priznate... / znak za konec razprave/ funkcijo izravnalnih plačil za nadomestilo dohodkov zaradi padca cen kmetijskih pridelkov ob naraščanju stroškov pridelave?

Zanima me tudi:

Kakšne so možnosti, da se za leto 2009 povprečni znesek... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Gospod minister, izvolite.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Spoštovani gospod poslanec, spoštovane ostale poslanke in poslanci!

Odgovoril bom, kolikor pač lahko odgovorim kot kmetijski minister. Prvo vprašanje, ki ni bilo prvo, je pa najbolj pomembno, kako lahko kmetijsko ministrstvo pomaga slovenskemu kmetu, ki je v težki situaciji v tem trenutku. Tudi tako, da pospešeno izplačujemo ostanke subvencij. V teh dneh se končuje izplačilo KOP/SKOP v vrednosti skoraj 31 milijonov evrov. Drugič tako, da smo pristopili k izpolnitvi obljube iz leta 2009, to je pomoč govedorejskim mlečnim kmetijam po pravilu "de minimis", kar se sedaj izvaja. Prve odločbe so bile poslane 10. tega meseca, naslednje bodo prihodnji teden. Gre pa za pomoč v višini čez 3 milijone evrov. Kot pomoč razumem tudi nove razpise. Čez nekaj tednov bo zunaj razpisov za 120 milijonov. Eni razpisi so namenjeni povečanju konkurenčnosti, drugi k diverzifikaciji. In skoraj pri vseh razpisih povečujemo stopnjo sofinanciranja.

Kar se tiče davkov letos, o katerih sprašujete. Treba povedati, da je to začasna rešitev, ki je bila lansko leto in tudi pred tem sprejeta v nekem konsenzu s partnerji. Res je tudi, da je lansko leto bilo izplačanih več subvencij, kakor leto pred tem. Res pa je tudi, da to, kar ste vprašali, jutri poteka sestanek na pobudo Kmetijsko-gozdarske zbornice na

Ministrstvu za finance. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki je zelo zainteresirano za položaj kmetov, pa bo seveda tudi prisotno.

Kar se pa tiče sprememb. Treba je povedati, da se pripravljajo spremembe zakona: ugotavljanje katastrskega dohodka. Pri tej spremembi zakona poleg Ministrstva za finance in Ministrstva za kmetijstvo, kot zainteresirani strani, sodelujejo tudi socialni partnerji. Jaz pa vseeno verjamem, da bo zakon letos sprejet, vendar kljub temu to pomeni, da bo veljal komaj za davčno leto 2011. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želite dopolnitev? (Da.)

Izvolite.

FRANC BOGOVIČ: Predvsem me zanima ta del, kjer imamo v Slovenijo večno dilemo in smo lansko leto vse dorekli za OMD plačila, da so bila izvzeta iz te obdavčitve.

Kakšno je stališče kmetijskega ministrstva za plačila za ukrepe kmetijske politike, ki imajo pri nas tretma neke dohodkovne politike, ne pa politike, ki v bistvu nadomesti izostanek prihodka zaradi teh ostrih razmer na trgu pridelave hrane?

V tem delu jaz mislim, da imamo tudi ne toliko na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ampak predvsem na Ministrstvu za finance trde sogovornike in sogovornice, ki venomer vztrajajo, ker po meni znanih podatkih za razliko od marsikatere druge države, kjer ti ukrepi niso všteti v to obdavčitev, pri nas so.

Zato me zanima tudi vaše stališče v teh pogovorih in pri pripravi zakonodaje za prihodnje leto: Kakšne so usmeritve, v katero smer gre ta zakonodaja?

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod minister, izvolite.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala.

Mi imamo zelo jasno stališče, da je slovensko kmetijstvo in slovenski kmet v tako težkem položaju, kot ni bil v zadnjih kar nekaj desetih letih. Ko boste gledali rebalans proračuna, boste videli, da transferji za kmetijstvo se ne zmanjšujejo, celo na posameznih postavkah se povečujejo. Izjema je samo tam, kjer letos ne bo možno izpeljati nekaterih financiranj, ker je zmanjkalo časa. Po drugi strani boste opazili, da se pri rebalansu proračuna trošarine na kmetijskih proizvodih ne pojavljajo, kar je pomembno. Kar se pa pogovorov tiče, ki bodo potekala jutri, pa tudi imate moje načelno stališče, da je treba kmetu povsod pomagati, kjer se da in je znotraj možnega reda, ki velja v Evropski uniji. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Danijel Krivec, sprašujem vas, ker je dr. Franc Križanič odsoten, ali mu želite kljub temu postaviti vprašanje.

Izvolite.

DANIJEL KRIVEC: Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem!

Glede na to, da je bil tudi zadnjič na seji odsoten, bom danes vseeno postavil vprašanje. Ministrstvo za finance je izdelalo osnutek strategije razvoja igralništva, ki je trenutno v javni razpravi. Ta tematika je izjemnega pomena, saj igralniška dejavnost prinaša pomemben delež slovenskega bruto družbenega proizvoda in predstavlja pomemben del turizma, plača veliko davkov v državni in občinski proračun. Nanjo je vezanih veliko delovnih mest v igralniških podjetjih in še več pri njihovih kooperantih. V nekaterih primerih pa s svojimi donacijami in sponzorstvi prispeva h krepitvi športno-rekreativnih, kulturnih, izobraževalnih in drugih družbenih dejavnosti na lokalnem in državnem nivoju.

Kljub temu se je ministrstvo priprave strategije lotilo na problematičen način, ker ni pravočasno vključilo pomembnega dela strokovne javnosti ali pa je nekatere ključne akterje vključevalo prepozno in ni upoštevalo njihovih pomembnih pripomb. Rezultat je strategija, ki po nekaterih ocenah ne temelji na ravno trdnih temeljih, ki omogoča poceni privatizacijo državnega premoženja, skorajda tajkunizacijo pomembnega segmenta igralništva, kar bi lahko pripeljalo do izgube znatnega števila delovnih mest v tej dejavnosti in celotno goriško regijo potisnila na rob krize ali jo najverjetneje tudi potisnila preko tega roba. Po vrhu vsega pa je ministrstvo skrajšalo rok za javno razpravo iz predvidenih dveh mesecev na samo en mesec. Zato ministra sprašujem naslednje:

Zakaj ministrstvo ni upoštevalo utemeljenih predlogov, ki so prišli iz podjetja HIT, ki je na tem področju največji akter, zaposlovalec in zelo dobro pozna to področje?

Sprašujem ministra tudi glede sodelavca gospoda Dragana Isajlovića, ki je bil v času delovanja v njegovem kabinetu zadolžen za področje igralništva. V intervjuju v enem od osrednjih dnevnikov je povedal, da je opravljal tudi pogovore o tem področju igralništva.

Kakšne relevantne kompetence in izkušnje je imel gospod Isajlović v svoji profesionalni karieri, ki so ga ustrezno opremili za urejanje zadev na področju igralništva?

S kom se je sestajal in imel pogovore na temo igralništva?

Ravno tako sprašujem ministra:

Zakaj je ministrstvo čas javne razprave skrajšalo z dveh mesecev na en mesec, pa še to obdobje javne razprave je padlo ravno v čas prvomajskih praznikov?

Sprašujem:

Zakaj se tako mudi z razpravo oziroma kaj ključnega bi zamudili, če bi izvedli celovito in kakovostno razpravo?

Dajem tudi pobudo ministru, da omogoči, da se izvrši avtentična odprta javna razprava, ki bo omogočila, da se o predlaganem dokumentu kritično opredeli celotna strokovna javnost in vsi relevantni akterji in da oblikovalce strategije, če ne bodo mogli zadovoljivo odgovoriti na preštevilne kritične pripombe, pošlje ponovno za pisalno mizo pisat novo strategijo.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Vprašal bi vas, ali želite, da minister odgovori ustno na naslednji seji?

DANIJEL KRIVEC: Ustni odgovor želim.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: V redu.

Gospod Branko Marinič bo postavil poslansko vprašanje ministru za okolje in prostor dr. Roko Žarniču, ki pa trenutno ni v dvorani. Boste kljub temu postavili vprašanje?

Izvolite.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj!

Upam, da je minister... Je že tukaj v dvorani. Glede na to, da je danes predsednik Vlade zelo jasno napovedal, da se program izgradnje avtocest, tudi tisti, ki je bil naknadno sprejet, dopolnjen, zaključuje, praktično je že zaključen, pa vendarle je treba povedati, da to ne drži, kajti državni prostorski načrt za avtocestni odsek phyrnske avtoceste od Dražencev do meddržavnega mejnega prehoda Gruškovje čaka na potrditev na Vladi, kolikor sem seznanjen. Šlo je za dolgotrajna usklajevanja za ta zadnji del avtoceste. Prepričan sem, da je resnično tako, kot sledi iz celotne korenspondence, ki jo je vodilo Ministrstvo za okolje in prostor napram občinam, ki so sodelovale pri postopkih nastajanja državnega prostorskega načrta za ta avtocestni odsek. Gre za občine Ptuj, Videm, Podlehnik in Žetale. Veliko pripomb je bilo in upam, da se je stroka na Ministrstvu za okolje in prostor potrudila, da je dosegla najširši možni konsenz in soglasje, ko je upoštevala vse pripombe, ki so jih v fazi javne razgrnitve posredovali zainteresirani prebivalci ob avtocesti od Dražencev do Gruškovja. Spoštovanega ministra zato sprašujem:

Kdaj bo sprejet in potrjen državni prostorski načrt za ta del avtocestnega odseka na Vladi?

Ali so v največji možni meri upoštevani vsi predlogi, pripombe, ki so nastajale v fazi javne obravnave državnega prostorskega načrta?

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod minister, izvolite.

DR. ROKO ŽARNIČ: Spoštovani gospod predsednik, spoštovani gospod poslanec, poslanke, poslanci!

Moram se najprej zahvaliti, da mi to vprašanje postavljate zdaj, ko imam lep odgovor. Moram povedati, da v juliju 2010, se pravi čez dober mesec, predvidevamo, da bo ta DPN pripravljen za sprejem na Vladi, kajti usklajevanje z dajalci mnenj je v končni fazi.

Predlogi občin so bili upoštevani v največji možni meri, in sicer predlogi Mestne občine Ptuj niso mogli biti upoštevani le tam, kjer se ne posega na področje, in upoštevani v delu, kjer je Mestna občina Ptuj zahtevala vključitev vzporedne ceste v DPN. Vse to je upoštevano.

Hajdina, v celoti je upoštevano. Občina je podala posebno mnenje k predlogu DPN-ja, Videm, v največji možni meri upoštevano, občina je dala soglasje. Občina Podlehnik, so bili večinoma upoštevani, razen križišča Podlehnik-Gorca, ker je rešitev DPN ustrežnejša s stališča ureditev avtobusnih postajališč in zmanjšanja posegov v zaščiteno strugo Rogatnice, je bilo v tem originalu bolje rešeno. Nadvoz Nova cerkev, rešitev je v DPN prometno-tehnično ustrežnejša od tiste, ki jo je predlagala občina. Nadvoz Stanošina, rešitev v DPN je ustrežnejša z vidika prometne varnosti od tiste, ki jo je predlagala občina. Počivališče Podlehnik, zahteve občine Podlehnik, so bile v največji meri upoštevane in je bilo počivališče Podlehnik, zamaknjeno od zaselka Dežno za 50 metrov proti jugu.

Razloge za neupoštevanje zahtev je MOP DPN občini Podlehnik podrobneje pojasnil tudi v dopisu z dne 30. 3. 2010. V pozitivnem mnenju s pridržkom na neuskrajene točke občine Podlehnik z dne 28. 5. so zapisane tudi nove zahteve občine: sprememba imena priključka, ureditev nadstreška na avtobusnih postajališčih, prehod za živino na vzporedni cesti, oblikovanje protihrupnih ograj, povečanje dimenzij in podhoda za živino. To je trenutno v proučevanju in mislim, da v zaključni fazi.

Predlogi občine Žetale so bili v največji možni meri upoštevani, razloge za neupoštevanje zahtev je MOP podrobneje pojasnil že v samih stališčih do pripomb in v dopisu z dne 25. maja letos, ki jih je posredoval občini Žetale kot odgovor na njihovo negativno mnenje k predlogu državnega prostorskega načrta. Neuskrajene točke občine Žetale so: umestitev novega avtocestnega priključka Zakelj bližje občini Žetale ni prometno ekonomsko upravičena po izgradnji že dveh priključkov na tem delu in priključitve regionalne ceste R3689 na vzporedno cesto avtocestno lokacijo, ker bi s tem posegli v območje Natura 2000.

To so zdaj detajli tega in kot sem že na začetku rekel, upam, da bomo zadevo zaključili še pred počitnicami. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želite dopolnitev odgovora?

Izvolite.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa za ta odgovor, spoštovani minister.

Vendarle želim nekatera dodatna pojasnila iz mojega poslanskega vprašanja, predvsem na vsebino dopisa, ki ga je Ministrstvo za okolje in prostor 30. 3. naslovalo na občino Podlehnik. Zakaj izpostavljam občino Podlehnik? Zaradi tega, ker je praktično umestitev avtoceste v prostor pravzaprav razdelila to majhno haloško občino na dva dela. Je pa tudi najdaljši odsek avtoceste, ki preči občino Podlehnik. Zato je tudi največ pripomb zaslediti prav s strani občanov občine Podlehnik.

Tisto, kar pa skrbi, je treba pojasniti, da tako, kot ste iz tega dopisa sami povzeli, so vaši sodelavci naslovili in tudi na nek način zagotovili, da bo državni prostorski načrt na Vladi obravnavan in tudi sprejet. predvidoma junija 2010 Zato sem bil skoraj prepričan, da bom danes dobil odgovor na dlani, da je gradivo že posredovano za naslednjo sejo Vlade, ki bo takrat in takrat. Seveda želim v imenu vseh prebivalcev navedenih občin, skozi katere gre ta cesta, da bi resnično v mesecu juniju, tako kot je zapisano, tako kot ste sami dejali, bil državni prostorski načrt na seji Vlade v mesecu juniju tudi sprejet in potrjen. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod minister, izvolite.

DR. ROKO ŽARNIČ: Se opravičujem, mogoče sem narobe izgovoril. Tukaj piše v juliju. Se opravičujem. Očitno je še potrebno zadnje usklajevanje. Tudi to, kar ste vi sedajle omenili. Očitno še potekajo zadnje uskladitve in zato nekaj dni več, pa če bo zadeva potem urejena v zadovoljstvo, se splača.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Marijan Križman bo postavil poslansko vprašanje ministru za šolstvo in šport dr. Lukšiču, ki je odsoten.

Boste kljub temu postavili vprašanje?

MARIJAN KRIŽMAN: Da.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Izvolite.

MARIJAN KRIŽMAN: Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovani minister, gospa poslanka in poslanci!

Želim postaviti vprašanje in tudi pričakujem ustni odgovor na naslednji seji.

Po vojni za Slovenijo je širom naše države ostalo kar nekaj stražnic, s katerimi, žal, ni nihče upravljal, ampak so propadale in zob časa jih je načel in ponekod tudi uničil. Prehajale so iz ministrstva na ministrstvo, z Ministrstva za obrambo na Ministrstvo za notranje zadeve. Danes so na Ministrstvu za šolstvo in šport.

Stražnica, katere status me zanima in možnosti, da bi se bolje ohranila in vzdrževala, je v Ospu. To je vas pri Koprju na meji z Italijo. Krajanje, ki tam živijo, poskušajo že nekaj časa, brez uspeha, da bi s to stražnico oni upravljali, da bi to stražnico imeli za svoje potrebe kulturnega udejstvovanja, za potrebe drugih druženj, ki jih v vasi že nekaj let imajo, med ostalim tudi zelo uspešno dramsko skupino. Po vseh teh letih, mislim, da je minilo že 19 let, bi bil skrajni čas, da se to vprašanje uredi in da te objekte, ki so jih nekoč zgradili tudi z našim denarjem - to niso objekti JLA, oni so jih le koristili - dobijo tisti, ki jih želijo in ki bi jih s pridom uporabili in z njimi upravljali.

Zato sprašujem gospoda ministra Lukšiča:

Ali obstaja možnost, da se objekt v Ospu prenese v last in posest Krajevni skupnosti Črni Kal za potrebe, ki sem jih navedel?

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Minister bo odgovoril na naslednji seji. Sedaj bo gospod Silven Majhenič postavil poslansko vprašanje ministru za okolje in prostor dr. Roku Žarniču.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani minister!

Odlagališče odpadkov v Dogošah je že dlje časa tema tamkajšnjih prebivalcev, pa tudi prebivalcev sosednje občine Miklavž na Dravskem polju, saj je to odlagališče poleg krematorija, čistilne naprave in trafo postaje zagrenilo življenje prebivalcem, ki živijo v tem okolju, jim razvrednotilo premoženje ter jim namesto zdravega življenja ponudilo vse prej kot to. V zadnjem času pa so bili občani opozorjeni še na eno nevarnost s strani mestnih svetnikov v Mariboru, da se v to odlagališče navaža kontaminirana zemlja iz Cinkarne Celje. V dovoženi zemlji naj bi vsebnost kadmija trikrat preseгла dovoljeno vrednost, svinca pa naj bi bilo celo štirikrat preveč, pri čemer naj bi meteorne vode te snovi izpirale v podtalnico. Po izjavah svetnikov občine Maribor kar dveh različnih strank, da gre za več tisoč kubičnih metrov te zemlje in da se stroka, kot je zapisal Dnevnik 21. maja 2010, ni mogla izjasniti, za kakšne škodljive vsebnosti gre, bi bilo prav, da se vsi dvomi o nepravilnostih z analizo zavrnejo ali potrdijo, kajti navsezadnje si občani, ki živijo na tem območju, zaslužijo strokovno pojasnilo, kajti gre za njihovo zdravje in zdravje njihovih otrok.

Ker je zadeva zanesljivo znana tudi ministrstvu že dlje časa, me zanima:

Kaj ste v tej smeri ukrenili do danes?

Sporočilo inšpekcije za okolje in prostor, ki je 29. maja v Večeru objavila analize zemljine iz Dogoš namreč prebivalcev ni prepričala, saj zaključki niso dokončni.

PREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod minister, izvolite.

DR. ROKO ŽARNIČ: Spoštovani predsedujoči, spoštovani gospod poslanec!

Ta primer poznam in sem tudi seznanjen z analizami, ki jih tudi prebivalci poznajo in jih poznate. Gre za razmeroma zahtevne podatke in tudi dosti obsežen problem. Postopek analiziranja, ugotavljanja še poteka in v kratkem času bo v javnosti znano in bo tudi prebivalstvo seznanjeno s končnimi rezultati te analize. Moram povedati, sedaj se ne bi rad preveč hvalil, ampak da je naša inšpekcija v tem primeru dosti hitro reagirala, kar verjetno tudi vi veste. Je pa na splošno s temi inšpekcijami tako, da v kategorijah, ki so bolj občutljive, potekajo redni inšpekcijski pregledi odlagališč odpadkov, ki se redno opravljajo vsaj enkrat letno. V primeru prijav, kot je bila ta, pa tudi večkrat. Nadzor izvajanja javne službe je prav tako naloga inšpektorata, res pa je, da včasih obilica dela pa omejeno število inšpektorjev ne gre skupaj. Zasledil sem, mislim, da danes nekje v časopisu, da je nekdo izračunal, da so inšpektorji pol svojega časa na terenu, kar je mogoče kar veliko. Zavedati se moramo, da delo inšpektorja ni samo terensko delo, je treba potem poročati, je treba obdelati podatke, in sem jaz s tistim, kar v časopisih niso zadovoljni, na en način zadovoljen, ker kaže, da so kar na terenu. Je pa komunikacij, med vami, poslanci, med terenom in nami, izredno koristna, ker na ta način lahko tisto, kar oboji želimo, najlažje dosežemo. Nekako tem akcijam, ki jih ne odobravamo ne mi, ne vi, uspemo lažje priti na sled in tudi ukrepati.

PREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želite dopolnitev?

Izvolite, gospod Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, gospod podpredsednik.

Po podatkih, ko sem jih dobil, gre za 433 ton zemljine, ki greni življenje prebivalcem, za katero trdi Ministrstvo za okolje in prostor, da ima zadevo pod nadzorom. To je težko razumeti, da po dobrem letu še vedno niso popolnoma izključili možne nevarnosti. V neoporečnost te zemljine so podvomili tudi v občini Miklavž, kajti skrb je sigurno velika, saj se odlagališče nahaja v neposredni bližini vodovarstvenega območja, od katerega je odvisna celotna regija s pitno vodo,

vključno z Mariborom. Zato je nerazumljivo, da se zadeva vleče že tako dolgo.

Analize, ki so bile narejene, ne izkazujejo prepričljivih rezultatov, da zemljina ni škodljiva in ne vsebuje nevarnih snovi za zdravje ljudi, še posebej zato, ker vemo, da je vodovarstveno območje v neposredni bližini, ampak puščajo ljudi v dvomih. Zato sprašujem:

Zakaj ni konkretnih rezultatov in ukrepov takoj? To se nahaja na vodovarstvenem območju, in to vodo pije 200 tisoč ljudi. In ne vem, zakaj se ni takoj ukrepalo ugotovilo, ali je kontaminiramo ali ni.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod minister, izvolite.

DR. ROKO ŽARNIČ: Najlepša hvala.

Takojšnje ukrepanje tudi pomeni določen čas. Deset, petnajst dni je od tega in če vzamete ustrezno število vzorcev, ustrezno vzorčenje v tako veliki količini, kot ste rekli, ustrezne analize, obdelava tega, primerjave in potem neko pošteno poročilo, za katerim lahko stojimo. Zato potrebujemo določen čas, da to zadevo tehnično izpeljemo. In jaz se bom jutri pozanimal, kako daleč je, se pa opravičujem, da vam ne morem zelo natančnih podatkov dati, kajti iz vašega vprašanja, ki sem ga dobil, ni bilo razvidno, konkretno kateri detajli vas zanimajo. Se vam opravičujem, ker vam ne morem dosti odgovoriti, vam pa lahko pisno odgovorimo ali pa na nek drug način.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Imate proceduralni predlog gospod, Majhenič?

Izvolite.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo.

Gospod minister, niste me prepričali, žal. Verjamem, da tudi tiste ljudi, ki so nas sedaj gledali, kajti igrati se z zdravjem ljudi je pa malo preveč. To ni zadeva od včeraj, to mislim, da že leto dni traja. Zato ne bom uporabil 264. člena Poslovnika, drugi odstavek, in ne bom predlagal razprave v Državnemu zboru, kajti koalicija vse naše predloge zavrne. To je pa je preresna zadeva, zato bom dal pisni zahtevek za pojasnila, ki se tičejo prebivalcev, ki živijo na območju odlagališča Dogoše.

V končni fazi gre za zdravje ljudi, tako da moramo biti tukaj zelo jasni: ali dvome potrditi ali jih pa zavrni. Po izjavah občanov - ali je to res ali ne, ne vem - je bila izkopana jama do podtalnice, ki so jo kasneje zasipali s kontaminirano zemljo in še nekimi stvarmi, ki jih boste mogoče kasneje tudi vi ugotovili, kaj je to. Če je vse to res, je prebivalstvo, ki je odvisno od pitne vode črpališč, ki so v

bližini tega odlagališča, v resnični nevarnosti za lastno zdravje. Tukaj je treba ukrepati takoj. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: No, to ni bil ravno proceduralni predlog. Kot sem razumel, boste vi sami še pisno naslovili na ministra svojo zahtevo.

Gospod Darko Menih bo postavil poslansko vprašanje ministru za okolje in prostor dr. Roku Žarniču.

Izvolite.

DARKO MENIH: Hvala lepa za besedo. Spoštovani prisotni, vsem lep pozdrav!

V Saleški dolini so nastala jezera kot posledica rudarjenja. V občini Šoštanj je nastalo Družmirsko jezero, ki nam je preplavilo veliko dobre zemlje za pozidavo. Jezero se bo v bodoče povečalo za trikratno sedanjo površino. Zaradi gradnje bloka 6 mora občina zagotoviti bivalne kapacitete za namestitvev tisoč petsto delavcev, ki bodo do leta 2014 v Šoštanju gradili objekte termoelektrarne. Pri dosedanjem iskanju lokacije smo bili pozorni predvsem na to, da z namestitvijo delavcev ne bi poslabšali življenjskih razmer sedanjim občanom, da bi se izognili prometnim zastojem, da bi tudi delavcem zagotovili udobno in dostojno štiriletno bivanje v Šoštanju in predvsem, da bi bili v ta namen zgrajeni objekti, ceste in vsa infrastruktura uporabni tudi po izgradnji bloka 6.

Kot ena izmed redkih lokacij, ki izpolnjuje našete kriterije, se je ponudilo območje Družmirskega jezera. V ta namen je po vzoru nizozemske arhitekture na vodi izdelana že prva idejna zasnova mesta na vodi, ki bi poleg namestitvenih objektov za delavcev, prvi fazi, v naslednjih pa turistično rekreativne in znanstvene funkcije predstavljalo tudi sončno elektrarno. V tujini se je že dobro prijela praksa gradnje objektov na vodi. V Združenih državah, v Kanadi in zelo izrazito v razviti evropski državi na Nizozemskem so se tovrstni objekti že uveljavili kot nova oblika bivanja. Marsikje drugje po Evropi, tudi v sosednji Avstriji, pa najdemo na vodnih telesih objekte, ki sicer niso namenjeni neposredno bivanju, ampak drugim aktivnostim, to je na primer otok na reki. Presegajo pa definicijo dovoljenih objektov našega zakona o vodah.

Gospoda ministra sprašujem:

Kdaj lahko v tem smislu pričakujemo kakšno posodobitev omenjene zakonodaje v Sloveniji, saj naša zakonodaja s področja voda tovrstne gradnje pri nas zaenkrat ne dopušča?

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod minister, izvolite.

DR. ROKO ŽARNIČ: Spoštovani gospod predsednik, spoštovani gospod poslanec. Hvala lepa za to vprašanje, ki ga razumem bolj kot pobudo, da začnemo o nekih novih modernizacijah in sledenju sodobnem posegu v prostor.

Moram povedati, da se žal do sedaj nismo ukvarjali s temi spremembami. Vendar po današnjem vprašanju se bom začel tudi osebno zanimati za te zadeve. Moram pa še povedati, da v letošnjem letu so ljudje, ki delajo na teh problemih, dokaj obremenjeni s prenosom evropskih direktiv v nacionalni pravni red in s predpisi, ki jih je treba skladno z zakonom o vodah še urediti. Vendar pa, kot sem že rekel, bomo v kratkem tudi o tej stvari razmislili in potem v neki pisni obliki, odgovorili, kaj nameravamo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite dopolnitev? Izvolite.

DARKO MENIH: Hvala lepa za odgovor. Gospoda ministra bi spomnil, da so pred kratkim bili vladni predstavniki v Termoelektrarni Šoštanj. Tam je tudi gospod minister na lastne oči lahko videl, kje naj bi to mesto stalo. In mislim, da se je kar strinjal s tem, vendar zakonodaja ne dopušča. Vendar jaz bi še vseeno vprašal na koncu.

Zanima me:

Kdaj in komu bi lahko na Ministrstvu za okolje in prostor predstavili naš idejni projekt in kakšno rešitev lahko pričakujemo?

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite gospod minister? Izvolite.

DR. ROKO ŽARNIČ: Hvala lepa.

Lahko pošljete eno kratko pisno pobudo in bomo potem ekipo zbrali in ustrezni datum našli, da se o tem pogovorimo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Milenko Zihlerl, sprašujem vas, ali boste, kljub temu da je minister Križanič odsoten, mu postavili vprašanje.

MILENKO ZIHERL: Vprašanje bom vsekakor postavil in pričakujem odgovor na naslednji ali na eni od naslednjih sej.

Vprašanje naj bi bilo tako:

Kakšna bo vloga Slovenije in kako bo delovala in kaj se lahko pričakuje od skupne družbe za reševanje članic evrskega območja?

To je družbe, ki se ustanavlja.

Vsi vemo za krizo na evrskem področju, ki jo bodo ljudje slej ko prej čutili v vseh državah evrskega območja. Vsekakor

so to izgube prihrankov varčevalcev. Varčevalci najprej računajo, koliko dolarjev so dobili januarja za svoje prihranke in koliko danes. Kljub temu da znotraj evrskega območja verjetno še lahko kupujejo na enak način kot pred krizo, se bo slej ko prej poznalo zaradi povezanosti s svetovno ekonomijo, torej tudi z dolarjem, pa s kitajsko valuto, da bodo varčevalci dolgoročno izgubili.

Naslednje, kar je, seveda bodo tudi kot davkoplačevalci morali prispevati tiste dve in še nekaj milijard evrov, kolikor se je Slovenija zavezala, da bo prispevala v sklad za reševanje evra. Nič nimam proti temu, da se evro rešuje. Tudi sedanje stanje je morda za nekatere stvari ugodno, pa bom o tem kasneje. Torej, vsekakor bi bilo treba, ob tem, da rešujemo evro, pogledati neodgovorno ravnanje nekaterih držav članic, kot je Grčija, podobne zadeve grozijo Španiji, za katero se da prebrati v časopisju, da bi rabila 700 milijard evrov take injekcije in podobno.

Vsekakor ne gre prezreti dejstva, da so v bistvu ljudje, prebivalci teh omenjenih držav živeli lagodno, neodgovorno in da bomo sedaj njihov zapitek in lahkoten način življenja plačevale vse države članice evrskega območja.

V tej zgodbi je lahko tudi pozitivna stran, kajti izguba skoraj 20 % vrednosti evra proti svetovnim valutam je vsekakor dobra izvozna spodbuda. In če se je danes premier na začetku seje hvalil, da so ugodna izvozna gibanja, to ni posledica tega, da bi Vlada s prstom mignila, ni posledica tega, ker ni ničesar naredila, pač pa je predvsem posledica znižanja tečaja evra in s tem večje izvozne konkurenčnosti.

Zaradi prihajajoče recesije bo v Sloveniji vsekakor imela kriza obliko ipsilona in vse to bo vplivalo na težje reševanje evra. Torej, odgovor na vprašanje pričakujem na eni od naslednjih sej.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Sedaj bo gospod Marijan Pojbič postavil poslansko vprašanje ministrici za javno upravo gospe Irmi Pavlinič Krebs.

MARIJAN POJBIČ: Pozdravljena, ministrica! Vesel sem, da ste tu, ker sem bil že malce žalosten, ker sem mislil, da vas danes tu ne bo več.

Razpis Ministrstva za javno upravo za pisarniški material je bil ustavljen in prekinjen zaradi suma kartelnega dogovarjanja ponudnikov, Državne založbe Slovenije, Mladinske knjige in Ekstra Lux, Ljubljana. To izhaja iz dokumenta, ki ga je predložilo Ministrstvo za javno upravo. V zadnjih dneh pa je bilo iz zaupnih virov slišati, da naj bi se podpisal aneks z vsemi zgoraj naštetimi ponudniki in ta aneks naj bi bil vezan na staro pogodbo, ki je že potekla. Po tej pogodbi, ki je že potekla, so cene bistveno višje kot v ponudbah in ustavljenega ter prekinjenega razpisa.

Problem javne uprave z naročanjem pisarniškega materiala za proračunske porabnike v državi je seveda razumljiv. Ne more pa biti razumljivo dejanje oziroma namera za podpis aneksa z bistveno višjimi cenami, ki so bile predmet stare pogodbe izpred dveh let.

Drugo, prav tako nerazumljivo dejstvo je, da se podpiše aneks s ponudniki, zoper katerih tečejo postopki za sum kartelnega dogovarjanja in sum korupcije. Žalostno je tudi to, da se naštetih ponudniki že javno hvalijo, kako je država neumna, kako bodo lahko sedaj nekaj časa prodajali po visokih cenah.

Zato vas, spoštovana gospa ministrica, sprašujem naslednje:

Ali se je navedeno res zgodilo?

Kaj se je zgodilo z navedenim javnim razpisom zaradi suma kartelnega dogovarjanja ponudnikov?

Kakšno je stališče ministrstva glede navedenega razpisa v luči varčevanja z denarjem davkoplačevalcev?

Obenem me zanima:

Kaj boste storili, da se v prihodnje takšne stvari preprečijo?

Ali nameravate podpisati aneks k pogodbi, ki je že potekla, za nabavo pisarniškega materiala za potrebe državnih organov Republike Slovenije in javne uprave z navedenimi ponudniki?

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospa ministrica, izvolite.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa.

Spoštovani gospod poslanec! Drži nekaj navedb v vaših trditvah. Ravno zaradi skrbi, da Ministrstvo za javno upravo, ki je po pooblastilu 145 državnih uporabnikov pripravilo razpis za sklenitev krovnega sporazuma za nabavo pisarniškega materiala v okvirni vrednosti 8 milijonov evrov, je v tem postopku dobilo ponudbo samo enega ponudnika oziroma konzorcija ponudnikov družb, ki ste jih naštetili. Vsem je znano, da gre za ponudnike, ki so prisotni na slovenskem trgu v pomembnem obsegu. Zelo natančno smo pregledali cene, jih primerjali in v nekaterih primerih ugotovili, da so te cene celo nerazumno višje, kot kotirajo na trgu. Zaradi odgovornosti do proračunskih uporabnikov sem povabila Urad za varstvo konkurence, da nam pomaga pri pregledu te dokumentacije. In 21. 4. 2010 nas je urad po pregledu te dokumentacije obvestil, da obstaja sum usklajenega delovanja teh gospodarskih subjektov in v istem obdobju smo dobili celo od Komisije za preprečevanje korupcije obvestilo, da so podali ovadbe in da tečejo postopki. Postopek je bil že v fazi zaključka, pa vendar je obstoječi zakon omogočil, Zakon o javnih naročilih, da pogodbe nisem podpisala in smo se odločili, da gremo v nov razpis, kjer bomo skušali ponudbene

pogoje izboljšati, in sicer v smeri, da bomo določili posamezne predmete, za katere bomo iskali najboljše možne ponudnike. V tem primeru upamo, da bo stvar boljša.

Drži tudi, da je pogodba iz leta 2007 iz mandata prejšnje vlade - so se isti trije prijavili in do danes so bili konzorcij ponudnikom državnim uporabnikom. Mi aneksa k tej pogodbi nismo podpisali, smo pa pozvali za to vmesno obdobje, ko bomo pripravili nov razpis, k pogajanjem za znižanje cen in sklenitev aneksa. Vse podpisnice krovne pogodbe iz leta 2007 so zoper tak naš poziv sprožile revizijo pri Državni revizijski komisiji, ker želijo prisiliti Ministrstvo za javno upravo, da sklene pogodbo, za katero vam odkrito povem, da bom z vso svojo osebno odgovornostjo in odgovornostjo za javna sredstva in ob uporabi vseh pravnih sredstev naredila vse, da ne bo sklenjena, in upam, da bomo ob novem razpisu doživeli pošten konkurenčen boj med ponudniki teh storitev. Na to upamo, kajti smisel sklepanja teh okvirnih sporazumov je, da zaradi velike količine pisarniškega materiala, kuvert, pisal in ostalega materiala dobimo nižje cene, kot jih lahko sam proračunski uporabnik pridobi, ko išče v svojem ožjem območju te ponudbe. Samo v tem je smisel teh krovnih sporazumov.

Tak nastop je bil v osnovi problematičen in ko smo šli preverjati cene, smo tudi to ugotovili. Tako da ni sklenjen aneks, ta interes tega aneksa, ampak ne na obstoječe cene, na izpogajane nižje cene, je predmet, kot sem povedala, nasprotovanja teh istih ponudnikov, ki so bili podpisniki krovne pogodbe leta 2007 za državo za podoben obseg proračunskih uporabnikov.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Pojbič, želite dopolnitev?

Izvolite.

MARIJAN POJBIČ: Hvala lepa, gospa ministrica. V nekem delu vašega odgovora sem zadovoljen, moram reči, se mi je pa v tem času pojavilo tudi nekaj dodatnih vprašanj.

Najprej ste zelo jasno povedali, da aneks ni podpisan. Cene, ki veljajo po stari pogodbi za to časovno obdobje med novim razpisom, naj ne bi veljale; se pravi, vi se ne strinjate, da bodo ti ponudniki še naprej dobavljali material po cenah, ki so bile podpisane s staro pogodbo. To ste povedali. In vi se z njimi zdaj poskušate pogajati, vendar se nočejo pogajati, kot ste povedali, in bodo poskušali čisto vse storiti, da bi to preprečili. Že iz samo tega je možno ugotoviti, da gre tukaj za dogovore, kartelne dogovore, in to na tak način, da poskušajo z monopolom zadržati položaj in ceno na trgu. In to je tisto, kar je verjetno najbolj kritično in kar smo v zadnjem času na vseh področjih dela in življenja lahko v naši državi ugotovili.

Tukaj vidim tudi poseben problem, ravno zaradi gospoda Petana, za katerega mislim, da je tudi lastnik Državne založne

Slovenije, če se ne motim. Kolikor vem, kar mene zelo moti, in to je tisto, kar me je tudi zmotilo, je to, da je on odličen osebni prijatelj gospoda Golobiča. Skoraj nerazumno se mi zdi potem, da imate tako zanimivo situacijo: na eni strani imate ministra, vašega prijatelja znotraj Vlade, na drugi strani imate nekoga, ki je njegov odličen prijatelj. In potem vsak lahko pomisli na marsikaj. Ne bi bil rad tisti, ki bi pomislil na najslabše, vendar pa imam občutek, da brez močnih političnih botrov je veliko vprašanje, če bi taki posamezniki lahko bili tako vplivni, da bi praktično na vseh razpisih dosegli tisto, kar si želijo doseči.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospa ministrica, izvolite.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa.

To, ali gre za kartelne dogovore, bo ugotovil Urad za varstvo konkurence. O tem boste zagotovo seznanjeni. Mi smo sumili, da gre.

Vaša teza je, upošteva je dejstvo, da je dogovor s temi istimi tremi ponudniki, ki so se prijavili kot konzorcij, podpisal moj predhodnik, minister Virant, ki je član stranke SDS oziroma ni mogoče zanikati njegove pripadnosti - član oziroma predsednik Odbora za upravo in notranjo politiko, odbora stranke, je gospod Gregor Virant - da je on osebni prijatelj gospoda Petana, direktorja Državne založbe Slovenije. Kajti, če ste to povezavo naredili, gospod Virant tega razmisleka, ki sem ga jaz naredila ob ponudbi teh istih treh, ni napravi. Jaz sem bila tu zelo skrbna, ker na področju javnih naročil smo odprli vprašanja, ki se do sedaj niso odpirala, ker smo za enostavno racionalno trošenje državnih sredstev ne samo zavezani kot ministri na funkcijah, kjer smo, ampak tudi prisiljeni zaradi finančne krize, kjer moramo absolutno z manjšim obsegom sredstev opraviti povečan obseg dela.

To, kdo je direktor katere izmed teh družb, mene osebno pri odločanju o tem, da ne sklenem pogodbe, da gremo v nov razpis, da dobimo zdravo konkurenco, ni niti najmanj zanimalo in me ne bo zanimalo tudi v prihodnje. Kajti, ko v imenu ministrstva po pooblastilu - kot sem prej povedala - 145 državnih uporabnikov gremo iskat najugodnejše ponudbe, so vse oči uprte v nas z željo, da s temi pogajanja, s tem procesom zaradi količinskih nabav dosežemo bolj ugodne cene, kot jih lahko sami dosežejo, ko individualno vstopajo v ta razmerja. Zato se mi zdi, da moram toliko bolj skrbno v imenu vseh nastopati v teh procesih.

Na področju javnih naročil, kot vam je znano, smo pristopili tudi k ukrepom, ne nazadnje bo sedaj zakon Agencije za javna naročila, kjer želimo s kataloško prodajo, s tipiziranimi javnimi naročili še bolj dejansko zmanjšati

potrebne stroške za nabavo pisarniškega materiala, ki ga rabimo pri delu. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Imate proceduralni predlog?

Izvolite, gospod Pojbič.

MARIJAN POJBIČ: Hvala, gospod podpredsednik.

Predlagam, da se o tem vprašanju opravi širša razprava. Pa bom tudi utemeljil, zakaj.

Gospa ministrica, povedali ste kar veliko pomembnih stvari. Dejstvo je pa, da tisto, kar sem povedal, da me je zmotilo in vedno me pri teh zadevah moti, da se vedno v ozadju pojavi nek politični boter.

Govorili ste tudi o tem, da je pač to pogodbo podpisal tudi v prejšnjem mandatu gospod Virant in tako naprej. Mene v tem trenutku to ne zanima. Zanimajo me rešitve za naprej. In midva se pogovarjava o tem, kako bomo to problematiko rešili za naprej, da ne bi prišlo do izkoriščanja in zapravljanja denarja, ki ga ustvarjajo državljanke in državljanji. Prepričan sem, da sva oba tukaj v tej poziciji, da morava vsak na svoj način storiti čisto vse, da bo tisti denar, ki pride v državni proračun, najbolj gospodarno porabljen. In kot lahko ugotavljava, pri takšnih kartelnih dogovorih pride ravno do tega, da pride do izkoriščanja in zlorabe državnega denarja, torej denarja davkoplačevalcev. In to je tisto, kar je treba nujno preprečiti. Prepričan sem, da v primeru, da se bo dokazalo, da so ta podjetja ravnala kartelno, da bo potem tudi zagotovljeno, da ne bodo mogla, da ne bodo imela več možnosti kandidirati na razpisu, ki ga vi pripravljate. Hkrati, sem tudi prepričan, da boste ta razpis pripravili čim prej, kolikor je mogoče, ker mislim, da je zelo pomembno za to, da se ta problematika in ta tema - torej, to časovno obdobje med razpisom in starim razpisom - ne bi podaljšala do konca tega mandata. Ker to bi meni povedalo veliko in tudi politiki bi to veliko povedalo, zakaj se to na tak način dogaja. Zato pričakujem, da bo to v najkrajšem možnem času ta novi razpis pripravljen.

Kot velikokrat radi poveste, in ker vas tudi vedno zelo pozorno poslušam, ko sem tukaj v dvorani, da je treba veliko storiti za to, da bi se čim več denarja prihranilo, in v javni upravi je to možno storiti. Vemo, da so v javni upravi izjemno velike rezerve, vendar jih je treba na pravi način poiskati in pri teh javnih naročilih sem prepričan, da so ogromne rezerve. Če nam bo uspelo razbiti kartelno dogovarjanje in spraviti na pravo mesto konkurenco, tudi tistih malih, ki lahko po posameznih področjih prispevajo svoj delček in so lahko ponudniki pač tistega, kar lahko ponudijo, ker ni nujno, da je treba samo od enega vzeti čisto vse od teh artiklov, ki jih državna uprava uporablja. In če nam bo uspelo to konkurenco izpostaviti, potem sem prepričan, da bodo vsaj za 30 % nižji

stroški samo na tem področju, ko gre za javna naročila v javni upravi. In to je velik denar in zelo pomembno za to, da bomo lahko ta denar preusmerili... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

O predlogu poslanca gospoda Pojbiča, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministrice za javno upravo na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil jutri v torek, 15. junija v okviru glasovanj.

Zdaj pa bo gospod Jakob Presečnik postavil poslansko vprašanje ministru za delo, družino in socialne zadeve dr. Ivanu Svetliku.

Prosim.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani gospe ministrice, gospodje ministri.

Leta 1999 je Slovenija uvedla tako imenovano državno pokojnino in s tem dvignila civilizacijsko raven na nek določen nivo. Naj spomnim, da se je to zgodilo na pobudo naše stranke, Slovenske ljudske stranke. Tako je v 59. členu takrat sprejetega zakona o invalidskem in pokojninskem zavarovanju zapisano: "Oseba s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki nima pravice do pokojnine po tem zakonu iz tujega javnega pokojninskega sistema oziroma po drugih predpisih in katere lastni dohodki ne presegajo premoženjskega cenusa za pridobitev pravice varstvenega dodatka po tem zakonu, pridobi pravico do državne pokojnine, če je dopolnila 65 let starosti in je med 15. in 65. letom starosti najmanj 30 let prebivala v Republiki Sloveniji. Drugo. Državna pokojnina iz prejšnjega odstavka znaša 33,3 % najnižje pokojninske osnove".

Predlog novega pokojninskega zakona zdaj državno pokojnino ukinja in jo nadomešča s socialno pomočjo na prošnjo dosedanjega upravičenca, s preverjanjem premoženjskega stanja, tudi na osnovi nepremičnin. Dosedanji upravičenec bo moral zanjo zaprositi in zadovoljiti številnim birokratskim predpisom. Zdaj, po 10-ih letih je to, prvič - korak nazaj v našem prizadevanju postati bolj civilizirana družba. Drugič - v nasprotju z duhom slovenske ustave, ki zagotavlja spoštovanje človekovega dostojanstva v uradnih postopkih, dosedanja pravica se spreminja v eventualno upravičenost do socialne pomoči, za katero je treba vedno znova prositi.

In tretjič - potratno, kajti, kolikor vemo, stroški preverjanja premoženjskega stanja zagotovo ne bodo skromni.

Zato vas, spoštovani gospod minister, sprašujem:

Kje je razlog, da državno pokojnino spreminjate v socialno pomoč?

Prosim.

PREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod minister, izvolite.

DR. IVAN SVETLIK: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani gospod poslanec!

Ko gre za državno pokojnino, kakor je bila podpisana, uvedena leta 1999, moramo reči, da tudi v tem primeru ni mogoče trditi, da gre za pravico iz dela ali pa za pravico iz naslova plačevanja prispevkov za pokojninsko zavarovanje, pač pa gre za dodatno socialno pravico, za socialni korektiv. Kot je znano, se Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve v tem mandatu prizadeva, da bi ustrezno uredilo in ločilo pravice, ki so posejane v mnogih zakonih, imajo pa skupni imenovalc, to so pravice, ki pomenijo socialni korektiv in zanje plačuje država. Torej ni šlo za prispevke, ki omogočajo potem ustrezna upravičenja na osnovi plačevanja. Tako so bili z namenom zagotovitve preglednejšega pokojninskega sistema iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja izločeni vsi transferi oziroma socialne dajatve, ki se zagotavljajo opravičencem iz državnega proračuna in ki ne temeljijo na vplačanih prispevkih, pač pa so povezani s socialnim stanjem posameznika ali družine.

Državno pokojnino torej sedaj lahko po veljavnih predpisih pridobi le oseba, ki poda vlogo zanjo in ki izpolnjuje predpisane pogoje in sicer ni prejemnica pokojnine, starejša od 65 let, da je na ozemlju Republike Slovenije bivala najmanj 30 let in, kar je zelo pomembno, njeni lastni dohodki ne presegajo določenega premoženjskega cenzusa. To ponavljam in poudarjam zaradi tega, ker iz tega izhaja, da gre za pravico, ki je vezana na socialno stanje osebe, ne pa na vplačevanje prispevkov. Z novimi zakoni bodo dosedanji uživalci državne pokojnine enako kot vse ostale socialno ranljive kategorije prebivalstva, ki si s svojimi lastnimi dohodki in dohodki družine ne morejo zagotoviti ustrezne socialne varnosti, deležni socialnovarstvenega prejemka, ki bo po višini presegel vse dosedanje socialne korektorje. Ker v obstoječi zakonodaji državna pokojnina znaša le 181,36 evra in je bistveno nižja od cenzusa za denarno socialno pomoč, so vsi prejemniki državne pokojnine, ki skupaj s člani družine nimajo dovolj sredstev za preživetje, upravičeni dodatno še do denarne socialne pomoči. To je današnje stanje. Zaradi racionalnosti in smiselne umestitve te pravice v ustrezen sistem bo pravica le prenesena v drug zakon, kjer bo izplačana na enem mestu. Pravica tistim, ki jo potrebujejo, te pravice torej ne ukinjamo.

Še, če povzamem; kdor nima drugih virov dohodka, se mu bo povečal prejemek od 181,36 na 450 evrov, kar pomeni, za tiste, ki so zares odvisni samo od te pomoči, bistveno izboljšanje socialno-ekonomskega položaja. Je pa res, da kdor živi z nekom, ki ima visoke dohodke ali premoženje, pa do te pravice ne bo več upravičen. Naj še dodam, da birokratskih predpisov, postopkov ne bo, ker bo to po administrativni poti ugotovljeno, na podlagi zakona, in tudi, da ne bo treba vedno

znova za to prositi, ker bodo te pravice dodeljene bolj kot ne trajno, razen ko gre za spremembo socialno-ekonomskega položaja posameznikom.

PREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želite dopolnitev?

Izvolite.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo.

Torej kratek bom, glede na to, da je že pozna ura. Kratek bom v dopolnitvi. Torej moram reči, da se strinjam z vami v tem, da državno pokojnina ne temelji na plačanih prispevkih. To zagotovo in ravno s tem namenom oziroma za takšne kategorije ljudi je bila tudi takrat pred dobrimi desetimi leti uvedena, vendar sem mnenja, da je glavna značilnost državne pokojnine, kot piše v ustavi, spoštovanje človekove osebnosti in njegovega dostojanstva, 21. člen Ustave, mislim, da govori tako, s tem da je to državljanska pravica in ne socialna pomoč.

Seveda se strinjam, da zagotovo iz sociološkega vidika bistveno bolje, da ima nekdo neko pokojnino, ki se ji reče v temu primeru državna pokojnina, in v primeru, da se ugotovi, da tudi s to pokojnino ne dosega neke socialne ravni, da je takrat ta oseba oziroma upravičenec, upravičenka upravičen socialne pomoči. Torej ta pokojnina se po temu sistemu financira direktno iz državnega proračuna, ne obremenjuje pokojninske blagajne in po naši oceni bi bilo potrebno stremeti, da to tudi ostane.

V nadaljevanju ne bom predlagal razprave, ker razprava o tem se bo razširila še pri ustrezni zakonodaji. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod minister, izvolite.

DR. IVAN SVETLIK: Če lahko samo še komentiram to, kar je gospod poslanec rekel. Torej razumem, da gre tukaj mogoče za vprašanje poimenovanja in o tem se je zmeraj mogoče pogovarjati, vendar mislim, da je bistveno za posameznike, ki so naša skupna skrb, to, da bodo, če so dejansko odvisni samo od sredstev, ki jim jih namenja država, da se bo ta prejemek bistveno povečal. Torej, več kot za 100 %, za 150 % okroglo, če seveda so dejansko so to upravičenci, ki nimajo drugih virov. Hkrati gre tukaj tudi za odpravljanje neke vrste anomalije, na katero tudi mnogi poslanci opozarjate, da prejemajo določene socialne transfere ljudje, posamezniki, katerih partnerji ali člani gospodinjstva imajo kar zajetno premoženje. Mislim, da to pa z vidika dajanja socialnih pomoči ni upravičeno.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Sedaj bo gospod Andrej Magajna postavil poslansko vprašanje ministrici za kulturo Majdi Širca.

Izvolite.

ANDREJ MAGAJNA: Še enkrat lep pozdrav.

Spoštovano ministrico za kulturo gospo Majdo Širca sprašujem:

Ali je res, da sta po eni strani RTV Slovenija in Ministrstvo za kulturo kršila Zakon o medijih glede prijavljanja odgovornega urednika?

RTV Slovenija ima namreč vpisane kar štiri odgovorne urednike za elektronski medij v Sloveniji in to: Janez Virk, Rajko Gerič, Peter Radović in Milan Jovanović. Zakon o medijih v drugi alineji 12. člena namreč določa, da se v razvid medijev vpisuje le odgovornega urednika in ne odgovornih urednikov.

Do tega vprašanja smo pravzaprav prišli v zvezi z mojim prvim poslanskim vprašanjem, ki se je nanašal na vprašanje odgovornosti ob pobudi civilne iniciative, ki se je nanašala na, po našem mnenju, blokado informacij javnega značaja. Bili smo v dilemi na koga naj se obrnemo, v razvidu smo našli kar štiri imena. Po mojem pa mora biti tudi po zakonu in tudi splošno, da je vedno navedena ena tista odgovorna oseba, na katero se lahko tudi prizadete stranke obrnejo.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospa ministrica, izvolite.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Spoštovani poslanec, v nadaljevanju ste rešili problem, ker če se vrnem k našemu prejšnjemu vprašanju, ste se obrnili na Rajka Geriča, to se pravi, urednika informativnega programa, ki vam seveda ni ugodil, ampak vendar je dogovorni urednik eden izmed štirih, ki jih zakon dovoljuje.

Zakon o medijih v 18. členu, ki ste ga citirali in po katerem ste brskali, dejansko govori o tem, da mora imeti vsak medij svojega odgovornega urednika, ki ga razrešuje in imenuje izdajatelj v skladu s tem zakonom in svojim temeljnim pravnim aktom, to se pravi ustanovitvenim aktom. Ampak ta isti člen v nadaljevanju, če govorimo najprej zdaj o prvemu odstavku, v nadaljevanju pa v četrtem odstavku določa, da če medij ima več odgovornih urednikov, vsak od njih odgovarja za objavo informacij in tako naprej in tako naprej.

Skratka, odgovarja za objavo informacij v tistih sklopih programskih vsebin, za katere je odgovoren. Je pa normalno, da tak velik korpus, recimo, ali pa tudi kakšen drug ima več odgovornih urednikov, zaradi tega, ker so vsebinske sestavine ne samo žanrsko, ampak po sklopih vedno deljene na informativni, razvedrilni ali kakšen drug program ne samo v elektronskih, ampak tudi v tiskanih medijih. V RTV Slovenija imamo za res kulturni in umetniški program urednika, ki je

Jani Virk, informativni program - Rajko Gerič, Peter Radović za razvedrilni program in Milan Jovanović za športni program. V preteklosti je to tudi več ali manj bilo tako, ampak najin problem je zgolj to, ali to zakon dopušča ali ne.

18. člen, ki se referira najprej na odgovornega urednika v ednini, se v nadaljevanju seveda referira na odgovorne urednike, če gre za različne programe. Tako ne bi bilo smiselno, da bi zakon to omejeval, medij se mora sam strukturirati, na kakšen način prevzame in razdeli vlogo odgovornih urednikov, je pa logično, da neki manjši mediji se zgostijo na manj odgovornih urednikov, večji mediji pa na več, kolikor je običajno resorjev, kar je normalno in najbrž bo tudi v bodoče tako ostalo.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želite dopolnitev? (Ne.) V redu.

Mag. Majda Potrta pa bo postavila poslansko vprašanje ministru za šolstvo in šport, ki pa je odsoten. Boste kljub temu postavili?

Izvolite.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Odsotnemu ministru za šolstvo in šport dr. Igorju Lukšiču bom zastavila vprašanje in v skladu z 247. členom Poslovnika pričakujem, da mi bo nanj odgovoril na naslednji seji. Vprašati želim to.

Pravilniki sicer niso del običajnega zakonodajnega postopka v Državnem zboru, sprejema jih ministrstvo samo, sta pa v zadnjem času precej vznemirila šolski prostor dva pravilnika: Pravilnik o standardih in normativih, ki je v razpravi, in Pravilnik o spremembi Pravilnika o upravljanju učbeniških skladov. O slednjem nameravam ministra za šolstvo in šport spraševati, čeprav sem se vprašanja učbenikov in delovnih zvezkov dotaknila že zadnjič, ampak v nekem drugem kontekstu.

17. maja leta 2002 je bil sprejet Pravilnik o upravljanju učbeniških skladov, ki je opravil 5 let star pravilnik. Julija leta 2007 je bil malenkostno, samo v enem členu, ta pravilnik spremenjen, zdaj pa je bil objavljen Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o upravljanju učbeniških skladov, to je bilo objavljeno v Uradnem listu 7. maja. Prav ta pravilnik je dobro osvetliti, zaradi tega ker se v javnosti oglašajo kar vsi deležniki, ki imajo kaj opraviti z učbeniki: učitelji, starši, stroka in tudi založniki. Mislím, da gre za malo nejasno ali pa ne dovolj natančno branje 6. člena tega pravilnika, ki se nanaša na 10. člen osnovnega besedila. Gre namreč za to, da je izbor učbenikov še vedno v pristojnosti učiteljev, se pravi strokovnih aktivov, potrjuje ta izbor resda ravnatelj, daje pa pisno soglasje svet staršev za skupno nabavno ceno delovnih zvezkov. In tukaj mislim, da je temeljni problem, kajti sveti staršev dajejo soglasje samo k ceni

učbeniškega kompleta, niso pa tisti, ki bi učbenike oziroma delovne zvezke izbirali. Izbira torej vendarle ostaja v rokah tistih, ki o učbenikih največ vedo in z njimi tudi delajo.

Je pa seveda zadrega še zaradi omejitve nabave učbenikov in pričakujem, da bo minister pojasnil nekatera odprta vprašanja v zvezi s tem na naslednji seji. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Dr. Vinko Gorenak bo postavil poslansko vprašanje ministru za pravosodje gospodu Alešu Zalarju.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Spoštovani gospod minister! Midva sva že v enem ustnem poslanskem vprašanju ter nekaj pisnih imela korespondenco o tem, kako je z dodatnim delom sodnikov in kako je urejen nadzor nad tem. Večkrat smo namreč v medijih zasledili kar veliko podatkov o tem, kako sodniki na tak ali drugačen način opravljajo tudi dodatno delo v takih ali drugačnih izobraževalnih, včasih tudi nekaterih institucijah, ki imajo bolj izobraževalno ime, pa se ukvarjajo tudi s svetovanjem ali še čim drugim. Takrat ste mi nekako odgovorili, da je pravzaprav to v pristojnosti predsednikov sodišč in da vam predsedniki sodišč zagotavljajo - tak je bil vaš odgovor -, da vodijo kar strogo evidenco v zvezi s tem. Namreč, 41. člen Zakona o sodniški službi zelo jasno pravi, da sodnik ne sme opravljati odvetniških, notarskih poslov, niti gospodarske ali kake druge pridobitne dejavnosti. Težava, ki jo pa sam vidim v tem - želim se, minister, izogniti tretjega dela vprašanja, vam kar povem, ki sem ga pisno najavil -, težava, ki jo vidim v celotni zadevi, je pa - v čem? Namreč, da na nivoju države niti sodna veja oblasti kot celota, pa tudi vi, vsaj na podlagi dosedanjih odgovorov, enostavno nimamo, nimate, kakor želite, nekega pregleda nad tem, nekega generalnega pregleda nad tem, neke generalne kontrole nad tem, če želite. Vsi smo krvavi pod kožo, sodniki verjetno niso izjema in zato bi bilo prav, da tak nadzor imamo.

Zato moje zelo konkretno vprašanje:

Ali se je kaj spremenilo od tistega vašega odgovora, da predsedniki sodišč izvajajo ta nadzor in da vam zagotavljajo, da je vse v redu?

Tudi vprašanje mirovanja sodniškega mandata - vemo, kako je, da o tem odloča Sodni svet. Konkretno vprašanje je pa naslednje:

Ali ste pripravljeni spremeniti in dopolniti 41. člen Zakona o sodniški službi?

Napišemo ga lahko tudi v poslanski skupini, seveda bi želel vedeti, ali bi bil deležen tak zakon vaše podpore, v katerem bi 41. člen Zakona o sodniški službi spremenili in dopolnili tako, da bi na nivoju države, pri Vrhovnem sodišču ali pri ministrstvu, uredili centralno evidenco na tem področju in uredili centralni nadzor na tem področju. In

seveda tisto dodatno, da bi predvideli tudi sankcije. Namreč, če danes sodna veja oblasti in vi ugotovite, da je nekdo kršil zakon, mu pravzaprav nič ne morete.

Torej:

Ali ste pripravljene podpreti take spremembe zakona?

Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod minister, izvolite.

ALEŠ ZALAR: Hvala lepa.

Spoštovani gospod poslanec! Ta pobuda, ki jo danes prvič slišim, je zanimiva in smo jo gotovo pripravljene skrbno proučiti ter pretehtati, zlasti zato ker na Ministrstvu za pravosodje bomo pripravili določene spremembe Zakona o sodniški službi. Te so potrebne iz določenih razlogov, tudi povezanih z izvajanjem sodne reforme. V nadaljevanju nameravamo preveriti tudi to vprašanje, ki ga izpostavljate. Pri čemer moram opozoriti, da tu breme odgovornosti, tudi ko gre za evidence, seveda leži predvsem na sodstvu samem, kajti, kot ste pravilno ugotovili, so predsedniki sodišč tisti, ki so prvi poklicani, da preverijo združljivost ali nezdružljivost nekega delovanja. V nadaljevanju pa je tudi Sodni svet v situaciji, če predsednik sodišča meni, da nek sodnik ne more prevzeti nekega dela zato, ker predsednik sodišča meni, da ni združljivo s sodniško službo.

V tem delu drži tudi to, da so sodniki na različne načine vključeni tudi v druge dejavnosti, ki so združljive s sodniško službo, zlasti recimo na področju izobraževanja. Tu vidim dve veliki področji, kjer je prav, da so sodniki vključeni. Eno je povezano z izpraševanjem na pravniškem državnem izpitu, drugo pa je povezano s sodelovanjem sodnikov pri izobraževanju v okviru programov, ki jih zagotavlja Center za izobraževanje v pravosodju. V tem delu tudi imamo pregled, kajti točno se ve za vsako leto vnaprej, kakšna bo vsebina programa in tudi kdo bodo nosilci posameznih tem. Določene so tudi vse omejitve, ki se v zvezi s tem pač povezujejo. Tako tu obstaja tudi pregled. Izven tega okvira pa drži, da nekega centralnega pregleda ni in da se nanaša samo na posamezno sodišče, kjer ima ta pregled, seveda, predsednik sodišča.

Če zaključim. Ker štejem, da gre to vaše poslansko vprašanje v smeri pravzaprav zakonodajne pobude, če sem vas prav razumel, mislim, da je takšna pobuda smiselna, jo bo pa seveda treba proučiti tudi s primerjalnopravnega vidika, ker me zanima, kako imajo to urejeno tudi nekatere druge države. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želite dopolnitev?

Izvolite.

DR. VINKO GORENAK: Ja, hvala lepa.

Dobro je, da nadaljujeva konstruktivno. Razumel sem vas, da bi torej bilo mogoče kaj takšnega podpreti in se vam v tem kontekstu zahvaljujem. Spisal bom tudi takšno pobudo na to temo in vam jo bom poslal.

Mogoče, veste, ker zmotilo me je - kaj - zmotilo me je preprosto to, da pri pravniškem državnem izpitu, kjer vi imate evidenco, pa vendarle so mediji poročali, zdaj ne bom s kakšnim imenom in priimkom, ker ne bi rad bil do koga krivičen, dokler niso stvari preverjene, vam kar jasno mediji poročajo in ljudje povedo, danes, kaj jaz vem, predvčerajšnjim sem bil pri njemu na izobraževanju v privatni firmi, naslednji dan pa je bil moj izpraševalec na tem vašem centru za izobraževanje pri pravniškem državnem izpitu. Takšne so, po mojem mnenju, mimo zakona. Poudarjam pa, da se nisem posebej poglobljal v preverjanje tega, da bi vam lahko tudi s kakšni imeni postregel. Meni se zdi prav, da sprejmete takšno pobudo in da se stanje na tem področju uredi.

In mogoče še o tistem, ko ste rekli pri centru za izobraževanje, da imate evidence. Minister, dajte še enkrat preveriti, jaz vem, da ste vi znižali tarife v svojem mandatu, ampak te tarife še vedno presegajo univerzitetne profesorje, tiste redne univerzitetne profesorje v nekaterih delih. Dobro bi bilo še malo vreči pogled na to. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod minister, želite odgovoriti? (Ne.)

Zdaj bo gospod Franc Bogovič postavil poslansko vprašanje ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejanu Židanu.

Prosim.

FRANC BOGOVIČ: Dober večer še enkrat, spoštovani podpredsednik, spoštovana ministra, kolegica, kolegi!

Vprašanje se nanaša na selitev kmetijskega ministrstva, kajti, kot vemo, se kmetijsko ministrstvo Republike Slovenije že nekaj časa seli nekaj metrov naprej po Dunajski v stavbo Slovenijalesa, stavbo, katerega lastnik se v zadnjem času oziroma podjetje pojavlja tudi v medijih v nekih povezavah tudi s kakšnimi kriminalnimi združbami oziroma z odkupi terjatev s strani kriminalnih združb tega podjetja. Razlogi za selitev naj bi bili predvsem finančni, saj naj bi bil najemodajalec v Bežigradskem dvoru, takrat naj ne bi bil pripravljen na znižanje najemnine, oziroma jo je želel celo zvišati. Vlada naj bi s selitvijo ministrstva in organov v sestavi v starejšo, in kolikor vem precej neprimerno stavbo, na leto prihranila okoli 800 tisoč evrov.

No, kaže pa, da so se razmere na trgu nepremičnin zadnjega pol leta bistveno spremenile, saj je najemnina v nekdanjih prostorih Ministrstva za kmetijstvo sedaj dovolj nizka za drugi vladni resor. V nekdanje proste kmetijskega

ministrstva se namreč seli Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko skupaj s svojimi strokovnimi službami, ki so bile do sedaj na treh različnih lokacijah v Ljubljani. Zanima me:

Kako komentirate precej nenavadno dejstvo, da se v prostore, iz katerih se je zaradi previsokih stroškov izselilo kmetijsko ministrstvo, sedaj sedi vladna služba za lokalno samoupravo?

Ali imate podatek, če je morda ministru Gjerkešu uspelo znižati najemnine za prostore na Dunajski, ali pač gre le za degradacijo kmetijskega resorja v odnosu do vladne službe?

Zanima me tudi:

Kako vi ocenjujete delovne pogoje v prostorih, kjer se sedaj nahaja kmetijsko ministrstvo?

To pa glede na to, da od obiskovalcev pa tudi od zaposlenih slišimo veliko, verjamemo da, utemeljenih kritik in negodovanj nad neprimernostjo in zastarelostjo novih prostorov.

Glede na situacijo Slovenijalesa pa še na koncu vprašanje:

Kako dolgoročen in ekonomičen je sploh najem stavbe Slovenijalesa?

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod minister.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Spoštovana poslanka in spoštovani poslanci!

Dejstvo je, da je do selitve prišlo zaradi ekonomičnih razlogov, torej s selitvijo se strošek države za najem zmanjša za 800 tisoč evrov oziroma strošek na zaposlenega s 294 evrov na mesec na 207 evrov na mesec. Do tega je prišlo pred enim letom. Jaz tudi verjamem, da od takrat so se razmere na nepremičninskem trgu spremenile, tako da tudi težko komentiram druga ministrstva, ki so sedaj prostore tam najela. Dejstvo pa je, da je premestitev v Slovenijales omogočila, da kmetijsko ministrstvo združuje službe. Tako združujemo službe s petih različnih lokacij, s čimer povečujemo učinkovitost, in ne samo učinkovitost, zmanjšuje se prosti tek, namreč ljudi se premikajo od različnih služb, in verjamemo, da bomo na ta način v dobro slovenskega kmeta bolj uspešni.

Tisto, kar bi še rad poudaril, je naslednje. Prostorji so bili obnovljeni, nudijo visok bivalni standard. Ne kot anekdota, ampak kot resnično dejstvo: verjamem, da se kmetijsko ministrstvo dosti bolje počuti v prostorih, ki so od znotraj obiti z lesom in ne z marmorjem.

Kar se pa tiče dolgoročnosti in ekonomičnosti moram reči, da je v tem trenutku najem ekonomičen, zato je tudi s stališča Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano tudi dolgoročen. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Jožef Jerovšek bo postavil vprašanje ministru za finance dr. Francu Križaniču in ministru za zunanje zadeve Samuelu Žbogarju. Oba sta odsotna.

Prosim, gospod Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa, gospod predsednik.

Danes odsotnima ministroma postavljam vprašanja na katere želim, da mi odgovorita na naslednji seji, čeprav nisem zadovoljen s takšnim ravnanjem.

Republika Hrvaška in njena politika, opogumljena z bianco obljubo oziroma zagotovilom predsednika Pahorja, dani hrvaški premierki Jadranki Kosor, da Slovenija po sprejetju arbitražnega sporazuma ne bo uporabila nobenih zadržkov pri hrvaških pogajanjih za sprejem v Evropsko unijo, je v minulem tednu nemudoma pokazala vso aroganco v odnosu do Slovenije in svoje osebno razumevanje zavez, ki izhajajo iz mednarodnih pogodb in tudi iz arbitražnega sporazuma. Sporazum o sukcesiji, ki določa vprašanje in vračanje vlog hrvaškim državljanom pri Ljubljanski banki kot del sukcesije, je Hrvaška ratificirala v letu 2004. Guverner hrvaške narodne banke Željko Rohatinski pa je pretekli teden odločno in arogantno izjavil, da pred slovenskim poplačilom hrvaških varčevalcev ne NLB ne katera druga slovenska banka ne bo dobila dovoljenja zaposlovanja na Hrvaškem. V podporo tej izjavi in hrvaško razumevanje mednarodnih sporazumov je predsednica vlade Jadranka Kosor izrazila s citiranjem obljube, ki jo je njej dal predsednik Vlade gospod Pahor na dan referendum. Ob tem je gospa Kosorejeva tudi dejala, da bo arbitražni tribunal mejo določal po mednarodnem pravi in ob upoštevanju dobrososedskih odnosov, vendar brez instituta pravičnosti. Sedanje hrvaško tolmačenje in obnašanje ob določenih sukcesijskega sporazuma, ki je mednarodna pogodba, tudi slepemu Slovincu jasno pokaže, kako se Hrvaška veseli dikcije in določb arbitražnega sporazuma, ki jih je podtaknila slovenskim politikom. Sedaj je že jasno, da se Hrvaška že sklicuje na 9. člen arbitražnega sporazuma, ki Sloveniji prepoveduje dejanja, ki bi lahko ovirala hrvaško napredovanja pri pogajanjih za sprejem v Evropsko unijo. Seveda Hrvaška prezirljivo ignorira izjave državnih uradnikov, kot je gospod Balažic, ki skušajo omiliti katastrofalno obljubo gospoda Pahorja.

Ministra za zunanje zadeve zato sprašujem:

Ali imajo sploh kakšen načrt, kako se izvidi iz klopčiča, v katerega so se ujeli po lastni krivdi?

Zaradi dajanja novih in novih koncesij Hrvaški oba ministra sprašujem:

S čim, poleg sedaj že dokončnega arbitražnega sporazuma, hrvaška stran izsiljuje vidne slovenske politike, ki so se očitno odpovedali braniti interese Slovenije in se hlapčevsko klanjajo hrvaškim zahtevam?

Potencialnih izsiljevanj in ozadij ne bom komentiral. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Milenko Ziherl bo postavil vprašanje ministru za zunanje zadeve Samuelu Žbogarju, ki je odsoten.

Prosim, gospod Ziherl.

MILENKO ZIHERL: Hvala za besedo, še enkrat.

Najprej bom prebral vprašanje, potem pa nekaj izhodišč, da bo minister lahko na naslednji seji ali pa na eni od naslednjih sej odgovoril. V Bruslju sem se udeležil enodnevnega posveta v zvezi z ustanavljanjem evropske službe za zunanje delovanje. To je nekakšno zunanje ministrstvo gospe Ashtonove.

Vprašanje se glasi:

Kakšna so stališča Republike Slovenije do nekaterih odprtih vprašanj v zvezi z ustanavljanjem evropske službe za zunanje zadeve?

Kako bo Slovenija delovala v njej, da bo prepoznavna in učinkovita v mednarodni politiki?

Na to vprašanje me vsekakor navaja tudi skrb, saj v poročilu IFIMES-a berem, da je gospod Hanes Svoboda izrazil, da je bila konferenca na Brdu neuspešna in da je bila korak nazaj pri urejanju razmer na Balkanu. Da se ne bi kaj takega ponovilo tudi pri tej pomembni službi Evropske unije, bom izpostavil nekaj vprašanj, ki so se pojavila takrat v Bruslju.

Zunanjo politiko Evropske unije ureja več faktorjev. To so Nato, odbori za zunanjo politiko Evropskega parlamenta, obramba in potem ta nova služba. Služba je vsekakor potrebna, kajti drugače bo položaj gospe Ashotonove pomemben položaj, pomembno delo za evropsko zunanjo politiko bo okrnjen in bo nekako prosto lebdeči vrh.

Vsekakor je bilo veliko govora o sestavi službe. Nekaj se bo preneslo iz ostalih odborov, že delujočih v EU, za nekaj pa bo vsekakor tudi priložnost, da Slovenija imenuje oziroma napoti tja nekatere uradnike, ki bodo lahko, ob tem ko bodo izvajali zunanjo politiko Unije, tudi zastopali interese Slovenije.

Izpostavlja se, kako deliti vloge nacionalnega parlamenta, evropskega parlamenta in te službe za zunanje zadeve, torej razrez pristojnosti.

Izpostavljeno je bilo tudi vprašanje geografske zastopanosti v tem organu, kot v vseh ostalih organih Evropske unije. Vsekakor je tukaj že spet priložnost za Slovenijo, da s pravimi ljudmi na pravem mestu lahko doseže v mednarodnih odnosih veliko oziroma brani ugled Slovenije oziroma ga popravi in poviša. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Mag. Julijana Bizjak Mlakar bo postavila poslansko vprašanje ministru za delo, družino in socialne zadeve.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Spoštovani poslanci, spoštovani gospod minister!

Od osamosvojitve Slovenije dalje se delavske pravice v Sloveniji pod vsemi dosedanjimi vladami predvsem znižujejo. Svetla izjema je nedavno povišanje minimalne plače na raven, ki pa žal omogoča preživetje komaj ene osebe. Minimalna plača je tako danes šele na nivoju, ki bi zadoščal za socialno podporo posamezniku, ki sam ni več sposoben pridobivati osebnega dohodka. Denarna socialna pomoč tistim, ki dela ne dobijo, pa je še vedno daleč pod nivojem, ki omogoča preživetje. Zato se ne da opravičevati grožnje vladnih pogajalcev za področje delavske in socialne zakonodaje s prekinitvijo socialnega dialoga in uveljavljanje predlogov kapitala z nedavnim dvigom minimalne plače.

Na socialni dialog smo socialni demokrati prisegali vsa leta in kritizirali oblastnike, kadar so se mu v škodo najbolj ranljivih skupin prebivalstva skušali izogniti. Več mesecev se tudi sama, skupaj z nekaterimi poslanskimi kolegi trudim, da bi se vendarle zakonsko zavarovalo delavce pred zlorabami tistih neodgovornih delodajalcev, ki zaposlenim ne izplačujejo plač, ki ne izplačujejo socialnih prispevkov in jih zlorablja s pomočjo zakonodaje, ki omogoča delodajalcem nekaznovano opehariti delavce. Vendar pa se, razen ustanovitve skupine v okviru Ministrstva za finance, izgovarjanje ostalih ministrstev na to skupino in na druga ministrstva, dopisov ministrstev in Vlade poslancem in dvema odboroma Državnega zbora v vseh teh mesecih ni zgodilo še nič takšnega, kar bi neodgovornim delodajalcem onemogočilo še nadaljnje brezvestne zlorabe zaposlenih.

Iz dokumentov ministrstev in Vlade namreč izhaja, da ti problem še vedno analizirajo in da so celo večinoma kar zadovoljni z obstoječo zakonodajo. Uvedlo naj bi se morda novo kaznivo dejanje, morda se bo tudi dopolnil Zakon o inšpekciji dela. Vendar so tudi sedanja kazniva dejanja na področju delovnih razmerij opredeljena tako, da se delodajalci zlahka izognejo kazni.

Zato vas spoštovani gospod minister sprašujem:

Ali lahko s strani vašega ministrstva pričakujemo kakšne konkretne in učinkovite ukrepe na področju zaščite delavstva pred zlorabami delodajalcev? Kakšne ukrepe in kdaj?

Hvala lepa.

PRESEDNİK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim, gospod minister dr. Ivan Svetlik.

DR. IVAN SVETLIK: Spoštovani gospod predsednik, gospa poslanka, ostali poslanci!

Naj navedem, da me veseli, da je stalna skrb v vaših vprašanih namenjena zaščiti delavcev in nižjih socialnih slojev, kar je seveda tudi naša skrb. Zato naj vam odgovorim najprej s finančnimi in nekaterimi fizičnimi kazalniki.

Za obdobje let 2009, 2010 in 2011 smo samo preko naših ukrepov in zakonov namenili milijardo in četrta dodatnih sredstev za to, da bi ta sredstva prišla neposredno ali posredno do najnižjih socialno-ekonomskih kategorij, neposredno preko različnih transferov in posredno tudi preko pomoči, ki so jo bili deležni delodajalci. Polovico tega denarja je v tem obdobju že pri ljudeh. Če izpostavim samo najpomembnejše; brezposelni dobivajo redno denarna nadomestila in zato smo rezervirali v tem obdobju skoraj 350 dodatnih milijonov sredstev. Aktivna politika zaposlovanja - njen obseg je podvojen, finančno gledano, in tudi dvakrat tolikšno število vključenih je zdaj v programe politike zaposlovanja, kot jih je bilo leta 2008, čeprav se je število brezposelnih povečalo le za 50 % v primerjavi s temi sredstvi. Tukaj so trije interventni zakoni: o delnem subvencioniranju poleg delovnega časa, o delnem povračilu nadomestila plače in ukrepi male vrednosti. Prvi 57, drugi 60 in tretji 14 milijonov. To je rešilo delodajalce, vendar so bila ohranjena delovna mesta in plače ljudi, ki so na teh delovnih mestih.

Če gremo naprej na področje sociale, potem se pokaže, da je tukaj bilo za denarne in socialne pomoči za to obdobje dodatnih 60 milijonov, prejemnikov teh pomoči je tudi kakšnih 17 tisoč več. Enkratna denarna socialna pomoč je šla sto trem tisočem posameznikov iz najnižjih ekonomskih kategorij, po obsegu skoraj štirinajst milijonov. In zakon o socialnovarstvenih prejemkih, ki se bo v naslednjih dneh obravnaval v državnem zboru prinaša sto petinpetdeset milijonov dodatnih sredstev za zaščito najbolj ogroženih socialnih skupin. Na področju družinske zakonodaje oziroma družinskih transferjev je za to obdobje rezerviranih dodatnih skoraj dvesto petdeset milijonov za dodatno število družin in otrok, ki so deležni teh transferov. In če omenim - to ste pa že omenili - Zakon o minimalni plači bo v letošnjem in prihodnjem letu dal zaposlenim iz najnižjih kvalifikacijskih mestih dobrih dvaindevetdeset milijonov, po naši oceni, dodatnih sredstev.

Skratka, v denarnem smislu in tudi fizični kazalci kažejo, da se ta skrb zelo močno konkretizira in kaže v toku denarja, ki smo ga zagotovili za krizne čase še posebej. In kljub temu da je javni dolg v temu času porastel.

Seveda, tukaj so še druga vprašanja, ki jih odpirate, recimo, konkretna zaščita posameznikov. Inšpekcijska dela smo okrepili za več inšpektorjev, za razliko od drugih služb, kjer se je število zaposlenih v državni upravi zmanjševalo.

Spreminjamo Zakon o inšpekciji dela, ki bo dal več pooblastil inšpektorjem za ukrepanje v prihodnje, in tudi Zakon o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno. Če boste

pogledali poročilo Inšpektorata za delo, ki je bilo obravnavano že na Vladi, mislim, da prihaja tudi na ustrezne odbore, boste videli, da je inšpekcija dela izjemno povečala obseg svoje aktivnosti in tudi več primerov je obravnavala in poskušala preprečevati te neljube dogodke.

Zdaj, posebna kategorija so tudi delavci, ki jim tudi namenjam posebno pozornost, skozi spremembe Zakona o zaposlovanju in delu tujcev, ki smo jih že objavili in so zdaj v javni razpravi.

Potem bi omenil še vzpostavitev Info točke za tujce, posebej z namenom, da bodo dobili hitre in prave informacije. Tu so sporazumi, socialni sporazumi z vsemi migracijskimi območji ali vsemi državami bivše Jugoslavije. Trenutno je sporazum s Črno Goro v pripravi, z vsemi drugimi so že ali pa jih dopolnjujemo. Tako da se s temi vprašanji dejansko zelo intenzivno ukvarjamo, prav v interesu zaščite.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želite dopolnitev odgovora?

Prosim.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Hvala lepa za odgovor.

Prav gotovo je treba priznati vašemu ministrstvu in tudi tej vladi, da je naredila bistveno več na področju socialnih pravic kot vse vlade doslej. Torej dosežen je bil prav gotovo velik napredek, vendar pa je zaostanek na temu področju takšen, da so potrebe po spremembah še veliko večje in pomeni, da bi bilo treba rešiti te probleme, ki sem jih prej v svojem vprašanju še posebej izpostavila.

Zaradi tega bi še prosila za dopolnilno vprašanje:

In vas sprašujem:

Ali lahko pričakujemo od te vlade in še posebej od vašega ministrstva še več posluha za potrebe delavstva in več posluha tudi za socialni dialog, kadar gre za socialna vprašanja in za temeljne delavske ter tudi človekove pravice?

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim gospod minister dr. Ivan Svetlik.

DR. IVAN SVETLIK: Hvala lepa.

Poglejte, prav gotovo je to, kot sem rekel, naša skupna zaveza in tudi skrb. Zdaj, ko govorimo o socialnem dialogu, moram posebej poudariti, da je število srečanj, sestankov s socialnimi partnerji izredno veliko. Sam imam vsaj enkrat na teden en sestanek bodisi z oficirji ali drugimi reprezentanti zainteresiranih skupin.

Seveda je pa potrebno tudi reči, da je za socialni dialog potrebna pripravljenost dialogov z vseh strani in pa napor in volja za iskanje skupnih rešitev, ki niso zmeraj enako izraženi pri vseh socialnih partnerjih. Namreč tisto, kar je

načelo našega delovanja pri urejanju tega področja, je načelo varne prožnosti. To pa seveda ne pomeni, da smemo in lahko ostanemo pri enakih instrumentih varnosti kot doslej. Te instrumente bo treba preurediti, za kar ni prevelikega razumevanja, dostikrat ne, zlasti na strani sindikatov. Treba jih bo preurediti, ampak tako, da ne bodo na koncu prikrajšani ljudje in zaposleni.

Tisto, kar želimo doseči, je, da preidemo iz tako imenovane pasivne varnosti, kjer je nekdo na nekem mestu zaščiten maksimalno kolikor se da, ne da bi bil spodbujen in da bi mu bilo omogočeno, da si sam lahko izboljša svoj položaj. To je tisto, kar moramo narediti, da bomo prešli v sistem bolj aktivnega zagotavljanja varnosti vsakega posameznika sebi in seveda s pomočjo instrumentov, ki jih ima država na voljo. Ta prehod, kot vidimo, ne bo enostaven, ne bo lahek. Trudimo pa se in naš cilj je, da bi maksimalno soglasje v tem pogledu dosegli. Jutri bomo imeli na Vladi zakon, ki spreminja Zakon o delovnih razmerjih, ki je bil predmet številnih pogajanj in tako rekoč tudi nesoglasij. Kar zadeva socialne partnerje pa vendar je treba ugotoviti, da gre tukaj za tako visoko stopnjo zaščite nekaterih kategorij delavcev, da njim samim škodi pri zaposlovanju. In take stvari bo treba spremeniti v sistemu socialne varnosti v korist tistih, za katere se vsi prizadevamo, da bi bili varni. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Predsedniku Vlade, ministricam, ministrom se zahvaljujem za podane odgovore. S tem prekinjam to točko dnevnega reda, ki jo bomo nadaljevali jutri, v torek, 15. junija 2010, in sicer ob 10. uri.

Prekinjam to sejo.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 14. JUNIJA 2010 OB 21.21 IN SE JE NADALJEVALA 15. JUNIJA 2010 OB 10. URI.)

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Spoštovane kolegice in kolegi poslanke in poslanci, spoštovani ministri in predstavniki Vlade, gospe in gospodje, dobro jutro!

Začenjam nadaljevanje 18. seje Državnega zbora. Obveščam sem, da se današnjega nadaljevanja seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: Darja Lavtižar Bebler, Melita Župevc, Renata Brunskole, mag. Vasja Klavora, Miro Petek, mag. Franc Žnidaršič, Zmago Jelinčič Plemeniti, Jože Tanko po 17. uri, Alojz Posedel in mag. Branko Grims.

Vse prisotne še enkrat lepo pozdravljam!

Prehajamo na **5. TOČKO DNEVNEGA REDA – TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O VARNOSTI CESTNEGA PROMETA, SKRAJŠANI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina petih poslancev s prvopodpisanim Janezom Ribičem. V zvezi s

tem predlogom zakona Odbor za promet predlaga Državnemu zboru sprejem sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predsedniku odbora gospodu Janku Vebru. (Ga ni.) Dr. Verlič bo v imenu odbora obrazložil stališče.

Izvolite.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Predsednik odbora me je poprosil, da podam poročilo, ker je zadržan, pa vas verjetno ni uspel obvestiti. Spoštovani, odbor za promet je na 11. redni seji 1. junija 2010 opravil drugo obravnavo Predloga zakona o spremembi Zakona o varnosti cestnega prometa, ki ga je Državnemu zboru v zakonodajni postopek predložila skupina poslancev s prvopodpisanim Janezom Ribičem 24. marca 2010. Na seji odbora so poleg predlagateljev zakona sodelovali še predstavniki Ministrstva za promet in Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora.

V uvodni predstavitvi je predlagatelj zakona poslanec Janez Ribič predstavil razloge za sprejem predloga zakona, ki se nanašajo na vožnjo v nasprotno smer po avtocesti, ki je ena od najnevarnejših kršitev cestnoprometnih predpisov. Z veliko verjetnostjo že ob enkratnem dogodku zagotovo povzroči direktno in ne zgolj hipotetično nevarnost za ostale udeležence v cestnem prometu. Predlog zakona za vožnjo v nasprotno smer po cesti, ki ima dva ali več označenih prometnih pasov za vožnjo v eno smer, predvideva povišanje globe iz 300 evrov na 1200 evrov ter izrek 18 kazenskih točk, kar v praksi pomeni odvzem vozniškega izpita. V podporo takšni rešitvi govori tudi statistika. Vlada je 26. aprila 2010 podala mnenje na predlog zakona, iz katerega izhaja, da predloga zakona ne podpira, sicer ne nasprotuje vsebini predlagane rešitve, vendar meni, da, glede na vrsto prometno-varnostnega problema, slednjega ne gre reševati parcialno, ker ta zahteva sistemski pristop. S ciljem tega systemskega pristopa bo Vlada ustanovila tudi Javno agencijo za varnost prometa.

Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora v svojem mnenju navaja, da nima bistvenih pripomb.

V razpravi so člani odbora podprli intenco predloga zakona po povečanju kazni in povečanju števila odvzema kazenskih točk za prekršek storjen pri vožnjo v nasprotno smer po cesti, ki ima dva ali več označenih prometnih pasov za vožnjo v eno smer, vendar so menili, da je sistemski pristop, ki ga predlaga Vlada, bolj utemeljen, še posebej zato, ker bo v tem novem zakonu to tudi zagotovljeno. Predlagatelj zakona in člani odbora iz opozicijskih strank so menili, da bi sprejem predloga zakona v ničemer ne oviral širšega systemskega prestopa, ki ga napoveduje Vlada, le veljavnost predlaganih odločb bi pospešil. Vendar je na koncu razprave prevladalo mnenje, da je smotrno problematiko varnosti cestnega prometa urediti sistemsko.

Ker k predlogu zakona ni bilo vloženih amandmajev, je po končani razpravi o predlogu zakona odbor z osmimi za in tremi glasovi proti sprejel naslednji sklep: Predlog zakona o spremembi Zakona o varnosti cestnega prometa ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Za uvodno predstavitev stališč do predloga matičnega delovnega telesa dajem besedo predstavniku predlagatelja zakona poslancu gospodu Janezu Ribiču.

JANEZ RIBIČ: Dober dan, spoštovani prisotni, spoštovani gospod minister!

Naj takoj v uvodu poudarim, da nas je vodila k predlogu zakona želja, da rešimo vsaj kakšno življenje, ki je ogroženo zaradi divjanja po cestah in vožnje v napačno smer. Razlogi Slovenske ljudske stranke za sprejem tega zakona so ti, da je vožnja v nasprotno smer po avtocesti zagotovo ena od najnevarnejših kršitev cestnoprometnih predpisov, ki z veliko verjetnostjo, skoraj s 100 % gotovostjo že ob enkratnem dogodku zagotovo povzroči direktno in ne zgolj hipotetično nevarnost za ostale udeležence v cestnem prometu. Zaradi tako velike stopnje ogrožitve udeležencev v cestnem prometu, je zato poleg povišanja globe nujen tudi izrek takšnega števila kazenskih točk, ki brezpogojno pomeni odvzem voznškega dovoljenja takšnemu vozniku. Seveda pa naj strokovne službe naštudirajo tudi druge ukrepe, kako fizično preprečiti vožnjo v nasprotno smer. V tem trenutku je sicer v proceduri vladni predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varnosti v cestnem prometu, ki pa omenjene problematike kljub nekaterim javnim napovedim vladnih predstavnikov sploh ne urejuje. Sprememba zakona, ki naj bi po napovedi Vlade ustrezneje uredila omenjeno problematiko, pa je predvidena šele konec leta 2010. Naš predlog zakona za vožnjo v nasprotno smer po cesti, ki ima dva ali več označenih prometnih pasov za vožnjo v eno smer, predvideva povišanje globe iz 300 evrov na tisoč 200 evrov ter izrek 18 kazenskih točk, kar v praksi pomeni odvzem voznškega dovoljenja. Za vožnjo v nasprotno smer namreč sedaj velja od spremembe in dopolnitve zakona iz leta 2008 globa 300 evrov, število kazenskih točk pa se je dvignilo samo iz 4 na 5, kar je odločno premalo. Menimo, namreč, da gre v primerih vožnje v nasprotno smer za tako hudo kršitev cestnoprometnih predpisov, da je sankcija nujno potrebna, in je zato tak zakon treba sprejeti čim prej.

V podporo takšni rešitvi govori tudi statistika, ki kaže, da število takšnih kršitev iz leta v leto drastično narašča. Dodaten argument za takšno rešitev se kaže tudi v dejstvu, da v primeru takšne kršitve ne gre le za hipotetično ogrožanje varnosti cestnega prometa, temveč so varnost cestnega prometa in življenje deležencev ogroženi ob čisto vsaki posamični kršitvi tega pravila. Glede na statistične podatke Generalne

policijske uprave o nepravilni strani in smeri vožnje na avtocesti, je število žrtev zaradi vožnje v nasprotno smer vsako leto višje in odločno previsoko. Lani je bilo kar 8 smrti zaradi take vožnje. Gotovo se boste strinjali z nami, da je že ena žrtev zaradi tega odločno preveč. Zato lahko trdimo, da je za te primere ureditev kaznovanja še vedno neprimerna. Višje in strožje kazni so boljša preventiva, seveda tudi ukrepi strokovnjakov pri načrtovanju in projektiranju za fizično preprečitev vožnje v nasprotno smer. Zato vas pozivam, da zakon podprete.

Na matičnem delovnem telesu smo ugotovili, da je po mnenju Zakonodajno-pravne službe predlog spremembe zakona korekten. Tudi mnenje Vlade je, da je predlog vsebinsko primeren in tudi ni nesistemski.

V Slovenski ljudski stranki menimo, da so to zelo zelo nevarni prekrški in zelo zelo nevarni vozniki, zato je nujno, da to problematiko uredimo tako, pa čeprav sem poslanec iz opozicije, ampak tukaj gre za resne stvari.

Med samim postopkom pa sem spoznal, da je moja pobuda padla na plodna tla in Vlada že pripravlja svoj predlog, to pa si štejem za uspeh, saj mi je uspelo premakniti tudi to področje v razreševanje. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Za uvodno predstavitev stališča Vlade do predloga matičnega delovnega telesa ima besedo minister za promet dr. Patrick Vlačič.

DR. PATRICK VLAČIČ: Hvala, predsedujoči. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Vlada meni, da takšne težave, ki jih želi predlagatelj rešiti s parcialnim predlogom, ne gre reševati tako, ampak celostno in tega smo se tako tudi lotili, saj iz obstoječega zakona o varnosti cestnega prometa ta trenutek pošiljamo v medresorsko usklajevanje in v juliju na Vlado štiri predpise, ki bodo na novo, na moderno uredili to področje.

Sama drugačna kazen ali ukrepi prisiljevanja, zlasti na tako ozkem segmentu, imajo majhne ali kratkoročne ali celo nikakršne učinke. Namreč, prometne nesreče zaradi vožnje v nasprotni smeri so na srečo relativno redke, imajo praviloma zelo zelo hude posledice, vendar pa so razlogi za takšna ravnanja običajno takšni, da jih s samim kaznovanjem ne moreš preprečiti. Samomorilni, adrenalinski, hazarderski vzroki, alkohol in drugo lahko pripeljejo do takšne vožnje in sama višina kazni ne bo nujno oziroma načeloma ne bo vplivala na to, da bi preprečili takšno vožnjo. Kot Vlada gledamo s simpatijo na predlog in smo prišli do podobnih rešitev, očitno. Pravzaprav smo prišli do podobnih rešitev, ampak sami predlagamo podobno, kot je v tem predlogu s prvopodpisanim Janezom Ribičem omenjen institut z odložitvijo izvršitve prenehanja veljavnosti voznškega dovoljenja, ker institut

predvideva, da se bo vozniku, ki je storil prekršek zaradi vožnje v nasprotno smer, pri katerem je določena sankcija 18 kazenskih točk in seveda prenehanje vozniškega dovoljenja, lahko obdržal to dovoljenje, pod pogoji, da bo opravil kontrolni zdravstveni pregled in vadbo varne vožnje oziroma kontrolni zdravstveni pregled in rehabilitacijski program.

Za preprečevanje vožnje v nasprotno smer so bili hkrati izvedeni že določeni ukrepi, ki naj bi preprečevali vožnjo v nasprotno smer, dopolnjena signalizacija, tudi vertikalna - približno 100 prometnih znakov, in letos še horizontalna. Ministrstvo za promet, je v sodelovanju z ostalimi partnerji, posnelo tudi film, z vsebino na temo vožnje v nasprotni smeri.

Menimo, da kljub temu, da predlog gre v pravo smer, da mora biti del celovitega reševanja. Vlada to pripravlja - jeseni lahko pričakujemo, da bo o tem odločal Državni zbor - na en moderen in celovit način.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Prvi ima besedo Matjaž Han v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MATJAŽ HAN: Spoštovani podpredsednik. Spoštovani minister, gospod Zajc, kolegice in kolegi!

Ko govorimo o tem zakonu, mislim, da ni prostora za demagogijo, ampak je prostor za to, da se resnično realno pogovorimo o problemu. Pred nami je zakon o spremembi varnosti cestnega prometa - skrajšani postopek. Na začetku moram povedati, da ima zakon samo dva člena. Verjamemo, da je zakon, ki so ga vložili poslanci Ljudske stranke, dobronameren in da je lahko tudi v korist državljanek in državljanov, vendar pa Poslanska skupina Socialnih demokratov meni, da zakon, kakršnega je predlagatelj vložil, ne rešuje problema sistemsko, ampak zelo na parcialen način. Vemo, da smo z zaostrovanjem kazni ne dosežemo tistega ključnega efekta, ki je vendarle najbolj pomemben, to je varnost v cestnem prometu.

Kot sem dejal že prej na začetku, ima zakon samo dva člena. Glavni člen je tisti, ki govori o zvišanju višine kazni za vožnjo v nasprotno smer po cesti, ki ima dva ali več označenih prometnih pasov za vožnjo v eno smer. Tudi če drastično zvišamo kazni, in tu se strinjam, da je lahko tudi do 50 tisoč višina kazni, s tem, žal, ne bomo rešili nobenega življenja, ker imamo posameznike, ki jih tudi sama kazen ne bo ustavila pri najbolj norih dejanjih. Zato smo mnenja, da je treba zadevo reševati na sistemski način. Na način, kot je dejalo Ministrstvo za promet, ki pa vendarle, kot je rekel tudi minister, pripravlja paket petih zakonov: štiri zakone s področja varnosti cestnega prometa in en zakon, zakon o prekrških, ki bo prekrške popolnoma na novo urejal in definiral. Že na sami seji Odbora za promet Državnega zbora so nam predstavniki ministrstva zagotovili, in to nas tudi vodi,

da bo do konca leta v vladni proceduri vsa ta zakonodaja, ki bo sistemsko reševala varnost v prometu.

Zato smo v Poslanski skupini Socialnih demokratov mnenja, da zakon, ki ga je predlagal gospod Ribič, ni pravi in ga ta trenutek ne bomo podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil dr. Peter Verlič.

DR. PETER VERLIČ: Spoštovani prisotni!

Prometna varnost je zagotovo eno izmed področij, pri katerem ne smemo iskati v političnem prostoru delitve na koalicijo in opozicijo, ampak je treba iskati dobre rešitve in uzakonjati takšne predloge, ki bodo reševali človeška življenja na naših cestah, naseljih in mestih. Zato nam je žal, da koalicijske stranke niso sprejele našega predloga, po katerem bi v skupščino Agencije za prometno varnost, ki jo je uzakonil novi zakon o cestnem prometu in v katero Ministrstvo za promet in minister vlagata velike upe. Žal nam je, da takrat ta naš predlog, po katerem bi v skupščino Agencije za prometno varnost imenoval člane Državni zbor na predlog poslanskih skupin vseh parlamentarnih strank v Državnem zboru. Tedaj bi seveda še lahko verjeli besedam mojega predgovornika, kolega iz Socialdemokracije, da ne gre tu iskati demagogije. Tam ste žal temu nasprotovali, češ, da so imenovanja v pristojnosti Vlade. No, žal ste svojo doslednost snedli že kar kmalu za tem pri ustanovitvi neke druge agencije za kapitalske naložbe v upravljanju Republike Slovenije, kjer pa ste Državnemu zboru določili ne le pristojnost imenovanja članov sveta agencije, ampak bo Državni zbor imenoval poleg sveta tudi upravo agencije. Toda tam gre za delitev državnega premoženja, tu pa zgolj za človeška življenja v prometu. Denar ima očitno prednost pred življenjem.

Predlagana rešitev spremembe Zakona o varnosti v cestnem prometu se nam zdi smiselna. S sprostitvijo prometa so avtoceste nase prevzele del bremena cestnega prometa, ki se je prej zaradi cestninskih postaj in nepotrebne čakanja pred njimi ter izogibanja plačevanja cestnin, odvijal po stranskih in vzporednih cestah ter s tem nevarno zviševal stopnjo ogroženosti ljudi v mestih in naseljih. Ugodno zmanjšanje prometa na stranskih in povečanje števila vozil na avtocestah so prinesle šele vinjete. Kar ni nič narobe in je tudi prav, saj so avtoceste prometu predvsem namenjene. Žal pa je posledica takšnega povečanja vozil tudi povečanje števila voznikov, ki zapeljejo na avtocesto v nasprotni smeri vožnje. Zato se nam zdi ukrep, da se takšne voznike ostreje kaznuje, primeren.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke predlagano rešitev podpiramo, pri tej točki pa bomo glasovali

proti sklepu, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil gospod Lojze Potočnik.

ALOJZIJ POTOČNIK: Spoštovani predsedujoči, predstavniki Vlade, kolegice, kolegi!

Prvopodpisani kolega gospod Ribič je v parlamentarno proceduro vložil predlog novele Zakona o varnosti cestnega prometa. Vsebina spremembe se nanaša na vožnjo v nasprotno smer po avtocesti, ki je ena najnevarnejših kršitev predpisov cestnih pravil. Njene posledice so lahko več kot uničujoče tako za nedolžne udeležence, njihove svojce, ne nazadnje pa tudi za povzročitelja. Vzrokov za takšno nerazumno udejstvovanje na slovenskih cestah je sicer več, vsekakor pa presegajo današnjo razpravo o vsebini zakona. Govorimo torej o visoki stopnji nevarnosti, saj taka vožnja, kot pravi predlagatelj, že ob enkratnem dogodku zagotovo povzroči direktno in ne zgolj hipotetično nevarnost za vse ostale udeležencev v cestnem prometu. Zaradi stopnje ogrožitve udeležencev v cestnem prometu je po oceni predlagateljev poleg povišanja globe nujen tudi izrek takšnega števila kazenskih točk, ki brezpogojno pomeni odvzem vozniškega dovoljenja vozniku. Kot je pojasnil predlagatelj, predlog zakona za vožnjo v nasprotno smer po cesti, ki ima dva ali več označenih prometnih pasov za vožnjo v eno smer, predvideva povišanje globe iz 300 evrov na 1200 evrov ter 18 kazenskih točk, kar v praksi pomeni odvzem vozniškega izpita.

V Poslanski skupini Zares se zaradi izredno hudih posledic, ki jih lahko ta vratolomna in nerazumna vožnja povzroči, strinjamo z uvedbo sankcij, vendar se ne strinjamo s to parcialno rešitvijo, četudi priznavamo nujno potrebnost. Ministrstvo za promet in Ministrstvo za notranje zadeve v sodelovanju z ostalimi ministrstvi že pripravljata vsebine in so praktično v zaključni fazi in bodo pomenile temeljito spremembo zakonodaje na področju varnosti cestnega prometa. Obstoječi zakon o varnosti cestnega prometa bodo vsebinsko nadomestili in nadgradili novi štirje zakoni: zakon o pravilih cestnega prometa, zakon o voznikih, zakon o motornih vozilih in zakon o javnih cestah. Gre za sistemski pristop k spremembam na način, ki bo različne kategorije ustrezneje razmejil, nato združil z ustanovitvijo Javne agencije za varnost prometa. Gre za organ, ki bo tako združeval finančne, kadrovske in druge vire, s katerimi danes razpolagajo različna ministrstva, povečana pa bosta tudi obseg in kakovost sodelovanje univerz in nevladnih organizacij v ključnih prometno varnostnih procesih.

Novi zakon o pravilih cestnega prometa, ki določa prometna pravila za udeležbo v cestnem prometu ter pooblastila

in sankcije, vsebuje določilo, ki nadgrajuje obstoječi sistem. Gre za vpeljavo novega inštituta, pogojna odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja. Ta predvideva, da bo vozniku, ki je storil prekršek, zaradi vožnje v nasprotno smer po cesti, ki ima dva ali več označenih prometnih pasov za vožnjo v eno smer, lahko obdržal vozniško dovoljenje pod pogoji, da bo opravil kontrolni zdravstveni pregled in vadbo varne vožnje.

V Poslanski skupini Zares podpiramo tudi strokovno posodobljene vsebine, ki so v neposredni povezavi s problematiko vožnje v nasprotni smeri. Izredno pomembna je vpeljava novih rehabilitacijskih programov, zdravniških pregledov z ustreznim individualnim svetovanjem in kontrolnih zdravstvenih pregledov. Ne gre torej izključno za sankcije, gre tudi za vzgojo, izobraževanje in nenazadnje za možnost rehabilitacije vsakega posameznika, kar bo, tako vsaj upamo, obstoječe stanje na slovenskih cestah nekoliko izboljšalo. Pot bo še dolga, vendar verjamemo, da je Vlada ubrala korak v pravi smeri. Zato bomo v Poslanski skupini Zares podprli sklep matičnega delovnega telesa v upanju, da bo Vlada čim hitreje v parlamentarno proceduro vložila prej omenjene zakone s področja prometne zakonodaje. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil gospod Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani gospod minister s sodelavcem, kolegi in kolegi!

V poslanski skupini se zavedamo, da gre za en kamenček v mozaiku pri skrbi za povečanje varnosti v prometu. Ne rešuje, zavedamo se tega, da ne rešuje celotnega problema. Ko je naš prvopodpisani kolega vložil ta zakon, smo razpravljali o tem in smo tega se tudi zavedali oziroma predvidevamo pa tudi prepričani smo, da je to eden od sicer malih ukrepov, ampak ukrep, ki bi preprečeval vožnjo v nasprotno smer na avtocestah, ne v celoti. Zavedam se tudi tega, kar je prej rekel gospod minister, da so razlogi za vožnjo v napačno smer silno različni. Mislím, da jih je treba vsaj večino odpraviti. Prepričan sem, da z nobenimi ukrepi ne bomo nikoli vseh tistih poskusov vožnje v napačno smer preprečili, vendar večino pa zagotovo in z kaznovalno politiko in z drugimi ukrepi, zato predlagam oziroma v poslanski skupini napovedujem, da bomo podprli ta zakon oziroma da bomo nasprotovali predlogu matičnega delovnega telesa.

Prvič zato, ker je zakon možno hitro sprejeti in vsaj v tem delu ga je možno tudi seveda spraviti v življenje in zmanjšati ta problem.

Drugič, ker v času, ko bo potekal, do tega, ker Vlada napoveduje sistemsko rešitev več zakonov, da je možno v tem

času zagotovo rešiti kakšno življenje. Kljub temu, da to, kar sem rekel prej, da se strinjam, da je predvsem z nekaterimi potrebnimi tehničnimi ukrepi, ki pa so še tudi v tujini sorazmerno nedorečeni in ponekod tudi sicer že preizkušeni, da je možno zmanjšati možnost uvoza na avtocesto v nasprotno smer s spremenjenim vodenjem prometa pri uvozu in izvozu, s fizičnimi ovirami in tako dalje. In seveda to, česar sicer stroka ne pozablja, ampak v javnosti se pa dostikrat pozablja, predvsem skrb za vzgojo in izobraževanje nas, voznikov.

Prej sem navedel dva razloga. Tretji razlog je, da sprejetje tega zakona v ničemer ne ovira ali preprečuje Vladi, da nadaljuje s temi sistemskimi predlogi. Razlog je v tem, da statistični podatki jasno kažejo - zdaj na pamet ne vem, kakšna je bila ta številka za registrirano vožnjo v napačno smer v lanskem letu, številka je ogromna. Kar pa je najhuje, lani so ti prekrški oziroma je taka vožnja terjala osem življenj. Kot rečeno, to je samo kamen v tem mozaiku, ki predvideva bistveno povečanje kazni. Zagotovo bi taka kazen nekatere predramila in bi se število teh nesreč zmanjšalo.

Kot sem uvodoma rekel, v poslanski skupini bomo predlog tega zakona podprli oziroma ne bomo podprli sklepa matičnega delovnega telesa. Na podlagi dosedanje razprave predvidevam, da ta naš predlog ne bo sprejet, bo pa vsaj, in to je pozitivno, ta predlog dal, po mojem mnenju, večjo spodbudo za intenziviranje izboljšav pri prej omenjenem vodenju prometa s fizičnimi ovirami in drugimi ukrepi, tudi z ukrepi pri samih voznikih oziroma z vzgojo in izobraževanjem, kot sem že prej omenil, nas, voznikov. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine DeSUS bo predstavil gospod Anton Urh.

ANTON URH: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovana gospoda ministra, kolegice in kolegi!

Pred nami je predlog novele Zakona o varnosti cestnega prometa. V Poslanski skupini DeSUS razumemo intenco predlagateljev in obenem menimo, da sama ideja novele ni slaba. Vendar pa gre, žal, za parcialno rešitev, ki predlaga urejanje zgolj ene problematike v tako kompleksni sferi, kot je varnost cestnega prometa. Zato v Poslanski skupini DeSUS tega predloga ne bomo podprli.

Pri vožnji v napačno smer gre namreč za problematiko, ki se je je treba lotiti s sistemskim pristopom. Vzrokov za vožnjo po napačni strani ceste je namreč lahko zelo veliko. Tako je lahko vzrok nezbranost, utrujenost, bolezen, alkoholiziranost, v zadnjem času pa se pojavljajo celo vozniki hazarderji, torej tisti, ki vozijo v napačno smer za stavo, in celo samomorilci. Na tem mestu bi lahko naštevali še kup vzrokov za takšno nevarno početje.

Prav zaradi systemskega pristopa k urejanju varnosti cestnega prometa smo z zadnjo novelo tega istega zakona ustanovili Javno agencijo za varnost prometa, v kateri bodo poleg znanja in izkušenj združeni tudi finančni, kadrovski in drugi resursi, s katerimi danes razpolagajo različna ministrstva. Med ključne novosti, povezane z javno agencijo, sodi tudi dejstvo, da bosta z delovanjem javne agencije povečana tudi obseg in kvaliteta sodelovanja univerz in nevladnih organizacij v ključnih prometno-varnostnih procesih. Ministrstvo za promet in Ministrstvo za notranje zadeve pa v sodelovanju z ostalimi ministrstvi pripravljata tudi temeljito spremembo zakonodaje na področju varnosti cestnega prometa. Obstoječi zakon o varnosti cestnega prometa bodo vsebinsko nadomestili in nadgradili novi štirje zakoni, ki jih je Vlada že poslala v medresorsko usklajevanje.

V Predlogu zakona o pravilih cestnega prometa, ki določa prometna pravila za udeležbo v cestnem prometu ter pooblastila in sankcije, ki jih pri njegovem izvajanju izrekajo pristojni organi, je v 18. členu, 31. členu, v desetem odstavku 40. člena že vsebovano besedilo, ki je popolnoma enako predlogu besedila spremembe desetega odstavka 26. člena veljavnega zakona o cestnem prometu 1, ki ga predlaga skupina poslancev s prvopodpisanim Janezom Ribičem. Navedena določba pri katerih je določena stranska sankcija 18 kazenskih točk, ki ima za posledico prenehanje veljavnosti voznškega dovoljenja, je delovna skupina nadgradila z novim institutom, in sicer pogojno odložitvijo izvršitve prenehanja veljavnosti voznškega dovoljenja. Nov institut predvideva, da bo vozniku, ki je storil prekršek zaradi vožnje v nasprotno smer po cesti, ki ima dva ali več označenih prometnih pasov, za vožnjo v eno smer, lahko obdržal voznško dovoljenje pod pogoji, da bo opravil kontrolni zdravstveni pregled in vadbo varne vožnje. Poleg tega bodo v novih predpisih strokovno posodobljene nekatere vsebine, ki so v neposredni povezavi s problematiko vožnje v nasprotni smeri, na tem mestu gre omeniti predvsem nove rehabilitacijske programe, zdravniške preglede s svetovanjem pri osebnem zdravniku, kontrolno-zdravstvene preglede in alternativno uporabo "alcolocka" za alkoholizirane voznike. Kar zadeva prometno tehnične ukrepe preprečevanja tovrstnih voženj, so bili oziroma bodo izvedeni tudi nekateri ukrepi, ki naj bi preprečevali vožnjo v napačno smer, in sicer so bili s strani policije, DRSC in Darsa pregledani vsi uvozi, izvozi ter priključki na bencinske servise in počivališča na avtocestah. Na mestih, kjer je to potrebno, je bila postavljena dodatna vertikalna prometna signalizacija, cirka 100 prometnih znakov. Do začetka letošnje turistične sezone pa bo obnovljena ter dodatno postavljena tudi horizontalna prometna signalizacija.

Torej, kot že rečeno, v Poslanski skupini DeSUS tega predloga zakona ne bomo podprli, če pa je predlagatelj

pospešil priprave vladnega zakona, je s tem že veliko narejenega. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil gospod Silven Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovani minister!

Cilj predlagane novele Zakona o varnosti cestnega prometa je nedvomno povečanje varnosti v cestnem prometu in s tem zmanjšanje števila naraščajočih smrtnih žrtev na slovenskih cestah in še posebej na avtocestah. Za dosego navedenega cilja Poslanska skupina Slovenske nacionalne stranke absolutno podpira zvišanje predpisanih glob za prometne prekrške in tudi zvišanje izrečenih kazenskih točk. Predlog zakona za vožnjo v nasprotno smer po cesti, ki ima dva ali več označenih prometnih pasov, predvideva povišane globe iz 300 evrov na 1200 evro, ter izrek 18 kazenskih točk, kar v praksi pomeni odvzem voziškega dovoljenja. V Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke smo mnenja, da je predlagana ureditev vmesna, potrebna in sorazmerne glede na nevarnost, ki grozi v primeru vožnje v nasprotno smer. Navedeno trditev dodatno utemeljuje tudi primerjalno-pravna ureditev v drugih državah. Na Nizozemskem zakon predvideva za vožnjo v napačno smer na avtocesti kazen najmanj 640 evrov, odvzem voziškega dovoljenja in možnost zaporne kazni. V Avstriji pa celo kazen v višini 2 tisoč 180 evrov, takojšen odvzem voziškega dovoljenja in od 1 do 3 let zaporne kazni. Dosedanja ureditev za vožnjo v nasprotno smer po cesti, ki ima dva ali več označenih prometnih pasov, se je pokazala kot neučinkovita. Vsakoletno povečanje števila nesreč kakor tudi smrtnih žrtev pa terja takojšnje ukrepanje.

V Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke bomo Predlog zakona o spremembi Zakona o varnosti cestnega prometa ne glede na sklep matičnega delovnega telesa podprli in glasovali proti predlaganemu sklepu, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanskega kluba LDS bo postavil gospod Miran Jerič.

MIRAN JERIČ: Hvala za besedo. Spoštovani podpredsednik Državnega zbora, minister za promet s sodelavcem, minister za okolje in prostor, cenjeni kolegice poslanke, kolegi poslanci!

Na začetku predstavitve našega stališča o predlagani noveli zakona bi se rad vrnil dva meseca nazaj, ko smo tudi v Liberalni demokraciji Slovenije podprli ustanovitev Javne agencije za varnost prometa. Agencija bo po našem mnenju omogočila racionalno združevanje in povezovanje del in nalog s

področja varnosti cestnega prometa ter organizacijo in izvajanje novih nalog na področju neodvisnega preiskovanja dejavnikov za nastanek najhujših prometnih nesreč, presoje varnosti cestne infrastrukture in raziskovalno analitskega dela. Ustanovitev agencije smo v Liberalni demokraciji Slovenije sicer podprli predvsem zaradi dejstva, da bo njeno delovanje prineslo tudi večjo stopnjo neodvisnosti stroke od državnih organov in od nje pooblaščenih organizacij, kar je rešitev, ki jo poznajo v prometno najbolj varnih državah članicah Evropske unije. Strokovna stališča so namreč marsikdaj potisnjena ob stran. V sistem prevečkrat nepremišljeno posega kar dnevna politika, in to predvsem zaradi dnevnopolitičnih ciljev.

Predlagana novela zakona je, žal, eden izmed takšnih poskusov, čeprav morda dobronamernih. Vendar to ne spreminja dejstva, da enega izmed problemov prometne varnosti, to je vožnje v nasprotni smeri po cesti, ki ima dva ali več prometnih pasov za vožnjo v eno smer, rešuje izraziti parcialno in nedosledno.

V Liberalni demokraciji Slovenije se strinjamo z Vlado, da te in podobnih problematik prometne varnosti nikakor ne moremo primarno reševati s kaznimi ter drugimi ukrepi prisiljevanja, ki imajo zanimive, po vrhu vsega pa še kratkoročne učinke.

Poleg že omenjene ustanovitve Javne agencije za javnost prometa v LDS veliko pričakujemo tudi od temeljite spremembe zakonodaje na področju varnosti cestnega prometa, ki se že dogaja. Štiri nove zakone, ki bodo vsebinsko nadomestile in nadgradile obstoječi zakon o varnosti cestnega prometa že nestrpno pričakujemo v zakonodajni obravnavi. Ob tem pozdravljamo napovedano rešitev, po kateri bo stranska sankcija 18 kazenskih točk, ki ima za posledico prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, nadgrajena s pogojno odložitvijo prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, seveda pod določenimi pogoji. Ravno tako pozdravljamo napovedane nove institute, ki jih bo prinesla nova zakonodaja in bodo tudi del ukrepov za spopadanje z vzroki za vožnjo v nasprotni smeri po avtocestah in hitrih cestah, in sicer nove rehabilitacijske programe, obvezne zdravniške preglede s svetovanjem in kontrolne zdravstvene preglede.

Nekoliko manj pa smo v Liberalni demokraciji Sloveniji zadovoljni z uspešnostjo izvajanja prometno tehničnih ukrepov preprečevanja tovrstnih voženj. Kljub zatrjevanju Vlade, da se ukrepi izvajajo uspešno, smo prepričani, da pristojne organe čaka pri izvajanju prometno tehničnih ukrepov še precej dela. Predvsem pa pričakujemo, da se bo v izvajanje teh ukrepov bolj kot do sedanj vključevalo kompetentne prometno tehnične strokovnjake.

In če se na koncu ponovno vrnem k obravnavanemu zakonu, v Liberalni demokraciji Slovenije ga zaradi povedanega ne bomo podprli. Reševanje problematike vožnje v nasprotno smer po

avtocesti ali hitri cesti namreč zahteva širši in celovitejši pristop, ki ga bo prinesla skorajšnja nadgradnja obstoječega zakona o varnosti cestnega prometa z novimi štirimi zakoni.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. O predlogu sklepa bomo v skladu s časovnim potekom seje zбора odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 2. točki dnevnega reda, najkasneje ob 22. uri in 40 minut.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **6. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O TRIGLAVSKEM NARODNEM PARKU V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo ministru za okolje in prostor dr. Roku Žarniću.

Izvolite.

DR. ROKO ŽARNIČ: Spoštovani gospod podpredsednik! Spoštovane poslanke, poslanci, spoštovani gostje!

Triglavski narodni park je edini narodni park v Sloveniji. Glede na svojo dolgo zgodovino sodi med najstarejše narodne parke v Evropi. Aktivnosti za spremembo in posodobitev zakona, ki zdaj ureja Triglavski narodni park, poteka že skoraj 15 let. Trenutno je v veljavi zakon o Triglavskem narodnem parku iz leta 1981, ki je neuskladen z zdaj veljavnim in pravnim redom v Sloveniji in ga je treba zaradi tega tudi posodobiti. Ker je bil narodni park že ustanovljen z zakonom o Triglavskem narodnem parku leta 1981, je predlagani zakon po svoji vsebini nadaljevanje varstva območja Triglavskega narodnega parka. V preteklosti je bilo pripravljenih že več predlogov zakonov o Triglavskem narodnem parku, dva sta bila tudi že obravnavana v Državnem zboru, vendar nobeden ni bil sprejet.

Sedanji predlog zakona o Triglavskem narodnem parku je Vlada pripravila na podlagi poglobljene razprave. Pri njegovem oblikovanju je uporabila vse pretekle izkušnje. Predlagane rešitve so rezultat skupnega dela posebne strokovne komisije, pri katerem je sodelovala najširša javnost, tako strokovna kot civilna. Iz javne predstavitve, ki jo vodi Državni zbor kot ustanovitelj narodnega parka, je prišlo skoraj soglasno sporočilo, da nov zakon nujno potrebujemo. Tudi sicer se je potrdila ocena predlagatelja, da predstavlja Predlog zakona o Triglavskem narodnem parku strokovno še sprejemljiv kompromis med varstvenimi zahtevami po ohranitvi narave v narodnem parku in zahtevami občin ter lokalnih prebivalcev po dopuščenem trajnostnem razvoju.

Predlog zakona o Triglavskem narodnem parku je pripravljen z namenom zagotoviti postopno doseganje ciljev IUCN, kategorije II, za narodni park: zagotoviti pravno

sistemske ustrezne rešitve za učinkovito delovanje in upravljanje parka, vključno z nadzorom in sankcioniranjem, zagotoviti možnost za trajnostni razvoj lokalnih prebivalcev in lokalnih skupnosti v parku, ki je skladen s cilji parka, vzpostaviti pogoje za omogočanje varstva kulturne dediščine in krajinske pestrosti v parku, kakor tudi za varstvo vseh drugih vrednot narodnega parka, vzpostaviti možnosti za sodelovanje javnosti pri upravljanju parka in zagotoviti zadostno financiranje parka z vidika razvojnih potreb in varstva in zahtev ter sinergijske učinke.

Narodni park je zavarovan kot celota, in je primerljiv z mednarodno kategorizacijo za narodni park IUCN, kategorija II, pri čemer so tudi cilji primerljivi, in sicer gre za postopnost doseganja upravljaljskih ciljev kategorije narodnega parka. Temeljno izhodišče pri doseganju kategorije narodnega parka v Triglavskem narodnem parku je v uzakonitvi dejanskega stanja v naravi ter preprečitvi poslabšanja stanja ob tem, da so s predpisanimi ukrepi in mehanizmi, skladno s programom, določeni načrti upravljanja in dane možnosti ter vzvodi za postopno, celovito doseganje ciljev kategorije narodnega parka. Zaradi tega se predvideva postopen način doseganja teh ciljev, ob upoštevanju trajnostnega razvoja v narodnem parku.

Predlog zakona je pripravljen ob upoštevanju rešitev krovnega zakona, za področje ohranjanja narave ter Zakona o ohranjanju narave. V predlogu zakona je dan velik poudarek omogočanju razvojnih možnosti prebivalstva, pri čemer se uporabljajo na primeru drugih parkov že preverjene rešitve tako, da je vsebina trajnostnega razvoja v narodnem parku opredeljen z določitvijo razvojnih usmeritev.

Vlada je med finančnimi posledicami sprejema zakona navedla tako sredstva potrebna za kadrovske in materialne krepitve upravljalca narodnega parka, da bo lahko opravljal vse naloge, ki so mu zakonsko naložene, kakor tudi nujno potrebna finančna sredstva za izvajanje razvojnih in naravovarstvenih nalog v Triglavskem parku.

In naj zaključim s tem, da vam povem, da sem ponosen, da imam danes to čas, da se zahvalim vsem pripravljavcem in vsem, ki so s strpnostjo pripomogli do današnjega zaključka uspešne zgodbe. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod minister. Predlog zakona je obravnaval Odbor za okolje in prostor kot matično delovno telo. Besedo dajem predsednici odbora gospe Bredi Pečan.

BREDA PEČAN: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Dober dan vsem prisotnim. Poseben pozdrav ministru in njegovi sodelavki in sodelavcu!

Odbor za okolje in prostor je na svoji 19. redni seji 2. junija letos opravil drugo obravnavo Predloga zakona o Triglavskem narodnem parku, ki ga je Državnemu zboru v

zakonodajni postopek predložila Vlada 11. decembra lani. Predlog zakona je bil skladno s 55., 57. in 58. členom Zakona o ohranjanju narave na podlagi sklepa Državnega zbora javno predstavljen v občinah Bled, Bohinj, Jesenice, Kranjska Gora, Bovec, Kobarid, Tolmin in Gorje od 10. februarja do 12. aprila letos. Državni zbor je bil namreč kot ustanovitelj parka dolžan pred sprejemom akta o zavarovanju seznaniti javnost z vsebino akta in zbrati mnenja in pripombe k zakonu. Predstavitev je pripravil Odbor za okolje in prostor v sodelovanju z Ministrstvom za okolje in prostor in Javnim zavodom Triglavski narodni park. V času do 12. aprila je prispela množica pripomb, do katerih so bila pripravljena strokovna stališča in vrsta predlogov za spremembe in dopolnitve zakonskega besedila. Na seji odbora v začetku junija so sodelovali predstavniki Ministrstva za okolje in prostor Ministrstva za kulturo, za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave, Javnega zavoda Triglavski narodni park, občin Tolmin, Kobarid, Bovec, Bohinj, Bled, Gorje, Jesenice in Kranjska Gora, Planinske zveze Slovenije, Lovske zveze Slovenije, koalicije nevladnih organizacij za ohranitev Triglavskega narodnega parka, civilne pobude Soča, Lepene in Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora.

Po uvodni predstavitvi državnega sekretarja gospoda mag. Zorana Kusa in predstavitvi mnenja Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora so v razpravi člani odbora, predstavnik Državnega sveta in predstavniki občin podprli predlog zakona in rešitve, ki jih ponuja, saj so menili, da je predlog zakona sprejemljiv kompromis med aktivnim varstvom narave, zagotavljanjem varstva kulturne dediščine in ohranjanja kakovostne krajine ter hkratnemu omogočanju in pospeševanju trajnostnega razvoja lokalnega prebivalstva. Menili so, da je sprejem zakona nujno potreben, saj je bil sedaj veljavni zakon o Triglavskem narodnem parku sprejet daljnega leta 1981 in je v večini svojih določb preživet.

Odbor za okolje in prostor je v skladu s 126. in 131. členom Poslovnika Državnega zbora opravil razpravo in glasovanje o členih predloga zakona in ob tem sprejel 53. svojih amandmajev. Ne bom jih naštevala, ker jih je preveč. Najpomembnejša pa sta zagotovo oziroma najbolj zanimiva so pa amandmaji k prilogam. O tem bom tudi pozneje nekaj povedala.

Amandmaje so vložile in z dopisom kasneje 31. maja 2010 umaknile poslanske skupine Socialnih demokratov, Zares, DeSUS in klub LDS. Pomembno je povedati, da je odbor s sprejetimi spremembami prilog potrdil predlog prebivalcev Kneških raven in jih je vključil v tretje območje parka na Soški strani. Tako že zdaj kaže, da so ukrepi, ki so v zakon vključeni in ki omogočajo razvoj prebivalstva, pri ljudeh prepoznani kot realni in sprejemljivi in zato je tudi prišlo do želje dela prebivalcev Posočja, da so vključeni v tretje območje Triglavskega narodnega parka. Po sprejemu in uveljavitvi

zakona o Triglavskem narodnem parku čaka vse deležnike v parku in zunaj njega, pa tudi nas poslanke in poslance zahtevno in odgovorno delo. Pozorno in dosledno bomo morali spremljati uresničevanje ciljev zakona in sproti preverjati izvajanje nalog nas vseh. Zavedati se moramo, da moramo svojim naslednikom, potomcem predati park v boljšem stanju, kot smo ga prevzeli. Srečno Triglavski narodni park!

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospa predsednica odbora.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Prvi ima besedo gospod Danijel Krivec, ki bo predstavil stališče Slovenske demokratske stranke.

Izvolite.

DANIJEL KRIVEC: Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik. Lep pozdrav ministru z njegovo ekipo. Kolegice in kolegi!

Pred seboj imamo nov zakon o Triglavskem narodnem parku. Večina se bo strinjala z menoj, če bom rekel končno. Kajti priprava tega zakona traja že nekje od leta 2000, v bistvu že kmalu po osamosvojitvi se je razvilo spoznanje, da obstoječi zakon s svojimi pravnimi regulacijami ne bo učinkovit oziroma da povzroča veliko oviro pri izvajanju zakonodaje in da Zavod Triglavski narodni park nima primernega orodja, s katerim bi učinkovito opravljal naloge, ki mu jih zakon nalaga. V vsem tem vmesnem obdobju je bilo kar nekaj poskusov za pripravo zakona. Vsi se boste spomnili tako imenovanega Vučkovega zakona, ki je bil nekje začetek vse te kalvarije, do današnjega trenutka, ko imamo tudi po mojem mnenju in po mnenju naše poslanske skupine na klopi dober zakon, nikoli ne moremo reči, da je odličen, vsak zakon rabi nek čas, da se vpelje. Večina zakonodaje pa je odvisna od uradnikov in predvsem od ministrstva, ki je predlagatelj tega zakona. Tako, da jaz v začetku apeliram predvsem na pripravljavce in tiste, ki so sodelovali pri pripravi tega zakona, da bodo aktivni tudi pri izvajanju določb, ki jih ta zakon na nek način prinaša.

Seveda je Triglavski narodni park za Slovenijo pomemben, to je edini narodni park, ki ga imamo. Vendar je potrebno v tem parku jasno opredeliti obe naloge, ki jih mora tudi zavod opravljati, tako naravovarstveno, ki je zelo pomembna, kot tudi razvojno. Vemo, da je v tem območju kar precej dolin in naselij, ki se v zadnjem obdobju na nek način praznijo, in mislim, da je naloga parka tudi, da na nek način ohrani poseljenost in živelj v teh območjih. Zato sem vesel, da se je en del območja na Tolminskem tudi vključil v možnost, ki jo ponuja park in se v to območje na nek način priključil.

Prejšnji zakon dejansko ni dopušča možnosti vključevanja Zavoda Triglavskega narodnega parka v učinkovito razvojno pomoč temu območju, to je v tem zakonu na nek način vgrajeno,

in to je po mojem največja pridobitev, kajti ostale naravovarstvene naloge so na nek način podobne prejšnjemu zakonu, kar je tudi prav. Zakon je treba na nek način ohranjati, zavedati se je pa treba, da je Triglavski narodni park obstal zato, ker so v njem ljudje, ki so ga ohranjali, in tudi preden smo napisali zakonodajo, je park obstajal. Želim si, da bi park res izpolnil pričakovanja, ki jih imamo vsi, ki smo v tem postopku sodelovali, osebno lahko rečem, da več kot 8 let sodelujem pri pripravi te zakonodaje in sem vesel, da smo prišli tudi skozi javne razprave do zakona, ki omogoča sprejem v tem Državnem zboru. In jaz verjamem, da bo to sprejem z veliko večino.

Kot sem rekel, bo izvajanje zelo odvisno od uradnikov, ki bodo ta zakon v operativno rabo dobili. Ne gre pozabiti, da se večina zakonov, ki jih sprejemamo in ki so vezani na naravo in na zavarovanja, na nek način izrodi takrat, ko pride v roke tistim, ki morajo zakon izvajati. Enak primer imamo z Naturo, podobe težave imamo z Zakonom o vodah in še bi lahko našteval. Apeliram na ministrstvo, na ministra, da bo poskušal v prihodnje vplivati, predvsem na ta tako imenovani uradniški del, da postanejo pri izvajanju teh zakonov na nek način kreativni in niso samo prepisovalci nekaterih določb, kajti to lahko dela računalnik, ne pa ljudje, ki so zaposleni in ki imajo neko visoko izobrazbo. Mislim, da je ta zakon zelo dobro orodje tudi za Zavod Triglavski narodni park, ki ima sedaj možnost, da se aktivno loti urejanja naravovarstvenih nalog in pa tudi teh razvojnih nalog, ki jih zakon predpisuje.

V naši poslanski skupini, kot rečeno, bomo zakon podprli. O določenih amandmajih bom pa še kasneje nekaj povedal. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil gospod Alojzij Potočnik.

ALOJZIJ POTOČNIK: Spoštovani!

Dovolite mi, da priključim v spomin nekaj zgodovinskih dejstev, ki govorijo v prid predlogu, ki ga imamo danes v razpravi. Leto 2010 je mednarodna skupnost razglasila za svetovno leto biodiverzitete. In prav na ohranjeno biotsko pestrost smo Slovenci upravičeno ponosni, saj je naš prostor domovanje številnim vrstam. To opazi že leta 1908 slovenski naravoslovec, seizmolog, Albin Belar, utemeljitelj varstva narave, in da pobudo za ustanovitev naravoslovnega parka nad Komarčo. Leta 1924 pa sta Muzejsko društvo Slovenije in Slovensko planinsko društvo dosegla ustanovitev alpskega varstvenega parka v Dolini Sedmerih jezer. Ta izjemna dediščina pa nas posebno zavezuje. Prvotni predlog je v strokovni in širši javnosti sprožil vrsto pomislekov, vprašanj in pripomb. Izražena so bila tudi ostra nasprotovanja nekaterim predlaganim rešitvam, povezanih z določanjem meja in območij znotraj meja narodnega parka in z varstvenimi režimi.

Ta predlog je doživel izjemno široko javno razpravo o pomenu narodnega parka in zahtevo o nujnem zagotavljanju tega statusa tudi v prihodnje. Glede na velik odziv javnosti do rešitev v predlaganem zakonu je Vlada oziroma pristojno ministrstvo v povezavi s številnimi strokovnimi ustanovami s področja varstva narave pripravilo strokovne rešitve, s katerimi se lahko po našem mnenju zagotovijo položaj in delovanje narodnega parka, smisel varovanja državnih interesov ohranjanja narave in mednarodnih standardov ter tudi meril parkovnega varstva. Ker gre za pomemben predpis, ki zadeva prihodnost našega edinega narodnega parka in nameru, da je treba upoštevati strokovne rešitve, ravno tako pa zagotavljati življenjske ter delovne pogoje lokalnemu prebivalstvu, menimo, da smo skupaj z Vlado oziroma pristojnim ministrstvom zagotovili, da predlog zakona, prvič, upošteva mednarodne konvencije, merila za narodne parke, notranji pravni red in omogoča, da se lahko TNP primerja s primerljivimi parki v Evropi; drugič, vzpostavlja in uveljavlja ustrezno razmejitev med varstvenimi območji parka; tretjič, vzpostavlja jasno in nedvoumno določene varstvene režime, ki zagotavljajo ustrezno varstvo zavarovanega območja; četrtič, določa pravno podlago za omejevanje motornega prometa na območju parka, ki je nujno za varovanje zavarovanega območja pred prekomernimi obremenitvami in hrupom; petič, vzpostavlja razvojne usmeritve, ki zagotavljajo ustrezen razvoj lokalnega prebivalstva, ob upoštevanju načela trajnostnega razvoja; šestič, določa način uresničevanja razvojnih usmeritev kot nadomestilo lokalnemu prebivalstvu za določene omejitve, ki veljajo na območju parka; sedmič, zagotavlja sodelovanje vseh deležnikov in tudi strokovnost pri upravljanju parka; osmič, narekuje odgovornost vsem državnim organom in institucijam, ki so dolžne skrbeti za to območje indevetič, določa tudi sorazmerno visoke sankcije za tiste, ki ne bodo spoštovali zapisanih pravil ravnanja v parku.

Poslanska skupina Zares bo podprla zakon. Podprla bo tudi oba amandmaja, ki ju je podpisala k dopolnjenemu predlogu zakona o Triglavskem narodnem parku. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil gospod Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani predstavniki Vlade!

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke smo veseli, da je Predlog zakona o Triglavskem narodnem parku končno tukaj pred nami v takšni obliki, da se nekako z njim strinjajo lokalno prebivalstvo in stroka. Nekaj pripomb imajo posamezni naravovarstveniki in predstavniki agrarnih skupnosti, ki si želijo večje možnosti razvoja fužinarskih planin in še kdo. Prepričani smo, da se je v sklopu javne predstavitve

pridobilo, in upamo, da kasneje tudi upoštevalo predvsem mnenje tistih, ki so s Triglavskim narodnim parkom življenjsko povezani. Zavedamo se namreč, da je težko najti pravo ravnovesje med varovanjem narave in potrebami prebivalcev. Nenazadnje pa je treba poskrbeti tudi za to, da se z zakonskimi rešitvi ne ovira razvoja lokalnih skupnosti, seveda, ob hkratni skrbi za naravo.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke se zavzemamo za sonaravno urejanje prostora, ki predstavlja usklajeno ravnanje z živo in neživo naravo, naravnimi dobrinami ter narodovo dediščino v prostoru. Menimo, da smo na lepote Slovenije lahko upravičeno ponosni in zato podpiramo sonaravno kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo. Zavarovana območja je po našem mnenju treba uskladiti z evropskimi usmeritvami. Tudi območja, ki so okoljsko občutljiva, je treba še posebej varovati.

Od zakona o Triglavskem narodnem parku, ki nastaja že zelo dolgo, pričakujemo, da bo poleg prilagoditve novim razmeram prinesel tudi posodobitev in nadgradnjo pravnih rešitev ter določitev nadzornih in varstvenih režimov, ki bodo hkrati varovali naravne vrednote in ohranjali biotsko raznovrstnost. Kot sem že omenil, pa smo bili še posebej pozorni na to, ali predlog zakona zagotavlja oziroma dopušča razvojne možnosti, možnosti razvojne pomoči in trajnostnega razvoja prebivalcem, ki živijo v parku ter omogoča obiskovalcem parka uživanje naravnih in kulturnih vrednot, seveda ob hkratni skrbi za živo in neživo naravo v parku.

Prepričani smo, da predlog zakona združuje primerne in uresničljive zakonske rešitve, ki bodo zagotovile pravo ravnovesje med potrebami prebivalcev in skrbjo za naravno okolje Triglavskega narodnega parka in v njem živečih živali in rastlin. Zato bomo v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke podprli ta dolgo časa nastajajoč in kompromisni predlog zakona o Triglavskem narodnem parku. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine DeSUS bo predstavil gospod Anton Urh.

ANTON URH: Hvala za besedo, spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovani gospod minister s sodelavci, čeprav ga sedaj ne vidim tukaj, spoštovane kolegice in kolegi!

Pa vendar se vrti, težko pričakovani dan je prišel. Prebivalci, ki že dolga leta živimo v Triglavskem narodnem parku, smo si tega dne resnično želeli. Od leta 1981, ko je bil sprejet veljavni zakon o Triglavskem narodnem parku smo se večkrat počutili kot drugorazredni ljudje v tej državi. Temu, da smo si tega res želeli, je priča tudi današnji obisk kar nekaj klenih in pokončnih Bohinjcev, ki živijo v Triglavskem narodnem parku, zato vas tudi lepo pozdravljam.

Predstavil bom stališče Poslanske skupine DeSUS o novem zakonu o Triglavskem narodnem parku.

Novelo zakona o Triglavskem narodnem parku smo v naši državi, še posebej prebivalci na področju Triglavskega narodnega parka, nestrpno pričakovali. Vsak s svojimi pričakovanji, strahovi in seveda interesi, kaj bo novela prinesla. Eni bi šli radi v korak z razvojem turizma, drugi bi radi ohranili nedotaknjeno naravo in tako naprej. Zavedati se moramo, da kakršnokoli besedilo bi imeli pred seboj, bi bilo nekemu škodljivo, pomanjkljivo, drugim pa kvalitetno, strokovno in podobno. Nemogoče je namreč pripraviti takšno besedilo zakona, ki bi odgovarjalo vsem zainteresiranim skupinam. Vsekakor pa je nujno, da smo tako obsežen in po vsebini izjemno pomemben zakon uskladili z vsemi zainteresiranimi, pa naj bodo to naravovarstvene organizacije, lokalno prebivalstvo, strokovna in laična javnost ali pristojne službe. Za nami je že javna predstavitev Predloga zakona o Triglavskem narodnem parku, prav tako pa tudi dvomesečna javna obravnava vsebine predloga zakona, ki jo je vodil Državni zbor kot ustanovitelj zavarovanega območja, in v kateri so bile predlagane rešitve ponovno predmet obravnave javnosti. Obenem pa so se lahko soočili vsi interesi, javni, zasebni, državni, lokalni, strokovni in laični.

Predlog zakona v Poslanski skupini DeSUS ocenjujemo, kot še sprejemljiv kompromis med strokovnimi, naravovarstvenimi izhodišči in potrebami razvoja lokalnega prebivalstva ter ob upoštevanju načel trajnostnega razvoja. Ocenjujemo, da je tudi v tem predlogu ohranjen prvotni namen zakona o triglavskem narodnem parku, in sicer ohranitev izjemnih naravnih in kulturnih vrednot, narave v vseh njenih prepoznavnih kvalitetah. Ohranitev in razvoj kulturne krajine, zagotovitev z naravnimi danostmi in z vrednotami usklajen nadaljnji razvoj kmetijstva in gozdarstva ter razvoj in materialni ter drugi delovni pogoji za življenje in delo prebivalcev v osrednjem delu Julijskih Alp ter omogočanje uživanja naravnih in kulturnih vrednot ter rekreacije v naravi. Ker je obstoječi zakon v veljavi od leta 1981, je treba urediti varstvo in upravljanje Triglavskega narodnega parka tako, da bo narodni park območje, kjer bo aktivno varstvo narave prvenstveno ohranjalo vse naravovarstvene kvalitete tega območja. Istočasno pa mora zagotavljati varstvo kulturne dediščine in ohranjati kakovostno krajino ob hkratnem omogočanju in pospeševanju trajnostnega razvoja lokalnega prebivalstva. Ponavljam, trajnostnega razvoja lokalnega prebivalstva. Prav tako mora omogočiti obiskovanje in doživljanje kvalitet tega območja. Narodni park je tudi območje izjemnih kakovosti krajine, ki je treba posvetiti posebno pozornost in glede na to, da krajina v Sloveniji nima systemskega varstva, ustrezno ukrepati.

V poslanski skupini ocenjujemo, da je novi predlog zakona razvojno naravnan, zato upamo, da bo pripomogel k temu, da

bodo prebivalci ostajali na domači zemlji. Prepričani smo namreč, da ni boljšega čuvaja narave in okolja, kot človeka, čigar kvaliteta življenja je odvisna od kvalitete le-teh. Ta zakon bo po naši oceni nam, prebivalcem, omogočil normalno življenje, razvoj in ohranjanje dediščine svojih prednikov.

V Poslanski skupini DeSUS odločno protestiramo proti poskusom ene od političnih koalicijskih strank, da bi ...

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Urh. Hvala lepa.

ANTON URH: ... vzela ...

Hvala lepa, zmanjkalo mi je časa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala.

Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil gospod Silven Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Spoštovani prisotni!

Bil sem opozorjen, da bi kazalo v zakon vključiti pravilno poimenovanje, "nacionalni" ali pa "državni". V slovenščini pa pomeni narodni - ljudski, torej ljudski park, zabavišče ali cirkus, tega pa najbrž nočemo.

Triglavski narodni park sodi v najboljše ohranjene predele visokogorja v Sloveniji. Verjamem, da vsi vemo, zakaj smo občutljivi do te prečudovite narave, ki sodi med najstarejše in najlepše narodne parke v Evropi. Obdržal se je v vsej svoji lepoti stoletja, tudi po zaslugi tam živečih ljudi, ki so imeli vedno prijazen odnos do narave in čut za sobivanje z naravo. Ker pa je tega prijaznega do narave čedalje manj, in pohlep tistih, ki vidijo v tem občutljivem območju le lastni interes, je treba zapisati zakon, ki bo onemogočil lobiranje in možnosti, da se zakon izigra za interes posameznikov, ki vidijo lastni interes in zaslužek.

Triglavski park je bil zavarovan z zakonom iz leta 1981, ki pa ni ustrezal, saj je bil tak zakon, da je omogočal spretnim in vplivnim, da so uresničevali interese posameznikov. Vsi so se ves čas zavedali, da je treba zakon novelirati, vendar se je čakalo na sprejetje systemskega zakona o ohranjanju narave, ki je bil sprejet v letu 1999. Dve leti kasneje je bil zakon z manjšimi vsebinskimi popravki noveliran, vendar korenite prenove ni bil deležen. Onemogočal je le posege v naravo, pa še to tako ohlapno, da ni preprečeval črnih gradenj, saj se je dalo zaobiti predpise in uresničiti cilje posameznikov. Upanje, da bo zakon sprejet do leta 2004, se to ni uresničilo. Tudi kasneje, ko so bili naporu poslancev, da se zakon s popravki sprejme, ni dobil zelene luči, ampak je bil v Državnem zboru zavržen. Kot vidimo, so vse politične opcije od leta 2000 do leta 2008, ki so bile na vladi, poskušale spraviti zakon do sprejetja, vendar nobeni do danes ni to uspelo.

V Slovenski nacionalni stranki upamo in verjamemo, da bo sedaj tako pripravljen zakon z amandmaji sprejet v dobro vseh zainteresiranih udeležencev, ki so sodelovali v pripravi zakona. Zakon sigurno ni dober za vse, je na nek način kompromisen zakon, ki bo zagotavljal pogoje za življenje in pravico do razvoja tam živečim ljudem, tako kot jo zagotavlja Ustava državljanov v Sloveniji. Verjamem, da je zakon z vsebino, ki sledi ciljem, sprejemljiv za tiste, ki živijo v tistem prostoru. Vsaj kot sem že v uvodu povedal, so oni tisti, ki bdijo nad dogajanjem v naravi in so tudi najboljši garant, da v okolju, v katerem živijo, ne bo prihajalo do nepravilnosti. Zakon je nastajal zelo dolgo, sodelovalo je v razpravah veliko strokovnjakov občine, prebivalcev, nevladne organizacije, naravovarstveniki, itd. Sigurno zakon ni idealen, vendar je življenjski, kar je zelo pomembno, za prebivalce v tem okolju še sprejemljiv. Zagotavlja pravno varnost.

Vse to nas v Slovenski nacionalni stranki prepriča, da je zakon doživel ustrezne spremembe, ki nas prepričajo, da ga bomo tudi podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanskega kluba LDS bo predstavnik gospod Miran Jerič.

MIRAN JERIČ: Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik Državnega zbora. Spoštovani minister za okolje z ekipo! Cenjene kolegice in kolegi poslanci!

Predlog zakona o Triglavskem narodnem parku je verjetno eden redkih zakonodajnih predlogov v samostojni Sloveniji, ki so prestali tako široko, javno in strokovno razpravo. V dolgoletnem postopku njegovega sprejemanja, tokrat gre že za njegov tretji predlog, je Državni zbor vodil že dve javni obravnavi. Varstvo narave na eni strani in razvoj na drugi strani, vsebinski podlagi, na katerih temelji novo zakonsko urejanje našega edinega Narodnega parka, sta si že izhajajoč iz svojega izvirnega pomena v medsebojnem nasprotju. Iz te dvojnosti so v javni razpravi izhajala tudi diametralno nasprotna stališča in zahteve glede predlaganih rešitev. Nerealno in nemogoče je pričakovati, da bo ob tako pisanem naboru interesov, ki sežejo v čisto vsakdanje življenjske interese domačinov, lokalnih skupnosti, različnih nevladnih organizacij pa vse do posameznih strokovnjakov ter strokovnih ustanov, kadarkoli možno doseči soglasno in celovito podporo takemu zakonu. Kdor sprejema tak zakon, se mora tega zavedati in iskanje popolnega soglasja pomeni bežanje od odgovornosti za obstoj in delovanje edinega narodnega parka, ki ga imamo v naši Sloveniji.

Javna razprava, ki jo je po predpisanem postopku vodil Odbor za okolje in prostor Državnega zbora je bila opravljena zelo kvalitetno in je na široko odprla možnosti za obravnavo

predlaganih rešitev. V dvomesečni predstavitvi lokalni in širši javnosti je bil predlagani zakon predmet različnih mnenj, kritik, stališč in seveda tudi pričakovanj. Pri tem je treba vzeti v ozir še dejstvo, da je že ob nastajanju zakona na vladni ravni potekala široko in časovno dolga strokovna razprava. Dodatno kvalitetno in korektnost predlaganih rešitev dajejo zakonu tudi povzete temeljne vsebinske rešitve, ki so bile preverjene in potrjene v razpravah o predhodnih dveh zakonskih predlogih. Predlagani zakon je vsekakor korekten in uravnotežen, glede na vse različne interese, ki so bili v razpravi izraženi. Kot skupni imenovalec enakega razumevanja večine izraženih interesov je bila v ospredje postavljena zahteva po čim prejšnjem sprejetju tega zakona. Spoznanje, ki je botrovalo tej zahtevi, je dejstvo, da že skoraj 30 let star zakon s svojimi mehanizmi in ukrepi, narodnega parka ne more več učinkovito upravljati, ne varovati narave pred vedno številčnejšimi pritiski na varovana območja, niti prispevati k podpori narodnemu parku primernega razvoja lokalne ekonomije. Sprejem predlaganega zakona bo omogočil izpolnitev pričakovanj glede nadaljnje ohranitve zavarovanja Julijskih Alp z vsem naravnim bogastvom in posebnostmi gorske tradicionalne kulture, in sicer v obliki narodnega parka. S tega vidika tudi izpolnitev pričakovanj, ki sta jih glede obstoja in posodobitve parkovnega upravljanja na Slovenijo naslovila pred leti Svetovna zveza za varstvo narave in v zadnjem času tudi Svet Evrope. Vzporedno s tem je v predlogu zakona tudi vrsta ukrepov, pomembnih za spodbujanje lokalnega razvoja in posameznih gospodarstev, predvsem s ciljem ohranjanje poseljenosti varovanega območja.

V Liberalni demokraciji Slovenije smo prepričani, da bo z uveljavitvijo novega zakona ponovno potrjena civilizacijska pridobitev, kar ustanovite narodnega parka zagotovo je. Za to so si prizadevale generacije pred nami. Seveda s tem delo še ni končano, ravno nasprotno. Poseben izziv bo predstavljala vzpostavitev nujno potrebnega povezovanja in sodelovanja vseh odgovornih za pripravo in sprejem prvega upravljaljskega načrta. Tudi prislovično zaprtost posameznih alpskih dolin bo z vidika učinkovite podpore lokalnemu razvoju treba preseči in jo nadomestiti z odprtostjo in sodelovanjem. Sprejem tega zakona bo moral pomeniti tudi jasno podporo in pospešitev ustanavljanja novih zavarovalnih območij v državi. Glede na postavljene cilje iz veljavne resolucije o nacionalnem programu varstva okolja pri tem nedopustno zamujamo. Odločen korak v tej smeri bi pomenil tudi prispevek k mozaiku novega vzorca razvoja, na katerem mora temeljiti nadaljnji razvoj Slovenije, kot države z relativno bogatimi naravnimi viri.

V Liberalni demokraciji Slovenije smo prepričani, da brez umnega varovanja in izkoriščanja zapravljamo našo skupno prihodnost. Predlog zakona bomo skupaj z amandmaji, ki smo jih pripravili s koalicijskimi poslanskimi skupinami, podprli.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavila gospa Darja Lavtižar Bebler.

DARJA LAVTIŽAR BEBLER: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani zbor, spoštovani vsi navzoči!

Po skoraj treh desetletjih smo končno prišli do predloga zakona, ki ima zares velike možnosti, da ga Državni zbor sprejme z veliko mero soglasja. Zato je tudi logično, da je zakon po svoji naravi kompromis, kompromis, ki se je izoblikoval skozi desetletja dogovarjanj in usklajevanj in ki nekako združuje ali povezuje v veliki meri nasprotujoče si interese v parku živečih prebivalcev in naravovarstvenikov, kakor tudi drugih zainteresiranih skupin.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov menimo, da je to dober kompromis, ki ga bo mogoče v prihodnosti po potrebi še učinkovito nadgrajevati. Ta kompromis je tudi podlaga za ravnotežje, ki ne bo zmanjševalo naravovarstvenih standardov, hkrati pa bo omogočilo z državnimi sredstvi močno podprt trajnostni razvoj, ki upošteva vsa področja človekovega bivanja in delovanja. Kljub očitkom o nedoseganju smernic Mednarodne organizacije za varovanja narave in manjšega osrednjega območja je pred nami sodoben zakon, ki bo omogočil Triglavskemu narodnemu parku, da postane sodoben v prihodnosti in v svoje poslanstvo zazrt narodni park, ki bo hkrati dostopen vsem in vsakomur, ki zna ceniti in spoštuje naravo, kolikor se je še ohranila. Cilji v zakonu so dovolj jasno opredeljeni. Območje narodnega parka ima vse možnosti, da se še razširi, saj bodo prebivalcem območij, ki na park sedaj mejijo, kmalu jasno vidne razlike, kakšne prednosti bo po novem prinašala fizična vključenost v park, ker zakon definira razvojne usmeritve, spodbude za prebivalce narodnega parka in načine, na katere bo do teh spodbud mogoče priti. Območje parka se bo širilo in utrjevalo tudi lastniško, saj so za odkup zemljišč, ki so v privatni lasti, predvidena znatna finančna sredstva, država pa ima za ta zemljišča zagotovljeno predkupno pravico.

Po našem prepričanju zakon dovolj strogo vzpostavlja varstvena območja in režime v njih. V zvezi z ohranjanjem reda v parku so predvidene stroge kazni, ki jim nekateri pravijo kar drakonske, a v tem ni mogoče videti težav, saj gre vendar za narodni park, za naš, slovenski narodni park.

Prvič do sedaj bo Triglavski narodni park upravljan na podlagi načrta upravljanja, ki ga ureja posebno poglavje. Posebni poglavji urejata tudi financiranje in nadzor. Pri upravljanju in financiranju narodnega parka je mogoče priznati, da obstaja še precej rezerv, kako bi politike na obeh področjih še boljše izvajali, a to bodo pokazale evalvacije v naslednjih letih. Podobno velja za nadzor v narodnem parku, ki bo postajal učinkovitejši.

Novi zakon v veliko znatnejši meri kot predhodni vključeval javnost, tudi tisto, ki ne živi v narodnem parku, ki pa ji ni vseeno, kaj se z narodnim parkom dogaja. Forum Triglavskega narodnega parka bo lahko učinkovito nadziral delovanje parka, saj bo moral obravnavati vsaj program dela s finančnim načrtom in letno poročilo. Člani sveta skupnosti pa bodo morali o dogajanju v parku in njegovem delovanju obveščati predstavnike lokalnih skupnosti, združene v posebna posvetovalna telesa.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov smo v okviru dosedanjega postopka podprli vse amandmaje, ki po našem mnenju izboljšujejo besedilo zakona, v nadaljevanju pa bomo podprli še amandmaja k 15. in 75. členu.

Kot sem že omenila, zakon ni idealen. Slišati je, da so z njim bolj ali manj enako nezadovoljni vsi zainteresirani, vendar poudarjam, da bo zakon dobra podlaga za upravljanje narodnega parka, da bo omogočil prebivalcem dostojno življenje v njem, obiskovalcem pa vsa doživetja, občutja in užitke, ki jih v narodnem parku lahko doživijo. Zakon bomo zato v Poslanski skupini Socialnih demokratov v prepričanju, da je dober, brez zadržkov podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členih in amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženih amandmajev z dne 15. junija 2010, na njem je oznaka "novo". Najprej bomo razpravljali o 15. členu in vloženem amandmaju poslanskih skupin DeSUS, LDS, SD in Zares k temu členu.

Želi kdo besedo?

Gospod Krivec, izvolite.

DANIJEL KRIVEC: Hvala za besedo.

Tudi ta amandma bomo podprli. Mislim, da rešuje zaplete, ki so se v fazi razprave ves čas pojavljali v smislu dogovarjanja z lovskimi organizacijami in Lovsko zvezo. In sem vesel, da ste po zadnjem sestanku oziroma po zadnjem odboru, kjer smo to točko tudi obravnavali, našli rešitev, ki je primerna in s katero se strinjajo tudi lovske organizacije. Mislim, da rešitev, ki je sedaj predlagana v tem amandmaju, dejansko vsebuje tiste rešitve, ki so jih oni predlagali in s katerimi smo bili tudi na odboru seznanjeni in smo se z njimi tudi strinjali. Tako da rešitev, ki je predlagana, ki govori ne samo o preprečevanju širjenja, ampak tudi o preprečevanju pojava nalezljivih bolezni, mislim, da je korektna in je prav, da se na tak način dopolni. Tudi ta zaključek, ki govori o tem, da se črta meja med prvim in drugim varstvenim območjem, bo, mislim, rešil marsikateri zaplet, ki bi se v nadaljevanju verjetno zgodil in povzročil težave pri izvajanju tega člena. Kajti, to kar sem že v svoji uvodni razpravi povedal, največja težava je, kako se kasneje bere kakšen člen, in prav je, da se

črtajo tiste stvari, ki povzročajo dvoumnost. In če mi govorimo o posebej za to določenih območjih, je to zadostna dikcija in vse ostalo se črta in s tem amandmajem to rešujemo, je pravilen pristop. Amandma podpiram.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Želi k 15. členu in o amandmaju še kdo razpravljati? Ne.

Zaključujem razpravo k 15. členu.

Prehajamo na razpravo k 69. členu in amandmaju, ki ga je k temu členu vložila Liberalna demokracija Slovenije. Opozarjam namreč, da so podpisi Poslanske skupine Socialnih demokratov k tem amandmaju umaknjeni.

Želi kdo besedo? Gospod Krivic. Dovolite gospod Krivec, ker je več interesentov, bom odprl čas. Kdor želi razpravljati naj se prosim prijavi.

Besedo ima gospod Anton Urh.

ANTON URH: Hvala za besedo.

Ta amandma k 69. členu pravi predvsem to, da naj bi se po petih letih sedež Triglavskega narodnega parka prestavil v del, kjer živi največ ljudi na področju Triglavskega narodnega parka. V tem trenutku je to občina Bohinj. In v Bohinj naj bi se to preselilo.

Amandma, ki ga je Liberalna demokracija vložila pa govori, da bi se to prehodno obdobje petih let premaknilo za neverjetnih 12 let in pol. Ta amandma je tako lepo zavito, če dobro ne prebereš in ne poznaš člena zakona, da bi se še strinjal z njim. Vendar, ko to razčleniš, je to 12 let in pol, ali z drugimi besedami povedano, preselitve tega sedeža Triglavskega narodnega parka ni. Zato absolutno protestiramo priti takem amandmaju in ga v Poslanski skupini DeSUS, mislim, da tudi ostale poslanske skupine, tako koalicije kot opozicije, ne bomo podprli.

Čudi me nekaj drugega, kako se sklicuje v Liberalni demokraciji na voljo ljudi. Mesec nazaj, približno, v tem Državnem zboru, ko smo obravnavali občino Mirna, so govorili, kako je treba spoštovati voljo ljudi. Strinjam se s tem. Vendar, ko govorijo o amandmaju za sedež parka, moram vnaprej povedati, da je to bila zahteva in želja lokalnega prebivalstva, da se sedež parka prenese na področje, kjer živi največ ljudi v parku. Trenutno je sedež parka na Bledu. Zato me toliko bolj čudi, da so v Liberalni demokraciji šli preko volje ljudi, da niso poslušali, da niso prisluhnili ljudem. Sicer so govorili, da zaradi stroškov, zaradi ne vem kakšnega gmotnega položaja v Sloveniji in da ne bi bilo to smiselno, da je predrago. 5 let je dolga doba in v 5 letih se lahko marsikaj spremeni, tudi sam sedež Triglavskega narodnega parka, ki je trenutno na Bledu. Moram reči, da je to razkošna vila, nepotrebna za tak objekt in tudi ta gre lahko v prodajo, če ne bo sredstev.

Ko se vprašamo glede tega sedeža Triglavskega narodnega parka in stroškov, potem se lahko prebivalci, ki živimo v Triglavskem narodnem parku, mislim, da sem edini poslanec iz tega predela, povprašamo, koliko stroškov pa nam bo država povrnila od leta 1981, ko smo živeli pod zakonom, ki je bil takrat sprejet in ki je ta trenutek še v veljavi. Ta zakon nas je postavljajal daleč med drugorazredne ljudi. Ta zakon nam je uničil razvoj predvsem na področju turizma. Ta zakon nam je izpraznil vasi. Mladi so se izseljevali in zanimivo je nekaj, ko govorim o izseljevanju mladih ljudi iz Bohinjskih vasi, te vasi smo ohranjevali kot neko varstvo narave, ampak ohranjevali smo jih zato, da so se mladi Bohinjci izseljevali, v te vasi pa so se sedaj naselili tujci, predvsem Angleži. Če je to bil namen Triglavskega narodnega parka, da tako dela, potem res ne vem, kaj in kako.

Jaz bi tako rekel, mogoče je bila namera LDS, ko so govorili o velikih stroških, mogoče so si želeli, da bi novo stavbo sedeža Triglavskega narodnega parka delal kakšen Ram Invest ali kaj podobnega, vendar moramo vedeti, država, če hoče imeti Triglavski narodni park, potem naj ga plača. Država hoče imeti NPU plače. Zakaj pa nebi tudi Triglavskega narodnega parka? Ne more biti vedno samo na plečih ljudi, ki tam stalno živimo.

Počasi bom zaključil in k temu amandmaju, ki ga je vložila LDS, bom rekel samo to, da je to medvedja usluga lokalnim volitvam, kajti LDS gre proti volji lokalnega prebivalstva. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Danijel Krivec.

Izvolite.

DANIJEL KRIVEC: Hvala.

Kolega, ki je pred menoj govoril, se je dotaknil enih stvari, s katerimi se jaz niti ne strinjam v celoti, ampak najprej bom govoril o tem amandmaju.

Najprej. Ta amandma ima dva dela. V enem delu korigira napako, ki je v smislu sklicevanja na alinejo. Ta del bo treba verjetno uskladiti. Kar se pa tiče prenosa sedeža, mislim, da je ta amandma nepotreben, kajti 5 letni rok po mojem zadostuje. Ta obrazložitev, ki je v predlogu amandmaja res malo za lase povlečena, ker govori o evropskih sredstvih, o tem, kako je treba neke stvari sprojektirati in podobno, kar verjetno vsak, ki tukaj živi, je dal skozi svoje obdobje in verjamem, da petletno obdobje, ki je napisano v osnovni dikciji, zadostuje. Saj to ne pomeni, da je treba celotno stavbo in info center preseliti. Mislim, da info center na Bledu lahko ostane kot vstopna točka v Triglavski narodni park in še vedno opravlja svojo funkcijo promotorja za obisk v parku in neke druge naloge. Se pa strinjam, da je na nek način prav, da sta sedež in glava tega zakona v tisti občini, ki ima

največje število prebivalcev, tako da tukaj se z mojim predhodnikom lahko strinjava. Me pa čudi, da se najprej vloži toliko amandmajev, sedaj se pa počasi vsi umikajo, tako da očitno moji kolegi niti niso dobro prebrali zakona. Ugotavljam, da so te argumentacije zelo na trhlih nogah, kar bomo ugotovili verjetno tudi za zadnji amandma.

Kar se pa tiče parka kot tistega, ki ovira razvoj in je povzročil neko težavo v tem prostoru, se pa z mojim predhodnikom ne strinjam. To sem že večkrat povedal. Mislím, da park ni bil tisti, ki je zaviral razvoj turizma in onemogočil neke pobude v tem prostoru. Precej so na tem področju krive ali pa niso bile aktivne tudi lokalne skupnosti, primeri na Posoški strani in na Bohinjski strani so zelo različni in diametralni in ne bi jaz pospeševal učinkov tega zakona na tak način, kot si je privoščil moj kolega pred menoj, da je zakon kriv za neke stvari, za katere mislim, da to ne drži.

Se pa strinjam s tem, da tudi ta zakon kar avtomatsko omogočil neke razvojne možnosti in nek razvoj v tem prostoru, se pač moti. Tu bo potrebno sodelovanje vseh akterjev v tem prostoru in seveda tudi lokalnih skupnosti ter tistih, ki imajo neke pobude za razvojne priložnosti. Tako da sam zakon ne bo rešil izseljevanja, razvoja turizma niti ostalega. Daje pa seveda kakovostno podlago, da se določeni ukrepi lahko izvedejo v tem smislu in da se pripravi skozi programe tudi možnost izvedbe, kar je bila do sedaj za razvojni del na nek način tudi ovira, kajti dosedanji zakon tega v svojih pravnih podlagah ni upošteval. Želim si, da se čim prej začne izvajanje tega zakona in bomo skozi izvajanje tudi spremljali, kako učinkovit je. Sam zakon pa ne bo rešil problemov, ki so v samem prostoru.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Za besedo je prosila gospa Breda Pečan.

BREDA PEČAN: Hvala lepa.

Moram reči, da sem nekoliko razočarana, zaradi tega, ker se je pri zakonu, ki zagotovo nima nobenega političnega naboja in nobenega ideološkega naboja, pač pa je zagotovo zakon, ki je naš, vseh Slovenk in Slovencev, zlasti tistih, ki živijo na območju parka, zato se ne morem strinjati s takim načinom razprave o amandmajih, ker enostavno ne vem, kakšno zvezo ima aktualna, včasih zelo nenavadna politika, s tem, da govorimo, recimo, o sedežu zavoda, ki upravlja in bo upravljal narodni park.

Drugo, na kar bi mimogrede opozorila, je, da napaka v zvezi z odstavkom člena, na katerega se sklicuje amandma, ni v amandmaju, ampak je v samem členu, spremenjenem členu zakona, zaradi tega, ker smo na odboru črtali en odstavek, mislim, da 36. člena in s tem ni več pet odstavkom, ampak so štirje. In

bo seveda Zakonodajno-pravna služba to v redakciji popravila in odpravila napako.

Sicer bom pa glasovala proti temu amandmaju, tako kot smo se v koaliciji dogovorili. Moram povedati, da tisti, ki že dolgo živimo in delamo v politiki, vemo, da nikoli nobena stvar ni dokončna in da si vmes, ko se amandmaje vlaga, lahko tudi premislimo. Vsak ima pravico, da si premisli, in tudi mi smo se pač pri tem amandmaju premislili.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Želi še kdo besedo? Gospa Silva Črnugelj, izvolite.

SILVA ČRNUGELJ: Hvala lepa.

Naj uvodoma povem, da bom glasovala zoper amandma. Da je pa povsem logično, da so ob tako obsežnem zakonu, zlasti pa, ko se govori o sedežu, pri čemer zakon s svojimi določili zajema kar vrsto občin, nasprotujoči pogledi in mišljenja, pa tudi interesi. Zaradi tega smo tudi jasno povedali, da je zakon kot tak plod usklajevanja in to ne samo v zadnjem času, pač pa usklajevanja, ki je potekalo zadnjih 11 let. Pa tudi nenazadnje od samega nastanka parka so se porajale dileme in te dileme bodo vedno prisotne, tudi različni interesi, kar je jasno. Treba pa je pri tem povedati, da zakon sam, tudi tisti, ki je nastal leta 1981, je s svojo dikcijo in naravnostjo pokazal, koliko smo Slovenci sposobni dejansko ljubiti naravo in jo tudi ohranjati. Ker v vseh teh letih, kljub temu, da smo toliko kritizirali, da nimamo instrumentov, da nimamo pravil in da nimamo vsega potrebnega, in ravno zaradi tega, ker je ta ljubezen skozi zgodovino in tradicijo tako prisotna in tudi skozi vzgojo je vcepljena v vse nas. Ta ljubezen je dejansko pokazala, koliko smo sposobni tudi ohranjati to naravo. V letošnjem letu biotske raznovrstnosti, seveda zgodovinsko gledano, bi bilo dobro tudi prebrati kakšna določila, ne samo tistih, ki nam jih je prebral gospod poslanec Potočnik, ampak spomnimo se tudi Valvazorja in mogoče obudimo spomin in pobudo, kako so nekateri že v davni preteklosti govorili o naši naravi in o tem, kako znamo dejansko sobivati s to naravo. In mogoče, če je to en zakon, ki bo pokazal in utrl pot temu, kako varovati nacionalni park nasploh, kako naprej z varovanjem parkovnega območja v Sloveniji, kjer imamo teh naravnih lepot veliko. Pa da ne bom sedaj obrnila na svojo stran in me bo predsedujoči opomnil, da ravno ni prostor, da govorim o Cerkniškem jezeru. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa za prijaznost gospa poslanka.

Želi še kdo k 69. členu razpravljati? Dajem čas za prijavo. Kdor želi razpravljati prosim, da se prijavi.

Gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Lep pozdrav velja ministru s sodelavci!

Ko govorimo o Triglavskem narodnem parku se verjetno vsi, ki danes sedimo v tej dvorani, strinjamo, da je to eden od biserov, če ne prvi, pa zagotovo drugi ali tretji v tej naši državi.

Prav je, da o tem govorimo z veliko tankočutnostjo. In mislim, da smo se v Državnem zboru, glede na to, da smo ocenili, da je ta zakon veljal od 1981 leta, da gremo v spremembo, v nov zakon. Pri tem so tvorno sodelovali predvsem tisti, ki so morali sodelovati. To pa so prebivalci, ki živijo znotraj Triglavskega narodnega parka. Za njih je Triglavski narodni park največji biser po načelu "Tam je najlepše, kjer živiš in kjer si se rodil, pa če to je tudi skala". Ampak oni imajo nekaj drugega, nekaj bolj bogatega, res prečudovito naravo. Ne more se živeti samo v čudoviti naravi. Človek mora tudi preživeti. In s tem zakonom smo nekako uspeli združiti vse to skupaj in predvsem upoštevati ljudi, ki tam živijo. In volja ljudi mora biti prva. Zaradi tega tudi osebno menim, da je neizpodbitno, da sedež Triglavskega narodnega parka mora biti znotraj parka. Nič nimam proti temu, da je bil ta sedež toliko in toliko let na Bledu. Ampak če Bled ni znotraj Triglavskega narodnega parka, potem naj sedež preide tja, kamor predlagajo domačini. Veste, to se mi zdi tako, kot da bi kmet imel kmetijo nekje daleč, pa bi gospodaril na tej kmetiji od daleč. To ne gre. Zato predlagam in spoštujem tudi voljo ljudi in ne bom podprl amandmaja, ki ga je predlagala Liberalna demokracija Slovenije. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.
Gospod Marijan Križman.

MARIJAN KRIŽMAN: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani gospod minister s sodelavci, spoštovane kolegice in kolegi!

Kar nekaj lepih besed smo danes že slišali o tem zakonu. Tudi sam se bom pridružil, ker je to – po mojem prepričanju – da bo ta zakon sprejet, velik napredek in velik dogodek za Slovenijo, za kulturo in za vse tisto, kar imamo zgolj v mislih in za vse tisto, kar tvori nacionalni ponos, od Lipice, Postojnske jame, Triglavskega narodnega parka.

Moja misel gre predvsem, ker sem kot nadomestni poslanec na sestanku odbora razmišljal in poslušal tudi razprave o lovstvu, o boleznih, ki se seveda pojavljajo, o gozdovih pa tudi Triglavski narodni parki ni izjema, predvsem smo se tukaj ukvarjali z garjami, ki se pojavljajo, živali zelo trpijo do svoje smrti, in sem tudi tukaj prepričan, da se bo tukaj našla prava rešitev glede higienskega odstrela in da bo zadeva funkcionirala tako, kot je treba.

Sicer pa, včasih je zelo težko živeti v takih območjih. Sam živim v Kopru, ki je en sam kulturni spomenik in si ne

moreš ravno izmišljevati, kar bi si ti želel narediti, kako bi naredil, kot to lahko naredi nekdo, ki seveda živi izven. Ampak, sprejemanje teh danosti, ki jih imamo, je pa tudi en odnos do vsega, kar nas obdaja, tako da sem prepričan, da bo Triglavski narodni park tako, kot sedaj, zaživel s tem zakonom. Administrativna odločitev, kje bo sedež, pa se mi ne zdi pomembna zadeva za razpravo, bolj se mi zdi pomembno, da bo ta uprava funkcionirala. Prej sva se z Bredo pogovarjala, ker sva oba iz slovenske Istre. Naši kmetje so imeli njive razmetane po vsej okolici, ker mi nismo v Slavoniji, da imamo za hišo velikansko njivo. In se mi ne zdi prav nič nepotrebno polemizirati o tem, kje bo uprava, pomembno je, da bo učinkovita in da bo izvajala zakon in da bo seveda delovala v smislu, ki smo si ga vsi skupaj zamislili, predvsem pa tisti, ki ste zelo veliko naredili in po mojem mnenju uspeli spraviti skupaj zelo zelo pomemben zakon. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Presečnik, izvolite.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik.

Moral sem se proti koncu oglasiti. Jaz podpiram rešitev, ki je v tem členu in se mi zdi razumljivo, da bi, jaz mislim, da bi bilo dovolj diskusije, dovolj razprave na samem matičnem odboru, kjer je bil nekako dorečen ta člen v vseh odstavkih, zato se mi ne zdi smiselno, da bi kakorkoli podpiral ta amandma. Pa tudi vidimo, da posamezne poslanske skupine, ki so vlagale korektno in so tudi korektno odstopile od predlagateljstva, zato najjavljam, da podpiram rešitev, ki je v zadnjem gradivu in v dopolnjenem predlogu zakona in tega amandmaja ne bom podprl, kakor tudi ne moji kolegi iz poslanske skupine. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Lahko ugotovim, da ni več interesa za razpravo in zaključim razpravo k 69. členu. Prehajamo na razpravo o 75. členu in amandmaju, ki so ga k temu členu vložile poslanske skupine DeSUS, LDS, SD in Zares. Dajem čas za prijavo k razpravi.

Besedo ima gospod Danijel Krivec.

DANIJEL KRIVEC: Hvala, še enkrat, za besedo.

Najprej bi dve besedi kolegu povedal. Lovstvo je bilo v 15. členu in tam je bil amandma, ki je rešil te zadeve, o katerih ste vi govorili. Me zanima, čisto tako, provokativno, kako bi vi gledali, če bi sedež Luke Koper, preselili v Sežano, mislim, da tudi obala ne bi razumela te zgodbe. Tako da to, kar predlagajo, je čisto korektno in jaz moram reči, da se strinjam, to sem že prej povedal.

Kar se pa tiče tega amandmaja k 75. členu. Razpravo o tem smo imeli na odboru in soglasno potrdili, da se ta delček vgradi v zakon, se pravi, da se omogoči v 75. členu, ko govori zakon o obstoječem smučišču Vogel, kjer govori o tem, da se daje možnost, da se s prostorskimi akti razširi in da možnost razvoja tudi temu smučišču. V tem členu smo v četrti alineji dodali, da se razmisli in da možnost ureditve dostopa ali povezave tudi s tolminske strani. Moram reči, da je bila na odboru kar široka razprava na to temo, tudi glede možnosti, ki jih zakon v tej smeri dopušča. In skozi kar precej žolčno razpravo in odgovore ministrstva smo ugotovili, da taka dikcija, ki smo jo predlagali na odboru in je bila sprejeta, dopušča, da se tudi skozi ostale člene to izvede. Seveda to ne pomeni, da je ta možnost jutri, ampak dopušča, da se v prihodnje z državnim prostorskim načrtom takrat, ko pride do neke ekonomske pobude, dostop s tolminske strani, kar pomeni, iz Baške grape, da smo bolj konkretni, lahko umesti. In je dopuščena možnost, da se o tem sploh razmišlja. Vi, koalicija, mislim, da so tu vse poslanske skupine, ponovno to zavračate.

Zdaj se pa sprašujem, pri vseh izjemah, pa nimam nič proti izjemam, ki smo jih vgradili v ta zakon, od Planice, Pokljuke, Bohinja in tako naprej, kjer so eksaktno napisana že gotova dejstva, takrat niste imeli nič proti, čeprav vem, da imajo določeni kolegi tudi pomisleke pri posameznih zadevah. Se pravi, takrat ste to vgradili v zakon. V tem primeru, ko je samo dopuščena možnost, da kdorkoli lahko o tem v prihodnje sploh razmišlja in lahko pripravi nek dokument, ki bo to potrdil ali pa ovrigel, ste pa a priori proti. To je za mene dvoličnost v primeru tega zakona. Na eni strani dopuščate možnost, da se neke izjeme že direktno vgradijo v zakon, na drugi strani, kjer predlagamo neko rešitev, ki samo odpira vrata za nek možen razvoj v tej dolini, za katero vsi vemo, da je hendikepirana, pa mečete ta predlog, ki je zelo korekten in ki ničesar ne prejudicira, dopušča samo možnost, da kdorkoli lahko o tej rešitvi v nekem prihodnjem času razmišlja, pa pravite, da to ni primerno.

Sploh pa me je obrazložitev, ki je priložena, najbolj zrevoltirala. Ko govorite o tem, da nek izumrl del območja postane še bolj izumrl. Sicer karikiram, vendar, kdor si je prebral obrazložitev, ker vidim, da večina poslancev niti ni prebralo tega zakona, niti niso prebrali amandmajev, zato pa se vlagajo in ponovno umikajo amandmaji, ker sploh ne veste, o čem govorite. Zato predlagam koaliciji, glede na to, da ste kar nekaj amandmajev umaknili, da krepko razmislite tudi o tem zadnjem, ki ste ga vložili, da si pogledate vsebino in na osnovi tega tudi ta amandma umaknete. To je moj predlog, in najbolj korektno bi bilo.

Navedena obrazložitev je pod nivojem vseh poslanskih skupin, ki ste to predlagale. Govorite o nekih zapostavljenih krajih, kjer ni življenja, in kjer trdite, da ga tudi nikoli ne bo, in da naj se ljudje raje obračajo na železnico, čeprav

vsi vemo, da je železnica, ki je bila postavljena v času Franca Jožefa, do Bohinja peljala približno deset minut hitreje kot zdaj. In to dajete kot alternativo temu območju. Mislim, da je sramotno, da se take dikcije sploh piše. Napisali bi, da se s tem ne strinjate. Ta obrazložitev pa je za mene zelo, zelo sporna. V obrazložitvi celo piše, da gre za rešitev, ki celovito in korenito spreminja prostorsko in režimsko sestavo predloga zakona, da jo je treba v celoti zavrniti kot škodljivo in v nasprotju s temeljnimi nameni parkovnega varstva. Jaz upam, da smo prešli to zgodbo, da je park samo varstvo in da se je vcepilo skozi vse te razprave, ki so bile na javnih obravnavah skozi osem let, pri Vučkovem zakonu, pri zakonu, ki je bil v prejšnjem mandatu skozi ministra Podobnika vložen, in pri tem, da park ni samo varstvo, preprečevanje in zaščita ter izživljanje nad tem, kako nekih stvari ne smemo početi, ampak je park tudi zato, da dopušča neke razvojne možnosti. In ta dikcija jih dopušča, jih ne prejudicira, tako kot kakšne vaše izjeme, s katerimi se načeloma strinjam, vendar so izjeme. Ta člen samo dopušča možnost, da v prihodnje nekdo lahko razmišlja o neki umestitvi. In skozi vse predhodne dikcije ta zakon to omogoča, ne glede na to, v katerem območju je kakšna zadeva. Tako da si preberite svojo obrazložitev, kjer napotujete ljudi s tega območja Tolmina, ki je že tako ali tako zapostavljena v smislu cestnih povezav pa tudi železniške so vsak dan slabše, da smo si čisto na jasnem, kot sem rekel, v času, ko je bila železnica narejena, je prej pripeljala v Ljubljano kot zdaj, na žalost. In vi to območje posiljujete in jih usmerjate, naj gredo na vlak, da bodo šli na Vogel. Ob tem niti ne veste, da vlak pripelje v Bohinjsko Bistrico, kjer je smučišče Kobla, ne pa Vogel. Tako, da tisti, ki je to napisal, niti zemljepisa ne pozna. In tako sprenevedanje, kot je v tej obrazložitvi, je za mene zelo pod nivojem, zato predlagam, da o tem amandmaju razmislite in ga umaknete. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima... Ja, na to temo verjetno ne. Prijavite se gospod. Veste kaj, najprej je treba imeti razpravo, potem je možno imeti repliko, ker replika je pojasnitev razprave. Boste dobili besedo, gospod Križman, samo kot razpravljavec. Velja. Ampak ne zdaj. Zdaj sta najprej še prijavljena gospod Mirko Brulc in gospod Presečnik.

Gospod Mirko Brulc, izvolite.

MIRKO BRULC: Hvala lepa za besedo.

Res je, da smučišča puščajo rano v naravi in vedno niso to lepa dejanja. Ko opazujemo te poseke in goloseke itd., pač vemo, da je tam razvit nek šport. Jaz se žal nisem mogel udeležiti seje odbora, na katerem je bil sprejet ta predlog, da se črta ta amandma, razmišljam pa drugače. Baška grapa je izjemno lepa dolina, ki ne more živeti skorajda od ničesar, ne

od gozdarstva, ne od živinoreje in bi mogoče s takim posegom, ko bi dobili to povezavo s Triglavskim narodnim parkom, mogoče le nekaj delovnih mest ostalo tudi v Baški grapi. Kajti tisti, ki se z vlakom pelje na Koblo, tisti se bo pač z vlakom še vedno vozil. Bohinjska proga je zanimiva iz turističnega vidika in jaz le upam, da bo ostala pri življenju, kajti piše se ji slaba prihodnost. Jaz mislim, da bi bilo prav, da se ta dokument v ta zakon, o katerem sedaj govorimo, da ohranimo možnost, da državni prostorski pogoji, se pravi stoka in ne politika pove, ali so te povezave realne ali ne. Premalo poznam vsa ta majhna naselja in strmine, ki so tam v Baški grapi, če je res nemogoče zgraditi infrastrukturo, ki je potem nujno potrebna, da žičnica ali sedežnica, karkoli že, deluje. Tega jaz ne morem vedeti. Bi pa z možnostjo, da odpremo debato na strokovni ravni, se pravi, pri pripravi prostorskih aktov, da se takrat ugotovi, da je to možno ali pa da ni. In če ne bo možno, potem do te gradnje in te realizacije ne bo prišlo. Mislim pa, da bi ta povezava teh dveh smučišč bila koristna za razvoj turizma v tej dolini. Zato verjetno tega amandmaja ne bom podprl. Hvala

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Besedo ima Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Moram reči, da mi je zagotovo všeč ta rešitev, ki je v 75. členu, ki je v dopolnjenem predlogu zakona. Konec koncev sem jaz že v mnenju poslanske skupine rekel približno to, da smo še posebej pozorni na to, ali predlog zakona zagotavlja oziroma dopušča razvojne možnosti. To je to. Tale četrti odstavek 75. člena kot celotni odstavek dopušča razvojne možnosti, zadnji del stavka, odstavka ali stavka pa dopušča seveda tudi možnost povezave s tolminske strani oziroma iz Baške grape, kot je moj predhodnik že prej razlagal. Tako da, ne razumem, zakaj je zdaj koalicijska šla s predlogom v ta amandma, ki bi črtal to možnost. Konec koncev gre samo za možnost umestitve v prostor, kakršnakoli že je, z vso zakonodajo, ki jo je pri tem seveda treba upoštevati.

Tu bi me tudi zanimalo, kaj misli Ministrstvo za okolje in prostor, ampak tudi moji predhodniki so že rekli, da je predvsem, torej obrazložitev pa je popolnoma nerazumljiva. Konec koncev nisem ne vem kakšen dober poznavalec tega območja, ampak tolikokrat pa sem že bil v tem predelu, da vem, da tam živijo ljudje, in da je tem ljudem, ki imajo izrazito težke možnosti in priložnosti za življenje, kaj šele za razvoj, da jim je treba omogočiti, da do nekega razvoja v prihodnje tudi pride. Ko bereš to, se mi je porodila misel, da bi nekateri najraje na začetku in na koncu te doline, kar ključavnico gor dali. To pa seveda ne gre, če hočemo, če želimo dati ljudem razvojno perspektivo, razvojne možnosti.

In zaradi tega razloga z veseljem tega amandmaja ne bom podprl. Jaz mislim, da bi bilo dobro, glede na to, da ste že posamezne poslanske skupine marsikateri amandma že tudi umaknile, in mislim, da bi bilo dobro, da bi tudi tega.

Hvale lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Ja, prosim za prijavo.

Besedo ima Anton Urh, prosim.

ANTON URH: Hvala lepa za besedo.

Ne glede na to, da je poslanska skupina tudi podpisnik tega amandmaja, sem po premisleku in dobrem poslušanju kolega Krivca, to stvar začel spremljati malo drugače. Namreč, amandma govori, da se proučijo možnosti ureditve dostopa in povezave s tolminske strani. Ta amandma zakonodajalca v ničemer ne zavezuje, gre le za to, da preuči možnosti. In ker govorimo o spoštovanju ljudi in upoštevanju volje ljudi, bomo o tem v Poslanski skupini še prediskutirali in se verjetno odločili, da tega amandmaja ne bomo podprli. Ker, tudi za ta amandma je želja ljudi na strani Primorske, in zato jo moramo nekako tudi upoštevati.

Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Marijan Križman, prosim.

MARIJAN KRIŽMAN: Hvala, gospod predsednik.

Zelo na kratko. Ta amandma bom podprl, sicer pa jaz sem se ob tem, ko sem dobil besedo, spregovoril nekaj tudi o živalih, ne glede na to, v katerem členu se nahajajo, gospod Krivec. To je moj odnos. Sicer pa, ko ste me vprašali, kako bi jaz reagiral, če bi sedež ali uprava občine Koper bila kje drugje – v tem trenutku bi bil zelo vesel.

Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Dobro. Smo pri 75. členu. Kolega Krivec ne bo predlagal, da se sedež občine Bovec prenese kam drugam, sem prepričan.

Prosim.

DANIJEL KRIVEC: Hvala za besedo.

Se kar strinjam z vami, gospod predsednik, ampak kolega Križman je slabo poslušal mojo prejšnjo razpravo. Nisem govoril o občini, sem govoril o Lukii Koper, ker to je neka institucija, ki je tako, bi rekel, pomembna za to območje, in ni politično opredeljena tako kot Triglavski narodni park. In zato sem rekel, da podpiram, da se preseli v območje, kjer je največ prebivalstva iz Triglavskega narodnega parka. Sem pa istočasno povedal, da na Bledu to ne pomeni ukinjanje, ampak

to lahko pomeni info točko na vhodu v park, ki se lahko dobro izkoristi. To samo za sugestijo.

Kar pa se tiče lovstva. Spet sva se narobe razumela. Vi ste govorili o lovcih, ne o živalih. In sem vam povedal, da je to v 15. členu usklajeno, ker razprava je potekala že na odboru in na odboru je bil predlog, da se ministrstvo uskladi z lovci. In jaz sem vesel, da so prišli do rešitve, ki se dovoljuje v obe strani. Toliko za vaše razumevanje in da boste vedeli, kaj v posameznih členih pomeni.

Kar pa se tiče gospoda Brulca, se strinjam z njim, vendar na odboru je bil ta del vgrajen, se pravi, da se dopusti možnost razvoja tudi v tolminskem delu parka. In sedaj koalicija daje amandma na to rešitev, ki smo jo na odboru soglasno, tako koalicija kot opozicija, podprli. Tako da bo čisto, o čem govorimo.

Bom pa vseeno prebral ta člen, ker vidim, da večina, ki se podpisuje pod amandmaje in ki razpravlja, niti členov ne prebere. Ta amandma se sklicuje na četrti odstavek 75. člena, ki se glasi, "ne glede na prepoved iz 29., 30. in 31. točke 13. člena" - ta govori o smučiščih - "13. člena tega zakona, se lahko z državnim prostorskim aktom" - upam, da poslušate - "se lahko", ne "se mora", kar v primerih drugih izjem piše, kot izjeme in tudi naslov člena govori o izjemah. Tu pa ne govori, ampak govori o tem, da se lahko z državnim prostorskim aktom v narodnem parku načrtuje ureditev in širitev smučišča na Voglu v tretjem varstvenem območju, gradnja objektov na smučišču Vogel in gradnja vodnega zadrževalnika za potrebe smučišča Vogel v tretjem varstvenem območju. In na odboru smo dodali "in možnost ureditve dostopa ali povezave s tolminske strani". Ne govorimo o širitvi smučišča na tolminsko stran, ker to niti ekonomsko ni upravičeno, ampak govorimo o eventualni možnosti, da se tudi s te doline omogoči dostop do tega smučišča, kar pomeni neko razvojno priložnost za to dolino, o kateri ne bom dosti govori, ker jo verjetno vsi bolj poznate kot jaz. Za podkrepitev, da je to korektno, pa bom povedal še to, da je na tolminskem v tem primeru obravnave tega zakona edino prišlo do razširitve parka in da se je določen del tolminske občine ali tega območja vključil v parkovno območje, in to naselje Kneške Ravne na tolminski strani. Se pravi, v tem primeru bi bili zelo nekorektni, če bi tak amandma izglasovali, kot ste ga predlagali. Se pravi, ljudje v tem območju so skozi javne razgrnitve, javne razprave in sprejemanje tega zakona ugotovili, da je zakon in je Triglavski narodni park neka priložnost in da jo zakonodaja tudi podpira. V tem primeru, ko smo vgradili neko možnost, ki omogoča razvoj, pa bi vi to na nek način črtali. S tem smo dali zelo negativen signal tistim ljudem ali tistim območjem, ki bi se v prihodnje želeli vključiti v območje Triglavskega narodnega parka. Zato še enkrat apeliram na vas, tako kot ste že nekaj predhodnih amandmajev na nek način umaknili do glasovanja, ki bo zvečer, mislim, da imate dovolj časa, da

tudi ta amandma umaknete in da se ta obrazložitev, ki je v gradivu, na nek način vrže stran. Kajti če to preberete, kot sem prej rekel, boste sami malo slabe volje, ali so vam to strokovne službe napisale ali nekdo, ampak ni korektna obrazložitev. In tudi ne drži in ne ruši zakona in ne vpliva na nič, kar v tej obrazložitvi piše. Še enkrat pravim, tako kot moj kolega pred menoj, razmislite in umaknite ta amandma, kajti v nasprotnem primeru jaz verjamem, da bodo poslanci, ki so tu poslušali, ta vaš amandma vsekakor zavrnilo in bi bilo bolj smiselno, da ga sami umaknete.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

K besedi se je javil minister dr. Roko Žarnić.

DR. ROKO ŽARNIČ: Spoštovani gospod predsednik, spoštovani poslanci!

V glavnem bom bolj komentiral to zgodbo. Namreč, kot predlagatelji obžalujemo, da zaradi očitno lokalnih razmer ti kraji niso vključeni v TNP, kar bi jim dalo dodatne možnosti razvoja. Se pravi, da je bila ena možnost očitno v eni fazi zamujena. Dostop je zaradi konfiguracije terena dokaj težko ustrezno urediti za večji obseg prometa in ostalo infrastrukturo, žičnice, čistilne naprave in ostalo. Mogoče bi bilo dobro iskati še neke druge rešitve razvoja. Moram še povedati, da je Zavod za varstvo narave nekaj opozarjal glede tega. Samo to, kot nek komentar. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim ponovno za prijavo k razpravi.

Besedo ima Danijel Krivec.

Prosim.

DANIJEL KRIVEC: Hvala še enkrat za besedo.

Jaz moram na gospoda ministra replicirati. Vem, da te problematike ne pozna in da je dobil plonk listek tik pred zdajci, ampak bi vseeno pričakoval, da se malo poglobi v to.

Malo prej sem povedal, da se je edino na Tolminskem določeno območje vključilo v park, se pravi, da vidi to kot priložnost. Sklicevati se na neke tehnične ovire, pa na to, kako bo nekdo dal negativno že v tem času, ko govorimo samo o možnosti, da se o neki zadevi sploh razmisli. Saj vemo, treba je najprej dobiti neko, bi rekel, iniciativo, ekonomsko podprto, kjer bo nekdo predlagal, da se sploh taka rešitev izvede in takrat pride do vseh postopkov, ki jih državni lokacijski načrt predvideva. Jaz verjamem, da se bo lahko pokazalo tudi, da to ekonomsko nikakor ne vzdrži in ne bomo niti dobili nekoga, ki bi sploh dal tako pobudo, da se to uredi. Ampak a priori v tem zakonu pisati take neumnosti in to razlago, kot jo vi zdaj imate, da bo pa ZVNKD pa nekdo to negativno napisal. To se mi zdi pa sprenevedanje. Če dopuščamo možnost za druge stvari, da se obravnavajo, je korektno, da se

obravnavava tudi taka možnost, takrat, ko pride do pobude. Če ne govorimo tudi v tem primeru s figo v žepu o tem zakonu. In jaz bom zelo previden, kako se bo izvajal, ker očitno si pač nekateri spet berejo po svoje te člene. Če govorimo o možnosti razvoja, pač mora biti dopuščen. Jaz se strinjam, da umeščanje v prostor zahteva potem pravila igre, ampak ne a priori vnaprej, da se nekdo spusti na stališče, da že zdaj v tem trenutku projektira in se spušča v to, kako tam nekaj ni možno. Jaz tega ne vem, tudi nisem napisal, da to mora biti. Predlog je bil, da se to možnost dopusti in nič več.

Še enkrat apeliram, umaknite ta amandma, predvsem pa obrazložite, ki je ne nek način škodljiva za tistega, ki je to pisal.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Besedo ima Jakob Presečnik, prosim.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa.

Se zahvaljujem, gospodu ministru, tudi jaz sem ga nekako zaprosil, da poda mnenje ministrstva, kaj misli o tem amandmaju, ampak kot rečeno, saj se bom malo ponavljal, že prej, ko sem govoril in kolega Krivca tudi, ker praktično nimam kaj dodati, ampak poudarjam, da je vnaprej težko zagotovo iz katerekoli strani presoditi, ali je v samem prostoru kakršnakoli možnost, ker ta ureditev oziroma ta zaključek odstavka je popolnoma odprt - možnost ureditve dostopa ali povezave s tolminske strani. Zagotovo ni samo ena varianta, samo en del doline, kjer bi bila narejena neka, kakršnakoli že, tehnična, neka povezava, ampak zadeva je popolnoma odprta in zaradi tega je po moji oceni treba pustiti v samem zakonu tako možnost, ki bo pa, kot sem že prej rekel, seveda, proučena z vseh možnih plati, od vseh možnih soglasodajalcev in vseh možnih strok in tako dalje. Pa še investitor mora biti za to in tako dalje.

Ostanem pri tem, se zahvaljujem ministru za to, da je posredoval mnenje korektno. Sam bom pa glasoval proti temu amandmaju, kot rečeno že prej. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati o tem amandmaju k 75. členu? Ugotavljam, da ne želi. Ker ne želi več razpravljati, tudi zaključujem razpravo.

O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zboru odločali danes v okviru glasovanj pol ure po prekinjeni 2. točki dnevnega reda oziroma pol ure po prekinitvi točke dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **7. TOČKO DNEVNEGA REDA - TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O LOKALNI SAMOUPRAVI V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade, samo trenutek, da se zamenja ekipa. Besedo dajem ministru Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko.

Besedo ima dr. Henrik Gjerkeš, prosim.

DR. HENRIK GJERKEŠ: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovane poslanke in poslanci!

Novela zakona o lokalno samoupravi, ki jo danes obravnavate, posega v tisti del tega zakona, ki ureja področje preoblikovanja območja že ustanovljenih občin in tudi ustanovitev novih občin. Gre za odpravo zakonske izvedbe z ustavno določenih pogojev in dela postopka za ustanovitev občine, v katerem se je o tem odločalo kot o pravici prebivalcev določenega območja do lastne občine in to na način, ki je pri bistvenih sestavinah enako odločanje o pravicah in pravnih koristih v upravnem postopku, saj lahko predlagatelj z upravnim sporom dosega spremenjeno odločitev Državnega zbora. Pogoji in postopek, ki jih novela odpravlja, so botrovali temu, da se občine Slovenije med seboj zelo razlikujejo predvsem po sposobnostih uresničevanja svojih nalog in sposobnosti financiranja teh nalog. Objektivno je sposobnost zagotavljanja uresničevanja potreb in interesov lokalnih skupnosti in uresničevanje zakonov določenih izvirnih nalog občine povezana s številom prebivalcev, ki zagotavlja občini primerna sredstva za opravljanja njenih nalog, zato lahko pogoj 5 tisoč prebivalcev hkrati velja kot objektivna podlaga za oceno, da občine z manjšim številom prebivalcev ne morejo uresničevati svojih nalog v skladu z načelom funkcionalne in finančne avtonomije. Zato se je Vlada odločila predlagati, da naj se iz zakona črtajo vse določbe, ki bi karkoli dajale vtis, da gre pri spreminjanju območij občin in tudi pri ustanavljanju novih občin za odločanje o pravici do lastne občine. Lokalna samouprava in v tem okviru tudi njena teritorialna sestavina morata imeti dovolj prostora za spremembe. Ključno pa je, da so spremembe usmerjene v krepitev lokalne samouprave in njene funkcionalne in finančne sposobnosti, torej večje samostojnosti v odnosu do države. Predlagani zakon je le kot zaključena celota lahko podlaga za vzpostavitev stabilne teritorialne strukture lokalne samouprave in doseganje teh ciljev.

Pred začetkom druge obravnave predloga zakona smo prejeli mnenje Državnega sveta, ki je zakon in njegove cilje pozitivno ocenil in mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki predlogu očita podnormiranost in neskladnost z načelom pravne države. Naj povem, da tega mnenja ne sprejemamo, ker v predpostavki obstoja navajamo pravice do lokalne samouprave kot pravice prebivalcev določenega območja do lastne občine. Napotuje na ohranitev veljavnih zakonskih določb oziroma še podrobneje

navajanje pogoja za ustanavljanja občin in dograditev postopka v smislu varstva pravic predlagatelja.

Poudarjam, da v skladu z Evropsko listino lokalne samouprave, ki je del našega pravnega reda, navajam, "lokalna samouprava označuje pravico in sposobnost lokalnih oblasti, da v mejah zakona urejajo in opravljajo bistveni del javnih zadev v okviru svojih nalog, ki je v korist lokalnega prebivalstva". Hvala lepa.

PRESEDNİK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za lokalno samoupravo in regionalni razvoj kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku, Viliju Trofeniku.

Prosim.

VILI TROFENIK: Lep pozdrav vsem prisotnim! Hvala za besedo.

Odbor za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na svoji 7. redni seji 3. junija letošnjega leta kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi.

Odbor je bil pred obravnavo seznanjen z mnenjem Zakonodajno-pravne službe, mnenjem Državnega sveta, stališče Vlade do mnenja Državnega sveta, mnenjem Skupnosti občin Slovenije, mnenjem Združenje občin Slovenije, mnenje Komisija za narodne skupnosti ter mnenje Občine Izola in Občine Kamnik. Glede na to, da je Zakonodajno-pravna služba k predlogu zakona podala nasprotno mnenje kot ga zagovarja Vlada kot predlagateljica zakona, je bilo na seji odbora uvodoma s strani predstavnice Vlade pojasnjeno, da Vlada ne more slediti mnenju Zakonodajno-pravne službe, ki opredeljuje pravico prebivalcev do lokalne samoupravo kot pravico do lastne občine. Po mnenju Vlade gre za napačno razumevanja pojma Lokalne samouprave in 9. člena Ustave, ki govori o tem, da je v Sloveniji zagotovljena lokalna samouprava. Na podlagi Evropske listine Lokalne samouprave pomeni pravico do lokalne samouprave, pravico in sposobnost lokalnih oblasti, v konkretnem primeru občin, da v mejah zakona urejajo in opravljajo bistveni del lokalnih, javnih zadev v korist svojega prebivalstva. Zato Vlada meni, da je vztrajanje na dosedanjem postopku ob podrobnejši konkretizaciji pogojev za ustanavljanje občin oziroma še podrobnejši določitvi postopka s pravnim varstvom, v katerem bi predlagatelj lahko iztožil pravico do lastne občine, kot to predlaga Zakonodajno-pravna služba, v nasprotju z Ustavo in Evropsko listino o lokalni samoupravi.

Z mnenjem Vlade se ni strinjala predstavnica Zakonodajno-pravne službe, ki je v dodatni obrazložitvi mnenja opozorila, da je koncept predloga zakona nejasen tako z vidika veljavne ustavne in zakonske ureditve kot z vidika predlaganih rešitev, saj je predlagano črtanje večine zakonskih določb, ki urejajo

obravnavano področje. Menila je, da ustavne določbe, ki se nanašajo na lokalno samoupravo, z njeno uvedbo v Republiki Sloveniji niso izčrpane, in bi bilo treba, če je namen predlagatelja preprečiti nadaljnje drobljenje teritorialne strukture lokalne samouprave in arbitrarnost pri odločanju v tem postopku, razmisliti o izboljšavi veljavne ureditve v smeri zaostrovanja in natančnejše razdelave pogojev za ustanovitev občine.

V razpravi o členih predloga zakona so bili na seji izraženi različni pogledi in mnenja. Nekateri člani odbora so menili, da različni pogledi Zakonodajno-pravne službe in Vlade Republike Slovenije porajajo dvome v predlagani koncept predloga zakona. Odbor je večinsko podprl vsebinski koncept predloga zakona in predlagano rešitev, da se sedanja ureditev ustanavljanja občin spremeni v ureditev spreminjanja območij občin in s tem zaključi proces ustanavljanja novih in novih občin. Poudarjeno je bilo, da je skrajni čas, da se začnemo postopoma približevati sodobni organiziranosti lokalne samouprave v nekaterih razvitih evropskih državah. To pa seveda nikakor ne pomeni, da se mreža občin ne bo več spreminjala, da v prihodnje ne bo več možno ustanoviti nove občine, vendar pa predlog zakona določa jasno spodnjo mejo 5 tisoč prebivalcev, razen v primeru združenja, ko je število prebivalcev nove združene občine lahko tudi manjše od 5 tisoč.

Odbor ni podprl amandmaja k 2. členu predloga zakona, s katerim bi naj zagotovili in nadgradili pogoje za ohranjanje in razvoj avtohtonih narodnih skupnosti, prav tako pa odbor ni podprl amandmaja k 7. členu predlaganega zakona, s katerim bi kot izjemo pri dodelitvi statusa mestne občine dopustili, da se status mestne občine lahko dodeli občini, ki na državni in svetovni ravni upravlja s pomembno naravno in kulturno dediščino in je ta vpisana v seznam svetovne dediščine pri Unescu, čeprav ne izpolnjuje pogojev števila prebivalcev in delovnih mest.

Odbor ni sprejel nobenega amandmaja, sprejel pa je vse člene predlaganega zakona, zato predlaga Državnemu zboru, da predlog zakona sprejme v predloženem besedilu. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališča Poslanske skupine Zares bo predstavil Vili Trofenik. Prosim.

VILI TROFENIK: Še enkrat hvala lepa za besedo.

Ob iztekajočem četrtem mandatu na področju lokalne samouprave in ob številnih spremembah zakonodaje na področju ustanavljanja lokalnih skupnosti v preteklosti, smo pristali pri trenutnih 210 občinah, izmed katerih jih več kot polovica ne ustreza spodnji meji 5 tisoč prebivalcev oziroma jih je več kot polovica rezultat izjemnega ustanavljanja občin, pa še vedno niso potešeni vsi apetiti po novih občinah. Do takega

stanja je prišlo zaradi napačnega razumevanja ustavne pravice do lokalne samouprave, ki se je žal prevečkrat razumela in tolmačila kot pravica do svoje občine in zaradi pomanjkanja kakovostnega, strokovnega in politično podprtega nacionalnega projekta členitve države na občine.

Posledica dosedanjih ravnanj je, da imamo občine, ki se zelo razlikujejo po sposobnostih uresničevanja z ustavo in zakonih urejenega sistema lokalne samouprave, in vedno bolj od državne blagajne finančno odvisen sistem lokalne samouprave, kar je v nasprotju s temeljno usmeritvijo lokalne samouprave o čim večji finančni avtonomiji. Obstoječa razdrobljenost in težnje po nadaljnjih členitvah direktno ogrožajo kvaliteto uslug na področju lokalne samouprave, zaradi tega so potrebne spremembe zakonodaje v smislu varovanja kvalitete lokalne samouprave.

Predlagane spremembe zakona spreminjajo dosedanjo ureditev ustanavljanja novih občin v ureditev spreminjanja njihovih območij in ureditev ustanavljanja mestnih občin v ureditev podeljevanja statusa mestne občine. S predlagano spremembo zakonov se črtajo vse določbe o pogojih, ki bi jih naj izpolnjevala občinam, in ki so v preteklosti privedli do tako napačnega enačenja pravice do lokalne samouprave s pravico do svoje občine in omogočali arbitrarno odločanje Državnega zbora. Območje občine se v prihodnje lahko spremeni z zakonom po prej opravljenem referendumu, zakonodajni postopek pa je izenačen z običajnim zakonodajnim postopkom. Čeprav je sposobnost zagotavljanja kvalitete lokalne samouprave povezana s številom prebivalcev, se postavlja vprašanje o ustreznosti konkretnega števila oziroma kriterija 5 tisoč prebivalcev.

Nedvomno je, da v primerjavi z nekaterimi drugimi državami, ki so v preteklosti izvedle reforme lokalne samouprave ali pa te reforme izvajajo postopoma, ta številka relativno nizka. Razumeti jo je le kot prvi korak v smeri, ki naj zaustavi in do neke mere stabilizira dosedanje trende teritorialnih drobitev na področju lokalne samouprave v Sloveniji in s tem omogoči pripravo prepotrebnih nadaljnjih korakov. Predlagane spremembe predstavljajo, čeprav pozen, vendar nujno potreben korak, ki pa ni zadosten. V nadaljevanju so nujni naslednji koraki na področju financiranja, ki bodo sledili težnjam po prepotrebni čim večji finančni avtonomiji, razpršenosti finančnih virov ter stimuliranju prizadevanj za čim večje lastne finančne vire, in tudi na področju pristojnosti in nalog lokalnih skupnosti, ki po naravi problematike ne morejo biti izenačene v občino s tako različnim kadrovskim, finančnim in gospodarskim potencialom, kot je to primer pri nas. Nujno je v naslednjih korakih tudi ustrezno rešiti položaj mestnih in tistih občin, ki opravljajo pomembne naloge širšega pomena, ne izpolnjujejo pa pogojev za pridobitev statusa mestne občine. Skrajni čas je, da se nekaj

naučimo iz preteklosti in razmislimo o potrebni strategiji in političnem konsenzu o nadaljnjem razvoju lokalne samouprave.

S takim prepričanjem in pričakovanji o nujnih naslednjih korakih bomo v naši poslanski skupini, Zares, predlagane spremembe zakona podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Lep pozdrav kolegice in kolegi, predsednik Državnega zbora, minister!

V tej državi smo naredili nekaj pomembnih korakov. Eden je bil sigurno osamosvojitve, drug takšen pomemben korak je bil leta 1994 sprejem Zakona o lokalni samoupravi in seveda potem tretji vstop v evropske integracije. Marsikaj, o čemer se je odločilo v Državnem zboru, se je sfižilo, malokaj pa je obrodilo resnično dobre sadove. Če kaj, potem je nadpovprečno dobro obrodila sadove sprememba Zakona o lokalni samoupravi in ustanavljanju občin. Še boljši bi bili, če bi takrat v zakon zapisali, da tisti, ki si želijo občino, jo na referendumu tudi ustanovijo, ali tako, kot je bil tudi predlog, faraobčina. To se žal ni zgodilo. Pa vendar tako na levi, kot na desni rezultate tega odločanja, tega dela čutijo državljanke in državljani v tej državi vsi, ne glede na to, ali volijo eno ali drugo politično opcijo.

In sedaj, ko smo padli za 20 mest na gospodarski privlačnosti, ko smo študentom pobrali malice, ko upokojencem jemljemo penzije, je končno ta vlada prišla tudi s predlogom spremembe Zakona o lokalni samoupravi. To pomeni, enega izmed dobrih, odličnih projektov, ki je dajal sadove ne glede na to, ali je to leva ali desna, ker so občanke in občani v vsaki občini pač opredelili tako, kot so, se je ta vlada spomnila, da vzame še to. Vam je še kaj ostalo? Bojim se, da nič več. Ste pač takšni, kakršni ste. Zakaj to jemljete? Zakaj? Zato, ker ta zakonodaja ni zrasla na vašem zelniku, zato ker niste bili avtorji tega, zato ker enostavno ne želite, da se Slovenija razvija decentralizirano, zato ker se je po sprejemanju takšnega ali drugačnega in ne vem katerega že zakona o skladnem regionalnem razvoju pač nič ni zgodilo. Tudi sedaj, če mene vprašate, imamo kar dober zakon o skladnem regionalnem razvoju, vendar bi bilo treba dati denar. Nekaj je takšnih primerov županov, ki sedijo tudi tu notri, z daleč pod 5 tisoč prebivalci.

Ampak, pokazalo se je še nekaj v teh štirih mandatih, kar sem tudi sam prisoten. Da so nastajale, sploh takrat, ko je imela leva stran večino, takšne občine, kakšne je ona hotela, samo v zakonu bi še moralo biti zapisano - za to pa bi tudi v Slovenski ljudski stranki glasovali, ker se to dogaja - , da če je predlagatelj Anton Anderlič, potem se občina ustanovi, če pa je kdo drug, pa ne. Kolegice in kolegi, to kar ste

naredili sedaj tik pred tem, da bi tudi nastala občina Ankaran, je - milo rečeno - takšno vaše početje usmiljenja vredno. Celó več. Zakonodajno-pravna služba vam je napisala, je dala stališče, z obrazložitvijo Vlade se zopet Zakonodajno-pravna služba ni strinjala - da je to v nasprotju s slovensko ustavo. Nekdo je rekel, da je imeti občino pravica in pravica je tudi sposobnost upravljati s to občino. Kolegice in kolegi, veliko zakonov, veliko obveznosti nalagate na lokalne skupnosti, zato niste poskrbeli za denar, za finance. Sedaj celo nekateri napovedujete, da boste še pipico zaprli, torej še financiranje. Ja, sprejmite, enostavno! Glejte, potegnite maske dol in recite, da bomo ukinili občine. Naredite to, saj imate možnost, imate večino, vse si lahko privoščite!

Seveda je vprašanje, kako dolgo vas bodo gledali in poslušali državljanke in državljani. Vaš čas se izteka, čas lokalne samouprave še prihaja. In zato bomo v Slovenski ljudski stranki nasprotovali takšnemu butastemu zakonu.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Čas se je iztekel. Stališče Poslanske skupine DeSUS bo predstavil Franc Jurša. Prosim.

FRANC JURŠA: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav ministru, kolegice in kolegi!

Prav je, da imamo v tej dvorani različna mnenja, in prav je, da jih usklajujemo. Jaz spoštujem vsako mnenje. Tokrat bom povedal mnenje naše poslanske skupine in v veliki meri tudi svoje osebno mnenje.

Število občin v naši mali državi neprestano narašča. Spomnil bi rad, vas veliko ve, da smo imeli leta 1990 v naši državi 60 občin, da smo imeli leta 1995 ob reformi 147 občin, leta 2002 193 občin, sedaj jih imam 210. Kot sem že rekel, v naši poslanski skupini to po svoje ocenjujemo in na nek način nasprotujemo, da se to neizmerno drobljenje širi in širi. Mislím, da bi morali v prihodnosti spodbujati to, da bi se male občine združevale, da se ne bi drobile. Mi imamo v tej državi 117 občin, ki ne izpolnjuje pogojev. Ne morem verjeti, da smo si zakonodajo na tem področju uredili in da smo jo potem zavestno zaradi političnih interesov tudi spreminjali oziroma spreminjali možnosti za ustanovitev občin. 5 tisoč prebivalcev bi morala biti neka meja in prav je, da se zapiše in utemelji.

Eden izmed največjih problemov občin je problem financiranja. Prihodki občin so doslej vsa leta naraščali, zdaj pa se bo prvič zgodilo, da bodo padali. Še večji padec se zaradi načina upoštevanja dohodnine lahko pričakuje leta 2011. Prihodki se izjemno zmanjšujejo, večji pa so tudi izdatki na področju socialnih transferjev, za katere je občina dolžna zagotoviti sredstva za svoje občane. Zagotoviti je treba sredstva za uresničevanje z zakonom določenih nalog občin, vedno manj pa je sredstev za razvojne naloge in investicije,

zlasti za investicijsko vzdrževanje na področju vrtcev, šol in tako dalje.

Zaradi vsega navedenega v naši poslanski skupini načeloma podpiramo predlog Vlade. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil Bogdan Barovič.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi, gospod minister!

V Slovenski nacionalni stranki smo - to pomnim že deset let - vedno opozarjali, da smo proti drobljenju občin. V Slovenski nacionalni stranki smo vedno opozarjali, da Državni zbor kot zakonodajna veja oblasti krši Zakon o ustanovitvi občin. Ne glede na oblast, saj so bili na oblasti Liberalni demokrati, so bili SDS, so bili Socialni demokrati - vedno je bila ustanovitev občin zgolj in samo politična odločitev. Ko so bili na oblasti eni, so ustanavljali svoje občine, ko so bili drugi, so želeli ustanavljati svoje občine. In hvala bogu, da se je oziroma da se bo v tem mandatu, tudi ob obljubah prisotnega ministra, ki jih imam zapisane, ta zgodba končala.

Leta 1991 smo imeli 60 občin - država Republika Slovenija. Leta 1995, torej pet let kasneje, smo imeli 147 občin, trikrat več. Leta 1998 je bilo dodanih še 46. Danes jih imamo 210, kar pomeni, 150 več od leta 1991. Od tega jih več kot polovica ni izpolnjevala in ne izpolnjuje pogojev za ustanovitev občine. Ni pošteno, in tu ima Slovenska nacionalna stranka čisto vest, da se danes izgovarjajo, "ker pa je Mirna na vrsti, ste pa sprejeli ta zakon" ali, "ker pa je ta in ta na vrsti, ste sprejeli ta zakon". Nekoč, nekje se zgodba mora končati. In tu se pač je oziroma upam, da se bo. In prav je tako.

Vsem seveda želimo, da imajo takšno lokalno skupnost, ki bo izpolnjevala pogoje. To pa je, da ima osnovno šolo, da ima primarno zdravstveno varstvo, da ima preskrbo z življenjskimi potrebščinami, da ima komunalno opremljenost, da ima poštne storitve, da ima finančne storitve, da ima knjižnico, da ima prostor za upravno dejavnost lokalne skupnosti in da ima 5 tisoč prebivalcev, ker le toliko ali več prebivalcev lahko prenese neko finančno vzdržnost, manj ne gre. Nič dobrega nismo naredili, ko smo ustanavljali mikroobčine. S tem ni bila na škodi država, s tem so bile na škodi vse ostale občine, ki so združevale sredstva. In vsaka občina je dobila vedno manj in manj. In tiste, ki izpolnjujejo pogoje, niso mogle izpolnjevati vseh pogojev in želja lokalne skupnosti ravno zaradi tega.

Nič nepoštenega ali slabonamernega ni v tem zakonu. Gre za to, da bomo - upam vsaj - prenehali s to politično delitvijo teh občin. Da je pogoj pač takšen in kdor ta pogoj

izpolnjuje in če želi imeti svojo občino pod pogoji, jo bo pač imel - brez slabe vesti in brez zadržkov. Res pa je tisto, kar so zapisali v Zakonodajno-pravni službi in kar najbrž ugotavljamo tudi sami - da je treba dopolnitev zakona peljati v smeri zaostrovanja in natančnejših razdelitvenih pogojev za ustanovitev občin. To pa je res. To, kar je zapisano v predlogu tega zakona, je dober korak in dobra usmeritev, z željo dejansko narediti na tem področju red, vendar premalo konkretno, premalo natančno, premalo restriktivno - še vedno. Za popravek bo še vedno čas.

In v Slovenski nacionalni stranki bomo glede na ,vseskozi, svoje trditve ta predlog zakona podprli in želeli, da bomo imeli res tiste občine, ki bodo izpolnjevale vse zahtevane pogoje.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil Milan Gumzar, prosim.

MILAN GUMZAR: Hvala za besedo. Spoštovani gospod minister, gospod predsednik, kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Trenutno stanje v Sloveniji je takšno, da imamo v Sloveniji 210 občin. Letos pričakujemo ustanovitev še novih občin, ne glede na vzdušje v Državnem zboru, in se nam to lahko zgodi celo s sklepom Ustavnega sodišča. 110 občin ima manj kot 5 tisoč prebivalcev, čeprav je to število kriterij za ustanovitev novih občin od začetka. Tudi od začetka smo pravzaprav ustanavljali občine po še nekaterih drugih kriterijih. Občine se med seboj zelo razlikujejo po sposobnostih uresničevanja z ustavo in zakoni urejenega sistema lokalne samouprave.

Izhajajoč iz funkcionalne sestavine lokalne samouprave, ki vključuje naloge, in sposobnosti financiranja in opravljanja teh nalog lahko ugotovimo, da imajo občine praviloma po vrsti enake naloge, le obseg je različen, pri čemer finančno in kadrovske manj sposobne občine ne uveljavljajo oziroma ne dosegajo enakih standardov, storitev za svoje občane. Nimajo vse občine zadostnih in dovolj raznovrstnih lastnih virov financiranja in je bilo treba znotraj države zagotoviti dodatna sredstva, kar je sicer dobro, saj je tudi država občinam nalagala dodatne naloge. Nimajo vse občine dovolj človeških virov za učinkovito samostojno izvajanje upravnih in razvojnih nalog in je bilo zato nujno tudi z dodatnimi finančnimi sredstvi iz državnega proračuna spodbuditi skupno izvajanje teh nalog.

Objektivno je sposobnost zagotavljanja uresničevanja potreb in interesov lokalne skupnosti in uresničevanja z zakonom določenih izvirnih nalog občine povezano s številom prebivalcev, ki zagotavljajo občini primarna sredstva za

opravljanje njenih nalog. Zato lahko pogoj 5 tisoč prebivalcev hkrati velja kot objektivna podlaga za oceno, da občine z manjšim številom prebivalcev niso sposobne uresničevati svojih nalog v skladu z načeli funkcionalne in finančne avtonomije. Glede na potek dosedanjih postopkov oblikovanja in spremljanja mreže občin se zastavlja vprašanje, kaj lahko pričakujemo, če zakonske podlage ostanejo enake. Neutemeljeno je pričakovati, da bodo vsi udeleženci tega postopka v prihodnje, ob upoštevanju funkcionalne in finančne samostojnosti občine, sledile skupnemu cilju, to je takšnim občinam, ki bodo sposobne zagotavljati skupne potrebe in uresničevanje skupnih interesov svojih prebivalcev. Ta cilj je mogoče doseči samo s spremembami zakona, vendar na več načinov. Skrajna možnost je postavitev višjih kriterijev za občino, na primer število prebivalcev, določitev načina in rokov za samostojno združevanje občin in pristojnosti zakonodajalce, da z zakonom v skladu z višjimi kriteriji na predlog Vlade združi občini, če se ne združijo prostovoljno. Dejstvo pa je, da bi v vsakem primeru morali o tem združevanju ugotoviti voljo prebivalcev na referendumu, kar sem pa trdno prepričan, da v Sloveniji ne bi uspelo. Cilj pa je mogoče doseči tudi postopoma, in sicer tako, da se s spremembami postopka za spremembe območij občin in ob polnem spoštovanju določb ustave in Evropske listine lokalne samouprave najprej zaustavi nadaljnja drobitev občin ter stabilizirajo njihove funkcionalne in finančne sposobnosti. Ob tem je treba občine spodbuditi k povezovanju in skupnem opravljanju nalog, ki presegajo sposobnost vsake od njih, je pa v njihovem interesu, da jih opravljajo skupaj. Na ta način je mogoče pričakovati, da se bo mreža občin ustanovila in omogočila poglobljeno funkcionalno analizo dejanskega opravljanja nalog iz pristojnosti občin, uveljavljenega načela subsidiarnosti pri določanju teh nalog in pri zagotavljanju financiranja teh nalog.

Cilj predloga zakona je vzpostavitev stabilne teritorialne strukturne lokalne samouprave, ki bo omogočala samostojnost občin pri uresničevanju lokalne samouprave, zato bomo v Poslanskem klubu LDS-a predlog spremembe zakona podprli, čeravno smo v poslanskem klubu prepričani, da so dosedanje občine pripomogle k hitrejšemu razvoju države predvsem pri zagotavljanju komunalne infrastrukture na podeželju in zagotavljanju boljših pogojev za predšolske in osnovnošolsko dejavnost in so s tem dvignile kvaliteto življenja svojih občank in občanov.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče poslanske skupine narodnih skupnosti bo predstavil dr. László Göncz. Prosim.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani gospod minister, kolegice in kolegi!

Zavedamo se, da je glavni razlog za dopolnitev obstoječega zakona o lokalni samoupravi ta, da se uredi področje pogojev, ki opredeljujejo ustanavljanje novih občin, ter da se upoštevajo, da se uveljavijo spremembe v smeri zmanjšanja procesa drobljenja območij občin. S tem se načelno strinjamo tudi v okviru naše poslanske skupine in smo mnenja, da bo treba v tej smeri narediti nadaljnje, predvsem vsebinsko in z vidika dejanskih interesov prebivalstva vzdržne korake. Vendar moramo zaradi pomembnih, žal pomanjkljivo določenih določb zakona z vidika avtohtonih narodnih skupnosti, tudi ob sprejemanju sedanjega predloga opozoriti na ta vidik oziroma na težave na tem področju. Zaradi pomena organiziranosti lokalne samoupravi z vidika ohranjanja naravne identitete avtohtonih narodnih skupnosti opozarjamo, da Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi, tudi zaradi besedila 2. člena, ki predvideva črtanje tretjega odstavka 13 a. člena, ki se neposredno nanaša na ustavno vlogo avtohtonih narodnih skupnosti na področju organiziranja lokalne samouprave, v določenem smislu pomeni krčenje dosedanje zakonske ravni. To velja, kljub temu da je bil narodnosti vidik tukaj prisoten bolj v neki drugačni vlogi.

Omenjeni, sedaj še veljavni tretji odstavek 13 a. člena, čeprav tudi zgolj enostransko in ne s celovitega aspekta, opredeljuje, da je prisotnost avtohtonih narodnih skupnosti pomemben dejavnik pri ustanavljanju občin na območjih, kjer živijo pripadniki italijanske in madžarske skupnosti, zato bo pomenilo črtanje tako imenovanega narodnostnega vidika pri pogojih za ustanavljanje občin zmanjšanje možnosti uveljavljanja zakonskih pravic narodnih skupnosti. Drugič poudarjam, čeprav je tukaj ta vidik bil v nekakšni drugi vlogi do sedaj.

S sprejetjem predloga zakona se v določenem smislu zmanjša oziroma se zoži funkcija skupnosti kot subjektov na področju organiziranosti lokalne samouprave na narodnostno mešanem območju predvsem zato, ker tudi 5. člen Zakona o lokalni samoupravi določa le en segment reševanja tega pomembnega vprašanja. Na Komisiji za narodne skupnosti in tudi na Odboru za lokalno samoupravo smo obravnavali naš dopolnilni amandma, ki pa ni dobil podpore in glede na dejstvo, da 5. člen zakona ni bil odprt in tudi zato, ker v samem amandmaju, si moramo priznati, da ta problematika ni bila celovito zastavljena ravno zaradi neodprtosti omenjenega člena, smo predvsem želeli opozoriti na vrzel na tem področju.

Čeprav v okviru predlaganih sprememb omenjena vsebina, torej pomen narodnih skupnosti pri organiziranju lokalne samouprave, ne bo izboljšanja po našem mnenju, želimo še enkrat opozoriti na ta vitalni interes narodne skupnosti, kar bi se lahko utemeljevalo tudi z ustavnim in mednarodnopravnimi argumenti, vendar tega sedaj ne bom počel.

Skratka, glede na povedano in na nekakšen dvojni vidik v tem primeru se bova pri glasovanju odločala po svoji vesti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil Bojan Kontič. Prosim.

BOJAN KONTIČ: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani gospod minister, kolegice in kolegi!

Že iz obrazložitve predlagatelja je moč razbrati, da se s tem zakonom črtajo pogoji, ki naj bi jih izpolnjevalo območje, da bi bila lahko občina, ker so bili prav ti pogoji podlaga za presumpcijo pravice do lastne občine in podlaga za arbitrarno odločanje. Prav tako predlagatelj pravi, da so črtane vse določbe, ki so temeljile na razumevanju pravice do lokalne samouprave kot pravice do lastne občine. Odpravljeni so kriteriji za izjemno ustanavljanje občin ter posvetovalni referendum pred dodelitvijo statusa mestne občine. Zanimiva je tudi primerjava, vsaj ta prva, ki govori o Danski, ki ima 5,5 milijona prebivalcev in je imela do pred nekaj let nazaj 271 občin, pa so jih z reformo lokalne samouprave sedaj zmanjšali na 98. Mi imamo pri dveh milijonih prebivalcev 210 občin in nič ne kaže, da se je trend ustanavljanja novih malih občin ustavil - če se ne poseže v kriterije, v postopek ustanavljanja in seveda tudi financiranja lokalne samouprave.

Predlagana rešitev, ki jo predlaga Vlada, je skladna s stališči Socialnih demokratov, ki dejansko že od vsega začetka opozarjamo na sistemsko napako, ki je omogočala, in tudi danes je še vedno tako, pretirano drobljenje Slovenije na zelo različne občine, tako po velikosti kot seveda tudi po številu prebivalcev in prebivalcev. Izjeme so postale pravilo in število občin, ki štejejo manj kot 5 tisoč prebivalcev, presega razumno število.

Danes imamo torej 210 občin, to pomeni, da naj bi občine šteje približno 9500 prebivalcev v povprečju. Realnost je povsem drugačna; imamo izjemno velike in na drugi strani izjemno male občine, tako po številu prebivalcev kot tudi po površini. In kaj smo dosegli z uvedbo te lokalne samouprave in z drobljenjem Slovenije na danes 210 občin? Dosegli smo nasprotno, kar smo želeli. Učinek je namreč ta, da imamo sedaj pri 210 občinah veliko bolj centralizirano Slovenijo, kot bi jo lahko imeli pri manjšem številu občin. Razlog je seveda v tem, da je nemogoče na tako različne občine, tako po velikosti kot posledično tudi po sposobnosti, prenašati državne ali druge naloge na vse občine enako, ker to enostavno ne gre, ker ni potenciala za izvrševanje teh nalog v lokalnih skupnostih. Seveda pa bi bili krivični in bi z oceno, da so manjše občine neuspešne, kot sem dejal, storili krivico in bili dejansko površni pri oceni, kajti te manjše občine so svoje poslanstvo opravile - kakorkoli gledamo na to razdrobljenost. Odpravile

so pomanjkljivosti, na katere so opozarjale takrat, ko so te prebivalke in prebivalci izražali željo po ustanovitvi občin. Na prvem mestu je bila seveda infrastruktura v najširšem pomenu besedi. To so te občine uspešno reševale v preteklih letih in jim tega ni moč očitati. Sedaj so na vrsti projekti, ki prekašajo, ki presegaajo sposobnost teh manjših lokalnih skupnosti in je potrebno povezovanje in ,kot si mi želimo, tudi združevanje.

Ko govorimo o tem, da si želimo spodbuditi proces združevanja, je pomembno poudariti, da je ta prvi korak v to smer s to spremembo zakona pravi in je usmerjen k pravemu cilju; toda, da ne bo dovolj. Treba bo spremeniti zakon o financiranju občin. Le s tem bomo namreč spodbudili lokalne skupnosti k povezovanju. Dokler pa velja in je v preteklosti veljala formula $1 + 1 = 3$ glede količine sredstev, ki jih dobijo lokalne skupnosti, potem ko se razdelijo, seveda ne gre pričakovati, da se bo ta trend ustavil sam od sebe in tudi s spremembo tega zakona bodo želje po ustanavljanju novih občin še vedno prisotne. Torej, treba je storiti še drugi korak, to je spremeniti Zakon o financiranju občin, ki bo stimulatивно naravnano k združevanju občin v večje lokalne skupnosti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil Zvonko Lah.

Prosim.

ZVONKO LAH: Spoštovani kolegice in kolegi, gospod predsednik!

Vlada kot predlagatelj Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi želi preprečiti ustanovitev tistih občin, katerih območja so po mnenju Vlada izpolnjevala pogoje, pa potem v Državnem zboru niso dobila zelene luči za izvedbo referendumov, vendar še vedno upajo, da bo Ustavno sodišče naložilo Državnemu zboru, da napako popravi. S tem zakonom pa želi tudi končati reformo lokalne samouprave, saj so občine temeljne enote lokalne samouprave.

Ustavno sodišče je v svojih odločbah že večkrat navedlo, da je oblikovanje občin proces, v katerem se bodo le-te še naprej oblikovale v smeri k čim bolj naravnim in funkcionalnim celotam ob upoštevanju zakonskih meril. S to spremembo zakona pa se s črtanjem drugega odstavka 13. člena in tretjega odstavka 13.a člena odpravljajo merila za določitev območij in ostane samo kriterij 5 tisoč prebivalcev, ki pa ni bil do sedaj še nikoli ustrezno argumentiran, saj imamo sedaj 110 občin, ki ne izpolnjujejo tega pogoja, pa uspešno zagotavljajo lokalno samoupravo. Če bi Vlada želela preprečiti ustanavljanje neprimernih občin, bi morala pogoje zaostri in konkretizirati, ne pa odpraviti. S tem je mogoče ustanoviti občino s 5 tisoč prebivalcev, ki pa ne izpolnjuje pogojev, ki

so bili do sedaj navedeni v 13. členu Zakona o lokalni samoupravi. Tako bo lahko nastala občina, ki v strnjenem blokovskem naselju ima 5 tisoč prebivalcev, če bo takšna trenutna politična volja.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo mnenja, da je predlagani zakon v nasprotju z 9. členom Ustave in Evropsko listino o lokalni samoupravi, in ga ne bomo podprli.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin. Ker k predlogu zakona matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji Državnega zbora ni mogoče vlagati. Zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 2. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **8. TOČKO DNEVNEGA REDA - DRUGA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O FINANČNEM POSLOVANJU, POSTOPKIH ZARADI INSOLVENTNOSTI IN PRISILNEM PRENEHANJU V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade. Besedo ima Boštjan Škrlec, državni sekretar na Ministrstvu za pravosodje.

Prosim.

BOŠTJAN ŠKRLEC: Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Dovolite mi, da vam v kratkem predstavim vsebino predloga sprememb in dopolnitev Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju. Ta zakon je eden izmed tistih zakonov, ki sodijo v paket slovenske izhodne strategije iz kriznih razmer, v katerih smo se znašli. Cilji tega zakona so predvsem povečanje učinkovitosti in izboljšanje položaja upnikov v stečajnih postopkih, eden izmed pomembnih ciljev pa je tudi možnost dotoka svežega kapitala v podjetja, ki se znajdejo v postopku insolventnosti. Če predstavim sklope spremembe, ki jih vsebuje predlagana novela.

Prvi sklop sprememb in dopolnitev gre v smeri ukrepov za povečanje učinkovitosti postopkov zaradi insolventnosti in z njimi povezanih izvršilnih postopkov. Gre za to, da je določena enotna stvarna pristojnost okrožnih sodišč za vse postopke zaradi insolventnosti. S tem zasledujemo večjo kvaliteto odločanja v teh postopkih, ki so v pravnih in v drugih okoliščinah precej specifični. Enotna krajevna pristojnost Višjega sodišča v Ljubljani za vse pritožbene postopke je ukrep, ki ima cilj zagotoviti večjo enotnost sodne

prakse v postopkih zaradi insolventnosti in stečajev. Uvedba pristojnosti sodniških pomočnikov pri enostavnejših procesnih dejanjih v teh postopkih bo omogočalo, da bodo sodniki razbremenjeni določenih opravil in bodo s tem lahko več časa posvetili najtežjim odločitvam v teh postopkih. Prav tako se določijo in širijo pravila za elektronsko poslovanje sodišč z upravitelji in odvetniki, s čimer se ponovno širijo pozitivni učinki avtomatizacije postopkov v teh sodnih postopkih. Pospešitev in racionalizacija postopka preizkusa terjatev v stečajem postopku je nadaljnji ukrep za večjo učinkovitost in na koncu naj omenim tudi pospešitev in povečanje učinkovitosti prodaje stečajnega premoženja stečajnega dolžnika.

Drug sklop ukrepov gre v smer, da se zagotovi poštenemu podjetniku ali zasebniku, da tudi znotraj postopkov zaradi insolventnosti oziroma stečaja lahko na novo začne in ponovno odpre dejavnost kot samostojni podjetnik oziroma zasebnik. Seveda je takšna možnost mogoča samo pod določenimi, precej ostrimi pogoji in pod nadzorom sodišča in stečajnega upravitelja. Izboljšuje se tudi položaj upnikov in upniškega odbora, saj ima upniški odbor več možnosti pri sklicevanju sej upniškega odbora. Pri določanju kraja namreč lahko s soglasjem vseh upnikov določi za kraj zasedanja tudi kraj, ki je izven sedeža sodišča, kjer se ta postopek odvija.

S ciljem večje profesionalizacije in strokovne usposobljenosti in tudi večjega in boljšega nadzora nad delom stečajnih upraviteljev predlog novele uvaja kar nekaj novosti pri organizaciji dela stečajnih upraviteljev. Prva in najpomembnejša taka novost je uvedba zbornice upraviteljev, ki bo imela pomembne dolžnosti za zagotavljanje večje kvalitete dela upraviteljev. Gre za to, da je dolžnost zbornice zagotavljati stalno izobraževanje upraviteljev. Dolžnost je sprejeti kodeks dobrih praks in dolžnost je dajati upraviteljem priporočila za izvedbo teh dobrih praks. Natančna in nova so tudi pravila o disciplinski odgovornosti stečajnih upraviteljev, o katerih bodo odločale komisije prve in druge stopnje, v katerih bodo večino članov imeli sodniki in ne stečajni upravitelji, s čimer se zagotavlja večja nepristranskost in objektivnost odločanja pri teh postopkih. Ohrani se veljavna ureditev imenovanja upraviteljev po vrstnem redu pripada, s to izjemo, da bo za stečaje večjih pravnih oseb mogoče stečaje dodeliti samo tistim upraviteljem, ki že imajo dve leti izkušenj z opravljanjem dela stečajnega upravitelja. Jasno je tudi določeno v predlagani noveli, katere storitve je mogoče zaračunati zunanjim izvajalcem in katere storitve mora stečajni upravitelj plačati sam iz svoje nagrade, ki jo .../opozorilni znak./... prejme za svoje delo. S tem seveda sledimo večji transparentnosti in tudi večji ekonomičnosti tovrstnih postopkov.

Na koncu naj omenim še dve pomembni stvari, to je možnost dotoka svežega kapitala v podjetja, ki se znajdejo v postopku insolventnosti. Tam imajo lastniki oziroma ima poslovodstvo ali

upniški odbor, če lastniki niso izvedli dokapitalizacije, možnost, da razpišejo dokapitalizacijo in s tem omogočijo vplačila svežega kapitala tudi za osebe, ki niso lastniki. S tem rešijo finančno stanje družbe.

Nazadnje pa naj omenim tudi to, da država črta iz seznama prednostnih terjatev neplačane davščine v obdobju enega leta. To z namenom, da se omogoči večja količina stečajne mase in torej več sredstev za upnike, ki nastopajo v stečajnem postopku. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila Odbora dajem besedo dr. Vinku Gorenaku.

Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje je omenjeni zakon obravnaval na 19. seji, 27. maja 2010. V postopek ga je posredovala seveda Vlada.

Imeli pa smo na razpolago naslednje dokumente: mnenje Zakonodajno-pravne službe, mnenje Državnega sveta, mnenje Sodnega sveta, dopis Obrtniško-podjetniške zbornice in dopis Združenja upnikov HKS Sicura.

Predstavnik predlagatelja, državni sekretar, gospod Škrlec, je v dopolnilni obrazložitvi navedel stvari, ki smo jih pravzaprav slišali pravkar, in če dovolite, jih ne bi ponavljal.

Predstavnik Zakonodajno-pravne službe je povedal, da so pripombe iz njihovega pisnega mnenja ustrezno upoštevane v vloženi amandmajih koalicijskih poslanskih skupin v predlogu za amandmaje odbora.

Predstavnik Državnega sveta, državni svetnik, gospod Vnučec, je povedal, da pristojna komisija Državnega sveta zakon podpira.

Predstavnica Sodnega sveta mag. Darja Novak Rajšek je povedala, da Sodni svet k predlaganemu zakonu podaja pozitivno mnenje.

Obrtniško-podjetniška zbornica oziroma njen predstavnik Pavel Suhadolnik je povedal, da predlagani zakon podpirajo, čeprav ne rešuje vseh problemov malega podjetništva.

Predstavnik združenja Sicura, gospod Oblak, pa je povedal, da predlagani zakon v ničemer ne izboljšuje položaja upnikov, torej tistih, ki naj bi jim bili insolventni postopki dejansko namenjen. Opozoril je, da upniški odbor kot izvoljeno predstavniško telo upnikov na podlagi veljavnega zakona nima več vpogleda v celotno dokumentacijo stečajnega dolžnika, zato je v primerjavi s stečajnim upraviteljem v neenakopravnem položaju.

Članice in člani odbora so v razpravi predlagani zakon načeloma podprli, pri čemer pa smo opozicijski poslanci

izrazili bojazen, da se bo s predlagano ustanovitvijo zbornice upraviteljev dejansko izboljšal le njihov položaj in možnost medsebojne zaščite, predvsem v disciplinskih postopkih, kar se je v zadnjih letih večkrat tudi dejansko dogajalo, vsaj v primeru drugih zbornic.

Odbor je sprejel koalicijske amandmaje - če dovolite, jih ne bi našteval, kar veliko jih je -, ni pa sprejel amandmajev opozicijskih poslanskih skupin oziroma so ti postali brezpredmetni. Odbor je sprejel tudi dva amandmaja odbora, k 27. in 94. členu, ter glasoval v skladu s 128. členom Poslovnika o vseh členih zakona skupaj in jih sprejel. Predlagano besedilo zakona pa je sestavni del poročila. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil mag. Radovan Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Kolegice in kolegi!

Kar nekaj časa smo čakali, da smo v poslanske klopi dobili predlog zakona, ki je danes pred nami. V izhodni strategiji Vlade je ta zakon opredeljen kot eden ukrepov, ki so potrebni za oživitev in spodbuditev gospodarske aktivnosti in rasti. Vlada sama pravi, da so se v javnosti že od sredine lanskega leta pojavile razprave in razmišljanja o tem, da je na področju stečajev v luči kriznih razmer treba napraviti nekaj sprememb. Žal, za večino ukrepov Vlade, ne samo za tega, velja, da se k reševanju pristopa prepočasi. Pa je res vprašanje, ali je vsak ukrep res potreben tolikšnega tuhtanja in predvsem časa od detekcije do rešitve problema.

V pripravo rešitev tega zakona je predlagatelj vključil kar najširši krog vseh tistih, na katere se stečajni postopki tako ali drugače nanašajo. Tako je že oktobra leta 2009 minister imenoval posebno mešano delovno skupino, v kateri so bili tako predstavniki sodišč kot predstavniki stečajnih upraviteljev, predstavniki gospodarstva, zbornic, obrtne, gospodarske, Združenja bank Slovenije, akademski strokovnjaki in tako naprej. Delovna skupina je imela nalogo, da prouči predvsem štiri sklope vprašanj, in sicer: možnosti za večjo učinkovitost postopkov zaradi insolventnosti, problematiko reševanja zdravih jeder, ustreznost ureditve glede položaja upnikov in ustreznost ureditve položaja upraviteljev v postopkih zaradi insolventnosti. Organiziran in izveden je bil tudi strokovni posvet. Delovna skupina se je posebej sestajala tudi s predstavniki, ki niso bili člani delovne skupine.

Da ne bomo vedno samo kritizirali, naj pohvalimo takšen pristop predlagatelja na tem mestu. Tako je pred nami v veliki meri dobro in korektno pripravljen predlog sprememb zakona. V razpravi na odboru pa smo vendarle zasledili nekaj pripomb,

predvsem Obrtno-podjetniške zbornice, ki zaznavajo probleme, katere predlog novele ne rešuje. Gre za položaj samostojnega podjetnika v primeru stečaja, ko se poraja vprašanje razlogov, zakaj se stečaj samostojnega podjetnika obravnava drugače kot stečaj gospodarske družbe. Kot drugo pa je bila izpostavljena neprimerna ureditev položaja malega upnika v postopkih prisilne poravnave. Menimo, da bi bilo ti dve vprašanji potrebno kaj kmalu razrešiti z novo novelo zakona.

Sedaj pa k zbornici. Strategija ustanavljanja in delovanja zbornic v Republiki Sloveniji je popolnoma nekonsistentna in nedorečena. To lahko rečemo kot prvo. Če pa gremo pogledat konkretno predlagano rešitev v tem primeru, pa nam hitro postane jasno, da predlagana rešitev vodenja disciplinskih postopkov ne bo obrodila sadov. Vrana vrani pač ne izključe oči in zavestno ustvarjamo ureditev, kjer že vnaprej vemo, da bo disciplinski organ le krinka za opravičevanje takšnih ali drugačnih kršitev, ukrepov zoper člane zbornic pa ne bomo nikdar in nikoli videli. Sploh če imamo v mislih dejstvo, da gre za vsega skupaj nekaj manj kot sto ljudi, ki bodo člani te zbornice.

Zatorej bomo v poslanski skupini podprli predlog amandmaja, ki nam, če ne drugega, daje vsaj možnost dodatnega razmisleka ureditve tega področja. Tudi zakon bomo v Slovenski ljudski stranki podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojujencev bo predstavil Franc Jurša.

FRANC JURŠA: Hvala lepa za besedo. Vsem prav lep pozdrav še enkrat!

Poslanska skupina DeSUS bo prispevala svoje glasove k sprejetju novele tega zakona. Zavedamo se, da je osnovni zakon deležen precej sprememb, vendar gre za izjemno pomembno področje, saj ureja področje prisilne poravnave in stečaja, kjer je ključnega pomena čim hitrejša zaključitev teh postopkov z namenom varovanja pravic paritetno vseh upnikov in seveda tudi dolžnika.

Predlagana novela po mnenju poslancev DeSUSa stremi k učinkovitejšim insolventnim postopkom. To nakazujejo spremembe v smeri določitve enotne stvarne pristojnosti sodišč, enotne krajevne pristojnosti v pritožbenih postopkih, uvedba sodniških pomočnikov, uvedba elektronskega poslovanja med sodišči, upravitelji in odvetniki, spremembe v smeri pospešitve in povečanja učinkovitosti prodaje premoženja stečajnega dolžnika in druge. Vprašanje, ki se nam zastavlja, je: ali novela pomeni izboljšanje položaja upnikov, torej tistih, katerim so postopki insolventnosti pravzaprav namenjeni. V prvi vrsti gre za primere, ko insolventni dolžnik ni več sposoben plačevati niti minimalnih plač delavcem in s tem povezanih davkov in prispevkov, ki bremenijo izplačevalca.

V razmerah gospodarske krize taki položaji namreč resno ogrožajo eksistenčni minimum zaposlenih in zaščita pravic slednjih je bila odločilna pri naši odločitvi o podpori tej noveli, saj smo v naši poslanski skupini ocenili, da predlagane spremembe sledijo temu cilju, torej učinkovitejšemu in hitrejšemu postopanju, ter s tem tudi zaščitijo upnikov, predvsem delavcev.

Finančna kriza v Sloveniji še vedno ostro kaže kremplje in medtem ko podjetja propadajo in od njih ne ostane niti za plače delavcev, stečajni upravitelji pobirajo neverjetne zneske. Zato je dobrodošel predlog v smeri večje profesionalizacije, strokovne usposobljenosti upraviteljev ter jasna določitev, katere storitve so vključene v nagrado upravitelja.

Ob prebiranju novele in teh določil smo poslanci DeSUSa sicer prvotno imeli pomisleke glede ureditve, da država ne bo več prednostna upnica, saj predlaga črtanje naplačevanje davkov za zadnje leto pred začetkom insolventnega postopka kot prednostno terjatev, in še to zgolj v smeri stabilnosti javnih financ. Vendar se je naš pomislek hitro razmeglil, saj je ta sprememba predlagana z namenom dati prednost tistim terjatvam, ki zagotavljajo existenco upravičencev, v prvi vrsti delavcev.

Skratka, v naši poslanski skupini predlog naštetih sprememb podpiramo in v skladu s tem bomo tudi glasovali, saj je naša končna ocena, da predlagane rešitve pomenijo usmeritev, po kateri stopijo v ospredje interesi upnikov, ki postanejo nadrejeni interesom lastnikov. In to je z našega vidika ključnega pomena.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil Silven Majhenič.

Prosim.

SILVEN MAJHENIČ: Spoštovani prisotni!

V Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke smo se po podrobni preučitvi Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju, ki prinaša zelo široke spremembe, odločili, da predloga zakona ne bomo podprli.

Določene spremembe so nedvomno dobrodošle in nujne, dobre so rešitve glede možnosti za večjo učinkovitost postopkov zaradi insolventnosti kot tudi predlagana ureditev reševanja zdravih jeder. A ne glede na to so predlagana določila ureditve, tako položaja upnikov kot tudi upraviteljev v postopkih zaradi insolventnosti popolnoma neustrezna. Prav slednja pa so tista področja, ki bi po mnenju Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke terjala največje spremembe. S predlagano novelo se položaj upnikov v ničemer ne

izboljšuje, kar je popolnoma nerazumljivo, saj naj bi bili insolventni postopki dejansko namenjeni prav njim in zavarovanju njihovih terjate, ki po večini primerov niso popolnoma poplačani.

Nadalje je v predlogu zakona precej anomalij glede ureditve položaja stečajnih upraviteljev. V izogib dvomu o njihovi strokovnosti je bila doslej zanje predpisana obvezna izobrazba iz pravne ali ekonomske smeri. Predmetna novela je pogoj izobrazbe črtala z razlago, da mora upravitelj za pridobitev dovoljenja opraviti zahteven strokovni izpit, ki vključuje preverjanje pravne in ekonomskega znanja, potrebnega za uspešno opravljeno nalogo v postopkih zaradi insolventnosti, in zato vrsta predhodne izobrazbe, omejitev samo na visokošolsko izobrazbo pravne ali ekonomske smeri, ni smiselna.

V Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke si nikakor ne predstavljamo, kako bo na primer filozof uspešno vodil stečajni postopek. Nadalje je bila do zdaj omejitev, da lahko en stečajni upravitelj opravlja naloge na največ petih okrožnih sodiščih. Zdaj se ta popolnoma ustrezna omejitev črta in lahko stečajni upravitelj ponovno opravlja naloge na vseh okrožnih sodiščih v državi. V obravnavani noveli niso razumljive spremembe, ki po eni strani želijo reformo urediti stečajnih upraviteljev, da v prihodnje ne bi bilo nikakršnih zlorab, in v ta namen uvajajo disciplinske komisije. Obvezno članstvo v zbornici in tako dalje, a po drugi strani rešitve, ki so se do zdaj pokazale kot dobre in problematične, se črtajo.

Poudariti bi želel, da v Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke se vsekakor zavzemamo za spremembo ureditve položaja stečajnih upraviteljev, na problematičnost katerega smo že večkrat opozarjali, vendar ne s spremembami, ki bodo povzročile nove pereče probleme. Predmetna novela pa prav to prinaša.

Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil Milan Gumzar.

Prosim.

MILAN GUMZAR: Hvala za besedo. Lepo pozdravljeni!

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije bomo predlog zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju podprli, saj se zaradi kriznih razmer povečuje število stečajnih postopkov, zato so potrebni ukrepi za oživitev in spodbuditev gospodarske aktivnosti.

V oktobru 2009 je minister za pravosodje imenoval posebno delovno skupino, ki je ob upoštevanju pripomb zainteresiranih skupin in posameznikov obravnavala in proučevala možnost za

večjo učinkovitost postopkov zaradi insolventnosti, problematiko reševanja zdravih jeder ter ustreznost ureditve položaja upnikov in upraviteljev v teh postopki ter pripravila izhodišča za predlagani zakon, ki prinaša naslednje spremembe.

Prvič, določitev ukrepov za povečanje učinkovitosti postopkov zaradi insolventnosti in z njimi povezanimi izvršilnih postopkov. Določa se enotna stvarna pristojnost okrožnih sodišč

za vse postopke insolventnosti ter enotna krajevna pristojnost Višjega sodišča v Ljubljani za vse pritožbene postopke in se daje pristojnosti v teh postopkih tudi sodnikom pomočnikom. Obveznost elektronskega poslovanja s stečajnih upraviteljev se širi tudi na odvetnike. Po začetku stečajnega postopka se bosta prodaja in unovčevanje celotnega premoženja stečajnega dolžnika izvedla v stečajnem postopku, zato naj bi se že začeti izvršilni postopki ustavili. Pospešitev in racionalizacija postopka preizkusa terjatev v stečajnem postopku, pospešitev in povečanje učinkovitosti prodaje premoženja stečajnega dolžnika.

Drugič, določitev pravnih okvirov, ki posamezniku kljub postopku osebnega stečaja omogočajo nov začetek. Nove določbe bodo podjetniku ali zasebniku, nad katerim je začel postopek osebnega stečaja, omogočile nov začetek pod nadzorom sodišča in stečajnega upravitelja, pod pogojem, da stečaja ni povzročil namenoma in je mogoče oceniti, da bo posloval brez izgube.

Tretjič, ureditev položaja upnikov in upniškega odbora v postopkih insolventnosti. Mesto zasedanja upniškega odbora bo lahko tudi v kraju zunaj sedeža sodišča, če bodo s tem soglašali vsi upniki. Upravitelju in upniškemu odboru se podeljuje pravica do pritožbe proti odločitvi sodišča, ugovor upravitelja zoper zahtevo upniškega odbora in izredno poročilo.

Četrtoč, profesionalizacija in strokovna usposobljenost upraviteljev ter nadzor nad njimi. Uvedba zbornice stečajnih upraviteljev, ki bo zagotavljala stalno izobraževanje stečajnih upraviteljev in opravljala nadzor nad njihovim delom. Imenovanje stečajnih upraviteljev po vnaprej določenem vrstnem redu ob novem kriteriju dveletnih izkušenj za vodenje stečajnih postopkov velikih družb. Jasno se določa, katero storitev bo smel stečajni upravitelj prigrasiti kot stroške postopka, katero pa bo dolžan nositi sam. Začasen suspenz upravitelja, če bo zoper njega sprožen kazenski postopek zaradi kaznivega dejanja, storjenega v zvezi z opravljanjem svojih nalog.

Petič, možnost dotoka svežega kapitala v insolventna podjetja. V primeru, da družbeniki oziroma delničarji insolventne družbe niso izvedli povečanja osnovnega kapitala z novimi vložki, čeprav bi to odpravilo vzroke insolventnosti, bo lahko poslovodstvo ali upniški odbor sprejel sklep o

povečanju osnovnega kapitala insolventne družbe z novimi vložki, ki jih bodo lahko plačali tudi novi investitorji.

Šestič, ureditev učinkov postopka zaradi insolventnosti za izravnavo kvalificiranih finančnih pogodb. Zaradi pravne varnosti in predvidljivosti se predlagajo posebna pravila o učinkih postopkov zaradi insolventnosti za izravnavo teh pogodb. Predlaga se zožitev prepovedi pobota terjatev.

Sedmič, črtanje terjatev, ki jih ima do dolžnika država, s seznama prednostnih terjatev. Prednost naj imajo tiste terjatve, ki pomenijo zagotovitev eksistence upravičencev, to pomeni, da imajo prednost predvsem delavci.

Ker so naštetih ukrepi in spremembe dobre, bomo v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije predlog zakona podprli.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil Bogdan Čepič.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala, gospod predsednik, za besedo. Spoštovani državni sekretar s sodelavkami, kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo predlog zakona podprli. Ocenjujemo, da je Ministrstvo za pravosodje opravilo široko razpravo in pripravilo predlog sprememb, ki so dobile tako v strokovni javnosti kot tudi na seji Odbora za notranjo politiko sorazmerno široko soglasje za podporo zakonu, vsaj v temeljnih spremembah.

Spremembe zakona bodo po mnenju predlagatelja in tudi po našem mnenju povečale učinkovitost postopkov, kadar pride do postopkov zaradi insolventnosti in z njo povezanih postopkov, kot so stečajni in prisilna poravnava. Velja poudariti, da zakon sledi nekaterim ciljem, ki zajemajo večjo učinkovitost postopkov, in to predvsem v korist upnikov. Prav tako podpiramo določbe, ki poudarjajo odgovornost stečajnih upraviteljev in vodenje samega stečajnega postopka v smeri zaščite in v korist upnikov, ki so soudeleženi v stečajnih postopkih. Odprt pa še vedno ostaja položaj manjših podjetnikov, kjer je problem nesolventnosti izjemno velik. Ne glede na to, ali jih je 96, 97 % ali kakšen procent več ali manj, je problem celovit in zavira možnost svobodne iniciative in razvoja dejavnosti sploh. Položaj manjših podjetnikov in tudi obrtnikov se nam v celoti kaže sedaj, ko so veliki gradbinci v težavah, a najbolj so v težavah podizvajalci, ki so dejansko opravili svoje delo in s tem tudi poslanstvo, plačila pa zaradi nesolventnosti velikih naročnikov žal ni.

Pomembna je bila razprava o položaju in vlogi zbornice upraviteljev. Treba bi bilo poudariti, da bi ob tem verjetno bilo treba opraviti razpravo o vseh zborničnih združenjih in ne samo parcialno o eni, ki jo s tem zakonom tudi ustanovljamo.

Pri obravnavi amandmaja Slovenske demokratske stranke smo se na odboru odločili, da podpremo rešitev, ki jih je predlagal predlagatelj zakona, to je Vlada. Tako ne bomo v Poslanski skupini Socialnih demokratov podprli tudi amandmaja, ki je bil vložen za drugo obravnavo na tem zboru. Sedanje spremembe zakona je treba videti in upoštevati v nizu sprememb zakonov, ki jih sprejema Državni zbor, Vlada ali pa ministrstva. Cilj vseh pa mora biti in je, da se vzpostavi finančno-dolžniška disciplina, ki bo dolgoročno odpravljala vzroke insolventnosti in posledično zagotavljala pogoje, da bo družba znova postala kratkoročno in dolgoročno plačilno spodobna. In tako seveda je s to vsebino in vsebino enega zakona, ki ga bomo danes še sprejemali, - dejansko spada v sklop zakonom o izhodni strategiji.

Kot rečeno, Poslanska skupina socialnih demokratov bo Predlog zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju podprla.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil dr. Vinko Gorenak.

Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Lepo pozdravljeni!

Sam si nisem pripravil opomnika, ker pač preprosto se s to materijo toliko časa ukvarjam, da jo enostavno poznam. Poglejte, predlog stečajnega zakona, če ga poenostavimo in če povemo nekoliko poenostavljeno, prinaša kar nekaj dobrih stvari, predvsem tisto, da bo o stečajnih pritožbah, stečajnih postopkih odločajo Višje sodišče v Ljubljani. Preteklost je namreč pokazala, da obstaja na nižjestopenjskih sodiščih kar velika ali pa zelo velika anarhija s tega področja, da nekaterih predpisov ne upoštevajo, da jih napačno tolmačijo, da pride do razveljavljanja itn. Skratka, ta del je za nas povsem v redu.

Zakona pa ne bomo podprli in za to obstaja zelo veliko razlogov. Temeljni razlog je v naslednjem. Poglejte, ministrstvo s predlaganim zakonom ustanavlja spet, ali bomo rekli ponovno, en kartel. Poleg kartela odvetnikov, poleg kartela notarjev in še koga, minister s tem zakonom ustvarja kartel stečajnih upraviteljev. Kdo pa so stečajni upravitelji, pa približno vemo. O tem še kasneje. Namreč, ustanavljati tako imenovano zbornico stečajnih upraviteljev. Poglejte, koliko je stečajnih upraviteljev v Sloveniji? Stečajnih upraviteljev je nekaj nad 90 registriranih, delujočih pa za malo večji avtobus. Pomeni, okoli 60. Ti ljudje pa bodo torej odločali sami o svoji usodi, zlasti z vidika disciplinskih postopkov, kjer bodo odločali samo o sebi, kljub temu da je ministrstvo z amandmaji nekoliko popustilo in zadevo popravilo. Skratka, zamegljevanje odgovornosti. Vi natanko veste, kaj se je

dogajalo v zadevi Nekrep in kaj se ugotovile pristojne institucije, pa so rekle, da je zbornica, v tistem primeru zdravniška, sama sebe kartelno ščitila. Danes koalicija predstavlja zakon, po katerem enako rešitev uveljavlja in prinaša za stečajne upravitelje. Sami sebi bodo torej namen, sami sebi bodo torej sodili v disciplinskih postopkih, sprejemali bodo še nekatere pomembne odločitve, verjetno prav kmalu lahko pričakujemo tudi, da si bodo cene postavljali - kaj ne. To je prva zadeva.

Skratka, mi nasprotujemo, absolutno nasprotujemo tako imenovani zbornici stečajnih upraviteljev, ker je to kartel za polnjenje žepov in čisto nič drugega.

Naslednja zadeva, ki pa je vsaj mene osebno in tudi poslansko skupino izjemno, da ne bom rekel presenetila, celo prizadela. Koalicija s Socialnimi demokrati na čelu, ki se ima za socialno, z izjemno enega od njihovih poslancev, ki je tudi tukaj, je na naš predlog - naš predlog je namreč bil naslednji: stečajni upravitelji, nek tak amandma smo pripravili, ne morejo dajati poslov zunanjim podizvajalcem, firmam, v katerih lastniki so oni sami. Poglejte, stečajni upravitelj Elana je za administrativne in tehnične posle sklenil pogodbo sam s svojim podjetjem in si nakazal 172 tisoč evrov - lepo njemu v žep. S tem amandmajem smo hoteli preprečiti prav to in smo dali amandma Poslanske skupine SDS, da stečajni upravitelj ne more sklepati poslov s podizvajalci, če temu tako rečem, oziroma s podjetji, katerih lastnik je sam ali njegovi sorodniki. Osebno sem pričakoval od kolegov Socialnih demokratov socialno, demokratično, za delavca, za malega človeka - saj poslušaj me itak nihče - , da bodo ta amandma podprli. Niso ga podprli Si predstavljate? Ne, dovoljujemo stečajnim upraviteljem, da sklepajo posle sami s seboj in s svojimi lastnimi firmami in polnijo žepe. Hvala lepa za tak zakon! In hvala lepa, pa ga še prinesite kdaj, pa ga bomo tudi zavrnilo, vsaj v naši poslanski skupini.

In še nekaj za zaključek. Dosedanji stečajni upravitelji, vsakdo je lahko stečajni upravitelj, ki naredi nek tečaj, namesto da bi bil gospodarstvenik. In zato enega največjih stečajev Mure vodi učitelj zemljepisa. Dva dni nazaj sem se pogovarjal s svojim sosedom, ki je pred 10 in več leti vodil stečaj Utok Kamnik - eden zahtevnejših, večjih stečajev, kar veliko premoženja - veliko ljudi je šlo na cesto v tistem stečaju. In koliko je dobil plačano? Vodil ga je manj kot dve leti oziroma nekaj več kot leto dni in dobil plačano 2 tisoč današnjih evrov na mesec. Kakšne so današnje stečajne nagrade, pa veste! Že zakonsko določene 100 tisoč evrov bruto, že zakonsko določene. Kaj šele tisto, kar si dajo v žep na druge načine. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil Franci Kek.

FRANCI KEK: Hvala za besedo.

V Poslanski skupini Zares smo prepričani, da je predlagani zakon dober, predvsem pa se nam zdi pomembno, da je zakon pripravljen ob sodelovanju širokega kroga udeležencev. Spremembe bodo pripeljale do večje učinkovitosti postopkov in bodo koristile tudi upnikom. Naj naštejemo le najpomembnejše novosti, ki jih prinaša zakon. Pri prvi gre za razbremenitev sodnikov in širitev elektronskega poslovanja v insolventnih stečajnih postopkih, nadalje posledično bo prišlo do hitrejših in preprostejših preizkusov terjatev.

Pri naslednji spremembi gre za to, da če lastniki ne bodo želeli povečati kapitala insolventnih podjetij, bodo to lahko storili upniki. Prav tako bo odgovornost stečajnih upraviteljev večja, pravila za nagrajevanja pa jasnejša. Pri poplačilu dolgov podjetja v stečaju ne bodo imeli prednosti neplačani davki, ampak obveznosti do zaposlenih. To je le nekaj bistvenih novosti, ki jih prinaša zakon.

Novela uvaja tudi zbornico upraviteljev, ki bodo tako postali boljši, bolj strokovni, učinkovitejši. In tako se bodo s prisilnimi poravnami ukvarjali tisti, ki so v tem dobri in jim takšno delo leži. Vse to bo pripeljalo do bistveno hitrejših postopkov. Uvedba zbornice upraviteljev bo zagotavljala nenehno izobraževanje upraviteljev, sprejela kodeks dobre poslovne prakse ter dajala upraviteljem priporočila za uveljavljanje dobre poslovne prakse, prav tako bo poleg Ministrstva za pravosodje opravljala nadzor nad upravitelji. Še kako pomembna se nam zdijo natančna pravila o disciplinski odgovornosti upraviteljev.

Nikakor pa ne smemo pozabiti, da se zaradi kriznih razmer, v katerih smo se znašli, povečuje število stečajnih postopkov, zato so ukrepi za oživitev in spodbuditev gospodarske aktivnosti še kako pomembni.

Zaradi vsega naštetega bomo v Poslanski skupini Zares predlog zakona podprli.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 14. junija 2010.

V razpravo dajem 25. člen ter amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati? Prosim za prijavo.

Besedo ima najprej Andrej Magajna. Obveščam tudi, da se je prijavil državni sekretar.

ANDREJ MAGAJNA: Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem prisotnim!

Sam sem bil navzoč kot član matičnega odbora v razpravi, moram reči, da sem problematiko, ki je nisem poznal, poslušal in se tudi začel čuditi. V dnevnem časopisu sem prebiral,

kakšni so zneski, ki jih stečajni upravitelji pridobijo po zakonu, pa sem najprej pomislil, da gre za tiskarsko napako. 300 tisoč evrov, recimo, kot tak znesek, pa tudi pri 30 tisoč sem pomislil, da to ne more biti res - pa ni šlo za tiskarsko napako!

Ta sistem nagrajevanja ima kar tradicijo, zdaj je pred nami tretja novela zakona, stalno se nekaj izboljšuje, ampak v konceptu te sporne zadeve ostajajo.

Moram dati priznanje in pozdravljam napore tudi državnega sekretarja gospoda Škrleca, ki je vpeljal veliko novel in zdev, ki izboljšujejo zakon, vendar v osnovnem konceptu zadeve postanejo še vedno precej sporne. Ob tem, ko stečajni upravitelj izvaja svoje naloge, lahko povemo, da to ni njegova edina dejavnost. To so družbe, samostojni podjetniki, ki poleg drugih dejavnosti, svetovalnih, odvetniških, opravljajo tudi te naloge. Poleg tega, ko beremo, kakšne vsote stečajni upravitelji dobijo v nekem postopku, je zanimiv podatek, da sočasno vodijo več postopkov, ne gre samo za en postopek. No, iz javno dostopnih podatkov sem videl, da je imel eden od upraviteljev sočasno v obdelavi, ne more človek verjeti, 49 firm. Kako je to mogoče? Povprečje, sem videl, bi nekako prišlo približno 15 firm sočasno. Res so postopki izredno zahtevni in naporni in nimam nič proti, da za pošteno delo in pravično delo naj bodo tudi dobra plačila. Problem je pa še v tem, da poleg teh nagrad, ki jih stečajni upravitelj pridobi, prikazuje tudi stroške. Stroške pa lahko prikaže preko drugih storitvenih firm, ki za njega opravljajo bodisi računovodsko svetovanje, splošno svetovanje, davčno svetovanje in druge storitvene dejavnosti, ob tem, da je tukaj še en problem. Te bypass firme lahko celo stečajni upravitelj sam upravlja in je lastnik. To se pravi, v stečajnem postopku iz stečajne mase ne gre denar samo za delo stečajnega upravitelja, ampak za vse stroške, ki pri tem nastajajo. Seveda je upravitelj, če ima lastno svetovalno firmo, zainteresiran, da tej svoji lastni firmi nakaže čim več stroškov in jih tud prikaže. Zato sem bil izredno presenečen, ko na odboru nismo sprejeli amandmaja, pa ga bom prebral, da javnost izve, seveda, če bo kdo kaj o tem pisal ali objavil: "Upravitelj izvedbe posameznih storitev v zvezi z upravljanjem nalog v postopkih po tem zakonu ne sme oddati subjektu, v katerem je sam ali njegov družinski član poslovodstva ali član nadzornega organa." Najbolj logična zadeva, da ne sme biti! Ta amandma je bil na odboru zavržen. Jaz danes tega ne razumem. Lahko imam svoje razlage. Lahko se gremo razne špekulacije, kaj je v ozadju. Namreč, moramo vedeti, tukaj se pretaka ogromno sredstev, ogromni denarji. In tam, kjer je slab nadzor, je vse mogoče. S tem, ko smo zavržili ta amandma, smo na nek način legalizirali sistemsko korupcijo, to je element sistemske korupcije. Bom pač povedal na glas, kar si mislim, zato sem tukaj, ne zato, da pritiskam na to sivo tipko.

Jaz bom vseeno zakon oziroma novelo zakona podprl, ker ima v primeru s prejšnjim ogromno zadev, ki jih velja podpreti in je izboljšava. Ampak spremeniti bo treba tudi tisti znani pregovor: v tretje gre rado. Očitno bo treba še četrto novelo - in upam, da bo čim prej prišla na dnevni red.

Zanimivo, kaj se je tudi zgodilo na odboru. Črtana je bila pravzaprav alineja zakona, ki je omogočila upniškemu odboru pravico, da pregleda poslovník, knjige in celotne dokumentacije. Argumentacija je bila približno taka: sedaj bo pa vsak upnik brskal po delu stečajnega upravitelja. Ne gre za to. Gre za upniški odbor, ki bi imel možnost določene ingerence; in to smo mi že imeli v zakonu. Še ena varovalka, ki smo jo spustili. Izpuščen je bil tudi primer iz predhodnega zakona oziroma iz prve verzije še en člen, ki je bil sicer bolj deklarativen, ampak ni brez pomena. "Ob prevzemu dolžnosti poda upravitelj pred sodiščem izjavo, da bo vestno opravljal svojo dolžnost, da si bo prizadeval, da se opravi postopek brez zavlačevanja, s čim manjšimi stroški in brez zlorabe pravic ter z namenom čim boljšega poplačila upnikov." Rečeno je bilo, da je to deklarativno, ne vem pa, zakaj bi bilo škodljivo, če to piše v zakonu. V marsikaterem zakonu so tudi take deklarativne opredelitve. In tako dalje.

Zakon bom podprl zaradi sprememb, vendar je treba odkrito povedati, premalo omejuje, bom kar rekel, finančni lobi stečajnih upraviteljev, ki ima očitne svoje botre tudi med politiki. In kaj bom rekel - četrto verzijo, kjer bomo pa to dejansko preprečili in odpravili.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Jožef Jerovšek. Razpravljamo o amandmaju k 25. členu.

Prosim.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi, gospod državni sekretar!

Nadaljeval bom tam, kjer je predhodnik končal, ki pa je klic osamljenega v puščavi. Namreč, da imajo stečajni upravitelji, tisti, ki niso vedno na pravi strani glede zakonitosti, svoje botre v politiki. To je bilo odkrito rečeno in jaz moram takšni transparentnosti se prikloniti. Dejstvo je, da nas zgodovina upravljanja stečajnih postopkov uči, da je bilo na tem področju marsikaj narobe. Ne samo narobe, mi imamo slabo stečajno zakonodajo. Zato vedno, ko je sprememba te zakonodaje, z nekim upanjem pričakujem, da bo dana na mizo takšna novela, ki bo omogočala transparentno upravljanje stečajnih postopkov, ki bo zagotavljala čim večje poplačilo upnikov in ki bo tudi pravzaprav omogočala neko nadaljnjo dejavnost podjetja, ki je v stečaju, ki pa ima pogosto zdravo jedro. Pogosto doslej se to ni spoštovalo. Stečajni postopki so bili mrhovišče dostikrat za upravitelje dvomljivih etičnih in poslovnih kvalitet. In tudi sedanja novela in prav tako 25.

člen ni popoln. Ne vem, kako se celotna koalicija do tega členu, ki smo ga mi vložili, opredeljuje, ampak upam, da bo doživel soglasno podporo. To je člen, ki pomeni, da se v trenutku nekega stečajnega upravitelja da na črno listo stečajnih upraviteljev, kakor hitro se ugotovi, da je v nekem kazenskem postopku, ker je nekaj napravil napačno. Kot je bilo povedano, ti stečajni upravitelji po navadi opravljajo cel kup stečajev. To je samo po sebi umevno: če se je pregrešil v enem postopku, je neprimeren za vodenje katerega koli postopka, menda je to jasno. In mora priti, čeprav tukaj ne uporabljate črne liste upraviteljev, tega termina ne poznam - ker pravzaprav ne bi smel priti v pozicijo upravljanja stečaja nekdo, ki se je pregrešil zoper pozitivno zakonodajo. Ampak seveda ga mora sodišče v vseh postopkih takoj razrešiti in prav je, da takšno pravno normo v zakonu predpišemo, kajti tudi sodišča, ki postavljajo stečajne upravitelje, niso imuna pogosto za protizakonita ravnanja. Spomnite se afere Pompe; pred nekaj dnevi pa sem bral, da je bila ravno v tem trenutku v Mariboru na sodišču ena od obravnav ali prva obravnava. To je stečaj Tama - silne malverzacije, posojanje denarja iz stečajne mase. Vse to je šlo za neke računa, zaenkrat še ni nihče odgovoren. Odstopil je posledično predsednik sodišča, zato ker so takrat mediji naredili svoje, in tudi tukaj smo diskutirali in se ni dalo skriti. Tisti stečajni upravitelji so cel kup postopkov vodili. Seveda ni bilo mogoče odstaviti ne v tistem ne v drugih, ampak ker je postalo jasno, da je to komplot od sodišča do upraviteljev, je potem posledično odstopil tudi predsednik sodišča v Mariboru. Posledično je, potem ko je prišel v pozicijo ministra, ta afera še vedno trajala nerazrešena, minister Šturm odvzel licenco. Šele čez nekaj let. Predhodni ministri iz vaše opcije seveda tega niso naredili. Tu ni politične volje, da se ti postopki vodijo transparentno. Naslednji člen, to se pravi, 27. člen o tej zbornici upraviteljev gre ravno v nasprotno smer.

Gospe in gospodje, treba je pisati take določbe in zakone, ki bodo jasni, ki ne bodo omogočali zlorab. Če pa se pri pisanju zakona naredi dikcija, ki sodišča ne zavezuje, ki nikogar ne zavezuje - ja kako lahko potem upniki ali državljani pričakujejo neko pošteno vodenje postopka?! Ali ni dovolj slabih izkušenj iz teh stečajnih postopkov? 15, 20 let tečejo stečajni postopki in pravosodje ni v stanju narediti zakona, ki bi onemogočil tako ravnanje in tudi so zavrtnjeni vsi amandmaji opozicije, ki gredo v pozitivno smer, afront so zavrtnjeni. Edino na kar je mogoče pomisliti, da še stalno obstajajo povezave, ki študirajo na to, kam se bo te silne denarje speljalo Slišali smo iz dveh ust danes in vemo, da smo na odboru o tem podrobno razpravljali, ampak je bil na odboru zavrtnjen amandma, ki bi preprečil, da stečajni upravitelj sam sebi nakazuje silne denarje v lastni žep. Vlada za to ni občutljiva. Res je, da so imena tistih upraviteljev na nek način simbolno povezana z, recimo, stranko Socialnih

demokratov pa njeno predhodnico - na simboličen način. Ampak to ni razlog, da se ne sme narediti zakona, ki bo preprečeval goljufije. In ta posvečena imena, gospe in gospodje, iz pravosodnega ministrstva, ne smejo odločati o vsebini zakona. Potem vam ljudje, državljani, mi, poslanci, ne moremo zaupati. Če imajo večjo moč nekatera imena, ki so zaslužna za to, da so nekateri zelo obogateli na račun žuljev tistih, ki so izgubili vse, in če ti odločajo, če so ti centri moči tako močni, da upravljajo pravosodno ministrstvo - kam nas to pelje?!

Torej, jaz upam, da boste ta amandma sprejeli.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Ja, jaz bi prosil vse razpravljalce, od prvega, drugega in vseh, ki se bodo javili, da razpravljajo o amandmaju k 25. členu, in razpravljali ste skoraj o vsem drugem, ampak nisem vas omejeval.

K besedi se je javil tudi Boštjan Škrlec, državni sekretar.

Prosim.

BOŠTJAN ŠKRLEC: Hvala lepa, gospod predsednik.

Malo ste me spravili v zagato, ker sem želel odgovoriti na nekaj tistih trditev, ki so bile izrečene, pa resnici na ljubo niso povezane s 25. členom.

Bom torej začel s 25. členom. 25. člen govori o tem, da naj bi se stečajnega upravitelja, ki je v kazenskem postopku zaradi dejanja, ki ga je zakrivil v zvezi z opravljanjem svoje dejavnosti, dalo na neke vrste črno listo in da se mu ne bi več dodeljevale nove zadeve. Seveda se s tem lahko samo strinjam. Tak amandma je bil namreč že sprejet na odboru. Če boste pogledali vsebino 112. člena, ki je bil amandmiran z amandmajem 25, potem boste videli, da v drugem odstavku piše, da minister, pristojen za pravosodje, mora začasno ustaviti imenovanje stečajnega upravitelja za nove zadeve, takrat ko se znajde v takšnem postopku. V osmem odstavku pa piše, da sodišče mora razrešiti stečajnega upravitelja v vseh drugih postopkih, če se znajde v kazenskem postopku. Torej, ureditev, da stečajni upravitelj, ki je v kazenskem postopku zaradi suma, da je zlorabil svoj položaj stečajnega upravitelja, ne more več opravljati vloge stečajnega upravitelja, v nobenem postopku, dokler se o vprašanju te krivde ne razsodi, je že vsebovano v amandmaju oziroma je že vsebovano v členu, ki je bil sprejet na odboru. Zaradi tega bi bil sprejem amandmaja k 25. členu ponovitev tistega, kar je že zapisano v zakonu.

Predsednik, če mi boste dovolili, da na kratko odgovorim na nekaj navedb, ki so bile izrečene o tem, da je zbornica kartel, o tem, da so povezane osebe in da jim zakon omogoča izplačevanje nagrad oziroma stroškov, ter o tem, da upniški odbor nima dostopa do vse dokumentacije; vse to je bilo izrečeno. Mislim, da je treba nekaj stvari pojasniti. O sami

zbornici verjamem, da bomo v nadaljevanju še veliko govorili, zato mogoče v tem delu ne, bi pa želel povedati tisto, kar definitivno ne drži, da bi zakon določal, da je mogoče izplačevati nagrade v višini 100 tisoč evrov. To ne drži. Pravilnik namreč omejuje višino nagrad in največja mogoča nagrada je 80 tisoč evrov za vsa opravila, ki jih stečajni upravitelj opravi. O tem smo veliko govorili na seji odbora, na enih štirih nujnih izrednih sejah, na katerih smo se ukvarjali z vprašanjem nagrad stečajnim upraviteljem, in mislim, da ni korektno zavajati, pa tudi nepotrebno ponavljati, kar je vse že bilo povedano.

Kar se nanaša na amandma v zvezi s tem, da naj bi Vlada oziroma koalicija nekako preferirala, da stečajni upravitelji oddajajo opravila svojim družinskim članom ali svojim lastnim družbam in na ta način nekako na skrivaj dodatno služijo, naj povem sledeče. Ta amandma res ni bil sprejet, ampak ni bil sprejet zaradi tega, ker je v tem amandmaju pisalo še nekaj drugega. Ta amandma je bil sestavljen iz dveh delov, v prvem delu je govoril o tem, da naj bi se nagrade stečajnim upraviteljem odmerjale po nekem prostem preudarku s strani sodišč, pač glede na zahtevnost in zamotanost postopka. Ideja sama po sebi mogoče ni slaba, vendar glede na izkušnjo, ki jo imamo glede odmerjanja nagrad stečajnim upraviteljem, smo na pravosodnem ministrstvu trdno prepričani, da je prepuščanje neke diskrecije sodiščem ne le nesistemska, ampak tudi odpira vrata novim razpravam o neupravičenosti ali upravičenosti posamezne nagrade na posameznem stečaju. Zaradi tega amandmaja ni bilo mogoče sprejeti.

Ta drugi del tega amandmaja, ki pa se nanaša na določeno prepoved oddaje posameznih opravil ali del s strani stečajnega upravitelja povezanim družbam, torej ali svojim družbam ali družbam njegovih bližnjih, je pa seveda po sami zamisli dober in sprejemljiv. Vendar pa je treba povedati, da tega člena ni bilo mogoče več spremeniti zaradi tega, ker amandma ni bil sprejet in proceduralni razlogi tega ne dovoljujejo, ni pa zadeva nerešljiva. Namreč, v pravilniku o odmeri nagrad, ki ga sprejema minister za pravosodje, bo ta okoliščina deležna posebne pozornosti. Pravilnik bo v vsakem primeru treba uskladiti s temi določbami in spremembami, ki jih danes sprejemamo in ko bodo te spremembe v pravilniku uvedene, bomo posebej pazili tudi na to, da omejimo možnost, da stečajni upravitelji dajejo posamezna opravila v delo povezanim pravnim osebam ali povezanim osebam, s katerimi so družinsko ali drugače povezani. Tukaj se gre popolnoma strinjati s tem, da je treba zagotoviti večjo transparentnost. Kot sem pa že povedal, pa tega ni treba urejati s samim zakonom.

V zvezi z upniškim odborom in očitkom, češ da nekako nimamo posluha za upniški odbor, je treba povedati, da je bil prav na predlog upniškega združenja predlagana določba, ki govori o tem, da se upniški odbor lahko sklicuje v drugem kraju. To zaradi tega, da se manjšajo stroški članom upniškega

odbora, da se jim ni treba voziti na neke oddaljene lokacije, ampak v tiste, kjer je to najbolj oportuno.

Glede dostopa do dokumentacije pa zadeve niso tako preproste, kot se prikazuje. Namreč, celotna dokumentacija dolžnika pomeni pogosto tudi dokumentacijo, ki se nanaša na razne poslovne skrivnosti, mogoče na kakšne patente, kakšne industrijske skrivnosti in nekorektno bi bilo članom upniškega odbora, ki jih je manj kot vseh upnikov. Namreč, članov upniškega odbora je lahko maksimalno le devet, upnikov je pa lahko mnogo in so lahko različne pravne osebe, konkurenti ali kooperanti in nekorektno je, kar na počez dovoljevati pregled celotne dokumentacije brez vsakršnega nadzora, zaradi tega, ker bi lahko pri tem prišlo do enakopravnega obravnavanja posameznih upnikov v razmerju do drugih upnikov, ki niso člani upniškega odbora. Toliko mogoče na kratko. Ne bi v tem trenutku govoril o zbornici, ker sem prepričan, da se bomo k temu še vrnili, pa tudi res ni povezano s 25. členom. Če pa bo treba, se bom pa v zvezi z zbornico še posebej javil k besedi. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želi še kdo razpravljati o 25. Ja, vidim roke. Odpiram prijavo.

Gospod Jerovšek, izvolite, imate besedo.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa.

Na izvajanje gospoda državnega sekretarja se je treba odzvati. On je pravilno rekel, da je to glede prepovedi opravljanja drugih postopkov že delno vsebovano v osmem odstavku 112. člena, kar je del sedaj novega 25. člena. Vendar mi smo dodali dodatek, ki pravi, "pritožba zoper sklep, s katerim sodišče odloči o razdolžitvi upravitelja in imenovanju novega upravitelja, ob smiselni uporabi prvega odstavka 116. člena tega zakona ne zdrži njegove izvršitve". To je pomemben dodatek. Ker vi veste, da znajo ti pravniški krogi s pritožbami vleči v nedogled in se izogniti vsaki stvari. In to, očitno, koaliciji smrdi sprejeti. To se pravi, nekaj smo naredili zaradi lepšega videza, nočemo pa v celoti. Še bolj pomembno pa je to, o čemer je gospod državni sekretar govoril, zakaj je zavrtnjen amandma opozicije, ki predvideva prepoved nakazovanja denarja, se pravi poslovanja z lastnimi firmami, samemu sebi. Gospod državni sekretar pravi, da zaradi tega, ker je v prvem delu dajal diskrecijsko pravico sodiščem in to je bilo nesprejemljivo. Ja ljudje božji, kaj smo prvič v tej hiši!? Če je zakon v postopku, in s pravosodnega ministrstva se delate, kot da ne veste, da je mogoče amandma sprejeti in v naslednji, danes v drugi obravnavi vložiti amandma, lahko bi ga koalicija in bi ga spravila v sklad s tistim, kar je preveč. Tisto stran odvzeti. Takšnih argumentov pa res nisem pričakoval. Če bi zadnjič bila politična volja, da bi to storili, bi mi tudi danes, ko bi predložili to o diskrecijski

pravici sodišč, da moramo skrajšati, drugače uredili. Samo politične volje ni bilo. Imajo moč tisti, ki bodo naprej tako delali, da bodo sami sebi iz stečajnih postopkov nakazovali silne denarje. In vemo, da je v ozadju stalno politični interes, kajti takšni so tudi dobrotniki tistih strank, ki jim omogočijo takšno prelaganje denarja iz stečajnih mas. Takšni se znajo revanžirati, znajo delati reklamo za določene stranke in tako naprej. Ne govoriti, da ga ni bilo mogoče podpreti zaradi tega, ker je bilo v enem delu amandmaja nekaj preveč! Če bi bila to tretja obravnava, bi bil tak argument nekje na mestu, v tej epizodni vlogi, kot je bilo na matičnem odboru, pa niti slučajno ne. Niti slučajno. Ampak jaz sem vseeno vesel, da mora državni sekretar s takimi argumenti zavračati argumente opozicije, s takimi argumenti, ki niso argumenti v tej fazi, in pravzaprav nakazovati, da je pod silnim pritiskom teh lobijev, ki stojijo zadržani za takšnimi težnjami. Verjamem, da državni sekretar v nobeni vladi ni glavni, da je politična volja strank in centrov moči pred njim in da mu ukazuje, kaj mora narediti. Samo, potem se branite ali z molkom ali pa bolj spretno. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Majhenič, izvolite.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, gospod predsedujoči.

Vsi predhodniki so malo skrenili, pa najbrž bom tudi sam, tako da upam, da me boste razumeli. Nimam razloga, da ne bi verjel zgodbi in argumentom, s katerimi so utemeljevali nepravilnosti oziroma aktivnosti, da se stanje izboljša na področju stečajnih postopkov, tako gospoda Gorenaka, Oblaka in državnega sekretarja gospoda Škrleca.

Kot smo vsi ugotovili, velja na področju insolventnosti, torej na stečajnih in drugih področjih, velika zmeda, ki nas vse skupaj opozarja na zlorabe in neurejenost tega področja, katerih končni rezultat je vedno oškodovanec stečajne mase in seveda tudi upniki. Ministrstvo sicer govori o pozitivnih spremembah, ki pa so očitno "prijele" z zakasnelim učinkom. Kot smo slišali, se je zgodilo veliko nepravilnosti, ki očitno izstopajo in nikogar v pravni državi ne moti, ker tako pač je - če imamo selektivne poglede na napake ali kazniva dejanja, ki se dogajajo vsem na očeh. Sodišče je v primeru Vidma - Krškega dosodilo 440 tisoč evrov, potem je pa pozabilo, da je že bila izplačana nagrada 130 tisoč evrov, kar je ugotovilo višje sodišče, in zapisalo v sklep, da je pač takšno stanje duha v tej državi. In če omenim še ugotovljeno nepravilnost: prvostopenjsko sodišče je pač ravnalo narobe, izplačalo se je 600 tisoč evrov denarja, pritožba ni več mogoča, ker so pritožbeni roki zastarali. Torej, kot da se je nekdo zmotil, ministrstva pa to ni motilo. Kot vidimo, gre v tem primeru za napako, ki je ne bi smeli spregledati Kosova komisija, ministrstva in pravobranilstva, saj bi pričakoval, da se vse

postopke spremlja, še posebej iz razloga, da se že leta opozarja na nepravilnosti na tem področju.

Govoriti, da Ministrstvo za pravosodje ni preiskovalni organ oziroma organ pregona, je res, vendar je po 145. členu Zakona o kazenskem postopku dolžno sprožiti kazenski postopek oziroma prijaviti kaznivo dejanje, vendar tega ni storilo. Opozarja se na nepravilnosti upraviteljev, o kakšnih razrešitvah upraviteljev pa ni govora, čeprav ima ministrstvo možnost in je pristojno za odvzem in izdajo dovoljenj upraviteljev. Seveda pa ne morem mimo stavka, ki ga je povedal gospod Oblak, da prihaja celo do takšnih pojavov, ko konkretni stečajni sodnik upnikom na njihovo vprašanje reče, da upravitelja ne bo nikoli odstavlil, ne glede na težo vaših očitkov in storjenih ravnanj. To pa zagotovo poraja dvom v zakonitost sodišče oziroma sodnikov, katerim je dovoljeno vse, delati tudi nezakonito, delati napake, ki pa jih nihče ne sankcionira. Ali imuniteta in trajni mandat velja res samo za privilegirane, ki jim ne morejo do živega tako pravna pravila, ustava, poštenje in zdrav razum. Kosovo komisijo se je opozarjalo na storjene nepravilnosti, ki jih je zaznalo tudi višje sodišče, vendar gospodje, ko so dodobra proučili stanje duha, niso zaznali znakov koruptivnih dejanj. V maju 2009 se zgodijo spremembe na področju, kjer se črta tretji odstavek 499. člena zakona, očitno zato, da se za stare stečaje, pred 1. 10. 2008, uporablja nov pravilnik, kar pa ni združljivo. In zgodilo se je tisto, kar je bilo pričakovati, da bodo nagrade stečajnih upraviteljev poskočile. S tem pa se je oškodovalo Tam Maribor, Elan Begunje, Videm - Krško in lahko bi še našteval. Cifra se je povzpela na kar en milijon 134 tisoč evrov v mesecu juniju. Minister pa je zatrjeval, da ima vse pod kontrolo. In zgodi se to, da minister preko medijev opozori sodišče in stečajne upravitelje na ukrepe, ki jih bo začel izvajati, ker je sprožilo plaz izplačil. V osmih delovnih dneh se je rešilo na sodiščih za izplačilo v korist stečajnih upraviteljev kar za 2 milijona 300 tisoč evrov. To pa je tisto, kar je zaznala cela Slovenija, le tisti, ki so plačani za zakonitosti in pregon tega, niso registrirali. Še posebej Kosova komisija bi morala posumiti, da gre nekaj hudo narobe. Delavci so izviseli kot že velikokrat. Poskrbelo se je le za bogate in vplivne, za rajo pa bo že poskrbljeno s socialnimi transferji. Gospod Škrlec je v enem stavku povedal tisto, kar trdim tudi sam že vseskozi; smo samo ljudje, in to velja tudi za sodnike. To je res. Ampak ko imaš pooblastila, imaš tudi odgovornost. In tega se je treba zavedati. Še posebej bi se morali zavedati tisti, ki pišejo sodbe drugim. Pojasnjeno je, da ni enotne sodne prakse, tako da se izvaja glede na število višjih sodišč povsem drugače, tako da so v neenakopravnem položaju kar vsi udeleženci, ki so vključeni v postopku. Zaradi tega se ustanovi delovna skupina, ki bo pripravila spremembe v zakonu o stečajnih postopkih. Določena bo krajevna pristojnost za predložene postopke, ki naj bi bila

v Ljubljani. Sodstvo se zaveda neenotnega dela in raznolikih razlag pravnih podlag. Priznavajo tudi, da se neenotna praksa pojavlja tudi na drugih področjih sojenja. Očitno je prišel čas, ko bo treba napake priznati, se popraviti v navadah, v zakonodaji pa popraviti tisto, kar je slabo za vse državljanke Slovenije.

Amandam bom podprl.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Magajna.

ANDREJ MAGAJNA: Hvala za besedo.

Ponovno se javljam, ker so se neke zadeve nanašale tudi na moje prejšnje izvajanje. Poglejte, stečajna masa in sploh stečaj je tragedija, tako za lastnike, čeprav so tudi tu špekulacije, da so nekateri kupovali te firme, verjetno tudi zaradi čiščenja denarja. Poglejte, osnovni cilj je bil, da bi se čim več denarja ohranilo za upnike, da bi bilo to delo čim bolj racionalno. Ministrstvo je omejilo zgornje zneske pri stečajnih nagradah. To je pozitiven ukrep, vendar se ogromno sredstev izgublja ravno preko storitvenih firm. Teh podatkov jaz pač nimam, mogoče obstajajo: koliko pravzaprav ostane v tej stečajni masi za te uboge upnike, ki čakajo na poplačila? Po navadi so ti podatki v procentih, ko se deli tisto, kar je ostalo. Izgublja se stečajna masa ravno preko teh storitvenih dejavnosti. Če stečajni upravitelj ima 15, 30 firm, potrebuje storitvene firme. Tu bi pa moral zakon postaviti jasne omejitve, ko že brez njih lahko res govorimo o sistemski korupciji. To se pravi, upravitelj ne bi smel dajati v izvedbo poslov firmam, katerih lastnik je sam ali njegovi družinski člani. To se mi zdi samoumevno.

Slišali smo, da bo morda to rešeno v pravilniku. Lepo! Ta napoved zveni dobro, vendar je pa treba le vedeti, tu so pravniki, da je kršitev pravilnika kot kršitev zakona. To bi morali v zakonu omejiti in napisati, da take zadeve sploh niso mogoče. Bojim se, da se bo to dogajalo še naprej in da se bo stečajna masa preko teh storitvenih firm pravzaprav izgubljala, zakon je pa namenjen stečajnim upraviteljem. Upam, da se bo v nadaljevanju, torej v novih postopkih, v naslednji noveli to rešilo.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Ker je še interes, odpiram ponovno možnost prijave za razpravo. Govorimo o 25. členu in amandmaju k temu členu. Gospod Bezjak, izvolite.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Lepo pozdravljeni, gospod državni sekretar, kolegice in kolegi!

Nekdo bi rekel, končno je prišlo do Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju,

postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju. Vendar, ko se močno poglobimo v ta predlog, v to spremembo, vidimo, da dejansko ni ničesar pozitivnega ali pa rigoroznega, glede na to, kar se dogaja. Nikjer ni govora o prisilnih poravnava. Moje mnenje ali mnenje gospodarstvenikov glede prisilne poravnave je, da dajete dve leti upanja nekemu, da bo do tal uničil gospodarsko družbo ali pokradel denar iz te družbe; ni tako vsepovsod, v večini primerov pa je tako.

Lahko vam povem primer, ki se je zgodil. Obstajal je velik gigant, ki ga je preko konzorcija odkupilo 18 podjetij. Teh 18 podjetij je odkupilo ta gigant in s tem denarjem je Slovenska razvojna družba postavila novo, manjše podjetje, ki so ga spet obrali nekateri, ki so bili blizu, in sedaj to podjetje ne dela. Bolje bi bilo, da bi takrat tem 18 podjetjem tega giganta prodali za en evro. Verjemite, bolje bi bilo. Toda to je bil interes pranja denarja teh ljudi, teh stečajnih upraviteljev.

Z amandmaji k predlogu tega zakona smo predlagali vsaj delno zaščito nekih stvari, vendar jih striktno zavračate. Ne vem, česa se bojite. Se bojite nekaj posameznikov, 90 stečajnih upraviteljev, ki dejansko potem operirajo s tem državnim premoženjem ali premoženjem določenih podjetij, podjetnikov? Nikjer ni navedeno, kako dolgo naj trajajo ti stečajni. Sami veste, da stečajni lahko trajajo deset let in več. Stečajni upravitelji imajo interes tako dolgo vleči stečaje. Zakaj tega ne omejite? Verjemite, da je stečaj podjetja lahko končan v največ dveh letih, ne pa, da se vleče deset let in več. To so pomembne stvari, ki jih je treba zapisati v zakon in dejansko omejiti dejanja stečajnih upraviteljev. In kdo so lahko stečajni upravitelji? S katerimi nameni so postavljeni ti stečajni upravitelji? Vse to so vprašanja, ki jih ne vidim v tej noveli zakona, ki ga predlagate.

Bilo bi tudi zelo pozitivno, če bi se vsaj v enem členu doreklo, kaj je s tistim podjetnikom, s tistim direktorjem podjetja, ki je upravljal podjetje, ki je pripeljal to podjetje v stečaj. Dajte si tukaj vzeti vzgled iz tujine, ne pa, da si pri brezveznih stvareh jemljete vzgled v tujini, tukaj, kjer so pa pomembne stvar, pa ne spremljate tujine, kako imajo drugje rešeno te stvari. Drugje se danes zapre podjetje, gre v stečaj in istočasno že posluje druga oseba s tem podjetjem. Ljudje, zaposleni, sploh ne vedo, da je podjetje šlo v stečaj, tukaj pa si mažemo in zatiskamo oči.

Ne vem! Verjamem, da ni preprosto narediti zakona, verjamem, ampak zakaj hočemo zakon po vseh sili z dvema, tremi modifikacijami spraviti v življenje, ne pa v celoti, tako kot bi moral biti. Kajti, s tem ne bomo naredili ničesar pametnega. Dogajale se bodo iste stvari še naprej, nihče ne bo odgovarjal za nobeno stvar; kako se temu reče - "vlak odpelje, potniki pa ostanejo na peronu".

Še enkrat poudarjam tudi to - ustanovitev zbornice stečajnih upraviteljev. Veste, logika je ukinjanje zbornic, ne pa ustanovitev zbornic, sploh pa zbornice, kjer je obvezno članstvo, potem se tam začenja nabirati aparat ljudi, ki so sami sebi namenjeni, ki jih mora nekdo plačevati. Kdo? Spet davkoplačevalci. Mi, davkoplačevalci. Jaz ne vem, zakaj gremo v ta sistem. Zbornice morajo živeti same od sebe, morajo biti učinkovite, da se dejansko financirajo same, ne pa, da jih financirajo ljudje, ki od teh zbornic dejansko nimajo nič. Če že, potem mora biti prostovoljno članstvo, ne pa obvezno, itd.

Sam osebno sem prepričan, da ta zakon ni dober, da je ta zakon treba urediti res tako, kot sem vam nekaj predlogov povedal in takrat bo zasijala luč v tem zakonu. Dokler pa ni tako, ga nikakor ne morem podpreti.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želi še kdo razpravljati? Ne. Potem zaključujem razpravo.

Prehajamo na 27. člen ter amandma SDS k temu členu. Ker pa je ta amandma povezan z amandmajema k 94. in 96. členu, dajem v razpravo vse tri člene in vse tri amandmaje. Odpiram prijavo za razpravo o vseh treh členih in amandmajih k temu členu. To je 27., 94., 96.

Gospod Jerovšek, izvolite.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa, še enkrat.

Smo pri ključni zadevi tega zakona in ključnem amandmaju. Namreč, ustanavljanje zbornice stečajnih upraviteljev, ki jo imate sedaj v zakonu predvideno, je tako anahronistična zadeva, da je vsakemu slepcu jasno, zakaj je bilo to treba narediti. Ljudje so po svoji elementarni poštenosti prepričani, navadni ljudje, da se zakoni vedno sprejemajo z dobrim namenom, in tudi jaz želim biti prepričan v to. Moram reči, da so se mi neke intence te spremembe zakona zdele, da gredo v pravo smer, ne morem reči, da ne. Ampak ustanovitev te zbornice stečajnih upraviteljev pa je nekaj takšnega, kar na daljavo kaže, da se malverzacije, napake, nezakonitosti, ki se bodo pri postopkih povzročile, ne bodo sankcionirane in se jih bo pokrivalo.

Omenil sem že ta proces v Mariboru in afero Pompe. In tam se je milijone, takrat še se mi zdi mark, denarja kreditiralo iz stečajne mase in ta denar je izpuhtel za večno. In to so bile povezave od sodišča do stečajnih upraviteljev - nekaj za to oblast posvečenih ljudi med sedanjimi stečajnimi upravitelji. In če bi že takrat imeli zbornico, sem prepričan, da bi zbornica v nedogled branila, da je bilo vse v redu, kajti to je popolnoma logično, da vrana vrani ne izključe oči. Če vi uvajate pri nas pravno ureditev "kadija sudi kadija tuži", in to je to, potem se ne želi transparentnosti, se ne želi stečajnih upraviteljev voditi v korist upnikov in javnega interesa. Ti stečajni upravitelji bodo po logiki stvari sami, tako kot vse zbornice, ko jim daste še neko javno funkcijo,

vase zaprti organi. In bodo primarno imuni na pripombe iz okolja. Seveda, vsak tak organ ščiti lastne člane, lastno organizacijo do zadnjega trenutka. To je notranja logika vsega tega. Po drugi strani pa, zakaj je potrebna ta zbornica za 90 ljudi, ki imajo to funkcijo v Sloveniji? Zakaj je potrebna posebna zbornica in vse razmetavanje denarja? Zakaj ministrstvo ne želi opravljati funkcije nadzora - komisija, ki jo ustanovi ministrstvo? Verjetno računate na to, da bo javnost rekla, da opozicija hoče, da ministrstvo - to je pa politika. To preprosto logiko, ki na prvi pogled deluje, pri tem zasledujete. Saj mogoče smo tudi mi naivni, mogoče bi ta disciplinska komisija, ki jo v zakon dajemo pod sedanjo oblastjo, ne vodila nadzorne vloge. Mogoče imamo mi še v glavi prejšnjega ministra, ki je dejansko na področju notarskih tarif, odvetniških tarif te zbornice - kjer centri moči niso preprečili, pri odvetniških tarifah, recimo - naredil ogromno pozitivnega za javni interes in za transparentnost in pravičnost. Kot sem že rekel, takrat pri zadevi Pompe je vzel licenco trem stečajnim upraviteljem. Je sedanji minister ob teh silnih nagradah - ko si je stečajni upravitelj iz stečajne mase za svoja druga podjetja nakazal 172 tisoč evrov, ni nihče ukrepal in tudi ne more ukrepati, lahko bi pa minister ukrepal, pa mu vzel licenco, pa ga dal na neformalno črno listo. Veste, kaj je to 172 tisoč? Da preračunam, to je 8 avtomobilov superb, ker sem jaz takšnega januarja kupil, to je velik avto. 8 avtomobilov superb, da si bodo ljudje prav znali predstavljati. To je delček nagrade, še enkrat toliko si je pa po redni poti zaračunal. V stečajnem postopku Videm - še višje vsote. In sedaj bo o teh nepravilnostih, teh anomalijah razpravljala zbornica! In navadno je tako, da takšna ravnanja drug drugega, kar je mogoče človeško razumljivo, ni pa v skladu z legitimnostjo in legalnostjo, opravičujejo, si omogočajo boljši zaslužek itn. In ministrstvo to podpira; ne samo da podpira, uzakonja! In koalicija, seveda. Vsak se mora vprašati, kje je interes, da se na veliko dela proti javnemu interesu. Na veliko se dela proti temu, da bi stvari v stečajnih postopkih končno začele teči normalno. Tu je politični interes zadaj, kot sem že prej rekel. Če se takšne silne vsote lahko razmetavajo, se dajo v določene žepe, iz tistih žepov še kdo zastonj denar da za kakšno politično stranko prave barve, pred kakšnimi volitvami itn. Tu zelo zelo kažete ta politični interes, da se bodo z javnim denarjem ali pa z denarjem upnikov financirale politične stranke, politične postopke itn. To je tista esenca, ki je tukaj zadaj. Ni nobenega pravnega interesa v tej družbi, ki bi rekel, da tukaj pa mora biti zbornica. Ministrstvo je pa vendar najvišji upravni, pravosodni organ, ne more spraviti skupaj sklada - komisije in sodnikov itn. -, ki bo lahko nadzor nad delom stečajni upraviteljev upravljalo. Pa tukaj imamo deset podtočk tega 120. člena, kako se ta nadzor opravlja, pa bo vendar taka strokovna komisija, ki je sestavljena iz dveh sodnikov, dveh

profesorjev in še petega člana, to boljše opravljala pa bo vsaj delno nevtralna, vsaj delno. Jaz ne morem reči, da je popolna nevtralnost možna, večinsko bo nevtralna, pa bistveno večja neverjetno je, da bo zastopala nek javni interes. Ne, vi ste proti. Vi ste proti, vi trmoglavite, vi greste z glavo skozi zid zaradi političnega interesa, ki je tukaj zadaj, in ta politični interes je, moram reči koruptiven. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želi še kdo? Da, odpiram prijavo.

Gospa Irgl, izvolite.

EVA IRGL: Najlepša hvala.

V Slovenski demokratski stranki smo torej vložili amandma k 27. členu, kajti menimo, da je prenos pristojnosti v zvezi s sankcioniranjem upraviteljev, kot ste si vi zastavili, se pravi z ministrstva za pravosodje v tem trenutku na zbornico upraviteljev, neutemeljen. In tudi kaže na eno jasno zadevo, da če se ta zbornica stečajnih upraviteljev formira tako, kot ste vi si zamislili, potem se bo zgodilo to, da bodo ti ljudje sami sebe nadzirali, kar se meni absolutno ne zdi ravno modro, pametno in dobro. Vsi vemo, da gre tukaj za zaprte organizacije, ki ščitijo interese svojih članov, in zdaleč od tega, da sankcionirajo nepravilnosti. Ampak predvsem ščitijo svoje lastne člane in potem tudi pokrivajo njihove napake. Prepričana sem, da v primeru upraviteljev je takšna bojazen še bolj upravičena, ker gre za majhno število oseb, pod sto, ki se med seboj poznajo, tudi v zadevah sodelujejo in seveda se podpirajo. In tukaj se bo začelo odvijati to, čemur smo bili priča že prejšnje leto, da se bodo še naprej izplačevale enormne nagrade stečajnim upraviteljem. Žal. Ko boste to uzakonili, se bo začelo to dogajati, ker ne boste imeli nadzora. Nadzor bodo imeli sami med seboj. In to je, spoštovani državni sekretar, velik problem in mislim, da bi morali jasno o tem razmisliti, da se ne bo ponovno zgodil stečaj oziroma kot se je zgodilo v primeru stečaja Videm - Krško. Prej je govoril kolega iz Slovenske nacionalne stranke in opozarjal ravno na ta problem. Jaz sem tudi že večkrat opozorila na Odboru za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje ravno na to, kako je mogoče, da stečajni upravitelji, sploh v času gospodarske in finančne krize, še vedno dobivajo taka izplačila. Ampak v primeru stečaja Videm - Krško je prišlo še do enega hujšega problema; namreč prvostopenjsko sodišče je določilo nagrado v višini 440 tisoč evrov, vendar zanimivo je to, da je to prvostopenjsko sodišče pri tem pozabilo, da je bila že izplačana akontacija nekaj nad 130 tisoč evrov. To je skratka malo prvostopenjsko sodišče pozabilo in če potem naredimo seštevek vsega skupaj, ugotovimo, da je stečajni upravitelj dobil, reci piši, 600 tisoč evrov. To pa so resne stvari. 600 tisoč evrov v času največje gospodarske krize. Jaz sem že takrat, gospod Škrlec,

vas spraševala in tudi gospoda pravobranilca, dr. Boštjana Tratarja, ki se ni pritožil glede tega. Jaz sem ga takrat spraševala, ker je bil na seji, sicer ni nič odgovoril. Spraševala sem tudi vas, odgovora na to ni bilo, zakaj se gospod Tratar, takrat na pravobranilstvu zadolžen za stečajne postopke, takrat ni pritožil. Ker morate vedeti, da je Ministrstvo za pravosodje bilo takrat upnik. Jaz bi tukaj jasno želela imeti odgovor na to vprašanje. Kako je mogoče, da je nekdo dobil ne samo 440 tisoč evrov izplačanih, kot je bila osnova, recimo temu, ampak 600 tisoč evrov, zato ker se je pozabilo - mislim, zanimivo, pozabilo se je, da je bila že izplačana akontacija v višini 130 tisoč evrov! V kakšni državi mi živimo? Kako je to mogoče? Sedaj pa uzakonjate še zbornico stečajnih upraviteljev, kjer bodo nadzirali sami sebe.

Mislim, da ne potrebujemo dodatnih obrazložitvev, ampak odgovor na tisto, kar sem prej vprašala, bi vendarle želela imeti, glede na to, da sem že na ta odgovor oziroma vprašanje večkrat postavila, pa nanj ni bilo odgovora. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želi še kdo razpravljati? Vidim roke. Gospod Škrlec, ste želeli besedo? V redu. Prijava teče.

Gospod Magajna, izvolite.

ANDREJ MAGAJNA: Še enkrat lep pozdrav!

Zbornice so tudi koristne, to vsi vemo, se ustanovljajo, različne zbornice. Ključno vprašanje pa je vprašanje pristojnosti - kakšne imajo te zbornice. Vsem je znana debata okoli zdravniške zbornice, tudi v tragični zadevi, kjer je obstajal sum, da gre za prekrivanje, pokrivanje stanovskih kolegov, vendar o tem ne bi sodil, ker bi lahko komu storil krivico. Problem pa so majhne zbornice, zbornice, v katerih se vsi poznajo. Tukaj je priložnost tudi za druge pogovore o delitvi posla in pridemo na tisti zavrtni amandma, da družinski člani ali da upravitelj sam sebi ne more dodeljevati posla za storitveno dejavnost. Te zbornice bodo lahko tudi priložnost za te delitve posla. Tudi če bi sprejeli omejitve, da sam sebi ne sme dodeljevati poslov, preko katerega, bom še enkrat povedal, se morda izgublja glavna stečajna masa. Problem tega dodeljevanja sredstev iz stečajne mase storitvenim firmam ni samo to, da prihaja do klientelizma, do nakazovanja samemu sebi, problem je, ker se ta ogromna sredstva, ki odtekajo od stečajne mase, pravzaprav dodeljujejo brez javnih razpisov. Sam upravitelj določa, komu bo dal posel. Najbrž seveda sebi, če je pameten, bo dal sebi. Jaz ga ne obsojam kot človeka, lahko mi sicer na veliko moraliziramo, samo če zakon to dopušča - dopušča; in tako bo! Pravilnik bo seveda sankcioniral in bo na koncu stečajni upravitelj ugotovil, da se mu spleča mogoče plačati kakšnega sodnika za prekrške. Ne vem, to bi moralo biti v zakonu jasno opredeljeno.

Torej, problem majhnih zbornic, ki lahko poleg pozitivnih funkcij opravljajo tudi druge posle - medsebojno sodelovanje pri sklepanju naročil, prenašanja storitvenih dejavnosti enega upravitelja k drugemu, kjer se bo zadeva še malo bolj prikrila. Lahko je zbornica, ampak dajmo pristojnosti nadzora izven te zbornice. Lahko je to strokovni nadzor, vendar nadzor, ko gre za korektnost poslovanja, mora opravljati nekdo, ki je izven tega lobija oziroma kroga, bi rekel, neke vrste prijateljev.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.
Gospod Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Govorimo o sklopu amandmajev o tako imenovani zbornici. S tem sklopom mi želimo prenesti samo eno zadevo, če ste dobro opazili - preprečiti ustanovitev zbornice in prenesti nekatere postopke na ministrstvo za pravosodje, in nič drugega.

Razprava gospoda Magajne je pravzaprav tista, ki me nekako prepričuje, da mi niti ne bi bilo treba več govoriti, ker bi lahko samo prosil, da v magnetogram prepisejo, kar je povedal in da sem tudi sam avtor tega.

Pa vendarle mi vseeno dovolite še nekaj besed. Glejte, zbornica. Če se v zdravniški zbornici, pri toliko zdravnikih, ki jih imamo v Sloveniji, obveznem članstvu in tako dalje, se znotraj nje dogajajo nepravilnosti, kakršne so se dogajale v primeru Nekrep, potem je zadeva popolnoma jasna, da se bo znotraj zbornice, ki šteje, kot sem prej rekel, en avtobus ljudi; to je tistih 50 in nekaj sedežev in trije, štirje dodatni, in gredo vsi stečajni upravitelji na ta avtobus. Vsi se med seboj poznajo, to so osebni prijatelji. Ja, kaj pa so?! Sicer se tudi mi, poslanci med seboj poznamo, pa nas je 90. In je potem povsem normalna zadeva, da ne morejo oni imeti kakršnih koli pristojnosti znotraj tega kartela, ki je zagovarjanje in ščitenje enega samega lobija. Jaz ne razumem ministrstva, da po vseh ostalih lobijih, ki jih je gospod Zalar že ustvaril, ustvarja še enega. To je zame nerazumljiva zadeva. Popolnoma nerazumljiva zadeva. In bi bilo povsem normalno, da ta amandma sprejmete, dragi moji, in seveda povezane amandmaje, ker ne bomo naredili ničesar drugega, kot to, da bomo prenesli pristojnosti na Ministrstvo za pravosodje, na neke uradnike ali zunanje sodelavce, kakorkoli že želite, ki bodo vendarle neodvisno od stečajnih upraviteljev bdeli nad njimi.

Moram reči, da sem bil danes presenečen na Odboru za notranjo politiko, ko smo obravnavali zakon, ki sledi tej točki dnevnega reda, ko je prišlo do relativno velikega poenotenja koalicije in opozicije pri določenih amandmajih oziroma smo skoraj vse sprejeli s soglasjem vseh poslancev, ne glede na naše razlike koalicijsko-opozicijske. Pa vendarle pri tem zakonu, o katerem pa zdaj govorimo, sem pa najmanj, kar je,

pričakoval, razumete, da bo koalicija pustila tisto svečano prisego, kako bodo pošteno delali, dobro opravili, skrbeli za male upnike in tako dalje. Ne! Ne, tudi to je koalicija zavrnila! Še najbolj pa sem bil užaloščen ali pa razočaran, če želite, da je koalicija zavrnila tisto določilo, v katerem pravimo - kaj? To moramo povedati javnosti, glasno in jasno: stečajni upravitelj v zadevi Elan, gospod Andrej Marinc je najel svoje lastno podjetje, katerega lastnik je, za administrativno-tehnične posle in si izplačal 172 tisoč evrov. Glejte, ali je to mogoče? Seveda je mogoče znotraj kartelov! Z amandmajem smo želeli doseči - kaj? To, da ne smejo stečajni upravitelji opravljati, sklepati poslov na tak način. Ne, koalicija je to zavrnila! Jaz moram reči, sem dvakrat pogledal ekran na odboru, dvakrat. In se vprašal, ali je to mogoče. Ta situacija kliče po takojšnji spremembi tega zakona. Malo prej sem poslušal tudi gospoda Magajno, ki je o tem govoril. Se pridružujem, bom sopodpisnik, če bomo to naredili. Verjamem pa, da moji kolegi tudi.

Še prej sem govoril o izobrazbi. Moj predvčerajšnji pogovor z mojim sosedom, ki je bil stečajni upravitelj v Utoku Kamniku. Velika firma, ki je šla nekoč v stečaj, pred 10 in več leti. Se je začudil, ko sem mu rekel, če ve, da danes niso več gospodarstveniki ali ekonomisti tisti, ki bi vodili stečaje. Ne, to so danes pravniki. Velika večina med njimi so odvetniki. Pa pravi ta moj sosed: "Kako je pa to mogoče, saj, kaj pa odvetniki o tem vedo?" Sem rekel: "Veš, dragi sosed, stvari se spreminjajo, minister ustvarja kartel." In njegov stečaj, ki je bil končan v manj kot dveh letih z velikim premoženjem, veliko število zaposlenih, se je torej končal manj kot v dveh letih. Gospod je dobil, naj se popravim, ker me je malo prej poklical in rekel, da sem narobe povedal. Namreč, malo prej sem zagovornico rekel, da je dobil 2 tisoč evrov mesečno. Ne, 2 tisoč mark mesečno je dobil, pomeni tisoč evrov. Torej približno - kaj? V 20 mesecih ali nekaj manj ali kakšen mesec več, kolikor je vodil ta stečaj, je pač to vsoto dobil, to je bilo leta 1996, 1997, v tistem obdobju približno, nekje v tistem obdobju. Kakšne nagrade si pa danes ti gospodje delijo in kdo so ti gospodje? Ti gospodje danes niso ekonomisti, niso podjetniki, niso nekdanji direktorji, tako kot je on bil, ki je vedel, ki je 30 let vodil podjetja. On je vedel, za kaj gre. On je znal to voditi in je znal tudi izpeljati stečaj. Danes pa ga delajo učitelji geografije, ki naredijo nek tečaj pri ministrstvu. Ja, pa kje ste to videli? To je prav nemogoče stanje. Zakon kliče po takojšnji spremembi v smislu, da bodo stečaje vodili gospodarstveniki, ne pa odvetniki. Gospodarstveniki, ki vedo, kako se vodi podjetje. Po takojšnji spremembi - po tem, da ne vedo, sami o sebi odločajo zbornicah; po takojšnji spremembi - po tem, da seveda ne bodo sami sebi poslov delali. Prav čudim se, gospodje z levece, pa saj vi ste tisti, ki zagovarjate malega človeka! Bajе. Ta stran bajе zagovarja kapitaliste - ali kako ste nekoč

povedali. Pred nekaj leti, vem, kaj je bilo govora, ko smo kakšne davke nižali, ko ste, mene še ni bilo, davke nižali v Državnem zboru in ste rekli takrat vladajočim, torej mojim kolegom, da skrbijo samo za kapitaliste, ki si bodo mercedese kupili, delavec bo pa klobaso imel, pa so bile pozitivne posledice tistega zakona za vse. Od vas bi pričakoval, od vas bi pričakoval, da boste sprejemali takšne rešitve, ki bodo v korist malega človeka. Kdo pa je tisti mali človek? Tisti, ki ima 560 evrov minimalne plače, pa jih še niti dobi ne. Pa mu gre firma v stečaj. Vi ste zagovorniki teh ljudi, mi pa baje kapitalistov. Pa ni res. V Sloveniji je pomešano levo-desno. Jaz sem prepričan, da ste prav vi zagovorniki bogatih ljudi, ki naj postanejo še bolj bogati. In da na tej strani sedijo zagovorniki tistih, ki so mali ljudje, z malo denarja, ki komaj preživijo. Ja, prav neverjetna situacija je. Ni čudno, da se v svetu čudijo in sprašujejo, kako sedaj levičarji in desničarji, saj ne gre skupaj, saj ni po evropskih merilih. To je skrivanje za imenom stranke in čisto nič drugega. V resnici pa skrbite za kapital, kapitaliste in tiste, ki imajo že polne žepe. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Škrlec, izvolite.

BOŠTJAN ŠKRLEC: Hvala lepa, gospod podpredsednik, za besedo.

Veliko smo slišali o zbornici, veliko smo slišali o tem, da gre za kartel, potem da bodo v zbornici sedaj odločali upravitelji sami o sebi, da bodo sami sebi delili delo in podobno. To seveda ne drži. Zbornica stečajnih upraviteljev je po svoji naravi verjetno zelo različna od zbornic, ki se jih omenjali. Res pa je, da je članstvo v njem, ob tem kar je predvideno, obvezno. Obvezno zaradi tega, ker osebe, kot so stečajni upravitelji, izvršujejo določeno javno pooblastilo. Zbornica ima v tej zvezi določene dolžnosti. Dolžnosti, ki gredo v smeri zagotavljanja boljše kvalitete dela oziroma storitev, ki jih člani te zbornice morajo opravljati. Člani te zbornice si medsebojno ne konkurirajo na trgu. Oni niso enim drugim konkurenca. Namreč, stečajne upravitelje se dodeljuje za posamezen stečajni postopek po strogo določenem postopku, po vrstnem redu, kot so navedeni. In tukaj ni izjem. Edina izjema, ki je, je izjema, ki jo uvajamo s predlogom zakona. To je, da stečaj večjih gospodarskih družb delajo oziroma vodijo stečajni upravitelji, ki imajo vsaj dve leti izkušenj. To je edina izjema. Med njimi je pa seveda spet vrstni red.

Poglejmo, kaj pravzaprav so naloge zbornice, ki se sedaj s predlogom ustanavlja. Zbornica ima predvsem dolžnost zagotavljati permanentno in kvalitetno izobraževanje za svoje člane. Sprejema kodeks dobrih praks in da je upraviteljem priporočila za izvrševanje teh dobrih praks pri svojem delu. Če zbornica tega svojega dela ne opravlja zadosti učinkovito,

lahko minister predlaga ali celo odredi, da kaj izmed tega opravi. Torej, ne drži čisto, da bodo sedaj s tem, ko bodo imeli zbornico, stečajni upravitelji postajali kar svet zase in si bodo sami krojili pogačo. Ne bodo si je. Ker o stroških zbornica ne odloča, o pripadu zbornica ne odloča; o pripadu odloča sodišče, o stroških odloča sodišče. O disciplinskih odgovornostih pa odločajo disciplinske komisije prve in druge stopnje. Tukaj je treba povedati, da v tej disciplinski komisiji, niti v eni in niti v drugi, stečajni upravitelji nimajo večine. Komisije so sestavljene iz treh članov, od katerih sta dva sodnika in eden stečajni upravitelj. Torej, stečajni upravitelji ne bodo odločali o sebi; ne bodo sebi sodili; ne bodo sodili svojim kolegom. Sodili jim bodo sodniki, sodniki stečajnih senatov, ki poznajo to tematiko.

Podobne zbornice, to poudarjam zaradi tega, ker sem že povedal, da stečajni upravitelji izvršujejo javno pooblastilo. Podobne zbornice imamo tudi pri notarjih in pri odvetnikih. Razumnem, da so pomisleki v zvezi z zbornicami na splošno, vendar v tem primeru je treba razumeti, da sistem, kot ga danes imamo, je tak, da zbornica predvideva, in še posebej zlasti jih predvideva pri izvrševanju javnega interesa. In poglobljena naloga teh zbornic, konkretno zbornice stečajnih upraviteljev, je predvsem to, da zagotavlja pogoje za kvaliteto. Disciplinsko odgovornost ugotavljajo, kot sem povedal, komisije, ki so sestavljene iz zunanjih članov, iz sodnikov, ki jih imenuje minister.

Prav tako je treba povedati, da je tudi predlagatelj disciplinskih postopkov načeloma predsednik zbornice - to drži. Vendar, če predlaga uvedbo disciplinskega postopka minister ali predsednik sodišča, potem je predsednik zbornice dolžan uvesti disciplinski postopek. To pomeni, da je poskrbljeno za to možnost, da ne bodo mogli stečajni upravitelji sami svoje zadeve spraviti v predal, če povem nekoliko po domače, ker taki očitki so bili. Take očitke sem zaznal.

Kar se tiče očitka, da si bodo sedaj stečajni upravitelji kar sami delili posel in preko svojih povezanih družb in v zvezi z amandmajem, o katerem je bilo veliko povedanega, drugim dajali delo, naj povem, da tudi to ne drži. Stečajni upravitelji si ne morejo deliti takega dela. V predlogu amandmaja oziroma dopolnitvi, ki jo imate na mizi, je določeno, da je stečajni upravitelj dolžan sam opraviti tista opravila, ki sodijo v dolžnost in opis del stečajnega upravitelja. Teh del ne more prenesti na drugega oziroma bolj natančno, lahko prenese na drugega, ampak jih ne more zaračunati. Plačati bo moral iz svoje nagrade. Torej, če dobi nagrade 10 tisoč evrov, pa se odloči, da bo vse namesto njega naredil nekdo drug, mu bo pač od teh 10 tisoč evrov dal del, za katerega bo ocenil, da temu pripada. To pomeni, da se stroški zaradi take oddaje dela ne bodo povečali. Stroški, ki bi zajedali v stečajno maso namreč. Zaradi tega ni nevarnosti,

da se bodo stečajni upravitelji medsebojno dogovarjali in si prelagali delo, ki so ga dolžni sami opraviti. Za tista specialna znanja, ki jih pa stečajni upravitelji sami nimajo, med njimi je tudi računovodska storitev ena izmed takih, pa obstaja možnost, da se to delo odstopi tistemu, ki se s tem ukvarja, vendar je treba povedati, da tudi predlog dopolnitve, ki je pred vami, določa, da je v tem primeru v stroške mogoče priznati tiste storitve, ki so tarifirane, in samo znotraj okvira, ki ga določa tarifa. Kar pomeni, da morajo biti storitve jasno izkazane in morajo biti seveda vrednotene skladno s tarifo.

Svečana zaprisega, o kateri je bilo tudi precej govora, češ da nekako ni bilo nobene podpore temu, da bi vsaj svečano prisego dali stečajni upravitelji pred začetkom dela. Zaradi tega, da bo javnost imela realno sliko, je treba povedati, da je predlog amandmaja, ki je govoril o svečani prisegi oziroma prisegi, bil napisan tako, da je govoril o prisegi v vsaki posamezni zadevi, kar pomeni, da bi stečajni upravitelj vsakič, ko bi ga sodišče postavilo za stečajnega upravitelja, moral ponavljati to prisego pred sodnikom, to pomeni časovni zamik, to pomeni izgubo časa in to pomeni manjšo učinkovitost dela. Izpit, ki ga morajo opraviti stečajni upravitelji, je zelo zahteven. Vsebuje strokovna znanja in se preverja strokovno znanje. Danes smo slišali veliko očitkov na ta račun, da ni zahtevana formalna izobrazba. Jaz sem prepričan, če bi zaostрили formalno izobrazbo, bi slišali še več očitkov, da ustvarjamo nov kartel za to vrsto izobrazbe. Jasno je, da je argumente mogoče obračati v eno ali drugo smer, dejstvo pa je, da izpita ne more narediti tisti, ki nima znanja, in dodatna varovalna v predlogu, ki ga imate pred seboj, je v tem, da bodo stečajne postopke velikih pravnih oseb lahko vodili le tisti upravitelji, ki že dve leti delajo kot stečajni upravitelji in torej imajo neke izkušnje.

Ponovil bom to, kar sem že povedal. Ideja, da se stečajnim upraviteljem omeji možnost, da določena dela in storitve oddajajo družbam ali osebam, ki so z njimi povezana, je dobra. Amandma, ki je bil zavržen na odboru, ni bil zavržen zaradi tega, ker bi bila ta ideja sama po sebi napačna. Kot sem že povedal, je bil zavržen zaradi tega, ker je bil v tem amandmaju vsebovan tudi drugi del - gospod Gorenak, žal vas ni bilo v dvorani, ko sem o tem govoril - ,je bil tudi drugi del, ki govori o tem, da naj bi se nagrade odmerjale v skladu z zahtevnostjo po nekem prostem preudarku sodišča. In to je tisto, kar se nam zdi res problematično, zaradi tega ta predlog ni mogel "iti skozi". Dobro pa veste, če na odboru ni sprejetih amandmajev, tako so mene naše strokovne službe poučile, če so me pa napačno, pa sprejemam to kritiko, potem na člen ni več mogoče dati amandmaja. Vsebinsko ta amandma v kakšen drug člen ne sodi. Kot sem pa že povedal, se pa na ministrstvu zadevamo te nevarnosti in bomo v pravilniku, ki določa, do katere nagrade in do katerih

stroškov je stečajni upravitelj upravičen, temu vprašanju posvetili ustrezno pozornost. Ta norma, ki bo v pravilniku, gospod Magajna, naj vas ne skrbi glede sankcije. Ni sankcija tista, ki bo stečajnega upravitelja prisilila, da to spoštuje. Ni kazen. Poanta je v tem, če ne bo oddal dela skladno s pravili, ki so v pravilniku, mu jih sodišče ne bo smelo odmeriti, mu ne bo smelo priznati teh stroškov. Torej, sankcija bo v tem, da tega enostavno ne bo dobil plačanega, kar pomeni, da bo denar ostal v stečajni masi za poplačilo terjatev upnikov.

Če torej strnem to, kar je vsebina predloga zakona, zelo na kratko, kajti veliko je bilo povedanega, kar ne drži. Ta predlog novele vsebuje celo vrsto ukrepov za povečanje praktične učinkovitosti samih postopkov, ki sem jih že uvodoma navedel. Poudarja kvaliteto dela stečajnih upraviteljev. In zbornica je samo eden izmed načinov, s katerimi se zagotavlja večja kvaliteta, hkrati tudi ob večji odgovornosti stečajnih upraviteljev za to kvaliteto, tudi preko zbornice, predvsem pa v novi obliki nadzora, kar so disciplinske komisije prve in druge stopnje, ki so sestavljene iz zunanjih akterjev in ne iz stečajnih upraviteljev, večino v njih imajo sodniki.

Stroški oziroma dela, ki jih stečajni upravitelj sme oddati komu drugemu in jih zaračunati na račun stečajne mase, so v predlogu zakona eksplicitno omejeni. Definirano je, kdaj to sme narediti, in definirano je, v katerih primerih je upravičen do povračila stroškov. Definirano je tudi, v katerih primerih ni upravičen do povračila stroškov, ker je to njegovo delo in ga je dolžan opraviti sam.

Nismo pa prav nič govorili o tem, kar je mogoče glavna točka ali pa vsaj zelo pomembna točka tega predloga - to je možnost za rešitev zdravih jeder z dotokom svežega kapitala v družbe, ki zaidejo v insolvenco. Namreč, možnost, ki jo zakon sedaj eksplicitno predvideva, je v tem, da poslovodstvo lahko tudi mimo lastnikov - če so ti neaktivni in ne želijo vlagati svojega denarja v insolventno podjetje - ,poslovodstvo ali upniški odbor, kar je posebej pomembno, ali upniški odbor, sprejme odločitev, da se omogoči vplačilo svežega denarja tudi drugim in ne le lastnikom. To pomeni, da se odprejo vrata in se družbi, ki ima gospodarsko perspektivne programe, omogoči, da tisti gospodarski subjekti, ki menijo, da je smiselno vlagati v to družbo, denar tudi vložijo in s tem rešijo podjetje iz insolvence ter omogočijo, da začnejo na novo s tem novim kapitalom.

To so vsebinski poudarki tega zakona. Zaradi tega sem prepričan, gospod Jerovšek, ko ste govorili o upanju, ki vas preveva vsakič, ko je stečajni zakon na mizi, da bo tokrat vaše upanje obrodilo sadove in da bo utemeljeno. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Ker je še interes, odpiram prijave za razpravo.

Gospod Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK: Brez skrbi, gospod državni sekretar, poslušam vas tudi na hodniku. Tako vas absolutno slišim in vem, za kaj gre.

Glejte, kaže približno naslednje reči. Vi govorite o tem, da tistega amandmaja ni bilo mogoče sprejeti. Resnica poslovnika je obratna. Če bi mi tisti amandma takrat sprejeli, potem ga v branju, ki ga zdajle izvajamo, lahko amandmirate. Tako je pa ta amandma padel do naslednje spremembe zakona, to je tisto. Če bi pa tisti amandma - in na to sem pri glasovanju opozoril -, sprejeli, bi ga lahko v naslednjem branju, torej tem, ki ga imamo zdajle, spremenili vi, poslanci ali kdorkoli. Tako tu zadeva ni čisto taka.

Precej ste govorili o sestavi disciplinskih komisij in kako nimajo večine ti gospodje, stečajni upravitelji. Ja, res je, ampak vi ste prinesli drugačen zakon v Državni zbor, hudo drugačen zakon - takega, po katerem sami odločajo o svoji usodi. Samo koalicijska večina je potem čudežno spregledala. Čudež jo je oplazil in je koalicijska večina to potrdila. Zato je tako stanje, kakršnega navajate danes, je torej boljše kot pri odvetnikih, to veva, ampak ni pa dobro. To morava tudi reči.

Še o zaprisegi, potem pa neham. Ne nasprotovati zaprisegi! Zakaj pa po vaših zakonih, pogledjte, cenilci dajejo zaprisego, izvedenci dajejo zaprisego, tolmači dajejo zaprisego. Moram reči, naj še ta gospoda nekaj častno priseže, saj ne bo sankcionirana, ko bo goljufala. Torej, saj ni sankcij predpisanih. Res se mi zdi včasih, v prejšnjem mandatu sem bil v sobi 110, tam, kjer je predsednik vlade, velikokrat ob njem in spremljal delo v Državnem zboru in je bilo rečeno velikokrat s strani takratne opozicije, da vse, kar mi predlagamo, vi zavrnete! Ste hudo grdi! Ja, sedaj pa ne vem, sedaj pa vi isto počnete. Tu in tam koalicijo obleti čudež pameti in naredimo kaj takšnega, kar smo danes zjutraj dobrega za ljudi. Malo več bi bilo treba tudi s strani koalicije se zavedati tega, da na tej strani sedijo ljudje, ki so bili ministri, ki so vodili svete v Evropski uniji, ki so vodili resorje štiri leta v času, ko je Slovenija najbolj cvetela, in da dopustite možnost, da na tej strani tudi kaj vemo. Tako imam pa včasih občutek, da se pri sprejemanju amandmajev, tako je bilo tudi na tej seji odbora, obnašate, kot da v koaliciji je vsa pamet, ki ste jo pojedli, v opoziciji so pa prazne glave. Ne, gospodje, ni res! Praksa dokazuje nekaj drugačnega; da so ljudje iz opozicije uspešno vodili Evropsko unijo in državo. Vsaj toliko spoštovanja pa le imejte. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.
Gospod Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa.

Gospod državni sekretar, upanje umira zadnje. Res z nekim upanjem in zaupanjem gledam v vsako novelo zakona, ko pride na mizo, pa ne glede, ali ste vi na oblasti ali kdorkoli. In moralo bi biti tako, da to upanje ne bi umrlo. Žal tudi pri noveli tega zakona umira. Eden od ključnih razlogov je posiljevanje s to zbornico. Gospod državni sekretar, ne vem, ali ste vi dobronamerni idealist, ali naivnež, ali zgolj hladnokrvni in brezprizivni izvajalec ministrovih rešitev. Očitno vas ne prepričamo.

Mislím, da je tu ogromno formiranih ljudi in osebnosti, ki so šli čez gospodarstvo, čez različne izkušnje in imajo neke izkušnje iz življenja. In so jih ne nazadnje ljudje izbrali za poslance. Imamo nek zgodovinski spomin, kaj je na teh stečajih vse bilo. Jaz sem nekaj afer tu omenjal. Minister očitno noče pozitivnih rešitev sprejeti in izkušenj iz tega izpeljati. On in koalicija - večinsko na drugi strani. Jaz sam hočem verjeti, in verjamem, da je večina stečajnih upraviteljev verodostojnih osebnosti, poštenih, delovnih pokončnih ljudi. Vem, da je treba vložiti veliko navora, da narediš te izpite, da prideš do te licence. To ni lahka stvar. Kljub temu pa so ljudje krvavi pod kožo po naravi.

In še na neko stvar bi opozoril, kaj bo nujno privedlo, pa ne glede, če zahajam v pristojnosti te zbornice. Navedli ste podobno zbornico, notarsko zbornico. To je slab primer pozitivnih rešitev. Vemo, kako silno se je notarska zbornica zoperstavljala ministru Šturmu, ko je znižal tarife notarjev. Vpili so, kot da bo polovica notarjev drugi dan brezposelnih oziroma socialnih problemov, tako kot gospod Pahor, predsednik Vlade, ki ne more preživeti. Bi morali imeti tudi zbornico predsednikov vlad v Evropi, da bi socialne probleme predsednikov vlad reševali.

Mi smo odprto tržno gospodarstvo, vsi notarji so bili pred tem, da bodo pač pustili, pa bodo šli nazaj na sodišče ali odvetništvo, če ne bo šlo. Kolikor jaz vem, praktično nihče z znižanjem tarif ni propadel. Torej, je imel gospod Šturm prav. Tuj se bo dogajalo isto in kaj bo posledica - nepotizem. V notarski zbornici to dedno hočejo narediti. Ampak je že minister v težki situaciji, ker forsirajo taka imena. Tukaj je še ena velika nevarnost. Vi ste omenjali, da so zdaj za največje stečaje, ki so povezani z največ denarja, jaz priznam, da so to tudi težji primeri, potrebne dveletne izkušnje, samo se bojim, da bo iz tega nastalo, da bodo tisti prvoligaši, ki so po odškodninah, po nagradah v prvi ligi - Marinc, gospa Toš, Pogorevc z Vidma in tako naprej - s tem privilegirani. Da bomo imeli znotraj te zbornice oziroma stečajnih upraviteljev elito, ki bo po priimkih podobna nekdanjemu centralnemu komiteju, da ne bodo samo dva, tri imena takšna, kot so bila včasih, da bo pol sestave. Do tega lahko pridemo. Zaradi tega naj imajo društvo stečajnih upraviteljev. Številna društva, strokovna, poklicna, so profesionalna društva, ki združujejo ljudi iz iste profesije

in opravljajo izjemno koristno delo. Zakaj je treba zbornico delati? Nihče me ne bo prepričal, da tukaj ne vodijo ministra in koalicije posebni nameni. Da so to finančni interesi, da to ni ščitenje javnega interesa ali tako naprej. Tukaj je treba doseči, da v takšni obliki ta zakon ne more biti sprejet oziroma uveljavljen. Ne! Imamo preveč negativnih izkušenj. Glejte, omenjena je bila zdravniška zbornica. Zdaj bodo po dolgih letih zdravniki zamenjali predsednico oziroma je izredna skupščina sklicana. Koliko let se že govori, da so uporabljali pooblastila v nepravi smeri in da ni svoje naloge opravila transparentno. To je pa takšna zbornica, kjer so dejansko tisoči in tisoči zdravniki zadaj in ki gredo skozi takšno zaprisego, da bi jih morala celo življenje voditi. Pa se najdejo posamezniki, ki zbornico odpeljejo v čisto neke posebne vode, ki ščitijo pravzaprav netransparentnost na strokovnem področju. In tukaj je ta nevarnost večja, ni pa nobene potrebe imeti zbornice. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Še kdo želi razpravljati? Vidim še, zato odpiram prijavo. Gospa Irgl, izvolite.

EVA IRGL: Najlepša hvala ponovno za besedo.

Sicer se nisem imela namena ponovno javiti pri tem amandmaju, a glede na to, da sem vas, gospod Škrlec, zelo pozorno poslušala, sem ugotovila, da mi ponovno niste odgovorili na moje že večkrat zastavljeno vprašanje. Zato bi vam ga želela ponovno zastaviti, če se le da. Upam, da mi boste ob ponovnem poskusu, zdaj mislim, da že četrtič ali petič, pa vendarle odgovorili na to, zakaj se pravobranilec dr. Boštjan Tratar takrat, ko je bilo to potrebno, ni pritožil, pa čeprav je bil na pravobranilstvu zadolžen ravno za stečajne postopke. Bom na hitro še enkrat obnovila glede na to, da ne vem, zakaj se dejansko ne želi odgovoriti na to vprašanje.

Gre za to, da je prvostopenjsko sodišče pri stečajnem upravitelju oziroma pri stečaju Videm - Krško določilo nagrado v višini 440 tisoč evrov. Pri tem pa je, hote, nehote, to je zdaj vprašanje, pozabilo, da je bila že izplačana akontacija 130 tisoč evrov. In stečajni upravitelj je, reci, piši, zaslužil 600 tisoč evrov. In to v času, ki ni najbolj ploden gospodarsko in finančno itn., in imajo posamezniki hude in velike težave in tudi socialne stiske. Se pravi, 600 tisoč evrov je bilo izplačanih. Upnik je bil Ministrstvo za pravosodje. Zanimivo je to, da je višje sodišče potem ugotovilo to napako, ampak nič se ni dalo popraviti zato, ker se pravobranilec, ki je bil zadolžen prav za te, ključno za te postopke, ni pritožil ob pravem času. Zato je bila izplačana nagrada 600 tisoč evrov. Kako je to mogoče! In vem, da je gospod Tratar mogoče ravno za to dejanje dobil neko drugo delovno mesto, ampak o tem boste lahko več sami povedali v

nadaljevanju. Ampak jaz vas še enkrat resno sprašujem, zakaj se tukaj ni odreagiralo, ko je bilo evidentno, da si je nekdo izplačal preveč, kot mu pripada. In to ne nekih 5 evrov, 100 evrov, ampak tukaj gre v tisoče evrov. Kot da se delamo norca! Zato jaz pač že šestič, petič, ne vem kolikič, sprašujem to in želim tudi, da mi odgovorite na to vprašanje. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želite besedo?

Izvolite, gospod Škrlec.

BOŠTJAN ŠKRLEC: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

Čeprav ne verjamem in ne vidim, kakšno povezavo ima to vprašanje z amandmajem, ki je na mizi. Ampak da ne bo izpadlo, da se izmikam temu odgovoru. O tem smo govorili veliko na štirih izrednih sejah, povezanih z nagradami stečajnim upraviteljem. Pravite, da je bilo evidentno, da je šlo za napako. Ni bilo tako evidentno. Evidentno je bilo takrat, ko je sodišče druge stopnje nekaj mesecev po izdaji tega sklepa izdalo sklep, v katerem je ugotavljalo, da je sodišče v predhodnem sklepu mogoče res naredilo napako. Problem pa je v tem, da takrat nagrade niso bile omejene po absolutnih zneskih, kar seveda dobro veste. In pravobranilstvo je dobilo zelo jasno vprašanje, zakaj se ni pritožilo in o tem smo govorili na več kot samo eni seji. In tudi odgovor pravobranilstva je bil, zakaj se ni pritožilo. Zaradi tega, ker se niso pridruževali v postopkih v stečajnih. Na stroške v postopkih v stečajih se pravobranilstvu ni pritoževalo, dokler minister Zalar ni dal pobude oziroma javnega poziva, naj to počno - poleti lani ali je bilo že predlani.

Pravobranilstvo je namreč spis o konkretni zadevi zaključilo po glavni delitvi, ki je bila sredi 90. let. Prosim, ne držite me za besedo, ali je bilo to leta 1994 ali 1998. Ampak takrat so spise na pravobranilstvu zaključili. Terjatev, o kateri govorite, da je bila terjatev Ministrstva za pravosodje, je bila pa terjatev iz naslova neplačanih sodnih taks. Terjatve iz naslova neplačanih sodnih taks niso terjatve Ministrstva za pravosodje, čeprav jih pravobranilstvo tako knjiži, ampak niso, ker je sodišče samostojni proračunski uporabnik in samostojni proračunski uporabniki so dolžni skrbeti za svojo terjatev. Toliko v pojasnilo.

Želel pa bi, da ne izzveni v prazno in da ne zveni napačno. Pritožbeni postopki v stečajnih postopkih, ki se nanašajo na pritožbe zaradi odmere nagrad ali stroškov postopka, s strani države v teh postopkih v preteklosti dolga leta ni bilo vlaganih pravnih sredstev. To stanje se je spremenilo sedaj. Tudi upniki v stečajnih postopkih, ne samo država, ker država je pravzaprav redkokdaj upnik v stečajnih postopkih. Običajno so to pravne osebe. Tudi upniki imajo možnost vlagati pravna sredstva. Kot vam je dobro znano, je tudi na podlagi javnega poziva ministra za pravosodje bilo

vloženih nekaj pritožb s strani drugih pravnih in fizičnih oseb v nekaterih odmevnih postopkih, ki so rezultirale s tem, da so bile odločitve sodišč razveljavljene.

Če se vrnem na to, kar je bilo večkrat ponovljeno, da so bile izplačane enormne nagrade. Izplačilo je bilo izvedeno samo v zadevi Elan. V drugih zadevah, kjer se običajno pavšalno govori, da so bila izplačila nagrad opravljena, pa naj povem, da so bili sklepi, ki so bili izdani, s pritožbami napadeni in niso pravnomočni. Tu se vračam na tisti grafikon, ki smo ga tako velikokrat gledali, v katerem je visok stolp nepravnomočnih zneskov in zraven njega zelo nizek stolpec pravnomočnih zneskov.

Toliko v pojasnilo. Čeprav mislim, da ta tematika ni povezana z amandmajem, ki ga obravnavamo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želi še kdo razpravljati? Odpiram prijave. Prosim, prijavite svoje želje po razpravi. Gospod Jerovšek, izvolite, imate besedo.

JOŽEF JEROVŠEK: Ko ste, gospod državni sekretar, odgovarjali, zakaj se ni pravobranilstvo pritožilo, ste rekli, "evidentno je šlo za napako", to sem si takoj zapisal. "Evidentno je šlo za napako." In očitno se napake nagrajujejo kadrovske. Ja, tako zgleda. Ta napaka je, očitno, nagrajena. Za ta odgovor sem vam hvaležen, ker bo pri mandatno-volilnih zadevah to pomemben podatek. Samo toliko sem želel povedati, da sem vam hvaležen za ta podatek, da je evidentno šlo za napake. In ne vem, če je to pravilna metoda pravosodnega ministrstva, da se te napake nagrajujejo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Škrlec, želeli ste besedo.
Izvolite.

BOŠTJAN ŠKRLEC: Hvala lepa.

Seveda moram zanikati, ker tega nisem rekel, da je šlo evidentno za napako. Sem pa res povedal, da iz izjave, ki jo je podala gospa Irglova, izhaja, da naj bi šlo za evidentno napako. In povedal sem tudi to, da je v sklepu sodišča druge stopnje le-to zapisalo, da je mogoče šlo za napako. Tako da moja trditev ni, da je šlo za evidentno napako. Prosim, ne želim komentirati pravnomočnih sodb. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Gorenak, izvolite, imate besedo.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Ja, ne vem, tako pač ne gre, gospod Škrlec. Ampak treba je večkrat ponoviti, potem se bolj prime zadeva.

Videm - Krško, gospod Oblak je vpričo vas sedel, ko je v roke vzel neko tako debelo knjigo in vam jo pokazal - rubrika XY, da je upnik tudi Ministrstvo za pravosodje. Pa še kar vztrajno ponavljate, da ni bilo tako. Čeprav je šlo res za nek minimalen znesek, to je pa res, nekaj na 1,6 je bilo, ne vem več česa, iz tistega časa. Ampak formalni razlog za pritožbo v Vidmu - Krškem je bil. Če pa Vidma - Krškega ne priznate, potem morate pa IUUV priznati, saj tam je enaka zgodba. Tam gre za enako zgodbo, tudi tam ni bilo pritožbe in je šele delavka uspela z neko pritožbo.

In še čisto na koncu, jaz se s tistimi grafikoni ne bi preveč hvalil, vašimi in mojimi. Moji so bili modre barve, vi ste pa zraven dodali rdečo barvo - saj pravzaprav je barva v redu, kajne - in ste narisali tiste rdeče, ki pomenijo izplačilo, tako nizke. Glejte, tako vam bom rekel: če ne bi maja lansko leto oziroma junija lansko leto na Odboru za notranjo politiko, ki ga vodim, moji kolegi napisali zahteve za izredno sejo, pa bi midva te grafikone danes pogledala, bi bila rumena barva, bi bila modra enaka rdeči. Tako da si ne smete preveč zaslug jemati za tisti grafikon. Res pa je, da ste s pozivom in kasnejšimi pritožbami pravobranilstva prispevali k temu. Vaš delež vam pri tem priznavam, ni pa izključno vaš. Ker bi po mojem gladko spregledali zadevo, če ne bi do tistih dveh sej Odbora za notranjo politiko prišlo lansko leto. Tako da se mi zdi, da bi jaz prej tisto štel za nek skupen uspeh, da ni bilo tako velikih izplačil. Kljub temu pa seveda vas, v prvi vrsti vas, že čaka kar veliko dela na tem področju z vidika sojenj. In ta zakon je tudi pozitiven prispevek k temu. Mislim na Višje sodišče v Ljubljani.

Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želite besedo?

Izvolite, gospod Škrlec.

BOŠTJAN ŠKRLEC: Hvala lepa.

Res ne bo izzvenelo napačno. Odgovor državnega pravobranilstva v pisni obliki, ki smo ga mi pridobili in ki sem ga tudi citiral na eni izmed sej, se glasi, da je pravobranilstvo svoje spise zaključilo po glavni delitvi, mislim, da leta 1998 ali 1996. Zaradi tega ni bilo pritožbe. To je njihov odgovor.

Kar se pa tiče terjatev iz naslova sodnih taks, pa vam lahko povem samo to - računovodstvo Ministrstva za pravosodje ni pristojno za vodenje tovrstnih terjatev. Zaradi tega mi ne moremo imeti pregleda nad tem, katera sodna taksa ni izterjana. Ne rečem, da je sistem idealen, ampak ne morem pa prevzemati odgovornosti za nekaj, kar po pravilniku, ki ureja vodenje evidenc terjatev v stečajnih postopkih, ne sodi v pristojnost tega ministrstva. Ampak mislim, da sva že pošteno zašla s teme tega amandmaja.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Še kakšen interes po razpravi? (Ne).

Potem zaključujem razpravo.

O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 2. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **2. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O IZVRŠBI IN ZAVAROVANJU.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade gospodu Boštjanu Škrlecu, državnemu sekretarju na Ministrstvu za pravosodje.

Prosim, imate besedo.

BOŠTJAN ŠKRLEC: Hvala lepa, gospod predsednik, za besedo.

Kot ste povedali, je pred vami, spoštovane poslanke in spoštovani poslanci, Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o izvršbi in zavarovanju. Tudi ta zakon je eden od tistih zakonov, ki sodi v paket slovenske izhodne strategije, v ta paket pa sodi predvsem zato, ker ima ta zakon za cilj tudi zmanjšanje plačilne nediscipline in s tem pozitivni učinek na zmanjšanje negativnih učinkov krize.

Poglavitne rešitve, ki jih prinaša zakon, je možno strniti v naslednjih nekaj sklopov.

Prvi tak sklop so natančnejša pravila iskanja dolžnikovega premoženja in neka dodatna upravičenja oziroma pooblastila, ki jih imajo v zvezi s pridobivanjem podatkov o tem, kje se nahaja dolžnikovo premoženje, izvršitelji. S tem se seveda skrajšuje čas odločanja in predvsem se v večji meri in bolj učinkovito identificirajo tista sredstva, na katere je možno seči z izvršbo.

Drugi sklop so ukrepi, s katerimi se širi možnost poplačila upnika pred pravnomočnostjo sklepa o izvrši. Do zdaj je bila takšna možnost zelo omejena na postopke, ki izvirajo iz gospodarskih sporov, zdaj pa se s predlagano rešitvijo širi ta možnost poplačila pred pravnomočnostjo na vse izvršilne naslove, če gre za izvršbo na denarna sredstva pri organizacijah za plačilni promet. Povedano z drugimi besedami to pomeni, da bo upnik prišel do poplačila svoje terjatve tudi v primeru, če bo dolžnik vložil ugovor, in bo torej tekla izvršba naprej, ne glede na vložen ugovor. Tako bo lahko realizirano tudi poplačilo, še preden bo odločeno o ugovoru. S tem se znatno skrajšuje čas izvršilnih postopkov in se zvišuje učinkovitost.

Tretji vsebinski sklop se nanaša na izvršbe, ki potekajo na podlagi menice. Na podlagi menice bo zdaj prav tako mogoče doseči uvedbo izvršilnega postopka, ki bo potekal, ne da bi ugovor ali drugo pravno sredstvo delovalo suspenzivno na ta izvršilni postopek. To pomeni, če bo upnik vložil predlog za izvršbo in k temu priložil menico, bo sodišče o tem predlogu moralo najprej odločiti hitro, torej v roku največ 5 delovnih dni, potem pa bo izvršilni postopek potekal nemoteno naprej, tudi če bo zoper tak izvršilni predlog vložen ugovor s strani dolžnika.

Ta sklep o izvršbi bo tudi takoj vročen organizaciji za plačilni promet in ta bo lahko takoj blokirala sredstva v ustrezni višini, ne da bi čakala na pravnomočnost sklepa. Tudi sam prenos sredstev z dolžnikovega računa na upnikov račun bo izveden pred pravnomočnostjo sklepa, s čimer se bo v precejšnji meri povečala učinkovitost izvršilnih postopkov. Zaradi pospešitve pravnih postopkov, ki so včasih posledica odločitve oziroma vloženega obrazloženega ugovora, predlog novele predvideva, da bodo sodišča v primeru takšnih pravnih postopkov morala prvi narok oziroma narok za glavno obravnavo ali poravnalni narok opraviti najkasneje v treh mesecih od prejema odgovora na ugovor. Sledi tudi vrsta določb, s katerimi se omogoča bolj učinkovito poslovanje sodišč, tako denimo z določitvijo prenosa pristojnosti za manj zahtevna opravila na strokovne sodelavce in sodniške pomočnike sledimo temu, da se razbremenijo sodniki, ki bodo tako imeli več časa za bolj zahtevna opravila. Zaradi racionalizacije poslovanja in pospešitve izvršbe se določa pravilo odločanja po sodniku posamezniku tudi v primeru pritožbenih postopkov. K racionalnejšemu poslovanju in poenotenju sodne prakse bo prispevala tudi spremenjena pristojnost za odločanje o pritožbah na podlagi verodostojne listine. Danes je sistem zastavljen tako, da specializiran avtomatiziran oddelek za izvršbo na podlagi verodostojne listine deluje pri Okrajnem sodišču v Ljubljani, zaradi tega bo tudi pristojnost za odločanje o pritožbah zoper sklepe v teh primerih podeljena Višjemu sodišču v Ljubljani.

Rešitve, ki jih nosi novela, so torej usmerjene predvsem v varstvo upnikov in hitrejše poplačilo njihovih terjatev. Naj pa na koncu omenim tudi nekaj dolžnikov. Upoštevati je treba nujni eksistenčni minimum, zato se enači višina tistega dela, ki je izvzet iz izvršbe tako po davčnem kot tudi v izvršilnem postopku. Tukaj gre ureditev v korist dolžnika, prav tak se omejujejo oziroma se omejitev izvršbe na minimalno plačo določa tudi za podjetnika in zasebnika, hkrati pa se odpravlja nelogičnost določb, po kateri je možno osebi, ki nikogar ne preživlja, z izvršbo seči na manj sredstev kot preživninskemu zavezancu. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo gospodu Antonu Colariču, da predstavi to poročilo.

Prosim.

ANTON COLARIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Gospod državni sekretar, kolegice, kolegi!

Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje je na 35. nujni seji danes zjutraj kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvršbi in zavarovanju, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo po nujnem postopku predložila Vlada. Odbor se je seznanil tudi z mnenjem Zakonodajno-pravne službe, z mnenjem Komisije Državnega sveta za državno ureditev, z dopisom Združenja bank Slovenije ter dopisom Trgovinske zbornice Slovenije. Predstavnik predlagatelja na seji je bil državni sekretar gospod Škrlec, ki je v dopolnili obrazložitvi členov povedal, da predlagani zakon prinaša ukrepe za povečanje učinkovitosti izvršbe s skrajšanjem in poenostavitvijo izvršilnih postopkov, ki bodo prispevali k zmanjšanju plačilne nediscipline in učinkov gospodarske krize. Ker je gospod Škrlec že v uvodu navedel razloge za spremembo zakona, jih ne bom ponavljal. Na seji odbora je kot predstavnica Zakonodajno-pravne službe predstavila stališča gospa Katarina Kralj, ki je povedala, da so njihove pripombe upoštevane v vloženi amandmajih. Sodeloval je tudi predsednik Komisije Državnega sveta za državno ureditev gospod Bogomir Vnučec, ki je povedal, da Državni svet zakon podpira. Sodelovali so tudi predstavniki Trgovinske zbornice Slovenije in predstavniki Združenja bank Slovenije, ki so opozorili, da v dopisu podani predlogi za spremembo določb veljavnega zakona o izvršbi in zavarovanju se ne morejo uveljaviti, ker pač niso predmet predlagane novele, zato so zaprosili, da naj se upoštevajo ob morebitnih novih spremembah tega zakona.

Članice in člani odbora so se strinjali, da je predlagana vsebina zakona glede na cilje, ki jih zasleduje, potrebna in dobrodošla. Največ razprave pa je bilo namenjene amandmaju na novi 35.a člen, ki določa prehodno ureditev postopka izvršbe na podlagi predložene menice. Predlagatelj je amandma podprl iz razloga pravne predvidljivosti, saj predlog zakona določa nov režim poplačila na podlagi menice, kot verodostojne listine, ta pa bi se glede na amandma uporabljala za menice, izdane po uveljavitvi tega zakona. Nasprotno pa je večina članov odbora pritrdila mnenju Trgovinske zbornice Slovenije, da ta amandma ni potreben, kar so utemeljevali z dejstvom, da se institut kot instrument zavarovanja terjatve ne spreminja, zato se mora dolžnik že ob izdaji menice zavedati možnosti izvršbe, če obveznosti ne bo izpolnil. Edina sprememba za izdajatelja menice, ki jo prinaša predlagani režim poplačila,

je ta, da bo upnik poplačan še pred pravnomočnostjo sklepa o izvršbi.

V nadaljevanju je odbor podprl 19 amandmajev koalicije. Zavrnil pa je amandma k 35.a členu. Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora potem glasoval o vseh členih predloga zakona skupaj in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji. Dopolnjeni predlog zakona je sestavni del tega poročila. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Gospod Anton Urh bo predstavil stališče poslanske skupine Demokratične stranke upokoјencev. Prosim.

ANTON URH: Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik. Spoštovani državni sekretar s sodelavci, kolegice in kolegi!

Zakon o izvršbi in zavarovanju bo s to novelo deležen temeljite prenove. Spremembe in dopolnitve zakona predvidevajo večjo informatizacijo postopkov, izboljšanje načina iskanja premoženja dolžnikov in širjenja kataloga podatkov, ki jih lahko dobivajo upniki in izvršitelji. Določa se širitev možnosti poplačila upnika pred pravnomočnostjo sklepov o izvršbi v povezavi z denarnimi sredstvi na katerikoli izvršilni naslov in v povezavi v postopku rubeža na podlagi menice. Izvršilni postopki bodo krajši, saj zakon predvideva prenos določenih pristojnosti za manj zahtevna opravila na strokovne sodelavce in sodniške pomočnike. Tako bo delo sodnikov v tem smislu razbremenjeno in se bodo le-ti lahko posvetili bistvenim in vsebinsko zahtevnejšim zadevam. Enakemu učinku bo prispevala še drugačna koncentracija pristojnosti pri odločanju o pritožbah. Kot ne nepomembno spremembo pa velja omeniti še uskladitev vsebin glede sedaj različne obravnave dolžnikov, ki poleg sebe preživljajo še koga drugega, v zvezi z omejitvami posega izvršbe na prejemnike in s tem zagotavljanje zadostnih sredstev za preživetje. Prenova bo prinesla več med seboj zelo povezanih in odvisnih učinkov, ki jih lahko ocenimo za pozitivne in dobrodošle za, prvič, naš pravosodni sistem, glede na to, da je izvršba ena najbolj črnih točk tudi zaradi procesnih pravil, ki vplivajo na dolgotrajnost izvršilnih postopkov, in primerljivo s povprečjem Evropske unije je naš postopek celo šestkrat daljši. Vemo, da je prav na področju izvršbe v Sloveniji največ sodnih zaostankov. Racionalizacija poslovanja in pospešitev izvršbe s skrajšanjem in penostavitvijo izvršilnih postopkov bo prispevala k razbremenitvi dela sodišč, kar bo ugodno vplivalo na zmanjšanje zaostankov na tem področju sodstva.

Drugič. Postopek bo ugodnejši za upnika in za dolžnika, sama procedura, pravila so namreč bolj v prid dolžniku kot upniku, saj ima dolžnik na voljo celo paletu instrumentov, s katerimi lahko zavlačuje postopek, kar je seveda nerazumljivo in nelogično, saj je upnik v primeru neizpolnitve zapadlih terjatev tako ali tako že v slabšem položaju, ker mora realizacijo izpolnitve s strani dolžnika doseči s pomočjo prisilnih sredstev. Prav tako so stroški postopka, ki jih ima zaradi izvršbe upnik, precej nesorazmerni tudi glede na višino dolga. Posledice dolgo trajajočega izvršilnega postopka pa niso neugodne samo z vidika upnika, ampak je dolgotrajnost ne nazadnje slaba in škodljiva tudi za dolžnika samega, saj tečejo zamudne obresti in dolžnikov dolg se samo še povečuje.

Tretjič, izboljšanje plačilne discipline, kar pomeni neposredno tudi varovanje interesov gospodarstva, lajšanje posledic gospodarske krize in povečanje možnosti za čim prejšnji izhod iz nje. Dejstvo, mimo katerega seveda ne moremo, je, da so razsežnosti gospodarske in finančne krize že tako slabo stanje plačilne discipline, ki je stalnica naše poslovne kulture, pahnile že v alarmantno stanje. Zato je nujna celovita sanacija plačilne discipline in poslovne kulture na sploh. V sklop vseh ukrepov, ki so že in še bodo sprejeti v ta namen, vsekakor sodi tudi prenova izvršilnega postopka. Vse to so dovolj prepričljivi razlogi za to, da se spremembam in dopolnitvam zakona nameni podpora za potrditev. Poslanci DeSUSa bomo seveda prispevali svoje glasove za potrditev dopolnjenega besedila predloga zakona. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Silven Majhenič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

Prosim.

SILVEN MAJHENIČ: Spoštovani!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvršbi in zavarovanju je predvsem namenjen zagotavljanju večji učinkovitosti postopkov, v katerih se bo upošteval tudi eksistenčni minimum dolžnika in dopolnitve, ki pa so predlagane v 101. in 102. členu Zakona o izvršbi in zavarovanju. V 101. členu bodo v postopku civilne izvršbe iz nje izvzeti prejemki in sredstva, ki so namenjena aktivni politiki zaposlovanja. V 102. členu se bodo omejile izvršbe na minimalno plačo podjetnika in zasebnika, tako da bo še vedno zagotovljena možnost preživetja v istem razmerju, kot se zagotavlja preživninskemu zavezancu. Zakon o izvršbi je bil v veljavi od leta 1998, z namenom izboljšav pa kar sedemkrat noveliran. Vendar vse obsežne spremembe in dopolnitve niso prinesle zelenega učinka zakona, ki naj bi zagotavljal interes upnika in učinkovitost izvršbe, kar pa je v zdajšnjem predlogu zakona osnovni cilj, saj zagotavlja večjo učinkovitost in izvršilne postopke, ki bodo krajši in učinkoviti.. Določajo se

natančna pravila iskanja dolžnikovega premoženja, izboljšujejo pa se tudi na področju ugotavljanja dolžnikovega premoženja in s tem prispevajo k uspešnosti postopkov izvršbe. Natančneje je tudi opredeljeno, kdo lahko pridobiva podatke o dolžniku in njegovem premoženju. Razširjeno je tudi opravljanje na podlagi poizvedb sodišča po uradni dolžnosti za podatke pri najučinkovitejših izvršilnih sredstvih, ki pa je sedaj določeno le za izvršbo na podlagi verodostojne listine. Določa se tudi možnost poplačila upnika pred pravnomočnostjo sklepa o izvršbi, kar do sedaj ni bilo možno, razen v gospodarskih sporih. Po predlagani ureditvi pa bo možno poplačilo tudi pred pravnomočnostjo sklepa o izvršbi, na podlagi katerega koli izvršilnega naslova na denarna sredstva, ki jih ima dolžnik v organizacijah za plačilni promet. Učinkovitejši postopki izvršbe na podlagi menice, prenos pristojnosti manj zahtevnih opravil na nižje rangirane sodelavce v sodniških vrstah, racionalizacija postopkov v pritožbi z natančnejšimi določitvami identifikacije podatkov upnika in dolžnika ter hitrejše ugotavljanje premoženja dolžnika bo prispevalo k hitrejšim zaključkom postopkov, kar pa s sedanjo zakonodajo ni bilo možno zagotoviti.

Iz vsega navedena je razvidno, da je predlog zakona smiselno podpreti v predlagani vsebini.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Milan Gumzar bo predstavil stališče Poslanke skupine Liberalne demokracije Slovenije.

Prosim.

MILAN GUMZAR: Hvala za besedo, lepo pozdravljeni.

Zaradi velikih negativnih posledic plačilne nediscipline, ki je v zadnjem času v velikem porastu in predstavlja pomemben razlog za plačilno nesposobnost podjetij in izgubo delovnih mest, moramo sprejeti vse možne ukrepe za povečanje učinkovitosti izvršilnega postopka, ki bodo prispevali k zmanjšanju plačilne nediscipline in spodbujanju gospodarske aktivnosti.

Sodno izvršbo lahko upnik zahteva v primeru, ko dolžnik svojih obveznosti ne izpolni prostovoljno. Učinkoviti izvršilni postopek je neločljiv element pravice do sodnega varstva, ki je praviloma dokončno dosežen šele z uresničitvijo določene pravice oziroma pravnega razmerja in ne le z odločitvijo o njegovem obstoju. Plačilna nedisciplina kot pojav v gospodarskem postopku pomeni nespoštovanje dogovorjenih zneskov, rokov in načinov poravnavanja obveznosti. Plačilna nedisciplina je velik problem, s katerim se srečujejo podjetja pri poslovanju, saj predstavlja pomemben razlog za plačilno nesposobnost podjetij in izgubo delovnih mest, kar je posebej problematično v pogojih gospodarske krize, ko se plačilna nedisciplina praviloma poveča. Sodni postopek izvršbe podjetja v primeru neplačila uporabljajo le

kot skrajno sredstvo, saj praviloma pomeni prenehanje poslovnega sodelovanja, kar je posebej problematično za mala podjetja, ki so bolj vezana na velike partnerje.

Težave z neplačevanjem podjetja rešujejo najprej sporazumno na različne načine: opominjanje, zaračunavanje zamudnih obresti, oblikovanje črne liste, zaustavljanje dobave. Med razlogi, zaradi katerih podjetja v primeru plačilne nediscipline ne uporabljajo sodnega postopka izvršbe, pa je tudi neoptimalno stanje na področju izvršbe, zaradi katerega kot upniki nimajo zadostnega zaupanja v svoj uspeh v postopku izvršbe.

Počasnost izvršilnih postopkov spodbuja finančno nedisciplino in predstavlja resno poslovno tveganje za gospodarske družbe, samostojne podjetnike in druge akterje v gospodarskih poslih. Mala in srednja podjetja lahko med finančno krizo še posebej prizadeneta finančna nedisciplina in počasna izterjava dolga. Po nekaterih podatkih slovenska sodišča porabijo mnogo več časa za sodno uveljavitev pogodb, kot pa je to povprečje v Evropski uniji. Konec januarja leta 2010 je bilo na sodiščih 220 tisoč nerešenih izvršilnih zadev.

Na podlagi analize stanja je Ministrstvo za pravosodje pristopilo k pripravi novega zakona o izvršbi in zavarovanju, katerega cilj bi bila sistemska sprememba postopkov izvršbe z zmanjšanjem pristojnih sodišč in povečanjem pristojnosti izvršiteljev. Osnovni cilj predlaganih sprememb in dopolnitev zakona je zagotovitev večje učinkovitosti izvršbe s skrajšanjem in poenostavitvijo izvršilnih postopkov. S tem se zmanjšuje plačilna nedisciplina, varujejo interesi gospodarstva in zmanjšujejo učinki krize. Predlog zakona pa sicer temelji na enakih načelih kot veljavni zakon o izvršbi in zavarovanju in s tem predlogom zakona se vanj ne posega.

Ker predlog zakona prinaša številne koristne izboljšave, bomo v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije predlog zakona podprli, prav tako pa tudi amandma vladne koalicije.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Anton Colarič bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Prosim.

ANTON COLARIČ: Še enkrat hvala lepa, gospod podpredsednik za besedo. Kolegice, kolegi!

Vlada je v začetku letošnjega leta pripravila in sprejela slovensko izhodno strategijo 2010-2013, ki vključuje vrsto kratkoročnih in dolgoročnih ukrepov za izhod države iz krize. Sestavljajo jo ukrepi ekonomske politike, strukturnih sprememb in institucionalnih prilagoditev, s katerimi želi Vlada spodbuditi gospodarsko aktivnost, postopno odpraviti makroekonomska neravnovesja in ob upoštevanju socialnih in okoljskih vidikov razvoja omogočiti postopno povečanje

gospodarske rasti. Del te izhodne strategije je tudi sprejetje novele zakona o izvršbi in zavarovanju, s katero se želi doseči večja učinkovitost izvršilnega postopka in hitrejšega poplačila upnika. V času gospodarske krize se plačilna nedisciplina povečuje, posledično podjetja postajajo plačilno nesposobna, delavci pa brez služb. K plačilni nedisciplini poleg gospodarske krize pripomore tudi počasnost izvršilnih postopkov. Zato je Vlada na podlagi analiz in odgovorov, ki so jih dobili s strani Odvetniške in Notarske zbornice, Zbornice izvršiteljev in Združenja bank Slovenije ter rezultatov Evropskega raziskovalnega projekta, ki je proučeval sedem različnih nacionalnih sistemov izvršbe z vidika učinkovitosti subjektov, ki vodijo postopke, pripravila rešitve, za katere meni, da bodo pripomogli k ureditvi tega vprašanja.

Kaj torej prinaša obravnavana novela? Natančneje je določila pravila iskanja dolžnikovega premoženja in izboljšuje institut seznama dolžnikovega premoženja, ki bo prispeval k uspešnosti postopkov izvršbe. Katalog podatkov, ki jih sodišča, izvršitelji in upniki lahko pridobivajo, je natančnejši, omogoča poplačilo upnika pred pravnomočnostjo sklepa o izvršbi. Pozdravljamo tudi prizadevanje, da se razširi možnost uporabe informacijskega sistema, ki se nanaša na identifikacijo podatkov upnikov in razširja možnost elektronskega vlaganja v izvršbi. Manj zahtevna dela se prenesejo na strokovne sodelavce in sodniške pomočnike, s tem pa se razbremenijo sodniki. Zaradi racionalizacije poslovanja in pospešitve izvršbe se določa pravilo odločanja po sodniku posamezniku v postopku o pritožbi. Senat treh sodnikov pa odloča le v težjih primerih.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo predlagano novelo zakona o izvršbi in zavarovanju podprli, pričakujemo pa tudi, da bodo sprejete rešitve pripomogle k zmanjšanju plačilne nedisciplin in da se bodo tudi na podlagi teh rešitev ohranjala delovna mesta.

Poslanska skupina bo podprla amandma koalicije k 36. členu glede tehničnih pogojev za izvajanje določenih določb novele, seveda z upanjem, da bodo pogoji izpolnjeni že prej, ne šele septembra 2011.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Dr. Peter Verlič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Prosim.

DR. PETER VERLIČ: Spoštovani!

V urejenih razmerah gospodarskega poslovanja pravzaprav pojma "plačilna nedisciplina" ne bi smeli poznati. Postavlja se vprašanje, ali je poslovni bonton, ki nastane v razmerju med upnikom in dolžnikom v trenutku terjatve, prepuščen zgolj poslovni etiki dolžnika ali pa je plačilna nedisciplina širši

problem. Menimo, da ima v Sloveniji plačilna nedisciplina zagotovo širše razsežnosti.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo že velikokrat poudarili, da želimo v težkih ekonomskih razmerah, v kakršnih se je Slovenija znašla, podpreti vse tiste ukrepe, ki bodo prispevali k večji gospodarski aktivnosti. Na žalost zadnji makroekonomski kazalci niso ravno spodbudni za sedanjo vlado, ki jo tvorijo koalicijske stranke SD, Zares, LDS in DeSUS. O razlogih, zakaj smo pod to vlado v takšni situaciji, je na ponedeljkovi seji nazorno ob grafih spraševal predsednika Vlade tudi naš poslanski kolega mag. Andrej Vizjak. Je torej upanje, da bodo predlagane spremembe zakona o izvršbi in zavarovanju dosegle svoj namen, kot ga v svoji obrazložitvi pojasnjuje Vlada?

Menimo, da je bil velik korak naprej storjen že v prejšnjem mandatu vlade Janeza Janše, ko je bilo s tedanjimi spremembami tega zakona vpeljana elektronsko vlaganje predlogov za izvršbo v postopku izvršbe na podlagi verodostojne listine na predpisanih obrazcih pri novem posebnem oddelku Okrajnega sodišča v Ljubljani v novoustanovljenem centralnem oddelku za verodostojno listino. Ravno v informatizaciji in avtomatizaciji postopkov izdajanja odločb in na sploh elektronskem vlaganju vlog in drugih pisanj, ki obvezno veljajo za notarje, odvetnike, izvršitelje in državno pravobranilstvo, vidimo uspešen in učinkovit prispevek k finančni disciplini. Hitro razreševanje postopkov gre v korist pravni varnosti upnikov pri zavarovanju njihovih terjatev in zmanjšuje morebitne špekulacije dolžnikov pri izpolnjevanju svojih obveznosti, vsaj tako so pokazale dosedanje pozitivne izkušnje centralnega oddelka. Zato je naša poslanska skupina vložila amandma k 36. členu, po katerem predlagamo, da se rok, ko se po tem zakonu prične obvezno elektronsko vlaganje listin, spremeni tako, da se rok, v katerem morajo biti zagotovljeni tehnični pogoji za elektronsko izvajanje, napiše natančno, predlagamo eno leto od sprejetja zakona, in ne tako, kot je v predlogu Vlade, kjer ta rok ni natančno definiran. Navedeno je zgolj, da se začne z elektronsko obdelavo tedaj, ko bodo zagotovljeni tehnični pogoji. To je lahko jutri, čez nekaj let ali pa tudi nikoli. Menda naj bi pravosodni minister Zalar imel že eno leto in pol ustanovljeno posebno 15-člansko projektno skupino za pripravo celovite novele zakona o izvršbi in zavarovanju. Vsaj v opozicij smo navajeni, da se vsak naš predlog zakona zavrne z obrazložitvijo Vlade, da bo Vlada pripravila celovit, sistemski zakon, ki bo celovito obravnaval določeno problematiko. Če so na Ministrstvu za pravosodje strokovnjaki res zasedali eno leto in pol, potem bi prav gotovo poslanci iz Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke na svojih klopeh danes raje videli celovito prenovljen zakon in ne le zgolj spremembe in dopolnitve, saj Vlada sama tako rada daje prednost sistemskim rešitvam pred parcialnimi.

No, ne glede na nekatere pomisleke, je po naši oceni vsak korak k izboljšanju finančne discipline korak v pravo smer, zato bomo predlagane spremembe zakona v upanju, da boste podprli tudi naš amandma, podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Alojzij Potočnik bo predstavil stališče Poslanske skupine Zares.

Prosim.

ALOJZIJ POTOČNIK: Spoštovani!

Naj na začetku opomnim na vsem znano situacijo, v kakršni se je znašla naša država, na gospodarsko krizo. V poslanski skupini smo prepričani, da so spremembe zakona zaradi izrednih razmer še kako nujne za omilitev negativnih posledic plačilne nediscipline, ki v zadnjem času predstavlja pomemben razlog za plačilno nesposobnost podjetij in izgubo delovnih mest. Treba je sprejeti vse možne ukrepe, ki bi prispevali k zmanjšanju plačilne nediscipline in spodbudili predvsem gospodarsko aktivnost. Počasnost izvršilnih postopkov spodbuja finančno nedisciplino ter predstavlja resno poslovno tveganje za gospodarske družbe, samostojne podjetnike in druge akterje v gospodarskih poslih. Še posebej so prizadeta mala in srednja podjetja. Že sam podatek s konca januarja 2010 je zaskrbljujoč. In sicer pravi, da je bilo na sodišču do takrat 220 tisoč nerešenih izvršilnih zadev. Predlagane spremembe med drugim določajo natančna pravila iskanja dolžnikovega premoženja, predlagano je tudi izboljšanje instituta seznama dolžnikovega premoženja, širi se krog zavezancev za posredovanje podatkov tudi na zasebnike, določa se širitev poplačila upnika pred pravnomočnostjo sklepa o izvršbi. Po predlagani ureditvi bo možno poplačilo pred pravnomočnostjo sklepa o izvršbi na podlagi kateregakoli izvršilnega naslova na denarna sredstva in ne le na tistega, izdanega v postopku o gospodarskih sporih. Razbremenjuje se sodniki, in sicer se manj zahtevna opravila, ki jih določa zakon, prenašajo na strokovne sodelavce in sodniške pomočnike. Nadalje se razširja možnost elektronskega vlaganja v izvršbi. In še bi lahko naštevali.

Zaradi vsega naštetega bomo v poslanski skupini Zares zakon podprli. Podpiramo tudi amandma k dopolnjenemu predlogu k 36. členu, ki so ga vložile poslanske skupine koalicije. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod mag. Radovan Žerjav bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik.

Sredi meseca aprila sem predsedniku Vlade zastavil poslansko vprašanje v zvezi s problemom plačilne nediscipline. Takrat je bilo rečeno, da se zakonodaja pripravlja. Sam sem takrat izrazil željo, da bi bilo dobro, da bi zakon, ki ga danes obravnavamo, obravnavali že na majski seji. To se sicer ni zgodilo, ga pa vendarle obravnavamo zdaj na junijski seji.

Treba je poudariti, da je plačilna nedisciplina skupaj z nelikvidnostjo slovenskega gospodarstva pravzaprav največji problem. Žal pa to ni le posledica krize, pač tudi same poslovne kulture v slovenskem gospodarstvu, ki je dosegla dno, ne samo na tem področju, temveč tudi na nekaterih drugih področjih, denimo, v odnosu do delavcev, predvsem tujih delavcev.

Predlog zakona je nekako povezan s prejšnjo točko dnevnega reda. Tudi iz obrazložitve predlagatelja je razbrati, da je predlog zakona nastajal hkrati s predlogom sprememb in dopolnitev, ki smo jih obravnavali pri prejšnji točki, torej skupaj z novelo stečajnega zakona. Gre za pomembne spremembe, ki so bile napovedane že v slovenski izhodni strategiji. Plačilna nedisciplina je v Sloveniji s prihodom gospodarske krize, kot sem dejal, postala velik problem, s katerim se srečujejo podjetja pri poslovanju. Predstavlja pomemben razlog za plačilno nesposobnost podjetij in izgubo delovnih mest, kar je še posebej problematično v prisotnih pogojih gospodarske krize. Sodni postopek izvršbe uporabljajo podjetja v primeru neplačila le kot skrajno sredstvo, saj praviloma pomeni prenehanje nadaljnjega poslovnega sodelovanja. Med razlogi, zaradi katerih podjetja v primeru plačilne nediscipline ne uporabljajo sodnega postopka izvršbe, pa je tudi neoptimalno stanje na področju izvršbe, zaradi katerega kot upniki nimajo zadostnega zaupanja v svoj uspeh v postopku same izvršbe. In tako se znajdemo v začaranem krogu, ko neučinkovitost in počasnost izvršilnih postopkov še dodatno spodbujata finančno nedisciplino.

Predlog sprememb in dopolnitev tega zakona, ki ima za cilj zagotovitev večje učinkovitosti izvršbe s skrajšanjem in poenostavitvijo izvršilnih postopkov, vsekakor podpiramo. Upamo in želimo, da bodo predlagane spremembe resnično pripomogle k reševanju te pereče problematike. Učinke teh sprememb bo treba pozorno spremljati. Če zakon ne bo prinesel ustreznih rešitev, pa ga bo treba čim prej spremeniti in pripraviti nove predloge sprememb tega področja. Gre namreč za področje, od učinkovitosti katerega je odvisno delovanje in preživetje marsikaterega dobro stoječega manjšega in srednjega podjetja, ki v težave ne zapade po lastni, temveč, žal, tuji krivdi. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členu in vloženi amandmajih k temu členu. Gre namreč za 36. člen, kjer imamo dva amandmaja, in sicer prvega predlaga koalicija, drugega SDS.

Odpiram prijave za razpravo o 36. členu in amandmajih k temu členu. Gospod Gorenak, izvolite, imate besedo.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Zelo na kratko.

Vesel sem, da je bil ta zakon sprejet na odboru s presenetljivim soglasjem koalicije in opozicije.

Tudi 36. člen, kjer je govora o tem, kdaj bodo vzpostavljeni tehnični pogoji, ki morajo biti zagotovljeni na centralnem oddelku za informatizacijo. Mislim, da smo zelo blizu. Koalicijski amandma pravi, da tehnični pogoji za izvajanje navedenih določb morajo biti zagotovljeni najkasneje do 1. septembra 2011, kar pomeni, da dajete enoletni rok ministrstvu. Naš amandma pa govori popolnoma enako, v enem letu od uveljavitve, vendar ministru omogoča, da lahko to, glede na tehnične pogoje, uveljavi tudi prej. Jaz osebno menim, da je ta amandma za ministra bolj, kako naj rečem, operativen, torej amandma, ki ga mi predlagamo. Ministru prepušča, da oceni in reče, ali so pogoji izpolnjeni ter sam določi ta datum, ki je lahko prej kot v enem letu. Zato menim, da je naš amandma boljši, vaš je bolj, kako naj rečem, fiksno določen na nek določen datum, drugače pa kakšne posebne razlike ni, tako da se mi zdi, da bi kazalo ta amandma podpreti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE ČUKJATI: Hvala.

Še kdo želi razpravljati? Odpiram prijavo. Gospod Čepič, izvolite.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala lepa za besedo.

Ne bi se rad s kolegom Gorenakom prepiral, ali je mačka bolj ali manj rumena. V vsakem primeru pa je rumena. Gre za amandma, ki smo ga koalicijske stranke vložile pravzaprav na predlog opozicije, da določimo datum, do kdaj mora biti ta tehnični del pripravljen. Ko smo zapisali v tem amandmaju, da mora biti najkasneje do 1. septembra, s tem tudi dopuščamo možnost, da je to lahko mnogo prej. Tako ni res, da je en amandma boljši ali drugi boljši. In bi težko zdaj rekel, kateri je boljši, kateri je slabši, oba govorita o isti materiji, s to razliko, da amandma, ki smo ga koalicijske stranke vložile, določa fiksno datum kot tisto stvar, da se nekdo, ki mora pripraviti nekatere stvari, ne lovi, kdaj je bila objava v Uradnem listu in kdaj je začel pravzaprav datumski čas teči, zato smo ga zapisali. Skrajni datum je 1. september 2011. S tega vidika je pravzaprav nepomembno, ali sprejmemo amandma pozicije ali opozicije. Oba govorita o isti materiji in o isti stvari.

Bi pa rekel ob tej priliki, da je dobro, da smo sprejeli ta zakon, in dobro je, da smo tudi ne nazadnje s spremembami,

ki smo jih vlagali v obliki amandmajev, sprejetih in nesprejetih, dali menici, kot instrumentu zavarovanja plačila, eno določeno težo. Če ne drugega, bodo nekateri postopki, ki so bili vezani na to, hitreje stekli in vsi, ki bodo sprejemali menico kot inštrument zavarovanja plačil, bodo vedeli, kaj jih pravzaprav čaka. Ne glede na to, da so zdaj tudi to vedeli in da so podpisali menično izjavo ter podpisali stvari, ki so zagotavljale to poplačilo. Ampak je bilo kar dosti izigravanja in dosti ovinkarjenja, da se menica kot plačilni instrument ne bi uveljavil. Zdaj s tem zakonom tudi za menice, ki so že bile izdane, ki so imele to vsebino, uveljavljamo to določilo in ta način poravnavanja teh stvari, ki ga z zakonom želimo izpeljati. Upam, da bo to vzpostavilo, in to je namen, en del plačilne discipline znotraj tega realnega sektorja, znotraj gospodarstva, da bomo lahko dosti resno pristopili tudi k nekaterim drugim potrebnim ukrepom. Strinjam se, kot je bilo rečeno, danes smo že govorili o tem, to je eden del zakonodaje izhodne strategije, ki bo v veliki meri povzročilo to, da bo ta plačilna nedisciplina, ki zdaj blokira delovanje tega gospodarstva, na nek način zopet zaživela kot plačilna disciplina.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Še kdo želi? (Ne.) Potem zaključujem razpravo. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali čez pol ure v okviru glasovanj, to je ob 16.35.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda. Prekinjam tudi sejo zbora, ki jo bomo z glasovanjem nadaljevali ob 16.35.

(Seja je bila prekinjena ob 16.06 in se je nadaljevala ob 16.35.)

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Spoštovane kolegice in kolegi poslanke in poslanci, spoštovani ministri, gospe in gospodje!

Prehajamo na glasovanje zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite glasovalno napravo.

Nadaljujemo s prekinjeno 5. točko dnevnega reda - to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah Zakona o varnosti cestnega prometa, skrajšani postopek.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa. Predlog zakona o spremembi zakona o varnosti cestnega prometa ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Glasujemo. (Ne dela.) Prehajamo na glasovanje o predlogu sklepa. O predlogu sklepa je glasovalo 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 39, proti 27.

(Za je glasovalo 39.) (Proti 27.)

Ugotavljam, da je predlagani sklep sprejet.

S tem je končan postopek o Predlogu zakona o varnosti cestnega prometa.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo prekinjeno 6. točko dnevnega reda - Predlog zakona o Triglavskem narodnem parku, redni postopek

Prehajamo na odločanje o vloženi amandmaji.

Najprej bomo odločali o amandmaju poslanskih skupin DeSUS, LDS, SD in Zares k 15. členu zakona.

Glasujemo. Glasovalo je 71 poslank in poslancev, za 66, proti 1.

(Za je glasovalo 66.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je amandma k 15. členu sprejet.

Odločali bomo o amandmaju Poslanske skupine LDS k 69. členu zakona. Prosim, gospod Sajovic, obrazložitev glasu? Izvolite, v imenu poslanske skupine.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa.

Moram reči, da smo s tem amandmajem v Poslanski skupini Liberalne demokracije Slovenije želeli odlično pripravljen kompromisen zakon še nadgraditi in ga prilagoditi času, v katerem živimo.

S tem, da se seli sedež Triglavskega narodnega parka v občino, v okolje, kjer je največ prebivalcev in velik obseg po površini, nimamo nobenih težav, in to vsekakor zagovarjamo in podpiramo. Vendar smo mnenja, da je bistvo razvoja parka in prihodnosti ljudi v parku ne samo v sedežu uprave, pač pa v življenju, ki se v tem okolju odvija. Zato smo prepričani, da bi veljalo nekaj milijonov evrov, kolikor nas bo stala selitev parka z Bleda v Bohinj, uporabiti v prvi fazi predvsem za programske vsebine, ki so namenjene razvoju podeželja, izboljšanju turistične in prometne infrastrukture, ob koncu upravljaljskega obdobja pa je treba postaviti tudi piko na i s selitvijo stavbe.

Podrobno smo proučili tudi predhodne razprave in moramo reči, da zakon o Triglavskem narodnem parku z različnimi investicijami z lokalnimi volitvami nima veliko skupnega, da pa gre za zakon, ki ga potrebuje cela Slovenija, zato ga ne moremo in ne smemo gledati samo z vidika lokalnega okolja, pri čemer smo našli dober kompromis med razvojem in varovanjem narave. Če pogledate čudovito razstavo v avli te dvorane, boste videli, kje je bistvo parka, v čudoviti naravi in v ljudeh, ki imajo možnost dela in razvoja, ne pa v različnih gradbenoinvesticijskih podvigih in dosežkih. Zato bomo amandma podprli.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Krivec, izvolite. V imenu poslanske skupine? (Ne.) Potem pa najprej vprašam, želi še kdo v imenu poslanske skupine obrazložiti glas? (Ne.) Prehajamo na obrazložitev glasu poslank in poslancev.

Gospod Krivec, izvolite.

DANIJEL KRIVEC: Hvala za besedo.

Temu amandmaju bom nasprotoval, kajti ta čas, ki ga predvideva ta amandma, ki je bil vložen s strani skupine LDS, lahko odloži to selitev sedeža za nedoločen čas, kar ni prav in tudi v dosedanjih razpravah ni bilo tako zamišljeno. Ravno zaradi te razprave, ki smo jo imeli v dopoldanskem času, kjer gospoda Sajovica ni bilo, je tudi Poslanska skupina SD umaknila podporo temu amandmaju, ki ste ga vložili. Mislím, da je petletni rok, ki ga predvideva zdajšnji člen, čisto zadostno časovno obdobje, ki lahko uredi preselitev te institucije v tisto občino oziroma v tisto okolje, ki ima največ prebivalcev v parku in da s tem tudi poudarek v razvojnem smislu. V dopoldanskem času je bilo tudi lepo povedano, da s tem ne ukinjamo stavbe, ne selimo stavbe, selimo določene službe. Prostor na Bledu bo še zmeraj ostal kot info točka Triglavskega narodnega parka, kjer bodo tudi določene zaposlitve. Vendar je prav, in temu so se pridružili večinoma vsi poslanci, da se sedež na nek način le preseli v tisto okolje, v katerem je večina parka.

Zato nasprotujem temu amandmaju, ki je bil vložen.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Ker vidim, da želi več poslank in poslancev obrazložiti svoj glas, odpiram čas za prijavo k obrazložitvi glasu v osebнем imenu.

Besedo ima gospod Anton Urh.

ANTON URH: Hvala lepa za besedo.

Seveda bom glasoval proti temu amandmaju, ker v nekem smislu ta amandma, če bi bil potrjen, izniči vrednost tega zakona. Moramo vedeti, da so bila pogajanja z lokalnim prebivalstvom zelo težka in dolga in lokalno prebivalstvo je to zahtevalo, ta pogoj postavilo. Zato poslanci oziroma tudi sam moram povedati, da bom glasoval proti temu amandmaju. Želim, da sodelujemo z lokalnim prebivalstvom, zato tudi poslanci smo, da poslušamo in da se obnašamo tako, kot ljudje od nas zahtevajo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima Cvetka Zalokar Oražem.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa za besedo. Spoštovani kolegi in kolegice!

V Poslanski skupini Zares smo vse skozi zagovarjali predlog, da se sedež Triglavskega narodnega parka preseli v Bohinj. Menimo, da je petletni rok, ki je zapisan v zakonu, primerno obdobje, ko se lahko na nek način ta zadeva tudi uresniči, čeprav je naša želja, da se to uresniči bistveno hitreje in prej. Bohinj je srce tega parka, ne samo zaradi tega, ker tam živi največje število prebivalcev znotraj parka, pač pa je to tudi nek geografski del, pravzaprav tisti del parka, za katerega menimo, da je prav, da tudi na ta način

dobi drugačen pomen. Menimo, da je predlog dober, čeprav po svoje se nekoliko lahko čudimo, ali pa celo menimo, da morda niti ne bi bilo treba take stvari zapisovati v zakon.

Ampak kakorkoli že, predlog je tu, predlog je dober, mislim, da je tudi za Bohince neko priznanje in na nek način je ta zadeva povezana tudi z zakonom v celoti, ki je pravzaprav imel v preteklih letih, skoraj desetletjih, velike muke pri sprejetju. Na vsak način menimo, da je ta rešitev primerna, dobra, zato tega amandmaja, ki bi podaljševal obdobje, ko bi prišlo do eventualne selitve sedeža Triglavskega narodnega parka v Bohinj, ne bomo podprli, kajti rok, ki bi bil vezan tako rekoč na dvanajst let, pomeni, da pravzaprav za selitev ni pravega interesa, volje in namena.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Besedo ima gospod Borut Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa.

Jaz bom ta amandma podprl, tako kot poslanska skupina, kajti izredno zadovoljni smo s tem zakonom. Tako imenovani Vučkov zakon, ki je bil nesprejemljiv, in pa zakon, o katerem govorimo danes, sta si v 80 % podobna, in to štejem zagotovo kot velik uspeh. Zadovoljni smo, da ljudem dajemo možnost razvoja, da se v Triglavskem narodnem parku pogovarjamo o omejitvah prometa, o varovanju okolja in zato v času, v katerem živimo, ko bomo pri rebalansu govorili o zmanjšanju sredstev za obnovo, recimo državnih cest, za obnovo sanacijskega in interventnega programa na slovenskih vodotokih, bi si želeli, da več razmišljamo o vsebinah, o ljudeh, manj pa o stavbah.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Za besedo se je prijavil gospod Anton Anderlič. Želi še kdo razpravljati?

Dajem čas za prijavo za obrazložitev glasu. Kdor želi obrazložiti glas, naj se prosim prijavi.

Gospod Bojan Kontič.

BOJAN KONTIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Ker imate v pregledu še vedno napisano, da smo poleg LDS-a tudi Socialni demokrati predlagatelji, kot pa je bilo povedano, smo mi umik tudi izvedli, tako je dejansko zdaj ostal predlagatelj samo LDS. Naj povem, da smo prisluhnili argumentom in se odločili, da tega amandmaja ne podpremo, pri tem pa naj še enkrat povem, da ne gre za to, kje bo sedež, ampak je šlo v tem primeru samo za to, kdaj se bo ta sedež preselil, če lahko uporabim ta izraz selitev. Strinjanje o tem, da je sedež v Bohinju, je bilo znotraj vseh poslanskih

skupin, šlo je samo za čas, ki ga določamo, v katerem bi se moral ta sedež dejansko preseliti v Bohinj.

Poslanska skupina Socialnih demokratov bo glasovala proti amandmaju, ki je ostal v pregledu.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.
Gospod Anton Anderlič.

ANTON ANDERLIČ: V zadnjih 20 letih se je v Sloveniji naredilo veliko škode, ker je bila bitka za to, kje bo sedež kakšnega podjetja. Mi smo imeli v razpravi združitev Krke in Leka, imeli smo v razpravi združitev Kolinske in Droge, in zaradi tega, ker ni bilo mogoče dobiti soglasja, kje bo ta sedež, je nastala velika narodnogospodarska škoda.

V tem primeru zagotovo gre za stvari, ki so nad tem, kje bo sedež in kdaj se bo preselil. Zato bi bilo narobe, da se v tem trenutku javnost zave samo tega, da smo se danes tukaj preganjali, kje bo sedež in kdaj se bo ta sedež preselil.

Jaz ne bom glasoval ne za amandma ne proti amandmaju, kajti argumenti, zaradi katerih je bil ta amandma vložen, so tehtni., Če je bilo počrpanega iz evropskih sredstev toliko in toliko denarja, da se je tam zgradila neka stavba, in je pač tam, kjer je, in obstajajo tudi bojazni, da bi se moral ta denar vrniti. Ampak ne glede na to, sam menim, da je to nepomembno. Jaz sem se danes z nekaterimi pogovarjal tudi na temo, ali ne bi bilo mogoče tem uslužbencem, tudi direktorju Triglavskega nacionalnega parka, kupiti nek avtodom, s katerim bi se peljali nekaj dni po tem parku in bi pogledali, kje je ta park, kajti verjemite mi, da Sklad kmetijskih zemljišč in še kakšna druga agencija, ki jo država financira in kjer so zaposleni ljudje, niti ne ve, s čim upravlja, so pa hudo pametni, ko gre za odločanje o denarju. In tudi tukaj bi bilo smiselno razmišljati o tem, ali se res s tem parkom, ki je obsežen, upravlja tako, kot je treba. In to je ključno vprašanje.

In zato ne vidim kakšnega bistvenega pomena, da bi prispeval svoj glas.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Zaključujem z obrazložitvijo glasu in še enkrat sporočam, da je to amandma Poslanske skupine LDS k 69. členu, ki ga dajem na glasovanje. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za so glasovali 4, proti 63.

(Za so glasovali 4.) (Proti 63.)

Amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju, Poslanskih skupin DeSUS, LDS, Socialnih demokratov in Zares k 75. členu. Želi kdo obrazložiti glas? Izvolite, prijavite se za razpravo.

Besedo ima gospod Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa, za besedo gospod podpredsednik. Spoštovani gospod minister in vsi prisotni!

Saj sem že prej dvakrat poudaril, da naj ta zakon določa samo možnost ureditve dostopa ali povezave s tolminske strani do navedenega smučišča. Mislím, da je treba to možnost dati. Kaj bo pa potem z eventualnim projektom tega dostopa in z vsemi soglasji in mnenji vseh soglasodajalcev in kdaj bo možno pridobiti tudi ustrezna sredstva za primerno povezavo, to je pa drugo vprašanje. Vendar v zakonu puščamo odprto tudi takšno možnost. Predvsem je to pomembno kot možnost razvoja Baške grape kot doline, ki je tega razvoja zagotovo potrebna. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.
Besedo ima gospod Danijel Krivec.

DANIJEL KRIVEC: Hvala še enkrat za besedo.

Tudi jaz bom glasoval proti in naša poslanska skupina. Predlagam, da se tudi ostali poslanci temu pridružite. V jutranji razpravi je bilo zelo natančno obrazloženo, zakaj ta amandma nima podlage za to, da bi se podprl. Moram reči, da tudi na odboru, ko smo o tem razpravljali, je bila enotna podpora tej dodatni alineji v četrtem odstavku 75. člena, ki daje samo možnost, da se smučišče Vogel v prihodnosti skozi vse presoje, ki jih ta zakon nalaga, in tudi druga zakonodaja, se pravi skozi vse te presoje lahko pride do možnosti ureditve dostopa ali povezave s te tolminske strani. Ta amandma, ki ga vlagate, tudi to možnost tem krajem odvzema. Vsi poznate Baško grapo, ki ima razvojne težave, mislim, da o tem ni treba kaj dosti govoriti, in ta amandma, ki smo ga predlagali in ki je bil na odboru soglasno sprejet tudi s strani koalicijskih poslancev, ponovno vračate v, bi rekel, mirovanje oziroma ga izključujete.

S tem onemogočate tudi v prihodnje, da bi skozi ta zakon, ki ga zdaj sprejemamo, imela ta dolina neko perspektivo. V tem predlogu ne gre za noben prejudic, skozi vso presojo, ki se bo v nadaljevanju odvijala, bo lahko dana kvečjemu možnost, da se o tej povezavi v prihodnje odloča. Tudi ta odločitev bo v skladu s postopkom, ki ga zakon predvideva, prišla ponovno v odločanje v Državni zbor, kajti zakon bi bilo treba takrat dopolniti. Tako da nič ne prejudiciramo, dajemo samo možnost, da se ta razvoj odvije.

Jaz prosim za podporo v smislu, da se ta amandma, ki ste ga predlagali, zavrne.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Borut Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala, spoštovani predsedujoči.

Jaz bom amandma podprl, kajti naloga politike je, da se odloči in reče bobu bob. Zakon je nastajal kot občutljiv kompromis med zaščito narave, tistim, za kar so se zavzemali

nevladniki, in pa tistimi, ki so si želeli več razvoja. In če ne sprejmemo tega amandmaja, mislim, da to občutljivo mejo prekoračimo, kar je nevarno. Samo ideja, umeščanje idej v novih velikih prostorskih posegih z argumentacijo, da gre za razvoj lokalnega prebivalstva, je lahko politično všečno, ampak vsebinsko pa zagotovo močno ruši prostorski koncept nacionalnega parka, in je nesmiselno, absurdno početje, če želimo ohraniti še tisti doseženi kompromis, ki je za veliko večino v tej državi sprejemljiv. Nasprotniki bodo rekli, da gre za preverjanje možnosti. To je absurden argument. Vsi se spomnite, da smo Slovenci razmišljali o triglavskih žičnicah, da bi gradili žičnice na Kredarico ali pa še celo višje. Pa smo bili tako pametni in modri, da kakšne take variante zdaj v zakon nismo umestili.

Kar se pa tiče razvoja Baške grape in Tolminskega, ga zagovarjamo in podpiramo. Ocenjujem, da bi bil najhitrejši, če bi se del vasi na levi strani priključil Triglavskemu narodnemu parku in iz tega lahko črpal številne bonitete, sredstva, ki omogočajo razvoj. Je pa paradoksalno, da tolminska občina na eni strani predlaga dodatno umeščanje tega prostora, na drugi strani pa ga s proučitvijo te možnosti želi degradirati. Amandma bom podprl.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospa Silva Črnugelj je sporočila, da ne bo obrazložila glasu. Želi še kdo obrazložiti glas? Gospod Danijel Krivec, izvolite.

DANIJEL KRIVEC: Hvala še enkrat.

Zelo pozorno sem poslušal kolega iz LDS in se mi zdi, da je enako razlagal, kot mi je državni sekretar v dopoldanskem času razlagal, kako je bila nekoč ideja o triglavskih smučiščih in tako naprej. Upam, da si je kolega prebral, kaj ta amandma sploh predvideva in kaj ukinja. Tako da ne govorimo o novih smučiščih, ne govorimo o nekih novih velikih posegih, ampak dajemo samo neko potencialno možnost, da se skozi postopek to preveri. In če je to v tem zakonu za nekoga preveč, potem bom počasi že verjel, da tudi ta zakon ne bo zaživel, kajti uradniki imajo v tem trenutku ponovno tisto možnost, da presojujejo, kaj je v zakonu prav in kaj ni. Mislim, da smo poslanci v tej vlogi v tem trenutku in ne uradniki, ki nam razlagajo ta zakon. Zato predlagam, da se ta amandma zavrne.

Kar se pa tiče umeščanja in dodatnih krajev, edino v tolminski občini so se ljudje odločili in v Kneških Ravnah to območje priključili Triglavskemu narodnemu parku, čeprav so izkušnje iz preteklega zakona dokaj slabe na tem območju. Zato tudi sprejemamo nov zakon. Zato mislim, da te ljudi na nek način zavajamo, če takrat, ko je možno vgraditi v zakon neko potencialno razvojno priložnost, govorimo o tem, da je to nesprejemljivo, da je to v smislu zakona neizvedljivo, da so

naravovarstvene funkcije zakona pred razvojnimi in tako naprej. S tem ponovno govorimo o tem, da zakon za ljudi ne bo dober. In tega si jaz ne želim, kajti v vsej dosedanji razpravi je večina razpravljavcev govorila o tem, da je zakon dober, da ima vse instrumente, ki omogočajo, da se tudi ta območja v parku razvijajo. Ko poslušam kolega, pa govori ravno nasprotno. In prosim še enkrat za podporo v tem primeru in da se ta amandma, ki ste ga vložili, zavrne.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Zaključujem obrazložitve glasu in dajem na glasovanje amandma k 75. členu. Glasovalo je 68 poslank in poslancev, za 27, proti 39.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 39.)

Ugotavljam, da amandma k 75. členu ni sprejet.

Ker smo v drugi obravnavi sprejeli amandma k enemu členu, sprašujem ministra, ali želi predlagati, da se tretja obravnava opravi na tej seji.

Izvolite, gospod minister Žarnić.

DR. ROKO ŽARNIČ: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Spoštovane poslanke in poslanci!

Ker so bili v drugi obravnavi Predloga zakona o Triglavskem narodnem parku sprejeti amandmaji k manj kot desetini členov Predloga zakona o TNP, naj se na podlagi 138. člena Poslovnika Državnega zbora opravi tretja obravnava Predloga zakona o TNP na 18. seji Državnega zbora. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Minister predlaga, da na tej seji odločamo o tretji obravnavi in predlog navedenega sklepa dajem na glasovanje. Sklep ne bo sprejet, če mu bo nasprotovala več kot tretjina navzočih poslancev. Začenjamo z glasovanjem. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 69, proti nihče.

(Za je glasovalo 69.) (Proti nihče.)

Sklep je bil sprejet.

Državni zbor bo tretjo obravnavo predloga zakona opravil v petek, 18. junija 2010, po končanem glasovanju. Službe zbora bodo pripravile pregled, v katerem bodo vključeni sprejeti amandmaji in člani, h katerim so bili amandmaji sprejeti. Na ta način bomo lahko zaključili tretjo obravnavo predloga zakona.

Prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 7. točko, to je na Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona v okviru rednega postopka. Ker k predlogu zakona matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni

bilo možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona v celoti. Dajem na glasovanje predlog zakona.

Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 38, proti 27.

(Za je glasovalo 38.) (Proti 27.)

Zakon o lokalni samoupravi v predloženem besedilu je sprejet.

Nadaljujemo s prekinjeno 8. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju.

V drugi obravnavi imamo vloženi amandma k 25. členu, ki ga je vložila Poslanska skupina SDS. Prehajamo na obravnavo.

Gospod Gorenak, želite obrazložiti glas? V imenu poslanske skupine bo obrazložil glas gospod Gorenak.

Izvolite.

DR. VINKO GORENAK: Na področju stečajnih postopkov vsi vemo, verjetno ni treba posebej dokazovati, da je bilo v preteklem obdobju marsikaj narobe. S predlaganim amandmajem k 25. členu, tako ste rekli, da bomo opravili razpravo samo o tem, tako sem vas razumel, Predlagamo v bistvu naslednje, da v primeru stečajnega postopka, ko prihaja do nepravilnosti in ko pri imenovanju upravitelja v novih postopkih pride do začasne zaustavitve, da v teh primerih mora sodišče razrešiti v vseh postopkih, ki jih vodi v primeru insolventnosti. Pomeni, če je v enem primeru ugotovljeno, da je nekaj narobe, da ne more več opravljati teh poslov, po sedanji ureditvi jih lahko opravlja v ostalih stečajnih postopkih mirne duše naprej. Sami pa predlagamo, da mu sodišče v takih primerih v treh dneh vzame pravico do delovanja v ostalih stečajnih postopkih. Nam se zdi ta zadeva smiselna zaradi odpravljanja nepravilnosti na tem področju, zato menim, da je treba zadevo sprejeti. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Želi še kdo obrazložiti glas v imenu poslanske skupine ali v osebni imenu? (Ne.) Prehajamo na odločanje o amandmaju k 25. členu Poslanske skupine SDS. Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, 28 za, 41 proti.

(Za je glasovalo 28.) (Proti 41.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju k 27. členu, ki ga je vložila Poslanska skupina SDS. Opozarjam, da je ta amandma vsebinsko povezan z amandmajem k 94. in 96. členu istega predlagatelja. Če ta amandma k 27. členu ne bo sprejet, postaneta amandmaja k 94. in k 96. členu brezpredmetna.

Gospod Gorenak v imenu poslanske skupine?

Izvolite, obrazložitev glasu v imenu poslanske.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

To je temeljni problem tega zakona, na katerega bomo seveda vezali tudi vprašanje glasovanja za ali proti. Ministrstvo za pravosodje je predlagalo relativno jasno odločitev, relativno jasen zakon. To je kartel stečajnih upraviteljev. Stečajnih upraviteljev imamo v Sloveniji 90 registriranih, delujočih 60. 60 pomeni za en avtobus. Med njimi imate tudi recimo nekdanjega sekretarja na pravosodnem ministrstvu gospoda Marolta, med njimi imate pomembnega uslužbenca gospoda Hinka Jenulla, ki ima tudi licenco, pa se s stečajni ne ukvarja, pa mu sedaj nalagate obvezno članstvo v zbornici. S tem sklopom amandmajev, ki so vezani na ta 27. člen, pa mi prenašamo v bistvu stvari z domnevne zbornice, ki naj bi jo ustanovili, ker je taka zbornica po našem mnenju nepotrebna. V primeru zbornice zdravnikov, ki vemo, da jih je nekaj tisoč, so se pokazale nepravilnosti, da zbornice kartelno ščitijo sebe in svoje interese, interese svojih članov. Tukaj bo ta interes prišel še toliko bolj do izraza. Zakaj? Zaradi tega, ker se vsi med seboj poznajo. Približno toliko jih je, kot je polovica te dvorane, kot veste. In je logično, da se vsi med seboj poznajo, in je logično, da ne morejo sami sebi soditi v disciplinskih postopkih in opravljati še nekaterih drugih nalog, tako kot je prvotno predvidelo Ministrstvo za pravosodje. S sklopom amandmajev ohranjamo vse funkcije, ki jih zakon predvideva, ne predvidevamo pa zbornice in te naloge nalagamo Ministrstvu za pravosodje, ki bi lahko na precej bolj enostaven način in bolj neodvisen način te naloge opravljalo kot pa zbornica, v katerih je skupina 50, 55 osebnih prijateljev. Kako bodo taki sami sebi sodili v disciplinskih postopkih, veste, da je smešno. Ne bodo si sodili. To je tudi normalno, ampak bodo izvajali prej kot slej zaščito samega sebe in svojih interesov. Vem, da bo državni sekretar rekel ali pa bo povedal kjerkoli, da temu ni čisto tako, ker so disciplinski senati sedaj sestavljeni drugače. Že res, koalicija je malo pamet srečala na odboru, zato je res to potrdila, res pa je tudi to, da je tak zakon predlagalo ministrstvo.

Jaz vas pozivam, da ta amandma oziroma ta sklop amandmajev sprejmete, ker sicer v nasprotnem primeru tudi zakona ne bo možno podpreti z naše strani. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Želi še kdo obrazložiti glas v imenu poslanske skupine? (Ne.) V osebni imenu? (Ne.) Dajem na glasovanje amandma poslanske skupine SDS k 27. členu. Če bo sprejet, bomo glasovali tudi o 94. in 96. členu, v nasprotnem primeru ta dva amandmaja postaneta brezpredmetna.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, 30 za, 41 proti.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 41.)

Ugotavljam, da amandma k 27. členu ni sprejet. S tem sta postala brezpredmetna tudi amandma k 94. in 96. členu.

Zaključili smo z odločanjem o amandmajih in s tem z drugo obravnavo predloga zakona.

Ugotavljam, da v drugi obravnavi predloga zakona niso bili sprejeti amandmaji in prehajamo na tretjo obravnavo predloga zakona. V zvezi z usklajenostjo želi besedo gospod predstavnik Vlade? Izvolite.

BOŠTJAN ŠKRLEC: Hvala lepa, gospod predsednik.

Vlada je pripravila uskladitveni amandma, glede na to, da je bilo z amandmajem k 22. členu, ki je bil sprejet v drugi obravnavi na matičnem delovnem telesu, ki je spremenil peto točko drugega odstavka 108. člena in zvišal obvezno, minimalno zavarovalno vsoto za zavarovanje odškodninske odgovornosti upravitelja, treba pripraviti tudi prehodni režim, ker je ustrezno zavarovanje in izkazano zavarovanje eden izmed pogojev za opravljanje dejavnosti stečajnega upravitelja.

Zaradi tega s predlaganim amandmajem k 93. členu predlagamo uvedbo ustreznega prehodnega obdobja, da se ta sprememba lahko uvede. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Sprašujem kolegice in kolege ali soglašajo, da razdelimo amandma in o njem odločamo danes. Gospod Tanko, proceduralno? Izvolite.

JOŽE TANKO: Hvala lepa, spoštovani predsedujoči.

Glede na to, da ste nam ta uskladitveni amandma razdelili tik pred glasovanjem, predlagam, da glasovanje o tem amandmaju odložimo, opravimo glasovanje v petek, ker je treba te zadeve tudi po poslanskih skupinah preveriti.

Bi pa rad opozoril, da je takšen način dela pri tako pomembnem zakonu, kot je ta, pravzaprav nedopusten. In ministrstvo bi moralo, glede na to, da je ta zakon v postopku že kar nekaj časa, da se niso sprejemale in reševale zadeve včeraj, da bi lahko pravočasno vse te zadeve razdelilo, omogočilo poslancem in poslanskim skupinam, da preverijo določbe, preverijo popravke in ugotovijo, če je to, kar ste predlagali, sploh predmet uskladitvenega amandmaja ali gre za vsebinsko določbo. Mislim, da to ni predmet uskladitvenega amandmaja in da gre v temu primeru celo za zlorabo poslovniške določbe.

Zato predlagam, da odločanje o tem predlogu prestavimo na petek.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Tanko, na klop uskladitvenega amandmaja ni bilo mogoče dati prej, dokler ni bila zaključena razprava v drugi obravnavi. Vendar soglašam, da želite kolegice poslanke in poslanci proučiti predlog uskladitvenega amandmaja, zato predlagam, da o njem odločamo v petek v okviru glasovanj. Ima kdo pomisleke zoper to? (Ne.) v petek v okviru glasovanj bomo

odločali o predlogu uskladitvenega amandmaja. Prekinjamo to točko dnevnega reda.

Prehajamo na prekinjeno 2. točko dnevnega reda, to je na obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvršbi in zavarovanju, nujni postopek.

K predlogu zakona so vloženi amandmaji, in sicer k 36. členu so vložile amandmaje Poslanske skupine SD, Zares, DeSUS in LDS in Poslanska skupina SDS. Želi kdo o predlogih amandmajev razpravljati?

Gospod Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Ta dva amandmaja, to se pravi koalicijski in naš, sta pravzaprav enaka. Enaka sta v tem, da koalicija pravi, da tehnični pogoji za izvajanje določb morajo biti vzpostavljeni 1. septembra 2011, medtem ko naš amandma pravi v enem letu, to pomeni dejansko nekoliko prej, glede na datum objave, in ministru daje več možnosti da sam ugotovi, kdaj se bo to zgodilo in da sam sprejme sklep, kdaj bo to naredil, v skladu s tehničnimi pogoji. Res pa je, da so posledice odločitve s sprejetjem vašega ali pa našega amandmaja enake, in še vedno menim, da daje več možnosti naš amandma ministru kot pa koalicijski. Glasovanje bo pokazalo neke vrste stvar prestiža. Če bo koalicija želela vknjižiti en amandma, ki ga je podprla, predlagan s strani opozicije, bo to tudi storila. Ne nazadnje je treba reči, da boste pokazali odnos do bisera, ki ga imate. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Želi še kdo obrazložiti glas? V svojem imenu? (Ne.) Prehajamo na glasovanje. Glasovali bomo naprej o prvem amandmaju. Če bo ta amandma sprejet, bo postal amandma pod točko 2 brezpredmeten.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 40, proti 5.

(Za je glasovalo 40.) (Proti 5.)

Amandma je sprejet.

Ugotavljam, da je zbor v drugi obravnavi sprejel amandma k 36. členu zakona, zato sprašujem kvalificiranega predlagatelja, ali želi tretjo obravnavo na tej seji.

Izvolite, gospod Škrlec.

BOŠTJAN ŠKRLEC: Hvala lepa, gospod predsednik.

Želimo predlagati, da se opravi tudi tretja obravnava na tej seji. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Drugi amandma je bil sprejet in opozorjen sem, da gre za nujni postopek in lahko preidemo takoj na odločanje o zakonu v

tretji obravnavi. Ali želi kdo k členu 36. vložiti amandma? (Ne.)

Potem prehajamo na odločanje o zakonu v celoti. Prehajamo na glasovanje. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 70, proti 1.

(Za je glasovalo 70.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je zakon v tretji obravnavi sprejet.

Zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na prekinjeno 1. točko - to je na Vprašanja poslank in poslancev.

V skladu s predlogom poslanca mag. Andreja Vizjaka bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade Boruta Pahorja na poslansko vprašanje mag. Andreja Vizjaka v zvezi z reševanjem gospodarske krize.

V imenu poslanske skupine ima obrazložitev glasu mag. Vizjak.

Izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa. Spoštovani podpredsednik, kolegice in kolegi!

Ob postavitvi vprašanja ste lahko na monitorjih videli tudi razmeroma žalostne statistične podatke, tako glede gospodarske rasti, konkurenčnosti slovenskega gospodarstva, tudi kazalnike, ki govorijo o žalostni javnofinančni sliki tako glede naraščajočega primanjkljaja države, naraščajočega javnega dolga, pa tudi naraščajočega števila zaposlenih v javni upravi. Opozoril sem, da je ta vlada ustanovila kar 10 novih agencij in pravzaprav se obnaša, kot da smo sredi največjega razcveta. Gospodarski kazalci gredo v eno smer, obnašanje te vlade, ko troši denar predvsem za funkcioniranje državne birokracije, pa v drugo smer. Tak sistem ni stabilen. Prej ali slej bo počil. In zavedanja o tem tudi ni bilo videti iz odgovora predsednika Vlade.

Tudi rebalans proračuna, ki ga imamo na mizi, trošarinska politika te vlade, ko dviguje trošarine in s tem draži energente, pogonska goriva in električno energijo za naše ljudi in gospodarstvo, gre pravzaprav v nasprotni smeri, kot bi bilo logično obnašanje. Namesto da razbremenjujemo gospodarstvo, da bi lahko v teh težkih pogojih zadihalo, začelo funkcionirati z nekim višjim ritmom, se to gospodarstvo s temi ukrepi Vlade duši. Rebalans proračuna, ki znižuje investicije, bo prizadel predvsem gospodarske subjekte, ki so si obetali od teh investicij, državnih investicij posel, saj zasebnih investicij ni in jih tudi Vlada nikakor ne spodbuja. Obnašamo se na nek način ciklično, v globokem breznu smo in ukrepi vodijo še globlje.

Odgovor predsednika Vlade seveda ni zadovoljiv in Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke bo podprla razpravo o tem odgovoru in s tem želela doseči, da Vlada in

njen predsednik spozna, da je zadeva v Sloveniji resna, da je treba prvič, razbremeniti gospodarstvo, drugič, sprejeti učinkovit varčevalni ukrep v javnem sektorju, da je treba nadaljevati z državnimi in lokalnimi investicijami. V rebalansu proračuna je predvideno že sedaj, še pred prvo polovico leta, za 10 % manj črpanja evropskih sredstev in tako naprej.

Dejstva, ki izvirajo iz števil, in ukrepi Vlade kažejo v nasprotno smer, in upamo, da v javni razpravi lahko prepričamo Vlado, da se resneje loti odgovorne naloge, to je reševanja nakopičenih težav.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Želi še katera poslanska skupina obrazložiti glas? (Ne.) Kdo osebno? (Ne.) Na glasovanje dajem predlog sklepa, da bo Državni zbor razpravljal o odgovoru predsednika Vlade na poslansko vprašanje mag. Andreja Vizjaka.

Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 28, proti 38.

(Za je glasovalo 28.) (Proti 38.)

Predlog sklepa ni bil sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Jakoba Presečnika bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade Boruta Pahorja na poslansko vprašanje Jakoba Presečnika v zvezi z rebalansom proračuna.

Besedo želi gospod Jakob Presečnik. Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine?

Izvolite.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Jaz sem se pri tem svojem poslanskem vprašanju osredotočil predvsem na zniževanje investicij, investicij v tem predlogu rebalansa proračuna, ki smo ga, mislim, da dobili na naše klopi včeraj in predvidevam, da ga bomo kmalu tudi obravnavali, in na predlog, kjer pa se ostali materialni stroški pa bistveno ne zmanjšujejo v tem proračunu, kar vedno do sedaj tudi mi opozarjamo in vedno se to tudi premalo upošteva. Mislim, da vse močne svetovne ekonomije v tem času, v času krize, posvečajo veliko pozornost državnim investicijam in možnosti izvajanja investicij drugim osebam ter zagotavljajo tudi deželam oziroma lokalnim skupnostim možnosti, da investicije peljejo naprej. To ni pomembno samo za gradbeništvo, ki je pri nas izrazito v krizi v tem času, drugo je, da se predvsem v tem sektorju uredijo nekatere stvari, kot so stanovanjski pogoji in tako dalje, kar je treba urediti s pravilniki, uredbami in tako dalje. Tu zaostajamo zagotovo in živijo mnogi kot zasužnjeni oziroma neenakopravni v razviti državi, v razviti srednjeevropski državi, kot je Slovenija. Ampak to ni problem samo gradbeništva, to je zagotovo problem celotnega gospodarstva in posredno problem

proračuna, proračunske blagajne in vseh ostalih blagajn. Torej zdravstvene, pokojninske in tako dalje. Zato se mi zdi pomembno, da bi to razpravo naredili še pred obravnavo rebalansa proračuna, mislim, da bi bila razprava o tej točki dober uvod k razpravi o rebalansu proračuna in na koncu tudi pri sprejemu proračuna.

Predlagam, da potrdimo ta predlog, da razpravljamo o odgovoru predsednika Vlade.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 27, proti 36.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 36.)

Predlog sklepa ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Zvonka Laha bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra brez resorja, odgovornega za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, dr. Henrika Gjerkeša na poslansko vprašanje Zvonka Laha v zvezi z ustanavljanjem občin.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 26, proti 39.

(Za je glasovalo 26.) (Proti 39.)

Predlog sklepa ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Marjana Bezjaka bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za gospodarstvo dr. Mateja Lahovnika na poslansko vprašanje Marjana Bezjaka v zvezi s podporo slovenskim podjetjem.

Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 25, proti 39.

(Za je glasovalo 25.) (Proti 39.)

Predlog sklepa ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Milana Čadeža bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za gospodarstvo dr. Mateja Lahovnika na poslansko vprašanje Milana Čadeža v zvezi s plačevanjem podizvajalcev pri javnih naročilih.

Gospod Čadež, izvolite. Obrazložitev v imenu poslanske skupine? V svojem imenu.

Izvolite.

MILAN ČADEŽ: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke na svojih obiskih po Sloveniji, po regijah redno obiskuje tudi podjetnike in obrtnike. Ugotavljamo, da tista podjetja oziroma obrtniki, ki svoje produkte/izdelke izvažajo v tujino oziroma so izvozno usmerjeni, so kar dobro preživeli to obdobje krize.

Pomembno je tudi to, da se naročila povečujejo in da za svoje opravljeno delo dobijo tudi plačilo. Bistveno drugače pa je v Sloveniji, v naši državi, kjer ugotavljamo, da je plačilna nedisciplina, siva ekonomija največji problem. Ta največji problem je predvsem s strani velikih podjetij, tistih največjih v Sloveniji, ki iščejo svoje podizvajalce, in ti podizvajalci ostanejo brez plačila.

Glede na odgovor gospoda ministra, ki je navedel vse tiste ukrepe, ki so bili že sprejeti, vendar se stanje ni nič izboljšalo.

Menim, da imajo tisti, ki ne plačujejo, povezave v vladajoči politiki. To me skrbi, kot skrbi tudi celotno poslansko skupino. Zato je nujno treba opraviti razpravo o tej aktualni tematiki. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Glasujemo o predlogu sklepa. Glasovalo je 65 poslank in poslancev, za 27, proti 38.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 38.)

Ugotavljam, da predlog sklepa ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Bogdana Baroviča bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za javno upravo Irme Pavlinič Krebs na poslansko vprašanje Bogdana Baroviča v zvezi z veljavnostjo Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije.

Glasujemo. Glasovalo je 66 poslank in poslancev, za 26, proti 39.

(Za je glasovalo 26.) (Proti 39.)

Ugotavljam, da predlog sklepa ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca dr. Vinka Gorenaka bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za notranje zadeve Katarine Kresal na poslansko vprašanje dr. Vinka Gorenaka v zvezi s prioritetai policijskega dela na področju najzahtevnejših oblik kriminalitete.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine ima gospod Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

V svojem poslanskem vprašanju sem notranjo ministrico spraševal o prioritetah dela. Ona največkrat, tudi ko ji novinarji postavijo kako, recimo temu, neprijetno vprašanje ali pa vprašanje, ko se želi izogniti odgovoru ali prevzeti kako odgovornost, reče, "ne, ne, policija dela avtonomno, veste, jaz s tem nimam nič," to je običajni odgovor. Ampak tak odgovor je lahko za neuke ljudi, recimo, ali pa nepoznavalce tematike.

V Zakonu o policiji smo že leta 1998 v 2. členu določili opredelitev razmerja med ministrstvom in policijo. V letu 2003 je prišlo do nekakšnega spora med takratnim direktorjem

policije in takratnim notranjim ministrom. Poseglo je Ustavno sodišče in reklo, "ne, minister ima pravico vedeti vse, namreč, on je šef upravnega organa." S spremembami zakona v letu 2003 je bilo notranjemu ministru, ministrici v našem primeru, naloženo, da daje policiji usmeritve in obvezna navodila za izvajanje nalog, poudarjam, usmeritve in obvezna navodila za izvajanje nalog. Torej ministrica se ne more izogniti odgovornosti za usmerjanje policije in nadzoru nad delom policije. To nalogo mora izvajati. In njen izgovor, češ, da ničesar ne ve o tem, takrat ko to ni potrebno ali takrat ko ji to paše, recimo po domače, se skriva in reče, "nič ne vem o tem." Na to se ne more več izgovarjati, v zakonu je to jasno napisano.

Seveda pa je bil namen mojega poslanskega vprašanja nekoliko globlji. Prihajamo v neko absurdno situacijo, ki se ji reče približno takole: takrat, ko je na vrsti nekdo, ki je ovaden pred tremi leti, govorim o ljubljanskem županu, policija reče oziroma kar ona sama, "veste, imamo kadrovske težave s kriminalisti, pa smo zadevo predodelili v Postojno." Zakaj pa? Zato, ker je tam mogoče malo manj znanja, da bi kaj manj našli kot pa ljubljanski kriminalisti. Hkrati pa ima policija in notranja ministrica zelo kratek reakcijski čas, ko gre za nekdanjega ministra dr. Rupla, dr. Šturma, dr. Simonitija ali nekdanjega predsednika vlade gospoda Janšo. In reci in piši, pogledajte, kaj se je zgodilo nazadnje, februarja letos je na Odboru za notranjo politiko pričal gospod Slavko Debelak. So ga že zaslišali.

To so tiste prioritete in o teh se je treba pogovoriti, ker ministrica je odgovorna za te prioritete, mora dajati navodila in pogovorimo se, kakšna so ta navodila. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Glasujemo o predlogu. Navzočih je 66 poslank in poslancev, 26 za, 39 proti.

(Za je glasovalo 26.) (Proti 39.)

Ugotavljam, da predlog sklepa ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Ivana Grilla bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za pravosodje Aleša Zalarja na poslansko vprašanje Ivana Grilla v zvezi s predlogom novele zakona o zemljiški knjigi. Gospod Grill, v imenu poslanske skupine. Izvolite, obrazložitev glasu.

IVAN GRILL: Hvala lepa.

Včeraj sem postavil gospodu ministru vprašanje, zakaj se gre v spremembo zakona o zemljiški knjigi, kjer ponovno favorizirajo določene družbene elite v Sloveniji, kajti s tem zakonom se bo izključna možnost oziroma pristojnost vpisa v zemljiško knjigo podelila notarjem in pa tudi odvetnikom. Že sedaj sta to dve eliti, ki sta bili ves čas v privilegijah in

na račun davkoplačevalcev oziroma državljanek in državljanov bajno zaslužili.

Druga anomalija tega zakona pa je v tem, da se drastično povečujejo tako imenovane sodniške takse za vpise v zemljiško knjigo. Sicer je gospod minister skušal tukaj zavajati, da se bodo sodniške tarife znižale, vendar se bodo znižale tistim, ki so do sedaj, to so bogati tajkuni, plačevali za vpise nekoliko več, pomeni za vpise nepremičnin, ki presegajo vrednost nekaj 100 tisoč ali nekaj milijonov evrov. Za kaj tukaj gre? Sedaj je v povprečju oziroma 80 % vseh vpisov v zemljiško knjigo je bilo s sodno takso 12 evrov. To so vrednosti zemljišč 500 tisoč evrov oziroma nekaj tisoč evrov, in to so bile pretežno kmetijska zemljišča. Sedaj pa se bo poenotila tarifa, ki bo znašala 100 evrov. Pomeni 7-krat do 8-krat več, bodo ljudje, ki bodo kupovali ali prodajali majhne nepremičnine oziroma nepremičnine majhnih vrednosti. Bogati oziroma tajkuni, ki pa so sedaj plačevali vrednost 5 tisoč oziroma 5 tisoč 300 evrov za drage nakupe oziroma prodaje, pa bodo ravno tako plačevali samo 100 evrov. Pomeni, da gre spet v korist bogatih, s tem da se bodo pa za tiste ljudi, ki so že tako ali tako prikrajšani, sedemkrat do osemkrat povečale te dajatve. Kar se mi zdi pomembno je tudi to, da je bila pri vseh teh razpravah ali pa usklajevanjih izključena strokovna javnost, čeprav je včeraj gospod minister povedal, da ta razprava še vedno poteka, vendar po informacijah, ki jih imam, kaže, da ni tako, da je strokovna javnost, ki je do takšnih rešitev kritična, povsem izključena.

Zato se mi zdi prav in bi bilo koristno tudi za samega ministra, da se tukaj opravi splošna razprava in se vsi ti argumenti proučijo, pretehtajo, da dobimo takšen zakon, ki bo v korist tistim, ki ga potrebujejo, ne pa samo izključno prioriteta ali pa privilegij notarjev, ki že tako ali tako mastno služijo, in pa seveda tudi odvetnikov. To ni pošteno in prav je, da se te stvari naredijo tako, da bodo pravične za vse. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Glasujemo o predlogu sklepa. Navzočih je 65 poslank in poslancev, 26 za, 38 proti.

(Za je glasovalo 26.) (Proti 38.)

Predlog sklepa ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Jožefa Jerovška bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za notranje zadeve Katarine Kresal na poslansko vprašanje Jožefa Jerovška v zvezi z meddržavnim sodelovanjem pri pregonu organiziranega kriminala.

V imenu Poslanske skupine gospod Jerovšek? V imenu poslanske skupine ima obrazložitev glasu gospod Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa.

Tudi jaz sam sem ministrico Kresalovo spraševal zelo aktualne in zelo resne stvari, na katere pa nisem dobil pravega odgovora oziroma sem dobil zelo sprenevedave odgovore.

v zadnjem času smo priča temu, da so organi pregona klasičnega kriminala in kriminala belih ovratnikov tako v Srbiji kot v nekaterih drugih državah zahodnega Balkana relativno uspešni. Sliši pa se, da predvsem pri tem zadnjem, pri pregonu kriminala belih ovratnikov, pranja denarja in tako naprej v Sloveniji ni prave politične volje za sodelovanje in za uspešen pregon tega, kajti pri tem se odpirajo povezave, ki segajo tudi v vrhove slovenske oblasti in stebre moči, centre moči pri nekaterih slovenskih mogočnejših. Slišali smo zdaj, da na nekaterih področjih so se tudi v zadnjem času zgodili neki premiki, vendar je policija imela nekatere stvari pripravljene, pa ni bilo politične volje. Slišimo, da so recimo ti narkobaroni kar dobro sodelovali z ljubljanskimi mestnimi oblastmi, šele potem pritisk iz tujine, iz Amerike je povzročil, da so se na tem klasičnem kriminalu zgodile tudi aretacije in tako naprej. Še bolj zaskrbljujoče na nek način pa je, da se zavira s slovenske strani pregon tega gospodarskega kriminala, organiziranega pranja denarja, finančnih transakcij, goljufij in tako naprej.

Druge države imajo tudi sedaj nekatere zakone o zaplembi, da se lahko uspešneje borijo, pri nas pa te politične volje ni. In zaradi tega mislim, da moramo osvetliti to čudno ravnanje slovenske politike v odnosu do pregona vseh vrst organiziranega kriminala pri razbijanju teh organiziranih združb tako na področju klasičnega pa tudi gospodarskega kriminala. Tudi iz odgovorov ministrice je bilo očitno, da te politične volje ta oblast ne zmore, da se čuti na nek način tangirana, če bi prišlo do večjega uspeha pri pregonu teh kaznivih dejanj pranja denarja, goljufij, finančnih transakcij in tako naprej. Zato je treba opraviti to razpravo, kajti to je v interesu slovenske družbe, to je v interesu transparentnosti in to tudi slovenska javnost pričakuje. Država mora postati pri tem pregonu bolj uspešna. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Glasujemo o predlogu sklepa. Glasovalo je 65 poslank in poslancev, 26 jih je bilo za in 39 proti.

(Za je glasovalo 26 članov.) (Proti 39.)

Predlog sklepa ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Marjana Pojbiča bo zbor odločal o naslednjem sklepu: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za javno upravo Irme Pavlinič Krebs na poslansko vprašanje Marjana Pojbiča v zvezi z javnim razpisom za dobavo pisarniškega materiala za potrebe državnih organov Republike Slovenije in javne uprave.

Glasujemo o predlogu sklepa. Glasovalo je 65 poslank in poslancev, 26 jih je bilo za in 39 proti.

(Za je glasovalo 26 članov.) (Proti 39.)

Predlog sklepa ni sprejet.

Opravili smo glasovanje o predlogih poslancev in s tem tudi zaključujem to točko dnevnega reda.

Prekinjam 18. sejo zбора, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri. Hvala lepa.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 15. JUNIJA 2010 OB 17.45 IN SE JE NADALJEVALA 16. JUNIJA 2010 OB 9. URI.)

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam nadaljevanje 18. seje Državnega zбора.

Obveščen sem, da se današnjega nadaljevanja seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: Darja Lavtižar Bebler, Melita Župevc, mag. Vasja Klavora, Miro Petek, mag. Franc Žnidaršič, Zmago Jelinčič Plemeniti, mag. Branko Grims, mag. Anton Rop, Gvido Kres, Franc Bogovič, Alojz Potočnik, Miran Jerič, Janez Janša in Mirko Brulc do 12. ure.

Vse lepo pozdravljam.

Prehajamo na **3. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PRAZNIKIH IN DELA PROSTIH DNEVNIH V REPUBLIKI SLOVENIJI, SKRAJŠANI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina 29 poslank in poslancev, s prvopodpisanim gospodom Samom Bevkom.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku predlagatelja, gospodu poslancu Samu Bevku.

Izvolite.

SAMO BEVK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani zbor!

Skupina 29 poslank in poslancev Socialnih demokratov, Zaresa, DeSUSa in LDS-a smo julija lani v parlamentarno proceduro vložili novelo zakona o praznikih in dela prostih dnevih v Republiki Sloveniji, s katero predlagamo, da se uvede nov državni praznik, to je 8. junij, dan Primoža Trubarja, ki pa ne bo dela prost dan. Zakon z enako vsebino smo predlagali že leta 2008, torej v jubilejnem Trubarjevem letu, ko je dobil načelno podporo parlamentarnih strank, vendar žal zaradi bližajočih se državnoborskih volitev ni prišel v obravnavo. Takrat smo se zavezali, da v novem mandatu predlog ponovno pošljemo v obravnavo.

Primož Trubar je utemeljitelj slovenskega knjižnega jezika in prvi slovenski pisatelj ter osrednja osebnost slovenskega protestantizma. Pred dvema letoma smo praznovali 500-letnico njegovega rojstva. Država je leto 2008 proglasila za Trubarjevo leto, zato ta častitljivi poltisočletni jubilej nadgrajujemo s tem, da tudi na simbolni ravni priznamo njegovo

zgodovinsko vlogo in pomen ter spomin na Primoža Trubarja trajno obeležimo z državnim praznikom.

Predlog za praznik in obeležitev imena Primoža Trubarja je že februarja leta 2008 slovenskemu centru Pen posređoval pisatelj Boris Pahor, dobitnik številnih mednarodnih priznanj, med drugim tudi legije časti najvišjega odlikovanja Republike Francije. Pisatelj Pahor je v svoji pobudi zapisal, da je nezaslišano, da oče prve slovenske knjige ni imenovan na seznam praznikov slovenske države. S pobudo pisatelja Pahorja je Državni zbor junija 2008 seznanil predsednik Slovenskega centra Pen Tone Peršak. V svojem pismu je zapisal, da upravni odbor meni, da bi bilo vsekakor prav, da tudi Primož Trubar, kot najbolj pomembno ime v slovenski kulturni in nacionalni zgodovini, ob Francetu Prešernu dobi svoj prostor v koledarju slovenskih državnih praznikov. Boris Pahor je v omenjeni pobudi kot možnost nakazal tudi dopolnitev dneva reformacije s Trubarjevim imenom. Po pogovorih s predstavniki protestantske cerkve in posamezniki ter predstavniki društev, ki ohranjajo spomin na Primoža Trubarja, smo presodili, da bi bila dopolnitev nedostojna tako v odnosu do dneva reformacije kot tudi Primoža Trubarja. Medtem ko dneva reformacije kot praznika, ki je neločljivo povezan s širino protestantskega gibanja, ni moč zreducirati na lik Primoža Trubarja, tako niti širokega opusa slednjega ni mogoče omejiti le na njegov prispevek k razvoju protestantizma.

Predlagatelji se opiramo tudi na poslanico Slovenskega protestantskega društva Primoža Trubarja ob Trubarjevi 500-letnici, o kateri so med drugim zapisali: "Primož Trubar je osrednja osebnost slovenskega protestantizma v 16. stoletju in hkrati najpomembnejša osebnost v razvijanju temeljev za oblikovanje slovenskega naroda. S spisi Primoža Trubarja se začenja slovstvo v slovenskem knjižnem jeziku, poleg tega se z njim začenjajo med drugim tudi zgodovinopisno poročanje v slovenščini, teološko in filozofsko razpravljanje in pojasnjevanje v slovenščini ter sestavljanje pravnih besedil v slovenščini. S Trubarjem se začenja javna raba imena Slovenci ter razglašanje enovitosti pripadnikov slovenstva, ne glede na ločujoče deželne meje."

Predlagatelji smo se odločili, da kot datum praznika predlagamo 8. junij, ki se v strokovni literaturi največkrat pojavlja kot domnevni rojstni dan Primoža Trubarja. Naslednji dan pa je tudi sicer god Svetega Primoža. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici dr. Andreji Črnak Meglič.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ: Dober dan! Lepo pozdravljeni, gospa državna sekretarka, gospod predsedujoči, kolegice in kolegi!

Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je na 17. seji kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o praznikih in dela prostih dnevih v Republiki Sloveniji. Le-tega je Državnemu zboru v obravnavo predložila skupina poslancev, s prvopodpisanim Samom Bevkom, s predlogom za obravnavo in sprejetje predloga zakona po skrajšanem postopku. Kolegij predsednika Državnega zbora je sklenil, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku.

Pri delu odbora so sodelovali predstavniki predlagatelja, prvopodpisani Samo Bevk, predstavnika Vlade, državna sekretarka Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve in državni sekretar Ministrstva za kulturo, pa tudi predstavnica Zakonodajno-pravne službe.

Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, mnenje Vlade in mnenje Državnega sveta. Vsi so predlog zakona podprli.

K predlogu zakona ni bilo vloženih amandmajev.

Zakonodajno-pravna služba je predloženi zakon proučila in opozorila na nekaj potrebnih popravkov, ki pa jih bo upoštevala pri pripravi besedila zakona za objavo v Uradnem listu, hkrati pa bo opravila tudi redakcijske popravke.

Vlada je v svojem mnenju načelno podprla sprejem predloga zakona, vendar vztraja na jasnejši določitvi razmerja med dnevom reformacije in dnevom Primoža Trubarja, dosledni razvrstitvi obeh v dolgoročno sistemizacijo državnih proslav in prikaz vseh mogočih in morebitnih finančnih posledic.

Državni svet je v svojem mnenju poudaril, da državni prazniki odražajo soglasje o pomenu posameznih zgodovinskih datumov in so izraz državotvornosti in zavesti o nujnosti vzdrževanja zgodovinskega pomena najpomembnejših dogodkov. Z določitvijo oziroma razglasitvijo 8. junija za dan Primoža Trubarja bi izkazali priznanje Primožu Trubarju, katerega delo je ustvarilo temelje za razvijanje slovenskega naroda.

Predstavnik predlagatelja je podal dopolnilno obrazložitev predloga zakona, pri čemer je poudaril, da s predlagano dopolnitvijo zakona želijo doseči, da med praznike uvrstimo tudi dan Primoža Trubarja. Ob tem je izpostavil pobudo slovenskega pisatelja Borisa Pahorja, da se v Zakon o praznikih in dela prostih dnevih vključi ime Primoža Trubarja, avtorja prve knjige v slovenskem jeziku in pobudnika oblikovanja zavesti o enotnosti slovenskega kulturnega, jezikovnega in posledično tudi političnega prostora.

Predlagatelj je nakazal dve možnosti, in sicer dopolnitev dneva reformacije s Trubarjevim imenom ali pa določitve domnevnega datuma rojstva v juniju 1508, to se pravi 8. junija, kot spominski dan Primoža Trubarja, ki ni nujno dela

prost dan. Predlagatelji predloga zakona so izbrali drugo možnost.

V razpravi je bilo s strani vseh razpravljavcev poudarjeno, da se zavedajo pomena Primoža Trubarja, ki ni samo avtor prve slovenske knjige, ampak tudi pobudnik oblikovanja zavesti o enotnosti slovenskega kulturnega, jezikovnega in političnega prostora. Ne glede na njegov pomen in pomen njegovega dela, so nekateri razpravljavci menili, da imamo v Sloveniji že tako veliko praznikov in da se z njimi pridružujemo državam z največjim številom praznikom v Evropi. Najpomembnejši argument proti še enemu prazniku pa je bilo prepričanje, da dan reformacije kot dela prost dan že vključuje pomen in dela Primoža Trubarja in je kot tak tudi v narodovi zavesti. Prav tako je bilo izpostavljeno stališče, da se z večjim številom praznikom zmanjšuje njihov pomen, zato podvajanje ni potrebno. Kot argument proti je bilo izpostavljeno tudi načelno nasprotovanje Vlade, ki je posebej opozarjala na finančne posledice in dolgoročno sistematizacijo državnih proslav in vprašanje o statusu tega praznika kot praznovanje z državno slovesnostjo ali le s šolskimi in kulturnimi prireditvami. Zagovorniki predloga zakona pa so poudarjali pomen Primoža Trubarja, ki je postavil temelj knjižni slovenščini in je zaslužen, da lahko utrjujemo svojo nacionalno samozavest. Menili so, da s tem predlogom gre še za eno možnost pozitivne identifikacije z osebo, ki je še posebej zaslužna za slovenstvo.

Predstavniki predlagatelja je poudaril, da se je o primernosti rešitve posvetoval tudi s predstavniki evangeličanske cerkve in društvom Primož Trubar, ki so podprli njihovo odločitev oziroma predlog. Ker k predlogu zakona na matičnem delovnem telesu niso bili sprejeti amandmaji, Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide Državnemu zboru predlaga, da Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o praznikih in dela prostih dnevih v Republiki Sloveniji po skrajšanem postopku sprejme v predloženem besedilu. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Za uvodno predstavitev mnenja Vlade dajem besedo dr. Anji Kopač Mrak, državni sekretarki Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo. Spoštovani predsedujoči, spoštovane poslanke in poslanci!

Pred vami je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o praznikih in dela prostih dnevih v Republiki Sloveniji, s katerim se predlaga, da se kot praznik v Republiki Sloveniji dodatno določi 8. junij, dan Primoža Trubarja. Z uvedbo tega zakona bi se utrjevala zavest o pomenu Primoža Trubarja ne samo kot protestantskega reformatorja, ustanovitelja in prvega superintendenta protestantske cerkve

na Slovenskem, ampak tudi kot utemeljitelja slovenskega knjižnega jezika, ki je s svojim izjemnim in razvejanim delovanjem pomembno zaznamoval svoj čas in ustvaril več temelj slovenskemu narodnemu samozavedanju in samozavesti.

Na delovnopravnem področju je zakon o praznikih dela in dela prostih dnevih vsebinsko pomemben predvsem z vidika določanja učinkovite delovne obveznosti delavcev, kar posledično vpliva tudi na konkurenčnost slovenskega gospodarstva. Glede na to, da se s predlagano spremembo oziroma dopolnitvijo zakona število delovno prostih dni ne bo povečalo. Vlada načeloma ne nasprotuje sprejetju predlagane rešitve v zakonu. Tudi z vidika pomembnosti obeleževanja predlaganega praznika za državljane in državljanke Republike Slovenije Vlada ne nasprotuje razglasitvi državnega praznika v spomin tako pomembnega utemeljitelja slovenske pisane besede, vendar ob tem pripominja, da bo vztrajala pri tem, da ne bo prihajalo do podvojitve med dnevom Primoža Trubarja in dnevom reformacije in da bo Prešernov dan še naprej ostajal osrednji državni kulturni praznik.

Glede finančnih posledic spremembe zakona na državni proračun pa Vlada Republike Slovenije pripominja, da predlagatelji samoumevno uvrščajo novi praznik v tisto skupino praznikov, ki niso nujno povezani z državnimi slovesnostmi, ampak jim je mogoče posvetiti ustrezno pozornost z drugimi proslavami, šolskimi prireditvami in seveda tudi kulturnimi dogodki. V primeru, da bi dan Primoža Trubarja v dolgoročni sistematizaciji državnih proslav uvrstili v prvo skupino, torej skupino praznikov, ki jih slavimo vsako leto, ali v drugo skupino, to so državne proslave, ki se priredijo na vsakih pet let, namreč ne zdrži več trditev, da predlog zakona ne bo imel finančnih posledic za državni proračun. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Prvi ima besedo predstavnik Slovenske nacionalne stranke gospod Miran Györek.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!.,

Vloge in pomena Primoža Trubarja kot osrednje osebnosti slovenske kulturne zgodovine ni treba posebej utemeljevati. Nesporno predstavlja Primož Trubar tudi osrednjo osebnost slovenskega protestantizma in tudi najpomembnejšo osebnost pri razvijanju temeljev oblikovanja slovenskega naroda. Vsi se zavedamo dejstva, da se z imenom Primoža Trubarja začenjata slovenski knjižni jezik in zgodovinopisno poročanje v slovenskem jeziku. Tudi ime Slovenci postane javna raba in temelj slovenskega naroda. Še in še bi lahko naštevali njegove zasluge in prispevke k nastanku in oblikovanju slovenstva in slovenske narodne samobitnosti. Njegova dela v znamenju protestantskih idealov presegajo verske okvire in prehajajo na

oblikovanje slovenske narodne samozavesti kot tudi čisto konkretna področja, kot so na primer razvoj šolstva, slovenske pesmi, esejistike, pripovedništva in tako naprej. Res je, da bo njegovo ime v primeru sprejetja predmetnega zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o praznikih in dela prostih dnevih v Republiki Sloveniji povezano na nek način z dvema praznikoma. Vsekakor pa je treba tudi razumeti njegovo dvojno vlogo in pomen zgodovine in nastanjanja temeljev slovenskega naroda. Eno je dan reformacije, ki je vsekakor povezan z imenom Primož Trubar, drugo pa je spominski dan Primoža Trubarja kot utemeljitelja slovenskega knjižnega jezika, ki bi ga lahko nesporno primerjali, recimo, kar z Geoffrey Chaucerjem v Angliji, kar se tiče utemeljevanja narodnega knjižnega jezika.

V Slovenski nacionalni stranki v vsakem primeru in z največjim zadovoljstvom sprejemamo takšen predlog sprememb in dopolnitev zakona in bomo tudi enotno glasovali za sprejetje.

Nesmiselno pa je v tem primeru polemizirati o kakršnikoli finančnih posledicah za državni proračun, še posebej ko gre za praznik, ki ni dela prost dan. Eventualni stroški kakšnih šolskih in splošnih kulturnih prireditev ter proslav pa vsekakor ne bodo omajali splošno znane stabilnosti našega državnega proračuna. Še bolj nesmiselna bi bila polemika o urejanju področja praznikov v državah, članicah Evropske unije, oziroma primerjave s številom praznikov v posameznih drugih državah Evropske unije.

V Slovenski nacionalni stranki bomo glasovali za predlagane spremembe in dopolnitve tega zakona. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanskega kluba LDS bo predstavil gospod Anton Anderlič.

ANTON ANDERLIČ: Spoštovani!

Primož Trubar je bil v preteklosti v slovenski obravnavi pomembnih osebnosti in dogodkov iz zgodovine nesporno zapostavljen in tako rekoč premalo poudarjan v procesu vzgoje in izobraževanja in tudi v splošnem ravnanju države, s tem tudi državljanov in državljanek, ko so se spominjali velikih dejanj in velikih osebnosti iz preteklosti. Lahko bi nam kdo očital, da si izmišljujemo nov praznik in da jih imamo že tako ali tako največ v Evropi. Ampak tukaj gotovo ne gre za to, da bi želeli predvsem praznik, ki ga večina pojmuje kot praznik, če je dela prost dan, ampak za obeležitev, za način, ki je predvsem kulturna in civilizacijska dimenzija, ne toliko socialno-delovna. Zato je tudi mogoče malce zmede v tej razpravi, ko se ta zakon obravnava na dboru za socialo, delo, družino, ne pa na odboru za kulturo, in da ga s strani Vlade predstavljajo povsem drugi ljudje, ne tisti, ki se izvorno ukvarjajo s kulturno in z zgodovino, in če hočete, tudi z izobraževanjem, vzgojo in drugimi podobnimi stvarmi. Tako bi

bilo v prihodnje povsem primerno, če bi resnično ustrezno obeleževali ta dan, in mu dali težo poleg dneva reformacije, ki je za mene tako ali tako bil več ali manj, vsaj v tistem delu, ko je sodelovalo tudi protestantsko društvo Primož Trubar pri obravnavi in obeleževanju tega praznika, predvsem kulturni praznik. In tudi nekatere elemente, ki smo jih v preteklosti ob tem prazniku srečali, ko je šlo za povečevanje nekaterih drugih v tistem času in predvsem tistih, če se spomnim nekega škofa, ki je rad zažigal knjige in podobno, pa se je tako rekoč v ta praznik vrinilo nekaj, kar je šlo stran od tistega, kar je bil osnovni namen, to je obeležiti dan protestantizma z osrednjo vlogo Primoža Trubarja in protestantskih piscev iz tistega časa, ko so utemeljevali ta protestantizem na Slovenskem. Konec koncev gre za to, da bi s tem praznikom sedaj lahko to ločili in bi nesporno dvakrat na leto povedali, da je osrednja oseba znotraj protestantizma bil Primož Trubar. Ampak Primož Trubar kot utemeljitelj slovenskega jezika, prvi pisec knjige, pa drugi dan v letu.

V Liberalni demokraciji zato ni nobene dileme o tem, ali podpreti obeleževanje dneva Primoža Trubarja ali ne. Zakon. bomo podprli.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavila mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana gospa državna sekretarka, poslanke in poslanci!

K predlogu zakona, ki mu je svoj podpis prispevala večina iz Poslanske skupine Socialnih demokratov in bo dobil podporo celotne poslanske skupine, je treba uvodoma povedati nekaj temeljnih stališč.

Prvič. Dan Primoža Trubarja vidimo kot simbolno stičišče individualnega in skupnostnega zavedanja o pomenu jezika za narodovo zavest in samozavest.

Drugič. Praznik ne bo dela prost dan, torej ni v navzkrižju s prizadevanji k omejevanju in samoomejevanju pri porabi javnih sredstev.

Tretjič. Dan Primoža Trubarja ni konkurenca kateremukoli prazniku, z nobenim ne želi tekrovati ali kakorkoli zmanjševati njegov pomen.

Četrtič. Praznik je izraz spoštovanja do posameznikove vloge v kulturni zgodovini, ne samo svojega naroda, ampak tudi njegove vpetosti v evropski kulturni prostor.

Petič. V Primožu Trubarju se združujejo duhovna širina, ustvarjalnost, delavnost in podjetnost. Z dnevom Primoža Trubarja dobiva stvarna podoba na kovancu še simbolno sporočilo o življenjski moči slovenščine tudi v času globalizacije. Današnji pogled na pomen Primoža Trubarja za slovenski jezik je zvezan tudi z vprašanjem, koliko se v

slovenski kulturi, v njeni duhovni in jezikovni podobi odslikuje njeno daljno poreklo iz 16. stoletja. Preseneča nas količina opravljenega dela. Po do sedaj znanih ugotovitvah je za Trubarjem ostalo 26 knjig, 10 predgovorov in posvetil, 3 priredbe njegovih del, pesmi v petih pesmaricah drugih avtorjev, 83 pisem in 7 listin.

In tega obsežnega dela ne bi bilo brez jezikovnega mišljenja, izvirajočega iz prvih vzgibov humanizma na slovenskih tleh v 15. stoletju, in sicer novodobnega, enakovrednega vrednotenja vseh živih jezikov. Vendar je Trubarjeva odločitev za pisanje knjig v slovenskem jeziku zrasla iz reformacije. Pri tem se Trubar ni ustavil samo pri konstituiranju narodovega knjižnega jezika, pomeni tudi stopnjo v dograjevanju njegove globlje izrazne zmogljivosti. Trubar je sicer najpogosteje razmišljal o jezikovni razumljivosti za vse sloje vernikov, toda hkrati ni mogoče prezreti artistične oziroma retorične veščine njegovega jezika vse od prve knjige naprej. Prav to je lahko spodbuda vsem, ki se dandanes spopadajo z odgovornostjo za razvoj vseh zvrsti slovenskega jezika, da ne bi zapravili bogate dediščine zavzetega razvijanja slovenskega jezika in se izgubili v jezikovnem univerzalizmu sodobnega časa.

Naj si pomagam z nekaj iztrganimi navedki iz misli o jeziku Edvarda Kocbeka: "Beseda je za človeka začetek bivanja, utemeljevanja njegovega jaza v družbenem in moralnem redu. Človekovo bitje je naravnano v udeleževanje resničnosti. Slehera beseda je magični ključ, ki odpira vrata v neznani svet drugega popolnejšega pristopa k resničnosti okolja in zgodovine. Razvija vedno novi način bivanja in pojmovanja resničnosti. Ni nobenega drugega popolnejšega pristopa k resničnosti, kakor je imenovanje sveta z materinščino".

Primož Trubar je v evropski kulturni zgodovini obdržal ugledno mesto med evropskimi reformatorji, pri čemer je vselej jasno izražena njegova vloga stvaritelja slovenskega knjižnega jezika in tradicije slovenske književnosti. Poznali so Trubarjevo teološko in jezikoslovno miselnost, obravnavala ga je že kratka svetovna zgodovina njegovega sodobnika Hermana Fabronija Mosemana, omenja ga Valvazor, natančneje pa ga je v drugi polovici 19. stoletja obdelal Theodor Elze. V 20. stoletju smo Slovenci dobili tri pomembne zbornike, prvega šele leta 1908, naslednjega 1952 in 1987 tretjega. In ta je posebej zanimiv po tem, da je v njem največ prispevkov najrazličnejših raziskovalcev del Primoža Trubarja in slovenske reformacije. Med najbolj zvenečimi ali znanimi imeni proučevalcev Trubarjeve dejavnosti pa poleg Ivana Prijatelja naštevam še Mirka Rupla in Jožeta Reichmana.

V poslanski skupini bomo torej zakon podprli.

Hvala.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavila gospa Alenka Jeraj.

ALENKA JERAJ: Dober dan. Lep pozdrav vsem!

Leta 2008 smo praznovali 500-letnico Primoža Trubarja. Primož Trubar, ki je bil po nekaterih podatkih rojen 8. junija ali 9., še ne vemo, je bil slovenski protestantski duhovnik, pisatelj in prevajalec, prenovitelj oziroma reformator. Želel je pridobivati Slovence za novo vero s slovensko tiskano besedo. Da bi ustregel praktičnim potrebam je sestavil najprej Katekizem in Abecednik. Katekizem vsebuje nekatera pojasnila poglavja iz protestantskih nauk, šest pesmi, dve molitvi in pridigo o veri. S to knjižico je hotel Trubar učiti rojake protestantske vere in hkrati ustreči protestantskemu bogoslužju na slovenskem. Z drugo knjižico Abecedarij, ki vsebuje osem listov, pa je hotel, da bi se rojaki iz nje naučili branja. Trubar je tako postal začetnik slovenske književnosti. Zagotovo je prav, da se ga spominjamo, in v Slovenski demokratični stranki podpiramo predlog, da med praznične dni uvrstimo dan Primoža Trubarja.

Imamo pa pomisleke, ki jih je izpostavila Vlada pa tudi mnogi razpravljavci na seji Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide. V okviru praznikov namreč že imamo praznik, ki je tudi dela prost dan - dan reformacije, s katerim se spominjamo reformacije in reformatorjev, med njimi vedno ključno vlogo igra prav Primož Trubar. Menimo, da ne bi bilo smiselno, da se ta dva dogodka podvajata, zato bi od predlagateljev pričakovali, da bodo razmislili o možnosti, da se dan reformacije in dan Primoža Trubarja združita in praznujemo enkrat, na dan, ki ga skupaj in soglasno določimo in ki bi bil tudi dela prost dan, tako da število prostih dni ostane, kot je v veljavi sedaj. Menimo, da bi bil primeren rojstni datum Primoža Trubarja, že omenjeni 8. junij.

V Slovenski demokratični stranki zakonu ne bomo nasprotovali, bi si pa želeli, da dan Primoža Trubarja ne bo le dan, ko se bodo na šolah pogovarjali o njem, organizirali prireditve in proslave, pač pa dan, ko se ga bomo spominjali na nivoju države, vrednotili njegovo delo in se pogovarjali o tem, kaj je naredil za Slovence. Če bo predlog zakona sprejet, bo to zagotovo pomenilo, da bomo imeli praznika dveh rangov: ob dnevu reformacije bomo imeli državno proslavo in vse, kar sodi zraven, spominski dan pa bo prepuščen praznovanju občine Velike Lašče, Raščice, kjer je bil rojen. Občina Velike Lašče že praznuje Trubarjev rojstni dan kot občinski praznik. Dan bo prepuščen praznovanju v šolah, ostalim zainteresiranim in mu ne bomo dali pomena, kot mu ga predlagatelji želijo dati. Zagotovo bo prišlo do podvajanja vsebin in po mnenju Poslanske skupine SDS bi bilo smotrnejše razmisliti o enem prazničnem dnevu na temo Primoža Trubarja in reformacije, ki bo dela prost dan in ga bomo enotno praznovali na državnem nivoju in po lokalnih okoljih.

Zakonu v Poslanski skupini SDS ne bomo nasprotovali.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil gospod Franco Juri.

FRANCO JURI: Spoštovani predsedujoči, predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

V samostojni državi izredno radi izpostavljam 20-letnico osamosvojitve, ko naj bi končno združeni zaživeli v samostojni državi. Vse premalokrat pa se spomnimo pomembnih zgodovinskih osebnosti, ki so s svojim delovanjem in vztrajanjem slovenskemu narodu in slovenskemu jeziku ter kulturi pomagali k obstoju in kasneje tudi samostojnosti.

V preteklosti so bila stališča o posameznih dogodkih in osebnostih, ki so zaznamovale našo preteklost in ki naj bi jih obeleževali v okviru praznikov, različna. Zakon o praznikih in dela prostih dnevih je korenito spremembo doživel leta 2005, ko je 26. december, torej dan samostojnosti, postal tudi dan enotnosti. Takrat smo se spomnili tudi na združitev prekmurskih Slovencev z matično domovino, na vrnitev Primorske ter Rudolfa Maistra. Ne glede na različna stališča o pomembnosti posameznikov in posameznih dogodkov smo leta 2008 ob 500-letnici rojstva utemeljitelja knjižnega slovenskega jezika to leto razglasili za Trubarjevo leto, kasneje pa se je pobuda osredotočila na omembo Primoža Trubarja v okviru Zakona o praznikih in dela prostih dnevih. Gre za avtorja prve knjige v slovenskem jeziku in pobudnika oblikovanja zavesti o enotnosti slovenskega kulturnega, jezikovnega in posledično tudi političnega prostora. Hkrati gre za velikega Evropejca, ki je s svojimi vezmi v izgnanstvu gojil duh solidarnosti, sožitja in vrednotenja kulturne raznolikosti. Njegovo prijateljstvo s Koprčanom Pierre Paolom Vergerijem in idejni navdih, ki ga je ponujal istrskim protestantom, na primer, Matiji Vlačiču Iliriku, pričajo o velikosti te osebnosti in o njenem pomenu tudi onstran slovenskih meja.

Trije poslanci Poslanske skupine Zares so podpisniki predlagane vsebine, čeravno sta se v razpravi in ob prvotnem predlogu izpostavili dve možnosti za počastitev Primoža Trubarja: ali dopolniti dan reformacije ali določiti domnevni dan rojstva, torej 8. junij 1508, kot spominski dan na tega velikega moža. Predlagatelji so izbrali drugo, čeprav je jasno, da 31. oktobra nikoli ne pozabimo in ne pozabimo na njegov pomen.

Pomembnost delovanja Primoža Trubarja je zajeta tudi v poslanici Slovenskega protestantskega društva, ki ga poudarja kot osrednjo osebnost slovenskega protestantizma v 16. stoletju in hkrati kot najpomembnejšo osebnost v razvijanju temeljev za oblikovanje slovenskega naroda, saj se z njegovimi spisi začne slovensko slovstvo v slovenskem knjižnem jeziku. Izrednega zgodovinskega pomena, ki izhaja iz del Primoža Trubarja. je

začetek pisnega poročanja v slovenščini, teološkega in filozofskega razpravljanja, pojasnjevanja ter sestavljanja pravnih besedil v slovenskem jeziku. Čeprav so bila njegova knjižna dela od leta 1596 katoličanom prepovedana, se je slovenski knjižni jezik razvijal dalje. Zgodovina kaže, da je bil med protestanti to človek s širokim obzorjem, z izrednim spoštovanjem evropskih sodobnikov. Njegova dela, ki močno presegajo zgolj verski pomen, so nastala v znamenju protestantskih idealov ter velike ljubezni do domovine in človeštva.

Spoštovane kolegice in kolegi! Danes smo tukaj in se kot Slovenci, državljani Republike Slovenije sporazumevamo z jezikom, čigar javna raba izhaja ravno iz Trubarjevih del. Iz tega obdobja izhaja tudi razglašanje enovitosti pripadnikov slovenske kulture in slovenskega naroda, ne glede na meje, ki so ta narod ločevale. Brez dvoma lahko trdimo, da je Trubar postavil temelj za postopen razvoj narodove identitete, miselno ozaveščanje in narodno samobitnost, prevžeto z evropskih duhom spoštovanja različnosti, samobitnosti, s katero se danes enakopravno vključujemo v širši mednarodni prostor.

V Poslanski skupini Zares podpiramo namen zakona, čeprav se vsi ne strinjajo z rešitvijo, ki je podana v predlagani spremembi zakona, zato bo vsak glasoval po svoji lastni presoji.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil gospod Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana gospa sekretarka, kolegice in kolegi!

V poslanski skupini sicer cenimo namen predlagateljev, da bi z novim praznikom obeležili znamenitega moža Primoža Trubarja, ki je gotovo usodno zaznamoval slovensko zgodovino in narodno identiteto, vendar te dopolnilne zakona poslanci Slovenske ljudske stranke ne bomo podprli.

Za našo zavrnitev sta predvsem dva glavna razloga. Prvič. Slovenija ima med evropskimi državami že sedaj menda največ praznikov. To gotovo bremeni uspešnost našega gospodarstva in državni proračun, pa čeprav trdijo predlagatelji, da zakon ne bo prinesel obremenitev za proračun. Vsi vemo, da temu ni tako, da bo zagotovo nekaj dodatnih sredstev terjalo obeleževanje državnega praznika, pa čeprav ne bo dela prost dan. Drugi še bolj tehtni razlog pa je, da imamo že praznik, ob katerem se vsako leto spominjamo velikega Primoža Trubarja, in sicer dan Reformacije, 31. oktobra.

Po našem mnenju praznik obeležuje pomembno prelomnico v zgodovini slovenskega naroda in je hkrati spomin na vse, ki so v takratnem času bili sopotniki Trubarja, zato v Poslanski

skupini Slovenske ljudske stranke predlagamo, da danes ta zakon skupaj zavrne in z novim dopolnilom dnevu reformacije dodamo obeležitev Primoža Trubarja, tako da bi se praznik lahko na primer imenoval dan reformacije in Primoža Trubarja ali kakorkoli drugače. Praznovanje reformacije zajema vse dogodke in osebe, ki so pomembno vplivale na spremembe v naši družbi. Poimenovanje praznika dodatno še po Primožu Trubarju pa bi poudarilo pomen tega velikega moža, ki ga že sedaj ob praznovanjih dnevu reformacije največkrat citiramo, uporabljamo njegova dela in ime na proslavah.

Sam sem pozorno prebral mnenje Vlade in poslušal tudi državno sekretarko na današnji seji in državnega sekretarja z Ministrstva za kulturo na seji matičnega delovnega telesa, kjer je med drugim bilo jasno slišati, da Vlada temu predlogu ne nasprotuje, nihče od obeh predstavnikov Vlade pa ni rekel, da Vlada ta predlog podpira. Pa če še malo špekuliram, pa sprašujem, kakšna bi bila razprava v Državnem zboru in še posebno, kakšno bi bilo mnenje Vlade, če bi predlog dopolnitev zakona z obravnavano vsebino predlagala na primer naša poslanska skupina. Že sedanje mnenje Vlade daje temu razmišljanju jasen odgovor.

Kot rečeno, dopolnitve zakona ne bomo podprli. Podprli pa bomo rešitev, ki smo jo predlagali ali podobno, če jo boste predlagatelji vložili v parlamentarni postopek. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske DeSUS bo predstavil gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Lep pozdrav tudi državni sekretarki, kolegice in kolegi!

V naši poslanski skupini bomo podprli predlog zakona, tudi kako drugo varianta bi, o spremembah in dopolnitvah zakona o praznikih in dela prostih dnevih v Republiki Sloveniji. Le-ta prinaša določbo, da se med praznike uvrsti tudi dan Primoža Trubarja, s čimer bi se utrjevala zavest o pomenu Primoža Trubarja ne samo kot protestantskega reformatorja, ustanovitelja in prvega superintendenta protestantske cerkve na Slovenskem, ampak tudi kot utemeljitelja slovenskega knjižnega jezika, ki je s svojim izjemnim in razvejanim delovanjem zaznamoval svoj čas in ustvaril večni temelj slovenskemu narodnemu samozavedanju in samozavesti.

Ker gre za praznik, ki ni dela prost in zato ne bo povzročal izpada dohodka v podjetjih, v Poslanski skupini DeSUS z veseljem podpiramo predlog novele, saj si Primož Trubar kot eden izmed očetov slovenskega knjižnega jezika zasluži poseben dan, v katerem bi ga počastili za neizbrisani pečat, ki ga je pustil na slovenski zgodovini. Prav tako nas veseli, da Vlada ne vztraja pri svojem odklonilnem odnosu do

tega praznika in s tem kaže, da se zaveda pomena največjega slovenskega reformatorja.

Kot že rečeno, v naši poslanski skupini podpiramo predlog, da 8. junij postane praznik Primoža Trubarja. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Končali smo s predstavitevijo stališč poslanskih skupin. Ker k predlogu zakona matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni mogoče vlagati.

Zato zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Odločanje o njem bomo opravili v skladu s časovnim potekom seje zbora v petek, 18. junija 2010, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **4. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SUBVENCIONIRANJU ŠTUDENTSKE PREHRANE, SKRAJŠANI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložil Državni svet. Za dopolnilno obrazložitev predloga dajem besedo državnemu svetniku, gospodu Dragu Žuri.

DRAGO ŽURA: Hvala lepa za besedo, predsedujoči. Spoštovane, spoštovani!

Subvencionirana študentska prehrana se izvaja od pomladi leta 1992, ko sta s subvencioniranjem pričeli takrat obe univerzitetni študentski organizaciji. Država je k samemu subvencioniranju pristopila jeseni leta 1992, celotna zadeva pa je dobila takrat podlago v proračunski postavki in v zakonu o izvrševanju proračuna. Na tak način se je subvencionirana študentska prehrana izvajala do leta 1996, ko je bila na Vladi Republike Slovenije sprejeta uredba o subvencioniranju študentske prehrane. V skladu z uredbo se je potem celotna stvar izvajala do leta 2002, ko je bil v Državnem zboru sprejet zakon o subvencioniranju študentske prehrane in v skladu s tem zakonom se izvaja tudi študentska prehrana, kot jo poznamo danes.

S Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o subvencioniranju študentske prehrane, ki ga je v državnozbornsko proceduro vložil Državni svet, se ureja področje potrebnih evidenc za izvajanje sistema, način in obveza po izmenjevanju osebnih podatkov, na podlagi katerih se ugotavlja upravičenost, s tem se bodo predvsem odpravile administrativne ovire in možnost zlorab in ureja se področje sankcioniranja ponudnikov v primeru kršitev pogodbenih obveznosti. Enostavno tu se bomo prilagodili dejstvu, da se bodo odpravili papirnati boni. Natančneje se bodo opredelili upravičenci, natančnejše bodo opredeljene pravice do dodatnih subvencij in opredelil se bo sam proces prehoda na nov način

izvajanja sistema, kot ga je naložila sprememba zakona iz leta 2007.

Dopolnjeni predlog zakona z Odbora za delo, družino in socialne zadeve je rezultat iskanja najboljših rešitev v skladu z mnenjem, ki ga je podala Vlada, z mnenjem Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, z mnenjem Državnega sveta k amandmajem Vlade Republike Slovenije, kjer so bile podane tudi določene dodatne obrazložitve, mnenjem informacijskega pooblaščenca ter s samo razpravo, ki je potekala na seji odbora. Tako so se posledično do dopolnjenega predloga zakona načeloma sicer pozitivno opredelili tako Vlada kot Zakonodajno-pravna služba in predstavnica informacijske pooblaščenke.

V samem zakonu v 1. členu natančneje in bolj nedvoumno opredeljujemo, kdo je, glede na način zdravstvenega zavarovanja, upravičenec do subvencionirane študentske prehrane.

2. člen dopolnjenega predloga natančneje določa, pod katerim pogojem so študentje upravičeni do dodatnih subvencij za sobote in nedelje. Prihajalo je do anomalije, da so imeli pravico do več subvencij tisti, ki so imeli manj študijskih obveznosti, se pravi tisti študentje, ki so študirali izredno, so dobili subvencijo še za soboto, redni pa ne.

V 3. členu se določa nov osebni podatek, hkrati pa se zapisujejo tudi manjkajoči, ki bi morali biti že zapisani iz naslova izkazovanja dodatne upravičenosti do subvencij za študente starše, študente invalide in študente otroke padlih v vojni za Slovenijo, zraven pa se določa tudi rok hrambe teh podatkov in način izbrisa le-teh. Hkrati se Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije nalaga obveznost javljati, ali je posameznik glede na način zavarovanja upravičen do subvencioniranja ali ne.

V 4. členu, kot že rečeno, odpravljamo sankcijo, ki jo ne bo več možno izrehati, ko ne bo več papirnatih bonov. V prehodni in končni določbi pa se ureja prehod na nov sistem in ministru se nalaga rok, v katerem mora podzakonski akt uskladiti s spremenjenim zakonom.

S sprejetjem predloga zakona bo zakonska podlaga za izvajanje subvencionirane študentske prehrane posodobljena, kar bo imelo za posledico, da bo področje opredeljeno bolj natančno, bolj nedvoumno in predvsem, kar je najbolj pomembno, bolj prijazno do študentov. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide kot matično delovno telo. Stališča odbora bo predstavila dr. Andreja Črnak Meglič, predsednica.

Izvolite.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ: Hvala lepa. Ponovno pozdravljeni!

Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je na 14. seji ter na drugem in tretjem nadaljevanju 16. seje kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o subvencioniranju študentske prehrane, ki ga je v Državni zbor v obravnavo predložil Državni svet s predlogom za obravnavo in sprejetje predloga zakona po skrajšanem postopku. Kolegij predsednika Državnega zbora je sklenil, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku.

Pri delu odbora so sodelovali predstavniki predlagatelja, predstavnica vlade, predstavnici Zakonodajno-pravne službe, predstavnice informacijske pooblaščenke in predstavnik Ministrstva za šolstvo in šport. Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, mnenje Vlade z amandmaji, mnenje Državnega sveta k amandmajema Vlade in predlogi Državnega sveta za amandmaje odbora. Prav tako so člani odbora prejeli mnenje informacijskega pooblaščenca, za katerega je odbor na 14. seji zaprosil in zato predložil obravnavo zgoraj navedenega predloga zakona.

Zakonodajno-pravna služba je predloženi zakon proučila z vidika skladnosti z ustavo in pravnim sistemom ter zakonodajnotehničnega vidika in dala pripombe k 3. in 4. členu ter poglavju Končna določba.

Vlada je v svojem mnenju načelno podprla sprejem predloga zakona. Državni svet se je v svojem mnenju opredelil do amandmajev Vlade, se načeloma strinjal z njimi in odboru predlagal amandma k 3. členu, k naslovu poglavja za novi 4.a člen in novi 4.b člen, s katerimi se upošteva mnenje Zakonodajno-pravne službe. V mnenju informacijskega pooblaščenca so podane konkretne pripombe k 1. in 3. členu. Pooblaščenec je tudi predlagal celostno revizijo predpisov na področju subvencioniranja študentske prehrane, ki so si v nasprotju, in sicer še pred nameravano spremembo zakona o subvencioniranju študentske prehrane. Odbor je na podlagi teh mnenj pripravil svoje amandmaje, s katerimi je v večji meri upošteval zgoraj navedena mnenja, sprejel pa je tudi amandma Vlade k 4. členu.

Predstavniki predlagatelja je podal dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe in predstavnica informacijskega pooblaščenca pa sta v ustnem mnenju poudarili, da so s predlaganimi amandmaji načeloma upoštevani vsi njihovi pomisleki in pripombe.

V krajši razpravi so nekateri razpravljavci poudarili, da predlogu zakona nasprotujejo, saj se zbirajo podatki, za katere menijo, da niso potrebni in bi se jih lahko tudi zlorabljal. Zagovorniki predloga zakona pa so na drugi strani menili, da se z amandmaji odbora rešujejo tudi pripombe Zakonodajno-pravne službe in informacijskega pooblaščenca, saj so pripravljene na podlagi njunih mnenj.

Odbor je sprejel svoje amandmaje k 1. in 3. členu, k naslovu poglavja in za nova 4.a in 4.b člen.

Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih predloga zakona in jih sprejel.

Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji. Dopolnjeni predlog zakona je sestavni del tega poročila. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Za uvodno predstavitev stališč Vlade dajem besedo dr. Anji Kopač Mrak, državni sekretarki na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala še enkrat za besedo, gospod predsedujoči.

Spoštovane poslanke in poslanci!

Državni svet je kot predlagatelj januarja v Državni zbor vložil predlog novele zakona o subvencioniranju študentske prehrane. Ob tem je treba izpostaviti, da predlog dopolnitev in sprememb zakona predstavlja zgolj naslednji korak v procesu elektronicizacije študentske prehrane. Začetek tega procesa je bil namreč uveden s spremembo in dopolnitvijo zakona leta 2007, ki je določil, da izvajalec študentske prehrane zagotovi vodenje evidenc za subvencioniranje študentske prehrane v obliki elektronskega zapisa z računalniško podprtim sistemom najkasneje za študijsko leto 2010/2011.

Vlada je pripravila mnenje k predlogu novele zakona, v katerem se načeloma strinja s predlogom zakona, pripravila pa je tudi dva amandmaja, in sicer k 3. in 4. členu, s katerima je želela izboljšati besedilo zakonskega predloga, predvsem pa olajšati njegovo izvedljivost v praksi.

S predlagano spremembo procesa se, kot sem že rekla, predvsem nadaljuje proces elektronicizacije študentske prehrane, hkrati pa se urejajo tudi določene nedoslednosti obstoječega zakona predvsem na področju upravičencev do študentske prehrane, kjer se dodaja, da upravičenci niso samozaposlene in upokojene osebe. Dodaja pa se tudi opredelitev dodatnih subvencioniranih obrokov upravičencev v primeru, ko potekajo študijske obveznosti ob dela prostih dnevih. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. V imenu Poslanskega kluba LDS bo stališče predstavil gospod Ljubo Germič.

LJUBO GERMIČ: Hvala za besedo, gospod podpredsednik.

Spoštovani predstavnik Državnega sveta, gospa državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Normativno je subvencioniranje študentske prehrane urejeno v Zakonu o subvencioniranju študentske prehrane, z zadnjo spremembo iz leta 2009. Subvencionirana študentska

prehrana je obrok, katerega stroške delno krije država in na ta način povečuje standard študentov in jim olajša možnost študija.

Po pooblastilu Ministrstva za visoko šolstvo je izvajalec subvencionirane študentske prehrane Študentska organizacija Slovenije, ki za izvajanje prodaja bone čim bliže študentom in organizira prodajo prek študentskih organizacij posameznih univerz. Sistem prodaje bonov, kot smo ga poznali doslej, pa se bistveno spreminja s predlagano novelo. Študentje tako ne bodo več kupovali bonov za posameznega ponudnika subvencionirane prehrane in ne bo se treba vnaprej odločiti, kje bo jedel, saj bo razlika med vrednostjo obroka in subvencijo poravnal neposredno pri ponudniku subvencionirane prehrane. Namesto prodaje bonov se uvaja sistem koriščenja subvencije. Zaradi elektronicizacije sistema študentske prehrane, ki bo temeljila na mobilni telefoniji, pa izvajalec potrebuje nekaj novih podatkov, ki mu bodo omogočali normalen potek dela.

Nadalje je v predlogu novele, ki jo je pripravil Državni svet, po novem določeno, kdo ni upravičen do subvencionirane prehrane. V to kategorijo po novem sodijo samozaposleni ali uživalci pokojnine, razen uživalci družinske pokojnine. Prav tako se rešujejo tudi težave študentov, ki imajo študijske obveznosti tudi ob sobotah in nedeljah in to dokažejo z ustreznimi dokazili. Zaradi potreb izvajalca pri uvajanju novega načina spremljanja subvencionirane prehrane je po 3. členu dovoljeno zbiranje dodatnih osebnih podatkov. Ker gre za občutljivo vprašanje kopičenja osebnih podatkov ter njihove obdelave, je k oblikovanju sprememb zakona svoje mnenje posredovala tudi informacijska pooblaščenka. Na podlagi njenega mnenja se v LDS strinjamo s predlagano rešitvijo, da se lahko dodatno zbirajo bodisi številke mobilnih telefonov ali pa elektronski naslov, saj resnično ni potrebe, da bi bila za enega študenta na razpolago oba podatka. Še posebej pa velja izpostaviti mnenje pooblaščenke, da mora biti obdelava osebnih podatkov tehnološko nevtralna, da nujnost in primernost vrste osebnih podatkov, ki so potrebni za doseganje namena izvajanja prehrane, ne sme biti odvisna od tehnologije, s katero je podprto izvajanje.

Ker je za študente, ki ne posedujejo mobilnega telefona, dana možnost uporabe čipne kartice za koriščenje subvencionirane prehrane, v LDS posebej opozarjamo na mnenje pooblaščenke, da je le-ta mnogo bolj prijazna glede varovanja zasebnosti, kot je uporaba mobilnih telefonov. Tudi s tega vidika bo treba izkušnje poskusne uporabe mobilnih telefonov za koriščenje subvencij, ki trenutno poteka na Obali, natančno proučiti. V LDS se strinjamo z natančno opredelitvijo glede shranjevanja podatkov in da je to omejeno samo do konca naslednjega šolskega leta, po tem roku pa morajo izvajalci podatke izbrisati iz evidenc, na posebno zahtevo upravičenca mora biti to opravljeno tudi prej.

V LDS podpiramo študentom prijazno določbo, da mora Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije izvajalcu prehrane posredovati podatke o urejenosti obveznega zdravstvenega zavarovanja, na podlagi tega pa izvajalec lahko ugotovi, kdo je upravičen do subvencije, torej do subvencionirane prehrane, in kdo ne. Študentom se ni treba več ukvarjati z oddajanjem dokazil o svoji upravičenosti do subvencionirane prehrane.

Zakonska sprememba ustrezno rešuje vprašanje prehoda, torej ureja vprašanja imetnika bonov, ko bo uveden elektronski sistem študentske prehrane.

Po mnenju LDS so s temi spremembami v zakonu popravljene in urejene glavne pomanjkljivosti izvirnega predloga, ki bi lahko ovirale uveljavitev elektronicizacije sistema študentske prehrane. Vendar pa se prav tako strinjamo z mnenjem informacijske pooblaščenke, da je nujna celostna revizija predpisov na področju subvencioniranja študentske prehrane. Opozarjamo na nujno potrebno pazljivost in doslednost na strani izvajalca, ki bo obdeloval podatke oziroma vzdrževal elektronski sistem, da ne bo prišlo do obdelave večje količine osebnih podatkov, kot je to nujno in zakonsko določeno.

V Poslanskem klubu LDS bomo predlog zakona podprli.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil gospod Dejan Levanič.

DEJAN LEVANIČ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Kolegice in kolegi

Socialni demokrati predlagani zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o subvencioniranju študentske prehrane ocenjujemo kot posledico prehoda na sodobnejši način izvajanja študentske prehrane. Obstoječi sistem, kot ga imamo danes, namreč še vedno temelji na tiskanih papirnatih bonih za prehrano, ki jih mora študent osebno kupiti na nekaj določenih prodajnih mestih. Študent se mora tako najprej odločiti, pri katerih ponudnikih študentske prehrane in kolikokrat v mesecu bo lahko jedel. Študent mora, da pride do pripadajočega toplega obroka, imeti pri sebi kupljene bone in veljavno študentsko izkaznico oziroma indeks, ki služita za identifikacijo. Čeprav je sistem izvajanja študentske prehrane že doživel nekaj izboljšav v preteklosti, pa je v osnovi še vedno zastarel in omogoča številne zlorabe; od tega, da na bone jedo ljudje, ki do subvencionirane prehrane niso upravičeni, do tega, da nekateri gostinci unovčujejo subvencijo za obroke, ki jih sploh niso prodali.

Ker živimo v sodobni, tehnološko razviti družbi, je skrajni čas, da tudi izvajanje subvencioniranja študentske prehrane posodobimo. Nov način, po katerem bo študent subvencijo koristil sproti s svojim mobilnim telefonom, bo študentom prinesel več fleksibilnosti pri izbiri prehrane,

hkrati pa bo bistveno omejil možnost zlorab. Da pa bi lahko sistem v praksi resnično zaživel, pa so potrebne nekatere zakonske spremembe, ki jih predlagani zakon tudi prinaša. Posebej občutljive so spremembe na področju zbiranja osebnih podatkov študentov, ki pa so do sedaj na podlagi mnenja informacijske pooblaščenke in sprejetih amandmajev na odboru ustrezno tudi urejene. Pri tem ne moremo mimo pomislekov, da na novo zbrani osebni podatki študentov, torej številke mobilnih telefonov in njihovi elektronski naslovi, ne bodo ustrezno zavarovani, posebej po izkušnji zadnjih študentskih protestov, ko so študentje pozive na demonstracije dobili kar po SMS sporočilih. Odgovornost za ustrezno ravnanje z vsemi osebnimi podatki študentov leži tudi na študentskih organizacijah univerz, ki bodo te podatke zbirale. Pri tem pa ni dvoma, da morajo biti podvržene tudi javnemu nadzoru. Vsakršno prikrivanje informacij in podatkov, kot smo mu priča v primeru finančnega poslovanja, s sprenevedanjem, da gre za pravne osebe zasebnega prava, je seveda v tem trenutku nesprejemljivo.

Poslanka skupina Socialnih demokratov bo predlagani zakon podprla, saj bo predvsem študentkam in študentom malenkost olajšal življenje. Ne bomo pa podprli predlaganih amandmajev, čeprav so pomisleki, ki so navedeni v obrazložitvah, legitimni in tudi sami želimo, da se vsi sumi o nepravilnostih do konca raziščejo in da se ugotovi morebitna odgovornost vpletenih. Kljub vsemu pa menimo, da to še ni zadosten razlog, da bi zavrli nek proces izboljšave izvajanja študentske prehrane, ki je že v polnem teku in bo, kot že rečno, največ koristi prineslo študentka in študentom. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavila gospa Alenka Jeraj.

ALENKA JERAJ: Lep pozdrav še enkrat!

V zadnjem času je veliko govora o študentih, študentski organizaciji, pa tudi o študentski prehrani. Že prejšnja vlada je, kot je bilo rečeno, pripravila spremembe predloga zakona, s katerim je bilo predvideno, da se uveljavi nov sistem v šolskem letu 2008/2009. Leta 2007 je bil ta rok podaljšan na šolsko, študijsko leto 2009/2010, pa tudi sedaj sistem še v popolnosti ne dela.

Sprememba zakona predvideva spremembe na področju evidenc, ki bodo po novem vsebovale še nekatere osebne podatke, torej naslov, številko mobilnega telefona in naslov elektronske pošte. Zato je Zakonodajno-pravna služba opozorila, nato pa je bil tak sklep sprejet tudi na predlog našega poslanca Robija Hrovata, da se o tem izreče tudi informacijska pooblaščenka. Njeno mnenje smo prejeli in nekateri ste ga že citirali. Pooblaščenka meni, da mora biti obdelava osebnih podatkov tehnološko nevtralna, da torej

nujnost in primernost vrste osebnih podatkov, ki so potrebni za doseg namena, ne sme biti odvisna od tehnologije, s katero je podprto izvajanje. Opozarja skratka, da bi bili ti podatki lahko le opcijski, torej, če študent želi upravičenost do subvencionirane študentske prehrane izkazovati z mobilnim telefonom, če pa tega ne bi želel, mu mora študentska organizacija omogočiti izkaz upravičenja tudi drugače. Kot je bilo že rečeno, tudi meni, da je za komunikacijo med študentom in izvajalcem dovolj en podatek ali telefonska številka, ali naslov prebivališča, ali elektronski naslov in kot je bilo navedeno tudi predlaga, da se opravi celostna revizija na področju študentske prehrane, kajti pooblaščenka smatra, da je vsaj nenavadno, da ima zakon 10 členov, potem pa ga urejata dva podzakonska akta, eden s 27 in drugi z 19 členi.

Za poslanke in poslance SDS je najbolj sporno dogajanje, ki je povezano z uvedbo novega sistema. Namreč, eden izmed razlogov, da se uvede nov sistem tudi z zbiranjem telefonskih števil, naj bi bila tudi anketa, ki naj bi bila opravljena med študenti. V zadnjem času prihajajo podatki, da anketa sploh ni bila opravljena oziroma vsaj ne s takimi vprašanji, ko bi spraševali študente, ali želijo, da se sistem uredi na tak način. Torej je bilo ves čas to lažno informiranje tako javnosti kot tudi nas, poslancev, torej da je taka volja študentov. Še več, celo dokazalo se je, da naj bi to anketo izpolnjevali študentje, ki so bili na praksi v Ultri. Študentska organizacija Slovenije je marca 2009 objavila razpis, kdo bo to delo opravljal, na katerega sta se prijavila Bankart in Margento. Podjetje Četrta pot je takrat opozorilo, da so bili tudi sami zainteresirani za prijavo, da so predstavili svoj predlog že mesec pred tem, na ta razpis niso bili niti obveščeni. Ta je bil objavljen zelo kratek čas na spletni strani študentske organizacije, verjetno je že to problem, saj se že vnaprej onemogoča konkurenco. Da je bil razpis pisan na kožo podjetju Margentu vsaj določil izključevalni pogoj, da mora biti sistem narejen le na podlagi prenosnega telefona, je bilo tudi v naprej znano, da to lahko ponudi le en sam, Margento, hčerinsko podjetje Golobičeve Ultre. Tiste Ultre, katere solastnik, torej podjetje Margento, je tudi minister za visoko šolstvo. V komisiji je bil Aleksander Polutnik, nekdanji vodja raziskovalnega oddelka Ultra. Kasneje je sicer izstopil, je pa očitno usmerjal delo in tudi usmerjal komisijo, da je bil razpis pripravljen tako, kot je bil. Študentska organizacija je na svoji seji, 21. maja povedala, da bo na razpisu izbrano podjetje Margento, čeprav je o tem konkurenčno podjetje Bankart obvestila šele 27. maja. V zvezi s tem so bile vložene kazenske ovadbe in pričakovali bi, da se bo s spremembo zakona počakalo. Predlaga ga Državni svet. Zanima nas, zakaj je tako zainteresiran, da se študentka prehrana uredi na tak način. Morda zato, ker je bil tudi gospod Drago Žura v komisiji, ki je izbirala, v razpisni komisiji, ali pa zato, da se pokrije neka rešitev, ki na vseh

segmentih pušča in kaže najmanj na sum kaznivega dejanja, ki ga bodo seveda morale ugotoviti pristojne službe.

Zato je za nas sporno, da tak zakon v tem trenutku sprejemamo... / znak za konec razprave/ za to, da se študentska prehrana in sistem izboljšuje, vendar pa ob toliko pomislekih bi le pričakovali, da se pristojne službe zadeve lotijo bolj resno, pa tudi ministrstvo, ki je tisto, ki bi moralo bedeti nad pravilnim izvajanjem študentske prehrane.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče poslanske skupine Zares bo predstavil gospod Tadej Slapnik.

TADEJ SLAPNIK: Spoštovani podpredsednik, predstavniki Vlade, Državnega sveta, kolegice in kolegi!

Obstoječi zakon določa pravico študentov do subvencionirane prehrane ter način in merila za subvencioniranje. Upravičenci do subvencionirane prehrane so osebe s statusom študenta in se izobražujejo v Sloveniji, ob tem pa ne smejo biti zaposleni. Do subvencionirane prehrane pa so upravičeni tudi tisti študentje tujih univerz, ki ob upoštevanju recipročnosti v okviru mednarodnih izmenjav v Sloveniji opravljajo svoje študijske obveznosti. V tem mandatu je sicer zakon že doživel določene spremembe, ki študentom prinašajo izboljšane izboljšave, predvsem pa bolj transparentne rešitve, med katerimi bi izpostavil naslednje. Študent ne more biti več vpisan v evidenco brezposelnih oseb, v evidenci, ki jih vodi izvajalec, se doda enotna matična številka, ki jo ta potrebuje za izvajanje subvencioniranja, dodana pa je bila tudi sankcija prepovedi prodaje študentskih bonov za dobo enega do največ treh mesecev.

Študentska organizacija Slovenije je v fazi celovite preнове načina izvajanja sistema subvencioniranja študentske prehrane, na podlagi katere študentje ne bodo več vnaprej kupovali študentskih bonov. Koncept prenovljenega sistema pa zahteva pričujoče zakonske spremembe na področju evidenc, izmenjave podatkov in sankcioniranje kršiteljev. Temu po naši oceni sledijo tudi rešitve predlaganega zakona. Ker gre za izredno občutljivo področje vodenja evidenc, smo v Poslanski skupini Zares - nova politika podprli preložitev obravnave zakona na matičnem delovnem telesu, da smo lahko pridobili tudi stališče informacijske pooblaščenke. Tu je bilo poudarjeno, da mora biti obdelava osebnih podatkov nevtralna in da nujnost in primernost vrste osebnih podatkov, potrebnih za samo izvajanje subvencionirane študentske prehrane, ne sme biti odvisna od tehnologije, s katero je le-to podprto.

Na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe in informacijske pooblaščenke so bili na Odboru za delo, družino in socialne zadeve sprejeti tudi ustrezni amandmaji, ki po oceni Poslanske skupine Zares - nova politika omogočajo ustrezno izpeljavo zakona. Ob tem pa bi vseeno želel

izpostaviti predlog informacijske pooblaščenke o potrebi po celostni reviziji predpisov na področju subvencioniranja študentske prehrane s katero se v Poslanski skupini Zares - nova politika strinjamo. Gre namreč za področje, ki bi moralo v nadaljnjem izvajanju zakona zagotoviti subvencioniranje na način, ki bo onemogočil kakršnokoli zlorabo podatkov v praksi.

V Poslanski skupini Zares - nova politika bomo predlog novele zakona podprli.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil gospod Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Še enkrat lep pozdrav in hvala lepa za besedo gospodu podpredsedniku!

Če bi kot zunanji opazovalec poslušal mnenje o prvih dveh današnjih zakonih bi rekel: vse najboljše, oh in ah, krasno. Tam dve opozicijski poslanski skupini sicer nekaj brcata, ampak drugače je pa vse v najlepšem redu. In če bi prenesel razpravo oziroma če bi bilo glasovanje na matičnem delovnem telesu preslikana razprava na tem matičnem delovnem telesu, bi tudi rezultat tega glasovanja bil drugačen, bil bi obrnjen in danes bi bila razprava zagotovo tudi drugačna. To si upam seveda trditi.

Ampak če grem na ta drugi današnji zakon, bi rekel takole. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke podpiramo nekatere nujne spremembe zakona, ki vnašajo več reda in odgovornosti na področju študentske prehrane. V poslanski skupini pa imamo pomisleke o potrebnosti zbiranja dodatnih osebnih podatkov za potrebe subvencioniranja te iste študentske prehrane. V evidencah, ki naj bi jih vodil izvajalec, so poleg ostalih podatkov dodani naslov, številka mobilnega telefona in naslov elektronske pošte upravičenca, saj naj bi jo izvajalec potreboval za izvajanje subvencioniranja študentske prehrane. Uvaja se obveznost višje- in visokošolskih izobraževalnih ustanov in Zavoda za zdravstveno zavarovanje za posredovanje podatkov o statusu in načinu zavarovanja upravičencev do subvencioniranja prehrane. Na ta način se sicer želi razbremeniti študente pridobivanja potrdil in zagotoviti takojšnjo informacijo o statusu in zavarovanju, kar posledično pomeni upravičenost oziroma neupravičenost in s tem zmanjševanje možnih zlorab. Sporno pa je ravno zbiranje osebnih podatkov in obvezna uporaba mobilnih telefonov in elektronske pošte. Vemo, da je to zelo nevarno in je mogoče zlorabljeni take povezave in podatke ter zbirke podatkov. Zgolj zaradi subvencioniranja prehrane je praktično mogoče preko elektronskih medijev, na primer, nadziranje delovanje in gibanje študentov.

Popolnoma se strinjamo s pripombami informacijske pooblaščenke, katere pripombe so bile sicer delno povzete v amandmajih odbora, kljub temu pa zakona ne bomo podprli, ker

po nepotrebem predpisuje, kot je zapisala tudi Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora. Zastavlja se vprašanje razumnega oziroma sorazmernega razloga za določitev takšne dodatne administrativne zahteve izvajalca po pridobivanju določenih novih osebnih podatkov o študentih, ki naj bi bili po navedbah predlagatelja nujno potrebni zaradi novega načina izvajanja sistema subvencioniranja prehrane študentov, pri čemer v obrazložitvi po naši presoji niso v zadostni meri pojasnjeni oziroma navedeni razlogi, ki bi opravičevali nujnost pridobivanja vsakega posameznega osebnega podatka v skladu s 3. členom Zakona o varstvu osebnih podatkov.

Pri delitvi bonov gotovo prihaja do številnih nepravilnosti, namernih ali nenamernih. Zato ima Vlada vse represivne organe, inšpekcije v oblasti za kontrolo porabo sredstev, imamo tudi Durs, policijo in tako dalje. Kljub temu pa so človekove pravice in zasebnost bolj pomembna vrednota, zato ni sprejemljivo, da se v demokraciji sprejemajo zakoni, ki tega ne spoštujejo. Nujne spremembe je treba zato urediti na drugačen način. Tudi spremembe, ki jih zahteva nov čas in sodobnejša tehnologija.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke zaradi tega ne bomo podprli tako pripravljenih sprememb in dopolnitev zakona. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine DeSUS bo predstavil gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Še enkrat lep pozdrav tudi z moje strani!

Državni svet predlaga noveliranje zakona, ki ureja subvencioniranje študentskih bonov za prehrano, in sicer z namenom popravka določenih zakonskih dikcij, ki so se v praksi izkazala za nedorečene in ne dovolj jasno opredeljene. Seveda so posledica vsakih nepopolnih, ne dovolj domišljenih pravnih pravil, anomalije in zlorabe. V primeru tega zakona je to povezano z izkoriščanjem namenske porabe subvencioniranih študentskih obrokov.

V Poslanski skupini DeSUS se zato strinjamo s predlaganjem, da je nujno treba natančno opredeliti upravičence do subvencioniranja prehrane in seveda peljati pogojeno upravičenost do subvencije glede na program izvajanja pri študijski obveznosti. S predlaganimi dopolnitvami se tako dodatno preprečuje možnost neupravičenega koriščenja bonov oziroma subvencij. Menimo, da je zato novela zakona ne samo ohranila osnovni cilj subvencioniranja prehrane študentov, pač pa ga bo na ta način še bolj utrdila. Z novo, dopolnjeno opredelitvijo podatkov v evidenci, ki je izvajalcu subvencionirane študentske prehrane potrebna v povezavi z izvajanje sistema in obveznostjo posredovanja podatkov o statusu in način zavarovanja upravičencev s strani Zavoda za

zdravstveno zavarovanje Slovenije, se prav tako zmanjšuje možnost zlorab, saj se zagotovi takojšnja in neposredna informacija o statusu zavarovanca. Poleg tega se razbremeni študente in izvajalca administrativnih opravil ter se pomembno prispeva k, upamo, zelo bližnji zaživitvi prenovljenega elektronsko-amortizacijskega sistema subvencioniranja študentske prehrane. Novemu sistemu se prilagajajo tudi sankcije za kršitev s strani ponudnikov prehrane.

Prvotno besedilo predloga zakona je bilo sanirano tako, da so se upoštevale pripombe in mnenja strokovnih služb Državnega zbora in informacijske pooblaščenke, zato je dopolnjen predlog zakona tak, da bo deležen podpore naše poslanske skupine. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil gospod Miran Györek.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik.

Kolegice in kolegi, predstavniki Vlade!

V Slovenski nacionalni stranki bomo podprli predlagane spremembe in dopolnitve Zakona o subvencioniranju študentske prehrane, saj se bo s tako zakonsko ureditvijo smiselno ohranjal osnovni cilj zagotavljanja subvencionirane študentske prehrane, kar pomeni v drugih besedah, omogočanje študentom nižje stroške študija in redno, zdravo prehrano. Smiselne in utemeljene so osnovne vsebinske značilnosti novega noveliranega predloga zakona. Naj poudarim samo nekaj utemeljenih in dobrodošlih sprememb.

Po predlogu sprememb študent ne more biti več vpisan v evidenco brezposelnih oseb pri Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje. V evidencah, ki jih vodi izvajalec, je poleg ostalih podatkov dodana EMŠO številka, saj le-to izvajalec potrebuje za izvajanje subvencioniranja študentske prehrane, razumemo tudi tukaj pomisleke in zadržke glede eventualni kršitev Zakona o varstvu podatkov.

Črta se obveznost mesečnega poročanja ponudnika ministrstvu, saj je dovolj, da ponudnik poroča izvajalcu, le-ta poroča ministrstvu. Dodana je sankcija prepovedi prodaje študentskih bonov za dobo najmanj enega in največ treh mesecev. Direktni prehod s pisnega opomina na prepoved izvajanja subvencioniranja študentske prehrane se namreč v praksi pokazalo za prestrogega, saj je gostinca po opominu doletela prepoved prodajanja kot tudi prepoved unovčenja bonov, študent pa že kupljenih bonov ni mogel unovčiti, hkrati pa so mu šteli v mesečno kvoto, zato je treba dodati umestno sankcijo.

Skratka, če ponovim v povzetku tisto bistveno, veljavni zakon z rešitvami temelji na osnovnem cilju, to je med študijem omogočiti vsem študentom nižje stroške študija ter bolj kakovostno in zdravo prehrano v vsakemu študijskem

središču v Sloveniji in s tem prispevati k kakovostnejšemu študiju.

Zakon o subvencioniranju študentske prehrane zato zagotavlja subvencionirano študentsko prehrano ne glede na socialni položaj študentov oziroma njegove družine. Osnovno načelo, ki ga zasledujejo spremembe zakona, je, da študentje ne trpijo zaradi morebitnega sankcioniranja ponudnika.

Skratka, podprli bomo predlagane spremembe. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Končali smo s predstavitevijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 15. 6. Amandmaji so vloženi k 3. in 4. a členu. In dajem najprej v razpravo 3. člen in amandmaje k 3. členu.

Gospod Robert Hrovat, izvolite.

ROBERT HROVAT: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Kot je že kolega Jakob Presečnik prej za govornico rekel, na prvi pogled sta oba zakona, ampak zdaj se bom osredotočil predvsem na tega drugega, na prvi pogled O. K. Problem pa je v podrobnostih. Problem je v podrobnostih in to je dejstvo. V Slovenski demokratični stranki se strinjamo s tem, da je enostavno treba zagotoviti novejši sistem, elektronicizacijo za študentsko prehrano. Temu smo bili naklonjeni že v prejšnjem mandatu in zato je tudi prišlo do spremembe zakona, kar je do tukaj vse lepo in prav. Dejstvo pa je, da bomo ena redkih držav, če ne celo edina, ki bomo ta način plačevanja uvedli. Govorimo o telefonskem plačevanju. To je unikum, na katerega je opozorila tudi informacijska pooblaščenka. Informacijska pooblaščenka je v svojem mnenju jasno zapisala, da bi se ji zdelo bistveno boljše, če bi se uvedle neke elektronske kartice, kot pa ta način, kot je danes tukaj predlagan. Ampak problem se začne nekje drugje, problem je bil pravzaprav razpis. Razpis, kako je prišlo do oddaje, recimo, posla enemu od ponudnikov. Po mojem mnenju gre tukaj za velik biznis nekaterih posvečenih ali pa enega posvečenega. Poglejte, gre za sila sporno zadevo. Če nič drugega, gre za postopek, ki se je odvijal v sumljivih okoliščinah.

Kako je potekal ta postopek izbire ponudnika za izvajanje tega posla? Študentska organizacija Slovenije je marca 2009 objavila razpis za prenovo subvencionirane študentske prehrane. Na ta razpis sta se prijavili podjetji Bankart in pa Margento, ki je hčerinsko podjetje Ulte. Njen solastnik pa je tudi minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, gospod Gregor Golobič. A ni že to sporno? Potem je 14. oktobra leta 2009 prišlo do podpisa pogodbe za elektronicizacijo študentskih bonov med Študentsko organizacijo Slovenije in podjetjem Margento, hčerinsko družbo podjetja Ultra, ki je

ponudilo rešitve za uvedbo plačevanja študentske prehrane preko mobilne telefonije. Margento je bil namreč edini ponudnik za izvedbo elektronicizacije. Ponudba pa je bila sklenjena, kljub temu da protikorupcijska komisija takrat še ni izdala nobenega mnenja, kljub temu da je bila podana pripomba, niti ni ovrгла suma korupcije pri izvedbi razpisa. In takrat se je Študentska organizacija Slovenije javno zavezala, da pogodbe ne bo podpisala, dokler protikorupcijska komisija ne bo podala svojega mnenja in ovrгла vseh sumov korupcije.

Kaj se je zgodilo kasneje? Poglejte, eden od tistih, ki se je želel prijaviti na razpis, ga bom citiral, v enem od slovenskih medijev je bilo to jasno zapisano; Tomaž Frelih, direktor področja Sistemi v podjetju Četrta pot, je izjavil tako: "Z vso strokovno kompetenco trdim, da se na takšen razpis, kakršen je bil tukaj pri nas v Sloveniji, ne more prijaviti nobeno podjetje na svetu, razen Ulte in njenih hčerinskih podjetij". Torej, to kaže na to, da je bil ta razpis prirejen za nekoga.

Če se dotaknem samega amandmaja, bi moral reči, da sem bil že na samem začetku obravnave tega zakona nekoliko začuden nad vsemi temi podatki, ki bi jih bilo treba zbirati pri subvencioniranju študentske prehrane. Govorimo o številki mobilnega telefona, elektronskem naslovu in tako naprej. Mislím, da to sploh ne bi bilo potrebno, če bi uvedli neke elektronske kartice. Mislím, da bi bil posel bistveno cenejši, ker bi bilo več ponudnikov, kjer bi bila konkurenca. Ampak ne, vztrajalo se je, razpis se je pripravil na takšen način in posel je dobil samo eden in posvečen.

Poglejte, kaj se je zgodilo na zadnjih dijaških demonstracijah: prišlo je do zlorabe telefonskih števil. Na to so opozarjali študenti in dijaki, ki so govorili, da so dobivali sporočila z neznanih števil, naj se udeležijo demonstracij, na kakšen način in kako. Torej, tu se pojavlja dvom, da nekdo ima neke evidence in da se pošiljajo razna sporočila in se kliče tako študente kot dijake, pa najbrž tudi še koga drugega. Najbrž je v interesu neke politične stranke, da bi morda tako prišli do neke baze podatkov. Seveda, za vsako politično stranko bi bilo to zelo dobrodošlo, zagotovo bi bilo dobrodošlo.

Vpliv ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo na ta posel je bil očiten, več kot očiten. Razpis je bil pisan samo enemu na kožo, torej Margento Storitve. Zdaj se dodajajo še dodatni osebni podatki, kar je za mene absolutno sporno in na to ne bom pristal. Mislím, da bi bilo prav, da se ta amandma, ki smo ga predlagali, tudi sprejme.

Ne razumem, da vsa slovenska levica pravzaprav pokriva sporne rabote enega člana koalicije, tudi če je minister za visoko šolstvo. Verjamem, da se tudi drugim zdi sporno vse to, kar se je dogajalo v zvezi s tem poslom. Ampak ne, vse boste

naredili, da pokrijete nekoga, ki je iz te koalicije. Za vsako ceno. In to se mi ne zdi prav.

Torej, o čem bomo pravzaprav danes govorili? Danes bomo govorili o subvencioniranju študentske prehrane. Razlog za to, da se bodo zbirali takšni osebni podatki, o katerih danes govorimo, govorimo pa o telefonskih številkah in elektronskih naslovih, je samo to, da je bil ta razpis pisan na kožo enemu podjetju, ki lahko to ponudi. Ni bilo konkurence in biznis je tukaj. To je pač moje mnenje. Zdi se mi sporno in verjamem, da se zdi sporno tudi marsikomu od vas.

Kot je informacijska pooblaščenka že rekla oziroma zapisala v svojem mnenju, bistveno bolje bi bilo, če bi uvedli neko elektronsko kartico, kjer ne bi potrebovali takšnih osebnih podatkov in bi šlo na podlagi teh podatkov, ki obstajajo že zdaj.

Še enkrat pravim, predlagam, da ta amandma sprejmemo in da se ta zadeva reši na takšen način, da ne bi prišlo do zlorabe teh osebnih podatkov, čemur pa bomo, po mojem mnenju, slej ko prej priče. Ne nazadnje govori o tem tudi to, da ste vsi, pravzaprav vse poslanske skupine so na to opozarjale. Kljub temu da so v zakonu neke varovalke, vsi opozarjamo, da kljub temu ne bi prišlo do tega. Torej obstaja možnost. Zakaj dajemo neko možnost, da bi do tega prišlo, če tega ni treba. In bi lahko zadevo reševali bistveno drugače, brez nekih telefonskih plačevanj, ampak na podlagi plačevanj z elektronsko kartico in ne bi potrebovali takšnih osebnih podatkov.

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.
Besedo ima gospa Alenka Jeraj.

ALENKA JERAJ: Hvala za besedo.

Jaz bom, seveda, naš amandma podprla. Nekaj stvari sem povedala že prej, naj jih še nekaj dodam.

Če bi bilo vse tako jasno, transparentno, zadeva ne bi bila omadeževana z nekaterimi črnimi packami, bi v to verjeli, če se ne bi zgodilo nekaj stvari v lanskem letu ali že v začetku letošnjega leta. Naša poslanska skupina je dvakrat zahtevala izredno sejo Odbora za delo, družino in socialne zadeve na temo sum nezakonitega in netransparentnega postopka uvedbe elektronizacije študentskih bonov. Predsednica je to dvakrat zavrnila z različnimi razlogi, kljub temu da so bili pomisleki tako v javnosti kot med nami poslanci. Potem smo sicer zadevo opravili, vendar pa ni nobene logike, da se v nekaterih stvareh v tem parlamentu na odborih, ki so temu namenjeni, o teh stvareh ne moremo pogovarjati.

Preiskovalnemu uradu, kriminalistom smo omogočili izredno ugodne pogoje - so v novih prostorih, boljši pogoji - za delo in bi pričakovali, da se bodo lotili tudi te teme, da pogledajo, če je vse v redu, da ni prišlo do nobenega

kriminalnega dejanja oziroma da so sumi, ki se pojavljajo v javnosti, da jih tisti, ki so za to pristojni, ovržejo. Enako bi pričakovali, da se opredeli Urad za varstvo za konkurence ali je bilo vse v redu z razpisom.

Zgodile so se še nekatere druge stvari. Pod Golobičevo ministrstvo smo dali telekomunikacije, v zadnjem letu se je opravilo ali izvedlo nekaj razpisov, ali v zadnjih dveh letih, kjer posle dobiva Ultra, očitno kot ena najboljših, ki lahko na določenih področjih ponudi tisto, kar nihče drug ne more, če pa to ni Ultra je potem Margento, ki je sicer v letu 2005, 2006, 2007 skupaj ustvarila 943 evrov prihodkov, v letu 2008 3007 evrov prihodkov, no v letošnjem letu jih bo pa 350 tisoč, ker dela študentske bone oziroma je prevzela to delo.

Kolega Levanič je rekel, da so bili študentje vabljeni na demonstracije preko SMS sporočil. Mene zanima, kam jih bo vabil minister Golobič, ko bo njegovo podjetje dobilo GSM od vseh 40 tisoč študentov, ki so koristniki bonov, in ali jih bo morda zlorabil za politične namene. Najbrž jih ne bo, ampak morda jih pa bo.

Mi imamo v parlamentu tudi preiskovalno komisijo, ki preiskuje nekatere zadeve v zvezi z Ultro. Najmanj kar je, je to, da se ponavlja cel kup nejasnosti. Ne vemo, kdo je lastnik, kdo ni lastnik, pojavljajo se laži, spremembe in tako naprej. Najbrž bi bilo prav, da se te stvari razčistijo, preden takšnemu podjetju, ki se očitno ne more pohvaliti s samo pozitivno bilanco, lahko marsikaj očitamo. In pristojne službe v tej državi bi morale ugotoviti, ali je s temi posli vse v redu ali ni. Jasno je, da je tak posel za Margento zanimiv, 7 centov od vsake transakcije, to pomeni 350 tisoč evrov na leto in si bo lahko precej opomogla, sem že povedala, kako so v zadnjih letih delali, imeli kar nekaj težav in bili nič kaj uspešni.

Na 13. redni seji študentskega zbora Študentske organizacije Slovenije, ko je bilo povedano, da bo izbrano podjetje Margento na razpisu, ker podjetje Bankart ne izpolnjuje pogojev - prej sem že povedala, da se je to zgodilo 21. marca, 27. pa je bil potem Bankart obveščen, da ni bil izbran. To je, najbrž, malo problem, saj imamo Zakon o javnih naročilih in zakonodajo, ki določa, kako, kdaj in na kakšen način se obveščajo prijavljeni ponudniki. Omenjen je bil tudi sistem monete. Gospod Aleš Bržan je povedal glede monete, bivše predsedstvo ŠOU v Ljubljani je imelo glede uporabe mobilne telefonije pomisleke, češ, da je transakcija predolga, je pa dejstvo, da ta sistem, ki so ga predstavili tudi s praktično izvedbo, temelji na drugih tehnologijah in poteka dosti hitreje, transakcija traja nekaj sekund, manj kot 10 sekund, ta kandidat je izvedel tudi delujoči sistem mestne vozovnice -kartica.

Povedano je že bilo, da poznavalci sistema, jaz nisem, pač pa verjamem tistim, ki se s temi stvarmi ukvarjajo, pravijo, da je to po mnenju mnogih slabša in dražja varianta

in da bo praksa verjetno pokazala, da gre za neučinkovit in nepraktičen sistem. Kot je bilo že omenjeno, tega sistema v tujini ne poznajo, ampak hrano kupujejo na čipkartice oziroma študentske kartice. In na tej isti seji je bilo prav tako omenjeno, kakšna je možnost uporabe študentskih kartic, ki jih dela univerza in bi jih bilo treba samo nadgraditi. Gospod Bržan je govoril o uporabi študentskih kartic, ki jih izda univerza, da so se že pogovarjali, vendar je to najslabša rešitev za študentsko organiziranje. Če bi univerza prevzela izvajanje subvencionirane študentske prehrane, študentske organizacije izgubijo veliko področje delovanja v korist študentski populaciji. Zato gre tukaj predvsem za politično odločitev, zakaj študentske izkaznice ne. Se pravi, ne ukvarjamo se, kaj je dobra odločitev za študente, pač pa, kaj je dobro za študentsko organiziranje oziroma študentsko organizacijo in njene funkcionarje. Že samo zapis tega, kar je gotovo dobilo tudi Ministrstvo za delo, bi moralo, ne vem, vsaj spodbuditi ministrstvo, da pozove te gospode iz študentske organizacije na pogovore in jih vpraša ter preveri, ali je možna izvedba in nadgradnja študentskih kartic, ki so že, ne pa, da uvajamo nek nov sistem, ki, kot ugotavljamo, informacijska pooblaščenka in mi tukaj, lahko privede do zlorab. In rečeno je bilo, da informacijska pooblaščenka predlaga, da se pregleda in revidira vsa dosedanja zakonodaja s tega področja. To se sicer lahko naredi, ampak saj vemo, kako je, ko so enkrat pogodbe podpisane in ko neka zadeva velja, potem razdirati tako pogodbo pomeni tudi sankcije, pomeni tudi kazni itn. Zato je verjetno pravi čas, da se na to opozori, preden do podpisa take pogodbe pride in preden se zadeva zgodi. Država je zaupala izvedbo organizacije študentskih bonov študentski organizaciji, to je res, vendar nad tem bdi ministrstvo. In ministrstvo je tisto, ki mora biti občutljivo za zlorabe, ker govorimo o velikem denarju, ki ga na koncu plačajo študentje, ki enkrat nimajo dovolj štipendij, ki zaradi različnih stvari pridejo pred parlament demonstrirati, čeprav še zakona niti v parlamentu nimamo. Verjetno ne vedo, da morajo demonstrirati pred vlado, ki jo je sprejela, ali pa pred ministrstvom, ki pripravlja zakon o malem delu, pač pa pridejo pred parlament in uničujejo tukaj.

Zato bi še enkrat predlagala, da pogledate naš amandma k 3. členu, da se vprašate, ali je res treba zbirati številko mobilnega telefona in ali potrebujemo ta trenutek sprejeti odločitev, ki bo pokrila že izveden razpis in izbranega izvajalca ali pa najmanj, kar je treba, posel še enkrat pregledati, da ponovno pogledate naš amandma in se vprašate, ali je treba zbirati številko mobilnega telefona in elektronski naslov in ali lahko mi, če to sprejmemo, če sprejmete, ker mi zakona ne bomo oziroma bomo podprli naš amandma, če se ne bomo s tem zavestno odločili, da lahko pride tudi do političnih zlorab, saj študentje rečejo, da je bila to politična odločitev. Ali niso študentje v vlogi študentov?

Ali so politična organizacija, ali kaj? Vedno pravijo, da zastopajo pravice študentov, ki so najbrž politično različno opredeljeni. Šlo je za politično odločitev, da gredo na ta sistem, zato ker potem bodo imeli kaj delati, sicer pa ne bi imeli kaj delati.

Predlagam, da podprete naš amandma in da vsi skupaj še enkrat pogledamo te stvari. Verjetno bo tudi preiskovalna komisija proti ministru za visoko šolstvo prinesla kakšne rezultate, pa bi se takrat odločali in sprejemali tako drastične odločitve, kot so predlagane s tem zakonom. In tudi ni zanemarljivo, kdo je predlagatelj zakona. Prej sem že povedala, da je Državni svet. Če bi ministrstvo ocenilo, da je sprememba zakona potrebna, bi najbrž to samo naredilo.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Hvaležen bom vsem, če boste upoštevali opozorilo gospe Alenke Jeraj, ko je poudarila kaj je vsebina tega amandmaja in o njem v večji meri govorili kot doslej.

Besedo ima gospod Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik.

Govoril bom o tem podatku, vendar je treba okoli tega podatka, ki ga predvideva 3. člen, reči še malo več.

Prvič, ni mi všeč in sem presenečen, da s tem zakonom ne pride v Državni zbor Vlada oziroma Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, glede na to, da imamo študentsko prehrano urejeno le kot nek unikum v evropskem merilu. Ravno zaradi tega je treba biti še bolj pozoren na te stvari. Pa ne rečem, da imamo napačno urejeno, ker pač imamo drug način, nimamo študentskih kampusov in tako dalje. In je bilo zaradi tega treba to na ta način urediti, in prav tako tudi evidenco oziroma točno določiti, kdo je upravičen do te študentske prehrane. To mora priti do gostinca kjerkoli v Sloveniji. Ampak pri tem problemu, kot rečeno, ministrstvo ni predlagatelj. Tu se je zbrala očitno skupina okoli ministra, pa vodstvo študentske organizacije in ne vem, bom špekuliral, najbrž tudi kakšnih študentskih servisov, ker pričakujem, da bo podoben zakon tudi za področje študentskih servisov oziroma študentskega dela kmalu na naših klopeh. Pa se najde še Državni svet, kjer so predstavniki interesov. In tako pride takšen, da ne bom rekel, lobističen ali kakršenkoli zakon v Državni zbor. Zato sem žalosten danes dobesedno pri obeh prvih dveh točkah. Tisti, ki bi moral tak predlog pripraviti, ga ne pripravi in tudi pri zagovoru ne reče, da ga podpira, pri drugem medlo, pri prvem nič, ampak da ne nasprotuje. To je pomembna ločnica med tema dvema izrazoma. Zopet se sprašujem, kakšen zakon bi bil, če bi ga pripravilo Ministrstvo za delo. Meni je izredno žal in obžalujem, da ga Ministrstvo za delo ni pripravilo.

Glede tega 3. člena oziroma amandmaja, jaz sem prej v uvodu že kot mnenje poslanske skupine jasno povedal, zakaj se ne moremo strinjati s tem zbiranjem podatkov. Konec koncev zakonodaja tako narekuje. Mi smo sicer na odboru za delo z nekimi amandmaji poskušali zadevo popraviti. Spet bom poudaril, če bi poslušali razpravo na odboru in tudi na ta način glasovali, bi bil rezultat zagotovo drugačen. Ta amandma črta tisto najbolj sporno zadevo in jaz bom tudi ta amandma pri glasovanju podprl. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franci Kek.

FRANCI KEK: Hvala za besedo.

Amandmaja ne bom podprl. Služi samo temu, da ima predlagatelj možnost 40 minut govoriti o ministru Gregorju Golobiču. In vse, kar počnejo študentje ali pa Ultra, za vsem po njihovem mnenju stoji minister za visoko šolstvo. On se s posli Ultre ne ukvarja od leta 2007, pa tudi za vsa dejanja študentov verjetno ni odgovoren. Mogoče bomo prišli na koncu celo do tega, da je granitne kocke sam v sebe metal. Slišali smo, da v zadnjih dveh letih državne posle dobiva Ultra. Prav bi bilo, da bi jih dobivala, saj je ugledno visokotehnološko razvito podjetje. Ampak povejte mi pa, kateri posel je res izgubila. Ne, kar govoriti, da jih dobiva, če jih v resnici ne. Povejte mi, katere je dobila. Rekli ste na preiskovalni komisiji, da so neke nejasnosti. Ne vem, če ste bili na kakšni od treh, na katerih je imel možnost Gregor Golobič biti prisoten, za kar se je trudil več kot pol leta, in je odgovoril na vse vaše očitke, ki ste jih več kot pol leta sejali v javnosti. Na vse očitke je odgovoril. In vsi očitki, ki ste jih omenjali, na katere je imel možnosti odgovoriti, so se izkazali za neresnične.

Amandmaja ne bom podprl.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa
Želi še kdo besedo? Gospod Juri.

FRANCO JURI: Hvala za besedo, gospod predsedujoči.

Pozorno sem poslušal argumentacijo predlagateljev tega amandmaja, ampak žal me niso prepričali. Amandma je navidezno všečen, zanimiv, kajti nastopa v smislu varovanja osebnih podatkov, in bi si lahko na načelni ravni strinjali z ugotovitvijo, da čas, v katerem živimo, in sistemi, s katerimi delujemo, v bistvu omejujejo individualno svobodo, kajti kopičijo, ogromno osebnih podatkov. Ampak začeti to razpravo na tej točki, po tistem, ko vsa naša naročila, komunikacije, elektronske komunikacije, preko katerih naročamo, kupujemo, rezerviramo, potekajo po mobilni telefoniji, po računalnikih, po mejlih, se mi zdi za lase privlečeno. Zlasti ker namen tega amandmaja je ponovno odpreti vprašanje, problematizirati

posel, kjer naj bi domnevno bila vpletena politika. Za to predlagatelji nimajo nobenega dokaza, čeprav pišejo v utemeljitvi tega amandmaja, " zadnji podatki kažejo, da je bila raziskava, ki je bila podlaga za nov sistem izvedbe študentske prehrane, plod prevare, ki favorizirala enega ponudnika". Če je tako, pa dajte ovadbo. Ne amandmaja, lepo vas prosim! Vi tukaj obtožujete s težkimi besedami, nimate pa za to nobenega dokaza. Sklicujete se verjetno na dejstva, ki jih lansira samo en medij, tisti medij, ki vztrajno noče objaviti demantijev, noče objaviti resničnih dejstev in ne upošteva niti ugotovitev, ki izhajajo iz preiskovalne komisije v zvezi s tarčo vašega stalnega problematiziranja nekaterih poslov. Gospod Golobič sploh ni vpleten in ni lastnik ali solastnik podjetja Margenta, ki ga tukaj večkrat omenjate.

Glede samih telefonskih števil. Prej ste omenili možnosti zlorab takšnih podatkov in števil mobilnih telefonov. Do takih zlorab prihaja žal že leta. In tudi vaša stranka ni imuna do takih zlorab. Spominjam se prejšnje volilne kampanje, kjer je ogromno ljudi dobivalo sporočila SDS, glasujte za SDS. In ne vem, po kakšnih seznanim ste lahko dejansko prišli izražat vsem volivkam in volivcem vaše želje. Da ne govorim o študentskih protestih. Omenili ste zlorabo seznamov števil in protest, ki je postal nasilen protest, ampak ne pozabimo, da je edini politik, ki je izrazil določeno razumevanje do tistih protestov takoj po koncu nasilja, bil prvak SDS-a. Edini politik, ki ni takoj obsodil nasilja, ampak je izrazil celo razumevanje in pozval Vlado, naj se vendar drugače obnaša do študentske populacije, kar je seveda legitimno. Ampak v tistem trenutku bi bilo boljše, če bi politika bila enotna pri obsodbi nasilja. To mimogrede. Ampak dejstvo je, da govorimo o amandmaju, ki je, gledano tako konceptualno in splošno in globalno, smiseln, je utemeljen, ampak samo pri tem zakonu, po tistem, ko telefone uporablja že del študentske populacije, recimo na Primorskem, tak način plačevanja ali recimo rezervacije, naročila je že dejstvo. Skratka, vsak dan smo soočeni z možnostjo in tudi včasih obvezo posredovanja naših podatkov, ali so to vize ali je to elektronsko plačevanje ali je to poslovanje z bankami. Skratka - lepo vas prosim, kje pa živite?! Žal živimo v eri tehnologije, ki ne samo omogoča, ampak nas sili včasih k takemu načinu naročanja. Zato jaz ne vidim nič spornega, če ta zakon in te tehnološke rešitve razumemo v kontekstu celotnih tako imenovanih tehnoloških rešitev današnjega časa. Če je pa namen samo problematizirati eno politično opcijo in dokazovati, da je tista politična opcija vpletena v nekatere posle, mislim, da ste udarili mimo. Imamo preiskovalno komisijo, ki je že definitivno demantirala vse vaše namige in obtožbe. Imamo inštitucije, kot je protikorupcijska komisija, ki je preverila ta posel in ni ugotovila nobenih koruptivnih elementov. Vi pa se sklicujete na dejstva, ki naj bi temeljila na sumu, da lahko pride do zlorab.

Tega amandmaja seveda ne bom podprl. Menim, da je nepotreben. Potrebna pa bi bila seveda razprava, celovita razprava o stopnji tehnološke ingerence v sfero svobode in zasebnosti slehernega posameznika. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.
Besedo ima gospod Bogdan Barovič.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala za besedo, gospod predsedujoči.

Malo prej smo slišali domneve, zakaj naj bi bil amandma k 3. členu vložen. Sam pa ne bom domneval, zakaj je v novem predlogu zakona potrebna sprememba 3. člena, ampak bom kar vprašal. Zakaj je potreben prvi odstavek 3. člena, kjer piše, "v prvem odstavku 8.a člena se za besedo EMŠO doda besedilo naslov, številka mobilnega telefona, elektronski naslov"? Zakaj? Odgovor sem poiskal na strani, kjer piše obrazložitev členov. Obrazložitev pa je naslednja: "Vsi trije podatki so nujno potrebni, zaradi novega načina izvajanja sistema subvencionirane prehrane študentov, ki temelji na identifikaciji z mobilnimi telefonskimi aparati in elektronski ter fizični komunikaciji s študenti". Jaz ne verjamem, da je danes zadostna identifikacija mobilni telefon. Ne verjamem, in to ne more biti. Identifikacija ne more biti elektronska pošta in elektronski naslov. Po tej logiki bom šel čez mejo, pa bom pokazal telefonsko številko. Torej, zakaj ta sprememba v 3. členu? Nek cilj pa vendarle ima. In pravi v nadaljevanju obrazložitev, "zato, da se zmanjšajo administrativne ovire". Ker pa piše v obrazložitvi, da gre za identifikacijo z mobilnim telefonom, elektronsko in fizično komunikacijo s študenti, torej fizično, pomeni, da ohranjamo 8.a člen, tudi tega sem prebral, torej izvirni člen. Ohranjamo vso vsebino, ki se je izvajala po še vedno veljavnem 8.a členu, kjer piše: "Izvajalec zaradi izvajanja subvencioniranja študentske prehrane vodi evidenco upravičencev do subvencioniranja študentske prehrane, ki obsega: osebno ime, EMŠO, vpisno številko, način študija, podatke o študijskem programu, obdobje pravice do subvencioniranja, število obrokov ..." in tako naprej. Torej, ohranjamo to, dodajamo spremembo 3. člena, še je mobilni telefon, elektronski naslov in ne vem kaj še, v obrazložitvi pa piše, da je to nujno potrebno zaradi novega vodenja in zaradi skrajševanja administrativnih postopkov. Torej, če k pet prištejem tri, je osem. Jaz bi razumel, če bi od 8.a člena vsebino skrčili, odvzeli, in jo nadomestili s temi identifikacijskimi mobilnimi telefoni in elektronsko pošto. Brez domnev, brez politikantstva, in natanko o 3. členu in amandmaju govorim. Zdaj mi povejte, kako naj me kdo prepriča, zakaj sprememba zakona v 3. členu, zakaj mobilni telefon kot identifikacija, zakaj elektronska pošta kot identifikacija. No, to je to. Mislím, ne razumem. Normalno je, da človek pove svoje ime, priimek, evidenčno matično številko, status, tako kot piše izvirni 8.a člen. To je popolnoma

normalno, saj smo ljudje, saj nismo stroji. Mobilni telefon in elektronski naslov zame nista identifikacija. In kaj lahko drugega človek pomisli, kot da za tem nekaj stoji, brez imen. Nekaj za tem je. Res ne razumem. Če bi bil študent, če se prijavim, pa ob veljavnem 8.a členu povem, kdo sem, na kateri fakulteti, kaj študiram, povem svoje podatke, EMŠO in je študentska prehrana zame urejena. Ali sem res tak frajer, da moram zdaj po telefonu oziroma da se lahko po telefonu, pod narekovaji, evidentiram in da po elektronski pošti in telefonu vedo, da sem to jaz in da bom jaz zdaj imel neko prehrano in ne vem kaj še vse urejeno, no. In zaradi tega se lomijo kopja, na koncu pa sploh ne govorimo o bistvu. Sploh ne govorimo o bistvu, zato nas je vse lahko sram. Tudi besede pa ni o študentski prehrani, kakšna je, kdo jo lahko dobi, po kakšni ceni naj jo dobi in zakaj je temu študentu potrebna. O tem pa niti besede. Niti besede! Koliko je dejansko lačnih študentov, zakaj je stanje takšno, kakršno je, ne bu ne mu. In ne mi govoriti, da za to spremembo v 3. členu niso takšni ali drugačni interesi. Ne bo me nihče prepričal, da niso. Pa naj bodo, če bodo res koristili urejenosti študentske prehrane in študentom. Naj bodo! Ampak mobilni telefon in elektronski naslov ne bosta koristila in nikoli nista. In problemi bodo še vedno nastajali.

Zato bom amandma k 3. členu podprl, ker sem prepričan, da je 8.a člen, kakršen je, zadostno zagotovilo in evidenca za urejeno prehrano študentov. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati o 3. členu?

Gospod Györek, izvolite.

Samo tole še. Jaz opozarjam, da ima pravico do razprave tudi Vlada pa tudi predlagatelj in se najvlja k tisti vsebini, ki je v razpravi, ne na koncu za vse skupaj.

Gospod Györek, izvolite.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo.

Res sem se malo nerodno počutil, ker sem prej imel stališče naše stranke, ampak nisem bil osebno seznanjen z enim določenimi okoliščinami in informacijami, ki sem jih dobil danes v tej razpravi. In prav neumno se počutim, ker zgleda, da bom moral spremeniti svoje stališče.

Delno je zadevo pojasnil kolega Barovič in tudi utemeljil sedaj naše, prepričan sem, utemeljene zadržke in pomisleke okoli predlaganega zakona oziroma sprememb zakona. V Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke bomo seveda podprli amandma SDS-a, ker so me prepričali z informacijami in z nekaterimi podatki in izkušnje kažejo, da v tej naši slovenski družbi žal postaja takšna in podobna, da tako povem, lopovščina že prav praksa. In da je sam sum že dovolj, da se lahko bojimo, da bo prišlo do tega. In zato menim, da je treba preprečiti vsako, tudi najmanjšo možnost zlorabe zakonskih

določb okrog kakšnega zakona in se temu upreti na vsakem koraku. Nisem vedel, da je bilo toliko nejasnosti okrog samega razpisa. Če to drži ali pa če delno drži, vse te dubioze, vsa ta sumničenja, potem seveda spreminjam svoje stališče in pa tudi stališče celotne Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke in bom podprl amandma. V kolikor amandma ne bo sprejet, bomo glasovali proti predlaganemu zakonu oziroma spremembam tega zakona. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Žura v imenu predlagatelja, izvolite, imate besedo.

DRAGO ŽURA: Še enkrat hvala lepa za besedo.

Težko oziroma ne morem odgovarjati na določene insinuacije in polresnice, ki so bile navedene kot razlog za nasprotovanja, v osnovi razlogov ali kasneje kot podpora za predlagana amandmaja. Mislim, ker gredo te stvari do Nacionalnega preiskovalnega urada ali pa do Agencije za telekomunikacije, ne vidim več povezave med temi zadevami. Lahko pa mogoče kot zanimivo zgodnico povem, s čim sem bil soočen prejšnji teden, ko mi je eden od vidnih predstavnikov enega od podmladkov razložil "masterplan", ki stoji za tem zakonom, ki se danes tukaj obravnava. Do leta 2007, ko je prejšnja vlada predlagala in je ta Državni zbor sprejel zakon, ki je naložil spremembo sistema, se je takrat sicer občan, ki se ni ukvarjal s politiko, Gregor Golobič, odločil in videl tukaj svojo priložnost. To mi je on popolnoma resno razložil. Sedaj se bom pa jaz politično aktiviral, ustanovili bomo stranko Zares in v naslednjem mandatu bom jaz minister za visoko šolstvo, da bom izpeljal ta projekt. Edini problem je, da je zgodba v osnovi smešna, še toliko bolj, ker Ministrstvo za visoko šolstvo s tem nima nič, pač pa Ministrstvo za delo.

Ampak zdaj bolj k resnim zadevam, mogoče poskušajmo odgovoriti na konkretne stvari, ki so bile tukaj izrečene in se jih da popolnoma verodostojno, na podatkih temelječe, zavriniti.

Najprej, precej kritik je bilo, že v samih mnenjih poslanskih skupin in tudi zdaj v nadaljevanju, izrečenih na račun osnovnega predloga zakona. Sklicevali ste se predvsem na mnenja, ki so bila podana s strani Zakonodajno-pravne službe, Vlade ali informacijske pooblaščenke. Tukaj želim poudariti, kar so na koncu potrdili tudi vsi, ki so podali svoja mnenja, da so bila ta mnenja upoštevana, in da so bile te stvari, ki so bile zaznane kot pomanjkljivosti, odpravljene. Se pravi, tukaj smo lahko zelo konkretni. Pri informacijski pooblaščenki se govori o neuskklajenosti, nedoslednosti med temi akti, zakonom, pravilnikom in navodili. In tukaj drži, če bi ta navodila danes še veljala, bi ta neuskklajenost bila. A ta navodila že več let ne veljajo in take neuskklajenosti ni. Zakon in pravilnik sta popolnoma usklajena.

Naprej. Ko sem govoril o tehnološki nevtralnosti, ne govorimo več o treh dodatnih podatkih. Naslov se je popolnoma črtal na podlagi mnenj in zdaj opsijsko, telefonska številka ali elektronski naslov, ne pa telefonska številka in elektronski naslov in naslov. Se pravi, in kdor pa ne želi dati tega, se pa lahko tudi odloči za kartico in mu tega ni treba oddati. Tukaj se zagotavlja, če se posameznik tako odloči, da ne daje teh podatkov.

Naprej. Želim poudariti, da zakonodaja, ki ureja področje zbiranja in obdelave osebnih podatkov, jaz mislim, da je v Sloveniji zelo dobra, zelo jasna in zelo nedvoumno. V njej je točno zapisano, če prihaja do kršitev, kakšna je odgovornost tistega, ki je kršil to zakonodajo. Jaz mislim, da bo to v redu urejeno, tudi odločbe informacijske pooblaščenke kažejo na to, da zagotavlja, da se te določbe spoštujejo. Edina alternativa temu je, da enostavno vsem povsod prepovemo zbiranje katerihkoli podatkov in da bi lahko bil to dejansko tudi mogoče razlog za podprtje tega amandmaja. Zaenkrat toliko, hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želi še kdo razpravljati? Ja.

Gospa Jeraj.

ALENKA JERAJ: Hvala za besedo še enkrat.

Kolegi so me pozvali, dajte ovadbe. Ovadbe so že dane. Nima smisla, da jih dajemo še mi. Pač pa morajo tisti, ki so ovadbe prejeli, kaj narediti in se izjasniti o teh zadevah. S tega vidika sem jaz omenjala kriminalistično policijo, Urad za varstvo konkurence in druge. Meni je čisto jasno, da je to zakon, ki spada pod Ministrstvo za delo in ne pod Ministrstvo za visoko šolstvo. Če bi poslušali vse, kar sem povedala, je potem jasno, kaj sem hotela povedati. Mi lahko govorimo predvsem o politični odgovornosti, to je naša naloga, kazensko odgovornost pa ugotavljajo drugi organi, ki jih imamo v tej državi. In vsak mora opraviti svoj posel, pa bo to v redu. Kolega je tudi navajal, da je Svet na Kanalu A oziroma medij, ki je objavil, da gre za lažno anketo, vprašal tudi tistega, ki ga študentska organizacija navaja kot vodjo ankete, in je on zanikal, da so bili podatki zbirani oziroma je bil sploh v svojih odgovorih jasen, da pač tega niso delali po naročilu študentske organizacije oziroma, ne bom mogla povzeti vsega, ker nima tega klipinga tukaj, ampak skratka, če študentska organizacija z demantiji ni mogla priti na televizijo, bi lahko anketo z vsemi analizami in podatki, na podlagi katerih so tak način uvedli, posredovala nam. Do nas pa ni prav težko priti. Pogosto se srečujemo s študenti, vedno nas znajo najti, kadar nas potrebujejo. Govoriti, da so bile vse ključne pripombe in zadeve vključene, ne bo čisto držalo. Jaz sem povedala, da je pooblaščenka predlagala, in to bi moralo ministrstvo po moji presoji vzeti na znanje, celostno revizijo

predpisal na področju subvencioniranja študentske prehrane in ministrstvo bi lahko v času postopka te zadeve opravilo in prišlo z nekimi verodostojnimi podatki. Kot rečeno, če zakon o subvencioniranju študentske prehrane in potem pravilnik o subvencioniranju potrebuje dopolnitve in spremembe, je to stvar, ki jo mora narediti Vlada, zato jo pa imamo. Ne pa zdaj, da nekdo rešuje in nekdo pride z enim predlogom in to uredi po svoje. Mladi forum je pred časom predlagal e-bon in takrat zagovarjal to varianto, ki bi bila res cenejša. Zdaj, kot sem rekla, bo 7 centov od vsake transakcije zaslužil Margento. Pomagamo gospodarstvu, lepo, ampak zakaj ne pomagamo vsemu gospodarstvu, ampak samo tistemu, ki je povezan z ministrom Golobičem.

Skratka, še enkrat, jaz bom naš amandma podprla, zakona pa v celoti ne bomo podprli, zato ker menimo, da je preveč stvari nejasnih in bi jih morali pred odločitvami razjasniti, tako s strani ministrstva kot vseh že omenjenih pristojnih organov, ki jih imamo v tej državi in ugotavljajo morebitno kazensko odgovornost.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Barovič.

BOGDAN BAROVIČ: Zelo pozorno sem poslušal predstavnika Državnega sveta. Zakon je zame zelo striktna, korektna, ostro zastavljena vsebina. Predstavnik Državnega sveta je rekel, da gre za naslov, številko mobilnega telefona ali elektronski naslov. V zakonu je zapisan naslov, številka, vejica, mobilnega telefona, elektronski naslov, vejica. Pomeni naštevanje in naštevanje v zakonu je obligacija ali obveza. Torej, zanima me, kje je ta ali in če že kje je, se mi zdi dostojno, če že kot član Državnega zbora kot poslanec odločam, da odločam o korektni in striktni vsebini, ki jo imam pred seboj.

Naslednja stvar, gospod predstavnik Državnega sveta je delal, kdor pa ne želi uporabljati oziroma posredovati mobilnega telefona oziroma elektronskega naslova, mu tega ni treba. Nikjer ne piše, ne v 3. členu ne v 8a. členu, ki ga 3. člen popravlja, tak kot je dejal predstavnik, "če ne želi pa ni treba", nikjer ne piše, tukaj je obligacija, mora, ne "če želi pa ne". Če je temu tako kot trdite, potem naj se to nekje zapiše, da če bom odločil za ali če se bom odločil za ali proti zakonu, da bom vsaj vedel o čem sem se odločil, ne pa potem, da bodo s prstom na mene kazali, češ, kaj si pa sprejel.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Najprej se je javila Kopač Mrak, izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Jaz bi želela na tem mestu poudariti, da ministrstvo je pristojno za Zakon o

subvencioniranju študentske prehrane in da je osnovni cilj ministrstva predvsem zagotoviti transparentnost, pregled nad porabo denarja, javnega denarja, ki ga namenjamo za subvencionirano študentske prehrane, in zato je tudi podprla na predlog ministrstva Vlada spremembo tega zakona, ker se z elektronicizacijo, ki je bila, kot sem že povedala v začetku, začetka leta 2007 in takrat se je z zakonom dejansko dalo pooblastilo, da izvede študentska organizacija ta razpis in te pogoje.

Kar se tiče samega razpisa, je razpis preverjal tudi Urad za preprečevanje korupcije in ni ugotovil ničesar. Na podlagi diskusije, ki je potekala predvsem v letu 2009, smo tudi mi na ministrstvo poslali svojo službo za kontrolo in nadzor, da preveri sam razpis. Ta služba ni ugotovila večjih nepravilnosti, moram pa poudariti, da na podlagi mnenja gospoda Trpina tudi študentska organizacija naj ne bi imela javnega pooblastila za izvajanje, torej pač ni bilo potrebno, da razpise vodi v skladu z Zakonom o javnih naročilih, vendar vseeno, mi smo ravnali v skladu s svojimi pristojnostmi, pri čemer pa je študentska organizacija za to izvedbo bila avtonomno pristojna in kot taka tudi odgovorna za vse. Mi smo v delu svoje pristojnosti pač nadzor opravili in še enkrat poudarjamo, da je pomembno predvsem, da se elektronicizacija izvede, ta proces dokonča, predvsem zaradi tega, da bomo imeli transparentnejšo porabo nad javnimi sredstvi, kaj je osnovni in ključni namen.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Žura.

DRAGO ŽURA: Hvala lepa za besedo, še enkrat.

Samo dve stvari bom poskušal na kratko, bom citiral, da bo res nedvoumno, "na koncu informacijski pooblaščenec predlaga celostno revizijo predpisov na področju subvencioniranja študentske prehrane, ki so si v nasprotju še pred nameravano spremembo". V nasprotju pa so si, kot piše prej, zakon in pravilnik na eni strani in navodilo na drugi strani. Ta navodila že več let ne veljajo, tega nasprotja ni, ta revizija ni potrebna, ker nasprotja ni. To je v 1. točki.

V 2. točki pa gospodu Baroviču mogoče samo na kratko. Zakon daje podlago, da bo izvajalec lahko zbiral te podatke. Tukaj je de facto ali notri, moramo pogledati dopolnjeni predlog zakona z amandmaji odbora, EMŠO vejica, potem številka mobilnega telefona ali elektronski naslov, naslova niti ni več, in potem spet našteva katere še.

Rad bi opozoril še na nekaj, da nam bo mogoče malo bolj jasno. Kaj pa tisti, ki nimajo niti telefona niti elektronskega naslova? Saj jih ne bomo prisilili, da bodo morali nabaviti, ne bodo imeli, ampak bodo s kartico, normalno jedli študentsko subvencionirano prehrano. Bodo pa po drugi strani prikrajšani za bonitete, ki jih prinese telefon ali za

tiste stvari, ki jim jih bo nudil portal, do katerega bodo dostopali z elektronskim naslovom. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo.

Najbrž se spomnite, ko smo pred leti uzakonili avtomobilsko nalepko. Ta zakon je čista kopija, plagiat tistega zakona. S tem, ko se uvaja obvezno elektronsko plačevanje, se uvaja za izvajalca nalepka. Se pravi, ta bo dobil od vsake transakcije plačanih 7 centov. Glede na to, da so obroki enaki, subvencija je enaka, bo študent, ki bo plačeval obrok, dobil 7 centov nižjo subvencijo za študentsko prehrano. To je neposredna posledica tega zakona. Študentje, tisti, ki so uporabniki, ki dobijo subvencijo za študentsko prehrano, bodo zdaj od te subvencije morali zagotovi 7 centov za tistega, ki bo to storitev izvajal oziroma nadzoroval. Ta posel je dobil Margento, gospod, ki predlaga zakon, je bil v komisiji, izbral, sodeloval pri izboru izvajalca in zdaj pripravil še zakon, ki uzakonja to nalepko. Zanimivo. Zanimivo. Jaz mislim, da takšnega primera v zgodovini slovenskega parlamentarizma še ni bilo, da bi tisti, ki je izbral izvajalca, sodeloval še pri zakonu, napisal, kaj vse mora ta zakon vsebovati oziroma katere podatke mora dobiti, da lahko ta zakon fizično izvaja. Zanimivo, in zanimivo, da je med temi podatki pravzaprav napisano čisto vse - kje študira, kaj študira, študijski program, manjkata samo še ocena pri posameznih izpitih in številka čevljev. S čisto vsemi podatki bo zdaj ta izvajalec razpolagal.

Nikjer pa v zakonu ni urejeno: dolžina hranjenja podatkov, ali je to samo za čas študija ali lahko še 10 let po tistem. Poslušajte, poznamo zgodbe, kako se dela z arhivi in tako naprej. In moram reči, da ste tako s strani ministrstva, kot tisti, ki ste to napisali, zelo idealistični, kar zadeva zlorabe podatkov. Niti stvari, ki so transparentno jasne, ki jih vidi vsak običajen državljan kjerkoli, niste sposobni inšpekcijsko urediti in sankcionirati. Recimo na Stožicah. Vsi vidijo, da gre za prekomerno obremenjevanje delavcev, da gre za zlorabo delovnega časa, zlorabo plačil, zlorabo bivalnih pogojev in tako naprej, pa ni ta vlada sposobna organizirati sistema, kaj šele v enem takšnem sistemu, kjer gre pravzaprav za neko kolizijo interesov in uzakonitev te kolizije. To je zanimivo. In zanimivo, da nihče nima nobene slabe vesti na tem področju - ne ministrstvo, ne Vlada, ne predlagatelj. Študentje bodo pa ta velik napredek plačevali od tistega, kar jim država zagotovi s subvencijo. Ali bo država plačala 7 centov v tem primeru? Ne bo. To se pravi, tisti, ki bo elektronsko plačeval, to pa je študent.

In jaz ne razumem, da se tako zlahka pusti Državni zbor zapeljati v nek kanal, v neko pot, ko ima polna usta govora o

sociali, o pomoči o subvencijah in tako naprej. Po drugi strani pa tistim, ki to najbolj potrebujejo - to pa so socialne skupine, ki imajo omejene prihodke in študentje so zagotovo med njimi, še posebej tisti, ki prihajajo s podeželja, iz oddaljenih krajev - ti pa bodo plačevali nekim gospodom, ki so bili izbrani, 7 centov od vsakega obroka, ki ga bodo pojedli. 7 centov. In ni slučajno, da bo tej firmi, ki je bila izbrana, samo na račun tega za 3-krat ali 4-krat zraste letni promet. 3-krat ali 4-krat bo tej firmi zrasel letni promet samo zaradi uvedbe tega sistema. To uzakonjamo. In me prav zanima, kakšno je stališče tistih, ki ste tako socialno čuteči. Če ne gre v tem primeru za lobistični zakon, spoštovani kolegi, potem se vprašajmo, v katerih primerih gre za lobistični zakon. Tipično lobistični zakon - uzakonitev nalepke, uzakonitev poslovnega rezultata firme na tem področju, vnaprej jasno, pri toliko in toliko obrokih krat 7 centov je poslovni izid za to dejavnost povsem predvidljiv, izračunljiv. Uzakonili ste to. Firma Margento, ki bo izvajala to storitev, ima uzakonjen prihodek na tem področju. Tako kot je neka druga firma iz Novega mesta imela uzakonjeno, da je dobila 5,6 milijona za nalepko pri avtomobilskem zavarovanju. Uzakonili ste takrat to. In sedaj uzakonjamo popolnoma enako na tem področju.

Menim, da bi se morali v Državnem zboru vprašati, ali lahko to storimo na breme nekoga tretjega, da pobere po 7 centov iz vse populacije, ne vem, 50 tisoč študentov krat 200 ali 150 obrokov in to podarimo nekomu, da bo imel dober poslovni rezultat. To niso stroški poslovanja na tem področju, ker z nultim rezultatom tega zagotovo ne delajo. Študentje ne bodo plačali samo stroškovne cene storitev, ampak tudi zaslužek pri tej storitvi. Tisti, ki bo izvajal to storitev, bo imel neto poslovni rezultat, ki bo zelo pozitiven. Sprašujem se, ali mi lahko na področju urejanja socialnih razmerij, Ministrstvo za delo je pa tisto, ki je za to še posebej zadolženo in lahko da pristanek in stališče, da uzakonja tudi dobičkonosno poslovanje na tem področju iz študentskega fonda, iz študentskih štipendij, študentskih subvencij in tako naprej. To je uzakonjeno pranje denarja. To je uzakonjeno ožemanje študentov in tako naprej.

Mislím, da vsi tisti, ki ste tako navdušeni nad tem sistemom, kot gospod Kek in še nekateri, ki bodo najbrž tukaj imeli cel arzenal možnosti, da bodo to vabilo poslali študentom za Rock Otočec in tako naprej, da bodo tja prišli. To je ta nabor, fond teh podatkov, to je to. In zato je gospod tako navdušen in še slučajno je tam nekje zraven, v tisti grupaciji, ki je blizu temu sistemu Ultra in Magenti in tako naprej.

Skratka, predlagam, da se ta amandma sprejme, to je pač en približek, ampak zakon je treba zavriniti iz vseh teh razlogov, ki sem jih povedal. Zakon je treba zavriniti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala lepa.
Replika gospod Kek.
Izvolite.

FRANCI KEK: Hvala za besedo.

Gospod Tanko je mojster, da vse skupaj zmeša, pove in daje ljudem vtis, da je to vse skupaj povezano, neka firma iz Novega mesta, te nalepke, pač, nejasno pove. To je bila firma Mirage, posel je "zrihtal" Mirko Bandelj in firma je kasirala. Kakšni drugi iz Novega mesta pa nimajo ali kakšni ministri naši nimajo veze s tem.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.
K besedi se je javil gospod Žura.

DRAGO ŽURA: Hvala lepa za besedo.

Želel bi samo pojasniti ta del okrog stroškov, ker se govori, da bo nastal nek nov strošek. Drži, na eni strani nastane ta strošek 7 centov, ampak na račun tega stroška odpade več drugih stroškov, direktno, to so stroški papirja, preko katerega se danes s tem izvajajo, stroški tiska, stroški odčitavanja tega papirja in stroški celotne podpore, da se sploh lahko izdaja ta papir. Mislim, da gre za okoli 30 lokacij v Sloveniji, kjer 60 študentov non stop dela in tiska... / znak za konec razprave/ ta čas pa je tudi ovrednoten. Na drugi strani se izkaže, da bodo stroški novega sistema neprimerljivo nižji, kot so stroški sistema, ki se bo vpeljal. To je na direktni ravni. Na posredni ravni pa z določenimi drugimi rešitvami v zakonu, verjamem, da se bo zmanjšala tudi možnost zlorab zaradi, recimo, on line izmenjave z Zavodom za zdravstveno zavarovanje in se...

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Gospod Žura, čas je potekel, se opravičujem. Gospod Frangež se je javil.

MATEVŽ FRANGEŽ: Zelo zanimivo, na kakšen način pravzaprav iz relativno preprostih rešitev, ki jih je treba pospremiti z ustreznimi spremembami zakonodaje, če želimo implementirati nek nov sistem vodenja sistema, nov sistem, ki naj bi prinesel manj zlorab in večjo transparentnost sistema, do kakšnih fantomskih zgodb pravzaprav vedno znova v Državnem zboru pridemo. In sporočilo tistim, ki v tem vidijo uzakonjenje korupcije, uzakonjenje poslovnih rezultatov povezanih družb in podobno, bi želel vendarle sporočiti, da imamo za to v tej državi pristojne institucije. In priporočam, da ne kriminaliziramo čisto vsake točke, ki jo obravnavamo v Državnem zboru. Svoje je o tem že povedala Komisija za preprečevanje korupcije. Nenazadnje pa imate, mislim, tudi na to temo, ali pa je ta tema ena od derivatov vaših preiskovalnih komisij, tudi možnost, da te stvari natančno

raziščete in se takrat tudi pogovorimo o rezultatih tovrstnega kriminaliziranja različnih tem.

Mi imamo nek ustavni sistem in po tem ustavnem sistemu imajo različni ljudje tudi možnost predlagati zakon ali institucije. V tem primeru je pač to Državni svet, kjer je predstavnik predlagatelja državni svetnik. Kot poznavalec sistema, kot direktor ene od študentskih organizacij natančno ve, kako ta sistem funkcionira. Upam si trditi, da je verjetno ob ljudeh na ministrstvu eden od boljših poznavalcev te ureditve in izvajanja sistema v praksi. In predlagam, da tu ne zamerimo našemu ustavnemu redu, da je dal tudi Državnemu svetu to možnost, da je predlagatelj zakona.

In v tem pogledu se mi zdi pravzaprav dodana vrednost, da tisti, ki so neposredno vpeti v ta sistem, to je Študentska organizacija Slovenije, na podlagi veljavne zakonodaje, ne na podlagi zakona, ki ga sprejemamo danes, tisti, ki so prvi zainteresirani za to, da se sistem izboljšuje.

O izboru izvajalca smo lahko v medijih marsikaj prebrali. Jaz tu nimam vnaprej ustvarjenega mnenja, se ne čutim za to pristojnega, za to imamo v državi pristojne institucije, ki naj tu svoje povedo.

Drugič. Nedvomno je, da so študentje v tem trenutku tista populacija, v katero so uprte oči javnosti zaradi drugih sistemskih sprememb in kjer pogledi Vlade in Študentske organizacije niso tako enotni kot v primeru tega zakona. Državna sekretarka je že prej jasno povedala, da stvari pravzaprav gredo z roko v roki, da je Vlada s predlagatelji ta zakon tudi ustrezno uskladila in da tu torej ni velikih odprtih vprašanj.

Kar se tiče namigov o tem, kaj pravzaprav piše v zakonu, glede na razpravo gospoda Baroviča, še enkrat velja opozoriti na dopolnjeni predlog zakona, potem ko ga je obravnavalo matično delovno telo, v 3. členu zelo jasno piše, kaj pravzaprav po novem sistemu zbiramo. In sem vesel, da je prišlo tu do ustrezne dopolnitve, da tu ni dilem. In tam vidimo, da je izbrana alternativna verzija, kar pomeni številko mobilnega telefona ali elektronski naslov. Razumimo pa, da je treba za to, da spravimo delovanje sistema na nek višji tehnološki nivo - in jaz jamčim, da ne bo praktično nobenega študenta, ki ne bo izbral možnosti plačevanja in obračunavanja preko mobilnega telefona, četudi ta zakon omogoča alternativo, skladno s priporočili, ki jih je dala pooblaščenka za dostop do javnih informacij.

V tem pogledu bi bilo prav, da zakone, ki jih obravnavamo, obravnavamo v skladu s tem, kar s temi zakoni predvidevamo. Mislim, da gre za manjše spremembe sistema, ki bodo pa omogočile veliko in pozitivno spremembo v delovanju sistema. In to rečem v polni veri, nepovezano z ultrami in vsemi drugimi, ki so pač vpeti v potencialno delovanje tega sistema. Mislim, da to tudi ni predmet tega zakona. Če pa držijo indici, o katerih tako radi govorite v Državnem zboru,

pa vendar priporočam, da okrepite delo preiskovalnih komisij, ki jih imate v rokah. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želi še kdo razpravljati? Vidim tri roke, pa je najbolje, da odprem prijave. Prosim, prijavite se.

Gospod Pojbič, prosim, imate besedo.

MARIJAN POJBIČ: Spoštovani podpredsednik!

Najprej moram povedati, da bom ta amandma, ki ga je Slovenska demokratska stranka predlagala, podprl, hkrati pa seveda absolutno zavrnil predlagani zakon.

Ne morem in nikakor ne razumem, predvsem tukaj moram povedati, Poslanske skupine Socialnih demokratov. Po tem, kar je povedal moj poslanski kolega in vodja Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke Jože Tanko, je bilo zelo jasno, kam pelje ta predlog zakona. In tisti, ki poznajo gospoda Frangeža in gospoda Žuro in povezave, ki tukaj tečejo med temi ljudmi, jim je lahko veliko jasno, kako in zakaj ti ljudje med seboj na tak način, tako vehementno zagovarjajo ta predlog zakona. Tisti, ki te povezave poznajo, lahko to vedo.

In ta zakon. Sami veste, da je bil razpis, ki je bil pripravljen, izjemno problematičen. Razpis je bil pripravljen izključno za eno podjetje in nihče drug se na ta razpis ni mogel prijaviti. In tukaj pogledajte, v častniku piše Tomaž Frelih, direktor področja sistemi v podjetju Četrta pot, "z vso strokovno kompetenco trdim, da se na takšen razpis ne more prijaviti nobeno podjetje na svetu, razen Ulte in njenih hčerinskih podjetij". Če to ni dovolj težek argument, argument za to, da bi razumeli, da tukaj v ozadju gre za igro, ki ni v korist te države, državljanek in državljanov, še manj pa v korist študentov.

Po prejšnjem zakonu so te študentske bone in vse te stvari tiskali. Kdo jih je tiskal? Študentska organizacija in ves denar je ostal v študentski organizaciji. Sedaj ta denar, torej tisti centi, o katerih je govoril vodja poslanske skupine, gredo vnaprej, uzakonjeno v žep tega podjetja, o katerem danes govorimo, ki je seveda v solasti visokošolskega ministra gospoda Golobiča. In če še to ni, eno pogledajte, lepo vas prosim, gospod Kek, ne govorite stvari, o katerih nas ne morete prepričati, nimate nobenih možnosti za to, ker točno veste, da govorimo resnico in tokrat ne gre za nobeno politično vprašanje, tokrat gre za nekaj, kar je nedopustno, nesprejemljivo in absolutno parlament takega zakona ne more sprejeti, ne more sprejeti, ker je toliko pokazateljev, da je zadaj cel kup takih in drugačnih netransparentnih stvari, ki so v škodo teh državljanek in državljanov in vseh tistih, ki prispevajo za to, da imamo v proračunu denar, iz katerega se financirajo te stvari. In še enkrat poudarjam, nesprejemljivo je in nerazumljivo je.

Tukaj med nami sedi tudi vodja Poslanske skupine Socialnih demokratov gospod Kontič. Poglejte gospod Kontič, jaz sem prepričan, da vi kot vodja poslanske skupine razumete, za kaj gre pri tem zakonu. In če razumete, sem prepričan, ne morete dovoliti v nobenem primeru, da bi takšen zakon podprli, ne glede na to, če so v ozadja vmešani tudi nekateri poslanci iz vaše poslanske skupine. Vsi tisti, ki so poskušali dopovedati, da je v ozadju tega zakona možnost korupcijskega dejanja, so poskušali vse nas poslance opozoriti na to, da je tak zakon nesprejemljiv, in da ga v tem parlamentu ni možno sprejeti. Ni možno sprejeti. In še enkrat povem, da pri tem zakonu ne gre za levo, desno, srednjo ali katerokoli stranko, ampak gre izključno za to, da zaščitimo interese te države. In prav Državni zbor Republike Slovenije je tista institucija, ki mora počenjati ravno to, da vse odločitve, ki jih sprejema tukaj, mora sprejemati v interesu državljanek in državljanov Republike Slovenije. Nikakor pa ne v interesu posameznih političnih veljakov, predvsem pa še tistih, ki danes v tej dvorani sedijo in se tako lepo, bom rekel, nasmihejo meni sedaj tukaj, mislim tukaj na gospoda Žura. Gospod, jaz mislim, da vam ta cinični nasmeh ne bo veliko koristil, verjemite mi, ker je to nekorektno, predvsem nekorektno od vas. V tem Državnem zboru ima vsak poslanec pravico povedati, kako vidi stvari in predvsem takrat, ko začuti, da gredo stvari v napačno smer in da gredo v škodo slovenskih davkoplačevalcev. Ta odločitev sprejetja tega zakona gre prav v to smer. Zato, ker je na razpisu lahko sodelovalo samo eno podjetje, to je največji absurd, kar sem jih kdajkoli slišal, in tudi še vodja poslanske skupine je zelo jasno povedal, da takega zakona, takega predloga zakona še v Državnem zboru nismo sprejemali. In jaz sem seveda tudi v to prepričan.

In še, ko ste govoril gospod Žura, kaj pa tisti študentje, ki nimajo telefona? Ali za njih pa zakon torej ne velja? Kako je lahko tak zakon napisan in ta zakon je po moji oceni in zagotovo tudi po ceni Slovenske demokratske stranke diskriminatoren do tistih, ki telefona nimajo. Kako lahko mi nekaj uzakonimo, če nimajo vsi tisti, ki bi morali, torej tisti, ki so soudeleženi v tej zadevi, niti pogoja za to, da bi lahko sodelovali pri tem, ko bomo ta zakon sprejeli. To je diskriminacija in nesprejemljivo je. Nesprejemljivo je, da Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve dovoli sploh diskriminacijo. Vseskozi govorimo, da moramo čisto vse narediti, da izločamo diskriminacijo, da bodo vsi ljudje, državljanke in državljani imeli enake pravice. Tokrat vidim, da nekatere stvari enostavno spregledate in zato je nesprejemljivo.

Zato, takega zakona nikakor ne morem podpreti. Računam pa seveda na Socialne demokrate, da bodo tukaj razmislili in sprejeli odločitev, kot vedno radi zelo jasno povedo, da želijo, da bomo v tej deželi vsi enakopravni in da

diskriminacija ne pride v poštev, tukaj pa vidimo, da je vključena tudi diskriminacija.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

K repliki se je javil gospod Frangež.

MATEVŽ FRANGEŽ: Vsak v Državnem zboru ima pravico, da pove v tej dvorani, karkoli si pač že misli, v njegovem interesu pa je, da ne govori neumnosti.

Najprej glede očitane sodelovanja. Z gospodom Žuro sva svoj čas, ko sem bil sam aktiven na Študentski organizaciji, dobro sodelovala, jaz mislim, da je bil to čas, ko je Študentska organizacija predvsem v Mariboru izjemno napredovala, demokratizirala svoj sistem in tudi v očeh študentih po javnomnenjskih raziskavah, ki jih opravlja Pedagoška fakulteta Univerze v Mariboru, bistveno izboljšala svoj ugled in ratinge med študentsko populacijo. Še več, v tistem času smo sprejeli novo študentsko ustavo, ki je financiranja in nadzor nad finančnimi sredstvi Študentske organizacije postavilo kot demokratično kontrolo. Se pa strinjam z vsemi tistimi, ki menijo, da moramo tukaj nadzor tudi vnaprej okrepiti. Zame ne vzdržijo argumenti, da so sredstva Študentske organizacije nekaj, nad čemer ni javne kontrole.

Ta sredstva, o katerih pa danes govorimo, namenjena izvajanju sistema študentske prehrane, pa so ves čas podvržena vsaj dvojni kontroli. Najprej je to kontrola Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, kot tistega, ki bdi nad izvajanjem sistema. To je prva instanca kontrole. In drugič, tudi Računsko sodišče v tem segmentu, ko gre za nedvoumno proračunska sredstva, ima kadarkoli možnosti za to, da preverja skladnost in zakonitost porabe sredstev.

Glede na vse to, kar nekateri razlagajo o tem zakonu, jaz ne vem, jaz očitno nimam pravega predloga zakona, ker ta dopolnjen predlog zakona, ki ga je sprejel Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide ima 5 členov, pardon, členov je sicer več, do številke 5, vmes sta še dodatna dva člena, se pravi 7 členov. In jaz res ne znam med vrsticami prebrati vsega tega, kar nekateri tukaj vidite. Ne znam prebrati, gospod Pojbič. Pokažite mi brez insinuacij, s katerimi zelo radi, bom rekel, sicer razpolagate in jih, bom rekel, tukaj delite z vso slovensko javnostjo, brez kakršnekoli tehtne osnove za to, kar pravzaprav trdite. Postopki, kot so bili izvedeni na strani Študentske organizacije Slovenije, so bili preverjeni s strani Komisije za preprečevanje korupcije. Ni moj namen, da jih branim, nikakor. Naj pristojne inštitucije ugotovijo, na kakšen način so bili ti postopki izvedeni. Ponavljam, naj pristojne inštitucije ugotovijo, kako so bili ti postopki izvedeni. V vmesnem času pa predlagam, če pa imate vse te možne informacije, pa dajte ustrezne, bom rekel, tudi ovadbe na

pristojne inštitucije. Mimogrede, Študentska organizacija, ki jo med drugim vodi gospod Žura ...

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Gospod Frangež, čas za repliko je potekel.

MATEVŽ FRANGEŽ: Samo zaključim stavek - mi je na mariborski kalvariji naklonil lep transparent: "Frangež, izdal si nas!" Zadnje, kar si želim, je to, da bi z neke posebne naklonjenosti do kogarkoli branil študentsko organizacijo. Mislím pa, da gre za takšne rutinske spremembe zakona, da so tovrstne velike razprave v Državnem zboru absolutno nepotrebne.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.
K repliki se je javil tudi gospod Kek.

FRANCI KEK: Hvala za besedo.

Kolega Pojbič je dejal, da govorim neresnico. Neresnico govorite vi, gospod Pojbič, in vi veste, da govorite neresnico. Gregor Golobič ni solastnik Magente. In ta zakon ni zakon ministrstva za visoko šolstvo, pač pa zakon ministrstva za delo. Če pogledate, gospe sta z ministrstva za delo oziroma spada pod ministrstvo za delo, se opravičujem.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.
Gospa Jeraj, izvolite.

ALENKA JERAJ: Hvala za besedo, še enkrat.

Jaz sem ministru Svetliku postavila poslansko vprašanje v zvezi z izvajanjem subvencionirane študentske prehrane oktobra lani. Povedal mi je, da so na Primorskem že prešli na sistem elektronicizacije. Kolikor jaz vem, sistem ne deluje najbolje in bi pričakovali kakšno analizo s strani ministrstva, menda to nadzorujete. Nekajkrat naj bi zadeva že kolapsirala oziroma crknila, po domače. Zato bi bilo fino, da nam poveste, kako stvar funkcionira. Minister je tudi povedal, da bodo maja 2010 na ta sistem prešli vsi študentje. Kolikor vem, tudi to še ne funkcionira. Me boste popravili, če se motim.

Da pa se favorizira telefonsko številko, najbolj kaže to, da je za tiste študente, ki res imajo možnost se odločiti za kartico, ta stane 15 evrov. Zakaj ni kartica zastonj ali pa z neko malo bolj sprejemljivo ceno? Zato, da bi se najbrž lažje študentje odločili za telefonsko varianto, ker je pač za njih cenejša. In ne govoriti, da smo tukaj proti študentom in da hočemo nekaj narediti. Če pač želiš, da se bo odločal med varianto A in B, daš B varianto veliko dražjo, pa se bo sigurno za A odločil. Ampak to ni najbolj pošteno. Glede na to, da ima Vlada še nekaj časa, upam, da bom te odgovore tudi dobila.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

K besedi se je javila tudi gospa Kopač Mrak.
Prosim.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo.

Jaz bi tudi želela ločiti dve stvari, razpis, pristojnosti ŠOS-a in pa zakon, ki določa možnosti, da se izpelje elektronicizacija, ki je bila določena in dogovorjena leta 2007.

Gre za to, tako kot sem prej povedala, da je ključni cilj ministrstva transparentnejša poraba javnih sredstev. Na račun elektronicizacije in izmenjave baz podatkov bo to doseženo.

Vprašanje razpisa in postopkov je v pristojnosti Študentske organizacije Slovenije, kjer je Urad za preprečevanje korupcije naredil pregled in ugotovil, da pri tem razpisu ni bilo korupcije. Povedala sem, da je tudi ministrstvo v skladu s svojimi pristojnostmi poslalo in v skladu s tistimi segmenti, ki ga imamo mi možnost nadzirati, ni bilo nepravilnosti. Kar smo pa ves čas želeli in v odprtem dialogu s Študentsko organizacijo vodili, je pa prav želja in pritisk, da se držijo časovnice, ki je bila dogovorjena že v preteklosti. Ugotavljamo, da časovnica ni bila, da se je popravljala. In da tako danes poročilo kaže, da je bil s 1. 4. 2010 opravljen test na področju Univerze na Primorskem. 17. 5. naj bi celotna Primorska bila elektronicizirana, torej, da študenti Univerze na Primorskem dostopajo do tega, s 1. 7. 2010 pa naj bi se prešlo na celotno območje. To je naša pristojnost, ŠOS-u smo ves čas apelirali, da morajo v skladu z zakonom, ki jim je določil rok, to tudi izvesti.

Kar se pa tiče samih postopkov, je pa to stvar organov, ki so za to v tej državi pristojni. In če se vrnemo nazaj, da s tem zakonom neko korupcijo uzakonjamo, to dejansko ni res, ker kot je že povedano, dejansko vsi ti postopki že tečejo, tudi brez te spremembe zakona. Torej na Univerzi na Primorskem so študentje podpisali izjavo in so dovolili uporabo svojih mobilnih telefonov. Poročilo kaže med drugim tudi, da se je samo manj kot 1 % odločil za kartico, da je velika večina za mobilne telefone. Je pa pomembno. Mi bomo tudi od ŠOS-a zahtevali poročilo, kaj se dogaja, kakšne so bile napake, tako da tu smo v tej komunikaciji, ampak pristojnosti so jasno razmejene. Smo pa tudi, ko je prišel ta predlog zakona in ko je prišla pobuda, da se informacijsko pooblaščenko povpraša o tem, kakšno je mnenje glede prvega predloga, smo podprli predlog in v bistvu je zdaj predlagan člen tako dopolnjen, da onemogoča, da jasno zamejuje tako način, namen uporabe teh podatkov, kateri podatki se lahko pridobivajo, način hrambe in tudi to, da lahko posameznik kadarkoli zahteva oziroma 30 dni po tem, ko je izrabil pravico do subvencionirane prehrane, zahteva izbris svojih podatkov iz hrambe. Torej, da je ta sorazmernost med tem, da uporabljaš njegove osebne podatke in njegovo možnostjo, da zahteva izbris. Torej, mislim, da je s

tega vidika zakon dobro dopolnjen in tak kot je sedaj, v tej obliki absolutno sprejemljiv in zagotavlja varstvo osnovnih osebnih podatkov. Če pa prihaja do zlorabe, imamo pa zopet v tej državi institucije, ki so za to odgovorne in morajo svoje postopke izpeljati. Zakon tak, kot je, je zelo enostaven, celo poleg tega člena, o katerem zdaj govorimo, je pomemben v tem, da izpopolnjuje tudi nekatere napake, ki so bile v preteklosti predvsem to, da na žalost ni bilo jasno zapisano, da upokojenci pa niso upravičeni do subvencioniranja študentske prehrane. Ne boste verjeli, da se nam tudi takšne možnosti zlorab pojavljajo prav zaradi sistema, ki danes obstaja, da gre preko tiskanih bonov, kjer je pa bilo že tudi pojasnjeno, da ta sistem, tudi ta, ki je danes, veliko stane in da že sedaj se strošek tega vzdrževanja sistema dejansko prenaša na študente in da bo sedaj s to elektronicizacijo sistem cenejši. Je pa res, še enkrat bi rada poudarila, treba ločiti, kar zakon predlaga na eni strani, kjer je varstvo pravic osebnih podatkov močno izpostavljeno, in po drugi strani sam potek razpisa in posla, ki ste ga omenjali. Tukaj ni povezave. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želi še kdo o 3. členu in amandmaju k temu členu? Ne. Potem zaključujem razpravo in prehajamo na 4.a člen in amandma k temu členu. Želi kdo razpravljati? Ne. S tem zaključujem razpravo.

O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zboru odločali v petek, 18. 6. 2010, v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda. Prekinjam tudi 18. sejo zboru, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri. Obenem vas obveščam, da se bo ob 13. uri začela 15. izredna seja Državnega zboru.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 16. JUNIJA 2010 OB 11.46 IN SE JE NADALJEVALA 17. JUNIJA 2010 OB 9.02.)

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam nadaljevanje 18. seje Državnega zboru.

Obveščam sem, da se današnjega nadaljevanja seje ne morejo udeležiti naslednji poslanki in poslanci: Darja Lavtižar Bebler, Melita Župevc, mag. Vasja Klavora, Miro Petek, Zmago Jelinčič Plemeniti, mag. Anton Rop, Gvido Kres, mag. Branko Grims, Mirko Brulc do 12. ure, Vili Rezman in dr. Vinko Gorenak od 10. do 15. ure. Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **9. TOČKO DNEVNEGA REDA – NA PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O GENERIČNI PROMOCIJI KMETIJSKIH IN ŽIVILSKIH PROIZVODOV, V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina 27 poslank in poslancev, s prvopodpisanim Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 27 poslank in poslancev, s prvopodpisanim Jožetom Tankom, zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku predlagateljev zakona Robertu Hrovatu. Besedo ima Robert Hrovat.

ROBERT HROVAT: Hvala za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav, gospod minister, kolegice, kolegi!

Znano je, da proizvodnja in pridelava, predelava kmetijskih in živilskih proizvodov v Sloveniji predstavlja pomemben ekonomski in družbeni dejavnik. Z vstopom Slovenije v Evropsko unijo se je povečal uvoz agroživilskih proizvodov na slovenski trg, tako da so konkurenčni pritiski na domače ponudnike že povzročili poslabšanje ekonomskega položaja nekaterih proizvodnih sektorjev. Vstop Slovenije v Evropsko unijo je po drugi strani spodbudil tudi nove možnosti intenzivnejšega nastopa slovenskih ponudnikov agroživilskih proizvodov na enotnem trgu Evropske unije. Vendar so za zdaj rezultati skromni. Zavedati se moramo, da naravne danosti za kmetijsko proizvodnjo v Sloveniji in model agroživilske verige ne omogočata masovne in cenene proizvodnje kmetijskih pridelkov in živil. Pomembna ovira pri izvoznem prodoru pa je pogosto tudi pomanjkljivo poznavanje posebnosti in kakovosti v Sloveniji pridelane hrane. Krepitev konkurenčnosti domačih proizvajalcev kmetijskih in živilskih proizvodov ter ustvarjanje novih tržnih možnosti sta zato med ključnimi dejavniki dolgoročnega razvoja agroživilskega sektorja v Sloveniji. Slovenski ponudniki kmetijskih in živilskih proizvodov se uvrščajo v kategorijo najmanjših, seveda v primerjavi s konkurenti iz tujine. S tem je posledično omejena tudi možnost financiranja aktivnosti, informiranja potrošnikov ter promocije, ki na prehranskih trgih predstavlja ključni element uspešnosti poslovanja ter razvoja te gospodarske dejavnosti. Aktivnosti generične promocije za pospeševanje prodaje in porabe kmetijskih in živilskih proizvodov so ustaljena sestavina javnih politik razvitih držav.

Tudi v Republiki Sloveniji se že nekaj let izvajajo aktivnosti, ki jih lahko uvrščamo med generično promocijo, vendar je treba za večjo učinkovitost področje celovito normativno urediti. Temeljna značilnost aktivnosti generične promocije je, da ne izpostavljajo posameznih blagovnih znamk oziroma proizvajalcev, temveč so tovrstni programi usmerjeni v zagotavljanje temeljnih kompetenc potrošnikov in s tem omogočajo kvalificirano izbiro hrane, kar je zagotovo v javnem interesu. Z nesistematičnim pristopom k aktivnostim generične promocije slovensko agroživilstvo in nacionalno gospodarstvo v celoti izgubljata pomembno spodbudo h krepitvi konkurenčnosti in hitrejšemu ekonomskemu razvoju. Pripravljeni predlog zakona

ureja načrtovanje in izvajanje generične promocije kmetijskih in živilskih proizvodov v Republiki Sloveniji ter vzpostavlja temelje za izvajanje generične promocije ter informiranje potrošnikov. S sistematičnim pristopom k aktivnostim generične promocije bo slovensko agroživilstvo in nacionalno gospodarstvo v celoti pridobilo pomembno spodbudo konkurenčnosti in ekonomskega razvoja, saj se bo povečan obseg promocije odrazil v večji porabi promoviranih kategorij proizvodov in bo s tem posredno pozitivno vplival na razvoj domačega kmetijstva in živilstva ter na prehranjevalne navade prebivalstva.

Pomemben prispevek predlaganega zakona je uvedba načela javno-zasebne participacije tudi pri financiranju aktivnosti generične promocije. Zakon predvideva financiranje teh aktivnosti z zasebnimi sredstvi, ki izvirajo iz obveznih prispevkov zavezancev, govorimo o zasebni participaciji, ter sredstev proračuna Republike Slovenije, ki se namenijo za sofinanciranje teh aktivnosti, v višini do 50 % celotnega proračuna za promocijske aktivnosti. Z uvedbo obvezne participacije se preseže problem zagotovitve nujnega 50 % deleža zasebnega kapitala pri programih generične promocije, kot to zahtevajo smernice skupnosti za državno pomoč.

Ker je temeljni cilj zakona sistemska ureditev načrtovanja in izvajanja generične promocije kmetijskih in živilskih proizvodov ter informiranje potrošnikov o kakovosti in varnosti kmetijskih in živilskih proizvodov v Republiki Sloveniji in ker se s tem zakonom želijo vzpostaviti temelji za evropsko primerljiv model izvajanja generične promocije ter informiranja potrošnikov, v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke pričakujemo vašo podporo. S tem boste omogočili, da bo slovensko agroživilstvo in nacionalno gospodarstvo pridobilo pomembno spodbudo konkurenčnosti in ekonomskega razvoja.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa za uvodno obrazložitev mnenja.

Dajem besedo predstavniku Vlade. Besedo ima mag. Dejan Židan, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Prosim.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Gospod predsednik, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Vlada Republike Slovenije ne podpira te oblike osnutka zakona, čeprav se zaveda potrebe po zakonu o promociji živil in hrane slovenskega izvora, ker ta zakon v bistvu ne rešuje osnovnih dilem, ki jih je treba rešiti. Ta zakon govori samo o generični promociji. V Sloveniji želimo vzpostaviti ne samo generično promocijo, ki je manj pomembna, ampak zlasti promocijo po shemah višje kakovosti, saj večina slovenske hrane zajema sheme višje kakovosti in to želimo urediti z zakonom.

Ta zakon ne ureja upravljanja z zbranim denarjem, saj upravljanje ne more biti v korist deležnikov, to je države, ki prispeva svoj delež, in tudi primarne kmetijske proizvodnje in predelave kmetijskih proizvodov, torej proizvodnje hrane.

Tisto, kar je tukaj pomembno, mi ne podpiramo, da je nosilec izvajanja promocije državna institucija, Direktorat za varno hrano, saj administracija ni usposobljena za izvajanje tovrstnih aktivnosti, ampak je usposobljena za druge zadeve. Takšna oblika zbiranja denarja ni v skladu s trenutnimi shemami, kakršne si zamišljamo. Zlasti pa je pomembno naslednje povedati. Tovrstno promocijo je treba imeti, tudi zato je v tem trenutku osnutek zakona o promociji kmetijskih proizvodov in hrane že toliko pripravljen, da gre 23., to je naslednji teden, v obravnavo Svetu za kmetijstvo in podeželje Republike Slovenije. In če bo ta svet osnutek, ki ga je slovenska administracija pripravila, torej Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, sprejel, pomeni, da gre osnutek zakona, ki je pa že večinoma usklajen z deležniki, to je Kmetijsko-gozdarsko zbornico, Zadružno zvezo in tudi s Sindikatom kmetom ter s slovensko živilsko predelovalno industrijo. Ta osnutek zakona, ki ga mi pripravljamo, je že precej usklajen, zato bo ta zakon tudi primerno ogrodje. Pri promociji hrane si ne moremo privoščiti, da gremo v takšen projekt na način, da nismo v celoti usklajeni z deležniki. Seveda smo razmišljali, ali je možno, da k temu osnutku zakona, ki ga je predlagatelj predlagal, v bistvu rešitve, ki jih že imamo dogovorjene, vključimo, saj bi potem to bil skupen projekt, kar bi bilo v našem interesu, vendar na žalost ta struktura osnutka, ki je predstavljena, ne omogoča takšne nadgradnje, poleg tega pa še razgovori z deležniki niso končani.

Za konec pa dovolite, da se zahvalim za mnenje, ki ste ga predlagatelji izkazali z vložitvijo tega zakona, in to je mnenje, da je v slovenskem prostoru potreben zakon o promociji, in to iz dveh razlogov. Prvič, ker moramo slovenskemu potrošniku povedati, da je uživanje slovenske hrane koristno ne samo za pridelovalce in predelovalce, ampak za vsakega slovenskega potrošnika posebej, hkrati pa je to ena izmed konkurenčnih prednosti, ki jo sosednje države že izrabljajo, mi je pa še ne.. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil Janko Veber.

JANKO VEBER: Hvala za besedo. Lep pozdrav tudi v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov!

V Poslanski skupini predloga zakona o generični promociji kmetijskih in živilskih proizvodov ne bomo podprli, saj si želimo, da sprejmemo tak zakon na tem področju, ki bo v

čim večji možni meri, glede na evropske predpise, promoviral proizvode domačih proizvajalcev in predelovalcev hrane.

Tako imenovana generična promocija ne dovoljuje navajanja nacionalnega porekla. Dovoljeno pa se je sklicevati na nacionalno poreklo, če se izvaja promocija shem kakovosti in prostovoljnih označb. Slovenski proizvajalci so tako bolj zainteresirani za promocijo shem kakovosti kot za generično promocijo.

Naslednja bistvena vsebinska razlika med tem, kar je zapisano v tem predlogu zakona, in kar potrebujejo slovenski proizvajalci, je tudi v tem, da jim moramo omogočiti izvajanje promocije preko reprezentančnih organizacij, ne pa preko organa v sestavi ministrstva. Namen promocije je predvsem tržni pristop in marketinško upravljanje vseh blagovnih znamk. Za Direktorat za hrano na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano bi težko trdili, da je marketinško in tržno učinkovit in predvsem usposobljen, da se v teh zahtevnih gospodarskih in finančnih razmerah kosa z vsemi izzivi, ki jih te razmere narekujejo.

Še posebej zaskrbljujoče pa je tudi dejstvo, da, kot vse kaže, predlog zakona zapira možnost koriščenja evropskih sredstev za področje promocije. To je ravno tako zelo pomembno vprašanje, kajti sredstva so ključna, kako bomo lahko izvajali to promocijo. In če lahko k temu pripomorejo tudi sredstva EU, potem moramo narediti vse, da se to tudi dejansko omogoči.

Nejasno je v tem zakonu tudi razmerje financiranja promocije med državo in proizvajalci kmetijskih proizvodov, njihovimi združenji, živilsko predelovalnimi podjetji in njihovimi združenji. In ravno te nejasnosti med razmerji, kako bo kdo vplival in zagotavljal promocijo kmetijskih proizvodov in izdelkov, ki se predelujejo, so bistvene, da lahko sprejmemo učinkovit zakon oziroma zakon, ki se bo v praksi lahko izvajal.

Zaradi vseh naštetih vsebinskih pomanjkljivosti zakona, kot sem povedal, ne bomo podprli oziroma menimo, da ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Pričakujemo pa, da bo Ministrstvo za kmetijstvo pripravilo za Vlado predlog zakona, ki bo v teh zahtevnih gospodarskih razmerah pomembno vplival na to, da bo trženje domačih proizvodov učinkovitejše, kar lahko pomembno vpliva na prihodnjo gospodarsko rast. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil Robert Hrovat.

Prosim.

ROBERT HROVAT: Hvala lepa za besedo še enkrat.

S kmetijsko proizvodnjo se v Sloveniji ukvarja okoli 77 tisoč kmetij, s proizvodnjo živilskih proizvodov pa okoli 400 podjetij, ki zaposlujejo okoli 17 tisoč ljudi. In vsi ti so

praktično nekonkurenčni na trgu. Smo izredno majhni v primerjavi z enotnim trgom Evropske unije in tudi vse naše sosednje države bistveno več vlagajo v promocijo živil.

Za kaj pravzaprav gre pri generični promociji? Združuje različne aktivnosti informiranja potrošnikov o kakovosti in varnosti, tudi o standardih varovanja okolja in pa dobrobiti živali pri proizvodnji hrane. Torej ne izpostavlja posameznih blagovnih znamk oziroma proizvajalcev, ampak zelo na splošno vse v interesu proizvajalcev hrane in tudi potrošnikov. Kot sem že rekel, vse države Evropske unije imajo vzpostavljen nacionalni sistem načrtovanja in izvajanja generične promocije živil in živilskih proizvodov. Kaj predlagamo v Slovenski demokratični stranki? Predlagamo sistemsko ureditev načrtovanja in izvajanja generične promocije kmetijskih in živilskih proizvodov. Predlagamo tudi obvezni prispevek zavezancev, prispevna stopnja se določi na podlagi predloga programa promocije.

Morda nekoliko podrobneje o samih ključnih poudarkih. Govorimo o javno-zasebni udeležbi, kajti generična promocija živil predstavlja relativno visok strošek, predvsem so to visoki stroški oglaševanja. Brez tega pa generične promocije ni. Zato menimo, da je združevanje javnih in zasebnih sredstev dobra rešitev. Tudi vpliv zasebnega sektorja pri vsebinskem načrtovanju dobi potem svojo težo. Torej tisti, ki bodo plačevali v ta sklad, ki se ustanavlja, imajo tudi besedo pri tem, kako se bo izvajala ta generična promocija. Gre za sistemski pristop, kljub temu da je bilo prej rečeno, da se koncepta razlikujeta, govorim o konceptu Ministrstva za kmetijstvo in našem konceptu, vendar kljub vsemu ta naš predlog zagotovo spodbuja konkurenčnost in pa zagotavlja ekonomski razvoj. Na koncu bi bil rezultat vsega tega tudi zagotovo večja poraba slovenske hrane in boljši razvoj domačega kmetijstva in živilstva. Ta javno-zasebni vložek smo si zamislili tako, da 50 % krije država iz svojega lastnega proračuna in 50 % je zasebnega kapitala tistih interesentov, ki bi si to želeli. Kdo bi bil zavezanec? Zavezanci bi bili vse tiste fizične osebe, samostojni podjetniki in pa pravne osebe, ki proizvajajo živila oziroma hrano na Slovenskem. Mi smo določili osnovo za fizične osebe katastrski dohodek, za samostojne podjetnike dobiček iz dejavnosti in za pravne osebe izkazano dodano vrednost.,

Naš predlog temelji na nadgradnji Direktorata za varno hrano znotraj Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Zakaj smo se odločili za takšen način? Zato, ker že sedaj ta direktorat nadzira varnost in kakovost kmetijskih in pa živilskih proizvodov. Od sedaj naprej bi ta direktorat opravljal tudi razvojne in strokovne naloge na tem področju in bi podpiral tudi vse aktivnosti v zvezi z informiranjem. Zato menimo, da bi bila takšna rešitev ustrezna.

Kar se sistemiziranja načela programiranja tiče, so aktivnosti do zdaj na področju generične promocije le občasne

in so brez kakršnekoli kontinuitete. Zato mi predlagamo nek temeljni dokument, ki smo ga mi poimenovali strategija generične promocije. Sprejela bi ga Vlada in notri bi bila vsa vsebinska in finančna izhodišča. Seveda je potem treba izdelati tudi letni izvedbeni dokument, torej govorim o programu generične promocije. Tukaj bi pa bistveno bolj natančno opredelili aktivnosti in izdelali jasne prioritete, ki so najpomembnejše.

Kar se tiče finančnih posledic. Mi smo predvideli v letu 2012 milijon evrov s strani Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in približno milijon evrov bi se pobralo od zavezancev, od tistih, ki bi vplačali v sklad, o katerem govorimo. Da si bomo lažje predstavljali, kaj to pomeni v primerjavi z našimi sosednjimi državami. V Avstriji imajo na tem področju, torej pri promoviranju generičnih promocij živil, zaposlenih 50 ljudi, ki se ukvarjajo samo s tem, proračun pa imajo 20 milijonov evrov. Italija iz proračuna namenja 50 milijonov evrov. Madžarska ima 35 zaposlenih in približno 6 milijonov evrov porabijo vsako leto za generično promocijo živil. Nemčija porabi 100 milijonov evrov na leto. Francija ima kar 300 zaposlenih, in to ne samo v Franciji, ampak tudi v drugih državah, še v 34 drugih državah, ki se ukvarjajo s promocijo njihovih lastnih blagovnih znamk. Za to porabijo približno 55 milijonov evrov. Če poslušamo samo te številke, potem si lahko predstavljamo, kje smo Slovenci in koliko so naši proizvodi poznani po svetu, koliko namenjamo za to. Do zdaj nismo praktično namenili nič. Zdaj predlagamo, da se ta zadeva sistemsko uredi in se za to namenjajo sredstva, seveda glede na program, ki bi ga pripravila Vlada. Oblike delovanja so po Evropi zelo različne. Povsod pa je to kombinacija javnih sredstev in zasebnega kapitala. In zato smo tudi mi v svojem predlogu predlagali takšen način. Zelo smo majhni, zato je treba še toliko več narediti na sami promociji. V mnenju Vlade, ki sem ga danes zjutraj dobil in prebral, piše, da gre za dva različna koncepta. Ja, najbrž res, ampak jaz mislim, da bi bilo kljub vsemu možno in prav, da se ta naš zakon nadgradi, danes je prvo branje, da se o sami vsebini pogovarjamo in na koncu najdemo skupne rešitve, ki bi pripeljale do tega, da bodo naši proizvodi v Evropski uniji ali pa po svetu bistveno bolj prepoznavni. Ampak niti ne gre toliko za Evropo, gre tudi za domač trg. Tudi na domačem trgu so tuji pridelovalci, dobavitelji bistveno bolj agresivni, kot smo mi sami, kot bi se sramovali naše lastne hrane, ki je zagotovo kvalitetna in dobra in bi bilo treba vse narediti, da bi se ta slovenska hrana v večji meri konzumirala.

Na hearingu novega ministra gospoda Židana je bila ta promocija slovenske hrane ključna oziroma glavna tema in jaz sem vesel, da je minister to izpostavil na takšen način in vidim, da je pristopil tudi že k izdelavi svojega lastnega zakona, torej zakona Ministrstva za kmetijstvo,

ki bo očitno imel nekoliko drugačen koncept. Vendar pa jaz mislim, da v osnovi mislimo vsi enako. Za promocijo je treba narediti bistveno več.

Zato jaz predlagam, glede na to, da je to prvo branje, da predlog Slovenske demokratske stranke podprete, gre v nadaljnjo obravnavo in ga potem nadgradimo z amandmajsko obliko. Jaz mislim, da v tem, kar je v mnenju Vlade, in tem, kar imamo mi zapisano, ni velike razlike, zato bi bilo možno zadevo pripeljati do neke skupne točke. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil Franc Bogovič.

FRANC BOGOVIČ: Lep pozdrav, spoštovani predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani minister!

Predlog zakona o generični promociji kmetijskih in živilskih proizvodov je že dlje časa materija, s katero se ukvarjajo številni slovenski kmetijski ministri in mislim, da je v zadnjem času tudi vse večje zavedanje v evropskem in tudi v slovenskem prostoru, da je prehranska varnost ena od strateških usmeritev vsake države. Ta prehranska varnost pomeni, da je, prvič, dovolj hrane, da je ta hrana zdrava in da je tudi cenovno dostopna. Ko govorimo o tej prehranski varnosti v Sloveniji, vidimo, da nas ta nivo samooskrbe v zadnjih letih, ki pada, v veliki meri tudi že ogroža in da je zagotovo treba nekaj postoriti za to, da bo tudi slovenska prehrana dobila na veljavi, da se bo slovenski potrošnik še bolj navezal na v Sloveniji proizvedeno hrano. Zagotovo je tudi zakon o generični promociji eno od orodij za pripravo okoliščin, v katerih bo takšna hrana tudi dobila svoje mesto pri slovenskem potrošniku.

V času nastajanja tega zakona so potekala številna pogajanja med partnerji, ki v tem zakonu nastopajo. Ti partnerji so na eni strani najprej proizvajalci hrane, bodisi so to kmetje, kmetijska podjetja in v njihovem imenu so vedno zastopali stališča tudi predstavniki Kmetijsko-gozdarske zbornice in Sindikata kmetov. Zelo pomemben partner v tem zakonu so tudi slovenska živilsko predelovalna podjetja, ki v veliki meri tudi pridelujejo to v Sloveniji pridelano hrano. Oni nastopajo direktno največkrat tudi na trgu hrane in kmetijskih proizvodov. Tretji partner, zelo pomemben, pa je zagotovo tudi država oziroma v njenem imenu Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. V teh pogajanjih je prišlo do kar nekaj takih ključnih dilem. In tudi to, da se te dileme niso popolnoma razčistile, je v največji meri razlog, da ta zakon ni že prej prišel na poslanske klopi in bil predlagan s strani Vlade. Te dileme, ki so bile vedno predmet teh debat, so sledeče. Prva je ta, na kakšen način zbirati sredstva od kmetov, kmetijskih podjetij, živilsko predelovalne industrije, da bodo ta sredstva pobrana na pravičen način, se pravi, da

bodo participirali v zbiranju teh sredstev predvsem tisti, ki lahko pričakujejo koristi od tega zakona, se pravi sami pridelovalci hrane. Tukaj gre za eno dilemo, ali je osnova za prispevek katastrski dohodek, ki ga pobira davčna uprava, kot je predlagano v zakonu, ki ga imamo danes na mizi, ali pa je osnova za zbiranje tega prispevka prodaja izdelkov, se pravi vezano na kilogram mesa, na liter mleka, na kilogram sadja oziroma kakor bo določeno. To je prva dilema, ki je ves čas ločevala.. Moram reči, da poznam stališča proizvajalcev hrane, ki se bolj nagibajo k temu, da bi bil prispevek proizvodno vezan, ne pa, da s takim zakonom uvedemo novi davek za slovenskega kmeta.

Druga dilema, ki je prav tako razdvajala oziroma so se kresala mnenja, je bila ta, kdo bo upravljal s tem denarjem. Ali bo to podobno, kot je v tem zakonu, kjer bi naj to bil Direktorat za varno hrano preko proračunskega sklada, kjer v bistvu s tem skladom upravlja ministrstvo, program dela Vlada. To je ena pot, ki je možna. Druga, s katero so se pa bolj strinjali pridelovalci hrane in tudi živilsko-pridelovalna industrija, pa je, da bi se to upravljanje z denarjem dalo nekemu, ki se tudi ukvarja s trženjem in je bližje temu kupcu, zaradi tega to ne bi bila vladna, ministrska služba, ampak bi bila neka druga oblika, v kateri bi se izdelal program in bi dejansko tisti najbolj zainteresirani tudi imeli glavno vlogo v tem delu promocije slovenske hrane. V tem času, ko se je v teh vladnih krogih in s temi partnerji vrstila ta debata, lahko rečemo, da smo v Sloveniji priča ene, po mojem občutku in po mojem mnenju zelo dobre akcije, ki je organizirana v okviru Zbornice kmetijskih in živilskih podjetij, to je akcija Kupujmo slovensko, ki smo jo imeli moč spoznati tudi v Državnem svetu, kjer so jo nosilci te akcije tudi predstavili. In tudi izkušnje iz te akcije govorijo v tej smeri, da je tukaj potreben nek konsistenten stalen pristop, in dejansko to akcijo lahko vodijo tisti, ki z njo tudi upravljajo in imajo na koncu koncev tudi določene koristi in posredno tudi slovenski kmet. Žal se tej akciji doslej niso pridružili drugi, da je to Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij. Tista podjetja, ki so pristopila k tej akciji, pa so za enkrat še osamljeni jezdec, Mislim, da se imamo marsikaj še naučiti iz te po mojem prepričanju zelo kvalitetne akcije in tudi odzivi, ki potekajo tudi v slovenskih supermarketih, letos poteka to v Mercatorjevih, je dala na nek način odgovor, da slovenski potrošnik ceni slovensko hrano in je treba na tem področju nekaj postoriti.

V Slovenski ljudski stranki pričakujemo od ministrstva in partnerjev, da sedaj, ko imam tudi sam te informacije, da ti pogovori potekajo in da je nivo tega soglasja bistveno večji, kot je bil v preteklosti, da naj partnerji skupaj z ministrstvom čim prej pripravijo takšen zakon, s katerim se bodo sami strinjali, zakon, ki ga bodo, če smem temu tako reči, vzeli za svojega tako v tistem delu, ko se bodo

dogovorili, kako bodo zbirali sredstva, kakor tudi v drugem delu, kako bodo preko tega zakona promovirali kvalitetno slovensko hrano. In tukaj mislim, da je ta priložnost, ki je bila že danes omenjena s strani ministra, da se predvsem v okviru shem kakovosti najde slovenska hrana, ki je za razliko od marsikatere, ki se pojavi na slovenskih policah, bistveno višjega kakovostnega razreda, pridelana v okolju in na do ljudi prijazen način in mislim, da je to tista pot, po kateri bi bilo treba iti v promocijo slovenske hrane in tudi združiti javna sredstva ministrstva in tudi sredstva tistih, ki ta sredstva zbirajo.

V Slovenski ljudski stranki tudi nasprotujemo temu, da bi takšno promocijo vodil eden izmed direktoratsv znotraj ministrstva, ampak mislimo in smo trdno prepričani, da bodo promocijo bistveno bolje vodili tisti, ki niso v teh birokratskih službah, ampak se ukvarjajo z direktno proizvodnjo in pa tudi s trženjem teh izdelkov, zato bodo kakšne drugačne oblike primernejše. Predlagamo tudi, da se v predlogu zakona sledi temu, da je osnova za plačilo prispevka proizvedena hrana, da so osnova proizvedeni izdelki in ne neka nova davščina, kot je to v tem zakonu v okviru deleža od katastrskega dohodka davka od dobička, ampak se dejansko v okviru partnerjev dogovorijo za to zadevo.

V Slovenski ljudski stranki pričakujemo, da ministrstvo skupaj s partnerji čim prej pripravi zakon, ki bo med njimi usklajen. Ker mislimo, da je prav, da je tam pripravljen zakon in da je tam usklajen, tega predloga zakona o generični promociji kmetijskih in živilskih proizvodov, ki ga imamo sedaj v obravnavi, ne bomo podprli.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev bo predstavil Matjaž Zanoškar.

Prosim.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala, spoštovani predsednik. Spoštovani minister, kolegice in kolegi!

Stališče Poslanske skupine DeSUS glede Predloga zakona o generični promociji kmetijskih in živilskih proizvodov je naslednje.

Gre za predlog zakona, katerega cilj je po navedbi predlagatelja systemska ureditev načrtovanja in izvajanja generične promocije kmetijskih in živilskih proizvodov ter informiranja potrošnikov o kakovosti in varnosti kmetijskih in živilskih proizvodov v Sloveniji.

Zakon med drugim predvideva obvezni prispevek zavezancev. Zavezanci za plačilo obveznega prispevka v sklad za promocijo bi bile fizične in pravne osebe, ki se ukvarjajo s pridelavo kmetijskih proizvodov z namenom njihove prodaje, ter fizične in pravne osebe, ki se ukvarjajo s prodajo živilskih proizvodov z namenom njihove prodaje. Ti naj bi v sklad

prispevali 50 % sredstev za promocijske aktivnosti, do največ 50 % pa tudi državni proračun. Država naj bi v prvem letu uporabe zakona, to je leta 2012, prispevala milijon evrov, kasneje pa naj bi se ta vsota povečevala v skladu s sočasnim povečevanjem vsote, ki bi jo prispevali iz zasebnega sektorja.

Predlagatelji navajajo, da želijo z omenjenim predlogom zakona zagotoviti sistemski pristop k aktivnostim generične promocije, s čimer naj bi slovensko agroživilstvo in nacionalno gospodarstvo v celoti pridobilo pomembno spodbudo h konkurenčnosti in seveda tudi ekonomskemu razvoju.

V Poslanski skupini DeSUS se strinjamo z mnenjem Vlade, da naj bi zakonske rešitve promocije kmetijskih in živilskih proizvodov temeljile na uresničevanju poglobitvenih ciljev, ki stremijo k sistemski ureditvi načrtovanja, financiranja in izvajanja generične promocije in tudi promocije shem kakovosti in prostovoljnih označb.

Cilj tovrstne promocije mora vsekakor biti v čim večji možni meri promovirati in informirati tako, da bodo od tega imeli korist tudi slovenski proizvajalci in predelovalci hrane.

V predlogu, ki je pred nami, promocija shem kakovosti in prostovoljnih označb ni predvidena, kar pa je po naši oceni bistveno za promocijo slovenske proizvodnje. Iz predloga zakona tudi ni razvidno, v kakšnem razmerju naj bi se financirala generična promocija iz prispevkov in koliko bi zanj prispeval državni proračun.

Ker naj bi bil eden od ciljev tega zakona tudi, da pri načrtovanju in izvajanju promocije sodelujejo tudi proizvajalci kmetijskih proizvodov in njihova združenja, živilskopredelovalna podjetja in njihova združenja ter država, bi pričakovali, da bo predlog zakona opredeljeval tudi način, na katerega naj bi se participacija izvajala. V predlogu, razen v temeljnih načelih, niso navedene konkretne izvedbe tega načela.

Predlog tudi ne predvideva dodatne strokovne okrepitve Direktorata za varno hrano v okviru Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki bi bile nujne za uspešno izvajanje tega predloga zakona. Tako bi bilo treba poskrbeti za kadre za strateško planiranje promocijskih aktivnosti, kot na primer strokovnjake s področja tržnih raziskav in marketinškega upravljanja splošnih nacionalnih shem kakovosti v smislu upravljanja blagovne znamke.

Ob tem pa je treba opozoriti, da predlog zakona temelji na uredbah Evropske unije, ki trenutno niso več aktualne. Sicer pa iz razprave in tudi predstavitve gospoda ministra vidimo, da med predlagatelji in med ministrstvom obstajajo le majhne razlike glede pogledov na urejanje tega področja, zato se nam zdi primernejše, da počakamo, da ministrstvo oblikuje oba zakona in da podpremo zakona, ki ju bo predlagala Vlada oziroma ministrstvo.

Poslanska skupina tega predloga zakona ne bo podprla.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil Miran Györek.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani gospod minister, kolegice in kolegi!

Predlog zakona o generični promociji kmetijskih in živilskih proizvodov naj bi postopoma omogočil vzpostavitev sistema generične promocije in bi bil primerljiv z najučinkovitejšimi modeli v razvitih državah. Vse lepo in prav. Tudi ministrstvo pripravlja predlog zakona o generični promociji, s čimer se bo informiranje in izobraževanje potrošnikov o kakovosti in varnosti hrane, standardih varovanja okolja in dobrobiti živali pri proizvodnji hrane v prihodnje učinkovitejše izvajalo.

Pri aktivnostih generične promocije gre za zagotavljanje temeljnega znanja potrošnikov o kakovosti kmetijskih in živilskih proizvodov, predvsem pa za posredovanje aktualnih informacij, kar je v javnem interesu. Tovrstne aktivnosti bodo pripomogle k večji ozaveščenosti potrošnikov in posledično k izboljšanju tržnega položaja proizvajalcev, ki zagotavljajo kakovostne kmetijske, živilske proizvode. Sam predlog zakona predvideva ustanovitev javne agencije, ki naj bi imela zaposlenih 7 do 10 oseb od katerih bo del prezaposlenih uslužbencev z Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Financiranje aktivnosti generične promocije bo zagotovljeno z združevanjem zasebnih in javnih virov, kot to zahtevajo področni predpisi Evropske unije. Ciljni proračun agencije je predviden v višini, kot jaz tukaj vidim iz predloga, 5 milijonov evrov letno, kar naj bi bil minimalni obseg za tovrstne institucije, pri čemer je načrtovana postopna rast do ciljne vrednosti proračuna agencije. Koliko je ta ciljna vrednost sicer iz tega ni bilo možno razbrati. Primerljive zneske smo sicer danes slišali od predlagatelja, kar pa mislim, da je vseeno za naš obseg kmetijske proizvodnje in naše možnosti zdaleč preambiciozno. Zasebni viri bodo zagotovljeni s prispevkom kmetijskih gospodarstev in živilskopredelovalne industrije, pri čemer je določen visok stopnji prag in razmeroma nizka prispevna stopnja. Polovica sredstev za financiranje programov bo zagotovljena s slovenskim proračunom. Sicer pa o financiranju še kasneje.

Proizvodnja in predelava kmetijskih in živilskih proizvodov v Sloveniji predstavlja dejansko pomemben ekonomski družbeni dejavnik, čeprav ugotavljamo, da samooskrba pada že pod kritično mejo, zdaj že pod 40 %, kot smo seznanjeni. S kmetijsko proizvodnjo se ukvarja okoli 80 tisoč kmetij, s

proizvodnjo živilskih proizvodov pa okoli 400 podjetij, ki zaposlujejo tudi okoli 17 tisoč ljudi, kot smo danes slišali.

Z vstopom Slovenije v Evropsko unijo in z vključitvijo v enotni trg so se razmere na prehranskih trgih pomembno spremenile. Odprtje slovenskega trga, ki je bil v večini agroživilskih blagovnih skupin do pristopa zaščiteno z razmeroma visoko stopnjo carinskih dajatev, je sprožilo povečanje uvoza agroživilskih proizvodov. Te spremembe so občutili domači ponudniki in tudi potrošniki. Domači ponudniki se na domačem trgu soočajo z izrazitimi konkurenčnimi pritiski. Porabniki pa so izpostavljeni intenzivnim promocijskim aktivnostim.

Če se vrnem zdaj na tisti del predloga oziroma na tiste člene, kjer imamo v Slovenski nacionalni stranki največ pomislekov oziroma zadržkov in bi bilo treba v nadaljnji obravnavi predloga temeljiti o tem razmisliti in najti morda kakšno boljšo solucijo. To je predvsem 11. člen, ko gre za financiranje sklada v okviru agencije, in sam 12. člen, to je pobiranje prispevkov s strani Dursa. Med zavezanci predlagatelj tukaj navaja več kategorij od A1 do A4, B1, B2, ampak imam občutek, da so tista temeljna nosilna kategorija tiste fizične osebe, ki se ukvarjajo s pridelavo kmetijskih proizvodov z namenom njihove prodaje. Gre torej v glavnem za vse kmetovalce, vse proizvajalce hrane, kajti jasno je, da proizvajajo hrano z namenom prodaje, če je vsaj toliko lahko še pridelajo. Ravno ta skupina bi naj nosila tudi največji delež financiranja tega sklada in za osnovo naj bi bil vzet katastrski dohodek kmetijskih zemljišč, ki se ugotovi za predhodno leto na podlagi predpisov ugotavljanja katastrskega dohodka. Prispevna stopnja je tukaj, tako predlagatelj, 2 % od osnove, vstopni cenzus pa 400 evrov. To je ravno tisto, s čimer se v naši stranki glede predloga ne strinjamo, kar se tiče financiranja. Pomenilo naj bi zopet dodatno obremenitev že tako ali tako obubožanega slovenskega kmeta, če izvezemo nekaj tistih velikih kmetov, katerim bi to ne predstavljajo ne vem kakšnega odhodka. To pa, kar sem danes slišal, tudi varianta o plačevanju prispevka na osnovi realizacije same kmetijske proizvodnje pri posameznih proizvajalcih kmetijskih proizvodov, bi bila na nek način bolj pravična in bolj sprejemljiva kot pa neka obveza na osnovi samega katastrskega dohodka. Dvomim, da lahko slovenski kmetovalec premore kakršno koli dodatno obremenitev, čeprav je ta predlog zakona, sama promocija je smiselna in bi posredno tudi v nadaljevanju sam kmetovalec imel kakšno korist od tega, če bo ta promocija rodila neke sadove, če jo bo nadziralo ustrezno strokovno osebje in bo nek efekt od tega.

V Slovenski nacionalni stranki imamo predvsem zadržke glede organizacije oziroma financiranja sklada in pričakujemo v nadaljnji obravnavi kakšno boljšo rešitev in bomo takrat tudi svoje stališče podali.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil Milan Gumzar.
Prosim.

MILAN GUMZAR: Hvala za besedo. Spoštovani gospod predsednik, gospod minister, kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Stališče Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije o Predlogu zakona o generični promociji kmetijskih in živilskih proizvodov je sledeče. V Liberalni demokraciji Slovenije nas žalosti dejstvo, da se zakon o generični promociji kmetijskih pridelkov in živilskih proizvodov rojeva že več kot deset let. Krivda za to je po našem mnenju porazdeljena med vse dejavnike v kmetijstvu in živilskopredelovalni industriji. Zadnji spodleteli poizkus se je zgodil ob koncu mandata prejšnje vlade, ko so zakonskim rešitvam ostro nasprotovale kmečke organizacije.

V Liberalni demokraciji Slovenije menimo, da mora biti glavni cilj takega zakona izboljšanje informiranosti domačih potrošnikov o pridelavi in predelavi ter o kakovosti, varnosti, posebnih lastnostih in prehranjevalnih koristih slovenskih kmetijskih in živilskih proizvodov. Poudariti je treba, da bodo predmet promocije le slovenski kmetijski in živilski proizvodi. Bistvo generične promocije pa je dejstvo, da posameznih blagovnih znamk oziroma proizvajalcev ne izpostavlja, zato delimo mnenje, da bi morala neka institucija ali, na primer, Direktorat za varno hrano ali posebna agencija ali neka tretja postati blagovna znamka slovenske hrane. Delujoči sistem generične promocije s stabilnimi in zadostnim virom financiranja bo po našem mnenju pomembno prispeval k izboljšanju položaja slovenskega kmetijstva in živilskopredelovalne industrije. Danes je promocija slovenskih kmetijskih pridelkov in živilskih proizvodov razdrobljena in nesistematična, kar velja tudi za ukrepe Agencije Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja na področju pospeševanja prodaje slovenskih kmetijskih proizvodov in živil. Žalostno stanje na tem področju je treba ponazoriti z naslednjimi podatki. Sredstva, ki smo jih v zadnjih letih namenili za izvajanje promocijskih aktivnosti za slovenske kmetijske in živilske proizvode, letno niso preseгла milijonov evrov. Po predlogu zakona, ki ga je kmetijsko ministrstvo pripravilo pod vodstvom bivšega ministra Iztoka Jarca, bi letno v skladu z generično promocijo zbrali okoli 7 milijonov evrov, vendar so načinu razdelitve finančnih obveznosti nasprotovale kmečke organizacije.

Po predlogu Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano z letošnje pomladi naj bi šlo za generično promocijo skoraj enkrat manj denarja po različici iz leta 2008. Obravnavani predlog zakona pa višine sredstev niti ne konkretizira. In sedaj k bistvu. Po nekaterih podatkih je samo

mlekarski gigant Danone v enem letu v promocijo svojih izdelkov na slovenskem trgu vložil približno 5 milijonov evrov. Primerjava, ki je ni treba dodatno komentirati.

Če hočemo slovenskemu kmetijstvu in slovenski živilskopredelovalni industriji dobro, moramo čim prej najti za vse sprejemljive rešitve, zagotoviti stabilen in zadosten vir financiranja, čim prej sprejeti zakon in začeti z generično promocijo slovenskih kmetijskih pridelkov in živilskih proizvodov. Po našem mnenju pri dokončni izvedbi tega projekta, o nujnosti katerega, vsaj upamo tako, se vsi strinjamo, ni prostora za strankarsko nabiranje političnih točk. Ključne pri tem projektu ne smejo biti politične stranke, temveč dejavniki v kmetijstvu in živilsko predelovalni industriji.

Bistvena pomanjkljivost obravnavanega predloga zakona je po našem mnenju prav dejstvo, da ne vemo, kaj o vsebovani zakonski rešitvi menijo tisti, ki naj bi jim bil prvenstveno namenjen in bodo generično promocijo v veliki meri tudi financirali. Hkrati so zakonske rešitve iz obravnavanega predloga sumljivo podobne rešitvam, ki jih je vsebovala ena izmed starejših delovnih različic zakona, ki ga pripravlja Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in je v tem trenutku bistveno izboljšana.

In zadnje. V Liberalni demokraciji Slovenije bomo upoštevali tudi odklonilno mnenje ministrstva do predloga zakona ter dejstvo, da je stranka, predlagatelj, imela možnost sprejeti zakon, ko so vodili vlado, pa te naloge niso opravili.

V Liberalni demokraciji Slovenije smo prepričani, da je glavna odgovornost za čimprejšnjo zakonsko rešitev področja generične promocije kmetijskih pridelkov in živilskih proizvodov na sedanjem vodstvu Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter posledično tudi Vladi.

V Liberalni demokraciji Slovenije pričakujemo, da bo ministrstvo v čim krajšem možnem roku končalo delo na svojem predlogu zakona in ga dokončno uskladilo s partnerjem na področju kmetijstva in živilskopredelovalne industrije. Pričakujemo tudi javno zavezo, da bo Vlada predlog zakona v zakonodajni postopek posredovala v najkrajšem možnem roku.

V Liberalni demokraciji Slovenije obravnavani Predlog zakona o generični promociji kmetijskih in živilskih proizvodov ne bomo podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev.

Besedo ima Bogdan Barovič.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala lepa. Kolegice in kolegi!

V osnovi pozdravljam idejo o tem, da spregovorimo o slovenski hrani. Moram reči, da me izraz "generični" moti, jaz

bi rekel o slovenski izvirni promociji kmetijskih in živilskih proizvodov.

Drugič. V izvajanju predstavnikov strank v stališčih poslanskih skupin smo slišali tudi pomisleke glede možnosti pridobivanja oziroma nepridobivanja evropskih sredstev. Tudi tu dajem podporo takšnemu predlogu zakona, ker je resnica, sicer z lepimi besedami povedana, pa je večina ljudi ni razumela, ta, da vse kmetijske subvencije, ki jih daje Evropa, jih daje samo z enim namenom, da ti ne proizvajaš tiste hrane. Evropa želi, da, ne vem, jabolka gojijo na Bavarskem za večji del Evrope, govorim na pamet seveda, in s tem sistematično uničujejo, vsaj po moji presoji, tudi avtohtone ali izvirne živilske ali prehranske izdelke, ki so tipični za neko državo. Poleg tega moramo vedeti še nekaj, da je hrana pravzaprav energija. In tako kot velja pravilo, da je dobro, da vsaka država stremi k energetski samozadostnosti, v prenesenem pomenu pomeni tudi to, da je za Slovenijo nujno, da stremi k prehranski zadostnosti oziroma še več, da je ta izvirna promocija kmetijskih in živilskih proizvodov razvidna tako doma, kot v tujini.

V vseh teh pogledih osebno takšen predlog zakona podpiram. Seveda je popolnoma razumljivo, da ne moremo imeti države vedno za molzno kravo in je treba sklade oblikovati tako, da vsakdo, ki ima nekaj od tega, vanj tudi prispeva. Je pa res tisto, kar je moj kolega iz Slovenske nacionalne stranke izpostavil, da predvideni način financiranja oziroma polnjenje tega sklada je vprašljivo. Glede na tisti del, ki obremenjuje kmeta, ali je trenutno stanje oziroma ali je pravzaprav na splošno kmet sposoben ali bo sposoben sofinancirati tako imenovano slovensko izvorno promocijo kmetijskih in živalskih proizvodov. Verjetno bi že bil pripravljen to storiti v primeru, če bi od tega nekaj imel, torej nekoliko več imel, kot pa bo dal. To je tudi tisto vprašanje, ki poraja dvom ali, zaradi katerega se človek sprašuje, kako ravnati: ali ta zakon podpreti ali ne. Dobro, slišali smo, da je v pripravi drugačen zakon, ki naj bi ga pripravila Vlada. In se sprašujem osebno, ali bo ta zakon res kaj drugačen in v čem bo drugačen. V teh desetih letih, kar sem v Državnem zboru, sem z obeh strani, da ne bo pomote, z opozicijskih in koalicijskih, velikokrat slišal, kako je, ko nekdo predlaga zakon. Saj je fino, da ga predlagaš, ampak mi v vladi imamo že v pripravi bolj celovitega, bolj popolnega. Ampak večkrat se je, to se je povedalo velikokrat, zgodilo, da takšnih zakonov potem nismo videli nikoli več. Veste, zapomniti se vseh obljub, da zdaj bomo mi naredili drug zakon, pa čez dve leti ali pa leto pa pol vedeli, ali so ga v vladi pripravili ali ne, je malo dvomljivo.

V osnovi osebno pozdravljam iniciativo, pozdravljam to pobudo za slovensko izvornost promocije kmetijskih in živilskih proizvodov in tudi vse ostale cilje. Vprašljivo je, kot sem že sam povedal, financiranje. Res. bi pričakoval, da

bi se včasih z eno vsebino, ki je že podana v obliki zakona in s predlogom ali pa z osnutkom, ki naj bi nastajal, obe strani srečali in uskladili tisto, kar je dobro na eni in na drugi strani, da je na koncu cilj tega zakona, ali bo to vladni ali bo SDS-ov, da Slovenija nekaj pridobi, da slovenska izvirnost prehrambenih izdelkov nekaj pridobi in da omogočimo slovenskemu kmetu, da ponovno obudi to dejavnost in da smo srečni lahko v Sloveniji, da ga imamo in da vemo, da skrbi za zadosnost slovenskega naroda z odlično zdravo in domačo hrano. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Robert Hrovat kot predlagatelj.

ROBERT HROVAT: Hvala lepa še enkrat.

Poglejte, jaz sem vesel, da pravzaprav vsi govorimo podoben jezik ali pa vsi govorimo isto. Treba je narediti nekaj za promocijo slovenske hrane. Sedaj bom tudi jaz zelo poenostavil. Nekaj je treba narediti. Ne rečem, da se na Ministrstvu za kmetijstvo ni v tem času naredilo nič. Se je, verjamem, da so se trudili na Direktoratu za varno hrano, vendar naredilo se je pa premalo. Narediti je treba več. Zato tudi v Slovenski demokratični stranki predlagamo ta zakon. Ko sem poslušal stališča poslanskih skupin, pravzaprav se razlikujemo v malenkostih, v niansah. Jaz mislim, da kljub vsemu bi bilo možno ta zakon z amandmajsko obliko spremeniti na tak način, da bi bil sprejemljiv za vse. Spomnimo se, da smo sprejemali tudi zakone, kjer je bilo več kot 60 % členov amandmiranih, sploh v tem mandatu zdaj se to pojavlja večkrat. In nobenega problema ni, da teh 15 členov ali 16, kolikor jih je, z amandmaji spremenimo tako, da bomo vsi zadovoljni.

Poglejte, še enkrat je treba povedati, za kaj pravzaprav gre pri generični promociji živil. Gre za informiranje potrošnikov o kakovosti in varnosti hrane, o standardih varovanja okolja in dobrobiti živali pri proizvodnji hrane. To mislim, da je vsem in vsakomur jasno. Če bomo na tak način pristopili, se bo tudi za potrošnika bistveno lažje odločati za domačo hrano. Prej je kolega povedal, za Danone sem tudi jaz vedel ta podatek, 5 milijonov evrov je v Slovenijo vložil. Ali veste, kaj je to? Potem se pa sprašujemo, zakaj ne jedo naših jogurtov, zakaj ni večje povpraševanje in večja prodaja naših lastnih izdelkov. Mi doma ne naredimo nič za promocijo naše hrane, kaj šele v tujini. To, kar se je govorilo, da bomo sedaj ožemali kmete oziroma pridelovalce hrane itd. Poslušajte, brez nič ni nič. Jaz mislim, da je v interesu tistih, ki pridelujejo hrano, da so pod neko skupno blagovno znamko, da gredo z neko promocijo, da je to skupna promocija in da pride do prodaje in do dodane vrednosti konec koncev. Če tega ne bo, če bomo samo čakali, da bo Vlada denar dajala, pogledajte, proračun pogledajte, pa boste videli. V proračunu denarja ni. In če ne bomo šli vzajemno, da se ustanovi nek

sklad, iz katerega bi se ta sredstva lahko črpala za to našo promocijo, potem ne bo nič. Če bomo res pričakovali samo to, da bo Vlada dala, potem pozabimo vse to.

Ko sem bral mnenje Vlade o tem našem zakonu, kje se razhajamo. Razhajamo se v tem konceptu okoli sheme kakovosti ali pa generične promocije. V stališču Vlade piše, da so slovenski proizvajalci bolj zainteresirani za promocijo shem kakovosti kot pa za generično promocijo, zato se Vlada zavzema, da bi v Sloveniji vzpostavili množične sheme kakovosti, v katere bi bila vključena večina slovenskih proizvodov z nekoliko višjimi kakovostnimi standardi. Kaj to pomeni? Ali to pomeni, da bo to narejeno samo za izbrance, ali to pomeni, da bo to narejeno tudi za tistega malega kmeta, ki prideluje in prodaja mogoče na tržnici, na trgu, kjerkoli pač prodaja? Da ne bomo pozabili na tiste male kmete, ki jih je v Sloveniji veliko. Govorim male, ne govorim o teh nekih konglomeratih, ki na veliko proizvajajo hrano, recimo iz podjetja, v katerem ste bili vi prej, da ne bomo pozabili tiste, ki so manjši. Razlika je v financiranju. Očitajte nam, da ni razvidno, kako in v kakšni višini naj bi določili prispevek države, kot je to predvideno v 10. členu. Najmanjši problem. Lahko se dogovorimo. Z amandmajem zadevo razrešimo in ne bo nobenega problema.

Naslednje, na kar opozarjate, izvajanje teh aktivnosti v zvezi s promocijo. Mi smo rekli, da naj bo to na Direktoratu za varno hrano, vi trdite, da bi bilo treba strokovno okrepiti s kadri za strateško planiranje, tudi s strokovnjaki s področja tržnih raziskav, marketinškega upravljanja, splošnih nacionalnih shem kakovosti v smislu opravljanja blagovne znamke. Seveda, saj to je normalno, kako pa bomo drugače. Če bomo samo jamrali, kako bi bilo treba okrepiti te službe, potem ne bo nič. Zakaj jih pa ne okrepimo? Saj imamo vse možnosti, pravzaprav vi jih imate na Ministrstvu za kmetijstvo. Zakaj tega ne naredimo?

Kar se tiče razlik. Razlike so te, ki sem jih sedaj navedel, drugih ni. Če tega ne moremo uskladiti v naslednji fazi, v drugem branju, potem ne vem, kako si to predstavljamo. Jaz mislim, da gre tukaj za nek drug problem. Jaz upam, da zavrnitev tega zakona, ki ste ga napovedale pravzaprav vse poslanske skupine, ne gre na račun tega, ker je predlagatelj Slovenska demokratska stranka. Večkrat nam je bilo očitano, da forsiramo neke zakone, ki jih Vlada že pripravlja in bo sistemsko uredila določena področja.

Sedaj bom navedel samo en primer. Spomnimo se zakona o kmetijskih zemljiščih. Julija 2009 smo ga vložili mi kot Slovenska demokratska stranka. Takrat nam je bilo očitano, da smo naredili neko kopijo zakona, ki ga pripravlja Vlada. Zdaj je junij 2010, ampak tega zakona še vedno ni. Še vedno ga ni. In to je tisto, na kar je kolega Barovič opozarjal. Govorimo, kako bomo sistemsko zadevo uredili, potem pa to stoji tam v

predalu, samo da zadeva gre mimo in gremo naprej, tako kot smo imeli do zdaj.

Zadnji rok na Vladi je bil celo 11. marec, da bi ga morali sprejeti. Še vedno ga ni. Torej ne zdrži to, da se gremo neko kopiranje. Takrat smo bili obdolženi, da smo prekopirali nekaj, ampak nismo. Izhajali smo iz potreb kmetov in tistih, ki se s kmetijstvom ukvarjajo. Nekaj še o dodatni obremenitvi kmeta ali pa proizvajalca slovenske hrane. Še enkrat trdim, da brez nič ni nič. Če ne bo vložka, ne more biti promocije. V gospodarstvu je podobno. Zakaj se povezujejo gospodarstveniki v neke večje združbe: da lažje nastopajo skupaj na trgu z isto blagovno znamko. In to je intenca predlagateljev. To želimo. Res ni treba gledati na ta zakon tako, češ, ker je predlagatelj Slovenska demokratska stranka, ga bomo pa zavrnil. Oni nas zasuvajo z nekimi zakoni non-stop. To je odraz našega dela. Vzemite to, kakor hočete. Jaz mislim, da je prav, da tudi opozicija predlaga tisto, kar mislimo, da je prav. Jaz verjamem, glede na to, da ste vsi napovedali, da ta zakon ne bo sprejet, ne bo spuščen v nadaljnjo obravnavo, jaz res pričakujem, da bo zakon, ki ga napovedujete, gospod minister, res čim prej tukaj na mizi. Ker drugače bo vse tisto, kar ste govorili na hearingu na matičnem delovnem telesu izzvenelo nekam... To je pravzaprav pomoč vam in tudi vsem pridelovalcev hrane v Sloveniji, da nekaj naredimo skupaj za promocijo. Tako kot je zdaj, ni nič.

Prej sem govoril o državah, ki nas obkrožajo, koliko sredstev namenjajo za promocijo. Mi se pogovarjamo o milijonu evrov. Mi ta milijon evrov ali pa dva milijona ali pa teh nekaj milijonov moramo uporabiti za to, da bomo slovenskega potrošnika prepričali, da naj je slovensko hrano. Mi bomo težko prepričali v Avstriji, naj pijejo naše mleko, naj jedo, ne vem kaj. To bo težko. Ampak treba je pa res narediti napor, da bo Slovenec jedel slovensko hrano. To mora biti naš cilj. To pa lahko dosežemo tudi s takšnim zakonom, kot ga mi danes predlagamo. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Janez Ribič..

JANEZ RIBIČ: Hvala za besedo. Spoštovani prisotni, gospod minister!

Promocija kmetijskih in živilskih proizvodov je zagotovo potrebna. Vendar pa je predlog zakona preveč pomanjkljiv, da bi ga bilo možno sprejeti v takšni obliki. Nasprotujemo namreč predlaganemu načinu pobiranja sredstev za promocijo, obenem pa je tudi ustanovitev javne agencije za promocijo najverjetneje nepotrebna. Osnovna pomanjkljivost zakona je dejstvo, da predlog slovenskim kmetom samo jemlje, ne da bi za poslovanje kmetij imel naprej kakršenkoli pozitiven učinek. Zakon o generični promociji ima namen izboljšanja informiranosti

potrošnikov o kakovosti in varnosti hrane, standardih varovanja okolja in dobrobiti živali pri proizvodnji hrane.

V Slovenski ljudski stranki pa dobro vemo, da so kmetje v te standarde vložili večji del dohodka v zadnjih petih letih, in neumno se nam zdi, da jih bodo morali zdaj še predstavljati porabnikom. Menimo, da bi morale biti tovrstne aktivnosti v večji meri financirane iz drugih virov.

Sporen se nam zdi tudi predlog, da se prispevek za promocijo od kmetov pobira preko katastrskega dohodka, saj je ta po svoji definiciji popolnoma nekaj drugega, kot je osnova za pobiranje sredstev za promocijo. Pri generični promociji gre za informiranje o prehranskih koristih posameznih vrst kmetijskih proizvodov in njihovi priporočeni porabi na primer mesa ali mleka. Takšna promocija zato v skladu z evropskimi pravili ne sme vsebovati navedbe porekla proizvoda, blagovnih znamk ali posameznih proizvajalcev, zato bi učinek sprejetja zakona o generični promociji lahko bil tudi povečanje prodaje tujih blagovnih znamk hrane v Sloveniji.

Kot smo že omenili, se nam tudi ustanavljanje raznoraznih agencij ne zdi smotrno, saj bi promocijo kmetijskih in živilskih proizvodov lahko opravljal oddelek v sklopu Agencije Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja, ki bi za ta oddelek vodila tudi bazo in ostale tekoče zadeve. Sicer pa vemo, da se osnutek zakona, o katerem se govori že več kot 10 let, trenutno usklajuje v okviru širše delovne skupine, ki jo sestavljajo tudi predstavniki zainteresiranih skupin kmetov in živilskopredelovalne industrije ter Ministrstva za finance. Pogovori se vrtijo predvsem okrog dveh vprašanj, in sicer glede tega, koliko sredstev naj se nameni sami generični promociji in koliko tako imenovanim shemam kakovosti. Kolikor vemo, so kmetje, ki predstavljajo primarni sektor, zainteresirani predvsem za čim večjo okrepitev shem kakovosti. Pri le-teh pa gre za promocijo in pospeševanje prodaje kmetijskih in živilskih proizvodov z določenimi nadstandardi, ki v skladu z merili nosijo tudi osebne označbe, na primer nacionalni oziroma evropski zaščitni znak za ekološko pridelavo in predelavo.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bi se s slednjim predlogom zagotovo bolj strinjali, zato se tudi nadejamo, da bo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano skupaj z delovno skupino čim prej pripravilo sistemski in usklajen zakon o promociji kmetijskih in živilskih proizvodov.

Hvala.

PRESEDNİK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Ivan Grill.

IVAN GRILL: Hvala lepa za besedo, spoštovani gospod predsednik. Spoštovani gospod minister!

Slovenska država se, žal, do slovenskih kmetov že ves čas obnaša zelo, zelo mačehovsko. In očitno je namen tudi v prihodnje, da tega odnosa ne misli spremeniti, kot bi kmetje želeli, pričakovali. Predvsem pa bi bilo to koristno za vse - kmete in tudi Slovenijo.

Smo ena izmed redkih evropskih držav, ki ima relativno neoporečno naravo, nimamo onesnaženosti, kot so v drugih državah, in to je tista ključna prednost, ki bi jo lahko pri pridelavi in predelavi hrane uporabili. Kmetje danes, ki se ukvarjajo s kmetijstvom, imajo velike težave predvsem s prodajo svojih izdelkov. Velike težave imajo. Pa naj bodo to veliki ali mali kmetje. Zakaj? Zato, ker imamo na trgovskih policah številne proizvode iz drugih evropskih držav, ne nazadnje tudi iz drugih celin. In bojim se, da verjetno še nismo uspeli odkriti, ne samo v Sloveniji, ampak na splošno, ali takšna hrana, ki z ene celine prihaja na drugo, nima kakšnih negativnih posledic na samo zdravje ljudi.

Sam lahko rečem zase, da nikoli ne kupim v trgovini hrane, ki ni slovenskega porekla. Tudi če je iz Italije, če je iz Avstrije, če je iz Nemčije, je ne kupujem, ker, prvič, želim spodbujati kmetijstvo Slovenije, drugič pa predvsem zato, ker ne prihaja iz slovenske zemlje. In naši kmetje, kot sem rekel, imajo velike težave, ker je v trgovinah njihova hrana predraga, ker je veletrgovci niso pripravljene toliko plačati zato, ker jo dobijo iz Avstralije, Južne Amerike in drugih držav. Ampak to je slabo. Jaz sem trdno prepričan, če bi bili slovenski potrošniki bolj ozaveščeni, saj ozaveščenost po navadi s stopnjo izobrazbe raste, ampak kljub temu ljudje smo pripravljene za svoje zdravje dati vse, kar imamo. In če bi bili slovenski potrošniki bolj ozaveščeni, bi bili pripravljene plačati tudi za slovensko hrano nekoliko več. Prvič je bolj okusna, drugič je bolj kvalitetna in ne nazadnje tudi bolj neoporečna.

Če pogledamo recimo vsak v svojem okolju, vidimo, da določeni kmetje ali pridelovalci hrane lahko preživijo. Preživijo lahko sicer s trdim delom, z veliko dela, pa relativno slabimi zaslužki. Ampak na kakšen način preživijo? S pomočjo zadrug, kjer so uspešne, da se tam, povezujejo in skušajo tudi promovirati svojo hrano. Jaz lahko govorim konkretno za Dolenjsko, kjer so tiste kmetijske zadruge, ki so v pomoč kmetom, veliko so naredili ravno pri promociji hrane, in to slovenske hrane, ter so se uspeli tudi na ta način plasirati v velike trgovske sisteme. Potem imamo kmete, ki sami promovirajo svojo hrano, imajo tudi prodajo na domu. Zelo pogosto se zdaj srečujemo s tako imenovanimi mlekomati, kjer dobijo kmetje trikrat ali celo štirikrat več za liter mleka, kot pa bi ga dobili od mlekarn., Ampak to je velik strošek za kmete, lasten vložek, ker se zavedajo, da brez takšnega vložka ne bodo uspeli svoje hrane prodati oziroma to, kar pridelajo. In zato tukaj govoriti, da ta rešitev, ki je v zakonu, da tudi pridelovalci nekaj prispevajo za promocijo te slovenske hrane,

ne bi bilo za njih sprejemljivo, mislim, da to ne drži povsem. Vsak kmet, sem trdno prepričan, od najmanjšega do največjega, bi bil pripravljen nekaj prispevati, kajti ta strošek bi se mu zagotovo v zelo kratkem času povrnil s prodajo svoje hrane. Slovenski potrošniki so pripravljeni, kot sem že rekel, plačati več za dobro, kvalitetno hrano. V našem okolju je zelo razvit turizem. Kot mi je poznano, recimo turisti, ki so v hotelih, kjer preživljajo počitnice, z veseljem iščejo kmetije, kjer je možno kupiti slovensko hrano, od mesnih izdelkov do medu, do vin, do vsega. In so pripravljeni plačati bistveno, bistveno več. Seveda prodajajo lahko tisti, ki to zadevajo uspejo tudi nekoliko promovirati. In zato takšen zakon, kot smo ga sedaj predlagali v Slovenski demokratični stranki, mislim, da je korak k temu, da bi se ta proces začel tudi sistemsko urejati. In tukaj zopet ta izgovor, da bo Vlada pripravila celovit ali pa sistemski načrt z agencijo pa z vsem tem, kar tukaj zraven spada, se bojim, resnično se bojim, da bomo na to dolgo čakali, pa da učinek ne bo takšen, kakršen bi moral biti. Jaz se resnično bojim, da tega ne bomo dosegli. Zato zakon, ki niti po členih ni tako obsežen, ga je brez kakršnihkoli težav možno izboljšati, popraviti, predvsem pa narediti takšnega, da bo lahko v najkrajšem času zaživel. Kmetje, vam bodo, nam bodo resnično hvaležni. Lahko se tukaj naredi tudi anketa, pa bomo videli, da so kmetje zainteresirani za takšne pomoči ali pa za takšne rešitve, da se bo sistemsko promoviralo.

Jaz sem veliko v okolju, kjer se imam možnost pogovarjati s kmeti, vsi so recimo ogorčeni nad tem, kako mačehovsko se do njih obnašamo, kako jim ne omogočamo, da bi lahko s svojim delom tudi preživeli. In tukaj je tudi posledica tega, zakaj se nam zaraščajo kmetijska zemljišča. Zakaj? Zato, ker se kmetom ne splača obdelovati svojih zemljišč, raje pustijo, da imamo potem gozdove itn., namesto da bi se na takšni zemlji, ki je zagotovo neoporečna, neonesnažena, pridelovala najbolj kakovostna hrana. Zato sem trdno prepričan, da takšen izgovor, kot ga ponovno danes lahko poslušamo s strani poslanskih skupin, tudi Vlade, ni korekten, ni pravičen, predvsem pa je škodljiv za naprej. In verjamem, če boste ta zakon zavrnil, bo treba ponovno v proceduro s takšnim predlogom, če ne drugega, da se vsaj pospešijo ta prizadevanja, da se nekaj na tem področju resnično naredi. In kot sem povedal, slovenski potrošnik, če se bo zavedal, da bo imel kvalitetno hrano, kar bo dejansko prispevalo tudi k boljšemu zdravju, k boljši kondiciji, bo pripravljen plačevati več. In tukaj mislim, da bi morala biti vloga ne samo Ministrstva za kmetijstvo ampak tudi Ministrstva za šolstvo. Tukaj bi morala biti neka skupna strategija, skupna akcija, da bi že v vrtcih, v osnovnih šolah, v srednjih šolah promovirali slovensko hrano. Verjamem, da glede na to, da smo v Evropski uniji, ne moremo z drugimi administrativnimi ukrepi favorizirati slovenske hrane. Če pa gremo z vzgojo, z ozaveščanjem ljudi pa lahko takšen cilj zelo

hitro dosežemo in s tem resnično izkoristimo to konkurenčno prednost, ki nam jo druge države zavidajo. Slovenski med je eden izmed najbolj kakovostnih na svetu, pa imamo danes, kot vidimo, velike težave s čebelarji. Tudi do tega področja se ne obnašamo dovolj ozaveščeno, dopuščamo, da se uporabljajo nedovoljena oziroma škodljiva škropiva in vse tisto, kar kmetje uporabljajo za pridelavo svoje hrane. In tukaj, spoštovani gospod minister, je zagotovo vaša odgovorna vloga. Jaz upam, da tisto, kar ste tudi v svojem nagovoru na hearingu povedali, da boste to svojo vlogo tudi skušali realizirati, ne glede na to, da vam verjetno nekatere poslanske skupine tukaj ne bodo ves čas v podporo s takšnimi dobrimi idejami, ampak velja, da to poizkusiti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Besedo ima Miran Györek.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod predsednik.

Imam samo dve minuti časa, žal. Bi se vseeno ponovno vrnil k 11. členu, se pravi glede financiranja sklada prispevnih stopenj. Veste, kaj pogrešam? Pogrešam, kar sem že uvodoma pri stališču Poslanske skupine povedal, eno finančno analizo. Vse te prispevne stopnje, ki ste jih določali predlagatelji, so bile verjetno nekje izračunane oziroma preiščene. To se pravi 2 % od osnove katastrskega dohodka recimo ali pa za prvo skupino A1, potem 0,7 prispevne stopnje za skupino, ki izkazuje dobiček iz opravljanja kmetijske dejavnosti, da ne naštevam vseh. In ste verjetno tudi konkretno prišli do kakšnega izračuna. Zdaj lahko sam ugibam, ker ne vem, nimam teh vhodnih podatkov, da bi lahko na koncu dobil vsaj približno nek izračun virov, sredstev, ki bi se stekli v ta sklad. Lahko samo ugibam. Recimo, če imamo za osnovo pri skupini A1 400 evrov katastrskega dohodka, se pravi osnove, bi to za enega kmetovalca pomenilo minimalno 8 evrov. Če jih je 70 tisoč, bi to pomenilo pol milijona. Ampak to ni nujno, ker nima vsak samo 400, je več. To mi na koncu ne pove nič, , koliko denarja se bo zbralo. Potem prav tako pri ostalih skupina B1 in B2, se pravi 0,7 %, 0,1 %. Niti slučajno ne morem izračunati, koliko denarja bi sezbralo, da ne bi na koncu ta sklad in ta promocija stala več, kot bi bili eventualno rezultati.

Še nekaj, kar pogrešam pri predlogu, to je mnenje oziroma ocene, stališča Kmetijske zbornice oziroma Sindikata kmetov. Ne nazadnje so ti najbolj aktivno vključeni tudi v to kmetijsko politiko in bi bilo dobro to pridobiti za nadaljnjo obravnavo, da bi se potem lahko razumno odločali o tem. To pričakujemo v drugi obravnavi. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Besedo ima Rado Likar.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Hrana je zagotovo strateškega pomena za vsako državo in pomembno je, da jo čim več pridelava sama doma in da je ta hrana čim bolj kvalitetna, varna in tudi cenovno sprejemljiva. Kmetijska proizvodna in živilskopredelovalna industrija sta neodvisna člena v agroživilski verigi, ki zadovoljujeta eno od temeljnih človekovih potreb. To je potreba po varni in zdravi hrani. Z vstopom v EU so se razmere za kmetijsko proizvodnjo precej spremenile. Ponudniki iz držav članic EU, pa tudi iz tretjih držav, pritiskajo na nas z agresivno ponudbo svojih izdelkov, ki pa so lahko včasih, vsaj kar se varnosti in kvalitete tiče, vprašljivi.

V zadnjih letih smo bili v Sloveniji priča različnim poskusom promocije, vendar so bili ti dokaj razpršeni in neenotni. In zaradi vse težjega položaja tako v kmetijstvu kot tudi v živilski industriji je po mojem mnenju treba aktivnosti usmeriti v bolj učinkovito združevanje sedaj razpršenih sredstev za generično promocijo domačih kmetijskih in živilskih proizvodov. Treba je zagotoviti tudi tako okolje, kjer bo prehranska veriga dosegla želene rezultate tudi s pomočjo promocije tega, kar proizvaja in v kar vlaga, se pravi v standarde, kakovost ter trajnostni razvoj.

V Poslanski skupini SDS smo se odločili, da v parlamentarni postopek vložimo omenjeni predlog zakona o generični promociji, ker se zavedamo nujnosti sistematičnega pristopa k aktivnostim generične promocije in ker bomo s tem slovensko agroživilstvo in slovensko gospodarstvo nasploh spodbudili h konkurenčnosti in hitrejšemu gospodarskemu razvoju.

Konkurenčnost domačih kmetijskih proizvajalcev in ustvarjanje novih tržnih možnosti sta ključna dejavnika dolgoročnega razvoja kmetijsko-živilskega sektorja. In cilj predloga je, da se na sistemski ravni uredi načrtovanje in izvajanje generične promocije kmetijskih in živilskih proizvodov ter informiranje potrošnikov o kakovosti in varnosti teh proizvodov.

Podpiram predvidene rešitve predloga zakona. To je institucionalna nadgradnja, določitev vsebinskega in finančnega okvirja in tudi, čeprav se na prvi pogled zdi manj simpatično, uvedba prispevka kmetijskih proizvajalcev in živilskopredelovalnih podjetij ter tudi prispevka države pri načrtovanju financiranja aktivnosti generične promocije.

Strinjam se, da je finančna analiza pomanjkljiva. Prepričan pa sem, da bo možno v drugem branju to finančno plat dopolniti, kar pomeni, koliko dohodka se ustvari iz naslova katastrskega dohodka, iz naslova dobička in se potem dobi približna ocena, koliko tega prispevka bi se steklo v ta sklad.

Zelo pomembno se mi zdi tudi to, da se v rešitvah ne predvideva ustanovitev kakšne nove agencije, ampak v smislu

racionalnosti predlog ureditve temelji na rešitvi, kjer gre za nadgradnjo Direktorata za varno hrano v okviru Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, katerega naloga je že sedaj skrb za izboljšanje varnosti in kakovosti kmetijskih in živilskih proizvodov. Po sprejetju, če bi bil ta zakon sprejet, pa bi opravljal tudi razvojne in strokovne naloge na tem področju, ki so v javnem interesu. Namen predloga zakona je, da Direktorat za varno hrano v okviru Ministrstva za kmetijstvo prevzame aktivnosti promocije ter da skoncentrira razpršena sredstva, ki jih posamezni člani agroživilske verige že sedaj namenjajo za generično promocijo svojih proizvodov.

Mislím, da slovensko gospodarstvo, kmetijstvo in prehrabena industrija potrebujejo rešitev, ki jo predvideva ta predlog zakona, ter da s pomočjo države razvijemo tržne možnosti, promoviramo konkurenčne prednosti in višjo kakovost. Zato predlagam, da predlog v prvem branju podpremo, ga po potrebi tekom postopka kvalitetno nadgradimo in tako dobimo nek kvaliteten zakon, ki bo zadovoljivo urejal to področje. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Jože Tanko.

Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Spoštovani minister, spoštovani kolegi!

Najbrž se vsi strinjamo, da je na področju kmetijstva treba nekaj korenitega storiti. Pada nam številko kmetijskih gospodarstev, razdrobljeno imamo parcelno strukturo, pada nam delež samooskrbe v porabi hrane, zarašča se kulturna in kultivirana krajina. Velika večina kazalcev, če ne celo skoraj vsi kazalci so na področju kmetijstva negativni. So taki, ki peljejo k radikalnemu znižanju kulturne krajine, proizvodnih kapacitet, propadanju oziroma zmanjšanju obdelovanja kmetijskih površin. Edino, kar funkcionira, je blokada prostorskih planov, kjer mnogi državni uradniki, ne da bi karkoli storili na drugi strani za te probleme, na katere sem opozoril, zavirajo sprejem prostorskih planov lokalnih skupnosti. To je učinkovit mehanizem utrujanja lastnikov kmetijskih zemljišč. Mislím, da bi morala država na tem področju storiti več na tej proaktivni strani, da bi morala v sektorju, ki je v velikih težavah, ki pravzaprav ne more uveljaviti nobenih konkurenčnih prednosti, ponuditi mehanizme, ponuditi ukrepe, kjer bi izkoristili tisto, s čimer Slovenija ta trenutek razpolaga. To pa je relativno kvalitetno okolje, na splošno gledano v evropskem merilu, in pa tudi iz tega izhajajoča tudi relativno kvalitetna ali pa zelo kvalitetna proizvodnja kmetijskih pridelkov, kmetijskih proizvodov.

Žal vidimo, da se na tem področju pravzaprav ne dogaja in se ni storilo veliko, na nobenem od teh področij se ni storilo veliko. Edino, kar še koliko toliko funkcionira, je delitev

kmetijskih subvencij za tiste, ki so dovolj aktivni in ki kaj na tem področju storijo. Vendar tudi vse te spodbude, ki so pravzaprav transfer evropskih sredstev v veliki večini primerov, ne pomagajo, da se negativni trendi ne bi zaustavili, da bi se obrnili v pozitivno smer. Se pravi, da bi Slovenija na tem kvalitetnem predelu Evrope ustvarila več kmetijskih proizvodov in da bi tudi te proizvode znala tržiti, če že ne čez mejo, ker smo majhni, pa vsaj doma. Mi smo prepuščeni vplivu, enormnemu vplivu tuje konkurence. Velike blagovne hiše, ki so prišle v Slovenijo, so s seboj pripeljale tudi svoje ekskluzivne dobavitelje. Malo in premalo je v teh velikih tujih blagovnih hišah pa tudi v domačih hišah domačih proizvajalcev in domačih izdelkov. Še tisti, ki uspejo priti v te blagovne verige, so olupljeni do kraja. Praktično so primeri, če držijo trditve kmetijskih proizvajalcev, zbornice, sindikata kmetov, itd., da ne dobijo od teh verig praktično pokritih niti stroškov. Nekaj v tem sistemu ne funkcionira. Bilo je tudi obdobje, ko so z našega pridelovalnega trga izginile uveljavljanje blagovne znamke ali pa se je njihova vloga pravzaprav bistveno zmanjšala. Jaz sem prepričan, da je treba na tem področju, na področju uvajanja promocije ohranjanja kmetijske proizvodnje storiti pravzaprav bistveno več. Žal se v tem mandatu dogaja, da smo v naši poslanski skupini predlagali že en zakon, sedaj predlagamo drugi zakon. Usoda tistega zakona, ki bi lahko radikalno spremenil tudi strukturo kmetijskih zemljišč in tudi velikost kmetijskih gospodarstev, ko bi z majhno spremembo lahko bistveno spremenili postopek zaokroževanja kmetijskih gospodarstev, ko bi omogočili, da bi v komasacijskih postopkih z nižjo stopnjo soglasja lastnikov kmetijskih zemljišč prišli do bistveno večjih učinkov, je bil vehementno zavržen. Vlada, vladni poslanci so v Državnem zboru dejali, ko smo zakon obravnavali, da najkasneje čez 3 mesece bo ta zakon v zakonodajnem postopku, da je že skoraj v celoti usklajen. Lahko si poslanci, na primer, gospod Veber, ali pa gospa Pečan, gospod Sajovic, pregledate magnetograme svojih izjav. Nič od tega se ni zgodilo. Mi smo potem, ko ta septembrski rok ni bil realiziran s strani vladne koalicije, ponovno predlagali zakon o kmetijskih zemljiščih, s to majhno spremembo, da smo zniževali stopnjo soglasja z 80 % na 67 %, na dve tretjini. Tudi takrat ni bil sprejet ta zakon, ker je Vlada pripravljala celovito, sistemsko in ne vem kakšno še rešitev. Nič ne pomaga, če se morda nekateri postopki lahko v nadaljevanju izboljšajo. To bi lahko storili v vsakem primeru, tudi če bi to novelo sprejeli, ne bi nič izgubili. Samo naj stečejo tisti interesi, tisti komasacijski postopki, kjer 80 % soglasje ni doseženo. Poznam nekaj primerov, kjer manjka do tega soglasja samo nekaj odstotkov. In vsi tisti, ki smo se kdaj ukvarjali z izvedbami komasacij v lokalnih okoljih, vemo, koliko je teh podelil, koliko je nerealiziranih zemljiškoknjižnih zadev, koliko je lastnikov, ki so opustili kmetovanje in niso izvedli

dedovanja in tako naprej. In od teh je nemogoče dobiti soglasja. In zemljiška reforma ali sprememba teh pogojev za komasacije je tudi eden od predpogojev, da lahko bolj celovito, bolj logično oblikujemo kmetijske površine, da omogočimo razdrobljenim kmetom, razdrobljenim lastnikom kmetijskih zemljišč, da lahko sploh pridejo do oblikovanja tistih minimalnih površin, zaokroženih površin, ki omogočajo ekonomsko produkcijo. Velike razlike so med posameznimi kulturami, kmetijskimi kulturami, glede tega, kaj je spodnja še ekonomska površina. Za jagode je že neka površina rentabilna, za solato najbrž neka druga, za pšenico neka tretja, za neko kmetijo, ki pa se ukvarja z mlečno dejavnostjo, pa najbrž neka tretja površina predstavlja ekonomski minimum. In tega postopka nismo speljali.

Tu je eden od kolegov dejal, da je bil letos 11. marca vladni ciljni rok za predložitev zakona Državnemu zboru, kar zadeva kmetijska zemljišča. Ni ga. Minister opravlja svojo funkcijo kakšen dober mesec, pa je pravzaprav že v celoti osvojil tehnologijo koalicije, kar zadeva odnos do predlogov, ki jih predlaga opozicija v Državnem zboru. Besednjak, s katerim je zavrnil naš predlog, je identičen kot za vse tiste predloge, ki smo jih v tem mandatu predlagali. Je konceptualno drugačen od našega, če uporabim terminologijo našega predsednika Državnega zbora, je diametralno nasproten, zato ga ni mogoče sprejeti, ni dovolj celovit, ni sistematičen in tako naprej. Ta terminologija je postala prepoznavna v tem mandatu v Državnem zboru.

Vendar na tem področju je zagotovo treba nekaj storiti, če želimo, da bo tudi to naše razdrobljeno, bom rekel, butično kmetijstvo proizvajalo konkurenčne in atraktivne proizvode. Najprej za slovenski trg, tudi za slovenski javni sektor lahko v tem primeru, ker tu lahko najbrž tudi nekaj storimo na tem, imamo velik javni sektor in veliko potrošnikov v tem javnem sektorju, pa dobivamo, sadje in druge prehranske artikle proizvajalcev od vsepovsod.

Jaz bi predlagal, da danes, ko govorimo o načelnih rešitvah zakona, danes tu ne govorimo o detajlih, danes govorimo o konceptualni rešitvi, o smiselnosti, da se na tem področju nekaj stori, da pravzaprav skupaj ugotovimo, da je treba to področje urediti, da je ta zakon primerna podlaga za ureditev tega področja, da ga potem lahko v nadaljevanju ustrezno dogradimo, spremenimo, razgradimo in tako naprej. Mogoče bo v tem zakonu, če ga boste hoteli uskladiti z vašim konceptom, z vašim pristopom, potrebna sprememba kvečjemu tretjine členov tega zakona, pa bo sprejemljiv morda tudi za predlagatelja. V tem mandatu smo imeli že nekaj predlogov zakonov, kjer smo spremenili več členov, kot jih je imel zakon. Boste malo pogledali nazaj. Pa ni bilo nobenih težav s tem, da zakon ni bil konceptualno primeren, ustrezen, ni bilo nobenih diskusij o tem, ali sprejemamo diametralno nasprotno rešitve, kot jih je predlagala Vlada. To se je dogajalo.

Tudi mislim, da je prav, da vsi tisti, ki imajo na tem kmetijskem področju kakršnokoli ambicijo, da prodajajo, da proizvajajo, da tržijo, da tudi participirajo pri oblikovanju tega sklada, saj gre pravzaprav za njihovo dobro. To, če bo prišlo do boljše prodaje, če bo prišlo do večje produkcije, do večje samooskrbe v Republiki Sloveniji, je predvsem dobro za tiste kmetijske proizvajalce in predelovalno industrijo, ki dela na tem področju. In nekaj od tega bi tudi ta sektor moral participirati. Samo živeti od javnih sredstev je verjetno problem. Je pa več kot zaželena, dobrodošla tudi polovična udeležba države.

Druge ekonomije, ki imajo bistveno boljše pogoje, ki lahko zaradi bolj ustrezne strukture kmetijskih gospodarstev poslujejo z nižjimi stroški, v ta segment vladajo izjemno veliko. Tukaj je bilo v primerjavi in v primerjavi je napisanih nekaj segmentov, nekaj podatkov za nekatere države, ker je sestavni del predloga zakona mednarodna primerjava, in tam se vidi, kako tiste ekonomije, ki so velike, ki na tem področju veliko ustvarjajo, tudi veliko vlagajo v promocijo svojih lastnih proizvodov, svojih lastnih blagovnih znamk. In pravzaprav ne razumem te defenzivne politike Vlade in poslancev v Državnem zboru. Izredno majhen prispevek je potreben vsakega od deležnikov na tem zasebnem delu, da bi oblikovali ta fond, ta sklad za promocijo kmetijskih proizvodov. Izredno majhna participacija. Pa to je pravzaprav sedaj postal glavni problem.

Tudi strukturna postavitve, to se pravi sistemska postavitve, kako naj bi te zadeve potekale, se mi zdi v tem primeru logična. Mi načelno ne podpiramo ustanavljanja novih agencij, novih svetov, novih pravnih oseb, raznih kombinacij predvsem zaradi tega, ker tretjino sredstev porabijo taki sistemi predvsem za svoje delovanje. Vsi tisti, ki kolikor toliko poznamo delovanje raznih, bom rekel, strokovnih svetov, fiskalnih svetov, agencij itn., lahko hitro ugotovimo, da ti sistemi predvsem za funkcioniranje samega sebe porabijo veliko denarja. In jaz mislim, da je zelo racionalen razmislek o tem, da bi država uporabila na tem področju tisto, kar že ima. Tisto, kar že funkcionira, to pa je Direktorat za varno hrano. In tudi mislim, da je to zelo dobra postavitve zaradi tega, ker bi minister bil tisti, ki bi lahko na nek način tudi politično odločal, usmerjal delo, tudi sooblikoval, kreiral politiko za doseg ciljev, ki si jih je tudi v svojem programu zapisal. To mislim, da ni neposrečena rešitev. Mislim, da je zelo posrečena. Vse drugo, ko bomo postavili to v neke neodvisne sheme, v neke neodvisne koncepte in modele, pomeni, da bo to zadeva, ki bo potekala in se odvijala na čisto nek drug način: brez kontrole, brez nadzora, brez vpliva, samo neodvisno in strokovno. In od takih, bom rekel, neodvisnih in strokovnih projektov imamo v tej državi veliko izkušenj, pa tudi veliko slabih izkušenj. Jaz mislim, da bi ta projekt minister moral vzeti za enega svojih temeljnih projektov.

Poleg reforme kmetijske politike, poleg reforme zemljiške politike, ki je pravzaprav predpogoj, da te trende na področju usihanja kmetijskih gospodarstev, malih proizvajalcev, zaraščanja, zaustavimo, je eden temeljnih projektov, kjer bi na tej promocijsko- ekonomski ravni spodbudil potrošnjo, proizvodnjo, rentabilnost in tako naprej, to je v sistemu. Država, ki na tem področju ne stori nič ali pa premalo, se pravzaprav odpoveduje tudi enakomernemu razvoju, kmetijstvo ni dejavnost, ki je značilna za urbanizirana mesta, tam so bolj aktualni vrtničkarji, kmetijska dejavnost je značilna izključno za ruralna področja. Če mi za ruralna področja ne postavimo nobene politike, nobenega koncepta, potem se nam ne more zgoditi nič drugega, kot da se povečuje pritisk na mesta, na urbane centre. In tam gradimo pospešeno satelitska socialna naselja. Mislim, da bi bilo treba ...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim za pozornost v dvorani.

JOŽE TANKO: ... da bi tudi področja, ki so naša naravna in kulturna dediščina, da jih ohranimo, da jih zavarujemo in da od njih v končni fazi tudi nekaj dobimo, nekaj takega, kar sicer moramo kupiti v Avstriji, Italiji, Belgiji ali pa še kje. Glede na to, da se tiste proizvodnje dogajajo daleč od naših oči, ne glede na vse kontrolne mehanizme, katerim so podvrženi, sem prepričan, da bi bilo tisto, kar bi ustvarili na naši zemlji, bistveno boljše, bistveno bolj kvalitetno. In tudi to, kar ustvarjamo, dejansko tako tudi je. Tukaj ni pretiranih obremenitev ne s kemikalijami, ne z različnimi drugimi stimulatorji za rast in proizvodnjo in tako naprej. Proizvodnja v naših predelih je, lahko rečemo, zelo ekološko čista in varna. Zato bi morali na nacionalni ravni ustanoviti neko institucijo, nek organ, ki bi sistemsko delal na tem področju. Za zdaj tega organa ni. Meni je tudi nekoliko žal, da nekaj takega nismo uspeli pripraviti v prejšnjem mandatu, ko je bila mogoče tudi volja bistveno večja in morda tudi kakšni pogoji, niso bile takrat samo restrikcije, vendar kljub vsemu mislim, da je ta korak potreben, je nujen in pričakujem, da bo Vlada nekoliko spremenila svoje mišljenje tudi do tega predloga.

Menim, da ne bi bilo nič narobe, če bi ta zakon podprli, ga poskušali obdelati s predlogi, ki jih lahko Vlada oblikuje. Vsak zakon, spoštovani minister, se da amandirati, to vemo vsi v Državnem zboru. Ni ga zakona, ki se ga ne da amandirati in pripraviti tako, da bi odgovarjal koalicijski podobi. To najbrž vemo vsi, ki smo v Državnem zboru. Da se to ne da, to je lahko samo floskula. To je lahko nekaj, kar je uporabno za vsakodnevno politično rabo, vsebinsko pa to ne zdrži. Vsebinsko to ne zdrži. Mi lahko naredimo celo ustavni zakon, zakon, ki je izpraven z neustavno rešitvijo. Tudi to se dogaja. In tudi v tem mandatu se je najbrž kaj takega že

zgodilo. Ne pa nek zakon, ki pravzaprav takih rešitev nima prav nikjer. Če bi bila dobronamernost v Državnem zboru, če bi bila dobronamernost ali pa želja po nekem partnerskem sodelovanju ne samo verbalno, promocijsko izražena, ampak tudi udejanjena v praksi, potem bi najbrž v tem mandatu strli bistveno več trdih orehov. Tako pa so vsi ostali. Na področju kmetijstva sem enega ali dva že naštel. Nekaj so jih povedali tudi že kolegi.

Mislim, da bi bilo smiselno, da Vlada in koalicija spremenita koncept razmišljanja, filozofijo razmišljanja in upoštevata marsikakšno sugestijo, ki pride pisno, v obliki pisnega izdelka, ali pa je izražena tudi v razpravah kolegov poslancev v Državnem zboru. Najbrž to ne bi bilo odveč in tudi ne bi škodilo ne Republiki Sloveniji in ne tudi koaliciji. Predlagam, da zakon podprete. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Besedo ima Janko Veber.

JANKO VEBER: Hvala za besedo.

V tej razpravi smo s strani predlagateljev slišali željo ali interes, da se poskuša ta zakon dopolniti, sprejeti ga v tej splošni prvi obravnavi in ga potem v nadaljevanju dopolniti. Vendarle moramo zelo jasno opozoriti na zelo pomembne in tudi ključne vsebinske razlike med tem, kar je zapisano v tem zakonu o generični promociji, in med tem, kar dejansko v Sloveniji potrebujemo. Namreč, če govorimo o generični promociji, kar je vsebina tega zakona, je to promocija kakovosti in varnosti proizvodov. In mi nikakor pri tej promociji ne smemo promovirati domačih pridelovalcev ali pa domačih proizvajalcev. In to je nevarnost, ki pravzaprav odpira možnost, da vse tiste, ki že danes prodajajo na slovenskem trgu varno hrano, pa je pridelana zunaj Slovenije, da jo pravzaprav tudi z lastnimi sredstvi še naprej v še večji meri promoviramo in s tem omogočamo prodajo izdelkov, ki ne nastajajo v Sloveniji. To je lahko zelo negativno in povsem kontraproduktivno od tistega, o čemer se nekako poskušamo vsi zediniti in poenotiti, da želimo spodbuditi prodajo domačih proizvodov in da želimo pomagati domačim kmetijam, domači živilskopredelovalni industriji. Ta zakon lahko povzroči ravno na tem področju več težav kot priložnosti za to, da se domači proizvajalci promovirajo. Generična promocija tega ne dovoljuje. Varna hrana je lahko iz sosednje države ali nasploh iz držav EU ali pa tudi zunaj nje. In ko to prodajaš, moraš, če tak zakon sprejmemo, potem to tudi promovirati kot varno hrano. To je zelo pomembna vsebinska razlika med tem, kar je tudi minister že omenil, da potrebujemo promocijo kmetijskih in živilskih proizvodov. To promocijo kmetijskih in živilskih proizvodov lahko dosegamo skozi sheme kakovosti, ki dovoljujejo tudi v določeni meri, da posebej promoviramo prav tiste, ki to kakovost dosegajo tudi v domačem okolju. In to je interes domačega gospodarstva, to je interes domačega

kmetijstva. To je bistvena vsebinska razlika že v samem naslovu zakona in tudi naprej pri izpeljavi tega zakona skozi posamezne člene. Zato je nemogoče govoriti o tem, da je možno ta zakon nadgraditi in na koncu pripeljati do sprejetja. Že sam koncept, ki ga tudi predlagatelji danes predstavljajo, ima še eno zelo pomembno vsebinsko razliko med tem, kar menimo, da potrebuje slovensko kmetijstvo in gospodarstvo na tem področju. To je izjemno učinkovit tržni in marketinški mehanizem. En direktorat za varno hrano, upam, da se vsi lahko tega tudi zavedamo, ne bo nikoli dosegel učinkovitega tržnega in marketinškega pristopa. Ne nazadnje pa se srečujemo tudi s tendenco, da zmanjšujemo število zaposlenih v javni upravi. In ne glede na to, da tudi po mojem prepričanju in vedenju nekateri posamezniki v Direktoratu za varno hrano niso polno zasedeni, še manj, da bi kvalitetno opravljali svoje delo, ampak še manj verjamem, da bi jih lahko izobrazili v učinkovitega strokovnjaka, ki bil lahko izvajalv tem direktoratu marketing in trženje kmetijskih proizvodov. To pomeni, da bi morali v tem primeru, če ta zakon sprejmemo v obliki direktorata za varno hrano, ki naj bi bil nosilec te promocije, da bomo morali dodatno zaposlovati, da bomo morali vlagati sredstva v usposabljanje teh kadrov, da jim bomo morali zagotoviti ustrezno opremo in, upam si reči, tudi dodatne prostore. Zelo veliko stroškov, zelo dolg proces in s slabim izplenom dela znotraj tega direktorata. To je zelo pomembna vsebinska razlika med tem, kar dejansko potrebujemo, in kar je zapisano v tem zakonu. Če povzamem tudi razpravo gospoda Tanka, on vztraja pri tem, da imamo direktorat. Torej se ni niti kot eden od predlagatelj pripravljen dogovarjati o tem, da to ni direktorat, ampak neka druga oblika, ki bi jo najbrž da lahko našli predvsem v reprezentativnih organizacijah naših kmetov, naše živilskopredelovalne industrije in vse tiste verige, ki sodeluje pri pridelavi in predelavi hrane v Sloveniji. Kako naj potem uskladimo vsebino zakona, če se že v tej splošni razpravi zelo jasno pove, da je za vas to edina sprejemljiva oblika, da vse drugo ne pride v poštev. Če že v tej splošni razpravi ni možno doseči dogovora, resnično ne vidimo drugega ukrepa, kot je ta, da ta zakon zavrnamo in vložimo drug zakon, ki bo bistveno bolj usklajen s potrebami gospodarstva, kmetijstva in bo usklajen z razmerami, ki dejansko vladajo na trgu. Te so pa izjemno zahtevne. K temu mislim, da bi lahko dodali tudi to, če se pogovarjamo o tem, da lahko promocija poteka preko reprezentativnih združenj, mislim, da se zavedamo tudi tega, da se ta združenja velikokrat pojavljajo tudi na srečanjih, ki jih organizirajo Vlada, predsednik Vlade, Ministrstvo za zunanje zadeve, zunaj naših meja. Gospodarska diplomacija je ena od tistih oblik, ki je izjemno pomembna tudi zato, da se proizvod, ki je pridelan in predelan v Sloveniji, lahko proda tudi zunaj domačega trga. To gospodarsko diplomacijo, upam, da se zavedamo tega, bistveno lažje izvajamo, če ni ta diplomacija organizirana v

Direktoratu za varno hrano. Mislim, da je Direktorat za varno hrano, vsaj po mojem vedenju, daleč od tega, kaj pomeni gospodarska diplomacija. To pa majhna država s tako malih trgov, kot ga ima Slovenija, nujno potrebuje, In tudi Ministrstvo za zunanje zadeve spreminja svojo organizacijo delovanja ravno na ta način, da se poskuša vključevati v trge zunaj Slovenije in s tem omogočati prodor slovenskega gospodarstva, slovenskih proizvodov na zunanje trge. To je eden ključnih elementov in potreb, da se še bolj učinkovito organiziramo in pripravimo že v tem zelo zahtevnem obdobju gospodarske in finančne krize in tudi na jutrišnji dan, ko bo ta kriza bistveno manj prisotna in bodo ne nazadnje obvladovali trg tisti, ki bodo daleč najbolj usposobljeni in bodo imeli kvalitetne proizvode. Zato so te sheme, ki jih potrebujemo, sheme kakovosti za slovenske proizvajalce ključne. In to je tisto, kar želimo v nadaljevanju skupaj z Ministrstvom za kmetijstvo in potem preko Vlade ponuditi v sprejetje parlamentu, kar je po našem mnenju tudi garant, da bo prišlo do tega, da bosta tudi gospodarstvo in kmetijstvo resnično sledila vsem tem rešitvam, ki bodo zapisane v teh zakonih.

Glede na to, da je bilo kar nekaj očitkov, da se minister že kar privaja na to, da zavrača z nekimi oguljenimi frazami koalicije predloge zakonov, naj zelo jasno povem, da tudi ta zakon, ki ga je opozicija vložila v proceduro, je samo eden od zakonov, ki je bil povzet iz osnutkov, ki so nastajali v ministrstvu in je samo nekoliko prirejen, nikakor pa ne dodelan, da bi ga lahko v praksi izvajali. Gre še za en poizkus neke vrste plagiata zakonov, ki so nastajali v ministrstvu in bili ponujeni v sprejetje Državnemu zboru.

Pravzaprav korist pri tem vidim samo v tem, da lahko na glas govorimo o tem, da to promocijo potrebujemo. Samo izvajanje tega zakona, sama vsebina tega zakona je pa resnično nedodelana in ne dovolj premišljena in usklajena z vsemi tistimi, ki ta zakon resnično v praksi potrebujejo. In če se tudi že pogovarjamo o zakonu o kmetijskih zemljiščih, ne pozabiti, predlogi, ki jih je opozicija dajala na temo zakona o kmetijskih zemljiščih, so se nanašali zgolj in samo na komasacije. To je le en del kmetijske politike. In vedno smo to zavrnilo z razlogom, da je to premalo. Mi se danes srečujemo z izjemno velikim problemom, ko vse občine v Sloveniji pričakujejo, da bodo prostorski akti čim prej sprejeti in čim prej usklajeni z vsemi ministrstvi oziroma tistimi, ki sodelujejo v tem postopku na nivoju države. In Ministrstvo za kmetijstvo je eno ključnih. In če ne bomo v zakon o kmetijskih zemljiščih vnesli mehanizma, ki bo omogočal hitrejše umeščanje tako linijskih objektov kot drugih objektov v prostor, potem seveda nismo naredili nič. Komasaacija je dejansko zelo majhen segment. In samo to je opozicija ponudila. Mi želimo dejansko ponuditi zakon, ki bo omogočal vsem, ki načrtujejo razvoj v tem prostoru, da ta razvoj

peljemo lahko organizirano in da vemo, kakšne odločitve moramo sprejemati, da potem ne bo slabe volje že na začetku ali pa nekje vmes, ko imaš jasne kriterije, po kakšnih poteh se lahko posega in na kakšen način se lahko posega na kmetijska zemljišča. To je samo en segment. Sicer je pa treba zelo jasno poudariti, da smo mi prvi korak k uspešnejši in aktivnejši zemljiški politiki v tem parlamentu in v tem mandatu že sprejeli. To je zakon o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije. To je bil prvi korak k učinkovitejši zemljiški politiki v Sloveniji. Sklad je s tem zakonom dobil bistveno večje pristojnosti predvsem na tistih zemljiščih, ki so se zaradi neurejenega odnosa med lastniki kmetije ali pa kmetijskih zemljišč zaraščala in niso bila vključena v proizvodnjo. Sklad s tem zakonom dobiva možnost in priložnost, da tudi takšne primere rešuje, da imamo tudi čim več kmetijskih površin ves čas v obdelavi. Torej prvi zelo pomemben korak pri zemljiški kmetijski politiki je bil narejen, sledi naslednji, ki pa bo resnično potreben bistveno korenitejših posegov v samem zakonu, ki trenutno velja na tem področju, kot ga je predlagala opozicija. Naše razprave in naši argumenti za zavrnitev predlogov opozicije so vedno bili zelo tehtno utemeljeni in nikoli se nismo odločali kar tako ad hoc, ker naj bi to zgolj in samo bil razlog za zavrnitev, da je opozicija vložila zakon. Vedno smo tudi vsebinsko pogledali, ali je to smiselno podpreti ali ne, če res ni bilo smiselno, smo potem zelo jasno povedali, da teh predlogov ne podpiramo. In nekaj podobnega je tudi pri tem zakonu o generični promociji kmetijskih in živilskih proizvodov, kajti resnično bi bilo nesprejemljivo, da bi z našimi javnimi sredstvi pravzaprav v veliki meri financirali tudi varne proizvode, ki prihajajo zunaj meja slovenske države.

To je eden ključnih argumentov, zakaj menimo, da je treba ta zakon že v tej prvi obravnavi zavriniti in potem se čim prej tudi dogovoriti z Ministrstvom za kmetijstvo, da na Vlado posreduje zakon, ki bo resnično promoviral kmetijske in živilske proizvode, ki nastajajo v Sloveniji. In to je tisto, kar ta hip potrebujemo. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Želite besedo, gospod minister?

Besedo ima gospod minister Dejan Židan..

DR. DEJAN ŽIDAN: Spoštovani!

Dovolite samo dve ali tri besede. Dejansko obstaja vsebinska razlika, čeprav namen je podoben, pri zakonu, ki ga danes obravnavamo, in zakonu, katerega priprava je skoraj končana v Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Pri tem pa moram poudariti naslednje. V nobenem primeru si trenutna administracija in trenutni minister si ne lasti osnutka, ki je trenutno v končni fazi procedure na kmetijskem

ministrstvu, ker je ta osnutek posledica dolgoletnih prizadevanj. Ta zelo intenzivna prizadevanja so se začela že v času ministra Iztoka Jarca, ko je znotraj svojega kabineta opredelil tudi odgovornega človeka za ta zakon, je pa potem takratni minister naredil eno zelo dobro potezo. Ko je ugotovil, da na eni točki ni mogel doseči soglasja udeležencev v prehranski verigi, je zakon zaustavil. To je po mojem mnenju, ker je to zakon, ki je namenjen kmetovanju in živilskopredelovalni industriji, edino možno. Tisti osnutek, ki je takrat nastal, se je procesiral naprej v času ministra Milana Pogačnika. Tudi takrat so se na posameznih spornih področjih že dosegla soglasja, ne pa še vsa. Ko sem jaz prevzel kmetijsko ministrstvo, moram reči, da je bila že dosežena visoka stopnja soglasja, razen pri dveh zadevah, in tudi za ti dve zadevi smo našli rešitev, zato je zakon trenutno primeren da gre v obravnavo na Svet za kmetijstvo in podeželje Republike Slovenije in potem javno obravnavo med partnerje.

Tisto, kar pa je pomembno in je treba povedati, pa je naslednje. Slovensko kmetijstvo in živilskopredelovalna industrija si v osnovi ne želita generične promocije. Kaj namreč pomeni generična promocija? Generična promocija pomeni nagovarjanje slovenskega potrošnika, da je primerno uživati varno hrano, da je primerno uživati mleko, da je primerno uživati svinjsko, perutninsko meso in podobno. Pri sedanji nizki stopnji samooskrbe si slovenska proizvodnja hrane ne želi, da se promovira konkurenca iz tujine. Kadar je zakon namenjen generični promociji, se v bistvu loči od zakonov, ki so v tujini. Vi ste že omenili, gospod poslanec, Avstrijo in tudi ostale države temeljijo na lastni promociji na način, da uporabljajo minimalne sheme kakovosti. Minimalna shema kakovosti pa omogoča, da potrošnika nagovarjamo: "Uživaj hrano iz svoje okolice, saj je to zate in tvojo okolico koristno." Ampak ta vsebinska razlika ni majhna. Ta vsebinska razlika pomeni, da iz osnutka zakona, ki ima 15 ali 16 členov, pridemo do zakona, ki ima 42 členov. To je tudi eden od razlogov, ker moram povedati, ko sem bil obveščen, da ste vložili osnutek zakona, sem občutil veselje, sem mislil, skupni projekt, lahko ga nadgradimo, kot znak primerne sodelovanja vseh v parlamentu, ki razumete, da je proizvodnja hrane tako pomembna, da potrebuje promocijo. Vendar ta vsebinska razlika je povzročila, da v bistvu želimo le vložiti osnutek zakona, ki je trenutno med partnerji že visoko usklajen. In to je v bistvu edini razlog, da ne podpiram tega osnutka in da kot Vlada ne podpiramo tega osnutka, hkrati pa si želim, da je to zavedanje, da slovenska živilska industrija, da slovensko kmetijstvo potrebuje zakon, ki omogoča komunikacijo s potrošnikom na ta način, da je s sredstvi udeležena tudi država. In tisto, kar je bistveno, sheme kakovosti omogočajo, da so pri komunikaciji s potrošnikom prisotna tudi evropska

sredstva. To pa mislim, da je skupno mnenje vseh vas, ki ste danes razpravljali, in tega se veselim.

Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Želi besedo predstavnik predlagatelja?(Ne.)

Ugotavljam, da je zaključena razprava o predlogu zakona. Ker pa je še čas na razpolago, sprašujem, ali želi še kdo na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika razpravljati?(Ne.)

Zaključujem razpravo.

O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje odločali jutri, 18. 6., v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 10. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O DRŽAVNIH SUBVENCIJAH ZA NAKUP OKOLJU PRIJAZNEJŠIH OSEBNIH MOTORNIH VOZIL, V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina štirih poslancev, s prvopodpisanim dr. Luko Jurijem. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 10 poslank in poslancev, s prvopodpisanim Matevžem Frangežem, zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona, dajem besedo predstavniku predlagateljev zakona dr. Luki Juriju.

Izvolite.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa. Lep pozdrav!

Predlog zakona v svojem bistvu ni nič posebej novega. Skuša na čim bolj dopolnjen način uvesti v Sloveniji ukrep, za katerega predlagatelji mislimo, da bi lahko bil učinkovit. Podoben ukrep, vendar predvsem z namenom spodbujanja potrošnje in ne toliko z namenom izboljšanja stanja voznega parka, poznajo tudi številne druge države. V zadnjem času pa se tovrstni ukrepi spreminjajo prav v smeri ne več toliko spodbujanja potrošnje, ampak spodbujanja menjave, izboljšave voznega parka. Konec koncev smo predlog, kar se tiče spodbujanja potrošnje, že slišali s strani Trgovinske zbornice, in treba je priznati, da je del navdiha za ta predlog zakona tudi že nek drug predlog zakona, ki ga je vložila Poslanska skupina SDS, čeprav je bil takrat namen spodbujanje potrošnje. Tu želimo s podobnim ukrepom bolj fokusirano spodbujati ekološko izboljšanje slovenskega voznega parka, medtem ko je spodbujanje potrošnje za nas v tem trenutku manj pomembna posredna posledica.

Zakon predlaga uvedbo subvencij, če pride do nakupa vozila z izredno nizkimi emisijami, ob pogoju, da kupec hkrati uniči vozilo, starejše od 10 let, z visoko stopnjo onesnaževanja. Zakon omogoča to le fizičnim osebam. Najbolj

spodbuja s subvencijo nakup električnega vozila, nekaj manj hibridnega in nekaj manj klasičnega pogona z izredno nizkimi emisijami. Poleg tega pa delno subvencionira tudi vgradnjo sistema za pogon na utekočinjen naftni plin ali stisnjen zemeljski plin in vgradnjo filtra za trde delce pri dizelskih vozilih.

Živimo v času velikih tehnoloških napredkov, informacijske revolucije, interneta, celo nanotehnologije. Naši avtomobili pa so, ne glede na to, kako lepi so, novi, polni potovalnih računalnikov, osnovani še vedno na zelo zastareli tehnologiji. Niti ne na model Ford T iz leta 1904, niti ne na prvi osebni avtomobil na parni pogon, kar je osnova tudi za današnjo tehnologijo na notranje izgorevanje iz leta 1890, niti ne na prvo parno lokomotivo iz leta 1804, ampak celo na parni motor, ki je bil prvič izdelan s strani gospoda Newcomna leta 1715 in izboljššan s strani Jamesa Watta 1763. Prvi parni motor pa poznamo iz prvega stoletja našega štetja, Heron iz Aleksandrije ga je izumil in izdelal. Čas je, da spodbudimo tehnološki preskok. Čas je, da gremo naprej, da gremo naprej na nekaj bistveno boljšega, za 1800 let naprednejšega, a vendar že utrjenega. Patent za elektromotor je leta 1888 registriral Nikola Tesla. Registriral ga je v ZDA, ker žal na območju naše regije ni našel pravega substrata, da bi lahko svoje odlične izume uvedel.

V tem tehnološkem preskoku se vprašajmo, kje je Slovenija in kje želi biti Slovenija. Polna usta so nas, ko govorimo o tem, da mora biti Slovenija v vrhu sveta, da spodbujamo in da ciljamo na znanje in na gospodarstvo z visoko dodano vrednostjo. S temi subvencijami želimo doseči predvsem to, da spodbudimo ta tehnološki prehod. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospoda ministra dr. Roka Žarniça ni. Predlagam, da gremo naprej s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Predstavnik Vlade se lahko po predstavitvi poslanskih skupin kadarkoli vključi v razpravo s svojimi stališči.

Besedo ima gospod Rudolf Petan, ki bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovani!

Ker imam ravno besedo, nisem želel prej proceduralno, vendar mislim, da postopek ravno ni najboljši, da predstavnika Vlade ni, da ne posluša, kakšno je mnenje poslanskih skupin v zvezi s tem zakonom. Vendar ne bom nasprotoval, tudi v imenu poslanske skupine ne. Ni pa prav..

Spoštovani! Dovolite, da na začetku povem, da je Poslanska skupina SDS v maju 2009 v okviru drugega paketa ukrepov za premagovanje gospodarske krize poleg drugih ukrepov predlagala tudi spodbude na področju motornih vozil. Glede na to, da je Slovenija velik proizvajalec komponent za avtomobilsko industrijo, to pomeni, da večja proizvodnja vozil

in tudi nakup vozil pomeni tudi delo za naše delavce, se pravi za naše kooperante v Sloveniji. Pri tem pa je treba povedati jasno in glasno, da je naš predlog poleg ekonomskih in finančnih učinkov upošteval tudi okoljski pogled. To se pravi, nižji davki za vozila z manj škodljivimi izpusti. To so vozila, ki so okolju bolj prijazna in bi bila manj obdavčena. In ne nazadnje je treba povedati, da ravno takšna vozila, ki so okolju bolj prijazna, v Sloveniji celo proizvajamo kot proizvajalec multinacionalke in ko gre za motorna kolesa pa tudi naš lastni domači proizvajalec.

Kot zanimivost naj povem, da so bili naši ukrepi za čisto okolje, se pravi za vozila, ki so okolju prijazna, s strani koalicije pospremljeni ... Najprej moram povedati, da so bili vsi zavrtni, ta predlog je bil zavrtni, in sicer kot nepopoln, kot necelovit, kot nabiranje političnih točk, kot politični, celo to, da smo ga prepisali, pri tem pa je bilo povedano tudi s strani Vlade, da Vlada pripravlja sodoben, celovit sistemski zakon, ki je že v pripravi, vendar še ni zrel za objavo. Seveda se potem vprašamo, od kod smo ga potem lahko prepisali, če nam je bilo to očitno. Treba je priznati, da je Vlada pripravila svoj zakon, in sicer v okviru zakona o davku na motorna vozila, vendar z zanimivimi rešitvami. Dejstvo je, da smo doživeli razočaranje vsaj v Poslanski skupini SDS, ko smo ta zakon videli. Ugotovili smo, da ne gre za nič drugega kot mašilo za proračun in da tak zakon, kot je bil potem tudi sprejet, nima z okoljem praktično skoraj nobene zveze. Ta zakon, ki ga je pripravila Vlada in je bil tudi sprejet konec lanskega leta, smo v Slovenski demokratični stranki amandmirali. Predlagali smo nekaj amandmajev, ki so bili vsi po vrsti zavrtni. Ne boste verjeli, z enakimi utemeljitvami, da so nepopolni, neceloviti, nabiranje političnih točk, polovični. Edino tega nismo slišali, da smo to od nekod prepisali, ker to verjetno ni šlo.

V vladnem zakonu, ki sedaj velja, je pa nekaj nelogičnosti. Davek je namreč tudi na vozila na električni pogon. Če gre za okolju prijazna vozila, potem je električni pogon vsaj v tistem direktnem smislu najbolj prijazen, ker ne ustvarja nobenih izpustov toplogrednih plinov. Se pravi, če gre za ekologijo, je to popoln nesmisel.

Naslednje, kar je nelogično v tem veljavnem zakonu. Evropska direktiva za uvedbo pogonskih agregatov govori, da je Euro 6 predpisan za leto 2014. Naš zakon pa to zahteva že leta 2011, drugače je seveda predpisan davek. Lepo vas prosim, kako je potem možno, če še Evropa nima takšnih agregatov ali takšnih vozil vsaj za množično proizvodnjo, pustimo prototipe in podobno, če jih še v Evropi ni, kako bi jih v Sloveniji imeli. Ali mogoče v Sloveniji proizvajamo takšna vozila? Prav gotovo ne. Se pravi, gre za čisto davčno zadevo in za krpanje proračuna.

Tretje, kar nas je zmotilo. V Slovenski demokratični stranki smo predlagali, da se ne obdavčijo kolesa z motorjem

ali, po domače, mopedi, ki jih proizvajamo tudi doma, vendar po vladnem predlogu, ki je tudi sprejet, so obdavčeni. Celo več, tudi motorna kolesa na baterijski pogon so obdavčena. Se pravi, da to z ekologijo nima prav nobene zveze.

Sprejet je bil zakon, ki je bil propagiran tudi okoljsko, vendar z ekologijo ni imel nobene zveze. Kar pa je bilo še bolj zanimivo, sprejeli smo zakon, ki na koncu obdavčuje najbolj tista vozila, ki se jih največ proda, se pravi, nižji, srednji razred, ki je okolju vsaj v tem trenutku tudi najbolj prijazen, specifična poraba je tudi okoljsko ugodna, in tudi motorji so na tem področju najbolj izpopolnjeni. Se pravi, da ni šlo za ekologijo, ampak je šlo za krpanje proračuna.

Zavrnitve naših dopolnitev, naših amandmajev, so pa sedaj nekako po petih mesecih začuda doživele svojo reinkarnacijo. Predlagatelji - to jim je treba priznati - so nekako čudežno spregledali, kljub temu, da so bili ob sprejemanju naših amandmajev in našega zakona zelo skeptični do naših predlogov. Da so po petih mesecih veljavnosti zakona predlagatelji spregledali, to je po našem mnenju pohvalno in tudi pozdravljamo. Res pa je, in to je treba takoj povedati, da je pristop v tem predlogu, ki je pred nami, nekoliko drugačen, kot je bil naš. Menimo, da je nekoliko bolj birokratski, kajti ostajajo vsi davki, ki so do sedaj bili predpisani, tudi po tistem zakonu pred pol leta. Nakup pa bi se subvencioniral glede na izpuste toplogrednih plinov in prašnih delcev, ki se pojavljajo v izpustih, kar še bolj zakomplicira celoten postopek in ga zbirokratizira. Najbolj preprosto je, če se davek zmanjša za okolju prijazna vozila. Tu bi se najbolj zmanjšali davki na vozila na električni pogon, ki direktno ne proizvajajo izpustov;; drugo pa je, kako se baterije polnijo in kako se proizvaja električna energija. Vendar je v končni fazi nekje normalno in ta pristop nekako razumemo.

Je pa res, in to povemo naravnost, da je nelogično in nekorektno, da je kupec deležen subvencije pri zamenjavi avtomobila, ne pa pri prvem nakupu. To postavlja v neenakopraven položaj kupce vozil, kajti če gre za okolje, potem tisti, ki kupi prvo vozilo, okolju prijazno, je enako kot tisti, ki zamenja staro vozilo za novega. Učinek na okolje je popolnoma enak. In mlada oseba, ki si kupi prvi avto, ni prav nič kriva, da ni mogla kupiti nekega starega vozila v prejšnjem obdobju, da ga sedaj lahko zamenjuje. To je neenakopravnost pred zakonom. In kaj to pomeni? Ljudje, ki spremljajo ta zakon in spremembe zakonodaje na tem področju, so nas opozorili in nam že kar napovedali, kakšen bo scenarij, če bo ta zakon sprejet. Prvo, kar se bo zgodilo, bodo predvsem tisti, ki imajo nekoliko več denarja in si bodo lahko privoščili tudi drugo vozilo, bodo najprej kupili staro vozilo za res minimalno vrednost. Ker bodo imeli čas, bodo počakali tri leta, kolikor je zakonsko merilo po tem zakonu za veljavnost vstopa v sistem. In po treh letih bodo zamenjali vozilo, subvencija bo pa večja, kot je bila vrednost te stare

kripe, ki so jo kupili pred tremi leti. To je scenarij in ljudje so to že naštudirali, ker so takšne izjeme. Zakon mora biti univerzalen za vse ali je prvo vozilo, prvi nakup, ali pa je to menjava vozila. In to je prav gotovo slaba stran tega zakona. Subvencija pač mora veljati za vse. Zakon mora biti, tako kot smo mi dobili očitke, univerzalen, mora veljati za vse, mora biti sistemski, mora biti celovit in tako naprej.

V Slovenski demokratični stranki ugotavljamo, da je naš predlog zakona iz lanskega leta dobil sicer posnemovalce, vendar ne najboljše, ampak vendar nekaj se premika, to pa priznavamo. Še posebej, ker so predlagatelji do nedavnega bili ostri nasprotniki naših predlogov. Jaz vam ne bi bral tistih razprav, ki so bile tu v Državnem zboru. Vendar pa je bil naš pristop bistveno širši, bila je upoštevana ekološka komponenta, ki je bila nadgrajena z gospodarsko, pri tem pa je bil postopek bistveno enostavnejši, torej manj birokratski. Ne glede na simpatije do takšnega razmišljanja, ki se pojavlja ob predlogu tega zakona, pa se sprašujemo, ali ta zakon je celovit, ali je popoln, ali mogoče tudi to ni nabiranje političnih točk, tako kot je bilo očitano nam, ali je bil mogoče celo prepisan. In predvsem nas pa zanima, kdo pripravlja celovit zakon. Ko smo mi predlagali podobne zakone, je vedno bilo rečeno, da Vlada pripravlja celovit sistemski zakon, da osnutek je že pripravljen. Nas to zanima. Ne glede na vse, kljub temu da je postopek, ki je predpisan v tem zakonu, malo bolj birokratski, upošteva vse dosedanje aktivnosti, ki so potrebne pri nakupu in pri registraciji in še novo dokazovanje za subvencijo. Je pa enostranski, ker velja samo za zamenjavo vozil, ne pa za nakup prvega vozila in je nekako brez gospodarske komponente.

Poleg tega nam ni čisto jasno glede osebnih interesov. Pri 2. točki drugega odstavka 2. člena nam ni vse jasno, pa v SDS ne bomo nasprotovali temu zakonu. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil gospod Alojzij Potočnik.

ALOJZIJ POTOČNIK: Spoštovani!

Znanstveniki ugotavljajo, da človeštvo v bistveni meri prispeva h klimatskim spremembam z izpusti toplogrednih plinov. Šternovo poročilo ugotavlja, da sprememba podnebja predstavlja resno globalno grožnjo in zahteva prednostni globalni odgovor. Države članice Evropske unije so se na omenjena spoznanja že odzvala in sprejela sklepe za spremembe energetske in okoljske politike, in sicer do leta 2020 naj bi za 20 % zmanjšali rabo primarne energije, za 20 % zmanjšali emisije toplogrednih plinov in povečali delež obnovljivih virov energije v primarni energiji za 20 %. Naloga ni lahka.

Eden večjih porabnikov energije in onesnaževalcev s toplogrednimi plini CO₂ je tudi promet. Raba energije v prometu v Sloveniji znaša preko 30 % celotne končne energije v

Sloveniji. Daleč največji del rabe energije predstavlja poraba tekočih goriv, skoraj 99 %, preostanek pa poraba električne energije. Za promet so v zadnjem obdobju značilni predvsem hitra rast cestnega, tovornega prometa, predvsem tranzitnega, veliko povečanje števila osebnih vozil, prevladujoče vožnje na kratke razdalje in posledično veliko zmanjšanje javnega potniškega prometa. Številni kazalci kažejo k nadaljevanju izrazite avtomobilizacije potniškega prometa v Sloveniji. K temu prispeva predvsem država, tudi z uvedbo vinjet, pa tudi lokalne skupnosti, ki s svojimi načini reševanja prometne problematike takšne usmeritve spodbujajo. Naj poudarim, da je avtomobilski promet najbolj netrajnostni način prometa oziroma modela mobilnosti, zato je prioriteta naloga države in lokalnih skupnosti drugačno ukrepanje in premik k trajnostnemu razvoju prometa. Številni strokovnjaki, nevladne organizacije in mediji so v zadnjih letih vložili precej energije v ozaveščanje kupcev, glede obremenjevanja okolja, ki ga povzročajo avtomobili in promet nasploh. V zadnjem letu so tudi številni proizvajalci v svojih reklamnih kampanjah promovirali zmanjševanje izpustov CO₂ njihovih avtomobilov. Vendar analiza nakupnih navad v Sloveniji kaže, da imajo akcije ozaveščanja kupcev omejen doseg, prodajalci avtomobilov pa prav tako omejen interes. Da bi spodbudili razvoj industrije v smeri manjšega obremenjevanja okolja, preprečili prodajo motornih vozil z relativno zastarelo tehnologijo ter omejili porabo denarja za stroške fosilnih goriv za motorna vozila, smo v Sloveniji tudi na podlagi zahtev Zares - nove politike iz koalicijske pogodbe lani spremenili davek na motorna vozila. Znotraj zakona pa smo dosegli strožjo regulacijo prometa z ekološko problematičnimi rabljenimi vozili, pridobljenimi iz tujine, z občutno povišano davčno stopnjo. V recesijskih časih je namreč pričakovati še večji delež uvoza rabljenih vozil. Ravno v teh primerih gre večinoma za vozila z visokimi emisijami.

Poleg tega bi pri vozilih, kjer gre za precej zastarele motorne tehnologije, ki dajejo kupcu zgolj in samo iluzijo, da je kupil manjše vozilo, ki porabi manj goriva in manj obremenjuje okolje, dosegli ustrezne spremembe davčnih stopenj za omenjene standarde motorjev.

V stranki in poslanski skupini si prizadevamo okolje postaviti na prvo mesto, zato podpiramo vse predloge zakonov, ki se usmerjajo v cilje, ki so naravnani v smer trajnostnega razvoja in zaščite okolja. Toda pri tem predlogu smo pred vsiljeno izjemo. Ta pobuda je po naših ocenah usmerjena bolj v spodbujanje nakupa in je večinoma v interesu proizvajalcev in predvsem prodajalcev avtomobilov.

Ne zanikamo, da so imele tudi druge članice Evropske unije vpeljene mehanizme za subvencijo pri nakupu okolju prijaznih osebnih vozil. Opozarjamo pa, da gre v primerjavi z našim konceptom za dva različna pogleda, kako ravnati v primeru avtomobilske industrije, ki se v času recesije kaže

kot pomemben gospodarski subjekt z močnim vplivom na ostale veje gospodarstva. Omenjene subvencije so bile po našem mnenju in tudi mnenju drugih poznavalcev bolj namenjen reševanju avtomobilske industrije kot pa reševanju okolja. V Zares - nova politika tega področja zato ne želimo uravnavati zgolj in samo s spodbujanjem tržne logike spodbujanja prodaje, ampak po eni strani z ustreznimi davki spodbujati avtomobilsko industrijo k razvoju okolju prijaznih in v smislu tehnologije ekološko naravnanih vozil ter uporabe obnovljivih virov energije, po drugi strani pa seveda spodbujati ljudi k razmisleku in osveščenosti ter odločanju na tem področju.

Zaradi omenjenih tehtnih pomislekov je Poslanska skupina Zares do predloga zadržana in ga najbrž ne bo podprla. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališča Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil mag. Radovan Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke menimo, da je ta zakon za ta čas neprimeren. Za čas vsesplošne gospodarske krize, ko imamo v Sloveniji 100 tisoč brezposelnih, neskončno mnogo težav z zagonom slovenskega gospodarstva in podjetništva, s plačilno nedisciplino, z nelikvidnostjo, nedostopnostjo do denarnih sredstev, ki bi jih nujno morali usmeriti in nameniti v razvoj in v našo prihodnost, ta ukrep ne more biti prioriteta. Zlahka vam natrosimo ducat namenov, za katere bi bilo pametneje nameniti 4,5 milijona evrov letno, kot pa za nakup skorajda v naprej točno določenih znamk in tipov avtomobilov. Ne moremo se znebiti občutka, da gre za popolnoma lobističen zakon, če vemo, da zahtevane pogoje na slovenskem trgu izpolnjuje le peščica znamk avtomobilov. Tak zakon torej zagotovo ni primeren in sprejemljiv za sedanji čas, kot sem dejal, čas finančne in gospodarske krize, saj je usmerjen v takšno povečanje porabe in v tisto potrošništvo, ki ne daje dodane vrednosti v gospodarstvu in ne daje gospodarske rasti. Za doseganje ciljev, kot so čisto okolje, zdravje, kakovost zraka in doseganje dopustnih mejnih vrednosti onesnaževanja v skladu z direktivami Evropske unije ter varnost v prometu, so potrebni celoviti ukrepi in tak zakon ne bo rešil vsega tega. Zagotovo ne.

Poleg tega se nam zdi nesprejemljivo, da na primer ni bilo podpore pri predlogu Slovenske ljudske stranke za subvencioniranje oziroma olajšave za investicije v gospodarstvo, ki bi zagotovo bila veliko boljši ukrep, ki bi dala veliko večjo dodano vrednost v gospodarstvo in predvsem dvignila gospodarsko rast, kar je treba storiti.

V socialni zakonodaji predlaga sedanja vlada kršenje pravic in ukinitve državne pokojnine. Istočasno pa se predlaga

zakon za spodbujanje nakupa avtomobilov iz sredstev proračuna v višini 4,5 milijona evrov.

Naj spomnimo, da smo poslanci Slovenske ljudske stranke pred kratkim predlagali dva predloga zakona, s katerima bi kmetom z najnižjimi pokojninami dali varstveni dodatek in letni dodatek, pa se je zadeva zavrnila. Šlo je le za znesek varstvenega dodatka 95,62 evrov na osebo mesečno. Na letni ravni bi to pomenilo v letu 2010 približno 2,6 milijona evrov povečanja obveznosti države do pokojninske blagajne. V naslednjih letih bi bilo teh sredstev manj zaradi naravnega zakona, da temu tako rečem. Za letni dodatek pa bi bilo treba iz pokojninske blagajne za najnižje kmečke pokojnine v letu 2010 nameniti nekaj malo več kot 900 tisoč evrov na letni ravni. Ti zakoni so bili gladko zavrjeni. Pa gre za tiste Slovenke in Slovence, ki imajo kmečko pokojnino 100, 200, morda 300 evrov. Sredstva bi bolj koristno naložili, zagotovo, če bi podprli ta dva naša predloga zakona.

Namen tega zakona, ki je pred nami, je po besedah predlagatelja spodbuditi umik iz prometa najbolj okolju neprijaznih osebnih vozil in njihovo nadomestitev z okolju najbolj prijaznimi. Najbrž je ta ambicija pomembna. Najbolj korektno bi seveda bilo, da bi imeli državljani takšne plače, s katerimi bi si lahko privoščili nov avto, najbolj ekološki, varčen avtomobil za svojo osebno uporabo.

Tako takega zakona za ta čas krize v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke ne moremo podpreti. Predvidena sredstva, 4,5 milijona evrov, ki ne nazadnje niso tako majhna sredstva, pa raje namenimo z rebalansom proračuna za razvoj gospodarstva ali za ukrepe stanovanjske politike, za mlade družine ali za socialno varnost kmetov, morda za odpravo škode po neurjih ali pa še in še bi lahko našteval. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine DeSUS bo predstavil gospod Anton Urh.

ANTON URH: Hvala lepa za besedo. Spoštovani gospod podpredsednik, kolegice in kolegi!

Namen predlaganega zakona je dodelitev pomoči v obliki državne subvencije določenim skupinam fizičnih in pravnih oseb z namenom spodbuditve nakupa okoljsko najbolj prijaznih vozil ter z namenom spodbuditve lastnika starega vozila, da slednjega umakne iz prometa in ga da v uničenje.

V Poslanski skupini DeSUS smo zaključili, da je besedilo predloga tega zakona, iz katerega sicer izhaja dober namen predlagatelja, nedorečeno, neprimerno z nomotehničnega vidika. Tako poslanci DeSUS nismo prispevali svojih podpisov kot sopredlagatelji. Prav tako pa v tem trenutku ne moremo zagotoviti podpore samemu predlogu.

Pomanjkljivosti predloga, ki smo jih ugotovili, se nanašajo na več segmentov. Predlog predvideva subvencioniranje

zgolj fizičnim ne pa tudi pravnim osebam, kar zna biti sporno z vidika enakosti. V okviru 2. člena, ki naj bi opredeljeval pogoje za dodelitev subvencije za nakup oziroma za predelavo vozila, ti pogoji v bistvu sploh niso opredeljeni, temveč je avtor tega besedila v ta segment določbe v višini subvencije, kar si lahko razlagamo, kot da pogojev praktično ni. Na primer, oseba je dolžna predložiti uradno dokazilo o uničenju starega vozila, iz določb pa ne izhaja, da je dolžna predložiti osnovno dokazilo, dokazilo o nakupu novega, okolju prijaznega vozila.

Po drugi strani morebitno lastništvo starega vozila ni ustrezen pogoj za upravičenost do subvencije, saj so na podlagi tega iz subvencioniranja izvzete osebe, ki prvič kupujejo vozilo, za kar pa ni utemeljenega razloga. Iz besedila izhaja, da je upravičenec zgolj oseba, ki kupi novo vozilo, velja pa razmisliti, ali bi bila do subvencije upravičena tudi oseba, ki kupi okolju prijazno vozilo, ki je morebiti staro zgolj leto ali dve.

Verjamemo predlagateljem, da želijo slediti okoljevarstvenim ciljem, ob tem pa izpostavljamo, da je bila pred kratkim sprejeta novela zakona o davku na motorna vozila v smeri tako imenovane ekološke obdavčitve vozil. Preprosto povedano, vozila, ki bolj obremenjujejo okolje, so po tej sprejeti noveli tudi obdavčena z višjo stopnjo. Ni dvoma, da tak način obdavčevanja prispeva k zmanjševanju okoljskega onesnaževanja - temu po vsej verjetnosti nihče ne nasprotuje - vendar vprašanje, ki se nam ob tej problematiki tudi poraja, se nanaša na to, komu so dejansko namenjene predvidene subvencije. V besedilu je to sicer lepo napisano, vendar gledano praktično, kdo bi lahko bil potencialni upravičenec, danes pokaže povsem drugačno sliko. Sam predlagatelj v uvodnih obrazložitvah pravi, da predlog zakona zadeva vozila, ki so ob nakupu dražja. Menim, da nam ni treba posebej opomniti, da ljudem v današnjem času krize nikakor ni prioriteta nakup novih, dragih, če ravno okolju prijaznih vozil, temveč na žalost zgolj vsakdanje preživetje. Glede na to, da se številčnost socialno šibkejše skupine iz dneva v dan vse bolj povečuje, da narašča brezposelnost in s tem revščina ter na podlagi predvidevanja, da ti ljudje ne bodo, ker fizično ne zmorejo, posegli po tem privilegiju, je besedilo pisano zgolj na kožo premožnejšim. S tega vidika v Poslanski skupini DeSUS predloga tega zakona v tem trenutku ne podpiramo. Vsekakor pa dopuščamo možnost, da se med današnjo razpravo izkažejo naši pomisleki kot neutemeljeni oziroma se izkažeta možnost ter energija za saniranje teh pomanjkljivosti, kar pa bomo lahko ocenili šele ob zaključku razprave.

V Poslanski skupini DeSUS torej v tem trenutku predloga ne podpiramo. Hvala.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil gospod Silven Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Spoštovani!

Kot ugotavljamo, trgovci danes ne ponujajo več slabih vozil, pa naj gre za motorna vozila ali za avtomobile. Zagotovo je poudarek na zmanjšanju emisij, ki se vse bolj uveljavlja med proizvajalci, in prav je, da gre trend v tej smeri, saj finančne spodbude tako države kot trgovcev na nek spodrivajo iz prometa okolju neprijazna osebna vozila, ki se že s samo konkurenco na trgu in proizvajalci kar močno izraža. Nimam ravno podatka, za koliko se je letos povečala prodaja okolju prijaznejših vozil v primerjavi z lanskim letom. Zagotovo pa je procent kar visok, kolikor vem iz razgovora s prodajalci novih avtomobilov. Več jeze in nezadovoljstva je s strani prodajalcev rabljenih vozil, ki jim je prodaja upadla in je na nek način razumljivo, saj je zakonodaja posegla tudi v tej smeri. Za njih ne kaže, da se bo stanje izboljšalo, kajti zlati časi za preprodajo starih avtomobilov so mimo. Ko že spodbujamo nakup okolju prijaznih avtomobilov bi bilo prav, da pomislimo tudi na odpisana vozila, ki jih je letno okoli 60 tisoč, v reciklažnih centrih pa se jih znajde le okoli 7 tisoč, ostali pa se nekje izgubijo in ni nadzora. Govorimo o vozilih z nizkim izpustom CO2 in jih rangiramo po čistosti izpustov za stopnjo subvencioniranja. Vse to je lepo in prav in to tudi podpiramo, vendar se sprašujem, zakaj subvencije ne posegajo tudi na področje, ki zagotavlja varnost voznika in potnikov. Vse več je nesreč, iz katerih lahko vidimo, da so na področju varnosti voznika manjša vozila nevarnejša od večjih, kar se v predlogu ravno ne izkazuje. Veliko denarja država porabi za zdravljenje ponesrečencev. Veliko jih postane tudi invalidov in ta vsota sigurno ni zanemarljiva, zato bi kazalo dati subvencije tudi za nakup bolj varno izpopolnjenih vozil, zraven pa naj spada tudi vse, kar je zapisano v predlogu tega zakona.

Namen predloga zakona o državni subvenciji za nakup okolju prijaznejših osebnih motornih vozil je spodbuditi umik s prometa najbolj okolju neprijaznih osebnih vozil in njihovo nadomestitev z okolju bolj prijaznimi. Že spremembe zakona o davku na motorna vozila so spodbudile nakup okolju neoporečnih vozil, a na trgu starih vozil nimajo učinka.

Korekcijo takšne ureditve predstavlja prav zakon, ki ga danes obravnavamo v Državnem zboru. Preko subvencije, ki je vezana na uničenje okolju neprijaznega vozila, se spodbudi nakup okoljsko bolj prijaznih vozil, ki so na trgu. Predlog zakona predvideva različne višine subvencij glede na tipologijo vozila, na katerega se subvencija nanaša. Najvišje subvencije so predvidene pri nakupu vozil brez neposrednih izpustov CO2, v primeru vozil s tovrstnimi neposrednimi izpusti pa se glede na njihov nivo predlagata dve višini subvencij.

V primeru nakupa vozila na hibridni pogon, na osnovi motorjev na notranje izgorevanje električnega motorja, se predlaga višja subvencija, ker imajo takšna vozila v primerjavi s tistimi izključno na pogon, na osnovi motorja na notranje izgorevanje v mestni vožnji, kjer onesnaženje občuti največ ljudi, praviloma bistveno nižje izpuste. Kot cenejši, a še vedno okoljsko učinkovit, ukrep se priznava tudi vgradnja filtra trdih delcev v vozilo na dizelski pogon ali vgradnja sistema za pogon na utekočinjeni naftni plin ali stisnjeni zemeljski plin. Ker pa so takšni posegi v povprečni vrednosti okoli 800 do tisoč evrov, je predvidena subvencija ustrezno nižja.

Navedeno predstavlja bistvene novosti Predloga zakona o državnih subvencijah za nakup okolju prijaznejših osebnih motornih vozil, ki so po mnenju Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke dobre. Zato bomo predlog zakona podprli.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanskega kluba LDS bo predstavil mag. Borut Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsedujoči, za besedo.

Vsem skupaj prijazen pozdrav! Pozdrav tudi predlagatelju!

Stališča so prav zanimiva, najbrž bodo tudi razprave. Verjetno zakon ne bo doživel večinske podpore, vendar imamo vse poslanske skupine na to temo povedati kaj pozitivnega, da področje potrebuje še dodatne rešitve. To ocenjujem kot pozitivno in dobro, predvsem pa kot nalogo vsem skupaj, da na tem področju v dobro Slovenije, pa tudi okolja, še marsikaj postorimo.

Obravnavamo zamisel skupine poslank in poslancev o državnih subvencijah za nakup okolju prijaznejših avtomobilov. Po tej ideji bi bile subvencije na voljo v obdobju od leta 2012 do 2014. Višina ugodnosti, do katere bi bili upravičeni kupci, pa bi bila odvisna od stopnje različnih vrst emisij, pogoj za pridobitev pa menjava vsaj 10 let starega avtomobila. Pri nakupu avtomobila, ki nima neposrednih emisij, to je avtomobilov na električni pogon, pa bi po predlogu predlagateljev kupec dobil 4 tisoč 500 evrov državne subvencije, pri klasičnem avtomobilu z motorjem z notranjim izgorevanjem, ki ima majhen izpust ogljikovega dioksida, dušikovih oksidov in trdih delcev, pa bi subvencija znašala med tisoč 500 do 2 tisoč 500 evrov. Zanimiva je tudi rešitev, da bi bil za avtomobile na hibridni pogon znesek subvencije višji še za dodatnih 500 evrov. Takšna shema naj bi veljala v prehodnem obdobju do leta 2014, pri avtomobilih z emisijami pa bi se v zadnjem letu zaostрила. Predlog predvideva tudi ugodnosti za predelavo vozila na plin in vgradnjo filtra za trdne delce.

Takšnim subvencijam za zamenjavo vozil, ki relativno bolj onesnažujejo okolje, z okoljsko sprejemljivejšimi, je v praksi in tudi v politiki težko ali pa nemogoče nasprotovati.

Predlog je zagotovo všečen tudi širši javnosti, lahko bi rekli, v delu zgodbe, ampak nič slabšalnega, celo populističen. Hkrati pa ima pozitivne okoljske učinke, čeprav v globalnem vidiku glede na svet ali pa na Slovenijo relativno majhne.

Kljub temu smo v Liberalni demokraciji Slovenije trdno prepričani, da brez obsežnih in sistemskih ukrepov na področju javnega potniškega prometa v Sloveniji naših okoljsko-prometnih zagat ne bomo rešili. S parcialnimi, po obsegu zelo omejenimi ukrepi, kakršnega predvideva obravnavani predlog zakona, bomo zgolj omilili naše nelagodje ob soočanju z velikimi okoljsko-prometnimi problemi in napovedanimi večdesetmilijonskimi kaznimi Evropske unije, ki nas čakajo, če ne bomo nečesa postorili. Tako, recimo, dobra, pozitivna rešitev, gradnja garažnih hiš v centru Ljubljane brez posodobitve javnega potniškega prevoza v obliki sodobne mestne železnice ne bo rešila ljubljanskih okoljsko-prometnih težav. Tako tudi podarjanje nekaj subvencij za nakup okolju prijaznejših avtomobilov ne bo rešilo slovenskih okoljsko-prometnih, pa tudi finančnih težav. Sama posodobitev in okrepitev javnega prevoza v Sloveniji, tako cestnega kot železniškega, je v tej enačbi edina pravilna rešitev, ki pa očitno v Sloveniji ta trenutek nikogar pretirano še ne zanima, ne skrbi, izvzemši nekatere nevladne organizacije in morda tudi nekaj posameznikov iz državne uprave, ki jih to mora zanimati zaradi službene dolžnosti.

V Liberalni demokracije Slovenije zato vsem tem rešitvam in pa temu zakonu nismo naklonjeni, kajti mislimo, da če že, bi bilo bolje, da ta omejena javna sredstva, ki jih bo v naslednjih proračunih treba šele zagotoviti z vsakoletnim državnim proračunom, namenimo za državna subvencioniranja nakupa sodobnih vozil, ki so namenjena javnemu cestnemu prevozu potnikov. Tako bi to finančno ugodnost pa tudi ta okoljski vidik uživali ali pa ga bili deležni vsi tisti, ki bi se vozili z javnim prometom, s tem bi tudi preusmerili velik del sredstev iz osebnih vložkov v javno sfero in še pridobili na okoljskih vplivih. Takšno subvencioniranje bi vsaj nekoliko pomagalo izboljšati kvaliteto javnega prevoza in ga s tem narediti prijaznejšega in konkurenčnejšega napram osebnemu prevozu, hkrati pa bi bili okoljski učinki v javnem prometu zagotovo večji, lažje merljivi.

Žal predlagateljem zakona, ki očitno prisegajo na absolutni individualizem v prometu, to ni uspelo vgraditi v obstoječo novelo zakona. Ne moremo pa se tudi znebiti občutka, da je zakon nastajal ob veliki želji po promociji predlagateljev kot okoljsko občutljivih oseb, zato nas skrbi in ne moremo mimo pomenljivega molka Ministrstva za finance in ministrstva za promet, pa tudi Ministrstvo za okolje in

prostor se ni oglasilo. Očitno nobeno izmed njih zaradi različnih razlogov nad predlogom zakona ni ravno navdušeno.

Predlogu zakona v Liberalni demokraciji Slovenije nismo pretirano naklonjeni, v bistvu pa mu tudi izrazito ne nasprotujemo predvsem zaradi dejstva, da je še eden v nizu zakonskih predlogov in sprejetih zakonov, ki so zaobšli problematiko javnega prevoza potnikov v Sloveniji, predvsem pa v večjih mestih. S celovito ureditvijo in posodobitvijo javnega potniškega prometa pa bi Slovenija, če si lahko spodobimo besede novinarja enega od naših osrednjih časnikov, ki je hvalil predlog zakona in v njem predvidene državne subvencije, rekoč, da bi Slovenija dokazala, da zna, hoče in more razmišljati predvsem ekološko, pravzaprav tako kot številne nam sosednje evropske države. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil Matevž Frangež.

MATEVŽ FRANGEŽ: Spoštovane in spoštovani!

Državni zbor je novembra lani sprejel deklaracijo o aktivni vlogi Slovenije v boju zoper podnebne spremembe. S tisto deklaracijo smo opredelili dvoje. Prvič, opredelili držo Slovenije, kakršno si želimo v globalnih zavzemanjih za doseg mednarodnega dogovora, ki bo zagotovil učinkovito zmanjševanje toplogrednih plinov. In drugič, potrebne korake, priporočila Vladi in Državnemu zboru, kako moramo ravnati, da zagotovimo prepotrebno transformacijo Slovenije v nizkoogljično družbo, to je družbo z majhnimi emisijami toplogrednih plinov, ki so jasno prepoznane kot ključni vzrok globalnega segrevanja. To je bila načelna deklarativna politika, vendar so tej politiki že sledili konkretni ukrepi. Najprej Zakon o davku na motorna vozila, s katerim smo od drugih parametrov, recimo cene, prišli na parameter emisij. Čisti ekonomski vidik smo zamenjali z okoljskih vidikom in nagradili tiste, ki razmišljajo okoljsko učinkovito, in z višjo davčno obremenitvijo sankcionirali tiste, ki kljub klicu in izzivom časa vozijo potratna težka vozila. Je pa to, kar predlagamo danes, del neke integrirane politike. Slovenija potrebuje celovito integrirano podnebno strategijo. Jaz sem zelo vesel, da je tudi v stališčih, ki so pospremila predlog Evropske komisije za povečanje ciljev Evrope za zmanjšanje emisij z 20 na 30 % do leta 2020, slovenska vlada jasno poudarila, da Evropa potrebuje nizkoogljično strategijo, strategijo za prehod evropskega gospodarstva na nizkoogljične tehnologije. Še več, prav sedaj je v javni razpravi vladni predlog zakona o podnebnih spremembah, ki bo naslednji konkretni ukrep, pravzaprav zbir konkretnih ukrepov, s katerimi želimo Sloveniji utreti pot, da zagotovimo učinkovit prehod v nizkoogljično družbo, učinkovito podnebno prilagajanje in učinkovito zmanjševanje emisij. Nočemo torej ostati le na

načelni ravni, ampak moramo to politiko implementirati tudi s konkretnimi ukrepi. Že omenjeni zakon o davku na motorna vozila je bil na svoj način palica, s katerimi smo kaznovali potratne. Ta ukrep pa je korenček za tiste, ki želijo pri svojem potrošniškem obnašanju razmišljati okolju prijazno.

Predlagani zakon je zato le eden od teh ukrepov, usmerjen v prepotrebno spreminjanje strukture vozil v Sloveniji. Od velikih, težkih in potratnih vozil k majhnim, učinkovitim in varčnim vozilom, ki porabijo malo energije in imajo nizke ali celo ničelne emisije toplogrednih plinov.

To gotovo ni edino, kar moramo na tem področju v Sloveniji storiti, a predstavlja enega od medsebojno povezanih in integriranih ukrepov, popolnoma skladnim z že sprejetim zakonom o davku na motorna vozila, hkrati pa je v celoti komplementaren tudi tistemu, kar smo danes za to govornico že slišali, to je zavzemanje za učinkovitejši javni potniški promet. Vendar si ukrepa ne konkurirata, nista alternativni, ampak sta komplementarna ukrepa, ki celovito zagotavljata uresničevanje tudi podnebnih ciljev v naši državi.

Primerjalni pogled pokaže, da je vrsta evropskih držav takšne ukrepe že uvedla. Nemčija za okolju prijazna vozila namenja 2 tisoč 500 evrov, Avstrija 360, Italija od tisoč 500 do 3 tisoč evrov, Francija 5 tisoč evrov in prav tako Portugalska 5 tisoč evrov. Rezultati teh ukrepov jasno kažejo, da dajejo učinkovite rezultate. Podatki za leto 2009 v Italiji kažejo, da so tovrstni ukrepi pomagali znižati povprečne emisije vozil za 7,8 %, od 145 gramov na prevoženi kilometer na 135 gramov na prevoženi kilometer.

Izjemno pomembno je stališče, ki ga je sprejela Služba Vlade za podnebne spremembe in pravi, da je izjemnega pomena, da bo ta ukrep dal svetovnim proizvajalcem jasen signal, da je Slovenija perspektiven trg za električna vozila. V nasprotnem primeru bodo proizvajalci Slovenijo zaobšli. Primer Skandinavije jasno pokaže, da tam, recimo, vozila na utekočinjeni naftni plin LPG so nekaj, kar je reden pojav na cestah. 30 % trga. In to imajo proizvajalci v rednem prodajnem programu že desetletja. V Sloveniji se vozila na utekočinjeni naftni plin le stežka prebijajo. Zakaj? Zato, ker država ni teh ukrepov pospremila s konkretnimi spodbudami in na ta način pokazala, da je Slovenija perspektiven trg za tovrstna vozila. V tem pogledu je izjemno pomembno, da bo, tudi zahvaljujoč takim ukrepom, Slovenija med tistimi trgi, ki bodo prvi deležni ponudbe popolnoma električnih baterijskih vozil. To, ponavljam, je stališče Službe Vlade za podnebne spremembe, ki ga je v svojem stališču povzel tudi Odbor Vlade za gospodarstvo in trajnostni razvoj pod vodstvom dr. Franceta Križaniča.

V tej gospodarski krizi velikokrat slišimo, kako ni obetov, da se nam zgodi tehnološka revolucija. Potreba po podnebnem prilaganju in zmanjševanju emisij je eno od tistih področij, kjer imamo na razpolago vrsto tehnologij, kjer

tehnologija ni več vprašanje in kjer se dogaja ta tehnološka revolucija. Hkrati pa predstavlja izjemno pomembno in izjemno hitro rastočo gospodarsko panogo. Še več na tem mestu sem že večkrat omenil, da sem prepričan, da je to najhitreje rastoča gospodarska panoga prihodnjih desetletij, ki se že kaže v gradbeništvu, ki se kaže na drugih področjih, kjer poskušamo povečevati učinkovito rabo energije, prehod k nizkoogljičnim tehnologijam in podobno. Ena tretjina zaposlenih v slovenskem gospodarstvu je tako ali drugače vezana na avtomobilsko industrijo. Ne le Revoz, katerega dizelski twingo v celoti pade pod subvencije predlaganega zakona, ampak tudi druga podjetja, ki proizvajajo komponente, opremo, kot so denimo Iskra Avtoelektrika, Cimos, Mariborska livarna, Hidria in druge, ki so na trgu že prepoznale priložnosti v prihodnosti elektrificiranih vozil ali morajo te priložnosti še najti. Še več, podjetje Oprema Ravne je celo izdelalo prvi prototip električnega vozila Chebela, kar jasno kaže, da tudi Slovenija na tem področju premore znanje, premore inovativnost, da lovi rep najnaprednejših držav in ekonomij na tem področju. To je vlak, na katerem Slovenija mora biti.

Zdaj gre za vprašanje, ali bo Slovenija med naprednimi ekonomijami, ki bodo sodelovale v tem obsežnem procesu, ki bo v prihodnjih letih popolnoma spremenil realnost naše osebne mobilnosti in ali si bo slovensko gospodarstvo sposobno v tej tehnološki transformaciji odrezati tudi del svoje pogače s slovenskim znanje, slovenskim delom in slovensko ustvarjalnostjo. Kot rečeno, Vlada do tega zakona še ni oblikovala dokončnega mnenja. Pozitivna mnenja Službe Vlade za podnebne spremembe, Ministrstva za okolje in prostor in vladnega odbora za gospodarstvo in trajnostni razvoj pod vodstvom dr. Franeta Križaniča pa jasno kažejo, da v Vladi prevladujejo mnenja, ki so naklonjena temu zakonu. Ta ukrep je že vključen v operativni program Vlade za zmanjševanje toplogrednih plinov, ki ga je Vlada sprejela 30. julija lani. Ta zakon je zato pomemben del integrirane podnebne politike, ki zagotavlja spodbudo za okolju prijazno potrošniško odločanje, za zmanjševanje emisij, manjšanje odvisnosti od uvoženih in okolju neprijaznih goriv, fosilnih goriv in učinkovito uresničenje priložnosti slovenskega gospodarstva v tej tehnološki transformaciji.

Kot eden od predlagateljev vidim v tem zakonu samo pozitivne učinke. Poslanska skupina, katere stališče pa danes tukaj predstavljam, pa bo glasovala po svoji vesti.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitevijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev na podlagi prijave in prisotnosti, ki je dana na tej seji.

Gospod Franci Kek ne bo razpravljajal. Gospod Bogdan Barovič ima besedo..

BOGDAN BAROVIČ: Hvala lepa.

Pozdravljam predlog zakona o državnih subvencijah za nakup okolju prijaznejših osebnih motornih vozil. Pozdravljam ga zaradi tega, ker ne glede na vse pravljice in zgodbice, ki nam jih pišejo poznavalci okoljskih razmer, trdim, da so osebna vozila največji onesnaževalec v državi Republiki Sloveniji. Večji, kot so različne tovarne, na katere kažejo s prsti.

Drugič. Kolikor mi je uspelo, sem pozorno poslušal predhodne govorce in sem slišal kar nekaj sicer upravičenih, verjamem, da upravičenih očitkov, ampak ti so v popolnem nasprotju sami s seboj. Poglejte, nobenega problema ni bilo v tej dvorani, ko smo sprejemali tako imenovani DMV - davek na motorna vozila. Čeprav smo nekateri nasprotovali, je večina rekla, "ja, ta davek mora biti, ta davek je "fajn". In je bil sprejet. Pomeni, ljudje, o katerih smo slišali v tej dvorani, kako so danes v kritičnem stanju, kako si bodo potem šele avtomobile lahko kupovali, itd. Ampak ti ljudje kar naj plačujejo davek na motorna vozila, če se hočejo voziti. Daj, daj, daj državi! A sedaj, ko pa naj bi država nekaj vrnila ljudem, ste pa proti. Jaz mislim, da je daj - dam edino poštena igra. Če smo rekli, da davku na motorna vozila, recimo da tudi subvenciji. Ta zakon ne more rešiti Slovenije, Evrope in še celega sveta.. Ne gre. Ta zakon dejansko rešuje problem tistih, ki imajo vozila, starejša od 10 let, ki so lastniki teh vozil tri leta, ta zakon prisili ljudi, da stare, rabljene avtomobile dajo uradno reciklirati, ne pa, da jih vozijo in mečejo v hosto, ker potem mi delamo akcijo "Očistimo Slovenijo" in vlečemo ven avtomobile. S tem potrdilom jim država tudi pomaga pri nakupu že koristnega novega okolju prijaznejšega vozila. V tem jaz vidim sam dobre stvari, zato subvencije prinašajo korist. Poleg tega prinašajo korist, ki ni zapisana, večjo varnost, večjo varnost zato, ker se ljudje ne bodo več vozili v 12, 15, 17 let starih avtomobilih, ampak se bodo vozili v vozilih, prvič, ki bodo novejša ali celo nova in okolju prijazna vozila. Večina teh vozil, ki so danes na trgu, so tudi v nižjem ali srednjem cenovnem razredu, kar pomeni, da so dosegljiva nekoliko večjemu številu kot druga večja in okolju tudi manj prijazna vozila. Pač je tako v življenju, če dajemo nekaj državi, davek za motorna vozila, ker pač nočemo pomagati pri čistem okolju, naj država tudi nekaj vrne tistim, ki hočemo pomagati pri čistem okolju. In to rešitev s predlogom tega zakona, o katerem danes teče splošna razprava, imamo. Še nekaj. Jaz sem prepričan, da je to daleč večji korak k dejanskemu uresničevanju evropskega cilja 20-20-20, kot pa vse pravljice, še enkrat poudarjam, ki sem jih poslušal v Evropskem parlamentu in neposredno v Španiji na posameznih konferencah, da bomo v 20-ih letih uporabili oziroma uvedli 25 %, konkretno Slovenija, obnovljivih virov. To je pravljica, tega ne bo. Danes se piše leto 2010, pa še progam, knjiga ni napisana oziroma papirji še niso napisani,

kako bomo to dosegli, kaj šele, da bomo do leta 2020 to dosegli. To je korak, s tem korakom bomo naredili največ, ker so to največji onesnaževalci, milijoni in milijone vozil, ki vozijo in onesnažujejo, Slovenijo. Prav je, da ta zakon predvideva, da se subvencija podeli fizičnih osebam, ker bodimo poštene, pravne in druge osebe imajo že tako olajšave pri davku na dodano vrednost. Ljudem danes avto ni luksuz, ljudem je avto potreba. Mi smo pač hoteli v tako gospodarsko družbo, kjer si človek ne more izbirati poklica 10 minut od doma, tisoči se morajo voziti v službo ali z javnimi sredstvi ali pa z zasebnimi vozili 60, 100 kilometrov od doma. Zato imamo tak promet, ki ga ceste, kljub temu, da so nove, komaj požirajo in zato imamo tako onesnaženost. In prav je, da imajo to možnost fizične osebe, pravnim in drugim osebam se je že pomagalo in se jim bo še pomagalo in urejalo prek drugih oblik davčnih olajšav in s tem bo država Republika Slovenija naredila veliko. Jaz že kar vem, kaj bo rekla Vlada. Ministrstvo za okolje se vsekakor strinja, o tem sem prepričan. Saj se mora strinjati s tem, pa še kakšno ministrstvo zraven, ker je to koristno. Vlada bo pa rekla, "ne, dajmo malo počakati, bomo mi pripravili nov zakon". Zgodba, ki jo poznam že na pamet, in sem prepričan, če bo kdo prišel z Vlade, da bo to rekel. To pomeni še enkrat potrditev tistega, kar Slovenska nacionalna stranka trdi, še posebej pa v teh dveh letih, da tej vladi manjka medsebojna usklajenost. Ni hudič, ne more predsednik Vlade ali pa Vlada govoriti drugače, kot pa govori minister. To je smešno, ampak do tega bo prišlo, boste videli, pri tem predlogu zakona. Kot sem že pri prvem povedal, zakaj se ne bi s pripravljavcem, ki ima dober namen, ki ga podpira Ministrstvo za okolje, usedla še Vlada in bi naredili dejansko res ta zakon, samo izpopolnili bi ga v drugem branju in z njim nadaljevali. In verjemite, še enkrat trdim, da je to največja korist, ki jo bomo dosegli. Jaz bi raje, da se določena sredstva, ki so predvidena tukaj, dajo raje, ne raje, vem, da so tudi druga področja, kamor je treba državna sredstva preusmerjati, ampak veste, v življenju je pač tako, da za tista področja bodo poskrbeli na svoj način tisti, ki so tam odgovorni, za takšna področja pa moramo iti naprej. Ne moremo sedaj samo čakati in "flikati" vse tiste luknje, ki so nastale skozi recesijo in krizo. Mi moramo naprej. Mi moramo poleg reševanja številnih problemov, ki so, dejansko so, reševati tudi v naprej probleme, ki jih predvideva osnutek tega predloga. Če smo poštene. Ne moremo kar reči, sedaj bomo pa vse trgovine zaprli za deset let naprej zato, da bomo zakrpali vse, kar je nastalo 10 let nazaj. Pošteno bi bilo, dobro bi bilo, ampak treba je gledati tudi malo naprej, ne samo nazaj.

Jaz osebno bom podprl ta predlog zakona, ker je v prvi obravnavi, ker prinaša veliko koristnega in je na koncu koncev pošten, ker je daj-dam. Ljudje, ki imajo dovolj denarja, si bodo kupovali velike avtomobile, ki so veliki onesnaževalci,

zato naj plačujejo visok davek na motorna vozila, ki smo ga pač sprejeli oziroma ste ga, jaz sem mu nasprotoval. Tistim ljudem, ki pa nimajo toliko denarja, ki pa jim je avto potreba za prevoz otrok v vrtec, za prevoz v službo itn., pa naj država tudi pomaga s subvencijami, da bodo vsaj imeli nova vozila, varna vozila in bodo v velikem številu zmanjšali onesnaževanje okolja .In hkrati bomo, hvala bogu, enkrat upam, da imeli vse te jeklene škatle lepo v kockah in spravljene ne po hostah, da jih bomo spet čez deset let vlekli ven.

Upam, da bo Državni zbor rekel da temu prvemu predlogu, upam, da bo Vlada razumno pogledala nanj, tudi če čakamo tri ali pa štiri mesece na drugo branje, in se uskladila z osnovno idejo tega zakona in nekaterimi številnimi že dodelanimi rešitvami, da bomo končno prišli do ene poštene odločitve, poudarjam še enkrat, da je dan. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Ljubo Germič ne bo razpravljajal. Gospa Breda Pečan. Izvolite.

BREDA PEČAN: Hvala lepa za besedo.

Jaz mislim, da je tole zakon, ki je sicer v duhu, bom rekla, zelene naložbene politike te države, vendar po mojem mnenju in po mnenju tudi kar nekaj poslank in poslancev naše poslanske skupine, ne da je preuranjen, pač pa so sredstva, ki jih konec koncev predvideva zakon po izračunu o finančnih posledicah, proračun približno 13 milijonov in pol, usmerjena v napačno smer. V tem trenutku mora ta država nujno zmanjšati porabo goriva za osebna vozila na drugačen način, ne tako, da subvencionira, bom kar rekla, proizvodnjo avtomobilov, ki jih proizvajajo drugje in ne pri nas. To je prvi problem. Res je, da trgovci prodajajo te avtomobile v Sloveniji, vendar je dejstvo, da noben od električnih avtomobilov za enkrat ni narejen v Sloveniji. Se pravi, ni sad dela rok slovenskih delavcev v edini tovarni avtomobilov, ki jo imamo. Pa pustimo to. Tu bi nas tako ali tako lahko Evropska unija obtožila, da imamo neke protekcionistične ukrepe, če bi rekli, da bomo subvencionirali samo tiste avtomobile, ki jih proizvedejo v Revozu. Mislim, da bi bilo treba sredstva, 13 milijonov 500 tisoč evrov pravzaprav ni tako majhen znesek, usmeriti v popolnoma druge namene. Če jih že usmerjamo v subvencioniranje prometa, potem je treba subvencionirati promet, torej javni prevoz, in ne nakupa avtomobilov. Večkrat sem že v tej dvorani povedala, da smo v Sloveniji v preteklih 18 letih neprestano vlagali samo v eno izvedbo prometa, tudi osebne prometa, žal, več ali manj samo v avtomobilski promet. Nismo spodbujali, nismo razvijali železniškega omrežja, nismo razvijali železniškega javnega prevoza, ampak smo celo dopuščali, da nam ugašajo posamezne linije. In tu smo zagotovo naredili zelo hudo napako, napako, ki je zdaj stara že 18 let in ki se zelo počasi in s premajhno energijo odpravlja. Druga

napaka, ki smo jo naredili, je bila ta, da smo se sistematično usmerjali v izgradnjo avtocestnega križa in s tem spodbujali prebivalce Slovenije, da se prevažajo predvsem z osebnimi avtomobili in z ničemer drugim. Tretja napaka je bila ta, da smo, ker nismo razvijali železniškega omrežja, spodbudili tovorni promet preko Slovenije. S tem smo strahovito dvignili onesnaženje zraka v naši državi, ne samo z ogljikovim dioksidom, se pravi, da smo koncentracijo ogljikovega dioksida povečali, ampak predvsem smo strahovito dvignili koncentracijo prašnih delcev, PM-10 in še mnogo bolj nevarnih PM-2,5. Ničesar ne naredimo na tem področju, pa niso potrebna ogromna sredstva. Sicer ta zakon pri osebnih avtomobilih predvideva ukrep, ki je lahko mnogo cenejši, kot pa je subvencioniranje nakupa električnih vozil. In to je subvencioniranje - osebno bi celo predlagala, da v celoti država plača vgradnjo filtrov za prašne delce v dizelskih motorjih, ker je to najhitrejši in najbolj učinkovit način odpravljanja posledic pogona z dizelskim motorjem. Ko govorimo o filtrih za prašne delce v dizelskih motorjih, je najbližji in najučinkovitejši ukrep to, da predpišemo in spodbudimo, subvencioniramo vgradnjo filtrov v tovorna vozila; to bi bil pravi ukrep. Tovorna vozila so ta trenutek v Sloveniji eden največjih generatorjev onesnaževanja zraka.

Če se zdaj premaknem še drugam. S 13,5 milijona evrov bi lahko zagotovili energetske sanacije približno 540 dvostanovanjskih hiš. Energetske sanacije, ki bi za najmanj 50 % znižala porabo potrebnega kuriva, takega ali drugačnega, za ogrevanje stavb. Vprašajmo se, koliko manj emisij prašnih delcev, koliko manj emisij dušikovih oksidov, koliko manj emisij ogljikovega dioksida bi dosegli na ta način. S tem bi zagotovili neposredno delo majhnim, poudarjam, majhnim gradbenim podjetjem. Samo s takim ukrepom. Mislim, da ne glede na vse, bi morali preusmerjati nekatera javna sredstva z nekaterih področij, jaz tukaj ne bom rekla z obrambe, niti najmanj me ne mika, da bi kaj takega rekla, ampak z investicij, ki so ta trenutek bistveno manj pomembne in potrebne, kot pa je zmanjševanje porabe energije, ki je najhitrejši, najučinkovitejši in zagotovo tudi kot generator dodatnega zaposlovanja, dodatnega gospodarskega razvoja zagotovo najbolj učinkovit. Ko razmišljamo o tem, na kakšen način zmanjšati polucijo v Sloveniji, kako je zagotovo zmanjševanje porabe energije... Namreč, mi moramo nekaj vedeti, da pri pretvorbi vodne energije, zlasti pa seveda fosilnih goriv v električno energijo, nič kaj dosti ne zmanjšamo onesnaževanja ozračja. Vemo pa, da večino električne energije, s katero polnimo električne avtomobile, dobivamo ta trenutek iz fosilnih goriv in iz jedrske elektrarne v Sloveniji.

Jaz bom glasovala proti temu zakonu in mislim, da bi bilo smotrno, da staknemo glave vsi skupaj in razmišljamo o tem, da podpremo razvoj lastne industrije in lastnega

gospodarstva ter lastnega znanja, ne pa, da podpiramo tuje proizvajalce.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala.

Kot predlagatelj se javlja, dr. Luka Juri.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa.

Poslušal sem neke argumentacije, pa bi rad pojasnil nekatere zadeve in morda tudi nekatere nesporazume ali pa slabo razumevanja ukrepov zakona.

Gospod Petan je primerjal ukrep, ki ga je predlagala SDS, in tega, ki predlagamo danes. Ja, strinjamo se, da so konceptualno različni, res je, pretekli ukrep je umeščal širši pristop, ampak naš namen je iti v ozek pristop, da ciljno dosežemo predvsem to, da se zamenja in obnovi slovenski avtomobilski park. Čeprav je res, popolnoma drži, da ob takem ukrepu ga lahko uporabijo samo tisti, ki imajo že staro vozilo, popolnoma drži. Res je. Ampak razlog je ta, da ne želimo spodbuditi samo potrošnje in skozi potrošnjo in vpisom registracije novih avtomobilov čistejša vozila, ampak želimo v bistvu doseči dvojni učinek: čistejše vozilo, ampak hkrati uničenje starejšega. Zaradi tega je tukaj pogoj, da je treba hkrati tudi uničiti vozilo.

Strinjam se, da bomo morda ugotovili, če bo zakon podprt v prvi obravnavi, da želimo omiliti te pogoje ali pa jih spremeniti v drugi obravnavi. Gre za konceptualno primerjanje, katera je najboljša rešitev. Vendar sem želel obrazložiti, zakaj je pogoj uničenje starega, ker je primarni cilj, ki ga hočemo doseči pri subvenciji, nakupu novega, zamenjava starega.

Ne strinjam se popolnoma, da je mogoča, in tudi na to smo mislili, ko smo pripravljali ta predlog zakona, špekulacija v smislu, da bom danes jaz kupil staro vozilo, počakal 3 leta in potem lahko izkoristil subvencije. Trajanje tega zakona je namreč 2 leti, torej zakon bo v bistvu prejel nehal veljati, kolikor bo pretekel ta 3-letni rok, s katerim lahko nekdo kupi staro vozilo, ker je eden od pogojev, da moraš biti lastnik tega starega vozila, ki ga uničuješ, 3 leta, da bi kupil staro vozilo, počakal 3 leta in potem izkoristil subvencijo, ker subvencije ne bo več. Razen, če se bo Državni zbor leta 2014 odločil na predlog Vlade, to tudi zakon predvideva, da sprejme nove ukrepe ali pa morda podaljša sedanji ukrep.

Bilo je tudi vprašanje oziroma dvom kolega Žerjava, da gre tukaj za lobistični zakon. Jaz bi tukaj rad poudaril, da predlog zakona predvideva začetek veljave leta 2012,, ker je napovedano, da bomo imeli takrat že številna električna vozila, številna hibridna vozila in tudi številna vozila na klasični pogon z izredno nizkimi izpusti. Že danes jih v bistvu najdemo kar nekaj. Kar lahko danes izgleda kot lobistični zakon, ker lahko naštejemo na rokah hibride, čeprav

vozil z nizkimi izpusti na klasičen pogon je že kar nekaj, leta 2012 pa jih bo bistveno več. In tudi Služba Vlade za podnebne spremembe, ki izrazito podpira ta predlog zakona, je ugotovila točno tako. Konec tega leta in na začetku leta 2011 se bodo začela na evropskem avtomobilskem trgu pojavljati električna vozila. Zato, ker proizvajalci ne bodo linearno na vsa tržišča hkrati postavili ta vozila, ampak bodo izbirali tista, ki bodo najbolj perspektivna, je sama služba Vlade predlagala dvig predvidene subvencije za električna vozila s 4 tisoč evrov na 4 tisoč 500 evrov. To, je ocenila Služba Vlade za podnebne spremembe, bo tisti ustrezen ukrep, tista ustrezna subvencija, ki bo prepričala proizvajalce, da pripeljejo električna vozila od začetka tudi v Slovenijo, s posledično, ampak k temu se vrnem kasneje, tudi posrednimi in dobrimi učinki za domače proizvajalce vozil, kot je Revoz ali pa proizvajalce elektronskih komponent, kot so na primer Hidria, Iskra Avtoelektrika ali pa morda Oprema Ravne, ki je že izdelala prototip svojega čisto električnega vozila imenovan Chebela in ga namerava tudi masovno proizvajati.

Kolega Urh je povedal, da danes v času te krize ni prioriteta nakup novih dragih, okolju prijaznih vozil. To je kvečjemu argument za sprejem tega zakona. Najprej zato, ker zakon bo začel veljati leta 2012 in jaz gledam optimistično. Mislim, da je dobro, da vsi gledamo optimistično na gospodarski razvoj tudi naše države in pričakujemo, da leta 2012 bodo že ti znaki, da nekaj vendarle gre na bolje, da bodo bistveno vidnejši. In nadalje zato, ker mislim, da prav v času krize je treba razmišljati o novih izzivih in tudi o tehnoloških prehodih. Čas krize je priložnost za podjetnike, ampak tudi za državo, da spodbuja tehnološki prehod, da uspemo. Ko se vsi dvigajo, mi lahko samo sledimo vlaku. Učinkovito in optimistično in napredno moramo gledati takrat, ko je najtežje.

Pa še nekaj bi rad poudaril. Iz tujine so izkušnje pri podobnih subvencijah pozitivne. Kolega Frangež je prej omenil Italijo, kjer so subvencije bistveno ohlapnejše in so v tem primeru bolj podobne tistim, ki so bile predlagane s strani kolegov iz SDS, V Italiji so leta 2009 samo v enem letu 2009 dosegli 7,8 % izboljšanje povprečnih emisij voznega parka. Iz 145 gramov na km na 137,8 gramov na km. Mi lahko s tem, bistveno bolj ciljanim, ukrepom dosežemo še boljši rezultat.

Bilo je rečeno s strani kolega Sajovica in s strani kolegice Pečan, da moramo spodbujati javni potniški promet. Se popolnoma strinjam. Mislim, da smo tukaj popolnoma na isti fronti. Vendar spodbujanje ekološkega javnega potniškega prometa in okolju prijaznega osebne prometa nista alternativna ukrepa, ampak komplementarna. Tudi zato, bodimo iskreni, jaz tudi živim v centru mesta in hitro padem na takšno logiko, bodimo iskreni, nimajo vsi enakega dostopa do javnega potniškega prometa. V mestih imamo bistveno boljši dostop, v ruralnih območjih, in vemo, kakšna je urbana zasnova

Slovenije, ker imamo razpršeno ruralno območje, tega dostopa do javnega potniškega prometa enostavno ni. Ali pa je v bistvu v praksi nemogoč.

Živel sem do pred kratkim v kraju, ne daleč, 10 km od Kopra, Sveti Anton, kjer imamo za Koper - center štiri avtobuse dnevno. Ob 6., 8. in potem spet ob 14. in 16. uri popoldne, praktično neuporaben javni prevoz. Ampak še odročnejših krajev se tudi ekonomsko ne splača, servisirati z javnim potniškim prometom. In tam se lahko ljudje vozijo praktično edino z osebnim prevozom. In ta ukrep cilja te skupine. Imamo pa seveda tudi še druge, ki zaradi službe ali zaradi drugih okoliščin ne morejo uporabljati javnega potniškega prometa.

Bil je omenjen molk ministrstev. Tu bi rad razjasnil zadevo. Ministrstvo za okolje in prostor in Služba Vlade za podnebne spremembe izrazito podpirata ta ukrep. Pozitivno mnenje je bilo sprejeto na medresornem vladnem odboru za gospodarski in trajnostni razvoj v torek. V sredo Vlada ni zaključila točke, kjer bi se sprejemalo mnenje. Vlada je trenutno uradno brez mnenja. Vidno pa je tudi zato, ker je šlo skozi odbor, ki ga je vodil minister za finance Franci Križanič, da lahko pričakujemo pozitivno mnenje Vlade. Glavno ministrstvo in Služba Vlade za podnebne spremembe, ki se mora prav ukvarjati s podnebnimi spremembami, pa ukrep izrazito jasno podpirata. In prav ta ukrep je bil leta 2009 sprejet kot del ukrepov operativnega programa Vlade, torej je v dokumentu Vlade, operativnega programa Vlade za zmanjševanje toplogrednih plinov. Vendar ker še ni bil določen nosilec, žal ni bil še uresničen. Čeprav nimamo uradnega štemplja Vlade, lahko vidimo, da Vlada razmišlja v to smer in je ta ukrep uvrstila v svoj operativni program. Ključno ministrstvo ter Služba Vlade za podnebne spremembe to podpirata. Zato se ne morem strinjati s trditvijo, ampak mislim, da je bila izrečena v dobri veri, ker morda gospod Sajovic ni razpolagal z vsemi podatki, da ministrstva molčijo ali da nasprotujejo.

Glede sredstev. Zakon ne predvideva višine sredstev. Slišal sem dve števili, kar se tiče višine sredstev : 4,5 milijona oziroma celo 13,5 milijona. Jaz ne vem, od kod izhajata ti dve števili, ampak zakon ne predvideva, kakšna bo višina teh sredstev, ampak to pušča odprto proračunu. Daje kot primer, da naredi izračun, koliko bi stalo, če bi želeli podeliti tisoč subvencij za električna vozila in jasno je 4 tisoč 500 krat tisoč je 4 milijone in pol. Ampak to je primer, da pokaže, da subvencije niso odhodek oziroma široko gledano niso odhodek. Zakaj niso odhodek oziroma so celo prihodek? Zato, ker za uporabo subvencije mora prej kupec uničiti vozilo, kjer vemo, da so vendarle neke dajatve, nato mora kupiti novo, okolju prijazno, vozilo in plačati DDV v vrednosti 20 % in DMV v vrednosti najmanj pol odstotka. Nato pa dobi subvencijo v vrednosti največ 20 % vrednosti vozila, brez vštetega DDV. Torej v najboljšem primeru, da bi res

učinkovito izrabil subvencijo in dobil 20 % vrednosti vozila, mu v bistvu država povrne DDV. Ampak če širše pogledamo, tisto, kar gre ven skozi subvencije, je že prišlo nazaj skozi DDV, pa še dodatno je prišel DMV in druge dajatve zaradi uničenja vozil.

Argument, zakaj bi spodbujali proizvodnjo avtomobilov, ki se proizvajajo drugje. No, to pa se veže na tisto vprašanje glede krize in glede stimulacije in glede optimizma in koraka naprej v trenutku krize. Kot rečeno, Oprema Ravne je že pripravila svoj prototip. In ne skrivamo, če bo slovenski trg perspektiven in bomo imeli dobro infrastrukturo za električna vozila tu, se povečajo možnosti za domače proizvajalce elektronskih komponent in končnega izdelka, na primer Revoza, zato da bodo vključeni v proces proizvodnje električnih vozil s strani drugih proizvajalcev. Že zdaj, tudi brez tega, je Renault Twingo, dizel varianta 1,2, ki ga proizvaja Revoz, v bistvu vključen v shemo teh subvencij. Ne samo, ampak tudi domači proizvajalci, če želimo gledati gospodarski vidik, ki pa je, še enkrat poudarjam, to ni naša glavna prioriteta, ampak če gledamo tudi gospodarski vidik, vidimo, da vendarle so pozitivni učinki.

Pa še glede, vprašanje tovarnega prometa in spodbujanja izboljšanja okoljskega standarda in tovarnega prometa. Seveda, ampak spet komplementarni ukrep, s tem, da se moramo tu zavedati podatka, tovorni promet prispeva 40 % k toplogrednim plinom v prometu v Sloveniji, osebni promet pa 60 %. Torej ni res, da tovorni promet, kar se tiče CO₂, prispeva večino. Recimo 40:60, torej recimo, da sta nekje dokaj uravnotežena.

Zadnje pojasnilo. Slovenija je že dobila 2 opomina zaradi neukrepanja pri zmanjševanju trdih delcev in NO_x. Te subvencije, če bodo sprejete, bodo korak naprej za to, da se bo vsebnost teh plinov in trdih delcev zmanjšala in zaradi tega tukaj dobimo dober argument, da prepričamo Evropsko komisijo, da proces opominov ustavi in da dejansko prizna, da tudi Slovenija ukrepa na tem področju. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala.

Cvetka Zalokar Oražem ne bo razpravljala.

Dr. Peter Verlič, izvolite.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa. Spoštovani predlagatelj, kolega poslanec dr. Luka Juri!

Zgleda, da je podpora temu predlogu zelo visoka. Res, zelo redko doživim situacijo, da sedi v parlamentu samo predlagatelj sam, kompletna koalicija ti je očitno obrnila hrbet, verjetno poslušajo v dvorani, Vlade pa tu tako ali tako ni. Skratka, toliko verjetno o podpori temu zakonu. Morda pa, jaz sem razmišljal na začetku, ko so pogledali naslov, pa so videli, "aha, Predlog zakona o državnih subvencijah za nakup okolju prijaznejših osebnih motornih vozil", so najprej pogledali, pa so rekli, "ja, to pa gotovo Slovenska

demokratska stranka vlaga ta zakon, in tega mi itak ne bomo podprli". Potem so pa verjetno le pogledali, pa opazili, da piše, "predlagatelj Luka Juri", pa so postali malo bolj pozorni, pa so rekli, "no zdaj pa moramo vsaj zavzeti kakšno stališče". In to stališče je, kot zdajle poslušam v razpravi koalicijskih kolegov, kar različno. Verjetno bi bilo treba in zelo dobro bi bilo, verjetno, prepričati najprej kolege v Poslanski skupini Socialnih demokratov, da bi morda enotno podprli ta zakon, ampak očitno te enotne podpre tukaj ni. Vlada je pa onemela. Vlade ni. Ne glede na to, kakšna je podpora ene izmed služb za podnebne spremembe, pač Vlada dejansko, danes ni niti enega od ministrov, da bi pravzaprav vsaj ustno povedal, kaj si misli o tem zakonu, in da bi morda v tej splošni razpravi tudi mi dobili kakšen občutek.

Slučajno sem šel na internet, pa pogledam na enem izmed spletnih portalov, kjer lepo piše: "V slovenskem parlamentu sedi poslanec, ki je navdušen nad električnimi vozili. Koprčan Luka Juri (SD) je že pred izvolitvijo ustanovil podjetje, ki prodaja električne skuterje. Zakaj ni politične volje za električne avtomobile? 'Politika si to želi, a ostaja le pri besedah. Pozablja, da lahko te procese spodbudi in hkrati pomaga gospodarstvu. Prav električni avtomobili so namreč gospodarska priložnost tudi za našo državo', odgovori poslanec ..." To je na spletnem portalu Blogger.com. In to seveda poslanec, ki ima tudi očitno podjetje, ki prodaja električne skuterje, ne več, aha, dobro, tega ni več, potem pa o tem ne bomo. Ampak kakorkoli, da ne bi bil kakšen slab občutek, da je pravzaprav predlagateljstvo, da so za dobronamernimi željami tudi kakšne druge želje, kajti ko pa pogledaš novico na Večeru, pa piše, kupite električni avto, država vam podari 4 tisoč 500 evrov, prvopodpisani pa kot predlagatelj Luka Juri. Treba se je izogniti tudi takim pomislekom, ne pa - ne me prosim obtožiti teorije zarote, zaradi tega -, ampak lahko kdo dobi tudi tak občutek, da so interesi kakšni drugačni kot pa siceršnji.

Sedaj, da se poskušam vrniti k samemu zakonu. Se mi je kar zdelo, da se bo razprava pravzaprav odvijala v smeri prometne politike v tej državi in da je toliko v tem ukrepu, ki je predlagan, se pravi, subvencija za nakup okolju prijaznih osebnih vozil. Sedaj, razumel bi tudi argument predlagatelja, da to ni sistemski ukrep, da je to eden izmed koščkov, tudi stališče kolega in Social demokrata, ki ga je predstavil, je bilo pač tako, da seveda ta ukrep ni sistemski, da je komplementaren v nizu koščkov k ukrepom, ki bodo pripeljali k celoviti okoljski politiki te države. Dobro, v redu, ampak če se spomnim predlogov Slovenske demokratske stranke konec leta, ko smo pravzaprav z neko spodbudo na področju prometne politike vložili tri zakone. Dva sta bila izrazito tista, ki bi spodbudila investicijsko dejavnost predvsem na področju modernizacije železnic, se pravi Zakon o prioritetni gradnji železniške povezav v Republiki Sloveniji

in pa Zakon o gradnji prioritetnih odsekov javnih cest v RS, se pravi z vsemi razvojnimi osmi, in ko smo seveda predlagali spremembe Zakona o prevozih v cestnem prometu, kjer smo pravzaprav želeli, da se javni potniški promet, da se potniški promet v mestih lahko razvija tudi izven meja občin, smo seveda dobili kar za vse tri zakone isti odgovor, da bo Vlada to rešila sistemsko, da bo prišel na mize sistemski zakon, systemske rešitve, da Vlada to pripravlja in ko bo to na mizi, bo potem prometna politika v tej državi rešena. Ampak ne gre samo za tak zakon, gre sedaj že, oprostite morda malo hujšemu izrazu, kar za neke vrste "papagajščino" pri vsakem zakonu, ki ga predlaga opozicija ali pa Slovenske demokratska stranka, to bo sistemsko rešeno. Sedaj pa, ko ste seveda predlagatelji, če bi tak zakon prišel iz naših klopi, sem prepričan, da bi danes imeli stališče Vlade na mizi, kjer Vlada to zavrača in bi rekla, to bo pripravljeno z nekim sistemskim paketom, ne vem, zakonodaje in vsi v koaliciji bi seveda takoj ponovili stališče Vlade in še povedali, da se tega ne sme reševati parcialno, ampak sistemsko. Torej, tukaj bo počasi treba biti tudi nekoliko dosleden, ko se pač stvari očitno gledajo po predlagateljih. Dajmo, potem uporabiti iste vatre, ko se zakoni predlagajo, in morda ugotoviti, da je pa kakšna stvar bila tudi dobra. Ko sedaj poslušam iz vaših vrst, da pravzaprav na področju prometne politike ni bilo nič narejeno, da javnega potniškega prometa ni, da se je v železniške tire vlagalo premalo, da je šlo vse na avtoceste, da je preveč tovarnega prometa. Poglejte, zdaj pa že počasi lahko govorimo tudi o obljubah pred volitvami, sedaj pa že kar o zavezah aktualnega ministra za promet, kaj vse se bo napravilo. Počasi bomo prišli do polovice mandata. Počasi bomo tam, ko bomo morali pa vendarle vprašati, kaj pa se je zgodilo. Kje je zakon o javnem integriranem potniškem prometu? Kje je rešitev? Tista majcena sprememba zakona, ki bi omogočila, da bi mestni avtobus lahko vozil v periferijo čez meje neke občine, da bi se občine lahko povezale. To ste zavrnil, ker to ni sistemski pristop. Ampak ni niti systemskega pristopa in je vse tako, kot je.

Zakon o gradnji prioritetnih odsekov železniških povezav, ki je bil seveda zavrtnjen, češ da bo nastal nek nov sistemski pristop. Obljubljen je bil en zakon, zakon o umestitvi linijskih objektov v prostor, kar pomeni, zakon o umeščanju prometnic v prostor, ki ga čakamo že zelo dolgo časa in ga tudi novi minister še ni dal na mizo, torej ga ni, in nacionalni program modernizacije in razvoja javne železniške infrastrukture, ki ga tudi še ni, pa je bil že obljubljen in v programu Vlade. Skratka, počasi se bodo vprašanja iz tistega, da nekaj bo in da se bo pospešilo, prevesila v to, ko bomo počasi terjali odgovore. In takrat bodo ta vprašanja na mestu.

Zato, dragi kolegi iz koalicije, smo te zakone vložili. Ne zaradi tega, da bi zapravljali čas, pač pa zato, da bi poskušali tudi pomagati. Da bi, recimo, to idejo v taki

splošni razpravi nadgradili in sprejeli. Vendar, zakaj gre pri tej stvari toliko za prestiž, mi ni jasno.

Poleg tega sem bil še toliko bolj presenečen, ko govorimo o javnem prometu, saj smo, mislim, da vsi dobili študijo o bodočem konceptu razvoja ljubljanskega javnega prometa. Zakaj? Seveda zato, ker je pravzaprav Ljubljana postala neko regionalno vozlišče, kjer se praktično zdaj že skoraj dnevno steka cela Slovenija. In kaj vidimo v tej strategiji? Vidimo to, da pravzaprav niti v dolgoročni viziji ni več mestne železnice. Ljubljana se je tramvaju, po domače povedano, tudi dolgoročno odpovedala. Čeprav sem slišal ministra za promet, da je zadnjič rekel, da pač razmišljajo, da bo nekoč v Ljubljani tudi nek mestni promet. Torej, vidite, kako so stvari postale med državo in mestom nepovezane. Seveda so nepovezane, ker manjka sistemska zakonodaja. In tu se strinjam tudi s poslanko Pečan, ki pravi, ja, javni promet, ja, tovor s cest na železnice; to mislim, da so to zdaj ti prioritetni ukrepi. Čeprav verjetno tudi tak zakon, kot ga danes v imenu predlagateljev dajete na mizo, se pravi o subvencioniranju ekološko prijaznih vozil, najbrž sodi v nek okvir. Toda zdaj bom pa jaz rekel tako, kot bi najbrž Vlada zavrnila, če bi bili mi predlagatelji, ja, ampak postavite ga v sistemski okvir. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Preden dam besedo predlagatelju dr. Luku Juriju, bolj za šalo, gospod Verlič, ko ste prej naštevali, kdo vse mora biti tu, ste pozabili na to, da morajo biti tudi tisti, ki pomagajo pri delu zbora in so bili skorajda v večini v primerjavi s poslankami in poslanci tudi predlagatelji zakona. Gospod Luka Juri, upoštevajte tudi to dejstvo.

Izvolite.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa.

Samo kratko pojasnilo glede vprašanja mojih morebitnih zasebnih interesov. Mislim, da je prav, da to pojasnim.

Zakon se nanaša na osebna vozila kategorije M1, torej na avtomobile. Podjetje, ki sem ga ustanovil, in ki sicer ni več moje, se je, in kolikor vem, se še vedno ukvarja z dvokolesniki, motorji, skuterji. Torej, to nima nobene zveze z avtomobili. Ravno toliko, da ne bi bilo dvoma, da bi lahko imelo od tega zakona to bivše podjetje kakršnokoli korist.

Je pa prav, da ste to izpostavili, da sem imel možnost to pojasniti. Samo to, hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Miran Jerič. (Ne bo razpravljajal.) Gospod Vili Rezman. (Ne bo razpravljajal.) Mag. Franc Žnidaršič. (Ne bo razpravljajal.) Silven Majhenič. (Ne bo razpravljajal.)

Gospod Ivan Grill, izvolite besedo.

IVAN GRILL: Hvala lepa.

Mislím, tudi sam delím mnenje, da je glede na pomembnost tematike sam zakon zagotovo zelo pomanjkljiv, mislím, da bi zaslužil več pozornosti, predvsem s strani koalicije in tudi s strani Vlade. Če se spomnimo, v prejšnjem mandatu so vedno opozicijski poslanci v primeru, da je zamujal minister ali državni sekretar, zahtevali, da se seja prekine. V tem mandatu z naše strani takšnih zahtev ni, ampak bi pa bilo v veliko korist, da bi slišali pojasnila s strani Vlade, ministrstva, pa tudi, da oni slišijo kakršnekoli razprave ali pripombe, ki jih imamo mi.

Kot sem rekel, takšen zakon je prav gotovo, ali sama ideja tega zakona, za pozdraviti. Kajti, ekološka ozaveščenost je v Sloveniji tudi premajhna, predvsem pa je premalo ukrepov. Zato tudi navedbe, predvsem s strani predlagateljev, kaj je bilo v tem mandatu narejenega od sprejetja deklaracije o podnebnih spremembah do tega zakona, kot je. Lahko reče, škode sicer nič, vendar konkretnih rezultatov, tako ena kot druga stvar neposredno ne prinaša.

Bi pa tukaj začel z naslednjo navedbo. Glejte, 22. maja 2009 je Državni zbor zavrnil predlog zakona, ki smo ga vložili v Slovenski demokratiški stranki, ki je imel sicer drugačen naslov, to je bil zakon o pomoči gospodarstva v času gospodarske krize s spodbujanjem zasebne potrošnje. V drugem delu tega zakona smo se skušali ravno te tematike tudi dotakniti na, lahko rečem, bolj domiselno, bolj enostaven, predvsem pa bolj učinkovit sistem, z bolj konkretnimi navedbami, kot jih ima ta predlog zakona, ki ga danes obravnavamo. In v osvežitev spomina, predlagatelji tega današnjega zakona, ki ga obravnavamo, ta se imenuje Predlog zakona o državnih subvencijah za nakup okolju prijaznejših osebnih motornih vozil, so štirje predlagatelji iz vrst SD-ja, in vsi ti štirje predlagatelji so 22. maja zakon Slovenske demokratiške stranke zavrnilo z obrazložitvijo, da ni predvidenih sredstev za izvajanje takšnega zakona. Zdaj boste rekli, ali pa je bilo slišati, ja, zdaj pa imamo nov zakon oziroma nov zakon, ki je bil sprejet, ki je povišal davek na motorna vozila za tiste, ki so ekološko nekoliko manj sprejemljiva. Poglejte, res je, ta zakon je bil sprejet, ampak bi bil sprejet, lahko rečem, sistemsko ali namensko, da bi tista sredstva, ki jih prispevajo v proračun ekološko bolj potratna vozila oziroma manj sprejemljiva, da bi se tista sredstva potem namenila za nakup ali subvencijo takšnih ekološko sprejemljivejših vozil. Tisti zakon je bil takrat izključno sprejet z namenom, da se povečajo sredstva v državnem proračunu, spet s strani davkoplačevalcev.

V tem zakonu, ki ga zdaj obravnavamo, s strani predlagateljev, moram reči, da vsa obrazložitve temelji na samih predpostavkah. Recimo, da bomo imeli tisoč vozil subvencioniranih. Poglejte, ne moremo imeti zakona na podlagi nekkih predpostavk. Pa tudi ocena finančnih posledic na državni

proračun mora biti konkretno opredeljena. Tukaj ni pa nič. Bile so neke predpostavke. Na te predpostavke je tudi kolegica iz SD-ja, ki je predlagatelj, ni vedela, od kje njej podatek 13 milijonov evrov. Očitno na podlagi te ocene, da naj bi bilo 4 milijone evrov in pol na leto in ta zakon naj bi bil tri leta, pomeni 12 oziroma 13 milijonov evrov.

Predlagatelj kolega Luka Juri pravi, da naš zakon, ki ste ga 22. maja zavrnil, samo spodbuja potrošnjo, ne prispeva pa k temu, da bi se s tistim zakonom takrat tudi omogočalo, spodbujalo ali zahtevalo uničevanje ekološko spornih vozil. To ne drži. V tistem zakonu, ki smo ga mi predlagali, je bilo ravno tako povsem jasno zapisano, da subvencijo lahko prejme izključno tista fizična oseba, ki prinese potrdilo, da je ekološko sporen avto, pomeni več kot 10 let in s takimi in takimi izpusti, da je to vozilo bilo uničeno in na podlagi tega bi lahko dobil tudi subvencijo, ki je znašala oziroma predlog je bil tisoč evrov. In tudi mi smo jasno navedli 15 tisoč subvencij. V tem zakonu niste navedli popolnoma nič.

V tem zakonu je predvideno, da naj bi bilo najvišje subvencije deležno vozilo na električni pogon. Res je, da samo vozilo ne prinaša izpustov v ozračje, ampak se moramo vprašati, ali pa niso mogoče posredni učinki tisti, ki elektriko proizvajajo, lahko še slabši kot neko vozilo, ki ima recimo 110 gramov. V Sloveniji je pretežno s strani termoelektrarne proizvodnja električne energije. Termoelektrarne so, žal, še vedno zelo velik onesnaževalec. Ta dilema, ali je to smiselno, da imamo ravno za takšna vozila največjo subvencijo predvideno oziroma da ste predlagatelji predvideli ali ne, je lahko zelo zelo vprašljivo.

V zakonu je navedeno, da naj bi veljal samo do leta 2012. Tukaj bi vas, predlagatelje, opozoril, da ste nekoliko z matematiko skregani. Navedli ste, da zakon velja dve leti, ampak ni res. Če začne veljati 1. 1. 2012, konča pa se 31. 12. 2014 je to tri leta. Pomeni, da zakon velja tri leta. Kljub temu se sprašujem, zakaj velja samo tri leta. Tri leta je relativno kratka doba. Prepričan sem, če bi takšen zakon zaživel, ali s podobno vsebino, bi verjetno lahko šele po treh letih prišlo to v zavest ljudi, da bi se bolj množično odločali za nakup takšnih avtomobilov, kajti to je verjetno tudi cilj, da čim več starejših avtomobilov damo v reciklažo in da se nabavljajo novi.

Ugotovitev predlagatelja oziroma ocena, da naj bi Vlada to podpirala oziroma vsaj Služba Vlade za podnebne spremembe, če sem si prav zapomnil. Verjamem, da to idejo podpira vsak izmed nas. Ampak moralna podpora je premalo. Ni slabo, ampak to je premalo. Tukaj bi bilo treba zagotovo s strani Vlade narediti več. Jaz nimam težav pri podpori tej ideji, kajti prepričan sem, da bi se tudi na podlagi tega zakona, ki ste ga sedaj tu predlagali, ki je s tako vsebino, kot je, verjetno nesprejemljiv, predvsem zato, ker je veliko pomanjkljivosti, ni ocen porabljenih sredstev, premalo je notri navedeno. Ampak

bi se ga verjetno dalo z amandmaji tudi dopolniti, da bi zaživel.

Res pa obžalujem, da nismo tega zakona, ki smo ga mi predlagali 22. maja, to je bilo eno leto nazaj, bi v tem letu verjetno videli, ali so bile pomanjkljivosti takšne, ki bi jih lahko zdaj odpravili iz tistega zakona, predvsem pa sem prepričan, da bi verjetno nekaj tisoč ekološko spornih avtomobilov bilo zdaj že v predelavi ali že predelanih, pa da bi imeli na slovenskih cestah 15 tisoč, vsaj toliko je bilo predvideno, ekološko manj spornih vozil. Tako da tukaj bi bilo treba zagotovo še marsikakšno stvar doreči, verjetno zakon ne bo deležen podpore predvsem s strani koalicije oziroma vsaj tako je bilo zaznati. Je pa za obžalovati, da ni posluha Vlade tukaj, da tudi ni posluha s strani koalicije, zdaj sta vsaj dva predlagatelja, prej ste bili sam, opozicijskih nas je več, kar pomeni, da je do te teme premalo pozornosti, premalo resnosti. Sem pa vesel tudi obrazložitve s strani predlagateljev, kolega Juri, da ste povedali, da nimate več podjetja, ki se ukvarja s prodajo električnih, sicer dvokolesnikov, kajti to je bilo v javnost že zaznati kot nek slab priokus in to je letelo na vse poslance, da smo mi tisti, ki forsiramo zakonodajo, ki bi nam posredno ali neposredno prinašalo korist, tako da sam nikoli ne bi želel, da javnost dobi takšen občutek, in je prav, da se to tudi pojasni. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Besedo ima gospod Sajovic. (Ga ni.) Slapnik, tudi ne.
Gospod Luka Juri, izvolite.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa, predsedujoči.

Priložnost, da ob argumentacijah odgovorim na dva dvoma, ki jih je postavil kolega Grill.

Prvo, zakaj predlagani zakon le za tri leta? Zaradi dveh razlogov. Prvo, zato, ker želimo s temi subvencijami sprožiti zanimanje v tisti prvi fazi, ko je treba priznati, ne glede na to, da Služba Vlade pripravlja tudi ukrep v to smer, ampak je vendarle infrastruktura za električna vozila ali pa plugin hibride še pomanjkljiva. Že letos bomo videli nekatere rezultate v nekaterih občinah. Vem, da župan in kolega poslanec Mirko Brulc že pripravlja v Novi Gorici konkretne ukrepe, pa ni edina občina, marsikatera. In to je pozitivno. Torej spodbuditi zanimanje za tovrstna vozila v trenutku, ko so še dražja in ko je infrastruktura bolj pomanjkljiva. V samem zakonu, če pa pogledate, piše, da mora Vlada, mislim, da šest mesecev pred koncem veljavnosti poročati o učinkih tega zakona in predlagati morebitne nadaljnje ukrepe. Kar med vrsticami tudi pove, predlagati, če ugotovi dejanske pozitivne učinke, morda tudi, da se zakon podaljša. Zato tri leta.

Vprašanje posrednih emisij, pomembno vprašanje posrednih emisij električnih vozil. Za polnjene baterij se seveda rabi električna energija, ki se nekje drugje proizvaja, tudi s termoelektrarno. Ne samo to, tudi sama proizvodnja baterijskih akumulatorjev je energetsko zahtevna in tudi tam pride do emisij. V vsakem primeru je učinkovitost, energetska učinkovitost pri električnem vozilu, govorim o izkoristku energije, pri električnem vozilu napram vozilu z motorjem na notranje izgorevanje višja, že zaradi same zasnove pogona. Elektromotor ima že v zasnovi, že ob generaciji pogona cirkularni pogon, ki se potem lahko direktno prenese na kolesu oziroma današnji koncepti postavijo motor dejansko na samo kolo. Dva ali štiri motorje na vsako kolo, da ni nobene izgube ob prenosih, kar pa ima seveda vozilo na klasičen motor na notranje izgorevanje. To je prvo pojasnilo.

Drugo, v vsakem primeru imamo na eni strani vozilo s klasičnim motorjem, ki povzroča neposredne izpuste v mestih, predvsem v mestih, kjer je največ vozil, seveda je največ prometa v mestih. Po drugi strani imamo pa vozilo, ki se polni na elektriko, ki ne povzroča neposrednih izpustov ta, kjer je največ ljudi, v mestih. Odvisno od načina proizvodnje električne energije je, kakšen je potem izpust CO₂ pri proizvodnji električne energije. Moramo priznati, da bi lahko bili v Sloveniji sicer dosti boljši, v Franciji, recimo, 80 % električne energije prihaja iz jedrske energije, torej brez izpustov CO₂, ampak tudi v Sloveniji moramo priznati, da del te energije prihaja iz hidroelektrarn ali pa iz jedrske elektrarne, in zaradi tega ni vsa električna energija, ki je proizvedena, proizvedena s CO₂, ampak en del, mislim, da 45, 40 %. Jaz se zavedam, če bo TEŠ 6 zgrajena, se bo ta delež povečal. Temu nisem naklonjen. Upam pa, da bo vendarle zgrajen drugi blok jedrske elektrarne, prav zaradi tega, da povečamo delež energije, ki je proizvedena brez izpustov. Ampak na koncu ima električno vozilo še druge pozitivne lastnosti, omogoča izkoriščanje vozila v tako imenovani "smart grid", torej električna omrežja, ki lahko ciljno merijo in dostavljajo električno energijo tja, kjer je potrebna, usmerjajo na sekundo in na minute cen električne energije, torej da tam, kjer je več povpraševanja, se ta poraba znižuje s povišanjem cen. In kakšno vlogo imajo tukaj električna vozila? Električna vozila so lahko tudi v bistvu velike baterije, ki se polnijo ponoči, takrat ko je cena električne energije najnižja, ker je tudi poraba nizka, in podnevi na polnilnih mestih, namesto da bi se polnila, odvajajo električno energijo nazaj v električna omrežja. In na tak način v bistvu imamo tisto, kar imamo sedaj v Posočju, preko, mislim, da se imenuje črpalna hidroelektrarna, ko se ponoči črpa voda z uporabo električne energije na vrh, podnevi pa se spušča in na tak način se električna energija vrača v sistem, ampak se vrača takrat, ko jo najbolj potrebujemo, polnili smo

pa to vodo in koristili električno energijo takrat, ko jo sistem najmanj uporablja, torej ponoči. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Besedo ima mag. Žerjav. Se odpoveduje. Gospoda Posedela ni. Trofenika tudi ne. Potočnika tudi ne. Gospoda Anderliča tudi ne. Gospoda Franca Jurija ni.

Gospod Frangež, izvolite, imate besedo.

MATEVŽ FRANGEŽ: Hvala za besedo.

V tej relativno kratki razpravi smo k predlogu tega zakona slišali mnenja, ki gredo v podporo temu zakonu, in tudi obratno mnenja, ki temu zakonu nasprotujejo. Na koncu te razprave je primerno, da potegnemo črto in ugotovimo, kakšen je rezultat teh seštevkov, minusov in plusov. Moram reči, da me pomisleki, ki so jih izražali nekateri razpravljavci, pravzaprav v nobeni točki niso prepričali. Še najbolj se mi zdi, da so se skušali držati nekega stališča, da gre za nedodelano rešitev, ki ni del nekega celovitega urejanja in osebno sem prepričan, da oboje ne drži. Ta zakon ni dolg zakon, prebereš ga v dveh minutah, ampak ima vse tiste sestavine, ki so potrebne za to, da je zakon učinkovit. In to je naš cilj. V tej državi ne potrebujemo dolgih zakonov, potrebujemo zakone, ki bodo znali učinkovito zasledovati cilje, ki si jih Državni zbor postavlja. Mi smo te podnebne cilje že postavili, jih, verjetno, opredelili visoko v naših prioritetah in opredelili te cilje kot zelo ambiciozne tudi v mednarodnem pogledu. V nekaj členih tega zakona izvemo, kaj je namen zakona, kdo so upravičenci, kakšni so pogoji, kakšen je obseg subvencije glede na obseg emisij, se pravi pogonski način, kakšen je postopek pridobitve subvencije pri ekološkem skladu Republike Slovenije, način dodeljevanja, torej en sam postopek. In tudi to, da podrobnejša določila o izvedbi samega postopka predpiše minister za okolje v sodelovanju z ministrom, pristojnim za promet.

Torej, zakon ima vse tisto, kar potrebuje, da lahko učinkovito zasledujemo ta cilj, in to je, sprememba strukture vozil, ki vozijo po naših cestah.

Drugič, da predlog ni celovit. Mislim, da je velikokrat bolje kot to, da pišemo dolge, razvlečene zakone, s katerimi potem le redko kaj rešimo, pripravljati posamične rešitve, posamične ukrepe, ki pa so nedvomno integrirani v sklop celovite strategije. Že v stališčih poslanske skupine sem poudarjal, kje je ta integriranost. Najprej s tem, da je tudi Vlada ob sprejetju operativnega programa zmanjševanja toplogrednih plinov iz lanskega julija opredelila subvencioniranje nakupa okolju prijaznih vozil kot enega izmed ukrepov takšne integrirane politike.

Javni potniški promet, o katerem so nekateri prav tako razpravljali. Jaz se absolutno strinjam, da sta učinkovitost in večja atraktivnost modernega javnega potniškega prometa, ne

nujno samo cestnega, tudi železniškega, pa tudi kakšnih alternativ, recimo, magnetnih vlakov, ki jih testirajo v Nemčiji, ultra lahkih vlakov, za katere ni potrebna tako draga infrastruktura kot za železnice, kot jih poznamo v Sloveniji. Vse to so pametne alternative, ki lahko v veliki meri uporabljajo alternativne vire energije. Na letališču Heathrow v Veliki Britaniji, v Londonu, prav zdaj gradijo modularno zasnovo v celoti individualiziranega javnega potniškega prometa, v celoti elektrificiranega, ki ga poganja sončna energija, nameščena na tračnice tega sistema. Personal rapid transit rečejo temu na Heathrowu. Na Youtubu vpišite to kratico in boste videli zelo zanimive simulacije, ki pokažejo, kaj je perspektiva javnega potniškega prometa. In sam se strinjam. Če mene vprašate, bo Evropa zaradi zaostrovanja emisijske politike v roku 10 let zapirala mestna središča. Ponekod ta trend že močno prevladuje. V Sloveniji morda še nimamo dovolj poguma za take ukrepe. In ker so bile danes že omenjene garažne hiše, če mene vprašate, je zgrešeno danes graditi garažne hiše v središčih mest. Garažne hiše potrebujemo na mestnih obrobjih, od te garažne hiše do središča mesta pa izjemno učinkovit, hiter, atraktiven, moderen potniški promet, ki bo spodbudil predvsem tiste, ki vsakodnevno v delovnih migracijah, ki jih je tudi v Sloveniji veliko, prihajajo v neko mesto, da bodo avto pustili na obrobju mesta, s tem ne bodo obremenjevali mestnega zraka. In mimogrede, Ljubljana in Maribor sta po prašnih delcih med bolj onesnaženimi mesti v Evropi. Tako da ne drži, da smo po vseh okoljskih kriterijih na vrhu Evrope, po kakšnem smo tudi na dnu. In to so ravno tisti problemi, ki jih skušamo dogovoriti tudi v kontekstu tega zakona.

Skratka, mislim, da je ta rešitev dobra, da je del celovitega pristopa, ki ga zagovarjamo mnogi, da zagotovimo učinkovit prehod Slovenije v nizkoogljično družbo, skozi različne sektorske politike. Promet proizvede 30 % vseh emisij, ki jih proizvedemo v državi, zato potrebujemo dodatne ukrepe tudi na drugih področjih. V energetiki, ki je že bila omenjena, in se strinjam z obema predhodnikoma, v kmetijstvu, ki je izjemno velik onesnaževalec z emisijami in kjer prav tako potrebujemo veliko strukturno spremembo v smislu tega, kaj proizvaja slovensko kmetijstvo, zato da ne bo tako emisijsko potratno, v odpadkih, v industriji in tako dalje, da pridemo pravzaprav do celote teh mastnih tokov, ki jih ustvarjamo danes z emisijami toplogrednih plinov. Na vsakem od teh področij potrebujemo ukrepe. Mislim pa, da so ti ukrepi medsebojno integrirani v celoviti viziji, ki jo mora predstaviti nizkoogljična strategija Republike Slovenije, z zakonom o podnebnih spremembah. Ni pa nič narobe, če v tem pogledu posamezne od teh ukrepov načrtujemo v okviru ločenih politik.

Skratka, prepričan sem, da ta zakon obeta eno pomembno spremembo, eno pomembno spodbudo, ki kot dopolnitev ostalim

ukrepom, tudi zakonu o davku na motorna vozila, zagotavlja spodbudo za spremembo potrošniških navad. Danes to že postaja del. Glejte, pred leti je bil tisti, ki je imel velikega terenca strašen frajer, tudi v mojih očeh. Danes je frajer tisti, ki vozi - oprostite, ker bom imenoval neposreden avto - Toyota Prius ali kolo. Se pravi, prihaja do pomembne transformacije tudi v naših vrednotah, in to je tisto, kar je pomembno.

Prej ste nekateri omenjali skuterje, jaz se po Ljubljani vozim z električnim skuterjem, in moram reči, da je neverjetno dober občutek, ko vidiš s kakšnim zanimanjem pravzaprav opazujejo takšna alternativna vozila, ki jih do zdaj nismo bili vajeni. In to je nekaj, kar je treba podpreti, to je trend, na katerem moramo graditi, ker odseva neko vrednostno spremembo tudi v naši družbi, ki je potrebna, če se hočemo izogniti škodljivim posledicam podnebnih sprememb, ki smo jih povzročili in ki predstavljajo izjemno grožnjo človeštvu, hkrati pa sem prepričan, s pametno politiko, tudi izjemno priložnost za nas, za naše okolje, za naše ljudi in tudi za naše gospodarstvo.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Grill, ne morem vam dati replike. Imate proceduralni predlog? Ne, niste bili imenovani, bo pa dovolj časa, ki se bo razdelil med poslance po končani razpravi. Smo praktično že na koncu. Vlade ni, da bi ji dal besedo.

Gospod Luka Juri, želite besedo kot predlagatelj?
Izvolite.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa.

Ne bom šel še enkrat skozi celo argumentacijo. In kot prvo se bom zahvalil tistim poslankam in poslancem, ki ste sledili razpravi. Ne samo tu, ampak tudi vsem tistim, ki sledijo razpravi v svojih pisarnah preko avdio sistema.

Zdaj, šli smo skozi zakon, ugotovili nekaj pomislekov, ampak upam, da smo na te pomisleke uspeli odgovoriti. Ker odgovori so na vprašanje spodbujanja javnega potniškega prometa, zakaj to vedno ni mogoče ali zakaj ne pride v poštev za celotno območje Republike Slovenije in zakaj sta ta ukrepa komplementarna. Vprašanja okoli spodbujanja tujih proizvajalcev, ko smo ugotovili, da bo Revoz tudi lahko imel nekaj od tega, in ne samo Revoz, ampak tudi proizvajalci elektronskih komponent Iskra elektrika, Hidria ali Oprema Ravne, proizvajalec električnega prototipa Chebela. Potem, smo ugotovili, da ne gre tu za vprašanje trenutnega spodbujanja potrošnje - v tem trenutku bi se pa vsi zaradi te subvencije odločili, da bodo kupovali nove avtomobile, saj to tudi ni cilj. Prvotni cilj, kot smo rekli, je zamenjati vozni park. Ampak, subvencija bo pa najverjetneje marsikoga, ki se vendarle odloča za nakup novega avtomobila, prepričala v to, da se raje odloči za nakup malenkost dražjega, ampak ker bo

subvencioniran, se bo splačalo, bo pa okolju bistveno prijaznejši avtomobil. Kot pravi Služba Vlade za podnebne spremembe, bo najverjetneje spodbudila proizvajalce, da vključijo Slovenijo v tista tržišča, kjer se bo sprva uvajalo električna vozila in morda tudi povečalo priložnosti za Revoz in druge proizvajalce, da so vključeni v ta proces proizvodnje.

Potem je bilo rečno, da je zakon premalo dodelan. Strinjam se, da je mogoče zakon, sploh tak zakon, ki smo ga v celoti pisali poslanci, mogoče bistveno dodelati, da lahko Zakonodajno-pravna služba prispeva k temu, da bo zakon bolj jasen, da lahko kolegi prispevate k temu, da bodo nekatere stvari boljše razjasnjene. Vse to lahko naredimo v drugem branju, če se bomo odločili, da gre zakon skozi. Kot vidim razmerje sil, v navednicah, v Državnem zboru, mislim, da nekaj upanja za ta zakon je, ne veliko. Nekaj upanja je, odvisno je od vseh poslank in poslancev, ko bomo glasovali jutri.

Nek spletni sogovornik mi je pred nekaj minutami rekel: "Upam, da bo ta zakon šel skozi, zato ker konec koncev ta zakon pomeni spremembo načina, kako živimo." Simbolno, ja, kot že prej rečeno, in to je po mojem mnenju zelo pomembno. Včeraj, predvčerajšnjem si bil frajer, če si imel BMW in velikega terenca, danes, če imaš kolo, ali pa vsaj ekološko vozilo. Te miselne premike, ki jih delamo, ki smo jih že naredili, sicer tam je bilo kar nekaj polemike, vendarle tudi z zakonom o davku na motorna vozila, kjer imamo pozitivne učinke v prvih podatkih. Videli bomo še, kako se bo nadaljevalo. Prvi podatki kažejo - žal jih nimam tu pred seboj, če ne bi jih tudi predstavil. Še bolj pa tudi s takšnim, kjer rečemo, država si želi spodbuditi Slovenijo in prebivalke in prebivalce zato, da naredijo tehnološki korak naprej in da gredo v smer okoljskega obnašanja in zelenega načina življenja. In zaradi tega je tudi država pripravljena narediti nekaj, tudi s tem, da nekaj da. In te subvencije so to, o čemer govorim. Konec koncev država nekaj da zato, da veliko dobi. Zato, da vsi skupaj veliko dobimo. Kajti, če nekdo s svojim prevozom ne onesnažuje, ne koristi samo sebi, ker mu morda ni treba kupiti goriva, ampak lahko polni na elektriko in je to bistveno cenejše, ampak koristi vsem, zato ker ne onesnažuje našega skupnega dobrega, to je naš skupni zrak, v katerem vsi skupaj živimo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Ker so vsi prijavljeni razpravljavci, ki so to želeli, že dobili besedo, čas določen za razpravo pa še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika zbora še kdo razpravljati? Vidim roke, odpiram prijavo. Vsi imate po 5 minut. Gospod Luka Juri se odpoveduje.

Gospod Mirko Brulc.

MIRKO BRULC: Lepo pozdravljeni!

5 minut bo preveč, ampak ne glede na to naj povem, da že dve leti vozim hibridni avto Hondo, da sem se vozil po Evropi z njo. Ko so bile omejitve v posameznih mestih, tudi v sosednji Gorici, če se spomnimo, pri nas par-nepar in tako dalje, nisem imel nobene ovire za prevoz po mestu. V Novi Gorici bomo tudi uredili polnilna mesta za polnjenje z električno energijo takšnih vozil. Mislím, da je to nekaj posebnega in bodočnost vidim v tem. Oseba, ki se, ne vem, v razdalji 50 kilometrov pripelje na delo, priključi svoje vozilo na to polnilno mesto in se po opravljenem delu odpelje domov, in to zastonj. Kajti strošek električne energije, ki ga porabi na tem polnilnem mestu neko vozilo, je zanemarljivo in lahko iz javne razsvetljave ta strošek jasno pokrijemo.

Veseli me, da je v tem predlogu zakona zelo pomemben 2. člen, ki natančno opredeljuje pogoje za subvencijo za nakup novega vozila. Se pravi, kaj s starim vozilo, da niso možne špekulacije, da bi ena družina pač zaradi subvencij pretiravala in vozila stare in nove avtomobile na električni pogon. To me še posebej utrjuje v tem, da je ta predlog zakona dober.

Med nami se pojavlja tudi vse več mladostnikov, srednješolcev, ki, sem prepričan, bodo v naslednjih letih uporabljali skuterje na električni pogon iz več razlogov. Jaz ne bom sedaj govoril o tem, kakšen prispevek je to za varovanja okolja, ampak nenazadnje tudi za proračun tega dijaka, ki se bo prav tako pravzaprav zastonj prevažal v šolo in domov. Standard je tak in temu se ne moremo izogniti in dobro, da je tako.

Predlog tega zakona bom zato seveda z veseljem podprl v prepričanju, da bo država zmogla ta sredstva zagotoviti in da bomo v Evropi nekaj posebnega, kot smo v nogometu. Upam, da bosta Švica in Slovenija v finalu in potem se velesile lahko... ! Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Grill, izvolite.

IVAN GRILL: Hvala lepa.

Poglejte, še enkrat, da ne bo nesporazuma, jaz sam, pa tudi Slovenska demokratska stranka, idejo takega zakona zelo zelo podpiram, saj smo nenazadnje boljši zakon, kot je ta, vložili, 22. maja lansko leto ste ga s strani koalicije zavrgli. Ampak pogledajte, kje je ta nedoslednost ali pa, bom rekel, dvoličnost predvsem vas v koaliciji, tudi vas predlagateljev. Vsi štirje, ki ste tukaj podpisani, ste naš zakon zavrgli, z, lahko rečem, zelo nedomiselnimi obrazložitvami, da ni nikjer predvideno, kje bodo zagotovljeni viri. Zdaj pa vam, spoštovani kolegi, povem nekaj, če bi SDS vložila tale zakon, ki ste ga sedaj vi vložili, vodstvo Državnega zbora zagotovo tega zakona ne bi akceptiralo in bi ga nam zavrnilo. Zakaj? Obvezna sestavina zakona, ki ga

vložimo, je ocena finančnih posledic za proračun. Kaj ste pa vi napisali, spoštovani kolegi? Zakon predvideva, da se višina sredstev namenjena za subvencije, določi v letnem proračunu. Poglejte, vi potem naprej ste tukaj v bistvu na nekih predpostavkah, recimo, da bo to tisoč subvencij. Poglejte, to so predpostavke. Nikjer ni definirano, koliko tega bo. V našem zakonu je bilo napisano, izključno 15 tisoč subvencij po tisoč evrov bi dodelili. Poglejte, tukaj je ta nedoslednost in še enkrat, da bi ga Slovenska demokratska stranka takšen zakon vložila, zagotovo bi ga vodstvo Državnega zbora zavrnilo. Toliko o korektnosti postopkov. Vemo, na podlagi kakšnih izgovorov so bili naši predlogi zavrjnjeni. Gospod Frangež, ste rekli, da vas nismo prepričali. Vi morate nas prepričati, da bi vaš predlog seveda tudi podprli. Poglejte, jaz ga bom podprl, ampak kljub temu, da lahko vidimo, da je takšno besedilo, kot je, pomanjkljivo, resnično pomanjkljivo, za katerega pa verjamem, da se ga da seveda tudi z amandmaji dopolniti. Marsikakšna nedoslednost je, marsikaj je tukaj še nejasnega, verjetno bo treba še marsikakšno študijo narediti. Bi pa tukaj, pogledajte, še enkrat opozoril, če bi mi v lanskem letu takšen zakon, ki smo ga mi takrat, predlagali z enakimi učinki, bil bi že eno leto v funkciji, pa bi marsikakšno izkušnjo takšnega izvajanja v Sloveniji seveda tudi imeli.

Pa še nekaj ste zatrjevali, da je zakon, ki je bil sprejet, sicer brez naše podpore, davek na motorna vozila, imel pozitivne učinke. Poglejte, pozitivne učinke je imel, ampak za kaj? Za državni proračun. Poglejte, te emisije ozaveščenosti ljudi, kljub temu se povečuje, marsikdo je pripravljen tudi nekaj več dati za električne naprave ali avtomobile ali pa še marsikaj, ogrevanje, da povzroča manj emisije. Ampak pogledajte, zakon, davek na motorna vozila, bi imel bistveno večjo, lahko rečem tudi pozitivno posledico na ozaveščenost ljudi, da bi kupovali ekološko manj sporne avtomobile, če bi se namensko sredstva, ki so s plačevanjem večjih davkov za ekološko sporne avtomobile pridobljeni, izključno namenjala vse v subvencioniranje nakupa tega. In tukaj, pogledajte, je bila največja pomanjkljivost tistega zakona in še zmeraj mislim, da bi se morali razmišljati tudi v tej smeri, da se resnično namensko sredstva, ki se zberejo na ta način, dajejo v ta namen. To bi potem imelo tisti pozitivni cikel. Poglejte, jaz samo še enkrat obžalujem, da ni bil ta zakon oziroma takšne ideje sprejete v lanskem letu.

Bomo, vsaj jaz bom podprl vaš zakon, tak kot je, ampak bojim se, da ne bodo podprli v koaliciiji, ampak bo pa mogoče to pritisk na Vlado, da bo mogoče pa zdaj tako opevano idejo, da bodo pripravili sistemski zakon, realizirala. Ampak bojim se, da ga ne bomo dočakali, da bomo naše okolje še veselo onesnaževali. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala lepa.

S tem zaključujem razpravo.

O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zboru odločali jutri, 18. 6. 2010, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **12. TOČKO DNEVNEGA REDA - PRVA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O RADIOTELEVIZIJI SLOVENIJA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina desetih poslank in poslancev s prvopodpisano mag. Andrejo Rihter zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade gospe Majdi Širca, ministrici za kulturo.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Lep pozdrav! Hvala za besedo.

Novembra leta 2008 sem na hearingu dejala, da zavračam kakršnokoli ureditev na področju medijev, ki bi omogočala mnenjsko diskriminacijo, silila medije v odvisnost in hromila svobodo izražanja, da je to alfa in omega vsake medijske politike. In tudi, da RTV Slovenija ne sme biti politično podrejena oblasti, temveč mora služiti javnosti. Organi naj bodo neodvisni, strokovni in naj zastopajo različne družbene skupine. Tudi višina RTV prispevka ne sme biti odvisna od politične volje. Nujna je tehnološka posodobitev in tako naprej. To je bilo novembra 2008 in v bistvu smo na Ministrstvu za kulturo sledili prav tem ciljem - zagotavljanju večje avtonomije javne Radiotelevizije, optimizaciji vsebinskega in poslovnega delovanja in uskladitvi s pravnim redom Evropske unije.

Zato je Predlog zakona o RTV Slovenija nastajal s pomočjo dolgo trajajoče razprave članov široke strokovne komisije za pripravo sprememb, s posvetovanji s pravnimi strokovnjaki, na podlagi javne razprave zainteresirane javnosti, javne predstavitve mnenj v Državnem zboru in z usklajevanjem s sindikati ter upoštevajoč okvire prava Republike Slovenije in Evropske unije. Predlog ni nastal čez noč. Soočil je številna in raznorodna stališča, tudi tista, ki so preseгла zgolj ureditev RTV Slovenija, saj je odprl diskusijo o prepotrebni reformi javnega sektorja. Na nek način smo orali ledino pri iskanju rešitev okostenelega, več desetletij uveljavljenega načina funkcioniranja javnih zavodov. Tudi v tej luči pomeni Predlog zakona o RTV Slovenija pomemben strukturni napredek, v smeri učinkovitega, odgovornega in glede na poseben položaj javnega medija tudi uravnoveženega načina korporativnega upravljanja.

RTV Slovenija je samo ena. Ostaja osrednji javni medij nacionalnega pomena, ki mora zagotoviti čim bolj odprt komunikacijski prostor. Predlog zakona namreč ohranja osnovno organizacijsko strukturo, vendar jo spreminja po vsebini in pristojnostih, na način, ki naj zagotovi optimalno delovanje organizacije v vsebinskem in tudi v poslovnem delu. Zakon

seveda ne spreminja tistih rešitev, ki so bile uvedene v preteklosti in so se izkazale kot uspešne. RTV Slovenija se spremeni, spremeni statusno obliko iz javnega zavoda v samostojno pravno osebo javnega prava posebnega kulturnega in nacionalnega pomena. Gre za posebno sui generis ureditev, ki delovanje RTV Slovenija v celoti uredi v zakonu o RTV Slovenija. Za situacije, ki jih zakon morebiti ne ureja, pa odkazuje na subsidarno uporabo zakonskih določil, ki sicer povzemajo ureditev, veljavno za zavode. To ob zelo zagotovljeni pravni varnosti omogoča zadostno razlikovanje od okorele zavodske ureditve, da bo možen nov način korporativnega upravljanja z zelo povečano fleksibilnostjo in tudi ob povečanju odgovornosti članov organov RTV Slovenija. Velika večina konstitutivnih elementov zavodske ureditve je namreč v predlogu urejena drugače. Gre za status uslužbencev, premoženje, sistem korporativnega upravljanja za osebno odgovornost članov organov RTV Slovenija, in to na sam izbor oblike, v kateri deluje javna radiotelevizija, ne vpliva.

Svet RTV Slovenija bo sestavljen iz 15 članov. Predsednik Republike Slovenije imenuje dva člana, enega na predlog italijanske in madžarske narodne skupnosti, enega na predlog registriranih verskih skupnosti, Državni zbor Republike Slovenije imenuje 5 članov, Slovenska akademija znanosti in umetnosti enega, Nacionalni svet za kulturo Republike Slovenije enega, Nacionalni zavod, center za informiranje in sodelovanje razvojnih vladnih organizacij enega, rektorska konferenca, to se pravi zastopstvo univerze enega, zaposleni tri. Nadzorni svet bo imel 7 članov, uprava bo sestavljena iz 5 članov, uslužbenci RTV Slovenija ne bodo več javni uslužbenci, RTV prispevek se bo usklajeval z rastjo življenjskih potrebščin, za delovanje tretjega programa, parlamentarnega programa... / znak za konec razprave/ prehodno obdobje.

V nadaljevanju več o ureditvah, ki prinašajo dobrodošle spremembe. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupini. Gospa Cvetka Zalokar Oražem bo predstavila stališče Poslanske skupine Zares.

Prosim.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa za besedo, spoštovani podpredsednik. Dragi kolegi in kolegice, spoštovana ministrica s sodelavci!

Na novi zakon o Radioteleviziji Slovenije smo čakali dolgo. Morda celo predolgo. Če spremljamo aktualne dogodke in če se ozremo in pogledamo na današnje stanje, ki je na tem javnem zavodu. Seveda pa obenem tudi vemo, zakaj ja bila priprava zakona tako dolga, zakaj je trajala več kot leto dni. Če sem nekoliko cinična, lahko rečem, da zato, ker zakona ni

pripravljala in pisala ena oseba, kot ga je ob zadnjih spremembah, seveda, takrat je to zelo lahko. Tokrat je ministrica v pripravo novega zakona vključila izjemno veliko število strokovnjakov z medijskega področja, s pravnega področja, vključeni sta bili civilna družba, zainteresirana javnost in zato je bilo usklajevanje dolgo, zato so pogovori trajali dolgo in zato je med njimi nastajalo tudi marsikaj takšnega, kjer ni bilo moč doseči poenotenja na vseh točkah. Toda dejstvo je, da so pripombe, pomisleki in vprašanja, ki so se izpostavljala tudi v javni obravnavi osnutka zakona, predlagatelji v največji možni meri upoštevali. Tako so na primer kot spremembo redefinirali statusno ureditev zavoda, prav tako pa tudi v usklajevanju s sindikati iz RTV povečali sestavo sveta iz 9 na 15 članov in tudi rešitve smiselno umestili v predlog zakona, ki ga imamo pred seboj.

In kaj nam novi zakon o Radioteleviziji Slovenije prinaša novega, kakšni so poglobitni nameni, cilji sprememb? V prvi vrsti tisto, kar menimo v Poslanski skupini Zares, da je najpomembnejše, je, da smo prepričani, da bo zakon prinesel marsikaj boljšega pri uveljavljanju večje odgovornosti pri uveljavljanju avtonomnosti, zavezanosti javnosti in bolj transparentnemu poslovanju. Seveda tudi možnost oblikovanja kvalitetnih in raznolikih programov, ki ne bodo zgolj po okusu kapitala, trga ali pa tudi večinskega včasih relativno nekritičnega zahtevanja javnosti. S tem se seveda potrjujejo tudi zaveze iz koalicijske pogodbe. In zavedati se moramo, da govorimo o javni televiziji in da ima ta številne naloge in poslanstva na področju kulture, informiranja, manjšin, športa in tako dalje. Njen edini cilj ne more biti samo všečnost in gledanost, pač pa predvsem ta del, o katerem sem zdaj govorila, ta funkcija, ki je televiziji imanentna, kadar služi javnemu interesu.

Ena večjih in tudi ključnih sprememb je preoblikovanje statusa iz javnega zavoda v samostojno pravno osebo javnega prava posebnega kulturnega in nacionalnega pomena. Ta zadeve je nekoliko nova, najbrž je prav, da se ji posveti več časa, vsekakor pa sledi intenci koalicijske zaveze, ki pravi, da mora RTV prevzeti in imeti bolj prožno organizacijsko strukturo. Sprememba statusa je pomembna tudi zaradi neizogibnega dejstva, da RTV opravlja dejavnost, o kateri sem že govorila in tudi na trgu in je vpeta v realno stanje in mora upoštevati tudi pravila okolja, v katerem deluje. RTV izvaja dejavnost, ki jo opravljajo tudi ostale televizije, zaradi dobička. Cilj javne televizije pa, kot sem že večkrat rekla, je drugačen. Gre za nekakšno uravnavanje in balansiranje tega javnega interesa in delno tudi pričakovanega tržnega delovanja, kjer pa mora biti po našem mnenju javno vedno na prvem mestu.

Kaj sploh pomeni in omogoča nova statusna oblika? Po našem mnenju predvsem večjo samostojnost javnega medija, saj Svet RTV v imenu države v celoti izvaja ustanovitvene pravice,

uslužbenci RTV pa ne bodo več javni uslužbenci, javna televizija pa bo samostojno upravljala tudi s premoženjem. Nova ureditev bo omogočila javni televiziji tudi hitrejšo odzivnost in večjo fleksibilnost. Ne trdimo, da bo na Radioteleviziji Slovenija kar naenkrat po sprejetju zakona vse delovalo apriorno bolje, da bo vse delovalo brez napak. Tega nihče ne more zagotoviti. Dejstvo pa je, da bo marsikaj odvisno tudi od ljudi, ki bodo v roke dobili orodje, če tako rečem, ki ga jim daje novi zakon o Radioteleviziji. To orodje je po mnenju Poslanske skupin Zares takšno, da lahko pričakujemo bolj učinkovito, boljše, kvalitetnejše, bolj transparentno delovanje. Organom upravljanja in tudi posameznikom, ki jih sestavljajo, zakon določa večjo odgovornost, podobno kot se ureja odgovornost članov organov vodenja in nadzora v delniških družbah.

Če tukaj lahko povlečem neko povezavo s sedanjim stanjem, sem prepričana, da se zgodbe, ki jih spremljamo v teh dneh, ko slišimo, da je predsednik Programskega sveta gospod Granda tako rekoč tik pred iztekom svojega mandata z generalnim direktorjem gospodom Guzejem podpisal, ne vem, kaj naj rečem, sporno, najbrž tudi nezakonito, škodljivo, nehigienično, je rekla ministrica, pogodbo o zaposlitvi, in sicer v tem smislu, da je bila z aneksom odprta možnost kar 72 bruto plač odpravnine. Kar je tam nekje okoli 300 tisoč evrov denarja. In to seveda lahko tudi v primeru, ko bi šlo za, recimo, tako odstranitev, zaradi proceduralnih napak in ne morda tako, kot je izjavil, za politično eksekucijo.

Kaj lahko rečemo na to? Kaj si lahko mislimo mi, kaj si lahko mislijo plačevalci, plačniki naročnine. In to, kolegi iz opozicije, so naredili ljudje, ki ste jih postavili vi, gospod Guzej, gospod Granda in tako dalje. Ampak kot kaže vas v tem primeru ne skrbi nezakonitost, slabo gospodarjenje, trošenje in neracionalnost, lahko bi rekli nerazumno visoki privilegiji, ki jih po tem, kar smo lahko pregledali, v naši poslanski skupini nihče v javnem sektorju ne pozna. Noben vodilni uslužbenec v javnem sektorju nima tako kraljevske pogodbe ali aneksa, da bi lahko pričakoval take odpravnine, kot si jih je ali kot sta si ji zamislila gospod Guzej in gospod Granda. Zanimivo je, da nihče še ni sklical izredne seje Državnega zbora, glede na to, za kako velike zadeve gre, problematične stvari. Si upate vprašati naročnike, gledalce in gledalke slovenske radiotelevizije, če menijo, da gospod Guzej po štirih letih in pol zasluži takšno odpravnino. Kakšen mislite, da bi bil odgovor? Da si zasluži takšno odpravnino? Odpravnino, ki je celo višja od odpravnine, ki si jo je privoščil razvpiti tajkun Boško Šrot. Kaj si lahko mislimo o takšnih dejanjih, mislim, da ni treba posebej razlagati.

Pojdimo nazaj k novemu zakonu, za katerega upam, da bo takšne stvari preprečil. Smiselna in racionalna se nam zdi v Zaresu tudi rešitev, po kateri imajo organi upravljanja manj članov. Spremenjena je torej njihova sestava. Tako v

poglavitnem organu, to je v Svetu RTV, ponovno dobivajo večjo vlogo reprezentativne organizacije civilne družbe, ki jih je prejšnja opozicija oziroma pisec prejšnjega zakona gospod Grims na račun političnih imenovanj, na podlagi plonk listkov, če se spomnimo nekoliko nazaj, iz tega organa izločil. Državni zbor bo imenoval poslej, če vzamemo, da je tisto, kar imenuje Državni zbor na nek način s političnim predznakom, zgolj tretjino, torej 5 članov sveta in še to preko javnega razpisa s področja nevladnih organizacij. Če samo spomnim, v obstoječem zakonu Državni zbor imenuje kar 16 članov od 29, če ne štejemo še tistih 5, ki jih imenujejo direktno na predlog politične stranke. Posebno pozornost se daje tudi skrbi za nujno tehnološko posodobitev, zagotavljanje novih avdiovizualnih in informacijskih storitev, tako da bo RTV lahko uspešno sledila razvoju in raznovrstnosti dejavnosti v digitalni dobi.

Že ob sprejemanju sedaj veljavnega zakona smo takrat v opoziciji zatrjevali, da višina RTV prispevka ne sme biti odvisna od politične motivacije, volje oblasti. Spomnimo, leta 2008, tedanja koalicija oziroma Janševa vlada zaradi bližajočih volitev ni želela dvigniti RTV prispevka, kljub temu, da so vsi finančni kazalci kazali na to, da RTV tone v negativno stanje. Finančno luknjo na RTV je z zvišanjem prispevka zakrpala sedanja ministrica gospa Majda Širca oziroma sedanja vlada, brez političnih predznakov, brez političnih računov in to kljub temu, da morda vodstvo ni kompatibilno, če tako rečem, s sedanjo koalicijo. Zato se z namenom izogibanja vsakokratnemu posredovanju Vlade višine prispevka po novem usklajuje z rastjo življenjskih stroškov, ne več takrat, ko bo komu to všeč ali ne.

Za večjo transparentnost delovanja na trgu pa se predlog zakona v celoti usklajuje tudi z Zakonom o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti. Tudi to je zelo pomembna zadeva, kajti tako so v zakon vgrajene tudi varovalke, da ne bo moglo prihajati do znanih anomalij. Če omenim samo eno, ne bo več mogoče financirati TV novel tipa Strasti iz sredstev, ki so bile sicer v finančnem načrtu namenjene za tehnološko posodobitev.

Ena od bolj izpostavljenih sprememb je izločitev zaposlenih na RTV iz sistema javnih uslužbencev. Pred leti ob prehodu oziroma ob začetku pogovorov, da bi med javne uslužbence uvrstili tudi novinarje, smo bili priče izjemno velikemu nasprotovanju tej rešitvi, nezadovoljstvu. Takrat samo lahko brali, da to pomeni, da oziroma da želi politika novinarje podjarmiti. Danes smo na nek način presenečeni, ko vidimo, da si novinarji želijo, da ohranijo status javnih uslužbencev, državnih javnih uslužbencev. To nas preseneča. V čem in zakaj je ta rešitev za novinarjev v tem trenutku drugačna, boljša, bolj sprejemljiva, zakaj si želijo takšnega, takrat so rekli ponižujočega statusa, danes to ni več problem. Zakon namreč omogoča vendarle kljub temu zadostne varovalke za

vse, da brez zmanjšanja kakršnihkoli pravic ohranijo svoje pravice oziroma če predvsem rečem, svojo višino plač na ravni, ki jo imajo do sedaj. Kajti vse pravice ostajajo v veljavi, v enaki višini do sprejetja nove kolektivne pogodbe, za katero pa je potrebno usklajevanje s sindikati in tudi njihovo soglasje. Mi menimo, da je tukaj dovolj varovalk, da do kakšnega bistvenega zmanjšanja pravic ali tudi, če rečem konkretno, dohodkov na javni Radioteleviziji, zaradi prehoda v drugačen status ni moč pričakovati.

Kaj v predlogu zakona ostaja še odprto in o čem se moramo še pogovoriti, kajti danes imamo in opravljamo prvo razpravo o tem zakonu? V Poslanski skupini Zares menimo, da je ena od takšnih stvari, ki je na nek način še odprta oziroma diskutabilna, vprašanje rešitve glede števila predstavnikov narodnostnih skupnosti v svetu, pri čemer menimo, da se ne znižuje standard ustavno priznanih pravic manjšine in da se seveda mora upoštevati tudi učinkovitost manjših organov, ki bi bili, v kateri bi seveda bila tudi predstavnika manjšin. Mi menimo, da je rešitev z delitvijo mandata primerna, kajti upoštevati moramo, da se vendarle število članov sveta zavoda bistveno zmanjšuje.

Pogovoriti se bomo morali tudi še o primernem urejanju in umestitvi 3. parlamentarnega programa znotraj Državnega zbora. Tukaj mislim, da bo treba tudi še nekaj pogovorov o najbolj smiselni rešitvi.

Kljub vsemu v Poslanski skupini Zares menimo, da je zakon dobro pripravljen, da ponuja kvalitetne in času primerne rešitve, ki bodo prinesle marsikaj dobrega javni televiziji RTV. Treba ga je, po naši oceni, čim prej sprejeti, tudi zaradi tistega, kar ljudje najrajši slišijo, resnično boljšega programa v smislu javne funkcije, ki ji je seveda zavezana v prvi vrsti in v svojem temelju javna RTV.

V Poslanski skupini Zares bomo predlog zakona podprli in menimo, da je primeren za nadaljnjo obravnavo.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Janez Ribič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

Prosim.

JANEZ RIBIČ: Spoštovani prisotni, spoštovana gospa ministrica s sodelavci!

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke menimo, da je Predlog zakona o Radioteleviziji Slovenija potreben še marsikatere spremembe in dopolnitve oziroma moramo priznati, da smo pričakovali bolj dodelan, dorečen in s sindikati usklajen predlog. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke smo glede osnutka predloga zakona predlagali, naj Svet RTV Slovenija sestavlja večje število članov, da bo zastopanost v primerni meri ustrezala raznolikosti interesov in da naj ga sestavljajo predvsem predstavniki civilne družbe.

Naše mnenje je, da bi moral biti Svet RTV Slovenija v prvi vrsti telo, ki je namenjeno programskim funkcijam in nadzoru njihovega izvajanja. Svoje predstavnike pa naj predlagajo zastopniki javnosti, interesnih skupnosti in organizacij civilne družbe.

Skrb za upravljanje in političen vpliv lastnika, ustanovitelja, sta po našem mnenju v zadostni meri zagotovljena preko nadzornega sveta in uprave.

Veseli nas, da so predlagatelji upoštevali tudi naše pripombe glede tretjega programa Televizije Slovenije in da predlog zdaj ureja tako imenovani parlamentarno-informativni program, ki je namenjen neposrednim prenosom zasedanja Državnega zbora in njegovih delovnih teles, predvajanju posnetkov teh sej, kadar neposredni prenos ni mogoč in celovitemu informiranju javnosti tudi o drugem parlamentarnem dogajanju, vključeno z delovanjem Državnega sveta in Evropskega parlamenta.

V Slovenski ljudski stranki menimo, da tretji parlamentarno-informativni program ob vse večjem številu gledalcev dviguje demokratične standarde v Sloveniji in omogoča večjo pluralnost slovenskega medijskega prostora, saj neposredni prenosi gledalcem omogočajo, da si ustvarijo realno sliko o aktualnem dogajanju v slovenski politiki.

Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke je ministrici podala mnenje tudi o tem, da se nikakor ne moremo strinjati s sprva predlaganim določilom, da dolgovi in garancije RTV Slovenija ne smejo preseči 50 % letnega zneska iz naslova RTV prispevka, ki ga plačujejo zavezanci. To je po našem mnenju vsekakor prevelik odstotek, zato smo veseli, da so predlagatelji upoštevali naš predlog in tako odstotek znižali na 25 % letnega zneska iz naslova RTV prispevka.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke pa nas še vedno skrbi nedorečena usoda zaposlenih na RTV, saj naj ti po predlogu zakona ne bi bili več javni uslužbenci, s čimer pa se ne strinjajo niti zaposleni na RTV Slovenija. Sodeč po anketi, ki jo je med novinarji v vseh organizacijskih enotah RTV Slovenija izvedla Koordinacija novinarskih sindikatov RTV Slovenija, lahko vidimo, da se je dobrih 66 % izreklo za to, da zaposleni na RTV še naprej ostanejo javni uslužbenci. Anketa pa je pokazala tudi, da preoblikovanje RTV Slovenija v samostojno pravno osebo javnega prava posebnega kulturnega in nacionalnega pomena podpira le 22 %, nasprotuje pa mu dobrih 77 % anketiranih novinarjev. Ob teh rezultatih imamo velike pomisleke o tem, do katere mere je bil predlog zakona sploh usklajen z reprezentativnimi sindikati. Konec koncev smo prejeli tudi pismo s strani Sindikata kulturnih in umetniških ustvarjalcev RTV Slovenija, ki prav tako nasprotuje spremembi statusa zaposlenih v javnem zavodu RTV Slovenija in pismo s strani Sveta delavcev, kjer ugotavljajo, da je bil predlog zakona, poslan v obravnavo v Državni zbor, neusklajen s sindikati in Svetom delavcev zavoda.

Predlog zakona se nam zdi slab, tudi z vidika regionalnih centrov, ki jim je prepuščeno mnogo premalo avtonomije. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke smo prepričani, da bi člana uprave morala biti tudi direktorja obeh regionalnih centrov v Mariboru in Kopru.

Na koncu naj dodam le še to, da bomo poslanci Slovenske ljudske stranke podprli le takšen predlog zakona o RTV, ki bo pri ustvarjanju in pripravljanju programov zagotavljal spoštovanje človekove osebnosti in dostojanstva, načela nepristranskosti in resničnost informacij mnenjskega, svetovnonazorskega in verskega pluralizma ter politične neodvisnosti in avtonomnosti. Zagotavljati pa mora tudi celovito in nepristransko obveščanje ter svobodno oblikovanje mnenj in komentarjev. Pričakujemo torej precejšnje spremembe predloga zakona v okviru druge obravnave, za katero bomo tudi sami predlagali amandmaje. Kar smo povedali, pa naj bo vodilo tudi pri pripravi novega zakona o medijih, ki ga je zagotovo treba sprejeti pred zakonom o RTV.

Hvala.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Anton Urh bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev.

Prosim.

ANTON URH: Hvala za besedo, spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

S sprejetjem novele zakona se nam obeta prevetritev naše osrednje medijske hiše in ker ugotavljamo, da se z zakonom želi vtkati v za Radiotelevizijo zelo pomembna načela, ki po svoji vsebini in sporočilu sledijo poslanstvu, ki ga naj javna nacionalna radiotelevizija izpolnjuje v korist uporabnikov, bomo predlog v tej obravnavi podprli.

Ključne nove točke v razmerju do veljavnega zakona se nanašajo na statusno preobrazbo javnega zavoda v samostojno pravno osebo javnega prava posebnega nacionalnega in kulturnega pomena. In s tem bi postala neke vrste sui generis gospodarska družba v nacionalnem interesu. Predlagana ureditev s tem pomeni spremembe tudi v oblikovanju organov družbe in v statusu zaposlenih.

Naloge nacionalne medijske institucije so bistvenega pomena za slehernega državljana in prebivalca v Republiki Slovenije. Zato nekako vidimo smisel predlogov, da javna radiotelevizija preko svojih programov zagotavlja optimalne možnosti za celovito informiranost, široko in vsestransko razgledanost in ob tem zadovoljivost potreb prav vsakega radiotelevizijskega uporabnika. Ocenjeno je, da se to da in mora doseči preko javnega servisa, ki podaja roko tržni usmerjenosti. Kot je bilo že v začetku povedano, predlog v prvem branju sicer podpiramo, saj se zavedamo, da je prenova nacionalke potrebna, in se strinjamo s predlagateljem, da je

to v luči povečanja njene avtonomije in neodvisnosti v odnosu do centrov politične in kapitalske moči. O doseganju optimalne učinkovitosti poslovanja, ki mora biti usmerjeno v večjo kakovost programov, v uvajanje novih tehnologij in storitev ter visoko dostopnost različnosti vsebin za posamezne ciljne skupine. O tem, kakšne bo naše nadaljnje postopanje v naslednjih branjih in končna odločitev, pa v tem trenutku še ni izkristalizirano, predvsem ne bomo ostali indiferentni do nadaljnje presoje zakona s strani strokovno-zakonodajne službe. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Miran Györek bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

Prosim.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovane kolegice, kolegi, gospa ministrica, predstavniki Vlade!

S predmetnim predlogom zakona o RTV Sloveniji želi predlagatelj doseči sledeče najpomembnejše cilje: povečati avtonomijo javnega servisa v odnosu do centrov politične in kapitalske moči na področju informiranja, ustvarjanja programskih vsebin; doseči večjo in učinkovitost poslovanja, ki bo usmerjena v večjo kakovost programov, hitrejšo uvajanje novih tehnologij in večjo dostopnost vsebin za posamezne ciljne skupine; dopolniti zakonske rešitve, ki niso bile usklajene s pravom Evropske unije in prenos zahtev v notranji pravni red s poudarkom na preglednosti delovanja javne RTV; zagotoviti izvajanja načela finančne preglednosti.

Lepo se sliši, ampak s predmetnim predlogom težko, da bo možno to kar tako enostavno doseči. V tem smislu naj bi prišlo do statusne preobrazbe javnega zavoda v samostojno pravno osebo javnega prava posebnega nacionalnega in kulturnega pomena in bi se naj kot takšen vpisal v sodni register. Glede na to, da sam naziv navaja kulturni pomen, bi bilo smiselno in dosledno glede na programske vsebine in obseg vključiti tudi ostali del programskega obsega, torej kot pravno osebo javnega prava posebnega kulturnega, izobraževalnega, informativnega, športnega in nacionalnega pomena. Tvrstna statusna rešitev sicer omogoča prenos premoženja v last RTV, lažje upravljanje s premoženjem, ki pa je seveda tudi omejeno. Glede samega statusa pa je vredno opozoriti na nekatera vprašanja in dileme in tudi na možne konfliktne situacije, do katerih bo lahko prihajalo v praksi. Sam zakon podeljuje RTV Slovenija neke vrste poseben status - sui generis in posledično se nam poraja vprašanje, kako bo to v praksi dejansko brežhibno funkcioniralo. Tudi sam predsednik Računskega sodišča je nekoč izjavil, da ima glede tega določene pomisleke, ki jih pa ni natančno definiral in dopušča različne špekulacije ter dvome.

Sama dikcija zadnje alineje 2. člena, da zaposleni na RTV Slovenija niso javni uslužbenci, lahko generira v praksi določena pravna vprašanja in polemike.

Žal, osnutek zakona lahko v praksi povzroči kar nekaj konfliktnih situacij. Naj omenim samo sledečo, to je pristojnost predsednika Republike Slovenije, da imenuje dva člana v Svet RTV Slovenija, in sicer enega na predlog madžarske in italijanske narodnostne skupnosti. Nikjer pa ni opredeljeno, kako se bodo dogovorili za skupnega člana, in če že mora biti tako, ali ne bi bilo bolje, da sta v svetu predstavnika obeh narodnostnih skupnosti. Analogno velja potencialna konfliktnost tudi pri predlogu enega člana na predlog registriranih verskih skupnosti, kjer lahko postane izbor prav tako vprašljiv in posledično konflikten. Tudi sicer smo v Slovenski nacionalni stranki proti temu, da predsednik Republike Slovenije predlaga člane. Takšna kompetenca je res primer par excellence in težko najdemo pravne zakonske podlage za tovrstno stopnjo ingerence pri predsedniku v primerljivih evropskih državah. V Slovenski nacionalni stranki smo prepričani, da bi Svet RTV Slovenija lahko vključeval tudi po enega člana Fundacije za šport, enega iz Študentske organizacije Slovenije ter enega iz Organizacije zamejskih Slovencev. Ne vem, od kod odločitev, da mora imeti Svet ravno 15 članov. Zakaj ne 17, zakaj ne 18? Ali je do tega slučajno prišlo?

Če se vrnem na vprašanje statusne oziroma pravno-organizacijske oblike, je treba omeniti tudi samo krovno zakonodajo, torej zakon o medijih, za katerega bi normalno pričakovali, da bo prej pripravljen oziroma noveliran, ker bo ta stara verzija, žal, narekovala določene omejitve glede predpisanih pravno-organizacijskih oblik. In verjetno se je zato predlagatelj zakona odločil za naziv samostojne pravne osebe javnega prava posebnega nacionalnega in kulturnega pomena, ki bi se naj kot taka vpisala v sodni register. Prav pri tem utegnejo nastopiti težave oziroma se lahko zgodi, da ne bi vpis tako opredeljene RTV Slovenija prestal niti predhodnega preizkusa na sodišču. Saj Zakon o sodnem registru v 4. točki prvega odstavka 4. člena določa, da se navedbo "pravno-organizacijske oblike pravne osebe" obvezno navede in vpiše v sodni register. Če metaforično karikiram, v tem segmentu predloga zakona izpade, kot da bi opremljali hišo s pohištvom, še preden smo jo postavili do konca pod streho, torej pokrili. Zato bi bilo nujno predhodno pripraviti ustrezní krovni zakon, torej zakon o medijih.

In če se zopet vrnem na sam Svet RTV Slovenija oziroma imenovanje članov Sveta, gre nujno pritrditi alinejam, ki izključujejo izvoljivost določenih kategorij oseb, kot na primer tistih, ki so člani organov vodenja, upravljanja ali nadzora ali pa so zaposlene te osebe pri konkurenčnih medijih ali pa imajo v teh medijih lastniške deleže.

Pripombe imamo v Slovenski nacionalni stranki tudi pri nekaterih določbah v zvezi z Nadzornim svetom, predvsem pri določbi o imenovanju in razreševanju članov Nadzornega sveta, ker menimo, da Svet RTV naj ne bi imel nobenih pristojnosti.

Polemizirali bi lahko tudi o določbah v zvezi z upravo RTV in generalnim direktorjem. V 2. točki generalnega direktorja predlaga v imenovanje Svetu na podlagi javnega razpisa Nadzorni svet. Ostale člane uprave pa imenuje na predlog generalnega direktorja Svet. Mislím, da bi moralo biti pri zadnjih ravno obratno, torej, da se ostale člane uprave imenuje na predlog Sveta. Tudi v 30. členu se odpira nekaj vprašanj oziroma pomislekov v zvezi s pristojnostmi nadzora. V Slovenski nacionalni stranki menimo, da Svet ne more imenovati članov Nadzornega sveta, ker le-ta nadzoruje tudi njegovo delo. Državni zbor bi pa moral imenovati pet članov, menimo.

Nekoliko nejasne so nam tudi dikcije nekaterih alinej v 37. členu zakona, ki govori o RTV prispevku. Recimo, druga alineja, pa tudi sicer je vprašanje RTV prispevka poglavje zase in bi lahko, če ne bi bilo časovne omejitve, o tem rekli še marsikaj in sprožili marsikakšno polemiko predvsem pa tudi deveta alineja, ki govori o RTV prispevku v zvezi s službenimi vozili pravnih oseb. Nikjer v členu ni opredeljeno, ali pravna oseba dodatno plačuje za sprejemnike v vozilih in če plačuje za vsako vozilo. In še in še je takih alinej, ki sprožajo nujno odprta vprašanja in težko, da bo to v realizacijo šlo tako brezhibno, razen če bomo v nadaljevanju obravnave seveda zadevo temeljito, temeljito amandmirali.

Če še kaj omenim o finančah in statusni obliki. RTV Slovenija sedaj deluje kot javni zavod, ki opravlja javno službo na kulturnem in medijskem področju. Njen ustanovitelj je Vlada Republike Slovenije, RTV Slovenija pa je upravljavka določenega državnega premoženja. Ker bo RTV Slovenija še naprej opravljala javno službo in dejavnost v javnem interesu, je treba proučiti tudi določbo drugega odstavka 67. člena Zakona o javnih finančah, ki določa, da lahko država za tako delovanje organizira premoženje v obliki javnih zavodov, javnih gospodarskih zavodov, javnih skladov in agenciji. Javno podjetje se na podlagi Zakona o gospodarskih javnih službah organizirajo po zakonodaji, ki ureja gospodarske družbe, zato je tudi iz tega vidika mnenja, da bi se pripravljavec zakona moral odločiti za eno od zakonsko možnih in naštetih statusnih oblik ter RTV Slovenijo tudi eksplicitno določiti pravno organizacijsko obliko, ker, kot sem uvodoma povedal, bo prišlo do zapletov pri sami registraciji RTV Slovenija. Določitev pravne organizacijske oblike pa je prav tako nujna tudi zaradi zagotavljanja preglednosti delovanja in poslovanja RTV Slovenija. Vsaka statusna oblika ima namreč svoja krovna pravila, ki določajo organe posamezne pravne osebe, zastopanje in odgovornosti, finančno poslovanje, računovodstvo, revidiranje, itd. Če bi RTV Slovenija še naprej delovala v obliki javnega zavoda, bi moral pripravljavec zakona v

največji meri upoštevati vsaj določbe Zakona o zavodih. Če pa bi RTV Slovenija bila opredeljena kot katerakoli druga vrst javnega podjetja, pa določbe Zakona o gospodarskih družbah. Tukaj res ni neke jasnosti. Čeprav teorija in praksa nista naklonjeni ustanavljanju pravnih oseb sui generis, bi v primeru RTV Slovenija najverjetneje lahko utemeljili posamezna odstopanja od krovne zakonodaje, kar bi bilo zaradi specifik delovanja RTV Slovenija najverjetneje celo nujno.

V primeru predloga pa imamo situacijo, ko RTV Slovenija kot pravno osebo organizacijsko pravno ni opredeljena oziroma ni ustrezno opredeljena. Se pravi, za njo bi se v skladu s 52. členom predloga zakona uporabljali predpisi, ki urejajo javne zavode, predlog pa, zlasti pri organih RTV Slovenija, ponuja rešitve, ki so značilne za delniške družbe po Zakonu o gospodarskih družbah.

Vse opisano utegne povzročati nepreglednost delovanja. Se pravi tisto, kar sem uvodoma omenil, tisti cilji - tu se bo nekje zataknilo, vse je opisano, utegne, se pravi, dejansko povzročati nepreglednost, težave v praksi pri njenem finančnem in drugem poslovanju. Zaradi tega je morda nujno, da pripravljavec v nadaljnjem postopku še enkrat preuči posamezne statusne in organizacijske rešitve RTV Slovenija, predvsem kako bodo posamično delovale v praksi. Nenazadnje imamo že vrh glave takšnih in podobnih eksperimentiranj s tako pomembnimi stvarmi, ki v naši soseščini "štimate, da bolje ne morejo". Naj omenim nacionalno televizijo v Avstriji, ki je kot edina televizija z dvema programoma za 4 krat večje število prebivalcev, pa nobenih problemov, niti statusno, niti organizacijsko, niti finančno - štima vse tako, kot mora. Pri nas pa imamo cel kup komercialnih televizij in še to eno slovensko nacionalno sedaj nekam zamotano preorganiziramo. Nobene garancije ni, da bo dejansko dosežen tisti cilj, ki sem ga uvodoma navedel. Zato bi predlagal, da pred nadaljnjo obravnavo predlagatelj zadevo dobro preuči, se posvetuje z vsemi tistimi, ki imajo kaj pametnega reči k temu, brez da tukaj politiziramo ta zakon, jaz sem se osredotočil popolnoma samo na sam zakon brez kakršnikoli političnih insinuacij, kot je kolegica predhodnica predvsem omenila. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Borut Sajovic bo predstavil stališče Poslanske skupine Liberalne demokracije Slovenije.

Prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsedujoči, za besedo. Pozdrav predstavnikom Ministrstva za kulturo z ministrico Majdo Širca na čelu!

Naj v uvodu povem, da bomo v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije zakon v prvem branju podprli. Imamo še nekaj dilem, nekaj razmislekov o rešitvah, ki jih lahko do druge obravnave vsi skupaj še nadgradimo in izboljšamo. Želimo

si javno, avtonomno, politično in kapitalsko neodvisno Radiotelevizijo Slovenija, ki profesionalnim novinarkam in novinarjem omogoča kvalitetno delo. Poslanski klub Liberalne demokracije Slovenije je vedno podpiral apolitično, aktualno, strokovno, finančno, racionalno Radiotelevizijo Slovenija, ki mora kot javna služba v javnem interesu uresničevati interes prebivalk in prebivalcev Republike Slovenije. Zato je glede predloga novega zakona o RTV treba uvodoma ponoviti oziroma osvežiti tudi spomin na genezo, predvsem pa učinke obstoječega zakona in zakaj so potrebne spremembe.

Predvsem je težko izbrati najboljšega med mnogimi dokazi za to, na kakšen način se je politika v zadnjih letih vmešavala v delo javnega servisa RTV Slovenije, bodisi neposredno bodisi posredno. Jih je preveč, da bi jih lahko predstavil v časovno omejeni predstavitvi našega stališča do novega zakonskega predloga. Zagotovo pa je poglobitni razlog že dejstvo, da je obstoječi zakon o RTV spisal poslanec takrat največje vladne stranke, ki je skupaj s takratnim ministrom za kulturo dr. Vaskom Simonitijem dve leti zavajal javnost s trditvijo, da so zakon napisali ugledni domači in tuji strokovnjaki. Avtor, spoštovani kolega mag. Grims, se je sam pohvalil debelo leto po referendumu ob interpelaciji dr. Simonitija oktobra 2006. Kakšni medijski strokovnjak neki, ime poslanca, ki slovi po svoji demagoški retoriki, ki spada v stranko, ki slovi po političnem izključevanju, ki je avtor zakona in na vse kriplje zatrjuje, da je obstoječi zakon o RTV nepolitičen. Oprostite prosim, kdo bi danes še verjel takšni pravljici.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Gospod Sajovic, ni treba biti žaljiv, da poveste svoje mnenje.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Upam, da mi boste izgubljene sekunde povrnili in dovolil, da nadaljujem.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Ste končali?

MAG. BORUT SAJOVIC: Čakam vaše dovoljenje, da nadaljujem.

Kako se je kazala in se kaže politizacija javnega zavoda? V nenehnih ekscesih in sledeh političnega upravljanja. Različne kršitve novinarskih in profesionalnih standardov vsebujejo v glavnem primere delovnih suspenzov, šikaniranja, cenzure, političnih pritiskov, pristranskosti in posege v programsko vsebino.

Zaradi vsega navedenega je resnično skrajni čas, da smo danes končno dobili v prvo obravnavo Predlog zakona o RTV Slovenija. Nov zakon je preprosto nujen, saj je treba zagotoviti, da bo RTV resnično postala javni servis, ki bo zagotavljal javni interes in ne kakšnega drugega. Treba je zagotoviti učinkovitejše upravljanje, učinkovitejši mora biti

tudi nadzor, zagotoviti je treba umik politike iz programskega in nadzornega sveta. Zagotoviti je treba predvsem avtonomijo novinarjev. Z novim zakonom se uvaja vrsta sprememb, ki v strokovni in zainteresirani javnosti povzročajo različne komentarje. Nekateri so v prid predlogom zakona, obstajajo pa tudi pomisleki.

Med najpomembnejšimi spremembami zakona sta unikatna ureditev statusa sedanjega javnega zavoda Radiotelevizija Slovenija in izločitev zaposlenih na RTV iz sistema javnih uslužbencev. Tako predložena novela spreminja statusno obliko RTV Slovenija iz sedanjega javnega zavoda v samostojno pravno osebo javnega prava posebnega kulturnega in nacionalnega pomena. Gre za posebno, tako imenovano *sui generis* ureditev, ki delovanje RTV Slovenija v celoti uredi v zakonu o Radioteleviziji Slovenija. Za situacije, ki jih pa morda ne ureja, pa zakon določa, da se uporablja zakonodaja, ki se je uporabljala do sedaj, torej enako kot v primeru vseh drugih javnih zavodov. Takšna rešitev bi naj ob zagotovljeni pravni varnosti omogočala, po našem razumevanju zapisanega, predvsem pa na podlagi utemeljitev in zagotovil pripravljavcev zakona zadostno razlikovanje od okorele, za današnje čase preveč toge zavodske ureditve, da bo možen nov način korporativnega upravljanja, s povečano fleksibilnostjo in odzivnostjo ob povečani odgovornosti članov organov Radiotelevizije Slovenija. Večja pravna varnost, predvidljivost in jasnost se po mnenju predlagateljev zakona namreč lahko zagotovijo zgolj s statusom *sui generis*. Velika večina konstitutivnih elementov zavodske ureditve je namreč v predlogu urejenih drugače kot pri javnih zavodih, recimo: uslužbenci, premoženje, sistem korporativnega upravljanja, osebna odgovornost članov organov RTV Slovenija in način njihovega imenovanja, tako kot tudi način njihovega financiranja. Takšna statusna ureditev RTV je odgovor predlagateljev na dilemo, ali ohraniti poimenovanje javni zavod, v katerem pa je skorajda prav vse že v sedanjem zakonu urejeno drugače, kot je določeno v Zakonu o zavodih, ali pa postaviti v resnici zgolj navidezno ločnico in poudariti uveljavitev utrditve, ki je drugačna, sodobnejša, odzivnejša, ki določa večjo osebno odgovornost vseh članov organov vodenja, upravljanja in nadzora. In to poudariti tudi z jasno opredelitvijo, da gre v primeru RTV Slovenija za posebno družbo, s posebnimi nalogami, ki so še kako v javnem interesu. To po mnenju predlagateljev zakona ne povzroča, razen v delu teoretske obravnave, nobene nevarnosti za kaotične razmere. Trdi se ravno nasprotno in kaže, kam pripelje ureditev, ki je uradno zavodska, po vsebini pa to že dolgo ni več. To vidimo lahko tudi ob zadnjih dogajanjih na RTV Slovenija.

Seveda pa v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije pričakujemo od predlagateljev v okviru današnje razprave dodatna pojasnila, argumente za predlagano specialno ureditev statusa RTV, predvsem v luči systemskega

zakonodajnega okvira Republike Slovenije, in razrešitev dileme, ali ne bo sui generis ureditev statusa RTV pomenila spremembe pri ostalih segmentih javnega sektorja. Ob tem pa tudi menimo, da je v primeru, ko ima RTV že dolgo svoj način delovanja in svojo ureditev, ki se razlikuje od zavodske prav zaradi pravne varnosti, jasnosti in sistematike pa tudi miselnega preskoka v kvalitetnejše upravljanje. Zato se nam zdi primerno, da se išče čim ustrežnejša statusna rešitev, kot odraz realnih razmer in okoliščin, da se RTV Sloveniji prizna status, kakršnega pravzaprav z izjemo nekaterih pridobitev novega zakona v praksi v bistvu že izvaja. Pri tem mislimo na prehod premoženja v last RTV, osebno odgovornost vseh članov organov vodenja, upravljanja in nadzora za svoje delo, natančno definicijo javne službe in na sankcije za njeno neizvajanje, drstno prilagajanje RTV prispevka rasti življenjskih stroškov in še mnogo drugih, ki vplivajo na povečanje učinkovitosti predvsem pa neodvisnosti RTV Slovenija. Ob vseh statusnih predlaganih rešitvah pa bo Republika Slovenija še naprej ostala edini ustanovitelj RTV in na to sam izbor oblike, v kateri deluje javna radiotelevizija, zagotovo ne bo vplivalo.

Zelo pomembno spremembo predloga zakona pomenijo tudi določila, da uslužbenci RTV Slovenija po novem zakonu ne bodo več javni uslužbenci. Predlagatelj utemeljuje navedeno spremembo s primerjalnopravnega ter systemskega vidika, da novinarji pa tudi drugi sodelavci RTV, ki imajo vpliv na nastajanje programa, ne morejo biti podvrženi sistemu, katerega okvir in temeljna izhodišča postavlja Vlada RS. Nadalje utemeljujejo, da na prvi pogled in trenutni situaciji položaj lahko deluje ugodno. V primeru morebitnega poslabšanja pogojev ali pa morebitne možnosti izboljšanja, bi bilo mogoče reči, da v tovrstnem sistemu obstajajo vzvodi, prek katerih lahko Vlada vpliva na dohodkovni položaj programskih sodelavcev RTV in s tem posledično tudi na program ali vodstvo javne radiotelevizije. V preteklih strokovnih diskusijah se je tako izoblikoval konsenz strokovne javnosti, da tovrstna ureditev preprosto ni dobra, ne glede na morebiten kratkoročni interes, trenutno zadovoljstvo zaposlenih.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije smo zato v času priprave zakona spremljali prizadevanja in uresničevanje namere Ministrstva za kulturo, da pripravi čim boljše besedilo zakona o RTV in v tem smislu dialog z reprezentativnimi sindikati RTV in s predstavniki Sveta delavcev. Čeprav smo prepričani, da je ministrstvo proučilo vse predlagane pripombe in jih v večini tudi upoštevalo, pa bo tudi današnja razprava morala podati še dodatna pojasnila in jasne odgovore v zvezi z opozorili sindikatov in sveta delavcev o vprašanju, da zaposleni na RTV z novim zakonom ne bodo več javni uslužbenci. Pri tem pa posebej poudarjamo, da mora takšna rešitev biti izvedena na transparenten način, brez zmanjšanja kakršnekoli pravic zaposlenih. Način izstopa iz sistema javnih

uslužbencev, ki je urejen v 57. členu predloga zakona, naj bi bil po zagotovilih z izjemo drugega odstavka zapisan v celoti na način, predlagan s strani sindikalne pogajalske skupine. Sprememba v drugem odstavku pa je logična posledica dejstva, da izločeni uslužbenci ne bodo več mogli vplačevati premij dodatnega pokojninskega zavarovanja v zaprt javni pokojninski sklad javnih uslužbencev. Zakonsko besedilo to vprašanje rešuje na način, da se torej nezmanjšano plačevanje premij dodatnega pokojninskega zavarovanja uredi v enem od prostovoljnih dodatnih pokojninskih zavarovalnih skladov.

Poslanski klub Liberalne demokracije Slovenije je mnenja, da bi bila taka rešitev lahko sprejemljiva, vsekakor pa je treba zaposlenim jasno utemeljiti in predstaviti zakonsko spremembo. O predlagani spremembi in ob pomislekih zaposlenih je treba poudariti, da v veljavi še naprej ostanejo njihove pogodbe o zaposlitvi, enako ostajajo delovna mesta, še vedno se za njih uporabljajo določbe veljavnih kolektivnih pogodb in Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, dokler se ne izpogajajo z vodstvom za drugačno ureditev, ki pa brez njihovega soglasja ni mogoča. Položaj zaposlenih je v tem smislu zaščiten tako ob prehodu, ker glede na dikcijo zakona po našem mnenju ne more biti govora o posegih v kakršnekoli pravice, kot glede na določbe 46. člena tudi v prihodnosti. Uslužbenci Radiotelevizije Slovenija po novem zakonu ne bodo več javni uslužbenci.

Kljub naštetim pomislekom pa v Poslanskem klubu Liberalne demokracije vsekakor pozitivno ocenjujemo mednarodno primerljiv pristop glede oblikovanja programskega sveta, ki bo po novem oblikovan tako, da bo imel tudi optimalno število članov, kar naj bi tudi omogočilo dobro oziroma strokovno delo. Menimo tudi, da mora biti tretji program znotraj RTV-ja in da Državni zbor ne more biti urednik programa.

Predlog zakona v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije torej podpiramo, čeprav je še nekaj dilem, za katerega smo, kot sem že uvodoma povedal, prepričani, da se bodo razčistile. V nadaljnjem postopku se bo besedilo ustrezno dopolnilo in pa ob sodelovanju vseh nas izboljšalo.

Predlog zakona podpiramo predvsem zato, ker večja avtonomija Radiotelevizije Slovenija, v odnosu do politične in kapitalne moči bo posledično omogočal tudi kvalitetno oziroma profesionalno delo resnim novinarjem in novinarkam. Nadalje zakon podpiramo tudi zato, ker uvaja preglednost med javnim in zasebnim, ker uveljavlja mehanizme za večjo učinkovitost poslovanja, kar bo tudi omogočilo večjo kakovost programov, učinkovitejše uvajanje novih tehnologij in storitev in tudi večjo dostopnost vsebin za posamezne ciljne skupine ljudi. Zato na podlagi novega zakona pričakujemo tudi večje zadovoljstvo vseh naročnikov. In za to gre. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Laszlo Göncz bo predstavil stališče Poslanske skupine narodnih skupnosti.

Prosim.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ: Hvala lepa za besed gospod podpredsednik. Spoštovana gospa ministrica, predstavniki ministrstva, kolegice in kolegi!

V uvodu moram poudariti, da je bilo v zvezi s predlaganim zakonom o Radioteleviziji Slovenija vključno z obravnavo prvotnega besedila opravljenih več usklajevanj in pogovorov tudi z vidika predlaganih določb in vsebine, ki se nanašajo na narodne skupnosti. Da je temu tako, nikakor ni naključje, saj so radijski in televizijski programi avtohtonih narodnih skupnosti ter izvajalske enote oziroma sistemi pomemben segment programske sheme in organiziranosti RTV Slovenija. V to se je v preteklosti upravičeno ogromno vlagalo, zato predstavlja pomembno vsebinsko materialno in tudi moralno vrednoto za celotno družbo, kar pogojuje, da temu vprašanju tudi v prihodnje, predvsem pa v predlaganem zakonu posvetimo primerno vlogo. Vsebine pogovorov, v katere so se vključevali legitimni predstavniki narodnih skupnosti in tudi strokovnjaki in delovna telesa, ki delujejo v okviru izvajalskih organizacijskih enot narodnostnih programov obeh skupnosti, so bili vedno izvedeni v želji zblíževanja tistih stališč, kjer se predlagane rešitve razhajajo v primerjavi s pričakovanji madžarske in italijanske narodne skupnosti. Pri tem delu so predstavniki predlagatelja zakona pokazali iskreno željo po konsenzu, za kar se jim zahvaljujem in tudi poudarjam, da smo tako nedvomno uspeli pri zblíževanju vsebin nekaterih predlogov zakonskih določb. Žal pa usklajevanje v celoti ni bilo uspešno, zato moram tudi to poudariti, da v predlagani obliki nekatere določbe, ki se nanašajo na vsebino in organiziranost narodnostnih RTV programov ter predvsem na vključevanje narodnih skupnosti v sistem odločanja za italijansko in madžarsko narodno skupnost, v predlagani obliki niso sprejemljive. Tako stališče so pristojne organizacije skupnosti sporočile tudi predsedniku Državnega zbora in sva tudi poslanca omenjenih skupnosti dolžna nedvoumno upravičena stališča upoštevati.

Preden na kratko povzamem in predstavim z našega vidika sporna vprašanja, želim jasno poudariti, če pri najbolj problematičnih vsebinah v fazi sklepne obravnave zakona ne bomo uspeli zblížati stališč oziroma izboljšati besedila spornih določb, poslanca narodnih skupnosti zakona v predlagani obliki ne bova mogla podpreti. Seveda najina želja in sporočilo ni to, temveč si vsi skupaj želimo, da bi, kot smo do nekaterih izboljšav že prišli, podobno naredili tudi pri ostalih vprašanjih.

V tem trenutku najbolj pomembno vprašanje v predlaganem besedilu zakona z vidika avtohtonih narodni skupnosti predstavlja prelagana rešitev sestave Sveta RTV. Sicer je do

določene mere možno razumeti novi koncept, po katerem se bistveno krči število članov sveta, vendar se v splošni del predlagane določbe ne bom spuščal. Pomembno pa je poudariti, da je zastopanost avtohtonih narodnih skupnosti ustavnopravno pogojena, zato bi bilo tudi v tem primeru treba to dosledno upoštevati in reševati kot specifiko. Predlagana rešitev, ki namesto lastnega člana obeh skupnosti v Svetu RTV, kot je bilo vselej v zadnjih mandatih, predvideva enega skupnega člana, ki bi ga imenoval predsednik Republike, je za nas iz več vsebinskih razlogov nesprejemljiva. Ob tej priliki bom omenil zgolj nekaj dejstev oziroma vidikov. Programska vsebina in organiziranost obeh skupnosti na področju RTV programov sta precej različna in specifična, zato bi bilo predvsem vsebinsko sporno, kako bil bi lahko nekdo, ki pozna zgolj eno skupnost, kompetenten zastopnik tudi druge skupnosti v najvišjem organu javne ustanove. Ponovno poudarjam, da v primeru narodnostnih RTV programov tudi v gmotnem smislu gre za izredno zahtevne in sorazmerno velike sisteme. Vprašljivost praktične izvedbe predlagane rešitve, da člana narodne skupnosti v Svetu RTV imenuje predsednik republike, ob vsem spoštovanju do institucije in osebnosti slehernega predsednika se ne bom spuščal, omenjam zgolj ustavni vidik tega vprašanja, namreč 63. člen slovenske ustave določa prenos odločanja pri določenih kompetencah državnega pomena na pristojne organizacije narodne skupnosti, kar bi se v primeru uveljavitve predlagane rešitve blago rečeno zanemarilo. Bolj pomembno je poudariti splošni politični vidik reševanja tega vprašanja. Če v najvišjem organu javne RTV ustanove obe avtohtoni narodni skupnosti ne bosta imeli svojega lastnega člana, bo to pomenilo neposredno zmanjšanje pravic iz vidika zastopanosti narodne skupnosti na najvišji ravni v primerjavi z dosedanjim stanjem na področju, ki po ustavi in slovenskem manjšinskem modelu predstavlja eno od pomembnih in pa posebnih pravic in vitalnih področij narodne skupnosti. Prisotnost narodne skupnosti v najvišjem organu RTV je pa tudi simbolnega pomena, kar priča o visoki pravni zaščiti pravic narodnih skupnosti v Sloveniji, kar bi bilo z uveljavitvijo predlagane rešitve okrnjeno. Poleg omenjene nedoslednosti predlaganega besedila zakona, za katero pač poudarjam, da je najvažnejša, je treba tudi opozoriti na pomen opredelitve funkcije in vloge namestnikov generalnega direktorja za narodnostne programe ter na njihovo neposredno vključevanje v delo uprave javnega zavoda. V predlogu zakona, je ta vsebina v celoti prezrta. V usklajevalnih pogovorih je bilo večkrat poudarjeno, da se bo to vprašanje reševalo v statutu zavoda, ker se tudi pripravljavci zakona zavedajo pomena vodij narodnostnih javnih zavodov. Sedanja rešitev bi naj bila tako oblikovana zaradi konceptualnih razlogov. Pri sprejemanju statuta, ko gre za narodnostne vsebine, narodnostni programski odbori sicer dajo soglasje k statutu, kar je bilo doseženo v dosedanjih usklajevanjih. Vendar kljub temu menimo, da bi bilo treba

zaradi pomena vloge omenjenih vodij narodnostnih programov oziroma namestnikov generalnega direktorja omenjeno vprašanje tudi zaradi kontinuitete vsaj pri obrazložitvi členov novega zakona upoštevati in podati nedvoumno razlago v zvezi s tem.

Z zadovoljstvom pa ugotavljam, da je v zvezi z določbami zakona, ki se nanašajo na financiranje narodnostnih RTV programov, pripravljavec zakona upošteval pripombe narodnih skupnosti in da je prišlo do konsenza. V upanju, da bodo predlagatelji zakona o Radioteleviziji Slovenija oziroma poslanci Državnega zbora razumeli pomen in sporočilo vsebine predstavljenega stališča, ter ob upoštevanju dejstva, da gre zgolj za načelne zakonsko korektne in politične kontinuirane odločitve in rešitve, pričakujemo podporo pri oblikovanju takšnih končnih določb, ki bodo upoštevale omenjene pomembne interese avtohtonih narodnih skupnosti.

Kot sem že uvodoma rekel, od tega je odvisna tudi naša dokončna podpora temu zakonu. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Mag. Majda Potrata bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo. Spoštovana gospa ministrica s sodelavcema, poslanke in poslanci!

Socialni demokrati smo v svetu Socialnih demokratov za kulturo in v poslanski skupini opravili številne pogovore in usklajevanja o normativnem urejanju RTV Slovenije. Ne glede na to, da so nekatere rešitve v predlogu zakona o RTV Slovenija upoštevane, denimo zastopanost civilne družbe v svetu, imamo v poslanski skupini še vedno nekaj dilem o statusni ureditvi institucije, umestitvi parlamentarnega programa, položaju narodne skupnosti v sestavi sveta ter usklajenosti določb o izvzemu zaposlenih iz sistema javnih uslužbencev s socialnimi partnerji. Zlasti vprašanje statusa nas je vedno znova pripeljalo do zahteve po novem zakonu o javnih zavodih, ki bi lahko razrešil nekatera odprta vprašanja, ne nazadnje je bil krovni zakon o javnih zavodih že pripravljen, žal pa ne tudi sprejet, tako tu prvič urejamo javni zavod po novem v neki specifični statusni ureditvi.

Ne glede na to, smo podprli namero o sprejetju novega zakona, ker menimo, da veljavni zakon, s katerim nismo soglašali že ob sprejetju leta 2005, ne omogoča samo s posamičnimi spremembami in dopolnitvami uresničiti tistih stališč, ki smo jih napovedali že pred volitvami 2008 in ki bi uresničila našo temeljno zahtevo, to pa je, da mora RTV kot zavod posebnega nacionalnega pomena opravljati javno službo na področju radiotelevizije v podporo kulturnih, socialnih in demokratičnih političnih potreb ljudi, pri čemer so cilj odličnost, odprtost in zavezanost javnosti. Organi javnega upravljanja in nadzora morajo biti izvzeti iz vpliva politike, zagotovljena mora biti njihova neodvisnost, strokovnost in

zastopanost različnih družbenih skupin. Programski svet, sedaj v predlogu svet, mora vnovič dobiti osrednjo vlogo pri določanju programske in poslovne politike zavoda. RTV mora poleg zagotavljanja kakovostnega programa poskrbeti tudi za tehnološko posodobitev. Vseh vprašanj pa se je treba lotiti v imenu zagotavljanja kakovostnega javnega servisa, kar mora imeti absolutno prednost pred zahtevami in pričakovanji posameznih interesnih skupin.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov se zavedamo, da je vsako poseganje v medijsko zakonodajo zelo občutljiva tema, deležna posebne pozornosti zainteresirane javnosti, ki nujno polarizira in ob kateri se le stežka doseže konsenz vseh deležnikov. Prepričani pa smo, da spremembe, ki bi bile same sebi namen, nimajo nobenega smisla in v javnosti ne bodo dobile podpore, če ne bomo znali odgovoriti na temeljno vprašanje, in sicer ali novi zakon zagotavlja kakovosten javni servis, kar bo posledično vrnilo zaupanje v javno radiotelevizijo in bo zaustavljeno zlasti padanje gledanosti televizijskih in zagotovilo visoko poslušanost radijskih programov.

Novi zakon prihaja v zakonodajni postopek sredi mandata, čeprav je bilo med ljudmi mogoče slišati zahteve po hitrem ukrepanju. Vendar smo se odrekli hitrim kadrovskim menjavam in se lotili priprave zakona, ki mu je osnovo postavila stroka. 20-članska delovna skupina medijskih strokovnjakov je tako povedala svoje, politiki pa prepustila odgovornost za predlog, ki ga obravnavamo.

Za Poslansko skupino Socialnih demokratov je zato ključno vprašanje, ali je imela svojo možnost povedati tudi zainteresirana javnost. Zato se bom najprej zaustavila pri mnenju zainteresirane javnosti, ki je imela priložnost izreči se o osnutku zakona o RTV Slovenija na javni predstavitvi mnenj sredi marca letos. Treba pa je opozoriti, da se je besedilo od takrat spremenilo, predvsem so postale jasnejše določbe o pravnem statusu RTV Slovenija in določila o nagradah zaposlenim, upravi in nadzornemu svetu. V razpravi smo slišali različna mnenja, in sicer: da se uvaja sistem gospodarskih družb, da je porazdelitev časa med volilno kampanjo nepravilna, da je treba svet dopolniti še z enim predstavnikom narodnostnih manjšin, da bi bilo treba najprej sprejeti novelo zakona o medijih, da bi bilo treba uvesti soglasje zaposlenih pri imenovanju odgovornih urednikov, da je z uvrstitvijo zaposlenih v sistem javnih uslužbencev plačni sistem postal bolj urejen in transparenten, da bi bilo treba predvideti direktorja radia in TV za italijansko in madžarsko narodno skupnost, da je treba v zakonu jasno definirati vlogo regionalnih centrov, da bi zaposleni morali ostati javni uslužbenci, da so invalidi nezadovoljni z manjšim številom članov v svetu. Pregledala sem stališča, da bi lahko presodili, koliko so se od prejšnjega predloga v novem obravnavanem te pripombe upoštevale.

Poslansko skupino Socialnih demokratov je presenetilo, da med zaposlenimi ni enotnega mnenja, kakšen naj bo njihov status. Spomnimo se namreč, na kakšen odpor je naletela uvrstitev novinarjev med javne uslužbence. Znani so številni zapleti, celo nepravilnosti v zvezi s plačno reformo ob koncu prejšnjega mandata, kar je morala reševati zdajšnja vlada. Zlasti strokovnjaki so na predstavitvi mnenj opozarjali, da v nobeni državi niso zaposleni v javnem servisu javni uslužbenci. Nekateri so bili razočarani nad parcialnostjo izraženih interesov. Slišati je bilo poziv politiki, naj s sprejetjem zakona naredi konec temu, da je ta institucija politični poligon. Dejstvo pa je, da noben zakon sam po sebi ne prinaša avtonomije, ampak se je zanj treba znati boriti in pogajati. Seveda pa je za Poslansko skupino Socialnih demokratov bistveno, da Predlog zakona o RTV Slovenija krepí vlogo zaposlenih v najpomembnejšem organu RTV Slovenija - v Svetu, kjer bodo imeli zaposleni tudi odslej tri predstavnike, a za polovico manjšem svetu.

Nekaj o parlamentarnem kanalu. Status parlamentarnega kanala naj bi se uredil v obdobju dveh let po sprejetju tega zakona. Uredil naj bi se v posebnem zakonu ali krovnem zakonu o medijskih storitvah. RTV Slovenija naj bi zagotovila tehnične zmožnosti za prenos. Glede tretjega parlamentarnega kanala imamo v Poslanski skupini Socialnih demokratov različna mnenja. Zagovorniki trenutne ureditve ga vidijo kot program, ki dopušča večje možnosti za predstavitev stališč in obravnavo tako imenovanih manj zanimivih tem, drugi pa menijo, da ne gre več samo za prenašanje dogajanja, pač pa predvsem komentiranje, kar prerašča namen ustanovitve tega kanala, in pritrjujejo na javni predstavitvi mnenj izraženemu stališču, da bi bilo treba okrepiti informativni program na prvih dveh programih, prenos sej pa prepustiti parlamentu.

Nekaj o gledanosti programov. Ne glede na skrbno varovane podatke o gledanosti Televizije Slovenije, je moč iz različnih virov zaznati upadanje števila gledalcev. Skrbi predvsem manjša gledanost informativnih oddaj. Medijski strokovnjaki opozarjajo, da odločitev gledalca za določen informativni program sloni predvsem na zaupanju mediju. Čeprav gledanost na javni RTV ne sme biti opravičilo za opuščanje kakovostnega programa, ki nima velikega kroga gledalcev, pa vodstvo tega ne bi smelo spregledati, zlasti pa ne upadanja gledanosti prikrivati. Nadzorni svet se je v letu 2009 seznanil z raziskavo o ugledu in verodostojnosti RTV Slovenija ter pričakovanih gledalcev. Iz raziskave naj bi izhajalo, da RTV Slovenija ni zaznana kot preveč komercialna, ljudje naj bi si želeli, da bi RTV postala bolj dovzetna za novosti in sproščena. Iz nacionalne raziskave branosti pa je leta 2009 TV Slovenijo prehitel še Kanal A, poleg POP TV. Direktor televizije Slovenije Jože Možina je ob tem dejal, da gre pri nacionalni raziskavi branosti za manj reprezentativen vzorec in tudi manj ažuren od notranje meritve. Dodal je, da se lahko

takšni rezultati meritve gledanosti razumejo tudi kot potrditev, da ne podlegajo komercializaciji.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov smo pričakovali, da bo glede na daljši čas priprave zakona, kot je bilo načrtovano, stopnja usklajenosti med zaposlenimi in Ministrstvom za kulturo večja. Prepričani smo, da se v nadaljevanju obravnave zakona utegne še kaj spremeniti tudi kar zadeva stopnjo usklajenosti. Zato bo Poslanska skupina Socialnih demokratov z redkimi izjemami, morda dvema, podprla sklep, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Aleksander Zorn bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

ALEKSANDER ZORN: Spoštovani kolegi, primerno spoštovana gospa ministrica in sodelavci, lepo pozdravljeni!

Spoštovana ministrica, pohvaljeni, ker ste umaknili prvi zakon, ki tako ali tako ne bi uspel priti do verifikacije. Manj pa ste pohvaljeni za drugi zakon, za tega zdaj, saj je še slabši od prvega. Prišli ste sem, spoštovana ministrica, z zakonom, ki mu nasprotujejo: vladna služba za zakonodajo, Ministrstvo za javno upravo, v vaši lastni vladi, številni pomembni pisci, kot je, na primer, Rado Bohinc, sindikati kulturniških in umetniških ustvarjalcev, Sindikat novinarjev Slovenije, novinarji Radiotelevizije in seveda manjšinci. Ne gre za enostavno neuskklajenost, kajti navsezadnje bi lahko dosegli enotnost v sami Vladi. Kakor tudi ne preseneča kakofonija Vlade pri sprejemanju kakšnih zakonov, vendar če vam pa vladna služba za zakonodajo zagotavlja, da je zakon pripravljen tako, da ga ne bo moč vpisati v register in da ne bo zaživel, da je tako rekoč neprimeren, in če vam nasprotuje drugo ministrstvo iste vlade, ki nasprotuje temu zakonu, se mi zdi pa že nekoliko preveč. Tako bi glede tega morala potekati priprava tega zakona nekoliko bolj resno.

Na začetku moram povedati še nekaj. Da bi ustavili prestižne boje med tako imenovanim Grimsovim zakonom in zdajšnjim zakonom, predlagam, da se nehamo ukvarjati s tem. In pozivam tudi svoje kolege, da nikakor ne branijo kakšnega Grimsovega zakona, kajti s to obrambo se samo prikrivajo slabosti tega. To je odličen primer, kako lahko skrijemo za kritiko prejšnje vlade izjemne slabosti tega zakona in te vlade. Pustimo to pri miru, kajti to so znotrajparlamentarni boji, larpurlartizem, s katerim ne bomo dosegli tega, da bo končno zakon boljši, da bo veljaven, da bodo morda celo novinarji zadovoljni ali pa vsaj del njih, in tako naprej. Hkrati me ima, da bi svojim kolegom priporočil, da bi ta zakon v celoti podprli, saj navsezadnje po makiavelistični pameti ni treba drugega, kot da počakamo, da se vladar zamenja, če govorim makiavelistično oziroma da se vlada zamenja, pa bomo

lahko odlično vladali s tem zakonom, ki je prav tako političen in prav tako omogoča marsikateri vpliv politike na uboge novinarje. In če spomnim nazaj. Grimsov zakon je bil sprejet s strahotnim vreščanjem takratne opozicije. Dobil je svoj referendum. In ga dobil. Bili so prizadeti avtonomni novinarji, ki jim je bila kratena svoboda. In kaj se je zgodilo z vašim prvim primerom zakona, ki ste ga potem umaknili? Taisti užaljeni avtonomni novinarji so se mu popolnoma uprli. Kako to? Kakšno obrambo z novim zakonom ste mu pripravili? In kakšen je novi zakon, ta, ki je zdaj tukaj? Komaj je kaj spremenjen od prejšnjega. Novinarji so, vsaj kot tista organizacija, ki združuje vse, deloma tiho, nekateri so izrazito proti, vsekakor pa so razdeljeni. To se pravi, da tudi zdaj niste rešili avtonomije novinarstva s tem predlogom. Toliko za začetek.

Sicer pa se mi zdi bistvenih nekaj težav tega zakona, ki jih bom povedal. Nekatere pa bodo predstavili tudi moji kolegi. Za začetek tisto, kar je zapisala Služba za zakonodajo, kajti to je nekako interno prišlo v Državni zbor nam na mizo in ni splošno javno, je pa tako dobro, da če bi to prebral, bi lahko odšel, ker je že dovolj tudi za našo poslansko skupino. In tudi za vas bi moralo biti, to je namreč vaša služba.

Tako pravi Služba Vlade za zakonodajo, ki nasprotuje obravnavi objavljenega gradiva: "Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo še vedno opozarja predvsem na sistemska vprašanja in nekatera druga vprašanja, na katera je služba opozarjala v svojem mnenju in med medsebojnim medresorskim usklajevanjem. RTV status kot samostojne pravne osebe javnega prava posebnega kulturnega in nacionalnega pomena je s tem v zvezi treba ugotoviti, da je popolnoma sui generis statusna oblika, ki ne ustreza nobeni izmed statusnih oblik javnopравnih in zasebnopравnih oseb. Že na podlagi takšne ugotovitve se po mnenju službe glede na predvidene ureditve postavljajo resni sistemske-pravni pomisleki. Ugotovljeno je, da predvidena statusna oblika RTV popolnoma odstopa od vseh znanih in ustaljenih oblik subjektov, ki izvajajo določeno dejavnost. Služba se sicer lahko strinja, da je položaj in delovanje RTV dokaj specifičen glede na ostale subjekte, vendar to a priori ne more imeti za posledico obrata v neko povsem svojevrstno urejanje določenega vprašanja, sicer bi v pravnem redu obstajale same izjeme od sistema. Vsekakor je treba pri vzpostavitvi novih statusnih oblik veliko pozornosti posvetiti temu, da so vsa potrebna vprašanja ustrezno urejena, saj gre za ustvarjanje nekega novega sistema, ki do sedaj ni bil še v ničemer reguliran. Če navedena predpostavka ni izpolnjena, pravna ureditev ni določna in jasna, zato posledično povzroča težave pri njenem izvrševanju in je v končni fazi sporna z vidika ustavnega načela pravne države. Navedeno je, da se zanjo uporabljajo določbe drugih zakonov, ki urejajo delovanje pravnih oseb

javnega prava. Po mnenju službe je takšna določba nejasna. Zato se postavlja vprašanje, katera je sploh tista zakonodaja, ki naj bi veljala za RTV Slovenijo". In naprej, "na podlagi navedenega služba meni, da predlog popolnoma odstopa od sistemsko uveljavljenih statusnih oblik javnega prava ter da tudi ni povsem jasen glede vprašanja, katera zakonodaja naj bi bila predvidena sui generis obliko veljala." In še konec, "v 58. členu je predvideno sklepanje aneksov h kolektivnim pogodbam. RTV uslužbenci, zaposleni, naj ne bi bili več javni uslužbenci, kar pomeni bistveno pravno in dejansko spremembo, ki bi jo bilo treba preučiti, tako da bi našli novo podjetniško kolektivno pogodbo. Jasno pa je, da če tega roka ne bo, bi lahko prišli do situacije, ko zaposleni na RTV dejansko ne bi bili več uslužbenci, bi pa zanje lahko v celoti veljala zakonodaja za javne uslužbence..."

Zakona kot takega torej ne bo moč vpisati v register. Se pravi, da ne bo zaživel, in to bomo seveda v poslanski skupini preverjali od vseh možnih sodišč, ki so za to kompetentna, vse do ustavnega.

Druga stvar. Posledica za zaposlene je fatalna. To ne pomeni, da se zavzemam, da morajo biti novinarji javni uslužbenci. Nikakor ne. Vedeti pa moramo, da imamo opravka z institucijo, ki zaposluje 2 tisoč ljudi. Od njih je odvisnih tudi toliko in toliko družin. In ta sprememba, če ni natančno pripravljena, pomeni socialno bombo. To je že treba vedeti in to je treba upoštevati. In kako bo tekla ta zakonodaja, je seveda trd oreh. Kako bodo novinarji zavarovani socialno, zdravstveno itn? Ali boste to delali z aneksi, ali boste delali s splošno pogodbo, ali boste pri tem odpuščali, kajti izkazalo se bo, da so kriteriji za nove zaposlitve povsem drugačni od teh za javne uslužbence. Kako boste vzpostavili te kriterije? To je ogromen konglomerat vprašanj, ki bo v dvatisoččlanskem kolektivu imel zelo hude posledice. Tudi Ministrstvo za javno upravo vam v tem smislu nasprotuje. Pravi takole: "Splošna pripomba na predlog zakona je, da ne vidimo razloga za izločitev RTV Slovenije iz javnega sektorja, saj menimo, da je v zakonu v sistemu plač v javnem sektorju poseben status ustrezno določen, kar utemeljujemo z naslednjim ...". Potem je več strani tega. Med drugim je pomembno naslednje: da RTV Slovenija zaradi svoje dejavnosti in statusa sodi v javni sektor in je v sistemu javnih financ uporabnik javnih sredstev, da pri sredstvih, pridobljenih iz prispevka RTV, ne gre za lastna sredstva RTV Slovenije, ampak seveda za nekoliko drugačna, gospodarska združba si jih ne more kar prisvojiti, da ima zakonodajalec pravico porabo javnih sredstev učinkovito urediti in da je ZPIZ ob izključitvi RTV SLO v plačni sistem javnega sektorja s posebno ureditvijo poskrbel za upoštevanje posebnega položaja RTV SLO. Skratka, to pa je tisto, kar pomeni boj med ministrstvom. In kaj pravi gospod Rado Bohinc? Zelo zanimivo. Ne morem reči, da je ravno vaš nasprotnik. Takole pravi: "Zamisel o pravno-

organizacijskih oblikah sui generis v javnem sektorju, ki bi se lahko razširila tudi na druga področja, če Zakon o zavodih ne bo kmalu posodobljen, za Slovenijo ni primerna pot, saj že ima razvejan in pravno urejen sistem oseb javnega prava, ki ga je treba posodobiti. Zakon, ki ustanavlja novo pravno osebo javnega prava, denimo RTV, mora določiti njeno pravno organizacijsko obliko, sicer to eminentno pravno vprašanje prepušča številnim drugim odprtim vprašanjem in nemočni razlagi prakse, začevši z registrskim sodiščem".

Tako torej, spoštovani kolegi, imamo problem. S tem zakonom imamo problem. In naše stališče je, da bi se pripravljavec zakona moral odločiti za eno zakonsko možnosti od naštetih statusnih oblik ter za RTV Slovenija tudi eksplicitno določiti pravno-organizacijsko obliko. Ne pa, da je iznašel novo. Kakor se to sliši lepo! Tudi primerjave s tujino, z Britanijo, Nemčijo in Avstrijo, ki jih je gospod Rado Bohinc izvrstno obdelal, tudi slučajno ne zdržijo nikakršne primerjave. Ne zato, ker imamo podobno ime. Podobno ime se lahko prepiše. Pač pa zato, ker imajo vse te države popolnoma drugačno zakonodajo, ki jih seveda v tem lahko podpira. Toliko o tem.

Kolegi bodo govorili o programskem svetu in o nadzornem svetu, sam pa bi omenil še nekaj, kar zadeva nas vse, in to zelo močno. To je izločitev 3. parlamentarnega programa RTV Slovenija na Državni zbor. Ta izločitev je izjemno nenavadna. Obstaja bojazen, da se uvaja državni medij, kar že samo po sebi omejuje novinarsko avtonomijo. Zakon ne določa statusa in položaja novinarjev, ki bodo delali v Državnem zboru oziroma oblikovali ta program. Zaradi osebe, pri kateri bodo zaposleni, in vira financiranja se ponuja zakonodajalčeva rešitev, da bodo javni uslužbenci. Obstaja pa tudi vprašanje, ali ima Državni zbor Republike Slovenije po Ustavi Republike Slovenije in zakonov sploh pristojnost izdajati televizijski medij in kako bo glede na ustavno in zakonsko naravo tega dela državnega organa urejeno morebitno oglaševanje na 3. programu, od česar je odvisno tudi financiranje medija. Bo to pod določenimi pogoji dovoljeno ali prepovedano? Zakon naj to določi. Na sploh predlog zakona ne vsebuje jasnih določb o financiranju 3. parlamentarnega programa in uredniški ter novinarski avtonomiji zaposlenih, ki bodo ta program oblikovali. V zakonu tudi ni jasne določbe, da ne bo morda ta program po dveh letih ugasnil. Rešitev je nenavadna še z vidika obstoječega zakona o medijih, saj bi potem Državni zbor kot izdajatelj tega TV medija sam oblikoval in sprejemal programsko zasnovo medija, kar pomeni, da bi programske vsebine oblikovala politika.

Če pogledam to nekoliko bolj iz prakse, spoštovani kolegi, kaj to pomeni? Najprej prostor. Ali bo ta televizija tukaj v Državnem zboru? Ali bo ostala na Televiziji in bomo plačevali najemnino? Ali bomo volili urednike, vsakič po koalicijski večini? Ali jih bomo zaposlili kot javne

uslužbenca, pri tem da bodo vsi njihovi kolegi novinarji? Kako bomo delali s tem? Navsezadnje, kako bo teklo pokojninsko zavarovanje? Kaj bo s tem? Po kakšnem zakonu? Nič od tega ni jasno. Da ne govorim, da bodo odrezani od arhiva Televizije Slovenije, kajti če bodo izločeni, bodo, če bodo kaj hoteli uporabiti, tudi plačevali, In to bo nenadoma zelo drago. Vse bo nenadoma zelo drago. In potem se bomo po dveh letih tega odrekli. Lahko bi si poslanci razdelili funkcije in bi, na primer, določili za glavnega urednika gospoda Potrča, ki vidim, da se zdaj nekoliko zabava. Za gospo Potrata bi pa predlagal, da je spikerica, ker zelo blagoglasno odlično zna povedati in sploh ima dober stil. Gospoda Jerovška, ki se smeje, bi predlagal za lektorja, na primer, ker je znan v tem, in za oglase, ne vidim ga, predlagam Srečka Prijatelja, ko se vrne nazaj. Mislím zelo resno. Ampak to vam pove, kako zelo težko bo uveljaviti ta 3. program. Tako je s tem.

Mislím, da je zakon nedodelan, nepripravljen in, spoštovana ministrica, ostanite še kar naprej z nami, ampak mi ga bomo zavrnilí.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev. Besedo ima Samo Bevk.

SAMO BEVK: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani zbor!

Vedno, ko je na dnevnem redu medijska zakonodaja in še posebej obravnava zakona o Radioteleviziji Slovenija, se politično prizorišče temeljito razvname. Zaradi tega zakona je bil leta 2005 razpisan celo referendum. Zakon o RTV se je prejšnji vladi zdel tako pomemben, da ga je sprejela celo pred obsežno novelo zakona o medijih. Od napovedane spremembe zakona v letu 2005 do prve obravnave zakona v letu 2005 sta minila manj kot dva meseca. Tokratna Vlada je bila bolj temeljita in si je vzela več časa. Od napovedi spremembe aprila lani do današnje prve obravnave zakona je minilo več kot leto dni. Prejšnja vlada je obrazložitvi zakona namenila pičlih 8 strani teksta. Sedanja obrazložitev je temeljitejša, saj obsega 35 strani. Dobro je spomniti na pobudo Nekaj je treba storiti, iz leta 2003, ki jo je podpisalo 86 znanih osebnosti, med njimi tudi kasnejša kulturna ministra, dr. Vasko Simoniti in državni sekretar dr. Aleksander Zorn. Predlagali so, da v debati z opozicijo, s civilnimi združenji in z novinarji vladni in parlamentarni predstavniki dosežejo javni konsenz o popolni neodvisnosti nacionalne televizije in radia oziroma o reorganizaciji nacionalke v dejanski javni zavod. In kje so potem pristali podpisniki apela? V Vladi in v Programskem svetu. Neposredno med člani Programskega sveta so se znašli Bine Matoh, Ivo Jakob, dr. Ivan Štuhec, Jože Snoj in dr. Stane Granda. Še vedno nismo pozabili na znamenite plonk

listke, s katerimi je leta 2006 tedanja koalicija na seji Mandatno-volilne komisije zagotovila, da so bili izmed več kot 200 predlogov za člane Programskega sveta RTV izbrani "ta pravi" predstavniki civilne družbe. Glavni avtor prejšnjega zakona je bil poslanec mag. Branko Grims. Tokratni zakon je pripravila ekspertna skupina; če želite, lahko njeno sestavo tudi poimensko predstavim.

Na javni predstavitvi mnenj je koordinacija novinarskih sindikatov podprla, navajam, "dosledno dialoško odprtost Ministrstva za kulturo v razpravi". Sindikat novinarjev Slovenije je izrazil zadovoljstvo, da so sindikati, navajam, "prvič puščeni tako blizu".

Z novim zakonom se javni zavod preoblikuje v pravno osebo javnega prava. Dosledno se razmejujejo javna služba in tržne dejavnosti. Višina RTV prispevka se usklajuje glede na indeks cen življenjskih potrebščin in ne več glede na odločitev Vlade. Spomnimo se, kakšne negativne posledice je imela obljuba o zmanjšanju oziroma zamrznitvi višine RTV prispevka, ki jo je dala prejšnja vlada.

Z novim zakonom se spreminja tudi sestava organov RTV Slovenija, z namenom, da se zagotovi večja avtonomija delovanja javnega servisa, hkrati pa se večja tudi odgovornost organov, ki je enaka, kot velja za člane organov vodenja ali nadzora v delniških družbah.

Vzpostavlja se pravna podlaga za delovanje instituta varuha pravic gledalcev, poslušalcev in uporabnikov storitev RTV Slovenija. Zaposleni so izvzeti iz sistema javnih uslužbencev, premoženje, ki ga pri svojem delu uporablja RTV Slovenija, pa se prenaša z države na RTV Slovenija.

Spreminja se status parlamentarnega kanala, ki ni več eden izmed TV programov, ki jih RTV Slovenija zagotavlja v okviru javne službe, pač pa mora RTV Slovenija zagotavljati le tehnične zmožnosti za ta prenos. Tu imamo sicer različne poglede, zato bo glede tega predloga treba počakati do končne, tretje obravnave tega zakona.

Kljub skrbno varovanim podatkom o gledanosti Televizije Slovenija smo lahko iz različnih virov, kot je bilo danes že ugotovljeno, zaznali kar velik upad števila gledalk in gledalcev. Skrbi predvsem zmanjšanje gledanosti informativnih oddaj, kar kaže na veliko nezaupanje gledalcev do tega nacionalnega medija. Tako sta nacionalko, kot rečeno, krepko prehitela POP TV in tudi Kanal A, mislim da ne zgolj zaradi zatekanja gledalcev k bolj rumenim medijem.

Zakon naj bi začel veljati s 1. januarjem leta 2011, vendar bo njegov cilj dosežen šele z izboljšanjem programa, vrnitvijo gledalk in gledalcev pred ekrane nacionalne televizije ter z boljšimi poslovnimi rezultati RTV Slovenija. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Franco Juri.

FRANCO JURI: Hvala za besedo, gospod predsednik.

Pričakovati je bilo, da bo razprava o novem zakonu o RTV Slovenija priložnost za polemiko in za obračunavanje s poskusom, da bi spremenili sedanji zakon. Jaz sicer pozdravljam poziv kolege Zorna, da se ne osredotočimo na genezo prejšnjega oziroma veljavnega zakona. Vsi poznamo tisto genezo, ampak pošteno je, da primerjamo razprave, ki so bile ali jih takrat sploh ni bilo, z metodologijo nastajanja tega zakona. In že ob tej primerjavi bomo takoj sklepali, da gre za bistveno drugačen pristop. Takrat je bil paket ponujen po načelu vzemi ali pusti. Sedaj pa se nahajamo pred tekstom, ki nastaja ob kritičnem sodelovanju javnosti, zainteresirane javnosti, zainteresiranih inštitucij. Dejstvo, da obstajajo kritični pogledi in da ta zakon nastaja prav v taki dialektiki, govori o tem, da je bil namen predlagatelja tega zakona dejansko ga oblikovati v duhu upoštevanja vseh pripomb. Bilo je tudi nekajkrat rečeno, čeprav nekoliko cinično, da se je prvotni zakon bistveno spremenil. Spominjam se prve najave o tem, da bomo dobili zakon, ki bo preoblikoval javni zavod v gospodarsko družbo. In takrat so takoj strašili delavce RTV, češ, da bodo masovno izgubljali službo. Ta najava se je izkazala za prenačljeno. Res je bila med možnimi modeli tudi gospodarska družba, ampak zakon ni nastajal dogmatično in zato imamo danes tekst, ki govori o osebi javnega prava. Kaj je oseba javnega prava? Po znanih podatkih Inštituta za javno upravo in po zakonu vemo, da je to lahko država, da so to bolnice, da so lahko šole in je lahko tudi RTV. Dejstvo je, da se je javni zavod RTV v zadnjih letih hitro in intenzivno razvijal. Razvijal je zlasti določene dejavnosti, ki jih težko umeščamo v javni zavod. Treba jih je preurediti, in to smiselno. Zato je nastala ideja novega statusa, ki hkrati ščiti javnost te hiše, po drugi strani pa omogoča tej osebi javnega prava, da deluje artikulirano in tudi transparentno obvladuje vse segmente njegovega delovanja. Torej je namen takega preoblikovanja dober. To, da sproži razpravo, je prav tako dobro. Mislim, da so predlagatelji upoštevali dialektiko, ki jo bodo sprožili, in do sedaj so tudi upoštevali marsikatero pripombo. In zainteresirana javnost mora priznati, da je od prvega osnutka zakona do tega, ki ga imamo sedaj v tej prvi fazi, v splošni razpravi o samem zakonu, prišlo do relevantnih sprememb v smislu upoštevanja kritičnih pripomb. Obstaja pa še nekaj nedorečenosti. Tudi jaz sem bil, in to ministrica oziroma prijateljica Majda dobro ve, med kritičnimi glasovi znotraj naše stranke. In moram reči, da so vsi ti glasovi bili upoštevani in da so marsikatero pripombe naletele na razumevanje. Danes imamo zakon, ki je dobra osnova, dobra podlaga za nadaljnjo obravnavo.

Prej sem omenil nekaj nedorečenosti. Verjamem, da je med temi stvar, pri kateri tudi jaz delim skepso nekaterih, to je vprašanje zastopanosti nekaterih družbenih segmentov v Svetu

RTV. Ampak ne pozabimo, tisto, kar je bilo ključno, zastopanost delavcev RTV je zdaj bistveno večja, kot je bila v dosedanjem zakonu. Imamo tri predstavnike delavcev v bistveno manjšem svetu, v 15-članskem svetu. To ni malo, to je velik dosežek, morda se ga zaposleni v RTV še ne zavedajo, ampak dejstvo je, da je njihova specifična moč povečana. In s tem, da je njihova specifična moč povečana, se sorazmerno zmanjšuje moč politike in ingerenca politike v svetu.

Odprto vprašanje ostaja zastopanost narodnih skupnosti. Zavedati se moramo, da vsak umik iz zagotovljene ravni zastopanosti na simbolni ravni, pa tudi na operativni ravni, pomeni problem. Zato je v stališču Poslanske skupine Zares bilo izpostavljeno dejstvo, da se je pri tem vprašanju treba še uskladiti. Uskladiti se je treba zlasti z zainteresiranimi, to je s predstavniki narodnih skupnosti, kajti dejstvo je, da bo težko zagotoviti mehanizem uskladitve in zastopanosti obeh skupnosti samo z enim predstavnikom, da bi to pomenilo neko rotacijo, pol mandata ena skupnost, pol mandata druga skupnost. To je možen mehanizem, ampak bomo postavili v hudo zadrego obe manjšini, ko se bosta morali uskladiti glede prioritete, interesov, zastopanosti, saj gre za popolnoma različne modele razvoja italijanske narodne skupnosti in madžarske narodne skupnosti. Na to opozarjam dobronamerno, kajti verjamem, da je to vprašanje še odprto in se ga da rešiti na način, ki bo zadovoljeval vse zainteresirane strani.

To, da predstavnike verskih in narodnih skupnosti imenuje predsednik, sploh ni problematično. Predsednik je institucija, ki lahko imenuje, ampak v zakonu je jasno zapisano, da predlog, pobuda nastaja pri narodnih oziroma verskih skupnostih. In pri tem ni nobene dileme, kdo predlaga predstavnika manjšin v Svet RTV. To so organi samouprave narodnosti; tu ni nobene dileme. Samovolja predsednika tu ni možna. Predsednik samo imenuje kandidata oziroma zastopnika, ki ga predlagajo samoupravne skupnosti.

Pri vseh drugih vprašanjih, predvsem vprašanje, ki je postalo najbolj kočljivo, čeprav deluje paradoksalno, če se spomnimo na obdobje, ko so novinarji postali javni uslužbenci - takrat sem bil tudi sam novinar, čeprav freelancer in nisem bil neposredno prizadet, ampak med kolegi, ki so bili zaposleni, je prevladovalo zgražanje, češ, "mi bomo javni uslužbenci". Potem se jim je to z Virantovim zakonom vsaj finančno obrestovalo, ker so uredili plače in sistem plač na ravni javnih uslužbencev. Ampak kaj to pomeni za avtonomijo novinarstva, kaj to pomeni za svobodo novinarstva, je drugo vprašanje. In želim biti dosleden takratnemu duhu in takratnemu ogorčenju in opozarjati, da je to korak k večji avtonomiji novinarstva. Razumljivo je, da v teh časih, in jaz mislim, da nesrečna okoliščina tega zakona je, da nastaja v nesrečnih okoliščinah gospodarske, finančne krize in torej tudi psihološke stiske, kjer avtonomija novinarstva izgubi prioriteto, pridobiva pa jo finančna varnost, raven plače, ki

naj bo nedotakljiva oziroma naj bo usklajena s celotnim javnim sektorjem. Seveda je to legitimno, je človeško razumljivo, je pa dolgoročno za dostojanstvo, za identiteto novinarstva dokaj pogubno. Upam, da bo v nadaljnjih razpravah možna še interakcija in sinergija z novinarji in tudi z novinarskim sindikatom, da bi se dosegel razumljiv dogovor o tem in načelno spoštovanje tega načela neodvisnosti in avtonomije novinarja.

Če sklenem svoj prvi prispevek k temu zakonu. Mislim, da je dober, da je dobra podlaga za nadaljnjo obravnavo in da potrebuje še nekaj sugestij, nekaj uskladitev znotraj Državnega zbora in posledično tudi s civilno družbo, ki je zainteresirana. Ta zakon je rezultat široke razprave, ponavljam, tudi kritične. In prav to dejstvo me prepričuje, da je dobra osnova za nadaljnjo obravnavo. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Matjaž Zanoškar.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala, spoštovani predsednik. Spoštovana gospa ministrica s sodelavci!

Tako ob bok mnenja Poslanske skupine DeSUS naj dodam še nekatera svoja razmišljanja. Vsaka čast, gospa ministrica, dotaknili ste se zopet enega zelo zelo občutljivih področij naše sedme sile. In tako kot v preteklosti bo tudi tokrat zelo pestro, zelo vroče, različna mnenja in različna gledanja na organiziranost in celotno shemo RTV Slovenije. Čeprav vemo, da je to medijska hiša, je zelo velikega pomena za državljanke in državljane. In zato se v Državnem zboru zavedamo te odgovornosti, da sodelujemo pri oblikovanju in sprejemanju zakona, ki bo dal vse dobre pogoje za razvoj in za obstoj pomembne medijske hiše. Ni moteče in sploh nas v poslanski skupini ne moti, da je predlog tega zakona in prvo branje naletelo na mnoge kritike in mnoga neodobravanja. Očitno gre za kar dobro premišljeno besedilo, ki se je dotaknilo področja vsakega izmed tistih, ki sedaj kritizirajo. To se mi zdi, da je dobra popotnica za naprej, da je že kar na začetku ta kritika, ki je opazna, in sem prepričan, da bo v nadaljevanju tega postopka sprejemanja zakona prišlo do končnega besedila in končne forme, ki bo dobra za vse državljanke in državljane, ki se zavedamo in menimo, da je treba to medijsko hišo urediti na sodoben, moderen način, tako da bo transparenten, da bo organizacijska shema takšna, da bo omogočala fleksibilno prilagajanje vseh programov in vsebin, ki zadevajo to medijsko hišo.

Največ pripomb lahko beležimo in čutimo ter slišimo na področjih statusnega preoblikovanja in položaja zaposlenih. Seveda ni ta oblika dokončna. Ne mislimo, da tu niso potrebne dodatne modifikacije in korekture, vendar so vse te stvari, ki so dane, dobra osnova za nadaljnjo obravnavo.

Pomembno se nam zdi, da je s tem predlogom zakona dana večja avtonomnost delovanja medijske hiše, da je dana večja neodvisnost novinarjev, da je ne nazadnje tudi oblikovanje prispevka RTV vezano na neko normalno in vzdržno obliko in vsebino. Torej na porast življenjskih stroškov. Pomemben se nam zdi tudi del, ki zadeva varuha pravic gledalcev in poslušalcev, kar je silno pomembno. In še mnoge druge stvari so takšne, ki zanesljivo v nas zbujejo prepričanje, da ste na dobri poti, da tudi vse te atake in vse te negativne pripombe sodijo v sklop sicer izboljšanja, modificiranja tega predloga v dober dokončni predlog, dobro dokončno obliko in v sprejetje tega zakona kot dobrega dokumenta. Danes je bilo veliko pripomb na to, da je gledanost zmanjšana in da ni več interesa za gledanje naše nacionalke. Ampak ravno zato je potrebna ta modifikacija celotnega zakona, da se bo dala medijski hiši ta vsebina, skozi katero bodo lahko zelo avtonomno, neodvisno, skozi statusno obliko, ki je gospodarska družba javnega interesa, oblikovali in implementirali vse tiste stvari, ki so potrebne za to, da bo gledanost večja, da bo možno opravljanje tega poslanstva medijske hiše, ki ni samo poročanje, sporočanje, ampak je tudi v veliki meri del, ki zadeva kulturo, in pa del, ki zadeva širšo razgledanost našega prebivalstva. Zato se ne bom v tem trenutku dotikal nekih mikro sklopov, ki še niso v celoti usklajeni, in tudi mikro sklopov, ki niso nekako v razumevanju naše poslanske skupine, ker menim, da bo v nadaljevanju še dovolj priložnosti in bo še dovolj časa, da bomo opozorili na te stvari, ki v sedanjem predlogu niso takšne, kot bi si jih mi želeli. Prepričan sem, da se bodo do končne oblike tega zakona tudi modificirale in spravile v tako formo, ki bo sprejemljiva tudi za našo poslansko skupino. Jaz mislim, da kar kleno in samozavestno naprej.

Zavedamo se, da je zelo zelo pomembno področje, zelo občutljivo področje, ampak ni druge izbire. Če hočemo imeti medijsko hišo Radiotelevizijo Slovenije sodobno, moderno, transparentno, potem je to edina pot, po kateri bomo prišli do te vsebine. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Bogdan Barovič.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala. Kolegice in kolegi!

Zaradi sprejetja zakona o Radioteleviziji Slovenija gledanost nacionalke ne bo nič večja. Gledanost bo večja z boljšim programom. Toda tudi program ne bo nič boljši, če boste sprejeli nov zakon. Če boste sprejeli novi zakon in če bo kakršnakoli nova oblika nacionalke, recite na svidenje odličnemu igranemu domačemu programu, dokumentarnemu odličnemu domačemu programu, mladinskemu odličnemu slovenskemu programu, odličnim kulturnim oddajam, na svidenje vzgojno-izobraževalnim oddajam, ki jih še vidimo, na svidenje nacionalnemu športnemu

programu. Ostalo bo tako, zdaj gledamo Dnevnik, ki ga tu in tam prekinja EPP, torej reklame, potem bomo gledali reklame, ki jih bo prekinjal Dnevnik. To bo to. In tega imamo dovolj ali pa imajo tisti, ki gledajo kakšne druge televizije, več kot dovolj.

Kolegice in kolegi! Ko se pogovarjamo, vljudno, na cesti, pravimo: "Ti, ali si videl tisto oddajo na nacionalki?" Kaj bomo pa rekli zdaj? "Ti, ali si gledal tisto oddajo na tej, oni, tretji, plačani, komercialni, podkupljeni oddaji?" Naj se kar sledi temu denarju, denarnemu statusu neke nove statusne televizije, kjer bo seveda velika odvisnost tudi novinarjev od denarja tistega, ki bo plačeval.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Roberto Battelli.

ROBERTO BATTELLI: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovana gospa ministrica s sodelavci, kolegice in kolegi!

Dovolite mi, da dodam še nekaj poudarkov k temu, kar je naš kolega Laszlo Göncz povedal na začetku. Poglejte, italijanski programi RTV Koper so naredili zgodovino RTV-sistema v Sloveniji. Radijski programi obstajajo 60 let, televizijski programi 40 let. V vsem tem času so ti programi prispevali v tehničnem, izvedbenem in programskem smislu ogromno k temu sistemu in tej zelo pomembni javni službi. Tudi zaradi tega mislim, da je zelo upravičena zahteva narodnih skupnosti, da imajo svoje predstavnike v svetu RTV, s pristojnostmi in zaradi pristojnosti, ki jih svet ima. Tukaj ne gre za oddaje ali za programske vsebine. Gre za celovite programe, ki vsebujejo programe in programske vsebine ter jih producirajo, proizvajajo. Z vidika italijanske narodne skupnosti je to edina pomembna državna inštitucija, ki je javna in pokriva najmanj celotno nacionalno ozemlje, v kateri lahko pripadniki italijanske narodne skupnosti delajo v svojem jeziku. Ampak ti programi niso proizvod nekega etničnega ključa. Te programe delajo vsi, ki so zaposleni na radiu in televiziji Koper.

Prav zaradi tega, ker gre za programe, je logično, da imajo ti programi tudi svoje lastne, ne samo urednike, ampak tudi vodstvene delavce, ki so sestavni del uprave, upravljanja s sistemom. Brez tega bi bila avtonomija teh programov, razumljena in izvajana kot javna odgovorna funkcija znotraj RTV-sistema, torej brez tega bi bil ta sistem absolutno invaliden in onemogočen v izvajanju svoje primarne funkcije. Zato upam, da bo v nadaljnjem usklajevanju, če bo danes zakon ocenjen kot primeren za nadaljnjo obravnavo, o čemer ne bi smeli dvomiti, glede na kohezivnost koalicije, prišlo do dogovora, ki bo omogočil narodnim skupnostim, da imajo vsaj vlogo, ki so jo od vsega začetka imele znotraj sistema RTV, in ki bi omogočal subjektiviteto na ravni skupnosti na tem občutljivem in izjemno pomembnem področju za samo narodno

skupnost ter bo omogočal tudi nadaljnji razvoj teh programov, ki so predstavljali in še vedno predstavljajo močan element, ki ustvarja prepoznavnost RTV Slovenije in ki je bil in ostaja okno v svet za javni RTV-sistem Slovenije.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Dušan Kumer.

Prosim.

DUŠAN KUMER: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovana ministrica s sodelavci, kolegice in kolegi!

Najprej bom rekel, da bom v prvi obravnavi ta predlog zakona podprl, z upanjem, da to ni končna verzija, do tretjega branja pa je možno še marsikaj spremeniti. Glede na dosedanjo razpravo, ki je bila sicer raznolika, pa bom citiral iz današnjega Dela mnenje, stališče ali pogled na hišo RTV enega od ustvarjalcev programa in ne nazadnje tudi nekoga, ki sedi v programskem Svetu RTV Slovenija, citiram: "A se vi zavedate, v kakšnem sranju smo. Da POP TV s 40 % gledanostjo obvladuje vse, mi pa se tu pogovarjamo o narodnozabavnem rocku. Najbolj tragično v zavodu RTV Slovenija je to, spoštovani svetniki, da smo edina institucija v Sloveniji, kjer so rezultati dela takoj vidni. In kakšni so? Takšni, da nas je večino tukaj, sami lahko to ugotovite, sram, da smo zaposleni v tej instituciji. Še nikoli v življenju me ni bilo tako sram, kot me je zdaj". Konec citata. To je citat človeka, ki ga na nek način v slovenskem kulturnem prostoru, predvsem pri nekaterih njegovih inovativnih zadevah v zabavnem programu, spoštujem. To je Sašo Hribar.

Spoštovane kolegice in kolegi! Glede na dosedanje uveljavljanje in učinkovitost zakona o RTV, ki smo ga sprejeli v tej dvorani leta 2005, je več kot očitno, da to ni bila dobra rešitev. Na to smo nekateri opozarjali že takrat, vendar so bila ušesa večine v tem Državnem zboru gluha za kakršnekoli dodatne predloge ali izboljšave takratnega in zdaj veljavnega zakona.

Predlog, ki ga imamo danes pred seboj, pa ima - čeprav je bilo danes opozorjeno s strani enega od diskutantov največje opozicijske stranke in dano priporočilo, naj ne diskutiramo o veljavnem zakonu ali pa o inovatorjih tega zakona iz preteklosti, ampak kljub temu se ni možno temu izogniti, in se oproščam predlagatelju tega priporočila, da bom to zlorabil in bom vseeno diskutiral o preteklosti - v primerjavi z veljavnim zakonom, predvsem v rešitvah, ki povečujejo finančno, premoženjsko in upravljaljsko avtonomnost, dobre nastavke, zato se da z nekaterimi izboljšavami ta avtonomnost povečati. To seveda ne pomeni, da so že sedanje predlagane rešitve zveličavne in da jih v naslednjih dveh obravnavah ni možno popraviti. Predvsem ko gre za statusne spremembe, je sedanji predlog dobra osnova za nadaljnjo razpravo. Sam menim, da

obstaja možnost iskanja kompromisne variante o posebni obliki statusa samostojnega javnega zavoda, ki bi imela opredeljeno večjo posebno obliko finančne, upravljaljske in premoženjske samostojnosti. In tisti, ki ste danes citirali dr. Bohinca, si preberite cel njegov prispevek, ki govori ravno o tem, da se da to storiti tudi skozi sedanjo zakonodajo, samo volja mora biti in seveda malo inovativnosti. In v tem kontekstu je po mojem mnenju možno opredeliti tudi status zaposlenih z nekaterimi posebnostmi, ki bi veljale za zaposlene, glede na poseben status javnega zavoda. In tu moram reči, da je res in prepričan sem, da po teh spremembah, če jih bomo vzdržali do tega tretjega branja in sprejeli nov zakon, ne bo možno krmariti v tako kalni mlaki še naprej, kot to počne vodstvo RTV v sedanji sestavi. Če omenim samo škandal s pogodbo o plačah, odpravninah in tako dalje. Ne gre samo za to, da po tem škandalu se vidi, kakšne so lahko posledice tistih, ki bi morali nadzorovati in upravljati RTV hišo in so bili izvoljeni s plonk ceglci. Tukaj, spoštovane kolegice in kolegi, gre tudi za, reci in piši, kršitev, direktno kršitev zakonodaje, in to Zakona o javnih uslužbencih, ki takšnih pogodb s takšnimi odpravninami ne predvideva. Zakon o javnih uslužbencih tudi ne predvideva krivdnih razrešitev, tako da je tudi s tega vidika ta pogodba lahko vprašljiva po zakonski plati. Večina v programskem svetu je bila zavedena in se je očitno za njenim hrbtom v njihovem imenu podpisala pod sumom nezakonita in nesprejemljiva pogodba s strani predsednika ali pa neke manjšine znotraj programskega sveta. Torej nič ne pomaga 29-članski programski svet RTV, če lahko manjšina znotraj počne to, kar je počela. In to omogoča sedanji zakon ob takšni strukturi upravljanja in funkcioniranja te RTV hiše. Zato je danes že bilo omenjeno, da sem nagnjen k temu, da se skrči število teh najbolj pomembnih organov, kot sta programski svet in nadzorni svet, kajti prepričan sem, da bodo s tem porezane peruti politiki, njenemu vmešavanju, ker samo pet članov programskega sveta neposredno volimo tukaj v Državnem zboru, in ne nazadnje ta nadzorna funkcija bo prišla lahko bolj do izraza kot sedaj. Kaj vse so lahko ob takšni pogodbi to vodstvo in drugi počeli v tej hiši, lahko samo ugibamo. Ampak sam predvidevam, da to ni edina tajkunska zgodba ali pa tajkunska pogodba, ampak da je po vsej verjetnosti takšnih stvari lahko še več, ampak za to so pristojne druge inšpekcijske službe, Računsko sodišče in tako dalje.

In čisto na koncu. Na nek način se strinjam z idejo, ki so jo dali, mislim, da je bila koordinacija sindikatov, ki je napisala eno pismo, in sicer da je imenovanje odgovornih urednikov ne s soglasjem, ampak da je nekako zakonsko zapisana zaveza, da si vodstvo in zaposleni med seboj izmenjujejo informacije in koordinirajo, preden organi, ki so za to po zakonu pristojni, sprejmejo dokončne odločitve pri imenovanju urednikov, programskih urednikov in pri imenovanju drugih

članov uprave, ki zdaj ni samo direktor, ampak gre za petčlansko upravo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Jožef Jerovšek. Prosim.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi, gospa ministrica s sodelavci!

Smo na začetku parlamentarnega sprejemanja zakona o RTV. Jaz sem si pogledal nekatere dele magnetograma, tudi vašega, gospa ministrica, iz časa, ko smo sprejemali zakon, po katerem sedaj deluje javni zavod. In številni s tiste strani, ki je sedaj v Vladi, ste takrat napovedovali kataklizmo: konec sveta, sonce, skoraj bi lahko rekli, da ne bo več vzhajalo in tako dalje. Pa se nič od tega ni zgodilo. Za sabo imamo neko stabilno obdobje delovanja. Se je pa začelo spreminjati v času nastopa te vlade in te koalicije. Slovenija je v dveh letih zdrsnila na področju medijske svobode - pred časom smo dobili poročilo Freedom House, ki kaže, da je Slovenija zdrsnila z 39. na 56. mesto in je pristala med afriškimi državami. Svoboda govora se je po teh mednarodnih kazalcih zmanjšala. In tu se vidi direkten političen vpliv na medije sedanje oblasti.

Spoštovana gospa ministrica, v prejšnjem mandatu ste se toliko ukvarjali s prejšnjim ministrom, vašim predhodnikom, in z RTV, da sem bil prepričan, da ste doktorirali s tega področja v tem času na različnih navideznih univerzah. Pričakoval sem kot glavni politični cilj, da boste prvi dan nastopa te koalicije, tako ste tudi napovedovali, prinesli nov zakon o RTV. Potem pa je bilo treba preiti od besed k dejanjem. V prejšnjem mandatu je bila propaganda, kako je vse narobe. Ko gledam vaš opus poslanskih vprašanj kulturnemu ministru, je tega ogromno, nanašalo se je v glavnem na to materijo. Zakona pa od nikoder, čeprav ste ga napovedovali. Potem je prišel zakon, ki so ga vsi raztrgali, in ministrica ga je umaknila. Priznam, gospa ministrica, imate težko delo. Zadostiti apetitom sedanje koalicije po odločilnem vplivu v medijih in RTV, po pretvorbi javnega zavoda v zavod, ki bo državna televizija, ni lahko delo, pa to skriti pred javnostjo in jo zavajati še naprej. Iz dosedanjih nastopov vidim tudi, da so nastale nekatere tenzije znotraj koalicije, kajti apetiti so tu povsod veliki. In ta boj znotraj koalicije, kdo bo tisti, ki bo diktiral pravila igre, med vami še ni izbojevan do konca. Seveda pa je bilo zaznati tudi to, kot praktično vsak zakonodajalec na tem področju, ste tudi vi zapisali, da "so poglavitne rešitve povečati avtonomijo javnega servisa, v odnosu do centrov politične in kapitalске moči." To je floskula na papirju.

V predstavitvi stališč Socialnih demokratov je bilo rečeno, svet zavoda oziroma sedaj svet RTV mora spet dobiti odločilno vlogo pri oblikovanju vsebin. Če to prevedemo v

normalen jezik, pomeni naslednje: "Televizijo bomo upravljali tako, kot bomo sklenili v politiki, formula oblikovanja sveta je takšna, da nam bo to zagotovila." To je seveda politična spretnost, da se zmanjša za polovico, in boste javnosti prodajali, kako bo zdaj bolj racionalno, imenovanje drugačno in da bo to zagotavljalo ne vem kakšne standarde. Ne, preračunano. Če tako pravi stranka SD, ki je politična naslednica partije, ki je imela na tem področju tako izdelan perfekcionizem, nadzor novinarjev in urednikov in kontrolo medijev, potem se vidi, da SD še ni povsem zadovoljen s takšno obliko, ki jo je dala ministrica. Da so še fineše, kjer bi se lahko kakšen urednik izmuznil. In pogledjte, glede avtonomnosti uredniške politike, neodvisnosti, jaz moram reči, da morate priznati, da je v prejšnjem obdobju bila na visoki ravni. Pogledjte si oddajo, recimo eno primerljivo, referenčno oddajo Studio City. Če gledate po celem prejšnjem obdobju, jaz sem to naredil, so bili gostje nekako med 60 in 70 % tisti, ki so pripadali opozicijski opciji v prejšnjem mandatu, in med 30 do 40 % takratni oblastni opciji. Torej oddaja je bila opozicijska skozi ves mandat. To se pravi, urednik, novinarji so ohranili popolno avtonomnost in neodvisnost. Človek bi pričakoval, da so ti uredniki verjetno dovolj pokončni in bodo, ko se oblast menja, menjali. Pa se to ni zgodilo! Še bolj je postala, ampak sedaj ne več opozicijska, ampak provladna oddaja. Pogledjte si izbor gostov, pa boste videli, da so se ti procenti povečali v korist provladnih gostov in provladne propagande. Jaz domnevam, da so uredniki pokončni, ampak da je to pritisk politike. Kajti ta isti novinar oziroma ustvarjalec, ki ga je prejšnji imenoval, citiral iz današnjega Dela, je v intervjuju za Večer tudi zapisal, "nikoli ni bilo doslej še toliko politike v RTV hiši, kot jo je sedaj". In seveda sedanja oblastna politika ima stare zgodovinske vzvode, kako kontrolirati medije, in je praktično uspela s prevzemom pooblastil, kljub temu da so čisto na vrhu ostali isti ljudje, kajti za radio so že v prejšnjem mandatu govorili, da direktor ne uspe praktično z nobeno stvarjo, da je neka novinarka, ki je pomočnica, vse diktirala. In takih primerov bi vam jaz lahko navedel še več. In tukaj je bilo prej tudi rečeno, da se je prvotno mislilo, da bi bil potreben najprej zakon o medijih, pa potem o RTV, da so nekateri znotraj koalicije to dejali. Meni je logično, da ste od tega odstopili, kajti tiskane medije imate, razen Financ, 100 % pod kontrolo. Drastičen primer je predreferendumska kampanja in zlorabe zadnji petek pred referendumom. In seveda ni treba sedanji oblasti spreminjati medijskega zakona, če pa deluje, če pa absolutno deluje. Celo v Večeru je bila zloraba volilnega molka, poziv na dan volilnega molka, kako naj ljudje glasujejo, kajti tisti, ki je objavljajal poziv, tisti se je dal na strankarski plakat, ki je prišel v vsako hišo. To je klasična zloraba. S tega stališča je jasno, da so rešitve takšne, da bodo institucionalizirale pozicije, ki ste jih

nekje že osvojili s pretnjami, z grožnjami, s pritiski, ampak sedaj se bo institucionaliziralo. Tako bo bistveno manj novinarske avtonomije in neodvisnosti in predvsem preko uredniškega pritiska boste to delali. Seveda so tukaj zaradi namena nekatere takšne rešitve tudi glede statusa, kajti če vladna služba za zakonodajo tega ne razume, potem jaz take vlade ne razumem, da takšne stvari prinaša v hišo. Ampak v zmedu je levica znala vedno izkoristiti svoje pozicije v megli.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim za mir v dvorani z vseh strani, ne samo z ene.

JOŽEF JEROVŠEK: Zaradi tega je ta zakon slab in tako meni tudi približno 70 % novinarjev in zaposlenih v hiši. Bojijo se tega nadzora, zmanjšanja avtonomije, pritiskov in povečalo se bo to, kar so sami novinarji iz drugih hiš ob aferi bulmastifi navajali, da aktualna politika pritiska na urednike preko tako imenovanih legionarjev. Ne direktno z ministrstva, ampak posvečeni ljudje, ki so v orbiti ministrstev, kličejo urednike in jim grozijo. To se sklada s tem, recimo, kakšne grožnje in kakšni pritiski so bili na nekatere strokovnjake, ki niso razumeli rezultata tajne diplomacije, kar se tiče arbitražnega sporazuma. Blazni pritiski. In prej sem še omenil popolnoma enostransko kampanjo v tiskanih medijih: 90 % za vladno stran, morda 10 % za opozicijsko stran. In v takih razmerah se seveda doseže, kar se naroči. Naročeno je bilo, "morate delati tako, da bo referendum uspel". In ob takšnem nesorazmerju objav vsega tega je takšen rezultat. Klasičen proizvod takšne šole je ta zakon, čeprav, gospa ministrica, poudarjam, imeli ste težave, ker ni bilo lahko to zakamuflirati, čeprav ste, kot sem že rekel, delali doktorat o tej temi v prejšnjem mandatu. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Ministrica želi besedo.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Hvala lepa.

Nabralo se je kar nekaj stališč, ki jih je treba pojasniti, razložiti, demantirati ali pa podčrtati.

V uvodnem nastopu sem povedala, da zakon ni nastal čez noč. Nastal je v dialogu z različnimi sogovorniki, konec koncev tudi z vsemi vami. Ni nastal tako, da ne bi nikogar nič vprašali, ker vemo, da sami vsega ne vemo. Danes ni bilo zaželeno, da se vračamo na mesto nesreče izpred štirih, petih let, ko se je pripravil zakon, kjer ni bil nihče nič vprašan. Niti sindikati, niti svet delavcev, niti kdorkoli drug. Ampak sama menim in nisem nikoli pristaš razmišljanja, razumevanja urejanja političnih zadev, to se pravi tudi videnja oblasti, kjer bi vladala diktatura ene glave.

V primeru tega zakona je to bilo, in to se je v realnosti tudi pokazalo. Ne komentiram, ali je ta realnost prinesla nižjo gledanost RTV Slovenije, ne komentiram, ali je prinesla slabšo finančno, družbeno, socialno stanje, ugled ali je zmanjšala ugled RTV Slovenije. Težko in ni prav, da o tem govorim, ker so vedno presoje lahko zelo subjektivne. Vem pa, da so najboljši odhajali, vem pa, da so tudi odgovorni ljudje na mestih odločanja oziroma v organih, kot so nadzorni svet in programski svet, odhajali, da jih je bilo sram tam biti, in niso hoteli deliti nasilja, misli, znotraj RTV Slovenija. Zato je edino, iz česar sem diplomirala, in bom diplomirala še naprej, zagovarjanje takšnega medija, ki ne bo samo obljubljal boljšega in cenejšega programa, ampak bo delal odprte glave in odprtih oči in bo transparentno funkcioniral, širil duha obzorja, dajal dostopnost vsem drugače mislečim in bo razvijal tudi ustvarjalno moč govora.

In vsi razlogi so v tem, da bi en bolj modern, zagotovo ne v neke predalčke stisnjen, iz naftalina pobran, sistem lahko to omogočal. Jaz verjamem, da je to lahko, ker sem diplomirala tudi kot novinarka na RTV Slovenija in kot avtorica in zato tudi vem...

PRESEDNİK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Jerovšek, prosim....

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: ... da se lahko dela dobro, neodvisno in neposlušno za tiste razmisleke, ki menijo, da je samo v slasti in oblasti moč v tej deželi.

Rada pa bi komentirala stališča nekaterih, ki ste danes nastopali, zaradi pojasnitev nekaterih vprašanj, ki razumem, da niso lahka.

Ta vlada se zelo ukvarja z razmislekom, kako reformirati javni sektor. Ne samo zaradi tega, ker nas je v določeni meri tudi pripeljal v določene kriznosti zaradi nefleksibilnosti, neodzivnosti, ne dovolj menedžerskih pristopov znotraj javnega sektorja, tudi v kulturnih institucijah. Že moj predhodnik je začel o tem razmišljati. In tudi zaradi tega, ker svet drugače misli in javni zavod RTV Slovenija, ki je že zdaj poln izjem znotraj tega zakona, saj je ena sama izjema, zato je tudi zakon, vendarle je še zapet v neke krče, ki jih lahko drugačna organizacija, predvsem pa bolj odgovorna organizacija, sprosti.

In rada bi začela pri odgovornosti. Pri tem je začela tudi predstavnica Poslanske skupine Zares, ko je govorila v svoji predstavitvi stališča o odgovornosti. Kaj se dogaja s člani uprave, nadzornega sveta, programskega sveta, kot jih definira novi zakon? Članom vsakega organa daje natančno navedene pogoje, in sicer glede doseganja, delovanja in zahtevnih izkušenj. Člani uprave in tudi člani nadzornega sveta morajo celo imeti potrdilo o usposobljenosti za člane nadzornih svetov. Tega jim v javnih zavodih niti ni treba. Vemo, da je včasih neznanska lahkost pri odločanju,

razmišljanju in tudi kontroliranju, nadzorovanju zavodov nasploh. In vemo, da jih imamo tako rekoč v vseh porah našega življenja, tako kulturi, zdravstvu, šolstvu, ogromno.

Govorimo tudi o veliki osebni odgovornosti članov sveta. Člani uprave in člani nadzornega sveta odgovarjajo v skladu s pravili, ki urejajo odgovornost članov organov vodenja in nadzora v gospodarskih družbah. Mimogrede, danes je bilo večkrat rečeno, da smo predlagali, ko smo prvič prišli v Državni zbor na javno predstavitev mnenj, zakon, ki je bil uokvirjen v gospodarske družbe. Ne, ni res, bil je dober zakon, bil je preveč avantgarden zakon, bil je za ta še ne pripravljen prostor zakon, ki ni govoril, da je javna RTV Slovenija gospodarska družba. Sploh ne. Ampak da je družba, da je struktura, ki se lahko referira tudi na določene segmente Zakona o gospodarskih družbah. Tako obliko so hoteli številni tisti, ki so potem bili nezadovoljni v javnosti znotraj naše skupine strokovnjakov. In bilo jih je več kot 20. Številni so hoteli, in zelo so razočarani, da se, recimo, tak način, bolj fleksibilen, kot je zdaj, ni ohranil. Ampak prihodnost je še v rokah naših potomcev.

Enako velja za odgovornost pri članih sveta v primerih, ko izvajajo funkcijo vodenja in nadzora, odgovarjajo v skladu s pravili, ki urejajo odgovornost članov organov vodenja in nadzora v delniških družbah. Recimo, predsednik sveta RTV Slovenija, donedavni predsednik gospod Granda bi odgovarjal s svojim premoženjem, če bi veljal zakon, kot ga predlagamo, in če bi dopustil in podpisal tako pogodbo, kot je bila podpisana za direktorja RTV Slovenija, ki, glej si ga, noče in noče nekako razumeti, da mu je mandat potekel in da je bil izvoljen drug. Čez noč sprejeti zakon je - kaj boste rekli? - tako hitel, da se mu je zgodila napaka. Slab zakon je bil, pa luknjo ima. Ne samo ene. Kakorkoli, gospod Granda bi odgovarjal premoženjsko, in tako bodo odgovarjali vsi, tudi predstavniki narodnih skupnosti, verskih skupnosti, tisti, ki jih boste tu imenovali, s svojo odgovornostjo za stvari, ki ne bodo ustrezale zakonskim določilom. Še več, gospod Barovič, sicer ni bilo povsem jasno, kaj misli, ali pa ni povsem vedel, o katerih vsebinah govori. Toda govoril je o tem, "ne bomo imeli več igranega programa, ne bomo imeli več športnega, izobraževalnega, ne bomo imeli več ničesar." Sedaj nimamo tistega programa, ki ga zahteva Zakon o RTV Slovenija, recimo, da je ta prvoaprilski zakon, če mu tako rečem, sedaj veljavni zakon. Sedaj veljavni zakon govori o obveznih kvotah neodvisnih producentov. So spoštovane te kvote? Eno leto bo od tega, ko smo tu govorili na nasprotni strani na seji Odbora za kulturo, šolstvo in šport o tem, da niso spoštovane. In takrat so nekateri člani nadzornega sveta rekli, "če je tako, če prihajate s temi dokazi," in te dokaze smo imeli, "potem mi gremo, odstopimo." Seveda ste se vsi začeli tresti. Ampak danes je dokazano, niso spoštovane kvote neodvisnih del producentov. Je izmerjeno. Če ne bodo v bodoče spoštovane

kvote, ki jih bo zakon o medijih še vedno zelo trdno imel in o katerih govori tudi zakon o RTV Slovenija, če ne bodo v bodoče spoštovane, bo šla uprava, bo morala uprava zapustiti vodenje RTV Slovenija. To je ta odgovornost, ki je danes ni, se ne spoštuje in nihče za nič ne odgovarja. Se napiše toliko in toliko plač v primeru predčasne oziroma neupravičene odpustitve, 24, 32. To se napiše. Še več, kaj se vse ne piše! Kaj se vse ne piše!

Pogodba, recimo, ki jo je gospod Granda podpisal z gospodom Guzejem, pogodba, da mu RTV plačuje stroške zavarovanja za kritje odgovornosti. Imamo zdaj naš, ta tako ubogi zakon, ki pravi v 33. členu, kot si lahko pogledate, odgovornost članov organov vodenja in nadzora, da se kaj takega ne more zgoditi, da bi RTV Slovenija krila stroške zavarovanja za odgovornost iz naslova opravljanja nalog v organu, katerega člani so. To pač ni mogoče, ker je neumno. Zato seveda zakon to prepoveduje, medtem ko se Grandi ni nič prepovedalo in se je podaljševalo in so se delali aneksi, takoj ko je bila spremenjena oblast, tako kot se je, medtem ko so se volitve še dogajale, prodal Blejski otok.

Ampak poleg finančne in institucionalne neodvisnosti, o čemer je govorila kolegica Zalokar, ste govorili, in to tudi gospod Ribič, o svetu RTV Slovenija, katerega, priznam, je bilo precej težko sestaviti, ker različna stališča so prinesla različne predloge, različne želje. Še danes so velike želje oziroma drugačne želje oziroma še neusklajene želje, če govorim o narodni skupnosti. In tudi naša skupina je imela različne scenarije. Verjemite, tudi različne pristope in poglede. In jih je bilo lahko tudi 20, ne samo 3, 5. Ampak svet RTV Slovenija bo zastopal najširši krog upravičencev do storitev javne službe. Kot vemo, trije predstavniki zaposlenih so v predlaganem 15-članskem svetu RTV Slovenija. Naj razčistimo, sedaj je debatni krožek, gospod Kumer bi rekel s plonk listki izvoljen debatni krožek z 29 člani v tem mandatu, ki je imel zelo različne in seveda zelo hitro razpršene odgovornosti. Saj veste, čim več jih je, tam več megle je lahko, tem več prekladanja odgovornosti z enega na drugega in čim manj jasnih, zagotovo pa zelo seštetih moči. 15-članski svet s prej navedenimi odgovornostmi, osebne odgovornosti, oni odgovarjajo z lastnim premoženjem, če ne spoštujejo pravil, ki jih zakon določa. In zakon določa zelo, zelo taksativna pravila, ker je sui generis, ker je moral izključiti vse možne pomanjkljivosti tistih referenc v drugih zakonih, ki jih tokrat nima, razen v primeru, ko se nanaša na zakon o zavodih. 29-članski svet skrčimo na fleksibilen, odgovoren in zelo trden 15-članski svet, ki ima strukturo, da predstavlja tukaj predlagane izvoljene in z veliko selekcijo, z veliko odgovornostjo in z dolgim postopkom, res dolgim postopkom, ni v redu, da je tako dolg, ampak je transparenten in je dober, v Državnem zboru, znotraj predstavnikov civilnih združenj, znotraj predstavljanja dveh članov, ki jih predlaga predsednik

države, in treh članov delavcev. Kdor se spomni tistega osnutka, ki smo ga imeli v javni razpravi znotraj javne razgrnitve mnenj, kjer je bila uprava drugače mišljena, kot je sedaj tudi svet mišljen v odnosu do predstavnikov zaposlenih na RTV Slovenija. Prvi osnutki so sledili logiki, da čim bolj sodelujejo pri vprašanjih upravljanja zavoda, zato smo zaposlenim ponudili možnost, da so obvezni del petčlanske uprave. Smo rekli, uprava ima moč, mnogo odločitev, mnogo odgovornosti, oblikuje sistem organizacije in seveda se ta dotika, če ne drugega, v prvi vrsti zaposlenih. Sindikati s katerimi smo se pogovarjali in, mimogrede, do sedaj se še nobena vlada ni pogovarjala, sploh pa prej se niso pogovarjali s sindikati, ko je nastajal tako imenovani Grimsov zakon. Skratka, sindikati in predstavniki zaposlenih, s katerimi smo imeli skoraj pol leta pogovore, si niso želeli delavskega direktorja, zato so pa dobili tri predstavnike v svetu in na nek način, ne vsilili, ampak nekako so nas prisilili k drugačnemu pristopu do sestave sveta, tudi v večjem številu so zastopani. Ampak če gledamo to nezadovoljstvo, danes večkrat je bilo citirano skozi neko anketo okoli predstavnikov sveta, ki so mimogrede opravili neke volitve in podprli sedanjega direktorja RTV Slovenija oziroma gospoda Guzeja, saj ne vemo, kdo je sedanji direktor, v glasovanju s 13 glasovi proti dvema, ne vem sicer, ali so bile nove volitve, ampak pač tako so naredili. Skratka, predstavniki sveta, zastopniki zaposlenih na področju RTV Slovenija bodo imeli v prihodnje tri predstavnike znotraj 15-članskega sveta, sedaj so imeli tri znotraj 29-članskega sveta, na kar je danes že kolega Juri opozoril. In nedvomno je zadovoljstvo s tega vidika lahko veliko, čeprav nepriznано. Verjamem, da je vendarle treba poudariti, da v pogovorih s sindikati, se pravi s tremi sindikati, sindikatom novinarjev, sindikatom kulturno-umetniških delavcev in sindikatom radiodifuzije RTV Slovenija, in s svetom zaposlenih smo imeli sedem, osem dolgih usklajevanj, kot pravim, so trajala pol leta. Verjemite, ogromno njihovih predlogov, ko smo podpisali protokol, so vsi ti predlogi tudi naštet, vas ne bom seznanjala z vsemi dodatki, ki so prišli ob teh sestankih v zakon in so primerni, dobri in tudi niso bili nikakršno lomljenje rok, ampak razmislek o tem, da se lahko z videnjem nekoga, ki prihaja od znotraj, lahko tudi zakon dobro dopolni. Prišlo je zgolj do enega oziroma do enega skupnega nevidenja, čeprav sindikati novinarjev so simpatizirali v preteklosti in tudi do nedavnega z razmislekom o tem, da bi javni uslužbenci RTV Slovenija izstopili iz sistema javnih uslužbencev, skratka zaposleni na RTV Slovenija naj ne bi bili več v sistemu javnih uslužbencev. To je nek pomemben premik, ki se dogaja in se predlaga ter referira v neko zgodovino, ki je zelo pomembna. Gre v čas, ko je bilo eksplicitno želeno, videno, tudi nam vsem nerazumljivo, tudi meni, zakaj je potrebno, da je novinar, novinarka, odgovorni urednik, urednica in vsi avtorji, ki

oblikujejo tako ali drugače tudi posredno medij, nacionalni mediji pa še posebej, dobro, da ni v sistemu javnih uslužbencev, kot ga definira naš sistem. Takrat je bila želja jasna, nedvoumna. Vsi veste, da se je leta 2008 zgodila tudi reforma plačnega sistema, ki je bistveno pripomogla k spremembi plač na RTV Slovenija, 17,6 % približno so se dvignile, uredile, uredile različno, kajti Ministrstvo za kulturo skrbi za preverbo preverbe plač v javnem sektorju in moram priznati, da znotraj vseh ostalih naših javnih zavodov, kjer smo tudi preverjali, ne pa skladov in agencij, so bile prevedbe vzorne, ni bilo anomalij. Tukaj jih je bilo bistveno več. Ampak vendarle, to so procesi prilagajanja, ki bodo verjetno še potekali.

S predstavniki reprezentativnih sindikatov in tudi zaposlenih smo v bistvu dorekli zelo pomemben člen, ki se nahaja v prehodnih določbah, in to je pomembno, da sami veste, ko govorimo o prehodu iz tako imenovanega javnega sektorja na RTV Slovenija. Ta prehod oziroma ta člen govori, da dokler vodstvo in dokler se RTV Slovenija, uprava in vsi odločujoči, z zaposlenimi ne izpogajajo nove kolektivne pogodbe, se nič ne zgodi, se jim ne zmanjšajo plače, se jim ne ukinejo, ne bom rekla bonitete, ampak tiste pravice, ki jih imajo sedaj v kolektivni pogodbi in se jim tudi ne ogrozijo na kakršenkoli način samozaposlitve, njihove pogodbe, vse do sklenitve nove kolektivne pogodbe. Mi nismo mogli v zakon napisati, ali je to dve leti, tri leta, pet let, ker oni si bodo diktirali tempo usklajevanja. Ampak kakorkoli že, z njihovo pomočjo, to se pravi z vsemi našimi sogovorniki, ki so vam sporočili, da obstajajo neki zadržki, vendarle smo definirali skupaj način. Odkrito vam povem, ampak dobro, to je moje osebno razmišljanje, tudi po percipiranju vseh teh pogovorov, nimajo težav s tem, ko imajo zagotovila, da se jim ne ranijo pridobljene pravice. Mogoče so, in verjamem, da so, sprevideli, da imajo lahko boljšo pozicijo, kot če izstopijo iz tega sektorja, kot jo imajo ostali javni uslužbenci. Poglejmo krizno situacijo zdaj, ki bo oziroma zagotovo že na nek način postavlja v javnem sektorju omejitve, kar se tiče napredovanj oziroma v kriznem času se je Republika Slovenija nežno, zelo nežno v socialnem dialogu poizkusila uskladiti, da ne bi eskalirale plače v duhu, kot so bile zamišljene v času debelih krav. In mislim, če bi recimo bili oni sedaj zunaj tega sektorja, bi morebiti v primeru, da bi se vlada, kje slabše izpogajala, oni lahko boljše izpogajali. Treba je pomisliti tudi na drugo videnje in na drug vidik, ki je lahko tukaj in ima tudi svoje prednosti.

Govorili ste o tem, da je problem nedefiniranosti tega zavodskega oziroma zakaj vendarle ne postavimo tudi RTV Slovenija v nek predal v tem primeru, zakaj mu ne damo statusa ali gospodarske družbe, d. o. o. ali česarkoli, zakaj je tako sui generis. In pri tem ste govorili, da to lahko ogroža njeno delovanje. Ta zakon so pripravljale službe ministrstva za

kulturo na osnovi predlogov, ki so bili prej dani. Ampak pregledali so v smislu morebitnega dvoma, ki verjemite, ga imam jaz in sem ga imela jaz ravno tako, kot ga mogoče imate vi sedaj. Ampak jaz imam za seboj enoletni proces vedenja, da to ni mogoče, ker smo od A do Ž, ne z enim pravnikom, in to uglednim, preverjali vse pasti, ko pa bi vendarle lahko nekako bilo drugače. Tudi z gospodom Bohincem, ki, če boste drugače brali tekst, ne samo naslova, pelje v svojo smer razmišljanja, najde v tem zakonu to, kar želi: glede premoženja, glede samostojnosti in glede javnih uslužbencev.

Rečeno je bilo danes, recimo, gospod Györek je dejal, da drugje je malo drugače. Seveda je drugače. Tradicije so drugačne, pa ne samo kar se tiče ureditve, statusne ureditve RTV Slovenija, drugje imajo tako rekoč tudi nacionalno televizijo kot društvo osnovano, ali pa kot delniško družbo, ali kot gospodarsko družbo, vsaka država ima nekaj drugega. Zelo, zelo malo je v oblikah javnega zavoda. In recimo Avstrija, za katero je bilo rečeno, da kako je tam lepo, da tam imajo to vse kot javni zavod; ne, ima gospodarsko družbo in se ravna v smislu zakona, ki ureja gospodarske družbe.

Tudi danes je bil v predstavitvi stališča skupine LDS, kjer so bili zelo smiselni poudarki, vendarle izpostavljeno tudi eno vprašanje, ki je zelo specifično, ali se vplačevanje premij prostovoljnega pokojninskega zavarovanja potem ob tem izstopu kako ogrozi. Preverjali smo in tudi to uskladili - prehod je mogoč brez tveganj in tudi brez finančnih posledic ali kakršnihkoli ogrožanj.

Gospod Zorn, vi ste, ko ste predstavili stališče Poslanske skupine SDS, imeli neko rentgensko sliko Vlade, ste penetrirali v Vlado s tem, ko ste imeli mnenje Zakonodajno-pravne službe in Ministrstva za javno upravo, ampak malo z zamikom, malo ste z začasnim zamikom dobili ta gradivo, kajti do konca se gradivo usklajuje, do včasih tako rekoč zadnjega diha, med Vlado, to, ki ste ga vi citirali, se je mnogo prej, res pa, da tako temeljito - ne tako, da se je mižalo kot včasih, ko se niti ni vedelo, kaj gre skozi Vlado -, temeljito, da smo tudi z Zakonodajno-pravno službo pri členu sedeli po 15, 16 ur, recimo. No, dobro zdaj pretiravam, ampak vendarle je bil premislek in vi ste citirali gradivo, ki je iz enega prejšnjega obdobja, ki pravilno opozarja na pasti, ker konec koncev uveljavljamo in prinesli smo zakon, ki v veliki meri modernizira in stopa tja, kjer drugi niso stopali, ker se niso upali, ker so hoteli imeti status quo, mi ga nočemo imeti. In zato je treba nek pogum in zato je treba nekaj delati in nekaj garati in, ne čez noč, nekaj skupaj spraviti. Tudi strah, se bom obrnila tudi k predsedniku Državnega zbora, glede tretjega parlamentarnega programa, ki, mimogrede, če boste še enkrat pregledali vse študije, nikjer ni urejen tako kot pri nas. Nikjer. In to smo govorili pred 4, 5 leti, ampak dobro, zdaj je. Zdaj se izvaja na način, kjer se popolnoma krši člen, ki govori o tem, kaj je parlamentarni program RTV

Slovenije, ko se javlja zdaj v eter. Mogoče zdaj ta trenutek je že prenos, vmes je pa pravi informativni program s svojimi dokumentarnimi, kontaktnimi in tako naprej programi. Ampak, v redu, lahko vam samo v namig sugeriram, na kaj bi bilo računati, da se bo v prihodnosti dogajalo tudi v luči parlamentarnega programa, zato smo mu dali neko prehodno obdobje, ampak to je vezano na neko razumevanje, ki mogoče za nas, ki nismo več najmlajša generacija, ali pa ki tej tehnični levitvi ne sledimo več tako hitro, je treba vedeti, tehnološki razvoj prinaša drugačne dostope do medija in drugačno posredovanje medijev. Zato danes nismo še nikoli povedali kaj preveč na glas, ta zakon urejuje pravni red EU oziroma priporočilo Komisije Evropske unije v zvezi s tako imenovanimi novimi avdiovizualnimi medijskimi storitvami, to je tisto, kar boste zelo natančno videli opredeljeno, kaj mora delati svet. Nove storitve, daje soglasje k novim storitvam.

Nove storitve so tiste storitve, ki prihajajo v elektronski medij in seveda tudi v nacionalno RTV Slovenija, ki prinaša specializirane tematske programe z drugačnim načinom ponudbe in RTV Slovenija jih je že napovedala, recimo, napovedala je poseben program kulturno-izobraževalnega profila in sama, odkrito povem, vidim nišo za parlamentarni program skozi tako posebno storitev. Ampak to posebno storitev, težko vam razložim, ne moremo mi napisati, Vlada, zakon ne more tega opredeliti, ker bo v prihodnje o tem odločal svet na predlog nadzornega sveta, evalvacij gledanosti in tako naprej. Postopki so zelo dolgi. Na ta način nekako to vidim, vi ste, gospod Gantar, bili minister za informacijsko družbo in zagotovo veste bolj kot jaz, kaj to je in to je v redu.

Ne govorimo o tem, da parlamentarnega programa ne potrebujemo, da ga ukinjamo. Res pa je, da bi bilo smiselno, da se mu opredeli drugačen status, drugačnega plačnika in konec koncev, da se tudi prekine situacija, v kateri je, ker zdaj se, tak kot je, dogaja na drugačen način, kot je zapisan v zakonu.

Gospod Jerovšek, zadnjič vas ni bilo, ko sem odgovarjala na vaše poslansko vprašanje, in ste dejali, da je problem, ker se svoboda medijev zmanjšuje v smislu merjenja in poročila, ki ga je dal Freedom House nedavno tega. Jaz sem vam takrat rekla, ampak ker vas ni bilo in ker imam še nekaj časa, vam lahko povem, da se bojim, da bo drugo leto še hujše. Ko enkrat pretepejo novinarje, in pred nekaj tedni so ga, gospoda Begića, ker je hotel fotografirati en vhod v eno tovarno, takrat pač lestvica pade. Recimo, dvomim, da je komu ušlo tudi dejstvo, da ena tožba oziroma ena odločba v primeru ene novinarke, ki ne sme delati tega, kar bi morala delati, kot je odločilo socialno sodišče, ostalo sem spregledana, in to vemo, da je na RTV Slovenija še vedno ali mislim, da gospe Muženič, kljub odločitvi, vodstvo ne dovoli delati tistega, kar ji pravi sodna veja oblasti, da lahko dela. Govorila sem tam, da niso bile spoštovane kvote avdiovizualnih vsebin neodvisnih

producentov. Dvomim, da je kdo, recimo, spregledal, če govorim samo o enem segmentu, ki lahko znižuje to stopnjo svobode, čeprav, kot pravim, pri tem, ko se je govorilo o nižji svobodi medijev pri nas, sem vam že v ponedeljek povedala, da obstaja en velik dogodek ali pa vsaj tri, ki so se zgodili v prejšnjem letu, ko se je ta meritev dogajala, zgodila se je tista začasna sodna odredba, s katero je bilo časniku Dnevnik prepovedano pisanje o tem italijanskem poslovnežu - kaj je bil, Cerani. Ugotovila se je tudi zgodba o Berglundu, najbrž. To pač sklepam. Kaj so bili tisti viški, ki so po vsej verjetnosti omajali neko odprto družbo in njen ugled.

Je pa res, tukaj pa se strinjam s tistimi, ki mi neverbalno govorite, ta padec se zapovrstjo četrto leto dogaja v vsem svetu, tudi v tako imenovanem razvitem srednjem svetu in je zaskrbljujoč, ne samo v Sloveniji. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Replika, gospod Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa.

Najprej, gospa ministrica, hvala lepa za to prostodušno priznanje oziroma napoved, da se bo delalo tako, da bo svoboda govora in medijska svoboda naslednje leto še manjša ...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim gospoda Gorenaka in gospo ministrico, naj nehata.

JOŽEF JEROVŠEK: ... Jaz vam to verjamem, tudi na RTV bodo verjetno represalije po tem zakonu. V glavnem, kolega mi je rekel, kako je bilo s Sašem Veronikom pod nekdanjo vašo oblastjo, vaše opcije, znamke.

Ampak zdaj pa na tisto, kar sem vam želel replicirati, kajti jaz sem vam rekel, da ste doktorirali, metaforično, večkrat na materiji tega zakona in na nekem spopadanju z bivšim ministrom. In pravzaprav vam privoščim, ko ste tako odkrito rekli, da slast in oblast je moč. Res vidim, z nekim sladostrastjem zdaj to oblast sprejemate, da boste lahko uredili zadeve po tej zamisli oziroma v skladu z nekimi vašimi idejami, pa tudi bi rekel, da niso samo ideje, da vas včasih zanese na emocije. In res ste se s slastjo predali tem notranjim vzvodom po prestižu in to ste na nek način priznali s tem, ko ste rekli, da si ne želite vračanja na mesto nesreče, torej v opozicijo, kjer ste bili v prejšnjem mandatu. Tu sva si zelo različna. Jaz opozicije ne dojemam kot nesrečo, in sem bil tudi v opozicijski funkciji kritičen, in se pravzaprav boljše počutim v opoziciji. Ampak, potem ste tudi dejali, da smo bili priče - kako ste dejali - diktature ene glave. Ne vem, ko gledam bivšega ministra Simonitija, mislim, da nima enega atributa diktature v sebi in da tudi slasti oblasti ni izžareval. Tu sta si različna. In ne vem, kako

lahko ena glava, ki ni na centralni poziciji, povzročča, ali pa vam sploh miselno, neko diktaturo. Smo pa ...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolega Jerovšek, prosim zaključite z repliko ...

JOŽEF JEROVŠEK: Ja, bom.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: ... tri minute ...

JOŽEF JEROVŠEK: Aha ...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Zaključite pa misel ...

JOŽEF JEROVŠEK: Smo pa ...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: ... oziroma stavek, misel bi lahko bila predolga. Samo stavek.

JOŽEF JEROVŠEK: Torej, rekel bom tudi, da sem tudi jaz proti vsem aneksom, ampak strinjava pa se v tem, da je tista Kramarjeva nagrada naredila ogromno škode in da so se začeli procesi, ki jih obsojam. In jaz sem proti aneksom in ti zadnji se ne bodo realizirali.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Silva Črnugelj, prosim.

SILVA ČRNUGELJ: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik Pavel Gantar. Lepo pozdravljena ministrica Majda Širca, ostali kolegi in kolegice!

Seveda, medijska zakonodaja je tista, ki povzročča veliko hrupa in rompompoma, mislim, vsepovsod, tudi v javnosti in med volivci. Moram priznati, da nisem ravno kvalificirana, da bi o tej medijski zakonodaji ne vem kako učeno govorila, ker ne nazadnje tudi nisem takšna ljubiteljica oziroma tudi ne opazovalka RTV programa, imam pa zelo veliko prijateljev, znancev in ne nazadnje tudi volivcev, ki redno in zelo, zelo pogosto gledajo našo nacionalko. In eden me je pač opozoril, da moram danes obvezno diskutirati, četudi sem bila zelo, bi človek rekel, skeptična in sem se hotela že odjaviti, in je rekel: "Silva, ali je res, da mi nimamo več nacionalke in da imamo sui generis? Kaj je to sui generis?" Pa človek, ki ima doktorat znanosti. In sem začela razlagati, nato sem se pa začela tako smejati, kot se smeje tudi občinstvo v tej dvorani, in sem rekla, da verjetno status ni tisti, ki opredeljuje vsebino in dejavnost nekega zavoda, zlasti ne javnega zavoda. No, v nadaljevanju razlage, recimo, da se malo spoznam na delovanje javnega zavoda ali nekoliko več kot malo, ker sem pač nek javni zavod vodila 18 let in to zakonodajo

dodobra spoznala ter videla, kako, na kakšen način nastajajo nekatere pogodbe, zlasti pogodbe individualnega značaja v javnem zavodu, ki se podpisujejo s poslovodnim direktorjem, ravnateljem ali kakorkoli se že imenujejo v določenem javnem zavodu. Toda, vse - več ali manj - skrbi poslanstvo te nacionalke. Poslanstvo nacionalke v smislu tega, ali bo nacionalka še kdaj predvajala, recimo, lutkovne predstave, ali bo nacionalka predvajala tudi kakšno gledališko predstavo, ker to se je v preteklosti dogajalo. Skrbi jih to, da imamo toliko reklam in da nimamo reklam kot nekoč, recimo, ko so lahko naši kreativni ustvarjalci tudi z risankami in risanimi prisposodobami pokazali izvirnost slovenskega pogleda na določen proizvod - recimo, ko smo danes govorili o zaščiti generičnih proizvodov in tako naprej. Mislím, da bi bilo interesantno pogledati, sploh pa v luči Cockte in današnje razstave, ki jo bomo oziroma jo boste odprli v Etnografskem muzeju. No, to skrbi ljudi. In tisti ljudje, ki mene zaustavljajo, me samo sprašujejo: "Pa kako, saj nimamo česa gledati na naši nacionalki!" Politika nekatere dejansko sploh ne zanima, ne zanimajo jih tudi ne prenosi različnih političnih manifestacij in bi radi videli tudi kakšen koncert, koncert džez, koncert klasične glasbe in ne samo ne vem kakšnega roka in tako naprej.

Razumem ogorčenost ljudi in da ljudje nikoli niso hvaležni in da 70 % nič ne pomeni. Delala sem v javnem zavodu in vem, kako smo se s sodelavci trudili, pa nikoli ni bilo dobro, kljub temu da se je stanje vedno izboljševalo. Toda skrb, kako arhivirati za prihodnje generacije tudi neko kulturno poslanstvo, ki nastaja v prerezu v celi državi, pa tudi zunaj nje, je zelo prisotna glede na to, da vemo, da se ta pogača za televizijski program, za programske sheme, manjša in da tisto, kar je iz reklam, ni dovolj.

Specializirani tematski programi in sklopi so seveda vedno dobrodošli. Rekli so mi, "povej, zakaj ni več risank in podobnega, zakaj ni več dokumentarnih filmov o znanih osebnostih ali pa tudi o tistih majhnih ljudeh, ki so sokreirali Slovenijo, da je obstala in postala taka". Tudi to je del poslanstva nacionalke.

Če je nekdo zaskrbljen in ne ve več, kaj je nacionalka, in misli, da je nek sui generis nekaj čisto drugega, mislim, da status sam po sebi pač ne more zelo veliko spremeniti. Spremenijo ljudje, spremenijo tisti, ki vodijo, in zaostreni pogoji in nadzor ter odgovornost. In kaj je odgovornost, kako se ta odgovornost spremlja in na kakšen način se ugotavlja. Tudi to je pomembno, kdo to odgovornost ugotavlja in kako se dejansko potem ta odgovornost razprši.

Meni je žal, da prvotna ideja, ki ste jo zastavili v zakonu, da bi bil svet manjši, ni zaživela, ker s tem se odgovornost poveča. Ker 29 pa 15, 9 ali 5 ljudi je zagotovo bistvena razlika, ker lahko pokličeš tega in tega, Jureta pa Jerneja in pa Mirana in rečeš, "ti si odgovoren za ta

program". Ampak tako pogosto spreminjanje statusa nekega javnega zavoda, sploh pa enega javnega zavoda, ki je tako pomemben in ima zelo pomembno, skoraj eno najbolj pomembnih poslanstev, ljudem ni jasna in ne razumejo. Zato tudi kritizirajo, tako mislim, kljub temu da ta zakon je imel možnost in je tudi preživel zelo veliko javnih obravnjav. Vsak, ki je želel, je tudi povedal dosti dobrega in dosti slabega in tudi kritičnega v zvezi s tem, kako in na kakšen način in zakaj so stvari oziroma bodo s tem zakonom boljše.

Jaz bom ta zakon podprla v prvem branju. Prepričana sem, da je treba narediti temeljite korekcije, ker odzivi so sila čudni, nenavadni in ne nazadnje tudi interesantni znotraj istega kroga arbitrov, sploh pa, recimo, če pogledamo v doglednem času; recimo, v šestih mesecih so ene in iste osebnosti in ne nazadnje organizacije tudi neštetokrat spreminjala mnenja. Jaz nimam nič proti temu, da se mnenje spreminja, če so ta mnenja spremenjena pod vplivom različnih argumentov, ampak da se tako pogosto spreminjajo mnenja, to tudi ne razumem oziroma meni ni tako blizu.

Verjamem in upam, da bo še nadaljnja obravnava tudi tukaj v tem visokem domu prispevala k temu, da bo zakon boljši, sigurno pa, da zakon sam po sebi ne bo dejavnosti izboljšal, izboljšajo jo ljudje, njihova srčna pripadnost zavodu in poslanstvu, ki ga opravljajo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Miran Potrč.

MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Ne zavidam ministrici, da se je morala lotiti novega zakona o RTV. Toda morala se ga je, ker mislim, da ta koalicija in tudi jaz osebno ne bi želel še enkrat biti v položaju, da bi sprejemali odločitve o sestavi nadzornega sveta in sveta na način, kakor smo delali to po zakonu, ki je bil sprejet pred petimi leti, kjer je bilo vnaprej določeno, kdo sme, kdo ne sme biti po političnih kriterijih, ne po interesu, v okviru posameznih interesnih skupin, imenovan v svet, kjer je potem politika imela najpomembnejši vpliv na vse ostale odločitve, tudi kadrovske in s tem tudi na vsebino programa. Zato mislim, da je bilo nujno, da se k spremembi zakona pristopi, da se je loti. Zavedam pa se, da je političnih različnih pogledov na način urejanja javne RTV tako veliko, da ta naloga ni bila niti slučajno lahka in enostavna. Mnogi med nami, moram reči, na žalost, posebej tudi iz vrst mojih kolegov na nasprotni strani, redno ocenjujejo televizijo, ne po neki programski shemi, ampak po tem, katera oddaja jim je všeč, katera ne, predvsem pa, kdaj so politični komentarji ustrezni pogledom teh kolegov. Tudi danes, preberite si magnetogram in boste videli, kolikokrat ste ocenjevali, kakšna ta televizija v političnem smislu in po vsebini je ali ne, namesto da bi se ob zakonu pogovarjali,

kakšne naj bodo ureditve v zakonu, da bo res zadostila tistemu, kar vsi govorimo: da bo strokovna, neodvisna, nevtralna, visoko kvalitetna, da bo imela dovolj pestro vsebino, da ne bo zgolj in samo politična, ampak še kaj drugega. Jaz verjamem, da idealne rešitve tudi ta zakon ne bo dal, vendar sem prepričan, da bi zaradi tistega, kar imamo danes, pomeni zelo pomemben napredek, da bo pa treba pogledati, ali rešite, ki so dane v smislu sistema financiranja, morda res ne odpuščajo prevelika odprta vrata za komercializacijo vizavi javnega interesa. Mislim, da bo prav, da se pogleda, ali se zagotavlja v okviru javne televizije dovolj samostojna, neodvisna vloga, od načina imenovanja do izvajanja, ljudi, ki program ustvarjajo - mislim predvsem tudi na političen del programa. Ali se zagotavlja zadostna odgovornost za razpolaganje s sredstvi za oblikovanje programa, čeprav je ministrica, in jaz sem ji hvaležen, veliko konkretnih, jasnih stvari povedala, kako se to v primerjavi s sedanjimi rešitvami zagotavlja. In mislim, da bo treba pogledati tudi, kar zadeva vsebino tretjega parlamentarnega programa. To je točka, kjer jaz s stališči ministrice ne soglašam in mislim, da je težko reči, da je bil v nasprotju s sedanjim zakonom. Nekajkrat sem bral določbe, ki danes, mislim, da v 57. členu, kaj veliko bistveneje od določb, ki so bile v veljavnem zakonu, niso, in ki dajejo vsaj po mojem razlagi možnost, da se razen neposrednih prenosov v okviru tretjega nacionalnega - ne, 55. člen je, se opravičujem - , da se v okviru tretjega parlamentarnega programa dajejo še vsebine, ki so vezane na parlament ali Državni zbor, ali Državni svet, ali Evropski parlament, ali deloma tudi delo Vlade in ministrstev in niso zgolj samo nerežiran neposreden prenos, ampak tudi kakšna pogovorna oddaja, komentarji in podobno. To je pač moje mnenje in jaz se bojim, če bo veljala praksa, da se tretji parlamentarni program zreducira izključno in samo na neposredne prenose, da bo potem informativna vsebina osiromašena v Sloveniji, ker zaradi tega je prvi in drugi program po mojem mnogo več ne bo imel ali pa sploh ne bo imel več, v tretjem programu bo pa vsebina omejena. Pri čemer mislim, da bo absolutno slaba rešitev in upam, da je ne bo, da bi Državni zbor imel pri vsebini kakršnokoli vlogo, ker hvala bogu je tudi danes nima, ne glede na to, ali smo kot posamezniki kdaj zadovoljni kdaj pa ne, in želel bi si, da bi na ta način ostalo. Zato bi si tudi želel, da je odločitev o tem, kakšen bo ta program, v okviru javne RTV ne pa na kakšen drug način. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Rudolf Petan.

Prosim.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod predsednik.

Spoštovani!

Soglašam s tistimi, ki pravijo, da nima smisla hvaliti prejšnjega zakona pa kritizirati tega, ki se pripravlja, zato se bom v svoji razpravi naslonil samo na dokumente, ki sem jih dobil ali na mizo ali pa mogoče na internetu. Pa bi začel z internetom, z napovedjo današnje razprave o Zakonu o RTV. Tam je zapisano, "predlog zakona namreč predvideva, da bo RTV samostojna pravna oseba javnega prava posebnega kulturnega in nacionalnega pomena. Spreminja se tudi število članov sveta, s sedanjih 29 na 15, pa tudi način njihovega imenovanja. Zavod bi po novem vodila 5-članska uprava, nadziral pa bi jo 7-članski nadzorni svet". Konec citata. 5-članska uprava, to je pa bolj redka zadeva. Lahko ugotovimo, da tudi v pravljičah ne nastopajo 5-glavi zmaji, zato ker bi verjetno ali poginili od lakote ali pa bi sami sebe požrli, ker se ne bi moglo pet glav dogovoriti, katera glava bi naj kaj delala. Ampak dobro, zopet citiram, "proti novostim se je izrekla tudi večina novinarjev RTV, kar je pokazala anketa, ki jo je izvedla koordinacija novinarskih sindikatov RTV. 66,88 % sodelujočih v anketi se je namreč izreko proti predlogu, da zaposleni na zavodu ne bi bili več javni uslužbenci, 33,12 % pa je to rešitev podprlo". Ker gre tudi v zvezi s plačami, ker je to tudi navedeno, lahko rečem, da kolikor se spoznam na zadeve, da če najdemo tako visok konsenz za neko takšno zadevo, potem je to že nekaj ali hudo narobe ali pa ne vem kako drugače. Če jih je 67 % proti nečemu, potem se je ob tem treba zamisliti.

Če grem na dokument, ki sem ga dobil na mizo, mislim, da smo ga dobili vsi poslanci Državnega zbora, da mi ne boste očitali, da pristransko razpravljam in ustvarjam umotvore, vam bom prebral, kaj je v tem odprtem pismu poslancem Državnega zbora zapisano, in sicer od Sindikata kulturnih in umetniških ustvarjalcev RTV Slovenije. "V preteklih šestih letih smo socialni partnerji na ravni države in na ravni zavoda vodili zahtevna pogajanja o plačnem sistemu za javni sektor in jih končali s podpisom aneksov h kolektivnim pogodbam. Javni zavod RTV Slovenija je s tem začel uporabljati celovit in pregleden plačni sistem, kakršnega v svoji zgodovini še ni imel. Zaposleni smo bili s prevedbo razvrščeni na delovna mesta iz aneksa. Prvič smo bili sistemsko deležni napredovanja, in sicer tudi za nazaj, saj sistema napredovanja RTV Slovenija doslej ni imela. Prav tako je bil uveden pregleden seznam dodatkov in pregleden sistem horizontalnega napredovanja. Takšne možnosti zaposleni do takrat sploh še nismo imeli." In naprej, vprašanje, "zakaj hvalnica plačnemu sistemu, ki je bil deležen precej ostrih kritik pred leti; zato, ker je bil do nedavno veljavni plačni sistem RTV oziroma so bili plačni sistemi v zadnjih 20 letih kaotični in podcenjevalni predvsem do ustvarjalcev na področju kulturnih in umetniških radijskih in televizijskih programov". Nadalje je zapisano: "Staro plačno stanje je zaradi aneksov, ki so se brez systemske podlage delili bodisi v nerazumno visoki ali pa smešno nizki

indeksni vrednosti, v času pogajanj zbuja pri pogajalcih na vladni strani odpor in ocene, ob katerih nas je bilo sram kot pogajalce in kot zaposlene v zavodu. Prav tako je skoraj vsak tretji zaposleni imel tako rekoč lastno delovno mesto. Vse navedeno je preverljivo v pristojnem direktoratu na Ministrstvu za javno upravo. To je bil sistem brez nadzora, zato ga je bilo zlahka zlorabljati. To je bilo seveda v času veljavnosti pred uveljavitvijo sedanjega sistema. Bojazen zaposlenih, ki nasprotujemo izvzemu iz sistema javnih uslužbencev, je zato oprijemljiva, vrnitev v staro stanje in s tem prej ali slej tudi zares pokop vsebin, ki, kakor ugotavlja predlagatelj zakona, niso tržno zanimive. To so torej številne umetnostne zvrsti, širok spekter izobraževalnih vsebin, otroške in mladinske oddaje, dokumentarne zvrsti, paleta kulturno-informativnih zvrsti, morda le razvedrilne ali športne oddaje ne." In nadalje: "Naloge javne službe na področju radiotelevizije so bistvenega pomena za zdravo družbo. Temu so namenjena javna sredstva in ne prilaganju tržnemu povpraševanju in s tem ocenam o pričakovanem okusu javnosti." In na koncu je zapisano še v boldirani pisavi: "Spremembo statusa RTVS namreč podpira le zunanji zastopnik poklicnih novinarjev. Še enkrat, spremembo statusa RTVS namreč podpira le zunanji zastopnik poklicnih novinarjev. To pa je za ustvarjalce kulturnih in umetniških vsebin nesprejemljivo. Gre za dejanje spajdašenosti ozkega kroga novinarske sfere s politiko in za ignoranco, kot da je zakon spisan zgolj za utrditev sprege, ki je v obrazložitvi predstavljena s trditvijo, da bo zakon omogočal večjo avtonomijo novinarskega poklica. V pravi posmeh pravni državi in socialnim partnerjem, ki izkazujejo reprezentativnost za RTV dejavnost, torej zastopniško pooblastilo za vse pogajalske in usmerjevalne postopke, pa je podpis dogovora o stopnji usklajenosti členov predlaganega zakona s socialnimi partnerji in s strani zastopnikov novinarskega poklica, ki niso reprezentativni za radiotelevizijsko dejavnost. To je zlonamerno, še več, dejanje, uperjeno zoper kulturne in umetniške vsebine na nacionalni RTV in začetek njihovega ukinjanja." Naprej je še nekaj napisano, spodaj je podpis predstavnikov sindikata kulturnih in umetniških ustvarjalcev Radia in Televizije Slovenija. Torej, tega si nisem jaz izmislil, to smo dobili vsi poslanci, s podpisom, s štipiljko, in jaz sem samo tu prebral. To je bil, seveda, tudi konec citata.

V razpravi je bilo rečeno, da je širok izbor ljudi sodelovalo pri pripravi tega zakona, lahko bi rekli, cvet slovenske medijske znanosti, pa sindikat napiše to, kar sem vam prebral. Še druge stvari so napisane, pa menim, da ne gre izgubljati časa, ker je s tem povedano vse. Seveda, oni so proti temu.

Da ne govorim o cirkusu v zvezi z imenovanjem generalnega direktorja. Strokovnjaki niti ne znajo izvoliti direktorja in ne vedo, kaj sta dve tretjini. To pa je sui generis. In potem

nekdo od teh strokovnjakov reče, da se bodo pritožili na vse mogoče institucije in bodo dokazovali, da je pri 16 za dve tretjini 15 dovolj za dve tretjini, ali ena številka manj, je čisto vseeno. To je sui generis - pa menda sami strokovnjaki. To vsekakor ni dobra popotnica za spremembe zakona.

Bi pa rekel, da mogoče res še ni tako kritično na tem zavodu, kajti gospod Pahor še ne ureja razmer. Povsod, kjer je kritično, začne predsednik Vlade urejati razmere, začne vsak ponedeljek ali pa enkrat na mesec hoditi na tisti zavod, v tisto podjetje in začne urejati razmere. Sicer pa, bog ve, včeraj ni hotel priti v parlament, da bi nam razložil, kaj se je pogovarjal v Tripoliju; mogoče je tudi o tem kaj govoril tam.

Zdaj pa čisto za konec, glede političnosti ali pa apolitičnosti. Dobro, ker gospoda Pahorja še ni tam, recimo, da še ni takšnega stanja. Glede političnosti ali apolitičnosti razmer ali delovanja javnega zavoda RTV bi pa samo spomnil, če je to tako, če se v tem času pogovarjamo o političnosti in apolitičnosti delovanja na RTV in da je sedaj stanje zelo politično, potem se mi poraja vprašanje, ali je mogoče gospod Kocijančič, ko je bil tam, bil v javnem interesu, kajti o političnosti in nepolitičnosti delovanja takrat bi težko razpravljali. Edino o javnem interesu še lahko o tem razpravljamo. Soglašam s tem, da ministrstvo, ministrica, ki mu predseduje, verjetno nima lahkega dela. Če novinarji zapišejo to, kar sem prebral, pa nisem vsega, potem bo verjetno potreben nek dialog s socialnimi partnerji, dialog na nekih drugačnih temeljih. Je pa res, da ta dialog v Sloveniji pa res škriplje v tem času na vseh koncih in krajih. Vsi se pritožujejo, da nobenega dialoga ni več, da Vlada dela po svoje, se sicer pogovarja, ampak da je to kot bob ob steno. Mislim, da ne bi bilo dobro, če bi tudi Ministrstvo za kulturo začelo voditi tak dialog, kot ga vodijo na drugih ministrstvih. V tem konkretnem primeru ničesar ne očitam, ker ne vem, kakšen je dialog. Tudi sindikat o tem ne govori, da dialoga ni bilo. Samo to bi rekel, da ne bi bilo dobro, da bi tudi Ministrstvo za kulturo prevzelo navade drugih ministrstev. V tem trenutku sta aktualna ministrstvo za delo, ministrstvo za zdravje, pa še katero drugo. Če želimo, da bo zakon, ki se pripravlja, imel vsebino, da stvari res ne bodo postale apokaliptične na tem zavodu, ki je zelo pomemben zavod, in da bi moral tudi predsednik Vlade začeti urejati razmere na tem zavodu, potem bi bilo dobro, da se pri tem upošteva tudi mnenje sindikata in se stvari pripravljajo in urejajo tudi z dogovorom.

Tisto s 5-glavim zmajem sem pa mislil kar resno. Ker po mojem tako široko razvejano, disperzno odločanje verjetno ne more pripeljati do nekih pozitivnih učinkov, kajti res težko se je o tem dogovoriti, ker nekdo pa mora biti tisti vrhovni, ker enkrat je treba odločitve sprejeti, če je pet različnih mnenj, eden jo mora sprejeti. 5-glavo vodstvo je zelo redko

pri vodenju nekega sistema in ne vem sicer, kako je prišlo do tega, ampak mislim, da je številka malo visoka. Drugače pa pričakujem, da bo ministrstvo pripravilo v sodelovanju tudi s sindikati takšen predlog, ki bo sprejemljiv. Ne trdim - zdaj bom pa naredil tisto, za kar sem na začetku rekel, da ni dobro -, da ta zakon ureja vse dobro, to, kar je sedaj. Prav gotovo ne, vendar pa tudi ne bi bilo dobro, da bi dobili tak zakon, ki bo vse skupaj postavil na glavo, postavil 5-glave zmaje in pri tem ne bi upoštevali tudi sogovornikov, ki delajo na RTV. Mogoče je nam lahko tukaj govoriti, ampak tisti, ki so pa v tem zavodu, ki vsak dan v tem živijo, ki vsak dan tam delajo, ki morajo ustvarjati program, ki so pod kritiko nas gledalcev, jim pa verjetno ni lahko in tudi njihova beseda mora nekaj šteti in verjetno je dobro, da se jo tudi upošteva.

Seveda vam želim pri pripravi pa res, ne vem, kako naj rečem temu, srečno roko ali naklonjene zvezde, ker ne bo enostavno. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Ugotavljam, da vse več kolegov poslancev iz vrst SDS zahaja v humor in satiro. To je čisto zabavno poslušati, samo naj pazijo, da ne bodo presegli meje žaljivosti. Gospa ministrica ima besedo.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Hvala lepa.

Gospod poslanec, ne postavljamo na glavo, ampak poskušamo stvari postaviti v glavo. Se pravi, v luči poslovanja, odgovorne in zahtevne temelje, kjer bi bil končni rezultat odprt, pluralen in seveda kvaliteten vsem in čim večji javnosti dostopen program. Zato je odgovornost tukaj zelo pomembna, .In če nekako prevzameva to, da sva mediator med ali da ste mediator med sindikati kulturno-umetniških delavcev, s katerimi smo res sedeli in so ostali opazovalci pri našem usklajevanju z ostalimi ali opazovalci naših pogovorov in mi smo jih, priznam, hoteli impresirati, hoteli smo narediti vtis s tem, ko smo dokazovali kulturno-umetniški programi, da so primarni, tako rekoč, programi RTV Slovenija. Če kdo lahko to trdi, mora to trditi minister za kulturo. In smo jim povedali, zakaj vas je strah, česa se tako bojite. Mislim, zakon ne ukinja javne službe na področju orkestrrov. Ne. Reče pa, tako kot pravzaprav že zdaj vemo, da je prav in da se deloma tudi dela; tisto, kar ni javna služba za izvajanje simfoničnega orkestra RTV Slovenija, je dejavnost, ki je plačana na trgu. Normalno. Ampak ne ukinja se. Ne ukinja se ne igrani program, ampak se bogati. Ponovila bom še enkrat to, kar ni bilo do sedaj nikjer zapisano in čemur bi lahko kulturno-umetniški delavci in njihov sindikat naravnost ploskali, ker bi legitimno dobili podlago za to, da se ne krčijo sredstva, da se jim ne krčijo termini in da se jim ne krči pomen. Pač vam povem, sindikati kulturno-umetniških delavcev: ta zakon je

pisan zato, da brani vaše interese in ne razumem, zakaj vas je strah.

V strukturi vsebin, programov in storitev, ki jih izvaja RTV v okviru javne službe, definirana je zelo natančno javna in komercialna dejavnost, mora RTV Slovenija zagotoviti v tedenskem modalnem času vsakega programa ali drugih storitev, ki jih zagotavlja, večinski delež kulturnih, umetniških informativnih, dokumentarnih ali izobraževalnih vsebin. Deloma obstaja to že sedaj in kot boste videli, zakon o medijih, ki je tik pred tem, da gre v javno obravnavo, da je nekoliko zasenčil trenutno zakon o RTV Slovenija - mi imamo pač že napisan zakon o medijih vnaprej - ta že na nek način opredeljuje kulturno-umetniške vsebine.

Ampak naprej. Uprava mora enkrat letno do konca meseca marca za preteklo leto pripraviti poročilo o zagotavljanju večinskega, to se pravi prej citiranega, deleža kulturnih, umetniških, informativnih, dokumentarnih in izobraževalnih vsebin RTV Slovenija. To poročilo predloži v potrditev svetu. Če svet poročila zaradi nezagotovljenega večinskega deleža ne potrdi, začne postopek za razrešitev članov uprave. Ali ima kdo v tej državi večji posluš za kulturo kot to, da rečeš, da uprava mora domov, če ne izpolni kvot s področja izobraževanja, umetnosti, kulture? Nima! Pa saj govorim tistim, ki se pač bojijo, govorim tistim, ki menijo, da je polno nezaupanja v predlogu zakona, govorim umetniškim delavcem na RTV Slovenija in sindikatom, ki jih očitno želi zastopati.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Bogdan Barovič ne bo razpravljajal.

Besedo ima dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK: Se opravičujem, ker očitno ne gre po vrstnem redu. Ali lahko tudi jaz tolčem po mizi, gospod podpredsednik? Če lahko tolčem po mizi, ko bom govoril? Lahko, hvala lepa. Bom močno tolkel po mizi, ker vidim, da to dovoljujete.

Poglejte, pri zakonu je treba reči naslednje. Gospa ministrica, vi ste omenili gospo Mirjam Muženič. Jaz jo vidim kot novinarko na televiziji, pomeni, da ona deluje danes na televiziji. Za javnost je pa treba povedati to, da je bila dopisnica iz zamejstva, da je kandidirala na listi LDS, da ni prišla v Evropski parlament in treba je povedati tudi to, da je danes novinarka na nekem drugem področju in ne na tistem. In vi temu pravite strašno šikaniranje. Jaz vas lepo prosim, da preverite, kaj se je zgodilo leta 2000. Leta 2000 je v tako imenovani Bajukovi vladi deloval gospod Saša Veronik, dopisnik radia Slovenija iz Berlina, dolga leta, in iz nekaterih drugih evropskih prestolnic. Ta gospod je torej samo štiri leta vodil piar službo gospoda Bajuka, nekajkrat stopil pred televizijske kamere in ko bi se po zakonu 1. decembra leta 2000 moral

vrniti na RTV Slovenija, po zakonu, veva, da je temu tako, ga seveda niso vzeli. Potem ko je nekako potom sodišč izpeljal celo kalvarijo, gospa ministrica, so mu pa dalo delo. Veste, kaj so mu dali delati? Znamke je lahko lepil na opomine, ki se jim reče opomini za neplačano RTV naročnino. Prosim, če to preverite. Jaz verjamem, da je temu tako. Najprej je pisal opomine, in znamke je nanje lepil. To je bila kazen za sodelovanje v Bajukovi vladi. Kako je njegova kalvarija šla naprej, ne vem. Vem pa, da leta 2010 nosi posledice štirimesečnega dela v Bajukovi vladi. Vidite, to je resnica. Kaj pa se je zgodilo gospe Mirjam Muženič.

S kamere A so jo dali na kamero B, domnevam, in namesto da poroča iz zamejstva, dela nekaj drugega. Ampak, ker jo vidim na televiziji, pomeni, da dela kot novinarka. Glejte, ni pošteno, ni korektno danes kričati, kaj dela to vodstvo, če pa so tisti prej - tisti so bili bolj vaši, kolikor jaz vem -, so pa to počeli z gospodom Veronikom. To ni korektno. Primerjajte, dajte na tehtnico, pa recite, komu se dogaja večja krivica. Veroniku se dogaja že 10 let. Odpravite to krivico.

Sicer pa naslednja zadeva. Glejte, govoriti o tem, da je tega programa premalo za nekoga otroškega, za nekoga mladinskega, za nekoga kulturnega, športnega, narodno-zabavnega, dokumentarnega in ne vem katerega še vse. Verjamem, da ga je verjetno premalo; za mene tega, za vas tistega, za tiste tistega. Tu ne bomo nikoli skupaj prišli. Ampak, dejstvo je, da je treba prepustiti verjetno vodstvu, da uravnoteži zadeve in na svidenje, pa boste kritizirali vi ali jaz ali kdorkoli. Za vas bo verjetno premalo kulture, za mene bo premalo kaj jaz vem česa, dokumentarnih oddaj in kakšnih zgodovinskih, ampak tu ne bomo nikoli zadovoljni.

Govorili ste o črnem dnevu pred štirimi ali petimi leti. Lepo vas prosim, ali ni bila to ljudska volja? Na referendumu je bil tisti zakon potrjen! Domnevam, da ste govorili o sprejetju tistega zakona, ko ste govorili o črnem dnevu, saj zato na to navezujem. Ko je bil sedaj veljavni zakon sprejet, za mene ni bil črni dan, saj ga je ljudstvo potrdilo, potem je referendumski volja ljudi tudi črn dan ali kaj, če ste mislili na to.

Sicer pa nekdo je pred menoj govoril, da ne bo izzval cel kup replik, o tem, da politiko ven, politiko ven iz RTV! Notri mora biti strokovna, neodvisna, nevtralna, civilna družba. O, bog pomagaj! Če ta civilna družba ne bi imela nobenih zvez s politiko, bi vam še verjel. Ampak, jaz bom v prisposodbi opisal civilno družbo, pa si bom izmislil poslanca, ki se piše Novak, ker ga ni, da ne bi kakšne replike izzval, ima, ne vem, 100 kilogramov, je velik, star okoli 55 let, ima takšno in takšno podobo. Če si ta poslanec da gor masko, še ne pomeni, da je on civilna družba. Ni! Kaj to pomeni? Da skozi civilno družbo uvajate svojo politično opcijo. To je to. Tipičen primer civilne družbe, strašne civilne družbe je olimpijski komite.

Saj to je neka civilna ali kako že, ni državna institucija. In ko je ta olimpijski komite vodil bivši partijski funkcionar, predsednik ene od političnih strank, danes vladajoče, je prišel celo na čelo sveta RTV ali kaj že in to je civilna družba. Oprostite, pardon, mislil sem tu udariti tako kot predhodnica. Glejte, to je torej civilna družba, saj olimpijski komite ni ZK, ni SDS, ni SD, ni nič, ampak to je prebarvana civilna družba. To ni civilna družba, če je bil včasih šef stranke, ne mi to reči. To je de facto dejstvo. To je maska, zaradi katere vi govorite o civilni družbi in na zunaj vse lepo izgleda, vsebine pa ni, v resnici je pa politika. Ampak, žal vaša politična opcija, ne mislim na vašo stranko, ampak na danes vladajoče stranke. To je to. Popolnoma ista zgodba je, popolnoma ista zgodba se vam, če samo z enim stavkom primerjam situacijo, dogaja v sodstvu - samo stavek na to temo -, kjer pač minister predlaga nek nov način imenovanja generalne državne tožilke. Kaj to pomeni? Neodvisni strokovnjaki bodo to izvedli, neodvisne strokovnjake bo on imenoval, pa si bo roke umil in rekel: "Saj nisem jaz tega naredil, ampak je to naredila civilna družba, tisti so to naredili." To ne gre.

In naslednja zadeva, tretji program. Ne vem, kakšna bo končna rešitev v tem zakonu. Ne vem, kaj bo ven padlo. Vendar, de facto, dejstvo je, da ljudje tretji program gledajo, to vidim po odzivih, vi mi lahko verjetno tudi številke poveste, pa boste rekli, da ni ekonomsko upravičeno; ampak de facto dejstvo je nekaj: tretji program omogoča to, da ljudje vidijo, kaj v Državnem zboru je. Tudi danes - prazno dvorano. Na vse mislim. Ljudje to vidijo in je prav, da vidijo. In prav je, da to možnost imajo. Če bomo to možnost nekako zbalansirali, pa da bo gospod Gantar glavni urednik tretjega programa ali kaj bo, pa ne vem, veste -, če bo to prišlo pod parlament. Ampak pustimo se presenetiti. Osebnost sem na stališču, da bi tretji program moral biti tukaj nekje, kot je danes, tako ali drugače, vsebinsko bi nekje tukaj moral biti.

Skratka, verjamem, da bo v nadaljevanju še prišlo do sprememb, ampak žal pa moram opozoriti na tiste dve najbolj kritični točki, kot sem rekel: civilna družba, ne govorite o civilni družbi, tega ni. To je prebarvana politika ene politične opcije. / oglašanje iz klopi/ Seveda je, kakorkoli drugače. In druga zadeva, ne govorimo o krivicah, ker so bile večje krivice narejene nekaterim drugim, ki so sodelovali na tej strani, v naši politični opciji samo štiri mesece, pa že 10 let čutijo posledice. Veste, to pa ni v redu. Seveda je zadeva tukaj nekje in čisto nič drugače. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala.

Gospod Vili Rezman ne bo razpravljajal.

Mag. Franc Žnidaršič, izvolite.

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Nacionalna RTV je javni zavod, ki naj glede na svoje poslanstvo zagotavlja tak nacionalni program, ki bo v dolgoročnem interesu nacije na način, da bo zanimiv za večino državljanov. Kaj v resnici od tega imamo danes? Javno hišo, katere bivši predsednik programskega sveta je ob nastopu funkcije povedal, da o zadevi nima pojma, gledanost nacionalke upada, vodenje je nepregledno, mnogi novinarji so odšli. Mnogim vodjem določenih programov se iz veselja vidi, komu so naklonjeni, namreč, pripravljavcem sedaj veljavnega zakona in tako dalje. Veliko članov programskega sveta je odstopilo, ker niso želeli sodelovati pri oblikovanju takega programa, kot ga imamo danes in ki vodi nacionalno RTV v drugorazredno ustanovo televizijskih hiš v državi. Ni čudno, da so odšli, kajti dejansko je tako, da ljudje vedno rajši gledajo druge programe, čeprav niso naravnani v nacionalni interes, ko gre za kulturo, vzgojo, izobraževanje, dokumentarne programe, umetniške in druge.

Je pa novi zakon bil zato nujen in prinaša določene pozitivne rešitve. Pri tem pozdravljam manjše število članov nadzornega sveta in uprave, ker se bo s tem koncentrirala odgovornost na manjše število ljudi. Prav tako je pomembno, da bo zaostrena odgovornost članov nadzornega sveta, ki - povedano vmes - nikjer drugje še niso do danes pravzaprav nikoli odgovarjali s svojim premoženjem za lumparije, ki so jih naredili. Mislim predvsem na gospodarske družbe v državni lasti, ki so šle po zlu zraven vseh nadzornih svetov, na očeh javnosti, pa ker je zakonodaja taka, če ni dokazanega naklepa, vse skupaj potem propade, čeprav se ve, kako in kaj.

Je pa zame veliko vprašanje, kaj pomeni kombinacija javnega zavoda, ki se bo ukvarjal tudi s komercialno dejavnostjo. Tudi nisem preveč prepričan, da je dobro, da bi si lahko delili neke dobičke znotraj javne RTV. Tudi nisem prepričan, če je dobro, da delavci tam, ko gre za javni zavod, izgubijo status javnih uslužbencev, ne nazadnje, če smo poslanci lahko javni uslužbenci in nas je zadel tisti zakon o plačah v javnem sektorju, potem ne vem, zakaj bi tam smelo in moralo biti drugače.

Je pa ena zadeva, ki me tudi tako rekoč prizadeva, namreč vse te slabosti, ki so postale po zadnji spremembi zakona v prejšnjem mandatu, so znane že nekaj let, pa smo vseeno morali to novelo čakati kar dve leti tega mandata. Upam, da ne zaradi tega, ker je bilo tako veliko strokovnjakov vprašanih, pri čemer tudi ni vseeno, koga sprašuješ. Eni strokovnjaki lahko vidijo v kombinaciji javno-zasebno ali javni zavod-komercialka nekaj dobrega, drugi spet ne. Tako tukaj nisem prepričan, kdo vse je bil vprašan, da je do takšne ponudbe rešitve prišlo. Ampak, ker sem trden, da bo znotraj danes povedanih pripomb in stališč poslanskih skupin na ta zakon, pa v javni razpravi razgrnjenih dilem, ki so odprte, prišlo do določenih sprememb

tega zakona in da ga bomo lahko dodelali, sam zagotovo ne bom tisti, ki bi nasprotoval, da gre zadeva v nadaljnjo proceduro naprej in da naredimo, kar moremo, da bi izboljšali delovanje nacionalne radijske hiše in njen program, da bo gledanost spet večja v splošno zadovoljstvo znotraj javnega in nacionalnega interesa.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.
Besedo ima gospod Bojan Kontič.

BOJAN KONTIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovana ministrica s sodelavci, kolegice in kolegi!

Seveda se najprej zastavlja vprašanje, ali smo zadovoljni z RTV Slovenija, takšno, kot jo danes imamo. Če bi bil odgovor da, potem spremembe niso potrebne. Ker je odgovor ne, so spremembe potrebne, in ta zakon je tudi po moji oceni primerna osnova za nadaljnjo obravnavo, ni pa to zakon, ki bi ga lahko danes brez vsakih sprememb tudi dokončno potrdili. To seveda tudi namen in tega poslovnika ne omogoča. In preden nadaljujem s to razpravo, bi vseeno izrazil svoj protest zoper omenjanje imen, ki ne morejo odreagirati na raznorazne obsodbe, na raznorazno predalčkanje, kam kdo sodi, eden od takšnih je mag. Janez Kocjančič. Res je bil predsednik stranke, še mnogokaj je bil v življenju in ko opravlja funkcijo predsednika Olimpijskega komiteja, je predsednik Olimpijskega komiteja, in takrat ni bil več predsednik stranke. / oglašanje v dvorani/ Ja, Rdeči križ bi vam prav prišel, gospod Gorenak. Poglejte, in neokusno in neumestno je, lahko si vi mislite o komerkoli, kar si hočete, ni pa prav, da takrat, ko nihče ne more odreagirati na izjave, to tudi uporabljate, da ne rečem zlorabljate.

Pravite, da ste depolitizirali televizijo v prejšnjem mandatu. To bi lahko bila šala dneva, če bi jo ocenjevali. Pred časom smo rekli, da mora politika iz gospodarstva, pa smo videli, kako je šla iz gospodarstva, na glavna vrata ven, na stranska pa so nazaj prihajali. To je odhod! Ravno tako je bilo s televizijo, in vrsta takšnih primerov bi lahko našteli. Propaganda za Vlado, če RTV Slovenija dela propagando za obstoječo vlado, potem pa mislim, da sodim med gluhe, slepe in še kam. Ampak, verjamem, da vam tega ne verjamejo ljudje, ki to spremljajo. Če koga kritizira ta televizija, kritizira to vlado, od vsega začetka. Prvi dan so začeli in zgodba se stopnjuje. Ampak, to je njihovo neodvisno početje, jaz vam samo odgovarjam, kar vi trdite - da je navijaška do te oblasti. Zanesljivo ni. Ampak naj počne, za to so uredniki, za to so tam ljudje, ki odgovarjajo za svoje delo. Mogoče res delajo propagando za Vlado, ampak so pozabili, da se je vmes zamenjala, in so bolj naklonjeni oni, prejšnji, pa morda računajo, da tudi prihodnji. Ampak to bodo pokazale volitve, ne tisti, ki odločajo o tem na televiziji.

Temeljni cilji tega zakona, predlagatelj je zapisal: zagotavljanje večje avtonomije javne radiotelevizije, optimiziranje vsebinskega in poslovnega delovanja, uskladitev s pravnim redom EU. To slednje me še najmanj zanima, uskladitev s pravnim redom EU. Za ostala dva cilja si pa želim, da bi ju ta zakon uspešno dosegel oziroma realiziral. Ocena o televizijah in tudi o Radioteleviziji Slovenija je seveda različna. Ko ljudi vprašaš, so nekateri zadovoljni z enim, drugi z drugim, pluralnost je pač prisotna in je tudi prav tako. In tudi televizija mora na to pluralnost odreagirati tako, da zadovolji čim širši krog ljudi in da ne pretirava ne v eno ne v drugo skrajnost. Ampak to je spet stvar televizije, in upam, da bomo s tem pomagali in ne škodili. Vsekakor pa dvomim, da bo ta zakon sam po sebi te zadeve uredil in pomanjkljivosti odpravil, zanesljivo bo potrebnega še kaj več.

Soglašam pa z oceno glede tretjega programa. Zagotovo se pridružujem kritiki, ki jo je bilo slišati v tej dvorani, in pričakujem spremembe zakona na tem področju. Tretji program, kakršenkoli že je v tem trenutku, se seveda da izboljšati. Ne verjamem pa, da je to prava pot, ki je zapisana v zakonu. In tu se strinjam tudi s kritiki iz vrst opozicije. Treba bo resno razmisliti, kako bomo dejansko v tem zakonu uredili tudi status tretjega, parlamentarnega programa.

Ko sem prej v uvodu dejal, da se sprašujem, ali je sedanje stanje dobro, in odgovoril, da ni, je seveda moč to razbrati tudi iz medijev, iz dogajanja v hiši v tem trenutku ali pa v času nekaj mesecev in nekaj tednov nazaj. Direktorja imenuje enkrat svet, drugič sodišče. Saj niti ne vemo več, en dan je en direktor, drugi dan je drugi direktor. In drugi dan, ko je novi direktor, stari direktor na novem mestu, medtem je bil dan, dva nekdo drug direktor, ta stari direktor razveljavi razpise, ki jih je objavil novi direktor. Če to poslušate na Radiu Slovenija, ko objavljajo in potem preklicujejo te razpise, zgleda še bolj komično kot včasih iz našega parlamenta kakšna razprava.

In ko ljudi vprašaš, kako so zadovoljni s TV Slovenija, kot sem dejal, različno ocenjujemo. Toda nekateri pa pravijo, "pa dajte končno že urediti to plačevanje prispevkov glede na to, ali mi ta program sploh gledamo ali ne". Verjetno bo tako kot za elektronsko cestninjenje potrebno elektronsko odčitavanje gledanosti posameznih programov znotraj ponudbe, ki jo posamezni operaterji imajo. To, da ima nekdo električni priključek in je potem samoumevno, da ima tudi televizijo, in je potem logično iz tega sklepati, da gleda tudi RTV Slovenija v tolikšni meri, da za to plačuje prispevek, seveda na koncu vse te logike ostane samo nelogičnost. Ampak zadeva je taka, boljše rešitve v tem trenutku ni. Treba bo pa iskati tudi na tem področju boljše rešitev.

To, kako je bilo v preteklosti in odstopi članov programskega sveta kažejo na to, da zakon, ki je v veljavi

tudi v tem trenutku, ni dober zakon in ga je treba spremeniti. Ko se sprašujemo, zakaj je tako dolgo, leto in pol, trajala priprava tega zakona, zakon je enkrat že bil pripravljen, pa smo ocenili, da ni primeren za nadaljnjo obravnavo, da ni dober. Torej, tudi v tej hiši ne gre vse nekritično skozi. Ni se obravnaval v Državnem zboru, ampak bil je pripravljen, govorilo se je o tem zakonu - in prišel je novi zakon, s katerim tudi nismo v celoti zadovoljni, je pa primerna osnova za to, da ga v drugem branju nadgradimo, tako kot menimo, da je dejansko prav. In zato bom tudi ta zakon danes kot primerno podlago tudi potrdil z glasovanjem, ki bo sicer jutri. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospa Silva Črnugelj me je prosila, da pojasni svojo razpravo.

Izvolite.

SILVA ČRNUGELJ: Ne, samo kratek popravek. Gospod Bojan Kontič je navedel mag., Janez Kocijančič je pa dr. Janez Kocijančič, doktoriral je na pravni fakulteti ...

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospa Silva Črnugelj, hvala lepa. Rekli ste mi, da boste imeli repliko. Kratko je bilo, replika pa ne. Hvala lepa.

Besedo ima gospod mag. Radovan Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi!

Vidim, da je interes za razpravo o tej točki bistveno večji, kot denimo o nekaterih drugih točkah, ko se pogovarjamo, denimo, o gospodarstvu oziroma o reševanju problemov v gospodarstvu. A vendarle, človek dobi občutek, da je treba ob vsaki zamenjavi vlade spremeniti zakon o RTV, narediti kakšno organizacijsko spremembo, in to samo zato, da se lahko zamenjajo ljudje, tako v vodstvu kot novinarji, in vse to pod krinko povečevanja neodvisnosti Javnega zavoda RTV. Če bi temu res bilo tak, in bi se ob vsaki spremembi zakona neodvisnost povečala, bi ta zavod že sedaj bil tako neodvisen, da bi to bilo nemogoče, saj ne bi našli dovolj neodvisnih kandidatov za programski svet, za svet v RTV, za nadzorni svet, za novinarje, za kogar hočete že. Ne bi bilo tako neodvisnih ljudi kot bi bil ta zavod neodvisen po vseh teh izboljšavah neodvisnosti. Žal pa tega občutka, seveda o neodvisnosti mislim, sam žal nimam. Tega detajlno seveda ne bom analiziral, saj lahko zelo hitro pridem na spolzka tla, pa tega ne bi želel početi. Želel bi si iskreno, da bi resnično dosegli nek nivo neodvisnosti, ne pa, da vedno znova zadeve prekladamo z enega kupa na drugi kup, ljudem pa kažemo zlato uro z vodometom. Poleg tega je verjetno v tem tudi največji problem, da je ta zakon tako neuskkljen, kot dejansko je. Še

celo znotraj vlad, ampak to je pravzaprav že utečena praksa, da so zakoni, ki prihajajo v Državni zbor, v zadnjem času popolnoma neuskklajeni.

Pred nekaj minutami smo dobili vsi poslanci mimogrede mail enega od sindikatov, prej je bilo brano od drugega sindikata. Tokrat sindikat delavcev Radiodifuzije Slovenije opozarja vse nas, poslance, kaj vse je bilo kršeno. V petih točkah, morda na hitrico.

Predlagatelj zakona, Ministrstvo za kulturo, ni spoštoval določil sprejetega poslovnika o vodenju usklajevanj v postopku oblikovanja predloga zakona o RTV Slovenija. Točka 2. Vlada Republike Slovenije ni spoštovala sklenjenega dogovora med Vlado Republike Slovenije in sindikati javnega sektorja. Tretja, Vlada Republike Slovenije prav tako ni spoštovala dogovora o ukrepih na področju plač v javnem sektorju za obdobje december 2009 - november 2011, sklenjenega - itn. Četrta, Ministrstvo za kulturo in Vlada nista upoštevala mnenj Službe za zakonodajo Vlade RS in Ministrstva za javno upravo, ki iz navedenih vsebinskih razlogov nasprotujeta obravnavi vsebine predloga zakona. In peta točka itn.

Skratka, zadeva je neuskklajena. Menim, da bi zakon moral biti v prvi vrsti temelj zagotavljanja nekega nivoja neodvisnosti, nepristranskosti, potem pa bi zakon moral omogočati tudi poslovno učinkovitost zavoda. Pa bom na to temo povedal eno svojih izkušenj še iz gospodarstva, ko smo v Lendavi snemali eno od oddaj o surovi nafti. V Lendavo se je pripeljala ekipa še s kombijem, šestih ljudi: kamerman, novinarka, urednica, tonski mojster, ki je držal mikrofona, mojster za svetlobo z reflektorji, pa tisti, ki je držal ponjavo za svetlobo, šest ljudi je prišlo snemat 15 minut oddaje. Po tistem, ko smo to končali, sem vsem skupaj povedal: "Veste, vi morate propasti. Ta zavod mora propasti, ker to preprosto stroškovno ne more iti skozi. To stroškovno učinkovitost, da za 15 minut snemanja neke oddaje pride v Lendavo šest ljudi s kombijem, to ne more biti - v normalni državi, po moji oceni."

Torej, govorimo o stroškovni učinkovitosti in ta zakon bi najbrž tudi to, čeprav je to seveda prvenstvena naloga vodstva in tako naprej, vendar bi tudi v zakonu najbrž morali biti temelji stroškovne učinkovitosti zaznani

Pred nami je zakon, kjer javni zavod spreminjamo v nekaj. V kaj pravzaprav? Saj ne vemo, v kaj. V neko čudno formulo, niti ne v eno, niti ne - skratka, bomo videli, kako bo izpadlo. To se mi zdi neodgovorno. Gre namreč za javno nacionalno televizijo, mi pa se obnašamo tako, kot da bi imeli opravka z dimnikarskim podjetjem. Pa se opravičujem, ne želim nikogar žaliti. Pravzaprav se gremo eksperiment. Meni kot kemiku so sicer eksperimenti všeč, pa vendarle je ta zadeva preveč resna. Ne nazadnje temu eksperimentu nasprotuje več kot 77 % vseh novinarjev v tem javnem zavodu.

Skrbi me nedorečena usoda zaposlenih na RTV, saj po predlogu zakona ne bodo več javni uslužbenci. Na poslance se je z odprtim pismom obrnil tudi sindikat kulturnih in umetniških ustvarjalcev, ki trdijo, da bi izvzem zaposlenih iz sistema javnih uslužbencev pomenil vrnitev v neko staro stanje in s tem prej ali slej tudi zares pokop vsebin, ki, kakor ugotavlja predlagatelj zakona, niso tržno zanimive. To so torej številne umetnostne zvrsti, širok spekter izobraževalnih vsebin, otroške in mladinske oddaje, dokumentarne zvrsti, paleta kulturno-informativnih zvrsti, morda le razvedrilne in športne oddaje ne. To pravijo v sindikatu, tega si nisem jaz izmislil, pa najbrž ne moremo reči, da le-ti situacije v javnem zavodu ne poznajo.

Ne bom se spuščal v število članov sveta RTV, nadzornega sveta, ker se mi pravzaprav upira, ko poslušam, kako bo ta rešitev "oh in sploh", skratka najboljša, najbolj neodvisna, to so sami odgovorni ljudje, sedaj pa so bili sami, da ne bom rekel, kaj - barabe, skratka ljudje, ki niso za ta svet. Dejansko pa je ravno v tem problem neodvisnosti - v številu. Če temu ne bi bilo tako, bi lahko v svetu RTV sedela oba predstavnika manjšin. Ne vidim nobenega razloga, da ne bi mogla sedeti oba. V čem je problem? Tistih nekaj evrov, ki bi jih morebiti dobila zato, da bosta sedela na seji? Ja, pa ne bosta sedela. Sedela bo samo polovica.

Ta zakon pomeni, po mojem mnenju, pa se bomo v prihodnosti prepričali na lastne oči, uvod v ukinjanje tretjega ali če hočete parlamentarnega programa. Upam, da bomo to spremenili vsi skupaj, ker to ni dobro. Ne vem, zakaj bi bilo potrebno ta kanal, ki se je dobro prijel, kjer se dela, po moji oceni, dobro in kakovostno, kakorkoli organizacijsko spreminjati. Se strinjam z gospodom Kontičem, ko je dejal, najbrž se da spremeniti na bolje, zagotovo. Ampak organizacijsko in tako, kot zadeva sedaj funkcionira, se mi zdi popolnoma sprejemljiva. Vsaka zadeva pa se lahko tukaj in tam spremeni na boljše. Tistega, kar je dobro, se pač ne spreminja; dobrega nogometnega moštva, ki prinaša rezultate, se pač ne spreminja. Za božjo voljo, ta kanal pokaže ljudem ali pa informira ljudi o tem, kar mi tukaj počnemo in kaj delamo. Je že res, da včasih bi bilo boljše, da bi se kar sam od sebe ugasnil, ker tisto, kar se dogaja v tej hiši, včasih tudi ni pogledati, ampak ne glede na to, si vsaj ljudje lahko ustvarijo svoje mnenje.

Na koncu naj dodam le še to, da bom sam podprl le takšen predlog zakona o RTV, ki bo pri ustvarjanju in pripravljanju programov zagotavljal spoštovanje človekove osebnosti in dostojanstva, načela nepristranskosti, neodvisnosti in resničnost informacij mnenjskega, svetovnonazorskega in verskega pluralizma ter politične neodvisnosti in avtonomnosti. Ta zakon pa, žal, po mojem mnenju ni takšen. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.
Gospa ministrica Majda Širca, izvolite.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Spoštovani gospod Žerjav, rekli ste, da ste gospodarstvenik in fizik, zagotovo pa niste poznavalec novinarskega dela. Kolega, ne kolega, sploh ne kolega, predstavnika sindikata RTV Slovenija sta lahko užaljena, če slišita, da lahko politik sodi o tem, koliko gospodarno se dela in na kakšen način je prav, da se dela RTV program. Lahko je šest uslužbencev za prispevek, ki traja 15 minut, premalo, lahko jih je preveč. Zagotovo pa politik, ki ni nikoli imel kamere v roki, tega ne more soditi. Zato govorim o tem, kako je nevarno včasih soditi o stvareh, ki jih ne poznamo. Sami ste danes govorili o stvareh, ki jih očitno ne poznate dovolj dobro v smislu, da bi jih dovolj dobro proučili, zato ste pač citirali danes, vidim, z veliko frekvenco prihajajoče dopise tistih, ki ne želijo sprememb na RTV Slovenija, predvsem sindikatov in zaposlenih, dodatno še z dopisi iz delovnih gradiv zakona, ko je nastajal.

Jaz sem govorila in zakon ima to intenco. Do zdaj je ni imel, zato pač se mora spremeniti. Ni prav, da se spreminjajo zakoni na štiri leta. Morajo ostati za večno ali pa za dolgo ali trdno, vsaj dokler jih ne prekosi ali preskoči tehnološki razvoj, ki včasih diktira drugačen tempo razmišljanja. In temu zakonu je diktiral spremembe tudi evropski predpis, ki govori o avdiovizualnih delih novih storitev.

Ampak avtonomija, gospod Žerjav, zdaj se na vas obračam, ker pravite, da ste gospodarstvenik, ki ,recimo, razmišlja o tem, zakaj 6 ljudi tam dela in kuri denar - javni uslužbenci. Če bi bili ne javni uslužbenci, ga mogoče pa ne bi!? Če mislite, da ni potrebno tako delati prispevke; ampak se jih dela, z zahtevno tehnologijo in z velikimi napori - lahko, lahko pa tudi. In to se vedno v sekundah, ki nastanejo vidi.

Ampak govorili smo o avtonomiji. Avtonomija v tem zakonu ne definira našega videnje ali pa vašega videnje, koliko je kakšen prispevek zmontiran, koliko sekund ima, ampak kako je sistem organiziran. Sistem je organiziran tako, da bo bolj funkcioniral, da Vlada, spoštovani sindikati in predstavniki zaposlenih, Vlada se ne vtika v vas. Enega predstavnika poda v nadzorni svet. Enega, enega imenuje! V Državnem zboru so postopki za imenovanje predstavnikov članov sveta tako rigorozni, tudi dolgotrajni, predstavniki sveta bodo morali v Državnem zboru predstaviti svojo vizijo, predstaviti svoje videnje in dožemanje medijev in javnih storitev. Ostali se bodo morali do tega opredeliti, ne gre kar na plonk listke več. Zato je avtonomija. Predati premoženje RTV v last, seveda do tiste mere, ko vendar na določeni točki Vlada mora reči ali da ali ne. Ampak sicer: upravljanje brez tega, da bi hodili po papirje, prosjačili in še kaj drugega delali, trgovali s kom, ne bo več mogoče. Do zdaj se je pač tako delalo. Se pravi, vsaj delček bolj fleksibilnega razumevanja zelo široke in zelo

zahtevne organizacijske strukture, zato jih je pač potrebno malo več, zato tudi to korporativno vodenje, ki zajema trenutno okoli 2 tisoč zaposlenih. Ampak niso samo ti zaposleni. Mimogrede, novinarji se niso tako opredelili kot danes, ko se vsako sekundo že zvišuje odstotek zadovoljstva ali nezadovoljstva s tem zakonom v vaših nastopih glede javnega sektorja. S tem da se organizacijska struktura naredi bolj fleksibilna, pomeni, da je tudi delo boljše. In se ne misli zgolj in samo na zaposlene, ki imajo razmerje redno zaposlenih, ampak opozarjam, da je tu treba misliti še na tiste pogodbeno vezane ustvarjalce programov in imajo, kot vemo vsi, na RTV Slovenija druge in dosti hude probleme.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.
Mag. Radovan Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik, za besedo.

Stavek morda, kar se tiče gospodarnosti, gospa ministrica. Najbrž bi lahko ena oseba držala v roki mikrofona, pa morda še luč, pa bi en manj lahko prišel v Lendavo. Skratka, stroškovna učinkovitost pri takih zadevah je pomembna. Vendar je to banalna stvar, to je zelo banalen primer, ki sem ga navedel. Toda če je razmišljanje takšno in funkcioniranje takšno, je narobe. V gospodarstvu se to ne dogaja. Takšne neumnosti se pač ne dogajajo v gospodarstvu. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.
Besedo ima mag. Julijana Bizjak Mlakar.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Hvala lepa za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovane poslanke in spoštovani poslanci, spoštovana gospa ministrica!

Strinjam se z večino predhodnih razpravljavcev, tistih, ki so predlagali spremembe zakona. Vesela bi bila, če bi v Državni zbor dobivali bolj premišljene zakone, kot je ta, ki ga danes obravnavamo. Ta zakon bi bil namreč predvsem v korist skupine izbrancev, ki bo upravljala, vodila in nadzirala po novem komercialno organizacijo RTV Slovenija, ki ji bo z zakonom zagotovljena finančna varnost tako, da bo prebivalstvo prisiljeno plačevati prispevke zanjo, skupina izbrancev pa si bo lahko večala zasebne zasluške s komercialno dejavnostjo družbe, ki bo v izvoru omogočena z našimi, to je, z javnimi sredstvi. To pa ni tisto, kar smo pričakovali od zakona.

Spoštovani, pričakovala sem zakon, s katerim bi se zagotovila uredniška avtonomija in poskrbelo za strokovno avtonomijo novinarjev. To pa lahko zagotavlja le varnost zaposlitve teh ljudi in nemožnost odpuščanja ključnih kadrov, urednikov, na osnovi političnih razlogov. Tega v zakonu niste zagotovili. Izločitev novinarjev iz javnega sektorja možnost

avtonomnega dela celo zmanjšuje. Pričakovala sem tudi, da se bo z zakonom zagotovilo varovanje javnega interesa, da bodo podrobneje določene naloge javnega zavoda RTV. To v zakonu ni storjeno v zadostni meri. Pričakovala sem tudi bolj opredeljeno odgovornost upravljalcev državnega premoženja, ureditev, ki omogoča okrepljen nadzor in večjo transparentnost poslovanja. Pričakovala sem večji vpliv uporabnikov teh storitev. Tudi ta pričakovanja se niso izpolnila.

Spoštovani! Sedanja ureditev javnega zavoda RTV Slovenija ni dobra. To vemo, da so potrebne spremembe, namreč zaradi tega, ker omogoča politično nastavljanje kadrov in je slabša od tiste, ki je bila pred njo. Prav tako pa je slaba ureditev v predlaganem zakonu. Predlaga se namreč še uzakonitev finančne avtonomije RTV Slovenije, ki bi jo izvajala skupina izbrancev, ki bi imeli to srečo ali pa politične in druge zveze, da bi lahko postali člani nadzornega sveta, ali sveta zavoda, ali uprave nove RTV Slovenije. Zakon bi tej skupini privilegiranih omogočil z javnimi sredstvi izvajati komercialno dejavnost za lastni žep. Ne le za izvajanje javne službe, temveč za večanje zasebnih zaslužkov z izvajanjem komercialne dejavnosti v zavodu, ki smo ga ustanovili zato, da bi ta deloval le v javnem interesu. Zakon namreč predvideva, da se iz komercialne dejavnosti RTV Slovenije plačujejo nagrade in večajo dohodki članov nadzornih svetov, uprav, svetov in zaposlenih. Uzakonja torej zgrešeno odločitev vlad, ki so z uredbami omogočili tiho komercializacijo javnih zavodov. Zaradi pohlepa po večjih zasluškah, ki je običajno sopotnik komercializacije, bi se s tem zakonom razvodenila javna RTV kot nepridobitna institucija, ki je ustanovljena in bi morala delovati le zaradi javne in ne zaradi zasebnih koristi. Vsak dodaten zaslužen evro z dejavnostjo, ki ne sodi v sklop dejavnosti javnega pomena, bi se zato moral v tej instituciji, tako kot to velja za nepridobitne institucije v svetu, porabiti le za izvajanje javne službe. Plače in nagrade pa bi morale biti odvisne od kakovosti javne službe in ne od komercialne dejavnosti, kot je to predlagano v predlogu zakona o RTV Slovenija. Javni zavodi že dolgo časa vzbujaajo apetite mnogih lobijev in kapitala. Imena nekaterih promoterjev komercializacije in privatizacije javnega sektorja, ki jim nekatera ministrstva slepo sledijo, so znana. Ti želijo spremeniti javne zavode v šolstvu, v zdravstvu in drugod v komercialne gospodarske družbe, tipa sui generis in jih nato tudi olastniniti.

Ta zakon ni prvi tak primer. Spomnimo se predloga zakona o zdravstveni dejavnosti, s katerim je bivši minister za zdravje Borut Miklavčič prav tako nameraval iz javnih zdravstvenih zavodov ustvariti komercialna podjetja, prav tako finančno samostojna in praktično brez vpliva uporabnikov zdravstvenih storitev. Ta zakon je bil sprejet brez konsenza s sindikati in julija ga bomo obravnavali v Državnem zboru. Tudi o tem zakon bi bilo uporabnikom zapovedano le obvezno

plačevanje dejavnosti teh novih komercialnih podjetij, finančno samostojni zavodi pa bi postali tržno usmerjena podjetja. Novi menedžerji, nadzorniki, upravljavci in tudi zaposleni teh komercialnih podjetij bi si delili zasluške iz komercialne dejavnosti, ustvarjene z javnimi sredstvi, celo v času, namenjenem javni službi, in na pacientih, za katere bi morali sicer poskrbeti v okviru redne plače iz javnega zdravstva. Kako hitro se lahko v tako organiziranem podjetju sui generis, kot je predlagano z zakonom o RTV Slovenije, pozabi na javni interes, kadar so v igri zasebni zasluški, kažejo primeri lekarn. Od tem prihajajo opozorila farmacevtov, da so za večje dobičke danes prisiljeni prodajati zdravila, ki so v škodo zdravja uporabnikov, zato da si ustanovitelji uprave in zaposleni lahko delijo denar iz tržne dejavnosti. Pa tudi v aktih lekarn in v zakonu o lekarniški dejavnosti ne manjka lepih besed o javnem interesu in o večji učinkovitosti. Toliko o lepih besedah in o dobrih namenih, ki jih je tudi pri zakonu o RTV Slovenija polno s strani predlagateljev in podpornikov zakona, ki pa so vsebinsko prazne in brez stvarne podlage. Predlog o tako imenovanem komercialnem podjetju sui generis je eksperiment, ki mu v svetu ni enakega, takšne oblike ni nikjer v primerljivih državah, takšne pravne oblike tudi ni v naši zakonodaji. Sprejetje tega zakona bi imelo dolgoročno slabe posledice za izvajanje javnega interesa na področju javne RTV. Opogumilo bi tudi promotorje komercializacije in privatizacije v zdravstvu, šolstvu in drugih delih javnega sektorja, omogočilo bi ravnanje v neskladju z javnim interesom in bi vodilo k razkroju socialne države na področjih, kjer so izvajalci javni zavodi.

Zato takšnega zakona ne morem podpreti.

Ker pa bo verjetno sprejet, lahko upam in upam, da se bodo stvari, na katere danes opozarjamo v tej razpravi, še bistveno spremenile.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala.

Besedo ima gospa Alenka Jeraj.

ALENKA JERAJ: Hvala za besedo.

Saj tukaj skoraj ni kaj dodati, gospa je bila zelo izčrpna. Jaz bi za vse tiste, ki ste se v svojih razpravah obračali na zakon, ki zdaj velja in ki je bil pripravljen v času naše vlade, in je bilo izrečeno, da nismo nikogar nič vprašali - v bistvu je dosegel največje možno soglasje, ki ga je lahko dosegel: bil je potrjen na referendumu. Tako, da smo vprašali kar vse ljudi, ne samo tiste, za katere vi mislite, da bi jih lahko. To najprej, ker je bilo kar nekajkrat rečeno tudi drugače.

Toliko stvari je, da človek sploh ne ve, kje bi začel. Nekaj stvari je bilo že izpostavljenih. Tudi sama bi jih želela nekaj, predvsem zato, ker od prvotnega besedila je

zakon res doživel nekaj sprememb, nekaj popravkov. Pravite, da ste upoštevali pripombe - nas zanima, kdo jih je dal in katere ste upoštevali. Govora je bilo sicer res veliko, ampak človek ima občutek, da smo predvsem preko medijev izvedeli, kaj ni v redu, ne samo mi, tudi drugi, da so lahko potem na to dajali pripombe.

Pomislike, to je bilo že omenjeno, je imela tudi zakonodajno-pravna služba Vlade, tudi Ministrstvo za javno upravo, mislim, da jih še vedno ima v zvezi z zaposlenimi na RTV, ampak do tega še pridemo.

Torej, nekaj stvari je bilo popravljenih in lahko rečemo, da so v redu. Recimo, mandati s 7 na 5 let. Kar nekaj pa tudi ne. Še vedno ostaja neka dikcija, ki je bila v razpravi večkrat omenjena, torej, da bo predsednik republike predlagal predstavnika, torej na predlog verskih skupnosti in na predlog manjšin, da bo vsakokrat predlagal po enega. Ne vem, če je to ravno delo predsednika republike, ne vem, kje bo našel čas, ko se ukvarja z arbitražnim sporazumom in tem, kdo bo naš arbiter in tako naprej, ampak najbrž je bil tudi on vključen v pripravo in je predlagal, da to zaupamo njemu. Mislim, da to ni dobro in da to ni naloga predsednika - vemo, kaj predsednik dela. Tudi ne vem, če ne posegamo ali ne prejudiciramo kakšnih zadev, ki jih imamo zapisane v ustavi, kar se tiče predsednika republike.

Da je zakon naletel na velik "ne" mnogih - od sindikatov do mnogih že naštetih organizacij, institucij in podobno. Mogoče tega niti ne bi ponavljala, pač pa to, kar je večina že povedala - torej, uveljavljamo neko novo formo, neko novo pravno osebo, ki je sploh ne poznamo, niti ne moremo vedeti, kakšne bodo rešitve. Ne samo da je mi ne poznamo, še celo druge države je ne poznajo. Saj smo bili pogosto inovativni, ampak ne vem, če je tukaj ravno na mestu. kajti, zakonodaja oziroma rešitve so iz različnih zakonov, nekaj bomo po zavodih, nekaj gospodarskih družbah, nekaj po drugi zakonodaji urejali in najbrž, če je toliko različnih aktov in različnih stvari, ki naj bi urejale enotno materijo, bomo zagotovo naleteli mnogokrat na protislovja, nekje se bodo stvari izključevale in podobno. Seveda je potem posledično temu vedno financiranje, kako potem to nadzorovati, kaj je tisti javni del, kaj je tržni del. Mi vemo, da nismo preveč uspešni tudi z institucijami, ki jih imamo, nadzorovati določene stvari, tukaj bo še veliko večja zmeda in bo stvar še veliko težje nadzorovati.

Problem je zame tudi tretji program, ki ga predlagate, da gre parlamentarni televizijski program pod Državni zbor. 56. člen pravi, "Državni zbor lahko omogoča informiranje", se pravi, lahko ga tudi ne. In mi smo že imeli takšne zakone, kjer je pisalo, da šole lahko organizirajo prehrano, pa je niso, ker če nekaj "lahko" in se ne "mora", se tega po navadi ne naredi. In najbrž se bo tukaj zgodilo podobno. Takšne zadeve, kot so "lahko" v zakonu, so zagotovo zelo

problematične, ker potem stvar lahko je, lahko pa ni. In to po moje v zakon ne sodi. In potem tudi ti zaposleni, ki bodo urejali ta parlamentarni kanal oziroma program - kaj bodo: zaposleni v Državnem zboru, bodo javni uslužbenci ali kaj bodo? Najbrž nima smisla nekaj takšnega zapisati, brez da bi vedeli, na kakšen način bo to dejansko funkcioniralo.

Zdaj, omenjeno je bilo kako hudo dobro bo to, če bomo imeli manjši programski svet oziroma svet. Kar nekaj strokovnjakov pravi, da če kje, bi to moral biti prostor za razpravo in bi to morali biti ljudje, ki zastopajo različne interese in bi jih morali tudi zastopati. Se pravi, v zakonu zapišemo, "da morajo člani sveta svoje delo opravljati neodvisno in nepristransko ter da morajo skrbeti izključno za interese organizacije RTV Slovenija". Halo, ali niso civilna družba, pa interes ljudstva in javnosti? Ne, oni bodo skrbeli za to, da bo interes RTV neomadeževan. Mislim, to je skregano z vsako logiko, ker so tam tudi zato, ker so člani nekih interesnih skupin, ki jih bodo predlagale, in je normalno, da bodo zastopali njihove interese. Poleg tega, da smo že vsi, celo ministrica, ugotavlja, da je postopek izvolitve predlog in bo trajalo in trajalo, preden bomo nekaj skupaj spravili, bi se najbrž bilo treba vprašati, če je to pravi način in stvari narediti drugače. Tudi najbrž ponavljanje glasovanja lahko pomeni kakšne zlorabe, ampak, recimo, da se to pri nas ne dogaja.

Podobno je tudi z upravo. Zdaj bomo prešli na 5-člansko upravo. Ministrica je rekla, da pri programskem svetu in tudi sicer se ustvarja neka megla, nihče ni odgovoren. Ja, če jih bo namesto 3 5, bo še več megle in še manj bomo vedeli, kdo je za kakšno stvar odgovoren in kdo mora kaj narediti. Pa še gre za funkcionarje oziroma vodstvene delavce, ki po navadi niso slabo plačani. Najboljše, da naredimo kar 10, pa jih bomo imeli nekaj spet med tistimi najbolje plačanimi. Ne glede na to, kar se zdaj pojavlja tudi v medijih v zvezi z odpravninami, tudi če bi imeli 10 članov uprave RTV, najbrž ne bi dobili takšne odpravnine, kot jo je dobil Kramar, tako se nam ni treba bati, da bo kakšen problem. Mislim, da s petčlansko upravo pretiravamo. Tudi ne vem, kaj ta trenutek lahko predlagatelji zakona tričlanski upravi očitajo; in to bi že pričakovali, če gredo v takšno spremembo.

Potem imamo v 36. členu kar nekaj stvari; da bo dejavnost javne službe financirana iz državnega proračuna. Kaj zdaj to pomeni? Se bo RTV prijavljal na razpise ali kako bo to videti? Ker vsak, ki koristi državna sredstva, se mora po navadi prijaviti na razpis, poročati in tako naprej oziroma so določena neka merila in kriteriji, na kakšen način sploh lahko kdo dobi taka sredstva. Tako bi verjetno tudi o tem morali še kaj reči.

Zdaj, nekaj vas je že povedalo, da svet delavcev predlaga, da bi najprej bil sprejet zakon o medijih, ravno imamo v postopku tudi zakon o filmskem centru, ki bo neke

stvari drugače urejal. Ker se to vse skupaj dogajal, lahko seveda pride do nekih stvari, ki jih bomo uredili v tem zakonu, pa v tistem bodo urejene drugače in podobno. Nekatere je skrbelo oziroma ste rekli, da ste nad novinarji presenečeni. Nas kar naprej presenečajo, smo že navajeni, nimamo težav s tem. Ampak očitno vas presenečajo zato, ker se pač ne strinjajo z rešitvijo, ki ste jo prinesli. Sindikat pravi, da so se pet let pogajali, na ravni zavoda vodili pogajanja, jih končali s podpisom aneksov h kolektivnim pogodbam, s tem začeli uporabljati nek celovit sistem, pregleden plačni sistem, kakršnega RTV še ni imel. Zdaj ste jim pa napisali v 57. členu, "o spremembah pogodb o zaposlitvi uprave z reprezentativnimi sindikati RTV Slovenija vodi socialni dialog". Se pravi, spet se bomo pet let pogovarjali o tem, kakšne plače in na kakšen način bodo imeli plače. Verjetno imamo vsi toliko ali pa imajo vsi toliko časa, da to počnejo. Če smo pač neko stvar postavili, jaz vedno pravim, da je treba odpraviti tiste stvari, ki niso dobre ali ki bi lahko bile boljše, ne pa zadeve obrniti na glavo in začnemo vse od začetka.

Nelogičen je odnos med svetom in nadzornim svetom. Namreč, svet imenuje generalnega direktorja, razrešil ga bo lahko pa kar nadzorni svet. To je precej nelogično, ker verjetno, če se pač tisti, ki bodo v svetu, ne bodo v najboljših odnosih z nadzornim svetom, se to lahko zgodi dan po tem, ko nekdo imenuje direktorja, ko svet imenuje direktorja, ga drugi dan lahko nadzorni že razreši. To verjetno ni v redu in tudi po navadi tisti, ki imenuje nekoga, ga tudi razrešuje. Ne vem, zakaj je tukaj taka rešitev. Mogoče, ker že imate imena nadzornikov in vsega. Ampak na ta način se te stvari ne delajo in najmanj kar je, kažejo na neko nelogičnost, ki bi jo mogoče nam lahko bolj obrazložili.

Še enkrat, kakšen status bodo imeli novinarji. Vi pravite, da ne bodo več javni delavci, oni bi bili javni delavci, so ugotovili očitno, da je to v redu. Državna služba je najboljša služba, smo včasih poslušali. Verjetno se bo treba usesti pa pogovoriti, če hočemo priti do neke rešitve, ki bo za večino sprejemljiva. Upam, da bom na kakšno od mojih vprašanj dobila tudi odgovor ali pa kakšen komentar. Tudi bi pričakovala, da mi poveste, v čem je problematičen 29-članski svet in v čem bo zdaj ta 15-članski boljši. Ministrica je rekla, da bo večja odgovornost. Odgovornosti po navadi s številko ne dobiš, ampak je predvsem pomembno, da so tam ljudje, ki so odgovorni, in da je zakonodaja tako napisana, da se je ne da z leve in z desne preHITEvati in obvoziti in narediti stvari po svoje.

Seveda ne bom glasovala za tak predlog zakona, bomo pa verjetno zadeve amandmirali in predlagali kakšne spremembe, čeprav se ključnih stvari verjetno ne da spreminjati.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Andrej Magajna.

ANDREJ MAGAJNA: Lep pozdrav vsem navzočim!

Bom poenostavil. Obrazložil bom, zakaj menim, da predlog zakona o RTV ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Gre za razhajanja v temeljih. Ne za to, kaj se da še popraviti in česa se ne da. Morda bom imel zaradi tega tudi kritike v koaliciji. Moram reči, da ni bilo zaenkrat nekih pritiskov na mene, bili so seznanjeni z mojim stališčem. Vendar se tudi zavedam, da sem tukaj v parlamentu nadomestni poslanec in da me morda nekega dne ne bo več. Vendar ne morem mimo tega, da ne bi izpostavil svojega stališča, tako pomembna zadeva je to. Zakaj je tako pomembna? Ta zakon bo izjemno pomemben konceptualen, vzorčni primer, torej usoden tudi za status vseh drugih zakonov. Saj ni nastal tu, gospa Širca, v tej zadevi okoli RTV, nastal je v univerzitetnih krogih, tam so dobili idejo o avtonomnih zavodih. In o tem bom danes polemiziral in tudi razložil, o čem polemiziram. Slučajno je prišel zdaj na vrsto tu, potem ko smo ustavili zakon o zdravstveni dejavnosti, ki se ga je tudi v podobni obliki hotelo uveljaviti - princip avtonomnih zavodov.

Tako imenovana modernizacija javnih zavodov gre namreč v smeri hibridnih modelov, kjer se križata javna in tržna dejavnost, to je pridobitna oziroma komercialna dejavnost. Pa da se spet ne bi razumeli narobe, nič nimam proti, da RTV izdaja cd plošče, pa da kakšen dober prenos trži in ga proda drugemu TV omrežju, drugemu kanalu - zakaj ne, in da tudi del arhivskega gradiva, celotnega arhiva ne bi smel, trži in pridobi nekaj sredstev za to. Sem pa proti, in to odločno povem, proti nagradam tem izvajalcem, ki že tako ali tako prejema plače. In to je poanta, zakaj vpeljujemo avtonomijo, tako imenovano avtonomijo.

Namesto krovnega zakona o javnih zavodih - pogledjte, gospa Širca, še to bom povedal, zdaj polemiziram z vami, vi ste delali doktorat s tega področja, jaz sem pa študiral filozofijo, pa potem socialno delo. Vi imate več znanja, več vednosti o tem področju. Sem pa tudi politik in malo poznam ozadje, kaj se dogaja s temi zadevami. Ne nasprotujem, ne omalovažujem tega dela in tega navora, ki ste ga na ministrstvu vložili. Ogromno dela je bilo in zakon ima številne izboljšave. Sem pa odločen nasprotnik avtonomije javnih zavodov in bom zagovarjal status javnih zavodov, takega, kot je bil, z določenimi modernizacijami, spremembami, ki so nujne. Najprej bi pa potrebovali krovni zakon. Krovni zakon pa bo očitno prišel kasneje, predstavljal pa bo verjetno sintezo praks - "dobrih" sem izpustil, ker se narekovajev ne vidi -, torej, "dobrih" praks, recimo, ki pa bodo že legalizirane. To se pravi, samo sinteza tistega, kar zdaj delamo skozi ta zakon. Najprej se je sporna reforma komercializacije in privatizacije javnih zavodov, žal pod zastavo levice, poskušala uveljaviti skozi Miklavčičev zakon o

zdravstveni dejavnosti, sedaj pa, kot je bil tam proces začasno ustavljen, preko zakona o RTV. Dolgoročni projekt modernizacije javnih zavodov, ki se bo, upam, da ne, pa verjetno se bo, danes uveljavil na tem področju, se bo jutri prikradel na področje šolstva, znanosti, izobraževanja, kulture. RTV mora ostati javni zavod; da, javni, z okrepljenim nadzorom ustanovitelja na vsebinskih področjih in večjim vplivom uporabnikov.

O avtonomnosti lahko govorimo le v povezavi s strokovno avtonomnostjo. Od česa naj bo avtonomen ta novi javni zavod? Od nadzora ustanovitelja, pa morda avtonomen od kritike uporabnikov, tistih, ki plačujemo to naročnino,? Od česa torej avtonomen? Predlaganega statusnega preoblikovanja v finančno avtonomno komercialno družbo, ki bi jo državljanji obvezno financirali, organi družbe pa bi si dohodke s tržno dejavnostjo izplačevali, ne bi smeli dovoliti. Odklanjamo torej ureditev, ki spreminja javni zavod v sui generis, komercialno gospodarsko družbo. Kritičen sem do modela finančne avtonomije uprav, ki jih oddaljujemo od vpliva ustanovitelja, predvsem pa od vpliva uporabnikov, gledalcev, javnosti. Z avtonomijo si bo uprava zavoda še povečala možnost prostega, avtonomnega poslovanja, razpolaganja z družbenimi sredstvi. Omogočeno bo tudi netransparentno poslovanje, kot ga poznamo povsod tam, kjer se mešata javna in tržna dejavnost v modernem konceptu zasebnega in javnega partnerstva. Vemo pa, kam to pripelje. Javni in tržni del se bosta vedno bolj prepletala. Pridobitna dejavnost se je v obliki nagrad prelivala v zasebne žepe - kakšen strah, saj tega ne bo, pravite. Jaz pa pravim, da bo. Izvajala se bo v javnih s pomočjo javne opreme, z javnimi sredstvi iz naročnine. Sporne so torej nagrade izvajalcem, ki so že tako ali tako plačani za svoje delo, ne nasprotujem pa, da so določene storitve in produkti plačljivi in se s pridobljenimi sredstvi izboljša finančni položaj zavoda. Ne nasprotujem tudi stimulaciji za dobro opravljeno delo v vseh segmentih, predvsem v izvajanju javne dejavnosti. Nasprotujem pa izplačevanju nagrad, ki bi se izvajale iz višine dobičke tržne dejavnosti.

Vpliv politike ostaja - zakaj? Pravzaprav morda je bil edini zakon, ki je omejeval vpliv politike, predhodne temu, sicer se je tudi tam preko civilne družbe ... O čem mislim. Gre za imenovanje članov sveta. Ob sprejetju sedaj veljavnega zakona smo nekateri kritizirali ureditev, po kateri so prav vsi kandidati, ne glede na to, katera sredina jih je izbrala, šli skozi potrjevanje parlamentarne večine. Bil sem celo malo zaveden, ko so mi rekli, da je bilo to v vseh dosedanjih ureditvah, ni res. Poglejmo predhodno, tej sedanji, bomo videli, da so subjekti, ki so predlagali, mnogi od njih, avtonomno predlagali svoje predstavnike. Subjekti, ki predlagajo, bi morali imeti avtonomno pravico - tukaj pa ni avtonomije, očitno - določanja svojih predstavnikov v svet zavoda. Ob razpravi o številu članov in kdo vse jih lahko

predlaga, ostaja torej prezrt način končnega potrjevanja. Za to gre, kdo jih končno potrdi? To je instrument politike. Vsi kandidati, tudi po tem predlogu, gredo končno skozi politični filter, kar pa ni bilo značilno za prejšnji sistem. Instrument političnega vplivanja torej tudi v tej ureditvi ostaja.

Status zaposlenih. Odstop od statusa javnega zavoda v tako imenovano posebno sui generis ureditev postavlja pod vprašaj tudi status zaposlenih. Negotovi so, ne vedo, kaj bo. Obljube so sicer zelo lepe, vendar pozabljamo, da imamo zakon o delovnih razmerjih. Na to bi se morali sklicevati. Že zdaj bi bilo vse v redu, če bi spoštovali delovnopravna razmerja, če bi inšpektor za delo tudi malo bolj pogosto obiskal ta zavod. Bom povedal primer, najprej je prišel na zavod s študentsko napotnico, potem dve leti s pogodbo za določen čas. Sledila je podjemna pogodba. Potem ko je tudi to bilo predolgo, so razmišljali, če bi še kakšno napotnico kje našli študentsko. In tako se marsikaterim podaljšuje. Ne potrebujemo nobenega novega statusa, potrebujemo pa spoštovanje delovnopravne zakonodaje, in to že danes.

Sem za to, da ohranimo javni zavod v vseh svojih funkcijah in pristojnostih. Načeloma tudi sicer zakon govori, kaj mora, tudi ta verzija zakona, kaj mora vse ohraniti, svoje poslanstvo. Multikulturalnost - zelo pomembna zadeva za manjšine, zelo pomembna in za vse narodne skupnosti, ki so. Širitev duha, obzorja - to smo vse slišali. To so deklarativne stvari, vendar ob avtonomiji določenih centrov moči pa dvomim, da bo to poslanstvo dejansko ohranjeno. Vedno bolj se bo usmerjalo v komercialno tržno dejavnost.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Pavel Gantar. Se opravičujem, predsednik. Ministrica je želela besedo.

DR. PAVEL GANTAR: Vedno hoče besedo pred menoj.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospa Majda Širca, izvolite.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Ne bi vzela besede, ampak zdi se mi vseeno že pri vaši kolegici predgovornici, gospe Julijani, se mi ne zdi prav in je nepošteno, da obvisijo v zraku tako težke besede, ali pa, kot da bi govorili jaz o enem zakonu, vi pa o drugem zakonu. Mislím, da poslanke in poslanci morate in moramo biti odgovorni in brati tiste in zagovarjati zakone ali pa jim nasprotovati, ki so na mizi in jih prebrati. Zato, spoštovani poslanec in poslanka Julijana, res nekako mimo govorite, ko govorite o tem, da ni definiran javni interes in da je tukaj kakršnakoli nevarnost pred komercializacijo. Ne velja poenostavljati in v komercializaciji videti tisto, kar je nujno delo, ali zavoda ali gospodarske družbe, ampak zagotovo pa javne RTV Slovenija. Ima dejavnosti, ki se morajo stimulirati in ki so tržne dejavnosti, izposoja materiala,

recimo, predaja orkestra v določenih delih, predvsem pa ekonomskopropagandna oglaševanja, ki smo jih ohranili, kajti to so vendar pomemben vir dohodka RTV hiše in na nek način zagotavljajo tudi določeno, kakorkoli že gledamo, avtonomijo, ker če tega prihodka ne bi bilo, bi se moral povečati prihodek iz proračuna. Kajti, težko bi verjela, da bi lahko bremenili s prispevkom in zvišanjem prispevka še ostale vse, ki spremljajo RTV Slovenija in imajo aparat.

Zato zakon o delovnih razmerjih, seveda, saj velja za vsakega, ki je v delovnem razmerju. Torej, si hodimo mimo.

Avtonomija. Prvič se zgodi, da smo pet članov od 15 potrdi Državni zbor na zelo transparenten, odgovoren in tudi zelo preverjen način.

Moram povedati še nekaj. Da ti strahovi pred komercializacijo ne smejo nestimulirati razvoja sektorja. Če RTV Slovenija - in posname ogromno dobrih dokumentarnih filmov, jih naredi zgolj samo za predvajanje na svojem programu in se ne trudi, da jih potem posreduje še kam naprej, jih še komu proda, jih še kje plasira, jih poda v igro za nagrade ali kakorkoli, se trudi za njih, to na nek način, po vsej verjetnosti se boste strinjali z menoj, ni komercializacija, ampak je trud za plasiranje zagotovo dobrega programa.

In ker ste se toliko ukvarjali s strahom pred komercializacijo, če je kaj, ali bomo morala desetkrat danes ponoviti neko načelo, ki se še ni uveljavilo do sedaj in ki je najvišji možni garant za to, da se spoštuje nekaj, kar se spoštuje. Ni inšpektor za delo, ki bo hodil tukaj, tudi ni naš inšpektorat, ki izda globo, če se ne spoštuje samih kvot. Še enkrat ponavljam. Če se javni interes za zagotavljanje avdiovizualnih vsebin neodvisnih producentov lastne produkcije in tako naprej, kar se veže na kulturo, gospod Magajna, takrat mora uprava iti. Iti! Konec! To je največja točka lahko zagovarjanja javnega interesa. Zato prosim: ne samo tako, da jaz govorim o enem, da vi berete nekaj drugega.

Mislím, da lahko izrečete ob tem tudi zadovoljstvo, da smo ob prvem predlogu branja osnutka znotraj javne predstavitve mnenj upoštevali, malo jih je bilo sicer, ki so me podpirali, vaš predlog in predlog vaših kolegov izvenparlamentarnih strank, da se oglaševanje oziroma delež v volilni kampanji spremeni v prid zahtevam neparlamentarnim strankam z možnostjo dvotretjinskega pristajanja na RTV Slovenija v predvolilno kampanjo.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Replika Andrej Magajna.

ANDREJ MAGAJNA: Hvala lepa.

Res malo govorimo eden mimo drugega. Že ko sva se predvčerajšnjim srečala, ste mi naštevali, kaj je vse smiselno tudi na nek način tržiti, pa bi jaz tudi še naštel nekaj zadev. Zakaj ne bi dober dokumentaren film predali tudi

drugim? Res govorimo eden mimo drugega. Čemur pa sem danes oporekal, pa je to, da si bo nekdo, ki je tam javno zaposlen, za to še plačeval nagrade. Nagrade so sporne. Tukaj je jedro problema. To ste pa obšli to, o čemer sem govoril. Nagrade so sporne, ne o tem, da bo del arhivskega gradiva, ali pa, da bo nek prenos, ki ga je RTV Slovenija naredila, tudi tržila preko drugih televizij. Zakaj ne? Nimam temu nič proti, smo si jasno. Nič ni treba mi naštevati, kaj je vse dobro. Sporne so nagrade redno zaposlenih ljudi. Bom pa povedal primer iz zdravstva, ko gospod Marušič, preden je nastopil, ko je prišel na zavod, kjer je tudi delal in so tam tržili neko aparaturo, pa se ni vedelo, ali to tržijo v svojem rednem času ali to tržijo v popoldanskem času, nič se ni vedelo, vse je bilo zabrisano, plačo so dobili pa še nagrade zaradi tiste aparature. Ko jim je pa rekel, da naj pridijo v soboto delat nadure na tej aparaturi, jih pa ni bilo, ni bilo več interesa.

Upam, da smo se sedaj razumeli.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Gospa Julijana Bizjak Mlakar.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Hvala lepa.

Delno je pojasnil že kolega Magajna, kaj je bilo mišljeno z nepridobitnostjo. Nepridobitnost ne pomeni, da ne smeš delati nič drugega, ali pa, da bi moral še celo zastoj delati. Ne gre za to. Gre za to, da motiv, da dobičkonosni motiv, ki ga vneseš v neko institucijo, spremeni cilje institucije; in to se dogaja pri nas in dejansko tisti, ki ste zakon pripravljali, verjamem, da ste se zelo potrudili, ampak vseeno bi se lahko povprašali, zakaj je BBC nepridobitna organizacija. Zakaj je URF nepridobitna organizacija. Torej, kaj je pravzaprav tisto, zaradi česar drugod ne dovolijo, da bi se javni interes izničil zaradi tega, ker bi se v to organizacijo vnesel motiv dobičkonosnosti in bi se začelo opravljati neko drugo dejavnost. To se pravi, da je potrebno - torej, ko se nek zakon pripravlja, je treba natančno proučiti, kaj je razlog, da nekje drugod, drugje, kjer želijo zaščititi javni interes, da pač uporabljajo druge oblike in da ne gredo kar tako nepremišljeno oziroma brez da bi imeli kakšno podlago, neke nove oblike, kot je ta oblika, ki je nikjer praktično ne poznajo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospa ministrica Majda Širca. Izvolite.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Tako razmišljanje se mogoče lahko nevarno kam usidra v javno mnenje in zato ga moram popraviti. Namreč, gospa Julijana, kot prvo, osebe javnega prava, samostojna oseba javnega prava nepridobitnega značaja se imenuje bodoča RTV Slovenija, kot ga definira ta zakon. Se pravi, da so nepridobitne organizacije že sedaj. Financirajo se 3/4 iz RTV prispevka. Delček iz ekonomskopropagandnih in

drugih, seveda, tudi prihodkov. V bistvu je to nepridobitna dejavnost, nič drugačna - seveda v drugačnih oblikah in okvirjih kot BBC, ampak BBC ima tudi tako imenovano grdo pridobitno dejavnost. To je največja založniška hiša v Angliji z izdajanjem vsebin, ki jih delajo te grde pridobitne dejavnosti. Mislím pa, vsi njihovi servisi, World servisi itn. Ravno tako ORF okviru dejavnosti, ki jih opravlja kot javno službo, ravno tako ni namenjeno proizvajanju dobička. In tudi RTV Slovenija že danes in jutri seveda to ne more biti. Je pa res, da tudi obstaja popoln nesporazum, ki ga posredujeta na nek način v eter, okrog teh dobičkov, ki jih bodo sedaj zaposleni na račun presežka prihodkov nad odhodki pridobili v prihodnje. In da razjasnimo enkrat za vselej to vprašanje, kako je s temi dobički.

Vse, kar, recimo, s prodajo zelo uspešnega filma, če sva midva, gospod Magajna, vzela to za primer, velikih iztržkov, pa da bi se določeni prispevki kopičili in bi bil prihodek večji. S tovrstnim presežkom prihodka nad odhodki je treba najprej vložiti v javno dejavnost in v javno službo. Ko je leta čista, poravnana, nobene izgube, ničesar, šele potem si lahko zaposleni delijo 10 % dobička. In šele ob tem si lahko uprava oziroma nadzorni svet deli tisti delček dobička.

Verjamem, te številke so smešno nizke, če bi jih preračunali v vrednosti, ki so bile v letu 2009.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospa Julijana, to bi bila po moje replika na repliko, na pojasnilo, ki je bilo dano. Še želite besedo? To je replika na repliko. Lepo prosim, sprejmite, da nimate več besede.

Dr. Pavel Gantar, izvolite.

DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Ministrica, moja strankarska kolegica, moram povedati, tudi moja prijateljica, me je nekako brez potrebe omenila v svojem prvem nastopu in zdaj se skoraj moram oglasiti, čeprav sem se nameraval izogniti, izviti in današnjo razpravo "prešpricati", čeprav sem prijavljen. Ker mi ne preostane drugega kot to, da povem nekaj besed, bom govoril o sami temi, pretežno o sami temi, in to je, o parlamentarnem programu.

Tretji odstavek 3. člena pove, kaj RTV v okviru javne službe zagotavlja, tu ni več parlamentarnega programa. Vse lepo in prav, zakaj pravzaprav ne. Video- in digitaliziran avdiosignal na izhodu te hiše, vsakdo, ki pride mimo, vsak komercialni ali javni servis ta signal lahko pobere in ga emitira v skladu s pravili, ki so, v svojih omrežjih in ga pripelje do uporabnikov, na televizijske ekrane ali kamorkoli drugam. To je možno, takšna rešitev je možna, čeprav je ne zagovarjam. Vendar ministrica to utemeljuje z novimi storitvami. Nekaj se, kot je sama omenila, spoznam na te nove storitve, ne bom vam predaval, ampak vseeno. Nove storitve temeljijo na novih digitalnih tehnologijah proizvajanja,

editiranja, torej oddajanja in sprejemanja ne samo televiziji, ampak na celi vrsti aparatov, šare, ki jo nosimo po žepih, telefonih, iPodih in vseh mogočih stvarih. Skratka, tisto, kar je tu novo, je digitalno oddajanje, ki sprošča frekvence in omogoča, da samo znotraj enega poola, ene frekvence tako rekoč danes emitiramo vse sedanje in vse bodoče zamišljene programe, če vzamemo stvar resno.

Se pravi, kar je bilo nekoč omejena dobrina, to danes ni več. To je vsekakor vedno možno. Toda tisto, kar je problem, niso ne nove storitve ne stare storitve, pač pa preprosto vprašanje, nove ali stare storitve - vseeno, ampak ali je parlamentarni program javna služba, javni servis ali ne. Ali je to, kar ta hiša govori, sprejema, nekaj takega, kar je v javnem interesu in je prav, da gre v javni servis. Oddaje o zajčkih, o lutkah so javni interes - podpišem. Vse te stvari, recimo, okrogle mize, so javni interes - tudi podpišem. Ali to ni javni interes? Če ni javni interes, o tem bomo konec koncev odločali tu, bomo pač povedali, ali takšen program bo ali ne. Ali je točno tak dober, kot je, ali ni, je drugo vprašanje. In zato to ni povezano z novimi storitvami, ampak z opredelitvijo, kaj je javni servis v tej hiši. Oddaja Na zdravje - je, prenašanje sej nacionalnega parlamenta pa ni v tretjem programu. Zdaj, dobro, verjetno bi se 80 % ljudi s tem strinjalo in bi rajši gledali oddajo Na zdravje kot oddajo iz parlamenta. O. K., ampak to ni edini kriterij določanja javnega interesa. O tem se bomo pogovarjali.

Če sprejmemo to, navsezadnje vsakdo lahko pobere video-avdio signal na izhodu te hiše, vprašam ministrico, kaj, zaboga, dela v tem zakonu 56. člen, "Državni zbor lahko omogoča, informira javnost o svojem delu preko posebnega televizijskega programa, ki deluje znotraj Državnega zbora in je namenjen neposrednim prenosom sej Državnega zbora". In celo to nam pravi, da moramo zagotoviti dostop do vsebin najmanj z 90 % prebivalstva, RTV Slovenija pa nam širokogrudno zagotavlja tehnične možnosti za prenos navedenega programa. Zakaj RTV Slovenija? Bo mogoče kakšen komercialen ponudnik znotraj tega poola, ki bo, zaenkrat je samo eden, bo mogoče boljši. Zakaj bi potem pri RTV to vzeli?

Skratka, če pravite, da parlamentarni program ni javni program - dobro, recimo, da tako pravite - ni problema. Kaj hočete vi s 56. členom nam ukazovati, kaj bomo tu notri delali mi? Da lahko naredimo svoj program?! Mi lahko naredimo to, kar mi hočemo, in bomo tudi sprejeli. Ta člen mora iti ven, ministrice! Takoj, čim prej! Ta člen nima kaj početi! Mi se lahko pogovarjamo o tem, ali bomo delali, ali bo parlamentarni program tak, kot je, ali malo drugačen, del javnega servisa - legitimno vprašanje, tudi ob novih storitvah in teh možnostih, ki so in se o tem lahko pozdravljamo, ta člen pa mora iti ven. Jaz vam zdaj povem, zelo enostavno, ljubeznivo povem to: zdaj bom v prvem branju zakon "spustil skozi", bom glasoval za ali pa se vsaj vzdržal, odvisno od jutrišnje volje, predvsem pa

pravim, da nikakor ne bom glasoval za zakon, če bo ta člen kakorkoli preživel drugo ali tretje branje. To pa zdaj povem javno in odkrito in na glas. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.
Besedo ima dr. Andreja Črnak Meglič.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ: Spoštovani gospod podpredsednik, ministrica s sodelavci, kolegice in kolegi, lep pozdrav tudi v mojem imenu.

Veliko je bilo že rečenega danes, pa vendarle naj začnem s tem, da pravzaprav tematika, ki jo danes obravnavamo, vsekakor spada med tiste, o kateri se vsi nekako izrekamo, saj smo gledalci javne televizije in imamo o tem svoje mnenje. To, kar moram pohvaliti, je dokaj široka in demokratična javna razprava, ki je potekala tako v krogu strokovne javnosti, civilne družbe tudi v tem parlamentu, in zaradi tega je tudi prvotno besedilo zakona, ki smo ga prejeli, močno popravljeno in v večji meri upošteva te različne interese. Skratka, zdi se mi zelo pomembno, da se poudari ta demokratični proces, v katerem je zakon nastajal oziroma še nastaja.

Druga stvar, ki se mi zdi resnično pomembna. Bodimo formalisti in pojdemo in pogledajmo posamezne člene. In dejansko, ko pogledamo strukturo posameznih sestavnih delov upravljanja tega javnega zavoda, začeni pri svetu, številke jasno kažejo, da se povečuje avtonomija javnega zavoda. In da se predvsem v svetu povečuje vloga uporabnikov, to se pravi civilne družbe. Posebej bi pozdravila to, da niste spregledali vloge nevladnih organizacij, društev je v Sloveniji 22 tisoč in kar dvema reprezentativnima organizacijama ste omogočili možnost, da kandidirajo svoje člane. Mislím, da je to precedens, to se je verjetno zgodilo prvič v tem slovenskem prostoru, navkljub temu da vsi v civilni družbi priznavamo tako veliko in pomembno vlogo.

Drugič, število zaposlenih, ki so predstavniki svojih kolegic in kolegov v svetu, se poveča na 20 %. Tudi to se mi zdi izredno pomembno. Da ne govorimo o drugih elementih civilne družbe, ki so zastopani v tem svetu. Podobno se mi zdi pomembno tudi to, da je v nadzornem svetu vloga, ki pripada imenovanju tistih s strani Državnega zbora, manjša in da pravzaprav tudi Vlada imenuje samo enega predstavnika. Toliko o avtonomiji. Seveda pa avtonomija je vedno tudi rezultat stvarnih razmerij, ki se bodo seveda uveljavila v samem procesu upravljanja in odločanja.

Tretja stvar, o kateri bi želela reči nekoliko več, seveda z malce širšega vidika. Dejstvo je, da je Slovenija leta 1992 sprejela Zakon o zavodih. Iz ust samih pripravljavcev tega zakona sem slišala, da so vsi menili, da bo ta zakon predstavljal neke vrste kratkoročno prehodno fazo v delovanju javnih zavodov, kajti v veliki večji meri je omejil avtonomijo organizacijam posebnega družbenega pomena,

kakor smo jih imenovali prej; to se pravi tisto, kar je bilo na področju družbenih dejavnosti. Avtonomijo njihovega upravljanja, poddržavil v njihovo premoženje in tako naprej. Skratka, menili, da je to nekaj prehodnega. Po 18-ih letih se ta togi okvir že kaže kot anahronizem. In to, kar Slovenija potrebuje, je ena celovita razprava o tem, kaj je pravzaprav nek nov razvojni model upravljanja javnih zavodov; oziroma tudi znotraj javnih zavodov ne obstaja zgolj ena skupina, obstaja skupina, ki bo še naprej v pretežni meri financirana iz javnih sredstev, in skupina, ki lahko poleg opravljanja javne službe pridobiva sredstva tudi na trgu s trženjem dejavnosti, seveda vse na neprofitni način.

Mislím, da je s tem zakonom narejen nek pogumen korak v razmisleku, kako te stvari urediti. Jaz sama sodim v tisto skupino ljudi, predvsem zato, ker Slovenci smo nagnjeni k predalčkanju, da potrebujemo razpravo o tem, da se pripravi enoten krovni zakon, pri katerem se bi pogovorili o teh stvareh in se pogovorili o tem, kakšne naj bi bile razvojne smernice na področju sedanjih javnih zavodov. No, recimo, da nekaj vem o tem, glede na to, da tudi predavam menedžment v neprofitnih organizacijah. Tako pozdravljam tudi to jasno ločitev funkcij posameznih organov upravljanja in tudi to, da se na nek način omogoči ljudem, ki so zaposleni v sedanjem javnem zavodu, da pridobijo večjo avtonomijo. To pomeni izstop iz sistema javnih uslužbencev.

Zelo pozorno sem prebrala, kar so napisali sindikati. Torej, samo približno polovica zaposlenih se je izrekala. To ni nujno reprezentativna polovica, to je tisto, kar si moramo najprej povedati. Najbolj pa me je zbadlo v oči to, da jih ni prepričalo zagotovilo iz 57. člena Predloga zakona, ki sicer na papirju zagotavlja ohranitev vseh pridobljenih pravic do sklenitve novih aneksov, ne zaupajo pa v kakovosten socialni dialog med zaposlenimi in upravo. Katastrofa! To se pravi, da ne verjamejo niti v lastno moč.

Jaz se strinjam, da je Virantov zakon omogočil RTV, da je naredil sistem veliko bolj pregleden, ga uredil in tako naprej. Zdaj smo do te faze prišli, ampak sigurno ne bo šel razvoj v bistveno slabšanje tega, ampak jaz pričakujem tudi, da v nadgrajevanje.

Še eno stvar bi predlagala. Torej, v 5. členu tretji odstavek je napisano, kako se varuje javni interes. Morda razmislek, ali je ta kvantitativen element, uprava se odstavi v primeru, da ne dosega tega kvantitativnega kriterija, zadošča ali bi razmišljali morda še o kakšni dodatni varovalki javnega interesa.

In še naslednja stvar, ko govorimo o tem znamenitem 46. členu, morda v razlagi, v nadaljnji razpravi pridite s številkami, da demistificiramo te bajne vsote, ki se bodo prelivale v žepe uprav in tako naprej, čeprav v tem členu silno jasno piše, da najprej so zaposleni tisti, ki imajo nekaj od tega, potem uprava in šele nazadnje nadzorniki.

Skratka, gre v korist zaposlenih, zato da se jih tudi stimulira, dajmo si jasno in glasno povedati, če pač pridobivamo večji prihodek, zakaj ne bi del tega bil tudi rezultat, se ne bi odrazil tudi v naših mesečnih prihodkih. In to se mi ne zdi popolnoma nič spornega. Dejstvo pa je, ko ta člen prebereš, da morda dobiš kakšno predstavo o nekih bajnih vsotah, ki se bodo delile in kaj se bo z njimi dogajalo. Zelo pomembno se mi zdi tudi to, da je zelo jasno ločena bilanca prihodkov, ki se ustvarja iz javne službe, in prihodki, ki se ustvarjajo s komercialno dejavnostjo. In to, da je najprej treba pokriti vse, kar gre iz javne dejavnosti, šele potem se lahko pogovarjamo o kakšni drugačni delitvi.

Skratka, zdi se mi, da je ta razmislek, v kakšno smer ta javni zavod naj gre, sui generis in tako naprej in bog pomagaj, tako je poimenovan, jaz mislim, da potrebujemo resen, strokoven dialog o tem, kako se posamezne statusne oblike imenujejo, ker sicer bo dejansko prihajalo do tega, da se bodo iz konteksta iztrgale še mnoge druge dejavnosti in iskale svoje rešitve. Mislim, da pač v tem prostoru potrebujemo ta dialog.

Na koncu še o tretjem programu. Rekla bi, da tretji program se je v Sloveniji razvijal na zelo specifičen način, popolnoma drugače kot v tistih državah, ki ste jih opisali v sami obrazložitvi zakona. Če se je drugače razvijal in če se je na nek način prijel, potem bi morebiti razmislek o tem, kaj z njim storiti, ne bil samo stvar, bom rekla, nas, poslancev, ampak bi morebiti naredili tudi neko analizo, anketo ali kakorkoli tudi med zainteresirano javnostjo, pa naj tudi oni povedo, kaj mislijo o tem tretjem programu. Seveda, za nas poslance je značilno, pač mi se radi tudi kdaj pa kdaj pogledamo in vidimo, kako se odražajo naše razprave. Vendar pa, če smo že zastavili svojo specifično pot pri uveljavljanju tretjega programa, preverimo, ali je ta specifična pot dobra, koliko ima podpore, in potem razmišljajmo o inovativnih rešitvah.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospa ministrica, želite besedo? Izvolite.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Hvala lepa za zanimivo razmišljanje, še posebej za tisto, ko je prebrala med vrsticami zadržke samih novinarjev in nezaupanje v svojo lastno moč pri pogajanjih z vodstvom, če bi šlo za novo kolektivno pogodbo.

Drugače, kar se tiče tretjega parlamentarnega programa, takšno stališče, ki je bilo pridobljeno, pa ne bom rekla, da sta to rating in gledanost, ker pač nista dovolj relevantna podatka, ampak ne samo analize, ki interpretirajo druge prakse, predvsem po Evropi, tudi stališča vseh naših svetovalcev so šla v drugačno smer. To niso moja stališča,

ampak so šla v drugačno smer, kjer se ... V redu - je to lahko posredovano, v redu, če je posredovano uporabnikom in uporabnicam, ampak vendarle na drugačen način, kot je to zdaj; z drugačnimi stroški, ki jih nosi, bom rekla, ustvarjalec programa, v tem primeru Državni zbor, in preko nosilcev, ki jih sodobna tehnologija na drugačne načine lahko distribuira.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Besedo ... Gospe Cvete Zalokar Oražem ni. Ribiča ni. Posedela ni. Trofenika ni. Potočnika ni.

Gospod Zorn, izvolite, imate besedo.

ALEKSANDER ZORN: Hvala lepa.

Spoštovana ministrica, imam tri pripombe.

Prva je ta, ko ste govorili o strahu, da nekako nismo pripravljeni na novo ustanovo sui generis, takšno, ki bi bila hkrati javni zavod in hkrati gospodarska družba. Moram reči, da ne gre za strah in ne gre za pogum, gre za to, da takšne institucije v slovenski zakonodaji ni in da jih ne boste kar tako "nekam vtaknili", če rečem neposredno, ampak bo treba spremeniti na kupe zakonov, da bo ta nova gospodarska organizacija, ta hibrid sui generis lahko funkcioniral. Kajti, treba bo spremeniti tako rekoč vse. Mi ne vemo, po kakšnem principu in po kakšnem zakonu bo lahko pobiral naročnino: ali kot javni zavod ali kot gospodarska družba. Kot gospodarska družba je zavezana profitu, sicer je karitativna družba. Se pravi, da bo morala nekaj storiti zaradi profita. In, ali bomo dajali vsi svoje naročnine družbi, ki dela profit? Ali imamo kaj od tega? Ali dobimo del tega profita tudi mi? Ali vlagamo v to družbo? Skratka, to vaša televizijo, ki je seveda hibridni zavod sui generis in gospodarska družba in je tako rekoč, če sem neposreden, "bukovo železo", boste morali vtakniti v takšno zakonodajo, ki je nimamo. In to je velikanski problem.

Druga stvar. Zelo ste se spustili v mojega kolega, ki je govoril, da bi lahko šest ljudi delalo oziroma da šest ljudi ni treba, da dela 15-minutno oddajo. Moram vam povedati, da prihajam od filma, kjer lahko 30 ljudi dela 5-sekundno oddajo, če z njo kaj zasluži - to je reklama po navadi; in da ne gre za to. Ampak vseeno bo pa sindikat - ki ste jim laskali, sedaj so pa že odšli - za to, da bi zavarovali vseh tistih šest, ki nosijo kable, pa eden snema. Moram vam povedati, da morate sindikatom povedati, da boste s tem svojim javnim zavodom, ki je gospodarska družba, postavili vse na glavo. Vse pogodbe bo treba spremeniti. Vse! Kajti, spremeni se socialno zavarovanje, zdravstveno zavarovanje, plače, spremeni se malica, spremeni se odmor, spremeni se "štempljanje" v službi, draga moja, če je to gospodarska družba. Jaz sem to doživel. Doživel sem spremembo kulturne institucije v delniško družbo in vem, kaj to pomeni. Vse pogodbe in vsi pogoji za delo bodo spremenjeni in postavljeni na glavo. Povejte to sindikatom.

Povejte jim! In se bo preverjala tudi izobrazba še enkrat znova, kajti postavili se bodo kriteriji, kdo bo za kaj poklican. Tako je to. In pridobljene stvari bodo veljale ali pa ne.

O vsem tem so govorili tudi moji kolegi iz socialne demokracije, celo bolj ostro kot jaz, zato vam moram povedati, da te panožne pogodbe imajo spodnji limit in zgornji limit. Tudi to poznamo iz neposredne svoje osebne prakse. Kajti, najprej vam ponudijo panožno pogodbo takšno, ki ima spodnji kriterij najnižjo plačo, možna je pa mnogo višja. Čez dve leti ste vsi na najnižji plači, ker je še zakonita. To je panožna pogodba in to je gospodarska družba in do tega boste prišli.

Za konec morda še nekaj besed. Veliko besed ste potrošili tudi za preteklega predsednika sveta in zdajšnjega generalnega direktorja oziroma bivšega in zdajšnjega. Ne razumem, zakaj se toliko tiče zakona. Ne razumem vas oziroma vas razumem, gre za to, da se jih odstrani oziroma da se generalni direktor odstrani. Ne bom padel v to, da bi branil njegovih 50 plač, kajti to se mi zdi strahotno. Ampak moram vam povedati, da ste zelo neučakani. Dva meseca in pol ima za to, da se mu izteče mandat in potem ne dobi nikakršne odpravnine. Zakaj ga skušate na vsak način odstaviti dva meseca in pol prej? Zakaj? Človek je vendar delal profit. V preteklih štirih letih je naredil profit iz organizacije, ki je imela vsako leto milijonsko izgubo.

In še nekaj. Ali meče ljudi na cesto? Ali ni ubogljiv pri programu? Kaj dela narobe, prosim? Zakaj se ga hočete znebiti? Črnoledi napovedovalci pravijo, da so posli že razdeljeni in da mora oditi, ker so ljudje nestrpni. Morda, ne mislim tako! Pa vendarle, krivi za teh 50 plač, ki naj jih dobi, ste vi, kajti to je kazen, če ga odpustite predčasno in pod krivdnimi razlogi.

Danes je nekdo primerjal sodišče, ki ga je vrnilo nazaj, in svet, ki ga je razrešil. To ni primerjava. V pravni državi je sodišče tisto, ki odloča. Zato moram reči, da je to grda kampanja in da ga pustite tam, kjer ne, pa vas ne bo prav nič stalo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želite besedo, gospa ministrica? Izvolite.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Da vzamemo še enkrat šolsko znanje, v tem primeru natančno prebiranje predloga zakona. RTV Slovenija je samostojna pravna oseba javnega prava posebnega kulturnega in nacionalnega pomena. To ni gospodarska družba. Še enkrat, gospod Zorn: RTV Slovenija je samostojna oseba, pravna osebna javnega prava, posebnega nacionalnega in kulturnega pomena in ni gospodarska družba; se pravi ne veljajo izključno - ali kakorkoli. Ne strašite!. Saj ni treba nikogar strašiti, saj smo odrasli ljudje. Ne strašite, kako bodo sedaj ljudje na cesto šli, prosim. Pojdite do konca

zakona, pridite do 57. člena, ki smo ga uskladili skupaj s sindikati, in preberimo, kaj pravi. Nič na cesto, nič ne na novo učiti, nič na novo izpit delati, nič na novo na note gledati. Ampak nepretrgano se nadaljuje plačevanje nezmanjšanih premih prostovoljnega dodatnega pokojninskega in zavarovanja vseh zaposlenih v RTV Slovenija - kot prvič. To je ta določba, ki govori o tem, kaj se na poti do novih pogovorov in definicij razmerja znotraj zaposlenih in vodstva, na poti do nove kolektivne pogodbe zgodi. Nobena kršitev, nobena cesta, nobene zmanjšane plače in tudi nobenega preverjanja znanja; razen tistega, kar je pač treba narediti, kar nam Vlada nalaga vseskozi in moramo poročati, kaj je bilo: ali deviacija, ali pač kakšnih težav, ali napak, ali karkoli pač že znotraj preverbe plač po tako imenovanem Virantovem zakonu.

In še naprej, ta 27. člen, ki je res tik pred koncem, ampak pridite do njega ali pa začnite brati od tukaj nazaj, ob uveljavitvi tega zakona, zaposleni na RTV Slovenija ostanejo na delovnih mestih, na katerih so bili na dan uveljavitve tega zakona, njihove pogodbe o zaposlitvi pa ostanejo v veljavi. O spremembah pogodb o zaposlitvi, uprava z reprezentativnimi sindikati - tako so tudi sindikati sami prelagali, da napišemo in prav so imeli - RTV Slovenija vodi socialni dialog. Tako ni korektno, da se straši sedaj 2 tisoč ljudi pa še vse ostale, kot da bo jutri mrk na ekranu, če bo ta zakon sprejet, zaradi tega ker je toliko strahov pred tem, kako in kaj in kje bodo plače.

In še, gospod Zorn, generalni direktor Anton Guzej ni generalni direktor, ampak je vršilec dolžnosti; mandat mu je že davno potekel, želi imeti ga še naprej, si ga je izbral, ga ima, verjetno ga bo zahteval še malo, omogočili ga bodo še malo, če bodo hoteli. Ne vem, kaj je tako ljubega, slastnega na tej ... Dobro, res, visok plačni razred je veliko, mislim, lahko prideš na njega tudi, če rečeš, da ne poznaš RTV Slovenija itn. - po tistem zakonu in po tistih pravilih. Ampak, pač, se oklepa te in mu je to tudi v teh razmerah, kakršne so, dano, da je kljub temu da mu je mandat potekel, je še zmeraj direktor; ampak še obnoviva znanje: gospodarska družba to ni. Tam, kjer so neznanke, se uporablja zakon o zavodih, je referenca, se napotuje vseskozi k zakonu o zavodih. In kot tretje, uslužbencem se, dokler ne bodo prišli do nove kolektivne pogodbe oziroma do novega dogovora, ne bo nič zgodilo, kar bi ogrozilo nam in njim dosednji način bivanja.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Ste želeli repliko, gospod Zorn.

Izvolite.

ALEKSANDER ZORN: Hvala lepa.

Začniva pri koncu. Gospa ministrica, preveč se ukvarjate z generalnim direktorjem, v. d. direktorjem. Danes se

ukvarjamo z zakonom. Jaz sem to omenil zato, ker ste dvakrat po deset minut govorili o njem. To je neumnost in nepotrebno in tukaj smo zato, da delamo kaj drugega. Tudi vi, gospa ministrica, bi se lahko ne ukvarjali direktno s konkretnimi stvarmi v RTV Slovenija. To je prvič.

Druga stvar, o takšni obliki gospodarske družbe, ki to ni, pa takšnem javnem zavodu, ki to ni, ki je prvi v Sloveniji, se da "naložiti" karkoli. Ampak tega ni, zato vi lahko govorite karkoli, jaz vam povem samo, da je sestavljen iz gospodarske družbe in hkrati iz javnega zavoda, pa ga lahko imenujete na šest različnih načinov.

Tretjič, s sindikati ste sodelovali. Ja, mi imamo od vseh sindikatov protestna pisma. Kako ste sodelovali? Danes in včeraj smo jih dobili. Niste sodelovali in nimate soglasja. Toliko. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Besedo ima mag. Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik.

Gospa ministrica, s sodelavcema nimate več časa za odgovore, zato bom skušala razpravljati tako, da ne bom izzvala vaše želje po dopolnjevanju ali po repliciranju moji razpravi.

Po naravi sem velika optimistka in verjamem, da je z dogovarjanjem mogoče odpraviti marsikateri sporazum, politiki bi pa tako ali tako morali graditi na dogovarjanju. Ampak ob tem konkretnem predlogu zakona sem pa o uspehu dogovarjanja nekoliko zadržana, pa bom skušala povedati, zakaj. Tako kot ob sprejemanju prejšnjega zakona nisem uspela razbrati, kaj si zaposleni v javnem zavodu posebnega kulturnega in nacionalnega pomena mislijo o tem, kako bi bilo mogoče javno službo ali javni servis kar se da uspešno izvajati, se bojim, da bom tudi zdaj ostala brez tega dela sogovornikov. Tisti del odgovorov, ki jih pa dobivam, pa gredo največ na vprašanje statusa zavoda oziroma tega subjekta posebnega kulturnega in nacionalnega pomena in na status uslužbencev. In od kod še ta moj zadržek? Poglejte, ko smo 17. marca obravnavali neko besedilo, ki je imelo status osnutka predloga zakona in so v tistem tekstu res bile nekatere stvari drugače zapisane, se je do tega predloga marsikaj izčistilo, marsikaj spremenilo in smo dobili jasne formulacije, tudi te, o katerih je ministrica večkrat govorila, kaj definicija pomeni, kaj pomeni ta definicija in postavitev v zakonu vizavi članka in stališča dr. Rada Bohinca v Pravni praksi in pomislekov nekaterih, ki še vedno vztrajajo pri tem, kot da je rešitev v zakonu postavljena tako, kot da bo RTV gospodarska družba. Pa ni tako postavljeno. In zdaj, kaj je bilo takrat rečeno. Tule imam magnetogram in sem si poiskala razpravo gospoda Jožeta Skoka, njegov podpis sem namreč tudi na eni od teh pošt našla, in tam je bilo govora o

tem, da bi med zaposlenimi morali narediti anketo o tem, ker so stališča tako zelo različna. Kako se potem dogovoriti in najti, če zaposleni z enotnim glasom ne govorijo, kako potem tako rešitev prepeljati ali pretvoriti v zakon? In zdaj, ko berem to pismo, ki smo ga dobili od Koordinacije novinarskih sindikatov RTV Slovenija, je v tistem drobnem tisku, ne v boldiranih, ne v okrepljenih številkah, povedano, da je odgovorilo 51 %. Za anketo je to razmeroma dober odstotek odgovorov, vendar če je to reprezentativni vzorec, če so rezultati obteženi in tako naprej. Ampak tisto, kar me je bolj zbudilo, je to, da je bila anketa opravljena med 8. in 10. junijem. Torej nekaj, kar je bilo napovedovano že v marcu, da bi se moralo zgoditi in da bi morali pravzaprav z anketo povprašati, se je zgodilo v neposredni bližini obravnave zakona v Državnem zboru. Rezultatov ne bom komentirala, ker so se jih nekateri že dotikali. Rezultati oziroma odgovori so razpršeni. Stanje od 17. marca do 10. junija se ni spremenilo, ni enotnega odgovora. Meni je zelo žal, ni ga. Kako potem najti tako rešitev, pod katero se bodo vsi podpisali in rekli, to je usklajeno med socialnimi partnerji in ministrstvom.

Veste, jaz bi z velikim veseljem rada pritrdila vsem tistim, ki hočejo zdaj povedati, da je stanje na RTV med zaposlenimi glede plačnih razmerij in glede statusa zaposlenih zadovoljivo, da ne rečem dobro. Če ne bi na tem odboru obravnavali ravno na pobudo enega od sindikatov, in naš odbor za kulturo, šolstvo, šport in mladino je bil neke vrste mediator v razreševanju spora med pogodbenimi novinarji, med vodstvom zavoda in ministrstvom, zato da smo razrešili tista vprašanja, ki so se začela glede pogodb in razmerij razreševati že na sodišču. Jaz sem takrat prisluhnila sindikatom zaradi tega, ker so rekli, da ne more sodišče opravljati na javnem zavodu kadrovske politike. Torej, je bilo treba kdaj tudi o kakšnih stvareh se pogovarjati. Ne nazadnje smo vsako leto obravnavali poročilo nadzornega odbora, da ne govorim o tistem, kako so bila stališča korigirana, kaj vse je bilo mogoče takrat slišati in, ne nazadnje, je eden od urednikov umetniškega programa povedal, da se sredstva za kulturne programe znižujejo. Jaz pa razumem, da ta predlog zakona nalaga vodstvu spoštovanje deležev posameznih vsebin v javnem interesu, med katerimi jaz seveda najraje gledam kulturo. Če je tako, potem se čudim, da ne najdemo skupnega jezika pri izčiščevanju besedila v tistih točkah, kjer bi morebiti nekateri še radi videli dodatno varovalo.

Ampak zdaj glede programa in glede vsebine. Ja, gospod Jerovšek je iztrgal iz mojega predstavljanja mnenja Poslanske skupine Socialnih demokratov tisti del, ko sem rekla, da bo programski svet postal spet oblikovalec programa. Mora postati nekdo oblikovalec programa. Če se prav spomnim, je podpredsednik ali v. d. podpredsednika zdajšnjega strokovnega sveta odstopil zato, ker se strokovni svet premalo ukvarja s programom. Ne bom zdaj brskala po spominu, kaj vse bi o sejah

programskega sveta vedela povedati, marsikaj od tega je tudi zapisanega. Ampak stvari niso take, da bi lahko rekli, da se gledalke in gledalce, poslušalke in poslušalci vidiijo in identificirajo s programom, ki jim ga nacionalna RTV daje.

Zdaj še tisto, saj je razumljivo, da mi kot politiki v glavnem razmišljamo o informativnem programu. Javni servis mora poskrbeti za to, da je nacionalna institucija temeljna posredovalka informacij v informativnem programu in če bi se to do zdaj v dobri meri in v obsegu in kakovosti uresničevalo, potem te informativne vsebine v tretjem parlamentarnem kanalu ne bi bile potrebne, zato ker bi morale biti v prvem in drugem programu, ki glede na gledanost, pardon na pokritost teritorija s signalom, zagotavljajo to možnost. Ampak, če greste gledat, kaj si vprašani v anketi z reprezentativnim vzorcem pravzaprav želijo in katere vsebine pogrešajo, je zelo zanimivo, ne pogrešajo informativnih vsebin, ampak vse druge: znanost, kulturo in še druge vsebine, tudi šport nekateri pogrešajo. Vprašati bi se morali, tudi zaposleni, oprostite, na RTV, zakaj gledanost teh informativnih vsebin pada. To smo pa že povedali, kako je s temi rečmi.

Sama bi se tretjega parlamentarnega kanala še na enem mestu dotaknila. Samo še prej, preden se tega dotaknem, naj povem, da se mi je v tej javni predstavitvi mnenj zdelo zanimivo tudi to, da je predstavnik drugega sindikata, mislim, da delavcev radiodifuzije, tako, mimogrede navrgel, da "če se ne bomo dogovorili, bo pa referendum". Tako, mimogrede. Dobro, saj se lahko tudi na ta način pogovarjamo o stvareh, ampak mislim, da bi morali najprej vsi, pa zlasti tudi zaposleni, poskrbeti za to, da bi sledili temeljnemu cilju: kakovosti javni servis.

No, in hotela sem navesti glede tretjega parlamentarnega kanala še eno stališče, s katerim se popolnoma strinjam, ga je pa povedal, mislim, da gospod Miran Lesjak, ki je takole nekako postavil situacijo: javno predstavitev mnenje prenaša tretji parlamentarni kanal, ampak to, da danes na tretjem parlamentarnem kanalu nastopam, ne pomeni, da nastopam v mediju. Namreč, kaj je značilno za medij? Medij posreduje uredniško oblikovane vsebine, zato hvala, gospod Zorn, ker ste me videli kot spikerico na tretjem parlamentarnem kanalu, tako kot jaz tretji parlamentarni kanal vidim, spikerica ni potrebna, pa tudi režiser ni potreben, zaradi tega, ker pritrjujem tistim, ki menijo, da je vloga tega, da dobi gledalec/gledalka najbolj celovito informacijo, neposreden prenos brez uredniških posegov. Zaradi tega, ker ko zdaj gledam kakšnega od teh prispevkov na tretjem parlamentarnem kanalu, so to izseki iz tega, ki nekoga, ki gleda to, pritegnejo. Zdaj, ali je to res zvezano s takšno vsebino, da tisti, ki samo to vidi, si res lahko ustvarja objektivno predstavo o tem, kaj se je na odboru dogajalo, je pa druga zgodba.

Seveda bom ta zakon v prvem branju podprla. Pričakujem, da bomo še kaj rekli in da bo... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Še gospa ministrica, nekaj sekund je še na voljo. Če želite besedo, ste na koncu seznama.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Mislím, da je po današnjem dnevu in stališčih, ki ste jih podali z različnih vidikov, treba odpraviti kakšen dvom, kakšno ne najbolj natančno branje, kakšno pojasnilo še podati in morebiti kakšen popravek narediti v smislu, da bi imeli tudi na ta način bolj zgrajen in konsistenten zakon, ki pa ima dobre osnove, da to postane res dober zakon.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo.

Ker pa čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati.

Vidim roke, zato odpiram prijavo.

Vas bom upošteval. Štirje po 5 minut. Izvolite. Oziroma najprej je gospod Gorenak.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Časa je dovolj, replicirali boste tudi lahko in zato naslednje.

V osnovi nimam nobene težave s tem, da ta zakon spreminjamo. Nekdo je rekel, da kak star zakon kdo zagovarja, osebno nimam nobene težave in prav je, da se spremeni tam, kjer je to potrebno.

Pa vendarle, naj se dotaknem nekaterih razprav in nekaterih trditev. Ministrico sem spraševal, kaj dela gospod Saša Veronik. Odgovora ni, saj odgovor vsi vemo - kuha in se s tem preživlja v neki rubriki neke revije. To so posledice za njegovo sodelovanje v 4-mesečnem delovanju Bajukove vlade. In to krivico mu je naredila levica, ne desnica. Levica, vi ste takrat postavljali šefe. Ampak ta krivica traja 10 let, Mirjam Muženič nima nobene krivice, ker namesto v studio A sedi v studiu B in ni nobenih težav, za mene ne in ne "šimfati" sedanje vodstvo. Sicer pa, veste, v medijih na splošno oziroma o RTV je treba reči tudi to, gospod Kontič je prej govoril, kako strašno težavo ima z RTV, ker samo "šimfa" Vlado - približno tako je bilo slišati in / nerazumljivo/. Jaz nisem imel z RTV pa njihovim poročanjem nobene težave, ko sem bil državni sekretar v kabinetu predsednika vlade Janše, in nimam nobene težave danes. Torej sem bil blizu vlade ali vladi ali poziciji - nobene težave nimam z njimi. Sicer pa naj vas spomnim na mnenje gospe Mance Košir, priznane komunikologije. Ona je rekla nekoč tako: "Vloga medijev je, da kritizirajo

vlado, ampak morajo kritizirati vse vlade." Bajukovo so pa ubili. Glejte, to je problem. Torej, če je RTV danes kritičen, pa če je včeraj bil kritičen, to meni zadošča in je prav, da je temu tako, samo vi morate to spoštovati. Res pa je, da ogromno let niste bili tega navajeni in imate težavo, če kakšen novinar kaj kritičnega reče čez vas, to je pa res problem.

Sem zelo vesel gospe Mlakarjeve in gospoda Magajne, malo mi je žal prej za tisto potezo, ko sem šel nekako h gospe Mlakarjevi, moral bi iti tudi do gospoda Magajne, ampak lahko bi ju kamenjali, pa je bolje, da tega javno ne naredim. Tako pač je, žal mi je. Civilna družba, še enkrat ponavljam, gospod Kontič, civilna družba je civilna družba ne takšna, kot si jo zamišljate vi ali kdorkoli drug - saj boste imeli možnost govoriti. Seveda, če boste vi jutri, ko ne boste več poslanec, recimo, ali pa recimo gospod Potrč, ko ne bo več poslanec, postal ali šef Rdečega križa, nekega kolesarskega društva ali kaj vem česa, mogoče boste to funkcijo opravljali častno, pa boste skozi to institucijo postali član sveta RTV, mi ne govoriti, da boste neodvisni. Ne boste neodvisni. Tudi če bi jaz to postal, tako da ne bi bili užaljeni, tudi jaz ne bi bil odvisen, ampak jaz ne bom nikoli kandidiral za kaj takšnega, ampak to se na levi strani pač dogaja vsak dan.

56. člen, to, o čemer je gospod Gantar govoril, je tudi zelo v redu. Glejte, ministrica, če vi mislite pripeljati tretji program RTV tam zunaj, naprej pa ne več, bo pa tisti, ki pride, si lahko priklopi, pa distribuira signal, ga bo pač po Ljubljani, mojega dela Kozjanskega ne bomo nikoli dosegli. Torej, pretežni del Slovenije tega ne bo videl. Ta program, po moji oceni, naj ostane tak, kakršen je, pa je gospa Majda Potrata lahko spikerica ali pa ni, čisto vseeno, ker sama sebe imenuje. Tako to ni nič takšnega in nič objektivnega.

Še nekaj besed o naslednjem. Glejte, novinarji, jaz razumem tisto anketo novinarsko - ne komentirajte, če nimate pojma o tem. Je 51 % novinarjev reprezentativnih ali ne, se sprašujete. Seveda je! Če pa je 800 ljudi reprezentativni vzorec za volitve v Državni zbor, potem je 51 % tudi reprezentativnih in jaz tisti anketi čisto verjamem in nimam z njo nobene težave. Seveda pa - mi časa zmanjkuje, zato ne bom govoril - o Miranu Lesjaku ne govoriti, ker bi mi lahko kaj ušlo izpred leta 1990, pa mi ne bo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Besedo ima gospa Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod predsednik.

Saj, če hočemo slišati, slišimo. Tisto, kar sem jaz ob anketi imela pripomniti, je to datum, kako na hitro je bila anketa pripravljena od 8. do 10. so morali odgovoriti in niso odgovorili vsi, gre pa za stvar, ki zadeva vsakega

posameznika, če se hočemo pogovarjati v imenu vseh in govoriti nekaj, kako je.

Jaz sem se pa pravzaprav hotela dotakniti še enega vprašanja. Ko smo govorili o gledanosti ali poslušanosti, je zelo pomembno vprašanje zaupanja nekemu mediju. In pregledala sem podatke o zaupanju medijem v skoraj zadnjih 10-ih letih in zanimivo je, da se - pravzaprav ne zadnjih 10 let, od leta 2004, oprostite, se popravljam. Od januarja 2004 je bila številka, na lestvici so ocenjevali od 1 do 5 in dobili povprečno oceno 3,30. In takrat so bili mediji zelo visoko, na petem mestu med dvajsetimi po anketi. In potem, recimo, je januarja 2005, samo še takrat, malenkost, za štiri stotinke povprečna ocena zrasla, potem je pa do leta 2008 neprestano padala in pristala na 3,7 stotink. V letu 2009 se je začela znova dvigati, ampak januarja 2010 je še vedno povprečna ocena samo 3,13. In če bi pogledali, časopisi, televizija, radio so med 25-institucijami na 14. mestu. Samo tako, kako se lahko hitro zaupanje izgubi. Ampak, ker meni ne boste verjeli, zlasti opozicijci ne, bi rada citirala še eno poročilo. Jaz sem že povedala, da je Freedom House samo ena od spremljav položaja novinarjev, ki raste iz tega, kako so novinarji preganjani in obravnavani. In nižanje gre zaradi sodb ali tožb proti novinarjem, zaradi telesnega nadlegovanja ali nasilja nad novinarji, psihičnega nasilja, ali kaj drugega. In soglašam z ministrico, da bo verjetno poročilo za letošnje leto še slabše zaradi tega, ker smo imeli ta fizični obračun. Ampak jaz imam v rokah poročilo ameriškega zunanjega ministrstva za leto 2009. V poglavju Spoštovanje državljskih svoboščin, ki zajema svobodo govora in tiska, pravi takole v prvem odstavku: "Poročil o posrednih pritiskih izvršilne oblasti na medije je bilo med obravnavanim letom vse manj." To se pravi, da padajo. Ampak potem tudi: "Posamezniki so lahko izvršilno oblast javno ali zasebno kritizirali brez povračilnih ukrepov, izvršilna oblast pa kritike ni skušala omejevati." Toliko o tem, kdo komu jemlje besedo in prepoveduje, kaj govoriti. Tako da ne bi kar naprej ponavljali istih zgodb, čeprav je treba vedeti, iz kakšnega konteksta so te zgodbe iztrgane. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Besedo ima gospod Potrč.

MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Najprej bi povedal svoje razumevanje stališča, ki ga je dal moj kolega Bojan Kontič v zvezi z oceno predsednika Vlade. Bilo je namreč govor o tem, da aktualni predsednik vlade ni deležen nobene kritike v javnih medijih. In Bojan Kontič je rekel, da "če pa to lahko rečete, potem pa jaz stvari res ne vidim, ne slišim, pa še nekaj zraven". To je pač njegova ocena, ampak ni govoril o tem, da misli, da je dobra ali

slaba, ampak da je tudi aktualni predsednik vlade kritiziran v medijih. Jaz z njim soglašam.

Drugo, kar bi rad povedal gospodu Gorenaku, pa ga na žalost ni tu, v zvezi z nevladnimi organizacijami, civilno družbo. Vsak od nas, razen tistih, ki pa jih ni tako malo, ki vsake 14 dni ali ko se oblast menja, menjajo tudi politična stališča. Seveda ta stališča nosi s seboj in jih nosi s seboj kot poslanec in jih nosi s seboj tudi v civilno sfero. Ampak reči, da zato ker jih ima ali pa ker je nekoč bil poslanec ali pa tudi funkcionar neke stranke, pa se ni pravi čas spreobrniti, ne sme biti predstavnik civilne družbe. S tem pač jaz ne soglašam. Mislim, da se mu lahko reče, da je predstavnik civilne družbe, prišel je pa na to mesto tudi po lahko stališčih in mnenjih, ki jih je zastopal prej, ko ni bil civilna družba.

In tretje, kar bi rad povedal, svoje mnenje: v zvezi s tretjim programom najprej soglašam s predsednikom Državnega zbora.

Drugo, dopolnil bi njegovo stališče, gospa ministrica, še v tem, da kaže razmisliti, kaj narediti v tretjem odstavku 3. člena, kjer je definirana javna služba RTV Slovenije. V veljavnem zakonu je v okviru javne službe RTV Slovenija bil tudi tretji program, parlamentarni, zdaj ga ni več. Če ga ne bomo vključili, potem bo res lahko videti tako, da ga lahko posname kdorkoli, ne pa samo javna televizija in bo lahko kdorkoli tudi rekel, da Državni zbor lahko, ne pa nujno uresničuje delček tega programa. Zato jaz mislim, da je vredno tudi o tem razmišljati.

Naslednje, poglejte, jaz in moje razumevanje 55. člena, ki sem ga že prej v svoji razpravi citiral, ne govori o tem, da smejo in morajo biti samo neposredni prenosi in da je vse drugo prepovedano. Ne rečem, da je dobro ali slabo, ampak prepovedano ni. Ker tukaj izrecno piše, "Državni zbor", pustimo tisto "lahko", upam, da ga ne bo več, "zagotavlja informiranje javnosti o svojem delu preko posebnega televizijskega programa, ki deluje znotraj Državnega zbora, je namenjen neposrednim prenosom sej Državnega zbora in njegovih delovnih teles" - to je ena stvar - "ter predvajanju posnetkov teh sej, kadar neposrednih prenos ni mogoč", druga, ampak še vedno neposredna, potem pa naprej, "in celovitemu informiranju javnosti tudi o vsem drugem parlamentarnem dogajanju, vključno s sejami Državnega sveta, mednarodnim dejavnostim parlamenta, posveti v organizaciji Državnega zbora Republike Slovenije in njegovih delovnih teles in drugimi dejavnostmi, povezanimi z uresničevanjem ustavnih pristojnosti slovenskega parlamenta" - da več ne berem. Skratka, niso, vsaj jaz tako berem, samo neposredni prenosi sej, ampak vsa dejavnost Državnega zbora in tudi Državnega sveta pa še česa. Mislim, da bi v tem okviru kazalo dalje razmišljati, soglašam pa z vsemi tistimi, ki pravimo, poglejmo, ali je vse dobro. Jaz daleč od tega, da bi mislil, da je vse dobro, ampak ne bodimo mi tisti, ki bomo

sodili, kaj sme biti in kaj ne, ampak ohranimo po mojem ta tretji kanal televiziji, novinarjem pa prepustimo, da ga bodo oblikovali tako, da bo za ljudi čim bolj sprejemljiv. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. In še gospod Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala.

Zdi se mi, da je bila koristna današnja razprava, da smo odprli nekaj različnih pogledov. Na začetku je bilo rečeno, kolega Bevk, kako v redu zakon je, da je tukaj 35 strani obrazložitev napram desetim ali osmim pri nekdanjem zakonu. To ni pozitivno, če taka strokovna ekipa ne zna spraviti tega v deset strani obrazložitve, potem je to zamegljevanje. Toliko, da smo si na jasnem.

Če preidem na ta parlamentarni program, tudi jaz sem za ohranitev tega statusa in pogojev, ki jih ima. Mislim, da ni nobenih potreb, da to mečete iz tega zakona, kajti opravi je neko funkcijo in jo opravlja. Moram pa reči, da sem v zadnjem času, tistem pred referendumskim, opazil, da so bili očitno novinarji pa uredniki pod pritiskom za eno zadevo, kajti jaz se strinjam, tako kot je Potrata rekla, navadno se ne strinjava, da ne rabi reporterja ali pa komentatorja ali ne vem česa. Takrat sem pa gledal povzetke o tisti izredni seji, ko smo jo imeli na tisto hrvaško izjavo, ki so novi momenti prišli pred referendumom, da bi enostransko izjavo skupaj predstavili, Slovenci in Hrvati. Takrat so pa bili povzetki, kjer je novinarka zelo sarkastične, tendenciozne pripombe za opozicijske poslance dajala. Bilo jih je manj povzetih kot koalicijskih in ,seveda, tendenciozne, sarkastične pripombe, "nič novega, že videno" - popolnoma nepotrebno in neupravičeno, ampak verjetno je bila to posledica makiavelizma - nekdo je rekel, referendum mora uspeti, glejte, da se boste potrudili. Sem tudi zelo vesel, da je bilo zelo transparentno pokazano, kakšni so nekateri nameni, cilji iz ozadja, ki jih morda koalicijski poslanci niti sami ne bi tako transparentno zaznali glede tega ogrožanja javnega zavoda, mislim, javne funkcije in spremembe v komercialno družbo. To verjetno je eden od ciljev, ki so zadaj, in s tem statusom družbe sui generis se to omogoča.

Mislim, da je bila gospa Bizjakova, kot sem bral, da je bila na Vzajemni takrat kot znameniti menedžer gospod Marko Jaklič. Verjamem, da je upravičen njen strah in tudi moj, zato ker je šel gospod na javni zavod Lekarne Ljubljana, tam ga je gospod Jankovič vzel in sta začela takoj denar grabiti in skupaj spravljati. Ne vem, če ni tu zadaj misel, da bi on bil primeren menedžer za RTV, po taki statusni obliki. Kajti, podporo Jankoviča ima, to pa je navadno odločilno za to koalicijo. Tu so, očitno, tudi ti cilji zadaj, tudi stekanje denarja v prave žepe, kot je bilo v tej dvorani že rečeno. In pri tako velikem zavodu se tako in tako da marsikaj narediti.

Noben direktor doslej še ni uspel, pa so imeli nekateri dobre namene. Tu je "bypassov", kanalov, sem in tja, kjer se potem finančno kanalizira denar, tako ali tako dovolj. Sedaj vaša statusna oblika pa omogoča takšnim kadrom a la Jaklič. Vi jih imate v svoji koaliciiji še kar nekaj na zalogi takih, ki stalno izplavajo v pravem trenutku na površje in potem delajo v teh družbah.

Sem na koncu, kot zadnji razpravljavec. Mislim, da je zakon slab, da ga nima smisla spustiti v nadaljnjo obravnavo. Zakaj bi zadeve slabšali od obstoječih. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

S tem zaključujem razpravo.

O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali jutri, 18. 6. 2010, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prekinjam tudi 18. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9.00. Hvala za sodelovanje.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 17. 6. 2010 ob 19.47 IN SE JE NADALJEVALA 18. JUNIJA 2010 OB 9. URI.)

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Spoštovani kolegice in kolegi, poslanke in poslanci, spoštovane gospe in gospodje! Pričenjam nadaljevanje 18. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnjega nadaljevanja seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: Darja Lavtižar Bebler, Melita Župevc, Vasja Klavora, Miro Petek, Zmago Jelinčič Plemeniti, mag. Branko Grims, Gvido Kres, Marjan Bezjak, Milenko Zihherl in Jožef Jerovšek. Vse navzoče najlepše pozdravljam!

Prehajamo na **18. TOČKO DNEVNEGA REDA - PONOVRNO ODLOČANJE O ZAKONU O UDELEŽBI DELAVCEV PRI DOBIČKU.**

Državni svet je na 19. izredni seji 26. maja 2010 zahteval, da Državni zbor na podlagi tretje alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije pred razglasitvijo Zakona o udeležbi delavcev pri dobičku o njem ponovno odloča.

Za obrazložitev zahteve dajem besedo predstavniku Državnega sveta, gospodu Borutu Mehu.

BORUT MEH: Spoštovani predsedujoči, spoštovane poslanke in poslanci, gospe in gospodje!

Za člane Državnega sveta je vedno nekaj posebnega, če dobimo priložnost govoriti v Državnem zboru, pa četudi je to samo pet minut. Žal smo državni svetniki običajno v tej dvorani, ko pojasnjujemo razloge za sprejetje zahteve, da se ponovno odloča o zakonu, in nekateri nas morda gledate zato

tudi kot nergače, pa moram reči, da to nismo; verjemite, da so tudi naše odločitve temeljito pretehtane.

Danes boste ponovno glasovali o Zakonu o udeležbi delavcev pri dobičku. Vsi skupaj imamo priložnost, da ponovno premislimo, ali je zakon, takšen, kot je bil sprejet, res to, kar potrebujemo, kar bo prispevalo k večji motiviranosti za delo, k večji konkurenčnosti našega gospodarstva in bo posledično tudi prispevek h gospodarski rasti, ki jo zelo zelo potrebujemo. Ne, prav gotovo zakon z obvezno udeležbo delavcev pri dobičku ne bo prispeval k boljšemu položaju gospodarstva. To si upam trditi z vso odgovornostjo. Tisti, ki govorijo nasprotno, se bodo morali soočiti tudi s podatki. Že danes je Slovenija med državami, kjer so plače v zadnjem obdobju najbolj naraščale; to govorijo tudi podatki Eurostata, čeprav to še ne pomeni, da so plače visoke ali previsoke. Slovenija beleži padanje gospodarske aktivnosti, to so podatki Umarja. Na lestvici konkurenčnosti, seveda so lahko o njej debate, vendar smo padli za preko 20 mest in z uveljavitvijo tega zakona bomo še manj zanimivi za domače, posebej pa še za tuje vlagatelje. Najhuje pa je to, da zakon izžareva nezaupanje v delodajalce, lastnike. Kar naenkrat so za vse krivi slovenski delodajalci in podjetniki, kot da nimamo opraviti z globalno krizo, to pa je resnično zakuhal pohlep in predvsem pohlepen finančni kapital. Ti slovenski lastniki so kar naenkrat nesposobni motivirati svoje delavce, zato morajo po zakonu obvezno deliti dobiček tudi zaposlenim, ker tega sicer ne bi storili. Nihče pa ne pove po resnici, da je bila dosedanja zakonska ureditev delitve dobička nesmiselna, predvsem pa nestimulativna, kajti nestimulativna je bila z davčnega vidika in tisti podjetnik, ki je po dosedanji ureditvi delil dobiček, je treba reči, da je ravnal zelo nespametno, da ne uporabim kakšne slabše besede.

Rešitve, ki jih prinaša zakon, so sicer všečne za dnevne politične potrebe, rezultirale pa se bodo v tem, da tudi v prihodnje ne bo strukturno pomembnejše delitve dobička, lahko bo celo dobička manj, predvsem pa bo naše poslovno okolje, še enkrat, za vlagatelje veliko manj zanimivo.

In še nekaj o motivaciji: kar je obvezno predpisano z zakonom, prav gotovo ni motivacijsko. Gre namreč v tem primeru samo za dodatni socialni korektiv, gre za dodatno obdavčitev dobička. To so dejstva.

Nimam časa, da bi predstavljal vse argumente, ki smo jih nizali ob obravnavani v Državnem svetu od nesorazmernosti, nasprotja z načelom prostovoljnosti, neenakosti in še bi lahko našteval. Čudi pa me, da se v času krize še vedno pogovarjamo samo o delitvah, ne pa, kako ustvariti pogoje, da bomo lahko sploh delili.

Ob koncu bi opozoril še na nedoslednosti. Državni zbor je zakon obravnaval po nujnem postopku, čeprav za to niso bili dani pogoji. Še slabše pa je to, da je bil zakon, kot ga je pripravila Vlada, podprt s strani vseh socialnih partnerjev,

to, kar imamo danes pred seboj, pa je nekaj povsem drugega. Tako spremenjen zakon bi moral predhodno dobiti vsaj minimalni konsenz Ekonomsko-socialnega sveta. Sprašujem, ali tudi socialnega dialoga v okviru Ekonomsko-socialnega sveta ne rabimo več? Preseneča pa še to, da Vlada zakona, takega kot je bil sprejet, ne podpira.

Spoštovani, resnično vas prosim za ponovno premislek in upam, da bomo dobili priložnost, da ponovno razpravljamo o zakonu, ki bo sledil temeljni ideji. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Zahtevo Državnega sveta je obravnaval Odbor za gospodarstvo kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku odbora, gospodu Matjažu Hanu.

Izvolite.

MATJAŽ HAN: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Spoštovana sekretarka, spoštovane kolegice in kolegi!

Mislím, da aplavzi niso potrebni pri takšnem stališču, pa vendarle. Odbor za gospodarstvo je na 14. nujni seji 8. junija 2010 kot matično delovno telo obravnaval predlog Državnega sveta za ponovno odločanje o Zakonu o udeležbi delavcev pri dobičku, ki ga je v Državni zbor za obravnavo predložila Vlada in ga je Državni zbor sprejel na 17. seji 2010.

Seji odbora so prisostvovali, tako kot po navadi, predstavniki Državnega sveta, Ministrstvo za gospodarstvo, Zakonodajno-pravne službe, Trgovinske zbornice, Zveze svobodnih sindikatov, Združenja svetov delavcev in tudi predstavniki Urada predsednika Republike Slovenije.

Odbor je bil seznanjen z mnenjem Vlade, ki je Državnemu zboru predlagala, da zakona pri ponovnem odločanju ne potrdi; z mnenjem Zakonodajno-pravne službe, ki med drugim meni, da zakonska določitev obvezne udeležbe delavcev pri dobičku ni ustavno sporna, ter z gradivom Združenja sveta delavcev v Sloveniji, ki ocenjuje, da je veto v celoti neutemeljen, zato je predlagalo Odboru za gospodarstvo, da zakon ponovno podprete, predlaga Državnemu zboru, da ga še enkrat izglasuje s potrebno večino.

Seja je potekala tako, da je uvodoma poročevalec Državnega sveta, gospod Meh, zahtevo za ponovno odločanje o Zakonu o udeležbi delavcev pri dobičku dokaj podrobno predstavil, pri čemer je poudaril, da sprejeti zakon prinaša rešitev, ki je sicer morebiti dopadljiva, je pa za slovensko gospodarstvo izredno nevarna. Predlog zakona, ki ga je v zakonodajni postopek vložila Vlada, je bil pozitivno sprejet, in podprt z vseh strani, sprejeti zakon pa predstavlja nekaj povsem drugega, saj v bistvu spreminja temeljni koncept udeležbe delavcev pri dobičku, pri čemer ni več orodje delodajalca za motiviranje zaposlenih, temveč predstavlja socialni korektiv oziroma morebiti celo dodatno obdavčitev

dobička. Glede na to so v Državnem svetu mnenja, da je o njem treba ponovno odločati. Nato sta predstavnici Zakonodajno-pravne službe in Vlade zelo na kratko predstavili še njuni mnenji.

V razpravi ter v okviru obrazložitve glasu k predlogu mnenja odbora je pretežna večina članov odbora podprla sprejeti zakon ter zavračala argumente Državnega sveta, saj gre za stare in že ovržene očitke. Ponovno pa so opozarjali, da je na podlagi podatkov mogoče ugotoviti, da veljavni zakon o udeležbi delavcev pri dobičku ne prinaša rezultatov, zato je potrebna korenitejša sprememba.

Načelo prostovoljnosti očitno ne deluje, zato je treba ponovno potrditi obveznost o udeležbi delavcev pri dobičku, saj bodo le na ta način delavci tudi dejansko lahko participirali pri dobičku, ki so ga tudi soustvarjali. S tem bodo delavci bolj motivirani za dobro delo, poleg tega pa jim bomo tudi priznali, da z vidika podjetja ne predstavljajo samo stroška dela. Menili so, da je čas za tektonske premike v razmišljanju glede na funkcijo kapitala in dela v Sloveniji, pri čemer lahko Slovenija postane nov zgled za države, ki želijo imeti socialno povezano ekonomijo in socialno povezano družbo. Poudarili so tudi, da je bila v 3. členu sprejeta kompromisna rešitev, ki ne prinaša popolne obveznosti delitve dobička delavcev, saj ta obveznost nastane le, če se skupščina družbe odloči, da bo delila več kot 25 % bilančnega dobička. Lastniki imajo tako še vedno možnost za svobodno odločanje, da dobička ne bodo delili ter bodo raje vlagali v razvoj oziroma bodo delili manj kot 25 % bilančnega dobička. V zvezi z očitki iz zahteve Državnega sveta, da je s sprejetjem zakona ogrožena konkurenčnost slovenskega gospodarstva, pa je bilo izraženo mnenje, da s tem zakonom konkurenčnost ne more biti ogrožena, jo je pa gotovo treba izboljšati z drugimi ukrepi.

Izraženo je bilo tudi strinjanje z argumenti Državnega sveta, zaradi katerih pri ponovnem odločanju dejansko ne kaže podpreti zakona, in sicer zlasti zaradi njegovega negativnega učinka na konkurenčnost slovenskega gospodarstva.

Obširnejša razprava o zahtevi Državnega sveta pa se v nadaljevanju seje ni razvila, saj je večina opredeljenih članov odbora sprejela proceduralni predlog, da se razprava zaključi ter preide na glasovanje o predlogu mnenja. Opozorjeno je namreč bilo, da se v razpravi le ponavljajo že znani argumenti iz predhodnih razprav na seji odbora in Državnega zbora ter s tem le pogloblja razlike med nasprotniki in zagovorniki sprejetega zakona. Odbor je nato z večino glasov vseh članov, 8 za, 5 proti, sprejel mnenje, da je Zakon o udeležbi delavcev pri dobičku ustrezen.

Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Za obrazložitev mnenja dajem besedo predstavnici Vlade mag. Darji Radić, državni sekretarki Ministrstva za gospodarstvo.

Izvolite.

MAG. DARJA RADIĆ: Hvala, predsedujoči za besedo. Spoštovane poslanke, poslanci!

Vlada je na podlagi zahteve Državnega sveta ponovno proučila predlog zakona in na tej podlagi tudi sprejela mnenje, da sprejeti zakon o obvezni udeležbi delavcev pri dobičku ni primeren in zato predlaga, da Državni zbor ob ponovni obravnavi tega zakona ne potrdi.

Ugotovili smo namreč, in večkrat smo že izpostavili, da ima uvedba obvezne udeležbe delavcev pri dobičku vrsto negativnih vplivov na slovensko gospodarstvo. Najprej naj še enkrat omenim, da bo negativno vplivalo na dotok tujih neposrednih investicij in da praktično s takšnim ukrepom izničimo vse ostale ukrepe, ki jih Vlada sicer izvaja z namenom spodbujanja tujih neposrednih investicij. Vlada daje finančne spodbude, promovira Slovenijo kot državo, ugodno za tuje neposredne investicije, z uvedbo tega prikrita davka, se seveda vsa ta prizadevanja izničijo.

Drugo dejstvo je, da bo z uvedbo obvezne delitve dobička prišlo do bega kapitala iz Slovenije, prišlo bo do selitve slovenskih podjetij v druge države.

Spoštovane poslanke in poslanci! Zavedati se je treba, da živimo v globalnem svetu, da je Slovenija država članica Evropske unije. Slovenija ni zaprto gospodarstvo. Slovenija in slovenska podjetja konkurirajo na trgu s kitajskimi podjetji, ki nimajo nobene socialne komponente. Slovenska podjetja konkurirajo s podjetji v drugih državah Evropske unije, ki vse, z izjemo Francije, pa še ta zelo v omejenem obsegu, nima obvezne udeležbe delavcev na dobičku. Druge države Evropske unije uporabljajo udeležbo delavcev na dobičku na prostovoljni podlagi kot enega od možnih motivacijskih elementov za povečanje uspešnosti poslovanja podjetij. Teh dejstev se je treba zavedati. Verjemite, nimamo nobenega mehanizma in ni nobene ovire, da se naša podjetja ne bi selila zelo blizu, čez mejo, samo nekaj kilometrov in tam ustanavljala svoja podjetja, druga podjetja ali svoje dobičke, ki se bodo ustvarjali v Sloveniji, preko transference con peljala v druge države.

Skratka, negativnih vplivov tega zakona je ogromno. Kot sem že rekla, vse ostale države Evropske unije upoštevajo prostovoljno udeležbo na dobičku kot enega od motivatorjev za povečanje uspešnosti poslovanja podjetij. Tudi ambicija vladnega predloga tega zakona je bila, da spodbudi slovenska podjetja k uvedbi tega motivatorja, se pravi udeležbe delavcev na dobičku, s katerim bi lahko povečale uspešnost poslovanja podjetij, vendar na prostovoljni podlagi. Samo na ta način lahko govorimo, da bo ta zakon spodbujevalno vplival na

podjetja. S tem, ko uvajamo obvezno delitev dobička, seveda to za slovenska podjetja predstavlja nič drugega, kot novo obveznost, ki jim še poslabšuje pogoje poslovanja v Sloveniji in s tem še poslabšuje njihov konkurenčni položaj, ponavljam, na globalnem trgu.

V skladu s tem še enkrat na koncu poudarjam: Vlada je zavzela stališča, da zakon ni primeren, in zato predlaga Državnemu zboru, da ga ne potrdi. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo dajem predstavnikom poslanskih skupin. Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil gospod mag. Radovan Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik, za besedo. Spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi!

V Sloveniji do leta 2008 nismo imeli systemskega zakona, ki bi urejal udeležbo delavcev pri dobičku. S sprejetjem zakona je bila udeležba delavcev pri dobičku sicer mogoča, vendar ni bila davčno ali kako drugače spodbujena in je do 20. 4. 2010 v register pogodb, ki ga vodi Ministrstvo za gospodarstvo, bilo vpisanih le 24 družb. Zaradi tega v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke podpiramo predlog novega zakona, ki bo poskusil zagotoviti večjo odzivnost.

Naj povem uvodoma, da bomo v poslanski skupini tokrat glasovali vsak po svoji vesti, vendar naj ob tej priložnosti vseeno povem dvoje: delo kot eden od dveh ključnih produkcijskih dejavnikov v podjetju nesporno prispeva k ustvarjanju dodane vrednosti podjetja. Če lahko delavci v času gospodarske krize s svojim odrekanjem pripomorejo k obstoju podjetij, bi bilo mogoče pošteno, da so v dobrih časih in ob uspešnem poslovanju podjetja tudi ustrezno nagrajeni. Delavke in delavci bi morali deliti usodo podjetij takrat, ko so v podjetjih slabi časi, in seveda tudi takrat, ko so ti časi dobri.

Nedolgo tega smo imeli dobre čase, čase debelih krav, kot mnogi pravite in poudarjate. Delavci takrat niso imeli ničesar od tega. Še več, v Sloveniji smo imeli proteste zaradi plač. Vmes so te debele krave pocrkale, z njimi pa so šli tudi delavci na cesto, žal.

Naj se na kratko odzovem tudi na mnoge, po moji oceni, manipulacije v zvezi z zakonom, ki so zadnje čase prisotne. Naj poudarim, da je predvidena udeležba delavcev na dobičku omejena na višino njegovih dveh povprečnih mesečnih plač oziroma na maksimalno 5 tisoč evrov bruto. To bom ponovil še enkrat: da je predvidena udeležba delavcev na dobičku omejena na višino njegovih dveh povprečnih mesečnih plač oziroma maksimalno 5 tisoč evrov bruto, če bi slučajno povprečje plač seveda preseglo tisti znesek. Torej raznorazne interpretacije, kako bo v družbah z enim ali dvema zaposlenima treba 10 tisoč evrov deliti med zaposlene, ne držijo. Navedbe, da bodo s tem

okrnjene investicije podjetij, ki naj bi denar namesto v investicije morali deliti med delavce, po moji oceni tudi ne držijo, kajti denar se za te namene nameni že prej. V čistem dobičku podjetja pa ostane le dobiček, namenjen delitvi med delničarje. Je pa res, da bi se s tem nekaterim investitorjem, ampak največ za četrtno, podaljšal čas, v katerem lastniki pričakujejo, da bo poplačan njihov vložek. Vendar tudi ta strah ne velja za novoustanovljene podružnice. Velja le za novoustanovljena samostojna podjetja.

Kot rečeno, v poslanski skupini se bomo zaradi zgoraj navedenih dejstev odločali vsak po svoji vesti. Vendar lahko napovem, da bomo večinsko zakon podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine DeSUS bo predstavil gospod Matjaž Zanoškar.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Spoštovani predsedujoči, spoštovana državna sekretarka, spoštovani predstavnik Državnega sveta, kolegice in kolegi!

Dovolite, da predstavim stališče Poslanske skupine DeSUS glede Zakona o udeležbi delavcev pri dobičku.

V Poslanski skupini DeSUS vseskozi pozorno spremljamo različne ideje, pobude in predloge za ureditev področja udeležbe delavcev pri dobičku. Ta tema se praktično vleče ne samo v našem mandatu, a tema se je pojavljala na mizah tudi v prejšnjih mandatih. Naša splošna ocena glede vseh osnutkov predlogov je, da v bistvu vsi težijo k ureditvi tega področja. Tudi same posamezne rešitve so skorajda usmerjene v isto smer, tako da je zaznati načelno podporo vseh udeleženi in tudi obeh političnih opcij. Kljub tej navidezni harmoniji pa se mnenje tako udeležencev, delavcev in delodajalcev kot tudi Vlade in poslancev samih razlikuje zgolj v eni točki, ki je, po mnenju vseh, bistvena. Gre za temeljno opredelitev udeležbe delavcev pri dobičku, in sicer ali naj se ta oblikuje na podlagi prostovoljnega ali obveznega določila.

Naša poslanska skupina je skrbno proučila obe varianti, tako tisto, ki zagovarja obvezno, tako tisto, ki zagovarja prostovoljno. Kljub temu da poslanstvo naše poslanske skupine, kot tudi stranke DeSUS temelji na načelih solidarnosti, vzajemnosti in socialne pravičnosti in kljub temu da bi radi rekli "da" predlogu, ki temelji na neomejeni obveznosti, tega preprosto ne moremo storiti, saj nas zavezuje ustava in njena določila. Gre v bistvu za varovanje lastninske pravice kot take, zato ta obveznost ne bi sledila ustavni materiji in določila tovrstnega zakona bi zagotovo našla pot do Ustavnega sodišča. Ker pa določitev zgolj prostovoljnosti brez spodbud ali slabih spodbud za uvedbo finančne participacije delavcev zagotovo ne predstavlja tiste osnove, na podlagi katere bi se delodajalci odločili za eno izmed oblik shem udeležbe pri dobičku, smo poslanci DeSUS-a sopolpisali amandma, ki

praktično predstavlja omejitev prostovoljnosti oziroma, bolje rečeno, nekakšen kompromis med obvezno in neobvezno varianto. S takšno obliko finančne participacije delavcev, ki sicer temelji na prostovoljnosti, se zadošča ustavnim načelom, priporočilu Evropske unije in tudi praksi drugih držav članic Evropske unije, vendar pa je slednja omejena, če gre za razpolaganje s 25 % dobičkom, ki naj bi se razdelil med zaposlene, kar smatramo kot ustavno nesporno. Tu nam pritrjuje tudi Zakonodajno-pravna služba, zato upamo, da bo ta kompromisna varianta, ki je bila v tej dvorani že nekajkrat potrjena, izglasovana tudi danes z zadostnim številom glasov.

Poudariti moramo, da takšna kompromisna varianta predstavlja tisti socialni korektiv, ki je ustavno dopusten, ki gre v korist delavcev kot socialno šibkejšemu sloju. S tem se kljub načelom prostovoljnosti v zakon, ki ureja udeležbo delavcev pri dobičku, vnaša tudi socialni korektiv, ki je danes več kot potreben, ki je ustavno dopusten in ki ne pomeni nesorazmernega posega v lastninsko pravico podjetij.

To so elementi, ki so nas vodili k temu, da sopedišemo amandma, ki omogoča obvezno in neobvezno delitev, zato bomo tudi v tem smislu v Poslanski skupini DeSUS ta predlog zakona podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil gospod Bogdan Barovič.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala za besedo, gospod predsedujoči.

Kolegice in kolegi, predstavniki Vlade!

V Sloveniji je bil leta 2008 že sprejet zakon, ki je omogočal delitev dobička na prostovoljni osnovi. Posledica tega zakona je bila, da je 24 podjetij ta dobiček dalo 0,29 % delavcev. Ostalim, smo slišali, so pa omogočili delitev usode podjetja. To smo vsi slišali, kajne, delavci so delili usodo podjetja, ki je šlo v franže, delavci pa na cesto.

Zakaj je Vlada predlagala nov zakon? Odgovor sem dobil: ker bi dali še večjo davčno olajšavo, poenostavili postopke in odpravili odlog izplačila, in to po nujnem postopku, brez socialnega dialoga. Za Slovensko nacionalno stranko in zame je to zelo neresen pristop, ampak smo dejali, če je temu že tako, prav, pa naj bo. In naj bo, tako kot smo dejali, kot smo podpirali in bomo še, delitev dobička obvezna.

Lahko mi govorite o Franciji, o samo eni izjemi, o unikum, o vseh tisoč in milijon razlogih, ki jih strokovnjaki danes pišejo po časopisih, pa prejšnje dni tudi, ampak toliko ekonomskega znanja pa imam, da mi nihče v tej dvorani in nihče od doktorjev, profesorjev in magistrov ne bo dokazal, da je delavec strošek. Delavec je bil strošek samo v gnilem kapitalizmu, torej začetnem kapitalizmu, ko je prejemal mezde od kapitalistov. Delavec ni strošek. Trditev "lastnikom kapitala pripada dobiček, je nagrada za riziko, ki ga z

investiranjem prevzame lastnik kapitala," drži v tistih primerih, ko lastnik kupi vrednostne papirje in z njimi hazardira na borzi. Takrat je ves dobiček njegov, takrat je to njegov riziko in vsa izguba njegova. Ko pa lastnik kapitala investira v nekaj, pa brez delavca ne more nič, kot tudi delavec brez kapitala zelo težko. Delavec ustvari novo vrednost - in ta teorija drži. S tem, ko ustvari novo vrednost, prispeva k dobičku, ustvari dobiček, ustvari ga! In če delavec ustvarja dobiček, ima absolutno pravico do dela tega dobička. Tako kot ima pravico do dela dobička, večjega vsekakor, lastnik kapitala. In to je dejstvo.

Zakon o prostovoljnosti, torej, daj ali ne daj, je pa zelo podoben utopističnim načelom. Jean-Baptiste Robespierre je nekoč rekel: "Pustite vsakomur, naj dela, kar hoče." Torej, pustite kapitalistom, naj dajo ali ne dajo dobička delavcem, ki ga ti ustvarjajo. Govorimo o tem, da je delavec nagrajen za svoje delo s plačo. Ni res, delavec prejema danes mezdo, ne plače. Plača ni dostojna, tako kot piše, po ustavi, kakršnakoli, ni dostojna za tisti del, ki ga pošteni delavci, ki ustvarjajo novo vrednost, dobijo. In ta plača nikoli in nikjer - ali pa v redkih primerih - ne kaže, da je v tej plači tudi prispevek nove vrednosti, ki jo je ustvaril delavec. V zelo redkih primerih! Plača je 500 evrov - tukaj imaš, pa beži. Jutri naredi tisoč kosov, pojutrišnjem pa 2 tisoč kosov, naslednji mesec pa 5 tisoč kosov. Za istih 500 evrov vseh pet tisoč kosov. Kar je bilo več denarja, je pa pokasiral kapitalist v svoj žep. To je to, tako je to danes. Od tistih 5 tisoč kosov ima delavec absolutno pravico do dobička.

V Slovenski nacionalni stranki, če že Vlada hoče takšen zakon, bomo tak zakon podprli. In še nekaj, govoriti o tem, da ne bo tujih investitorjev! Kje so pa danes? Saj jih ni! Saj jih ni že štiri leta! Še celo domači investitorji in lastniki - pojdite pogledat: Bosna, Makedonija, Črna gora, Kosovo, sama slovenska podjetja že tri, štiri leta so tam, pa ni bilo nobenega zakona o obvezni delitvi dobičkov, pa so vsi spokali in so šli tja. Ne mi zdaj govoriti, da bodo zaradi tega zakona odšli! To so izmišljotine, ampak bolj izmišljotine s tiste strani, ki nasprotujejo zakonu o obvezni delitvi dobička. Kar pa se tiče delavce, pa ni strošek. Pa naj kdo pove, da je!

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanskega kluba LDS bo predstavil mag. Borut Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa. Vsem skupaj prijazen dober dan! Hvala lepa, gospod predsedujoči, za besedo. Spoštovane kolegice in kolegi! Pozdrav tudi predstavnikoma ministrstvom, s sekretarko na čelu in pa gospodu Mehu, predstavniku Državnega sveta!

Danes, ko sem se peljal v službo, sem slišal, pravijo, da je politika glede tega vprašanja razdeljena. Moram reči, da to ni res, vsi imamo isto željo, isti cilj, da bi bilo dela

dovolj, podjetja dobra, okolje stimulatívno, delavci pa primerno nagrajeni. Samo pot, ki jo vidimo do tja, je očitno različna.

Kot smo že do sedaj večkrat izpostavili, se v Liberalni demokraciji zavzemamo za to, da bi se podjetje v čim večji meri posluževala instrumenta delitve dobička. S trenutno veljavno zakonodajo namreč niso vzpostavljeni najbolj spodbudni pogoji, ki bi v večji meri usmerjali podjetja k posluževanju te delitve dobička. Dovolj zgovoren je samo podatek, da je pri delitvi dobička do sedaj sodelovalo le 0,29 % vseh zaposlenih, med njih pa je bilo razdeljenega le borih 0,18 promila celotnega dobička.

V LDS smo z veliko naklonjenostjo proučili zakon, ki ga je pripravil minister za gospodarstvo in ki ga je v parlamentarno proceduro posredovala in tudi potrdila Vlada. Ta zakon je v prvotni obliki prinašal veliko izboljšav, ki bi omogočale delitev dobička zaposlenih v večjem številu: od večjih davčnih olajšav, tako za zaposlene kot za podjetja, pa do ukinitve odloga izplačila dobička in še bi lahko naštevali. Dopolnjen predlog zakona, o katerem bomo danes ponovno odločali, pa uzakonja element obvezne delitve dobička ter se po našem mnenju, mnenje strokovne javnosti, tudi nekaterih sindikatov in glede na mednarodne prakse odmika od želenega optimuma delitve dobička, saj odpira novo nevarno področje kreativnega računovodstva, stagniranje plač in poseganja v že pridobljene pravice zaposlenih. Tudi Državni svet, ki je zahteval današnje ponovno odločanje o zakonu, je mnenja, da uzakonjanje obvezne delite dobička ob neupoštevanju priporočil Sveta Evrope predstavlja unicum v Evropski uniji. Takšna zakonska ureditev po mnenju Državnega sveta pomeni tudi bistven zadržek za vstop tujih družb in investitorjev v Slovenijo, ki že sedaj, upošteva je poslovno okolje, ne čakajo v vrsti. To dejstvo je še toliko bolj zaskrbljujoče v luči padanja Slovenije na mednarodnih lestvicah konkurenčnosti in vsemu temu v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije pritrjujemo. Po drugi strani pa se v LDS glede na slovensko prakso sprašujemo - kdo bo sploh delil dobiček v teh zaostrenih gospodarskih razmerah? Kaj bodo podjetja sploh delila glede na krizno situacijo? Kaj porečejo zagovorniki predlaganih rešitev na že javno izpostavljene težnje lastnikov po selitvi družb v tujino oziroma ustanavljanju novih podjetij ali pretakanju dobička na druge načine v tujino? V luči teh posledic menimo, da morajo odgovornost za morebitne tovrstne negativne posledice in posledično neizplačevanje dobička prevzeti nase predlagatelji. Obvezna delitev se sicer lahko lepo sliši in je z javnomnenjskega vidika všečna, a ni koristna, in to predvsem tistim, ki naj bi bila namenjena - zaposlenim.

Kot že rečeno, v LDS se zavzemamo za čim večjo delitev dobička, a to moramo storiti na optimalen način, ki ga predlaga stroka in o čemer govorijo dobre prakse številnih

evropskih držav. Delitev dobička mora biti spodbujena z ustreznimi davčnimi olajšavami in mora biti namenjena motiviranju in nagrajevanju zaposlenih in ne reševanju težav prenizkih plač, čeprav se tega slovenskega problema v LDS dobro zavedamo in mu pritrjujemo, kajti težave je na kratki rok treba reševati s socialnimi korektivi, na srednji in dolgi rok pa prav s povečanjem konkurenčnosti podjetij, ki bo omogočala izplačevanje višjih plač.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije zato ne bomo podprli dopolnjenega predloga zakona, ker menimo, da bo povzročil preveč negativnih posledic, kot bo prinesel dobrih. Celo menimo, da bo zaradi različnih kreativnih izmikanj delitvi dobička najbolj škodoval prav delavcev, katerim je namenjen. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil gospod Bojan Kontič.

BOJAN KONTIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Danes smo na zatožno klop posedeni vsi tisti, ki smo si drznili glasovati za amandmaje in nato še za zakon, ki omogoča oziroma uzakonja obvezno delitev dobička med zaposlene v primeru, da se sprejme odločitev o delitvi dobička v višini nad 25 % bilančnega dobička. Soglašamo lahko z oceno Združenja svetov delavcev Slovenije, v kateri ocenjuje, da smo priča vse bolj ceneni gonji proti obvezni udeležbi delavcev pri dobičku. Ko nam očitajo populizem in željo po vsečnosti, istočasno naštevajo argumente, ki ne zdržijo resne presoje. Ocenjujejo, da je predlog, ki ga je predlagala Vlada, dober in stimulativen, da poenostavlja postopke in uvaja davčne olajšave, vključno z neplačevanjem prispevkov. Dobro, torej se vsi strinjamo s koristnostjo predlaganih sprememb. Minister pri tem pove, da ima zagotovilo predstavnikov večjih družb, da bodo pod temi pogoji del dobička razdelili tudi med zaposlene. Torej so imeli namen dobiček razdeliti, zdaj pa, ko smo v zakon zapisali obveznost, ga ne bodo razdelili. Pod istimi pogoji ga ne bodo razdelili.

Lahko pa to sporočilo razumemo kot zavajanje in nestrinjanje z delitvijo dobička med zaposlene. Ustavno sporno je poseganje v lastnino, danes. Kaj pa v preteklih letih, se sprašujem? Tudi po mnenju Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora temu ni tako. Argument proti, češ da ima obvezno delitev dobička le Francija, ne vzdrži. Prisluhnili bi mu, če bi Francija imela s tem težave, pa jih nima. Tudi na tako opevano konkurenčnost gospodarstva v Franciji ne vpliva negativno in tudi pri nas ne bo. Tudi trditvi, da tuji investitorji čakajo na današnjo odločitev Državnega zbora, ne verjamemo. Kje pa so bili vse do danes? In vprašanje, ali si v Sloveniji želimo investitorje, ki želijo ob poceni delovni sili na hitro obogateti, ali morda tiste, ki bodo z vlaganjem v razvoj, v

nova kvalitetna delovna mesta z višjo dodano vrednostjo delitev dobička zaradi tega omejili. Polega tega je potrebno še enkrat poudariti, da jim bodo z delitvijo dobička med zaposlene pripadale davčne olajšave in neplačevanje prispevkov.

Ko govorimo o nekonkurenčnosti, ki jo bomo še povečali z obvezno delitvijo dobička, ali ni morda vzroke za nekonkurenčnost iskati kje drugje, morda tudi med najbolj glasnimi nasprotniki obvezne delitve dobička, tudi med menedžerji. Kot argument proti obvezni delitvi dobička smo slišali tudi primer Holdinga Slovenske elektrarne, češ, 30 ljudi na Holdingu si bo dobiček delilo; tisti, ki ga ustvarjajo, premogarji, v hidroelektrarnah, termoelektrarnah in drugje pa ne. Torej, vsaj to priznavate, da ga ustvarjajo ti ljudje, kako si ga bodo delili, bo pa odločala skupščina. Kdo je skupščina HSE? Vlada Republike Slovenije! Zakaj torej bojazen? Nasprotniki obvezne delitve dobička med zaposlene priznavajo, da sprejetje ne bo ogrozilo dobička, nosi pa v sebi sporočilo po dodatni obdavčitvi kapitala. Tisti, ki bi morali tujcem pojasniti, da bodo v primeru, ko bodo za sebe vzeli le 25 % bilančnega dobička, le 25 % bilančnega dobička, ostalo pa investirali v razvoj, ta zakon ne prinaša nikakršnih dodatnih obveznosti. Raje ti ljudje lobirajo priti temu zakonu. Pri tem naj vam še enkrat povem formulo ekonomskega učinka: povečan dobiček zaradi stimulacije delavcev, da ga ustvarjajo, in davčne olajšave je seštevek, odštevek ali minus je lahko samo izplačani znesek udeležbe in ta formula zanesljivo nosi dober rezultat. Še vedno je pri nas prisotna miselnost, da so delavci le strošek in se jih odpravi s plačo in dodatki, v neštetih primerih z minimalno plačo, dobiček pa je stvar lastnikov; lastniki so namreč tisti, ki največ tvegajo, delavci tako ali tako izgubijo samo plačo. Upam, da ne mislite resno. Kdo izgubi več, se sprašujem. Tisti, ki izgubi dobiček in del svojega kapitala, ali tisti, ki izgubi delo in s tem plačo in edini vir za preživetje? Gre torej za tektonske premike v razmišljanju, ko bomo spoznali, da so delavci upravičeni tudi do dela dobička, dobri menedžerji in lastniki to vedo sicer že danes in jim tega ni treba razlagati.

Še enkrat. Delavci bodo dobiček, ki se deli, dobili le, če bo zapisana obveznost delitve, pa še to ne bo samoumevno, kajti že danes slišimo, kako se bodo izognili delitvi dobička med zaposlene.

Poslanska skupina Socialnih demokratov bo podprla predlagani zakon še v četrto, čeprav so upanja za uspeh zelo majhna.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Spoštovani podpredsednik, spoštovani predstavnik Državnega sveta, državna sekretarka!

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke podpiramo delitev dobička zaposlenim, zato tudi podpiramo predlog Vlade. Tudi v prejšnji vladi je bil, prvič, sprejet zakon, ki je uzakonil delitev dobička, in sicer je uvajal tudi davčne ugodnosti pri delitvi na ta način, da bi spodbujal delodajalce, da bi se tega lotili. Zakon je bil sprejet leta 2008 in je lahko torej prvič prišlo do odobritve dobička šele v letu 2009, ko so bili znani tudi poslovni izidi družb. Torej, če bi bila res tako velika želja v vladajoči koaliciji, še posebej v SD, da bi prišlo do delitve dobička, potem bi lahko postopali na enak način, kot so postopali pri omejitvi plač poslovojestev, ko so jim, pravzaprav Vlada oziroma politika je omejila plače poslovojestvom, bi lahko tudi vsem družbam v večinski državni lasti, kjer ima Vlada pravzaprav v organih nadzora in upravljanja svoje ljudi, na enaka način, torej z navodili, določili tudi obvezno delitev dobička oziroma delitev dobička. Do tega ni prišlo in smo lahko brali, da je zgolj 24 družb delilo dobiček. Torej, očitno vladajoči politiki dejansko ne gre za to, da bi prišlo do delitev in je pravzaprav želela na nek način z obvezno delitvijo to narediti, kar se pravzaprav ne da in kar bi bil unikum v Evropi. Pravzaprav niti ni bila narejena nobena analiza izvajanja obstoječega zakona, niso bile narejene osnovne za to, da bi se lahko pokazalo, katere so tiste slabosti obstoječe zakonodaje, ki preprečujejo oziroma ki na nek način ovirajo, da bi prišlo do večje delitve dobička med zaposlene. Zato smo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke z zanimanjem brali vladni zakon in smo ocenili, da je korak naprej. Korak naprej k večji privlačnosti delitve dobička in k temu cilju, da pride v čim večji meri do te delitve tudi med zaposlene, ki definitivno so tisti, ki jim pripada del pogače, če se seveda sploh dobiček ustvari v družbi.

Torej, amandmaju, s katerim je prišla SD v parlamentarno proceduro, lahko na nek način rečemo partizanski amandma; tako po tihem, vrinjen, brez usklajevanja s socialnimi partnerji, brez tistega potrebnega konsenza med tistimi, ki ustvarjajo dobiček; ustvarjajo ga pa tako zaposleni kot tudi delodajalci. Tu je izpadel ta prepotreben dialog, ki po navadi vedno prinese slabe rešitve.

Torej, v Slovenski demokratični stranki ocenjujemo, da se v teh kriznih časih del koalicije vse preveč ukvarja s tem, kako deliti v državi, veliko premalo pa se ukvarja s tem, kako ustvarjati, kako bi gospodarstvo aktivirali in kako bi bilo sploh kaj deliti.

Amandma, ki govori o obvezni delitvi, je pravzaprav lahko tudi škodljiv. Delodajalci bodo naši obvode, delodajalci bodo prikrivali dejanski dobiček na najrazličnejše kreativne načine, ker pač to znajo, to že delajo in bodo delali tudi poslej. Tudi tisti, ki jim verjetno ni ambicija goljufati

državo in delavce, ampak bodo čisto zaradi ekonomskih razlogov prisiljeni v to.

Tudi ena slabost tega je, da tam, kjer bo še prišlo do delitve dobička, bo to verjetno na račun plač ali dodatkov k plačam, kar je pa slabo za delavce, kajti od tega se ne plačujejo prispevki, še najmanj se ne plačujejo prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Celo skrbi, da ni bil namen predlagatelja tega amandmaja glede obvezne delitve zrušiti sploh delitev dobička zaposlenim, kajti, osnovni predlog Vlade, ki je poenostavljal in delal zakon privlačnejši, ne bo sprejet, očitno ne bo sprejet, ker je danes odločanje o povsem drugem zakonu.

Torej, če bo sprejet amandma oziroma če bo sprejet zakona v taki obliki, potem bo prišlo do unikatne rešitve. Če pa ne bo sprejet, potem ne bodo uveljavljene tudi tiste poenostavitve, ki bi delale zakon privlačnejši.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil gospod Lojze Posedel.

ALOJZ (LOJZE) POSEDEL: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovana državna sekretarka s sodelavcem, spoštovani predstavnik Državnega sveta, kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini Zares smo prepričani, da današnja seja ne bi bilo potrebna, če bi zakon o udeležbi delavcev pri delitvi dobička bil v obravnavi tako, kot je bil pripravljen, kvalitetno pripravljen s strani Ministrstva za gospodarstvo in vložen tudi potem v sprejemanje v Državni zbor. Ker pa je bil vložen amandma na način, ki ni omogočil, da bi bil koalicijsko usklajen niti da bi bil usklajen z Ekonomsko-socialnim svetom, smo priča razpravam, ki smo jih poslušali tako pri prvem sprejemanju na Odboru za gospodarstvo in na Državnem svetu. Edina sreča, da danes po poslovniku ni možnosti razprave, ker bi razpravljali ne na osnovi argumentov, ampak izrazito politično, ideološko, demagoško - to, kar smo poslušali vse te dni. Ustvarila se je, tako kot je za Slovence tako značilno, takojšna delitev na ene in druge, ene za in druge proti, brez tega, da bi se slišali nasprotni argumenti in da je ta lažna delitev, da tisti, ki so za obvezno delitev, so za delavce, tisti, ki so za prostovoljno delitev, so za kapital. To je zelo zlagano, zelo neresnično in sem prepričan, da bi Državni zbor s soglasjem vseh 90 oziroma 89 poslank in poslancev glasoval "za" udeležbo delavcev pri dobičku, ker se vsi zavedamo, kako pomemben je zadovoljen delavec, kako pomemben je stimuliran delavec in prej, ko bomo začeli govoriti, ne o delovni sili, temveč o delavnem oziroma človeškem kapitalu, toliko prej bo bolje.

Zato so te razprave, ki so se omejile samo na to, kdo nasprotuje temu, da bi delavci dobili dobiček, zameglile tisto osnovno, dobro sporočilo in dobre rešitve, ki jih prinaša

zakon, kot ga je pripravila Vlada. Zelo korektno je treba povedati, da je bil zakon, ki ga je leta 2008 sprejela prejšnja vlada, dober, ker je sistemsko vpeljal soudeležbo delavcev pri delitvi dobička, da pa je imel pomanjkljivosti, ki so se pokazale. In te pomanjkljivosti, se pravi, premajhna davčna stimulativnost, preveč administrativno zapleten postopek in zadržanost možnosti izplačila od enega do treh let, so bile tiste, ki tudi rezultirajo v tej sramotno nizki številki 24 podjetij. In ravno zaradi teh argumentov in rešitev, ki jih prinaša zakon, kot ga je pripravila Vlada, bi ta številka zagotovo poskočila oziroma bi se veliko vodstev podjetij odločilo za delitev dobička tudi med zaposlene. Zato je tako nepošteno in nekorektno razpravljati politično, demagoško, kako vsi direktorji, vsi menedžerji gledajo samo na svoj žep. Prepričan sem, da bi bilo dobro tudi pogledati, kdo razlaga takšne formule o uspehu, s kakšnimi izkušnjami iz neposredne proizvodnje oziroma s področja, kjer se ustvarja dobiček. In da je verjetno vsakemu menedžerju, direktorju v interesu, da so delavci zadovoljni, da so stimulirani, in zato se bo potrudil, če bo možnost - in možnost je dana s tem zakonom -, da bo delil dobiček, ali prej ali pa na koncu, prostovoljno med zaposlene.

Težko je verjeti, da se ne sliši resnih opozoril teh, ki ustvarjajo, normalno, skupaj z delavci, v podjetjih dobiček, tudi osnovo za davke, iz katerih se napaja potem vse naše delovanje kot države, da ne slišijo teh resnih opozoril, kako neprijetne, negativne učinke lahko takšna obvezna delitev prinese.

Zato bomo v poslanski skupini nasprotovali tej obvezni delitvi - kolega Juri me je popravil, bomo nasprotovali, razen gospoda Jurija. Upamo pa, da bo večina za takšen predlog in da ne bomo danes pričeli temu, da bo predsednik Vlade oziroma Vlada doživela s strani koalicije nekakšno nezaupnico ravno pri tem zakonu. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitevijo stališč poslanskih skupin.

Glasovanje o zakonu bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 11. točki dnevnega reda oziroma najkasneje ob 13. uri.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **11. TOČKO DNEVNEGA REDA - PRVA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SLOVENSKEM FILMSKEM CENTRU, JAVNI AGENCIJI REPUBLIKE SLOVENIJE, REDNI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. V zvezi s tem predlogom je skupina 10 poslank in poslancev, s prvopodpisano mag. Andrejo Rihter, zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Prehajamo na obravnavo zakona. Besedo dajem ministrici Majdi Širca za dopolnilno obrazložitev zakona. Izvolite.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Pozdravljeni na predstavitvi in diskusiji o predlogu zakona o filmskem centru, javni agenciji!

Spoštovani, predstavljamo zakon, ki je enostaven, jasen, operativen, apolitičen in tudi nudi osnove za profesionalni razvoj sektorja filmske in avdiovizualne produkcije ter tudi pogoje za učinkovitost proračunskega financiranja. Predstavljamo zakon, ki želi odblokirati dosedanje krče, nastale zaradi neustreznosti obstoječe regulative in tudi dediščine, ki že vrsto let bremeni kontinuirano kinematografsko proizvodnjo. O tem sta se izrekli dve revizijski poročili Računskega sodišča, ki sta mojemu predhodniku in Filmskemu skladu dali kar dvakrat negativno mnenje. Predstavljamo zakon, ki z novim filmskim centrom namerava postaviti krovno ureditev za področje, za katerega je bilo med vsemi umetniškimi področji ob rojstvu slovenske države najmanj posluha. Ker gre za neke vrste krovni zakon na področju filma in strehe ni mogoče postaviti brez temeljev, naj poudarim, da smo na ministrstvu kljub volji nekaterih, ki so želeli, da se film ponovno vrne v naročje ministrstva, da smo vztrajali, da ohrani obliko neodvisnega telesa čim dlje od možnosti, da o estetiki neposredno odloča minister, pa četudi je za to še tako kompetenten. Zgodovino slovenskega filma je namreč mnogokrat spremljala senčna in včasih tudi sončna roka oblasti in radi bi, da bi bila filmska industrija čim bolj avtonomna, kajti prepričana sem, da potrebujemo avtonomno telo in da je treba državi zaupati predvsem sistemsko, konceptualno skrbstvo, ne pa, recimo, izbora umetniških del; torej skrbstvo za zdrav proračun, za nadzor, za odpiranje poti v svet in omogočanje razvoja.

Sistem dosedanjih državnih pomoči kinematografski produkciji je bil sicer zamišljen dobro, vendar so se v obdobju od ustanovitve filmskega sklada pokazale pomanjkljivosti, ki jih s tem predlogom zakona odpravljamo. Konec koncev Zakon o javnih skladih iz leta 2008 določa, da Filmski sklad v dveh letih nadaljuje svoje delo, torej ali nadaljuje svoje delo, ali se pripoji drugi pravni osebi, ali se statusno preoblikuje. Javni sklad ne more biti več, to je nedvoumno, ker ne zagotavlja zadostnega premoženja po Zakonu o javnih skladih. Agencija je ustrezen način. Mimogrede, nekateri se bojite, da ne bo imela več linka, če tako rečem, do Vibe in njenih tehničnih pomoči. Temu ni tako in gre za umetne strahove, ki jih poganja tudi nelagodje, predvsem kar je novo.

Toda kaj je zares novega v tem filmskem centru? Kot prvo, prijavitelji bodo postali s pomočjo nepovratnih sredstev lastniki projektov v celoti. Dodani so novi izvenproračunski viri financiranja, uzakonjeno je dvoletno financiranje, javni

razpisi imajo zelo natančen in pregleden postopek, določeni so upravičeni stroški, pripojeni so razpisi s področja avdiovizualnih medijev in vsak projekt ima obvezno revizijo, ki zagotavlja transparentnost in zakonitost financiranja. Uveden pa je tudi sistem rednega revidiranja in notranje kontrole. Zakon prinaša red, prinaša spodbude, prinaša stimulacije za iskanje partnerjev izven naših meja in angažma drugih producentov, v tem primeru nacionalne radiotelevizije in drugih televizij. Mogoče danes kdo, ki čuti nelagodje pred tem zakonom, meni, da je edini pravi zakon velik proračunski budžet. V resnici je zakon nad vsemi zakoni na koncu človek, tisti, ki zna ustvarjati, tisti, ki zna voditi tudi institucijo, in tisti, ki zna odprto misliti. Nedvomno naj poudarim nekatere prednosti, ki so znotraj prihodnje agencije filmskega centra, gre za transparentno obliko preglednih oblik nudenja državne pomoči in za stimuliranje razvoja slovenske kinematografije, ki, kot pravim, zaradi dediščine trenutno še vedno je v krču, ki se ga poskuša polagamo otresti. Nedvomno bo zakon k temu pripomogel.

Pripomogla bo tudi javna razprava, ki bo v tem naslednjem mesecu in od katere pričakujemo mnogo vaših pripomb pa tudi pripomb zainteresirane javnosti. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod Matjaž Zanoškar, ki bo predstavil stališče Poslanske skupine DeSUS.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala. Spoštovani predsedujoči, spoštovana gospa ministrica s sodelavci, kolegice in kolegi!

Dovolite, da predstavim stališče Poslanske skupine DeSUS glede Predloga zakona o Slovenskem filmske centru. V Poslanski skupini DeSUS prepoznavamo namen in namernost predlagatelja, da bo s tem predlaganim zakonom dosegel namen visoke kvalitetne ustvarjalnosti na področju filmske, kinematografske in avdiovizualne dejavnosti, zanesljivo enega od zelo pomembnih področij in segmentov slovenske kulture. V skladu s tem namenom je zato smiselno zagotoviti nemoteno delovanje nosilca te dejavnosti, kar pomeni ustrezno statusno, organizacijsko strukturo, avtonomnost odločanja, finančno okrepljenost in transparentnost ter racionalnost poslovanja. Zaradi tega mora biti ustanova, ki se ukvarja s filmom, samostojna služba, samostojna in neodvisna od politikov. Predlagatelj meni, da je najbolj primerna oblika za optimalno doseganje teh ciljev javna agencija. Takemu mnenju se v Poslanski skupini DeSUS pridružujemo, saj je bila ta varianta izbrana na podlagi analiz različnih možnosti statusnega organiziranja. Na tak način bodo spremembe ne le v organizacijskem in statusnem smislu, pomembne spremembe se bodo zgodile tudi na področju financiranja oziroma financiranja projektov in stroškov v zvezi z javnimi razpisi

in natečaji ter povečale možnosti za njihovo realizacijo. Pri tem je dobro, da se je sledilo mnenju Računskega sodišča in ugotovitvam iz dosedanje prakse, ki je v več primerih pokazala na nezmožnosti realizacije iz razlogov nedomišljenosti in pomanjkljivosti pravnih predpisov. Enako se v zvezi z nadzorom nad poslovanjem Filmskega sklada sledi ugotovitvam Računskega sodišča, kar je enako dobro.

V Poslanski skupini DeSUS menimo, da je zakon primeren za nadaljnjo proceduro, zato ga bomo takega tudi podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil gospod Miran Györek.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovana gospa ministrica, predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Temeljni cilj Predloga zakona o Slovenskem filmskem centru kot javni agenciji Republike Slovenije je vzpostavitev pravne podlage za delo in organizacijo agencije in nato uskladiti z že veljavno zakonodajo na tem področju. Z novim zakonom naj bi se spodbujalo ustvarjalnost na filmskem in avdiovizualnem področju v Republiki Sloveniji. Namen je ustvariti ustrezne pogoje za filmsko, avdiovizualno in kinematografsko dejavnost, za razvoj in izobraževanje na navedenem področju. Gre tudi za spremembo statusno-pravne oblike, kajti ocenjuje se, da naj bi bila javna agencija najprimernejša pravno-organizacijska oblika Filmskega sklada Republike Slovenije in naj bi kot taka nemoteno delovala. Predlog zakona naj bi zagotovil tudi ustrezno specifikacijo pogojev z določbami o finančnem poslovanju, kar naj bi pomenilo tudi večjo preglednost projektov in tudi racionalnejše poslovanje. Določbe predlaganega zakona definirajo namen, dejavnost, organizacijo, financiranje in nadzor filmskega centra kot javne agencije Republike Slovenije. Novosti predlogov obsegajo tudi določbe o sofinanciranju projektov, o prenosu razpisa na AV projekte z Ministrstva za kulturo na agencijo kot tudi o samih postopkih javnega razpisa. Žal pa pri ustvarjanju predloga zakona niso bile upoštevane marsikatere pripombe zainteresirana javnosti, vprašljiva je tudi skladnost zakona z nacionalnim programom za kulturo 2008-2011, s katerim bi bilo potrebno celotno urediti status ključnih subjektov na AV področju. Prav zato prihaja do nasprotovanj in nezadovoljstva strokovne javnosti, mislim na Društvo filmskih producentov Slovenije, Društvo slovenskih filmskih ustvarjalcev, Društvo slovenskih režiserjev kot tudi ostalo strokovno javnost. Le-ta je nezadovoljna zaradi njene nezadostne vključenosti v organe agencije, predvsem sveta agencije.

V Slovenski nacionalni strani se pa strinjamo, da je treba narediti red na tem področju. Ne mislim, samo na statusno-pravne spremembe oziroma pravne, organizacijske oblike, temveč tudi zagotoviti ustrezen strokoven nadzor nad razpisi in izborom oziroma financiranjem določenih projektov, kot smo to že opozarjali v naših pisnih poslanskih vprašanjih in pobudah Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke. Vse preveč namreč prihaja do nesmotrnega zapravljanja sredstev denarja slovenskih davkoplačevalcev, da ne naštevam vseh vsem znanih zgrešenih nizkokakovostnih filmskih projektov, ki z umetnostjo ali s kakšnim smiselnim kulturnim, umetniškim ustvarjanjem res nimajo prav nobene zveze. Močno upamo, da bi s prestrukturiranjem sklada prišlo do drugačnega načina dela, razpisovanja projektov in predvsem trošenja sredstev.

Naj samo navedem na kratko naše urgence v poslanskem vprašanju, ko je šlo za tisti "s:porni" projekt z medvedom oziroma projekt "Dlaka na jeziku", kjer smo opozarjali, da je bila večina lanskih prejemnikov sredstev in medijskih razpisov razna društva, zasebni zavodi, gledališča, blogerji, ne pa predstavniki medijev, ki jim je ustvarjanje programskih vsebin medijev temeljna dejavnost in se ukvarjajo s profesionalnim novinarstvom ter v ta namen zaposlujejo novinarje in profesionalno osebje. Nekateri izdelki, ki so bili 2009 podprti z javnim denarjem in sedaj prihajajo v javnost, pa so izrazito sporni in pri njih sploh ni mogoče govoriti o javnem kulturnem interesu. Tako je financiranje ravno prej navedenega projekta javnega zavoda MC Medvode, kot veste. In tako naprej, da ne naštevam še pa še, tudi z mojega konca, raznoraznih kvazi umetniških, kulturnih projektov, ki se financirajo na ta način, kot se financirajo. Tako res upamo, da bo tukaj prišlo do spremembe načina dela in tudi do marsikaterih drugih sprememb, se pravi, na boljše. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanskega kluba LDS bo predstavil gospod Ljubo Germič.

LJUBO GERMIČ: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana gospa ministrica, državni sekretar, ekipa ministrstva, kolegice in kolegi!

Leta 2008 je bil sprejet nov zakon o javnih skladih, ki je opredelil, da Filmski sklad Republike Slovenije, ki je bil ustanovljen z Zakonom o filmskem skladu, lahko za svoje statusno preoblikovanje izbere eno od naslednjih zakonsko predvidenih možnosti: ali nadaljuje svoje delo, ali se pripoji drugi pravni osebi. ali pa se statusno preoblikuje v dveh letih po uveljavitvi Zakona o javnih skladih, to je do 12. 8. 2010. Glede na namen Filmskega sklada Republike Slovenije naloge, ki jih opravlja, in način financiranja je pri predlagatelju prevladalo mnenje, da je najprimerneje, da se

Filmski sklad preoblikuje v javno agencijo v skladu z Zakonom o javnih agencijah.

V Poslanskem klubu LDS menimo, da izbrana statusna oblika agencije za Filmski sklad primerna predvsem zato, ker se javne agencije ustanovljene za opravljanje nadzornih in strokovnih nalog v javnem interesu. Močan argument za preoblikovanje Filmskega sklada Republike Slovenije v agencijo, v LDS vidimo predvsem v določbi Zakona o javnih agencijah, ki govori o kriterijih za ustanovitev, saj se agencija ustanovi, če glede na naravo oziroma vrsto nalog ni potreben ali ni primeren stalni neposredni politični nadzor nad opravljanjem nalog. Za financiranje slovenske filmske produkcije je stalni politični nadzor vsekakor neprimeren. Izjemno pomemben razlog za sprejetje novega zakona narekuje tudi Računsko sodišče Republike Slovenije v okviru svojega revizijskega poročila, ki ga je izdalo julija lanskega leta.

V zakonu so tako rekoč v celoti upoštevana priporočila Računskega sodišča, predvsem da je potrebno urediti postopek javnega natečaja, merila in kriterije za izbor na njem, saj so bile s strani Nadzornega sveta Filmskega sklada Republike Slovenije zagrešene nepravilnosti v zvezi z izvedbo in izborom na javnem natečaju. V filmski program so bili vključeni filmi brez prijave na javni natečaj, kar je v nasprotju z Zakonom o .uresničevanju kulture, s sklepom o ustanovitvi in splošnimi pogoji, ki določajo, da Filmski sklad Republike Slovenije sofinancira projekte preko javnih natečajev oziroma so bili sofinancirani filmski projekti, ki so že prejeli negativno odločbo o sofinanciranju filmov, navkljub temu, da Filmski sklad v takem primeru pogodbe o sofinanciranju ne more skleniti.

Z novim zakonom so odpravljeni tudi deleži prihodkov Filmskega sklada Republike Slovenije od eksploatacije filmov po zaključenem projektu, saj se sredstva, ki jih bo agencija vložila v razvoj scenarija ali projekta, ne všteta več v delež agencije in torej ne predstavljajo več vložka agencije v distribucijsko vrednost filma. Po našem mnenju gre za pozitivne rešitve, saj bodo ti ukrepi okrepili produkcijski center in spodbudili producete k živahnejši dejavnosti na področju eksploatacije filma, od katere bodo imeli več koristi kot doslej.

Drugače kot doslej bo določeno tudi financiranje agencije, medtem ko sredstva državnega proračuna, donacije, sponzorska sredstva, lastni prihodki in viri od sodelovanja z mednarodnimi organizacijami ostajajo urejeni enako kot doslej, se k financiranju slovenske filmske produkcije dodata dva dodatna vira. Izvenproračunska financerja, to sta RTV Slovenija in vsi ostali izdajatelji televizijskih programov, ki so na seznamu nacionalnih multipleksov in oddajajo na celotnem ozemlju pokritosti multipleksa, bosta preko lastnih virov razpisov prispevala sredstva za izdelavo filmov

neodvisnih producentov za javno, zlasti kinematografsko predvajanje.

V LDS podpiramo predlagane spremembe, ki so posledica zakonskih zahtev o preoblikovanju obstoječega filmskega sklada in so spremembe, ki gredo v smeri transparentnega finančnega poslovanja filmskega centra, skladno s priporočili Računskega sodišča. Smo pa v Liberalni demokraciji zelo natančno spremljali tudi opozorila strokovne in zainteresirane javnosti, ki je predvsem v zadnjem obdobju izrazila vrsto kritik in pomislekov na vsebino zakona ter izrazila celo zahtevo po umiku predloženega zakona iz nadaljnje obravnave. Ob tem smo bili nekoliko začudeni, saj so bile ocene ob prvi predstavitvi zakona zelo pozitivne. Zaradi opozoril smo v LDS podprli predlog za javno predstavitev mnenj o predlaganih rešitvah zakona. Tako v okviru javne predstavitve mnenj in tudi v okviru današnje prve obravnave predloga zakona v Državnem zboru pričakujemo odgovore in dodatna pojasnila na določena vprašanja. Pri tem bi želeli opozoriti na odnos predlaganega zakona do nacionalnega programa za kulturo, vprašanja glede umestitve Viba filma v celostno urejanje filmske produkcije pri nas, pa vprašanje učinkovitosti zakonske rešitve o deležu denarja, ki ga morajo prispevati za filmsko produkcijo nacionalna TV in komercialne televizije, pri čemer je izražena dilema producentov, da se bodo te letu lahko izognile.

O izvzetju DDV iz upravičenih stroškov žal ne moremo iskati novih rešitev, saj gre za zahtevo Davčne uprave Republike Slovenije in Ministrstva za finance. Morda pa je vsaj mogoče iskati odgovor, kako olajšati situacijo producentov, ki trdijo, da sami ne bodo zmogli dodatne obremenitve z DDV-jem. Čeprav v LDS ne vidimo iz besedila zakona izraženo skrb nekaterih, da utegne biti nov zakon usoden za neodvisne producente, je prav, da se tudi na te dileme poda jasan odgovor. Pri tem smo našteali le nekaj dilem, ki so se vzpostavile ob novem zakonu, vendar vseeno menimo, da je zakon dobra osnova za spodbujanje ustvarjalnosti na filmskem in avdiovizualnem področju ter za ustvarjanje ustreznih pogojev za filmsko, avdiovizualno in kinematografsko dejavnost, pa tudi za spodbujanje razvoja v zvezi s filmsko in avdiovizualno dejavnostjo.

Kljub našim pomislekom ocenjujemo, da je zakonsko besedilo dobra osnova za nadaljnjo obravnavo, zato ga bomo v Poslanskem klubu Liberalne demokracije v prvi obravnavi podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Socialnih demokratov bo predstavila mag. Andreja Rihter.

MAG. ANDREJA RIHTER: Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi, podpredsednik, spoštovana ministrica, državni sekretar s sodelavci!

Poslanska skupina Socialnih demokratov bo podprla sklep, da je Predlog zakona o Slovenskem filmskem centru, javni agenciji primeren za nadaljnji obravnavo. Na podlagi razprave na javni predstavitvi mnenj 28. junija pa se bomo odločili, katere vsebinske dopolnitve so še potrebne, da bomo lahko predlog zakona podprli tudi v nadaljevanju. Pri tem naj že sedaj opozorim, da morajo predlagane rešitve slediti ciljem predloga, ki so navedeni v uvodu. Zlasti pomembni sta trditvi, da je namen zakona spodbujanje ustvarjalnosti na filmskem in avdiovizualnem področju in ustvarjanju ustreznih pogojev za to ter zagotoviti nemoteno delovanje agencije s povečanjem sredstev za sofinanciranje projektov. Potrjujemo pa tudi mnenje dr. Mirana Zupaniča, ki je v aprilski številki revije Kranj zapisal, "da mora biti cilj zakona ustvariti okolje, v katerem bodo ustvarjalci nemoteno uresničevali svoje umetnike potencialne in v katerem se bo filmska kultura, ki je v javnem interesu, uspešno razvijala". Dodaja, da je odgovornost za zagotovitev pogojev za izvajanje interesa na kateremkoli področju pa na strani države. Zato moramo odgovoriti na dve temeljni vprašanji: Kakšen bo vpliv predlaganih rešitev na financiranje filmske ustvarjalnosti? Ter: Ali bo predlog prispeval h kvalitetnemu izvajanju javnega interesa ali pa bomo še naprej pričali, da bo tudi filmska scena prepuščena vsakokratnemu interesu nosilcev politične oblasti. Slovenski film ima veliko gledalcev, zlasti mladinski, dokumentarni filmi so bili že od nekdaj nosilci slovenske filmske industrije. To potrjujejo podatki o samem številu obiskovalcev v slovenskih kinematografih. Prav tako velja poudariti, da so naši ustvarjalci zelo prepoznavni v tujini, saj so dobitniki pomembnih nagrad na vseh velikih filmskih festivalih po svetu in Evropi. Žal pa smo v zadnjih letih pričali nasprotujočim se mnenjem stroke in politike, ko govorimo o pogojih in kriterijih za razpolaganje z javnimi sredstvi.

Naša filmska umetnost ima 100-letno tradicijo, vendar je v primerjavi z drugimi umetnostmi v deprivilegiranem položaju. Filmska umetnost še vedno nima prostora v krogu ostalih umetnosti. PO mnenju strokovnjakov je namreč na področju kulture situacija najmanj ugodna za področja, kjer ni močne institucionalne podpore. Zato je filmska produkcija običajno tako samodejno zapostavljena. Zavedati pa se je treba, da sta za vzpostavljanje lastnega mnenja do medijev in avdiovizualne pismenosti namreč zelo pomembna gradnika vzgoje mladih generacij, zato je zakon lahko le pripomoček za reševanje situacije, pripomoček za ustvarjanje pogojev za prihodnost.

Normativno ureditev filmskega ustvarjanja je treba spremeniti - ne zaradi zakona o javnih skladih, ki določa rok za preoblikovanje Filmskega sklada, ampak predvsem zaradi vsebine. Da je filmsko področje neurejeno, pričala tudi dejstvo, da je bilo deležno posebnih obravnav na sejah Nacionalnega sveta za kulturo. Ta je med drugim julija 2007 sprejel sklep, v katerem je ugotovil, da so sumi in ocene, da gre pri

delovanju javnih ustanov na področju filma, na prvem mestu Filmskega sklada Republike Slovenije, za globoko krizo vodenja, upravljanja z javnimi sredstvi in za nekatere nezakonite postopke pri sprejemanju programov v celotni verigi odločanja o financiranju filmske dejavnosti s proračunskimi sredstvi. Pred nami je sedaj predlog zakona, ki prinaša stabilno financiranje agencije s subvencijo državnih sredstev. Poleg tega zavezuje Radiotelevizijo Slovenijo in komercialne televizije, da same izvedejo razpise, s katerimi bodo podpirale slovensko filmsko produkcijo. Končno prihaja v zakon podlaga za dvoletno financiranje. Nastajanje in izvedba filma je namreč proces, ki potrebuje svoj čas, zato je leto bilo največkrat veliko ovira, ki je pogojevala tudi določene nepravilnosti financiranja. Končno se vzpostavlja tudi transparentnost porabe sredstev, saj je v 15. členu z naslovom Revizija postopka določeno, da se mora za vsak projekt, ki pride v državna sredstva, v roku šestih mesecev zaključka projekta opraviti revizija. Le-to pa mora opraviti pooblaščen revizijska družba. Stroški so res upravičeni stroški projekta, toda v primerjavi z ostalimi vsebinami dela glede na cenik družb za mene ali za našo skupino lahko zelo visoki. Seveda pa je to mnenje, ki ga bomo lahko preverjali ob določenem času, ko se bodo zaključili tudi prvi projekti.

Namera predlagatelja je tudi, da stroki zagotovi večjo vplivnost pri upravljanju. V Poslanski skupini Socialnih demokratov podpiramo to odločitev, hkrati pa smo zaradi opozoril filmskih ustvarjalcev, ki niso enakega mnenja, nekoliko zadržani. Verjamem, da bomo na javni predstavitvi mnenj dobili dobro podlago za nadaljnje odločanje.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov menimo, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, hkrati pa upamo, da bo predlagatelj v nadaljevanju postopka uspel vzpostaviti ustrezno razmerje med pričakovani filmskih ustvarjalcev in odgovornostjo ter mestom države pri upravljanju z javnimi sredstvi.

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil gospod Aleksander Zorn.

ALEKSANDER ZORN: Spoštovani kolegi, spoštovana ministrica s sodelavci, spoštovani predsedujoči!

Kadarkoli se je v preteklosti skušalo področje filma urediti, pri vseh vladah, kar jih poznamo po osamosvojitvi, je izbruhnila norišnica: bodisi osebna, s protesti, bodisi s strani filmskih delavcev, bodisi Računskega sodišča; karkoli pač je lahko sodelovalo s filmom, je bilo proti. Tako je to še posebej problematično področje in je prav, da se enkrat uredi. To problematično področje ima hudo zgodovino, saj od takrat naprej, ko je na začetku prejšnjega stoletja Lenin izrekel

znamenite besede, da je treba posebej paziti na film, kajti to je najpomembnejša sodobna umetnost, in res je tako. To je najbolj odmevna, najbolj draga, najbolj široka umetnost, scenska umetnost, ki jo gledajo milijoni in milijoni ljudi. Se pravi, da so tukaj tudi apetiti največji.

In v preteklosti se je vedno zgodilo to, da so bili filmski ustvarjalci proti predlaganim spremembam in proti ureditvi področja. V preteklem obdobju se je to zgodilo večkrat in tudi gospa ministrica zdajšnje vlade se mi zdi, da je močno spodbujala te probleme s strani filmskih delavcev. Zdaj pa so se zgodili njej sami. Društvo filmskih producentov Slovenije, Društvo slovenskih filmskih ustvarjalcev in Društvo slovenskih režiserjev je proti tem rešitvam, kakor so pač tukaj zapisane in predlagane v tem zakonu.

Ne glede na to, da ima zakon dobre namene, ki so seveda lahko tlakovani, vemo kam, pa so njihovi ugovori kar tehtni. Nekaj vam jih bom povedal, navsezadnje naj se slišijo v Državnem zboru.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Lepo prosim, poslušajte gospoda Zorna.

ALEKSANDER ZORN: Prvič. Javno pismo, ki ga pišejo ministrstvu in ministrici: "Obveščamo vas, da ključne pripombe zainteresirane javnosti niso bile upoštevane." Predlog zakona ni v skladu z nacionalnim programom za kulturo in za celotno ureditev statusnih ključnih subjektov, ki določujejo na avdiovizualnem področju, to ni urejeno. Filmski studio Viba film tako rekoč ni omenjen, čeprav ministrstvo pravi, da je omenjen v kakšnem drugem zakonu. Pravzaprav lahko ministrstvo vedno reče, da je kakšen od teh problemov že v kakšnem drugem zakonu ali da še bo v kakšnem zakonu. Kljub temu pa si želimo, da bi bil tukaj tudi nekako omenjen. Izvenproračunsko financiranje filmske produkcije, določeno na način, ki ne zagotavlja nikakršnega dejanskega povečanja filmske produkcije ter virov niti mehanizmov za njegov nadzor in sankcioniranje neizvajanja. Zanimivo, ministrstvo trdi nasprotno.

S predlogom zakona je preneseno z Ministrstva za kulturo na novo agencijo tudi razpisovanje oziroma sofinanciranje projekta iz proračunske postavke. To za nas pomeni podvajanje birokracije, in na nek način vendarle, jasno, avtonomijo, hkrati pa bo ta avtonomija lahko preverjena še v praksi, kajti zelo lahko se zgodi, da bo tudi odtujena. Dobili bomo celo vrsto - to pa je zagotovo - novih birokratov, ki bodo pripravljali razpise. In kot smo v preteklih časih razpravljali o marsikaterem problemu na Odboru za kulturo ugotavljali, da ministrstvo včasih enostavno ne more dobesedno z delom končati, kadar prihajajo na razpise ugovori, ker je "tako veliko tega dela." Se pravi, dobivamo novo birokracijo.

Še nekaj je treba povedati. Odnos do Radiotelevizije ostaja nekoliko nejasen oziroma je deklarativen. Zakon bi

namreč moral opredeliti način sodelovanja med Radiotelevizijo Slovenija in Filmskim centrom, saj je to vselej povzročalo težave v praksi. V zakonu pa pogrešamo tovrstno določilo o načinu sodelovanja, saj je napisano samo deklarativno. To sodelovanje je lahko pogodbeno, lahko je sklenjeno ali pa morda drugačno in tako naprej. V praksi sta si namreč interesno konfliktna Filmski center in Radiotelevizija Slovenija, saj gre prvemu za primarno kinematografsko prikazovanje, drugemu pa za primarno televizijsko predvajanje filmskih del, ki jih oba sofinancirata in podpirata. Narava deleža oziroma vložka RTV Slovenije pa ostaja še naprej nejasna, medtem ko je nekako določeno, da Filmski center dobi subvencijo v obliki državne pomoči. Na strani RTV Slovenija ostajajo ta vprašanja nerešena, a bi jih bilo koristno doreči, zlasti za primere skupnih koprodukcij. Seveda bomo slišali, da je to v drugem zakonu, kljub temu mislim, da je cela vrsta pomanjkljivosti v tem novem predlogu o Filmskem centru, ki bi jih bilo treba dopolniti.

Tudi sam si veliko obetam od te razprave, ki bo 28. junija. Upam, da bodo predlogi filmskih ustvarjalcev tehtni, in kar se nas tiče, poslanske skupine, bomo seveda vse tehtne predloge upoštevali in predlagali v popravek. Zaenkrat pa je narava tega besedila takšna, da se nam zdi, da še ni primerno za nadaljnjo obravnavo, saj bi moralo biti nekoliko bolj usklajeno s filmskimi delavci. Spoštovana ministrica, upam, da je v tem primeru usklajeno vsaj pri Vladi. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil gospod Franco Juri.

FRANCO JURI: Spoštovani predsedujoči, spoštovana ministrica, predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Tako kot potrebujemo nov zakon o Radioteleviziji Slovenija, so nujne spremembe tudi na področju filma. Zakaj so nujne? V prvi vrsti zaradi tega, ker Filmski sklad sedaj deluje na temelju več pravnih podlag in je treba za stabilno produkcijo urediti formalnopravni status sklada. Enako pomembne pa so tudi ugotovitve in priporočila, ki izhajajo iz revizije pravilnosti in smotrnosti poslovanja Filmskega sklada Republike Slovenije. Ne nazadnje, o učinkovitem sistemu produkcije nacionalnega filmskega programa govori tudi Nacionalni program za kulturo. V Poslanski skupini Zares verjamemo, da si kontinuirano slovensko filmsko produkcijo želimo vsi.

Ključne spremembe izhajajo iz priporočil oziroma iz revizije Računskega sodišča. Tako se popravlja sam postopek, merila in kriteriji javnega natečaja, zaradi racionalizacije se trdneje definira struktura upravičenih stroškov, uvaja se dvoletno sofinanciranje projektov in sistem rednega revidiranja. Najvišji delež sofinanciranja je v skladu s

priporočili Računskega sodišča za nizkoprorračunske stroške, mladinske in zahtevne filme pri 80 %, za vse ostale projekte pa bo le-tem namenjenih v višini največ 50 % vseh upravičenih stroškov.

Ena težjih nalog je bila izbira najprimernejše oblike formalnopravnega statusa Filmskega sklada. Izmed različnih možnosti pripojitev nazaj k ministrstvu, sklad, ustanova, je javna agencija tista, ki omogoča največjo možno institucionalno avtonomijo, neodvisnost pri ocenjevanju projektov, pa tudi v največji možni meri neodvisnost financiranja.

Zakon prinaša tudi nova izvenproračunska vira za sofinanciranje slovenske filmske produkcije RTV Slovenija in komercialne televizije z nacionalno pokritostjo. Te televizije bodo same s svojimi razpisi sofinancirale slovenske filme. Na agencijo se z Ministrstva za kulturo prenaša razpis za avdiovizualne projekte, s čimer politiko ločimo od odločanja o financiranju AV dejavnosti. Za producente zelo dobrodošla in koristna sprememba pa je odprava deležev prihodkov Filmskega sklada Republike Slovenije od eksploatacije filmov po zaključenem projektu. Če želimo presekat z dolgotrajno agonijo na filmskem področju in končno odpraviti statusne pomanjkljivosti sedanje ureditve, moramo sprejeti ključne spremembe v predlogu zakona.

Seveda so nekateri z rešitvami, ki so ponujene, tudi nezadovoljni. Pogrešajo med drugim več članov interesnih združenj v nadzornem svetu agencije, kot tudi ureditev statusa drugih subjektov, ki delujejo na tem področju. Vendar pa smo danes šele pri prvi obravnavi zakona. V kratkem bomo v tej isti dvorani lahko slišali mnenje in stališča širše javnosti na javni predstavitvi mnenj. V nadaljnji obravnavi imamo dovolj časa in volje, da predlog zakona dopolnimo in ustrezno nadgradimo. Za Poslansko skupino Zares je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil gospod Janez Ribič.

JANEZ RIBIČ: Dober dan. Spoštovana ministrica, spoštovani prisotni, lepo pozdravljeni!

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke predlog zakona razumemo kot sanacijo obstoječega stanja na Filmskem skladu. Bistveno pri novem zakonu je, da vložek države v film ne bi bil več razumljen kot investicija, temveč kot neke vrste subvencija. S tem država ne bi bila več udeleženka pri dobičku, saj ne bi imela več statusa producenta. Subvencionirala bi lahko največ do 50 % filma, izjema so mladinski in nizkoprorračunski filmi, kjer se odstotek dvigne na 80 %. Ključno vlogo pri Slovenskem filmskem centru naj bi

po novem imeli profesionalci, za kar je verjetno že skrajni čas.

Predlog zakona o Slovenskem filmskem centru je pripravljen v sinergiji z Zakonom o RTV, o katerem smo razpravljali včeraj in na katerega imamo še precej pripomb, in z Zakonom o medijih, za katerega pa ne vemo točno, kjer v postopku se je ustavil.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke torej pričakujemo, da bo temeljno vodilo predloga zakona, da bi filmski center deloval bolj neodvisno in dinamično, da se bodo plačila izvajala le na podlagi dokazil in da bi center deloval le v dobro slovenskega filma in ustvarjalcev le-tega. Ker pa gre za precej strokovno temo, računamo tudi na to, da bo imela zainteresirana in strokovna javnost možnost predstaviti svoja mnenja in stališča do predloga zakona v okviru javne predstavitve mnenj. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev. Besedo ima gospod Franci Kek. Ne bo razpravljajal. Franc Pukšič, ne bo razpravljajal.

Gospa Silva Črnugelj.

SILVA ČRNUGELJ: Hvala lepa za besedo.

Kot vemo, slovenska profesionalna filmska produkcija že od svojega leta 1946, ko je bil posnet film Na svoji zemlji Franceta Štiglica, beleži kar dobro število filmov, in sicer 130, od leta 1995 do 2009 je pa bilo sofinanciranih v obdobju mlade slovenske države 41 celovečernih filmov in 13 mednarodnih koprodukcij. Žal danes imamo ponovno na področju kulture razpravo o enem zakonu, ki govori o formalnopravnem statutu in vplivu formalnopravnega statusa na dejavnost in vsebino ene zelo pomembne kulturne dejavnosti, kot je film in avdiovizualna produkcija. Žal sem obremenjena z rebalansom proračuna, ki seveda zadeva tudi Ministrstvo za kulturo in, žal, tudi to področje. Ugotoviti moram, kljub temu da so nekateri ugotovili, da je to področje tisto področje, ki bo oblikovalo 21. stoletje in tudi oblikovalo politično miselnost in poglede vseh tistih, ki na tem področju na nek način sokreirajo, vendarle skozi finančna sredstva, ki se temu področju pa še drugim - da ne govorim o knjigi - namenjajo, ni videti, da je dejansko temu področju namenjeno kaj več pozornosti, zlasti v finančnih krogih. To se pravi, da tukaj bomo zopet imeli problem s tem, kako in na kakšen način ustvariti možnosti za sodoben, za celovit pristop, za ustvarjalen pristop pri sokreiranju in omogočanju ustvarjalnosti slovenskih kreativnih filmskih delavcev. Bojim se, da bomo imeli zopet probleme, ravno zaradi financ, z izobraževanjem na tem področju, zlasti izobraževanjem mladih kadrov, ki bodo zaradi sodobne tehnologije morali imeti še

mного več znanja, veliko več izobraževanja tudi v tujini in tudi vložkov pri nakupu opreme.

Tako pozdravljam predlog znotraj naše skupine, da prepustimo tudi še javnosti, da o tem zelo zapletenem, bi človek rekel, vsebinskem problemu spregovorimo še 28., v ponedeljek, in vidimo pravzaprav, kaj se lahko naredi, ker brez stabilnih financ, brez financ, ki bodo omogočile dejansko prodor tudi na druge trge, ker to je tudi cilj naše slovenske produkcije, ne bomo kaj prida s statusnimi spremembami naredili. Seveda, uskladili bomo s krovnim zakonom o javnih skladih, vendar vsebine zapletene in pomembne dejavnosti pa ne bomo obogatili.

Samo še podarila bi, da menim, da bi morali dejansko slediti dobri tradiciji, zlasti na vseh področjih, tudi na področju vzgajanja, pogleda vzgajanja vseh tistih slovenskih bodočih konzumentov filma in šoli vzgajanja tistih, ki bodo dejansko tudi hodili v kinematografe in si ogledovali ne samo cenene filme različnih tako nam znanih koprodukcij, ampak da bodo tudi gledali slovenski film. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospa Cvetka Zalokar Oražem ne bo razpravljala.

Mag. Majda Potrata. Izvolite.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana gospa ministrica, državni sekretar in gospa Ostrouška!

Mislím, da je soočanje s filmom, z delovanjem dosedanjega Filmskega sklada prihajalo v Državni zbor po različnih poteh, navadno pa vedno povezano s kakšnimi tudi ugotovljenimi nepravilnostmi, problemi in neutečenostmi, nedorečenostmi, zato je bilo tudi po pregledu Računskega sodišča mogoče pričakovati potrebne spremembe. Ali so te spremembe, ki jih dobivamo zapisane v Predlogu zakona o Slovenskem filmskem centru, ustrezen odgovor na vse dileme, je drugo vprašanje, če seveda presojava po tem, da smo ob predlogu zakona dobili v poslanske pisarne tudi mnenja, ki s predlogom zakona niso bila ravno usklajena in temu predlogu zakona v podporo.

Ampak prvotna namera danes že citiranega pisma treh reprezentativnih združenj s področja filmske ustvarjalnosti dobivajo možnost za odgovor, kot je bilo tudi že danes nekajkrat rečeno, ob javni predstavitvi mnenj in prvotna drastična zahteva, da se zakon umakne, je bila vendarle omiljena s tem, da o zakonu javno spregovorimo danes v okviru prve obravnave in potem, kot rečeno, pri javni predstavitvi mnenj. Vseeno pa ugotavljam, da frontalnega nasprotovanja ta predlog zakona le ni dobil, če se sklicujem na povzetek pripomb Društva slovenskih filmskih ustvarjalcev, objavljen v Ekranu. Tam vendarle omenjajo vsaj tri prednosti, ki jih predlagani zakon prinaša. In zanimivo je, da se pravzaprav vsi trije plusi nanašajo na temelj, ki je za uspešno filmsko

ustvarjalnost potreben. To pa je zagotovljen vir financiranja. Gre za državno podporo kot subvencije in ne nezakoniti investiciji, to je prvi plus; potem namera predlagatelja, da vključi televizijo v delovanje sklada tako s sofinanciranjem kot soodločanjem in tretjič, namera predlagatelja, da zagotovi odločilno vlogo stroke pri upravljanju Slovenskega filmskega centra. Torej, dva sta izrazito s financami zvezana, tretji plus pa z vplivom stroke. Če sta dva tako bistvena elementa zagotovljena, potem ne vidim strahu, da ne bi mogli v nadaljevanju obravnave zakona, v nadaljevanju zakonodajnega postopka najti soglasje pri tistih rečeh, ki motijo filmske ustvarjalce in tudi, ne nazadnje, politiko, kot je bilo slišati.

Da pa je film bil od nekdanj poligon različnih interesnih vplivanj, je pa jasno, saj smo slišali citat - prav zanimivo je, da je poslanski kolega Zorn citiral Lenina. Sami bi dodala še kakšno dogajanje po 2. svetovni vojni pa McCarthyja pa še kaj drugega citirala - in pogrom, ki se je zgodil ravno v Ameriki, nad filmskimi ustvarjalci, ki so bili obtoženi. Navsezadnje imamo različne komisije, ki presojujejo ustreznost filmov za distribucijo - bi se tudi kaj o Vatikanu dalo reči in o pogledih Vatikana na filme; sploh bi lahko rekli, da je vedno takrat, kadar ima neka ustvarjalnost tako širok krog vplivanja na ljudi, deležna posebno natančnih pogledov in tudi apetitov po vplivanjih.

Ampak, da ne bi govorila sedaj samo o tej, bi rekla, bolj cenzorski vlogi politike, družbe in drugih struktur, bi rada opozorila na to, da je tudi znani kulturni menedžer Mitja Rotovnik za enega temeljnih problemov za slovenski film ugotovil, da je to količina denarja, ki je namenjena za film. Tu se, prav zanimivo, s filmom družijo tudi druga starejša umetnost, to je tista, ki dobi svoj izraz v knjigi. In če gledamo proračunski razrez sredstev: 4,2 milijona evrov za film in, recimo, 6,2 milijona evrov za knjigo, res ni mogoče primerjati z zneski, ki jih dobijo drugi zavodi v kulturi. Da ne bo pomote, ni moj namen reči, da naj bi drugim bilo prisojenega manj denarja, ampak je moj namen povedati, da če najdemo kot politiki konsenz, da nam je slovenski film potreben, da nam je slovenski film dragocen, je treba kaj storiti tudi za to, da bi lahko bile številke ugodnejše. Statistični urad Republike Slovenije, recimo, v tem pregledu pravi - zadržala se bom samo pri številkah dolgometražnih igranih filmov -, recimo, v letu 2004 - 7, v letu 2005 - 11, v letu 2006 - 5, v letu 2007 - 3 in v letu 2008 spet 7 filmov. Lepo bi bilo, seveda, če bi se približevali tisti najvišji številki, denimo, v letu 2005 - 11. Ampak, kot rečeno, marsikaj je odvisno tudi od pogojev, v katerih bo filmska ustvarjalnost delovala.

In če bo zakon pomagal utrjevati vire financiranja za slovenski film, ni razlogov, da ne bi mogli tega zakona podpreti, pa tudi, če imajo filmski ustvarjalci pomisleke, da

ni uresničena tista zahteva slovenskega nacionalnega programa za kulturo za leta 2008-2011, to je krovni zakon o filmu. Prepričana sem, da bo danes, zlasti pa še ob javni predstavitvi mnenj, dovolj priložnosti najti odgovore na tista vprašanja, ki razdvajajo, in najti tisto, kar nas združuje, da bomo zakon lahko podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.
Gospa Breda Pečan, izvolite.

BREDA PEČAN: Hvala za besedo, gospod podpredsednik.

Sama ne bom zelo globokih in temeljitih razmišljanj predstavljala, zaradi tega, ker ni niti Filmski sklad niti javna agencija, ki naj bi se ji po novem reklo Slovenski filmski center, področje, ki ga poznam po strokovni plati. Je pa področje, ki ga poznam s čisto drugega stališča, to je iz organizacije filmskega festivala, ki je nastal, se rodil in zrasel v občini, v kateri sicer živim. To je Filmski festival Kino Otok - Isola Cinema. Mislim, da je to primer, kako lahko človek, ki nima o posameznem strokovnem področju ali pa na področju kulturnega delovanja kaj dosti pojma, vendar pa z organizacijskega in tudi financarskega stališča lahko vidi, kakšna zmešnjava je nastala v preteklih, recimo, petih, šestih letih na področju organizacije filmskih festivalov. Ker pa ima človek ob tem delu tudi priložnost stikov s filmskimi ustvarjalci, lahko razširim to mnenje o zmešnjavi na področju filma tudi na filmsko ustvarjanje, ustvarjanje filmov. Moram reči, da je skrajni čas, da tu nekaj naredimo; ne samo na področju financiranja, ampak tudi na področju organizacije oziroma razdeljevanja sredstev za filmsko ustvarjalnost in tudi pri odnosih znotraj področja ustvarjanja in financiranja, kdo je lastnik, kdo ni lastnik, kako se distribucija izvaja, kdo poskrbi za to, da je distribucija kar se da učinkovita, in vse, kar je še temu podobnega.

Mislim, da je stanje na področju filmske umetnosti v Sloveniji tako, da slabše biti ne more, in zaradi tega sem prepričana, da ta zakon ob tem, seveda, da bo v javni predstavitvi mnenj in kasneje tudi v pripravi amandmajev k zakonu v drugi obravnavi pripeljal do tega, da bodo tudi filmski ustvarjalci končno zadovoljni s tem, kar bo iz predlaganega zakona nastalo.

Rada bi samo povedala, da čudne razmere, ki so nastajale v letu 2005 in 2006, pa da ne bi kdo razumel, kakor sem poslušala prej predstavitve stališč poslanskih skupin, da je to bilo obdobje, ko je ne vem kdo namenoma ustvarjal zunanji vtis, da je na področju filmske ustvarjalnosti oziroma na področju zbiranja in distribucije denarja za filmsko ustvarjalnost vse narobe. Dejstvo je, da je bila zmešnjava pa takrat res popolnoma, zaradi tega, ker smo imeli direktorje filmskega sklada, ki so se menjali na tekočem traku, Računsko sodišče je ugotavljalo, da je kaos na področju financiranja

popoln, za avtorske pravice nismo vedeli, čigave pravzaprav so. Kdo je tisti, ki je lastnik filma, ko je enkrat narejen in ko je financiran na takšen ali drugačen način. Moram reči, da sama, ker se pač na filmsko delo ne razumem, sem se samo čudila in nisem vedela, kaj pravzaprav se dogaja. Ko si enkrat dobil soglasje, da bo, recimo, filmski festival financiran iz Filmskega sklada, se je potem čez kakšen mesec ali pa dva nekdo izmislil in rekel, "ne ne, nič ne bo to financirano zaradi tega, ker nam pa to ni všeč". Zakaj jim naenkrat ni bilo všeč na Filmskem skladu - ne me vprašati! Res pa je, da vmes sta se dva direktorja zamenjala ali pa je naenkrat postal predsednik nadzornega sveta, ali kaj so že pač imeli, direktor, kar se je meni pa sploh čudno zdelo, ker to so bili veliki strokovnjaki, izgleda, tisti, ki so vodili nadzorne organe v Filmskem skladu ...

Mislím, da najmanj kar je, je treba na tem področju že enkrat narediti red, ki bo trajal nekaj časa. Kako naj nekdo, nek režiser, nek scenarist ali kako se že temu reče, igralci, kako naj za božjo voljo ustvarjajo, če pa do danes na jutri nimajo pojma, kaj se bo zgodilo! In zaradi tega podpiram, da se zakon spravi v obtok, bom rekla, da začnemo o njem širše, resno govoriti, da popravimo tisto, kar bomo skupaj ugotovili, da ni v redu, in naj mu bo srečna pot, ker mislim, da filmski ustvarjalci končno potrebujejo eno zanesljivo, varno in dolgoročno ustvarjalno obdobje. Potem pa bomo lahko čez nekaj let vendarle rekli, da bo 11 filmov na leto, jaz sem pa prepričana, da izmed vseh filmov, ki jih bodo naši filmski ustvarjalci naredili, bomo vedno več in več zelo uspešnih filmov dobili, zaradi tega, ker videti je, da generacije, ki sedaj ustvarjajo, se lahko merijo s tistimi, ki so ustvarjali Vesno, Dolino miru in še vse filme, ki jih jaz iz otroštva poznam in ki se jih z veseljem in z nostalgijo moram reči spominjam.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.
Besedo ima gospod Dušan Kumer.

DUŠAN KUMER: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovana ministrica s sodelavci, kolegi in kolegice!

Tudi jaz bom podprl sklep, da je ta predlog zakona ustrezna podlaga za nadaljnjo obravnavo. Pri tem bi povedal, da moje filmsko znanje je okrnjeno, razen da sem redni spremljevalec festivala Otok v Izoli in mogoče mi da tam kak stik s kakšnim ustvarjalcem kakšen navdih, ki ga bom danes mogoče malo vkomponiral tudi v to svojo kratko razpravo.

Sam menim, da bo težko najti rešitev, s katero bi vsi soglašali, predvsem tisti, ki so posredno ali neposredno vpeti v filmsko ustvarjalnost. Težko se bo z zakonom, takšnim ali drugačnim, zadovoljiti. Tu gre za en moj pogled, ker ustvarjalci filma so le neke vrste posedovalci boemskega ega s pozitivnim predznakom, da ne bo pomote, in zato je težko to

spraviti na eno premico. Prav tako je res tudi dejstvo, da še noben zakon, pa ne gre samo za filmsko ustvarjalnost, seveda ne rešuje prihodnosti, temveč rešuje preteklost in sedanost in daje upanje, da bo v prihodnosti boljše in drugače, kot je zdaj. In na ta način gledam na napore Ministrstva za kulturo, da reši nekajletno agonijo Filmskega sklada. To je ne nazadnje Ministrstvu za kulturo naložila tudi revizija Računskega sodišča, saj je bilo, vsaj toliko se da razbrati iz te revizije, preveč nepravilnosti pri porabi in delitvi že tako skromnih sredstev, ki so namenjena filmski ustvarjalnosti. In ne nazadnje, tudi kadrovska kvadratura kroga pri vodenju Filmskega sklada v zadnjih nekaj letih in predvsem metanje polen pod noge med glavnimi akterji je dodalo svoje k temu, da se soočamo s temi težavami na področju ustvarjanja slovenskega filma.

Zato menim, da je prava odločitev, da bo javna predstavitev mnenj 28. junija in tam pričakujem, da bodo imeli glavno besedo predvsem filmski ustvarjalci in tisti, ki se z organiziranjem filmskega ustvarjanja ukvarjajo, ne pa seveda politikanti in nekateri materialni grebatorji, ki so se v zadnjih letih pojavili in nagrmadili okrog Filmskega sklada. Kolega Tanko, tebe ne štejem v to skupino, tako da si lahko pomirjen.

In na koncu še nekaj. Kolegica Majda je že omenila en pogled na razdelitev kulturnega proračunskega denarja. Tudi jaz se nekako strinjam s pogledom, ki ga je zapisal kulturni menedžer iz Cankarjevega doma, da je tistih nekaj več kot 100 milijonov evrov, ki jih kulturno ministrstvo razdeli, seveda daleč premalo, ne samo za tistih 67 javnih zavodov, katerim morate razdeliti, ampak na koncu je še nek Filmski sklad, ki mu je tudi treba dati in da je ta sklad na koncu. Zato poleg rešitev, ki bi naj predstavljale neko stabilnost financiranja filmske ustvarjalnosti, pričakujem, da bo tudi iz tega državnega proračuna le kak evro več namenjen tudi filmski ustvarjalnosti.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Mag. Franc Žnidaršič ne bo razpravljaj, mag. Borut Sajovic prav tako ne. Dr. Pavle Gantar tudi ne, Tadej Slapnik tudi ne.

Gospa Alenka Jeraj, izvolite.

ALENKA JERAJ: Hvala za besedo. Lep pozdrav!

S slovenskim filmom imamo očitno kar težave zadnjih nekaj let, ko je bila gospa Širca še poslanka, smo se o tem pogovarjali mesečno, da ne rečem kar naprej. Ves čas je bil problem, ali smo posneli štiri filme na leto, pet, šest ali nobenega. Zdaj smo, odkar vodi ministrstvo, pa res prišli do tega, da v lanskem letu nismo posneli niti enega. Mi smo bili prepričani, da se bo vse to spremenilo, ko bo postala ministrica in bomo beležili veliko število posnetih filmov,

velike pozitivne spremembe in da se bodo stvari začele urejati v pravi smeri, vendar pa, kot ugotavljamo, so stvari kvečjemu slabše, ne pa boljše. Financiramo pa nekatere čudne filme, Seks z medvedom in podobno, o čemer smo se pogovarjali na eni izmed sej Odbora za kulturo.

Zdaj, tisti, ki je zadolžen za filmsko produkcijo v Sloveniji, to je Filmski sklad, ki ga bomo zdaj uredili z drugim zakonom, je letos februarja predstavil načrt dela za leto 2009. Mislim, januarja 2010 kvečjemu lahko predstaviš poročilo o delu v letu 2009, ne pa sprejemaš načrta. In upam, da ne bomo potem leta 2011, januarja, sprejemali program za leto 2010,

ker programa za nazaj nima smisla pisati, ko je leto enkrat že mimo.

Očitno je imela direktorica Filmskega sklada gospa Mahnetova več ali preveč dela s sodelovanjem pri nastajanju tega zakona, o katerem se danes pogovarjamo, namesto da bi opravljala tiste stvari, zaradi katerih vodi Filmski sklad. Jaz lahko ugotovim samo, da je stanje še bistveno slabše, kot je bilo - in omenjeno je bilo, da so se direktorji tam menjali, to je res, tudi zato, ker je gospa Mahnetova določene stvari nadzorovala, oporekala tedanjim direktorjem, onemogočala sodelovanje in delo. In zato smo potem bili priča, da smo se, kot rečeno, kar naprej pogovarjali o filmih in kje so ti slovenski filmi in jih nikjer ni bilo. Prav tako bi moral sklad objaviti razpis za letošnje leto. Kolikor vem, je bil razpis objavljen nekaj dni nazaj, se pravi maja, in trajal bo najmanj 30 dni, kar pomeni, da smo najbrž zamudili tudi kakšno pametno produkcijo v letu 2010. Razpis v začetku leta že lahko pomeni, da se v tistem letu ne bo nič zgodilo, kaj šele sredi leta, in to pred počitnicami.

Mi bomo v tem mesecu imeli javno predstavitev mnenj. Obžalujem, da se prej pogovarjamo na prvi obravnavi, imamo ta zakon, kot da bi prisluhnili vsem tistim, ki jih zakon zadeva. To smo se dogovorili zadnjič na seji Odbora za kulturo in pričakovali bi, da bi vseeno prej slišali filmske delavce, režiserje in podobne, preden se tukaj pogovarjamo o konkretnih stvareh, o katerih verjetno poslanci težje razpravljamo kot pa tisti, ki jim je zakon namenjen in zaradi katerih je bil pripravljen. Kaj si mislijo režiserji, je povedala filmska režiserka Maja Weiss v Financah: "Zaradi mene lahko Filmski sklad razpade, letni razpis za filmsko produkcijo pa naj bo objavljen na Ministrstvu za obrambo." Tako so stvari videti v Sloveniji. Najbrž se spet zadeve lotevamo na koncu oziroma na nepravem koncu, če Društvo filmskih producentov Slovenije, Društvo slovenskih filmskih ustvarjalcev, Društvo režiserjev pozivajo ministrstvo, da naj zakon umakne, naj ga uskladi s tistimi, za katerega piše, naj ga uskladi s stroko. Opozarjajo celo na to, da predlog zakona ni v skladu z nacionalnim programom za kulturo za obdobje 2008-2011, ki državi nalaga, da s sprejemom krovnega zakona o avdiovizualni kulturi do leta

2010 celovito uredi status ključnih subjektov, ki deluje na tem področju. Mi smo to vprašanje predlagali v dopolnitev k vprašanju, ki bodo na javni predstavitvi mnenj in bomo videli, kakšni bodo odgovori in rezultati.

Zdaj pa mogoče, če grem po členih ali pa vsaj povem nekaj ključni stvari iz zakona, na katere mislim, da je treba opozoriti. Zakon ne določa v 5. členu, ki govori o sodelovanju Filmskega centra z RTV Slovenija - verjetno bi moral bolj natančno opredeliti sodelovanje. Kot ugotavljajo nekateri, je bilo to ravno tisto, kar je povzročalo največ težav v praksi, torej določbe in natančno opredeljeno, kako in kakšno bo to sodelovanje; ali je to pogodbeno sodelovanje, kaj se dogovori s pogodbo, do kdaj mora biti sklenjena ali kakšno drugo sodelovanje, skratka, da so stvari nekoliko bolj jasne, da ne bo prihajalo do konfliktov, kar se nam tako pogosto dogaja. Filmski ustvarjalci opozarjajo tudi, da najbrž ni najboljše, da se razpis za avdiovizualno produkcijo prenaša z Ministrstva za kulturo na Filmski sklad. Ne bom rekla, da so stvari idealne, kadar jih organizira Ministrstvo za kulturo, smo o tem imeli prav tako precej pogovorov in izredno sejo Odbora za kulturo, vendar če na to opozarjajo tudi drugi, torej, da bi zaradi narave razpisa moralo to še vedno ostati na Ministrstvu za kulturo, o tem govori zainteresirana javnost, bi bilo smiselno, da to ostane tam.

Kot sem že včeraj govorila, zakon določa, da Filmski sklad lahko izvede razpis. Ne vem, zakaj tako radi zapišemo "lahko", ker lahko se ali pa se ne zgodi; po navadi se pa ne, ker če ni neke obveznosti, potem je to hitro lahko izgovor, da se stvar ne zgodi. Mislim, da bi se v zakonu morali izogibati dikcije, da Filmski sklad razpis lahko izvede. Mora ga. Če rečemo lahko, se bojim, da ga ne bo zato, ker če še teh razpisov, ki jih mora sedaj izvesti, ne uspe pravočasno, dvomim, da bo še enega dodatnega.

Kot sem rekla, mi smo imeli v mnogih zakonih, v zakonu o financiranju vzgoje in izobraževanja zapisano, da šola "lahko" organizira prehrano; in seveda je niso, ker če jo "lahko", k temu niso obvezani in se to tudi ni dogajalo, dokler nismo pač zakona v tem smislu spremenili.

V zakonu je še nekaj drugih stvari. Strinjamo se, kot so nekateri rekli, da je treba na tem področju narediti red. To je res, vendar pa najbrž bi bilo smiselno, da pridobi ministrstvo vsaj soglasje tistih, za katere zakon piše. Vsi seveda nikoli ne bodo soglašali. Če pa bi se vsaj tisti, za katere je zakon napisan, bi pa to bilo najbrž že ker pomembno in bi predvsem pomenilo, da je zakon življenjski in da je pripravljen tako, da ga bodo lahko tisti, ki jim ga pišemo, koristili.

Filmski sklad po predlogu ostaja javni sklad, čeprav je imelo Računsko sodišče v zvezi s tem pomisleke. Viba filma se ne omenja. Ministrstvo je sicer obrazložilo, zakaj. Glede na to, da ostaja, kot sem rekla, javni sklad, se sprašujem, kako

da tu niste tako inovativni - se je spremenilo? V redu. Potem bomo mogoče dobili kaj novega, podobno kot pri RTV, nekaj takšnega, česar še nikjer ne poznajo. Na kakšno stvar bo ministrstvo zagotovo odgovorilo. Mislim, da bi bilo veliko bolj smiselno, kot da se danes že na prvi obravnavi o tem zakonu pogovarjamo, res prisluhniti na javni predstavitvi mnenj tudi tistim, ki jih zakon neposredno zadeva, da si lahko tudi mi ustvarimo neka mnenja o tem, kako stroka sprejema predlog in kaj si o predlogu zakona mislijo.

Navedla sem nekaj pomislekov. Še kakšen se bo pojavil zagotovo skozi razpravo, tako ne vem, kako se bomo v nadaljevanju odločali v zvezi z zakonom. Na vsak način pa bi radi, da se naredi kakšen korak naprej in da stvari uredimo. Vendar, če je toliko nasprotovanja zakonu, dvomim, da je to prava pot.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala.

Besedo ima gospod Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala za besedo. Spoštovani kolegi!

Tudi na primeru tega predloga zakona, ki ga obravnavamo danes, se je podobno kot včeraj pokazalo, kako lahko nastane hitro velika razlika med besedami in željami; med tistim, kar takrat, ko nisi odgovoren, zastopaš in predlagaš ali vztrajaš na tem, in med tistim, kar lahko storiš ali pa kar storiš takrat, ko si v vlogi ključnega ali vrhovnega izvršnika, operativca in tako naprej.

Tudi na področju kulture je ta diskrepanca izredno velika, ne samo med stališči nekdanje poslanske kolegice gospe Majde Širca. Tudi velika razlika je med tistim, kar je bilo povedano na hearingu tudi o tej predmetni zadevi. Velike diskrepanca, velika razlika. Dejansko smo tu nekako prišli do situacije, ko niti tisti, katerim so vsebine namenjene, za katere sprejemamo neke rešitve, podobno pri RTV kot tukaj pri tem filmskem skladu, z bistvenimi vsebinskimi poudarki rešitve se ne strinjajo in imajo pripombe, nasprotujejo javno in tako naprej. To verjetno kaže tudi na nek pristop Vlade, tudi ministrice za kulturo, da na tak način, ko pač ni možno dobiti večinske podpore tistih, ki so uporabniki teh zakonov, teh predlogov, da kljub temu vztrajate in gradiva pošiljate v zakonodajni postopek. To se je zgodilo včeraj pri zakonu o RTV, ko ključni deležniki, izvajalci, ustvarjalci, sindikati, rešitev ne podpirajo, tudi politični del ne, tudi verjetno se bo pojavil problem strokovne javnosti in tudi drugih; in podobno je v tem primeru. Mislim, da na tak način pravzaprav kulturna ministrica ne bi smela izražati kulture, ko namesto dialoga, ko namesto pogovora, ko namesto usklajevanja pride v postopek zadeva na silo, neusklajena. Mislim, da bi bilo treba mnogo več naporov vložiti v tiste, ki so jim te zadeve namenjene.

Naslednja stvar, kar je in kar tudi je signifikantno za ti dve leti, je tudi to, da se marsikje na tem kulturnem področju tudi izgublajo sredstva. Tudi evropska sredstva za določene vsebine in to verjetno tudi v primerih, ko je interes, ko so tisti, ki bi investirali, teh sredstev ne morejo. Po drugi strani pa Vlada razporedi 60 milijonov evrov evropskih sredstev za druge projekte.

Veliko smo se v prejšnjem obdobju ukvarjali tudi s celovečernimi slovenskimi filmi. Mislím, da je bil v eni izmed diskusij tudi postavljen nek prag, nek cilj, koliko celovečernih filmov mora slovenska produkcija ustvariti vsako leto. Ta cilj je bil postavljen, bil je relativno visok, vendar lahko samo ugotovimo, da ta cilj ni niti do polovice dosežen, niti na tretjini tega cilja nismo. In glede na to, da je filmsko področje tisto področje, ki je še posebej pri srcu naši ministrici za kulturo, bi tukaj zagotovo, če kje, pričakovali bistveno večjo realizacijo, bistveno boljši rezultat. To, da morda se kakšna stvar zamudi na dediščini ali pa na razvoju drugih programov - tu ne gre za neko čustveno področje, intimno področje - bi morda človek še razumel. Ampak da ne gre vse po načrtih ali pa, da bistveno odstopa to od teh načrtov na področju, ki je pa v posebnem interesu, poudarjenem interesu tistega, ki vodi ta resor, pa verjetno ni dobro, kajti lahko potem samo spremljamo dogajanje na drugih področjih, ki jim je posvečeno manj pozornosti. Verjetno tudi slovenskemu filmu, slovenski filmski produkciji in tudi dogajanju v kulturi sploh ni v čast, tudi dogajanja na Filmskem skladu v zadnjih dveh letih. Več kot leto dni je Vlada, je politika izgubila s tem, da je zamenjala direktorico Filmskega sklada. Tudi ko je dobila razrešena direktorica sodbo sodišča, ki jo je vračala na delovno mesto, se je Vlada posebej potrudila, da jo je ponovno razrešila in verjetno take poteze Vlade, ko hoče na silo nekaj spremeniti, narediti kadrovske spremembe, ne prispevajo k temu, da bi se razmere stabilizirale na tem področju. Zagotovo ne! Na nobenem se ne, pa tudi na tem se najbrž ne bodo. In posledica tega je verjetno tudi to, da se na tem področju ne dogaja nič kaj posebnega, nič kaj učinkovitega, nič kaj produktivnega. Mislím, da ne more biti cilj kulturne politike, tudi ne na Filmskem skladu, samo to, kdo bo na kakšni funkciji kakšne zadeve opravljal. Če imamo imenovane ljudi, ki so tam, in so bili tudi legalno imenovani, potem najbrž ni nobene potrebe, da se na veliko ukvarja politika s tem, ali so primerni za opravljanje te funkcije ali za tako funkcijo niso primerni. To najbrž jemlje voljo vsem, ki sodelujejo na tem področju, zaustavlja mnoge procese, ni razpisov, ni neke širše podpore tudi za projekte na tem področju in to povzroča tudi razklanost, tako med tistimi, ki vodijo področje, kakor tudi med uporabniki teh zadev.

Vsekakor bi tudi pričakoval, da bi se na vseh tistih področjih, na katerih se ni našlo dovolj konsenza med

deležniki ali pa med partnerji, ki jih zadevajo posamezni resorji, najprej naredile javne predstavitve mnenj, da bi dobili tudi stališča tistih, ki imajo drugačen pogled, ki stvari vidijo drugače, in da bi šele potem govorili o načelih in temeljnih usmeritvah zakonskih rešitev, čemur je namenjena ta razprava. Ta razprava, ker gre za prvo obravnavo, je namenjena predvsem temu, da vidimo, ali držijo ti temeljni koncepti, temeljni pristopi. In če filmski ustvarjalci ne soglašajo s temeljnimi pristopi, potem je težko samo na političen način, z glasovanjem, z uveljavitvijo koalicijske večine sodelovati pri takih odločitvah; pa to ni edino področje. Pri Zakonu o RTV je podobno, pri tem je podobno, tudi delovnoppravna zakonodaja, ki sedaj prihaja v Državni zbor, ima enak manko, enako pomanjkljivost. Priporočil bi vsem tistim, ki na Vladi odločate o besedilih zakonov, da posvetite veliko pozornosti dialogu, še posebej bi bilo to pomembno predvsem na področju kulture. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Mag. Rihter, izvolite, imate besedo.

MAG. ANDREJA RIHTER: Hvala lepa.

Ko poslušam to razpravo, sem si rekla, da moram povedati še nekaj v svojem imenu. Ne vem, ali bomo pri nas ta film videli ali ne, v Državnem zboru, ko govorimo o tem, da je film tako pomemben, da je tako veliko orodje, da je ustvarjalnost in tako naprej. To zadevo lahko rešimo edino takrat, ko bomo dosegli nek političen konsenz. Ko se bomo desni, levi, sredinski odločili, kaj bi naj film bil: ali je to res umetnost s tradicijo in ali je to - kar pa sprašujem tudi Vlado - tista vsebina, ki naj bi jo Vlada tudi v celoti podpirala. To je nedorečena zgodba, o kateri se pogovarjamo že 20 let ali pa vsaj zadnjih 12 let, kolikor sama intenzivno sledim intenzivno temu področju. Namreč, da je to ustvarjalnost, umetnost, ki sledi tudi novemu tehnološkemu razvoju, ki potrebuje zelo veliko pozornosti in zelo veliko miru ali pogojev, da lahko živi in ustvarja. Po drugi strani, da je to resnično vladna zadeva, je ne nazadnje tudi zapisano v tem predlogu zakona, predvsem pa se to navezuje na nacionalni program za kulturo. Že v prvem od leta 2004 do 2008 in tudi v drugem nakazuje, da je tudi film orodje, ki naj ga država kot taka uporablja za svojo promocijo, za svojo prepoznavnost, za svojo vzgojo in izobraževanje. Ne nazadnje je film čista gospodarska panoga, znotraj katere prepoznavamo gospodarske poklice, nove poklice in ne nazadnje tudi novo zaposlovanje. Da ne govorimo o partnerstvu s kulturno dediščino, ki je lahko ponovno akter novih produktov, novih zgodb. Ko razmišljamo desni in levi, kaj naj bi bil in kaj bi bilo in tako naprej, si mislim, da tega filma resnično še dolgo ne bomo videli, da bi o filmu razmišljali globalno, celotno in ne le o tem, kdo bo prišel na katero oblast ali na

kateri stol in kdo bo ne nazadnje tudi dobil kakršnakoli sredstva.

Naj omenim, ko je bil pripravljen prvi nacionalni program za kulturo 2004-2008 smo opravili temeljito stanje, analizo, evalvacijo, pregledali vse akterje in se odločili za neka izhodišča in potem pripravili tudi cilje. Razlika od tistega nacionalnega programa in od tega, na katerega se sklicujejo kolegi nasproti, je v tem, da je tisti imel zelo trdno finančno konstrukcijo in podlago v proračunu Ministrstva za kulturo. Dve leti prvega izvajanja programa 2004, 2005 in 2006 - takrat je namreč še prejšnja vlada že sprejela proračun - sta bili tudi taki, da se je film v letu 2006 povečal za 31 %. In ta sredstva so bila ne nazadnje takrat tudi razdeljena v proračunu oziroma v razpisu Ministrstva za kulturo. Ampak potem se je začelo: totalni preobrat, kadrovske zamenjave, netransparentno izvajanje ali razdeljevanje sredstev, razpisov ni bilo. V letu 2007 potem beležimo, na koncu leta sploh ni bilo nič znanega, kdo bo dobil, kaj bo dobil, kako bo dobil. Kako naj ustvarjalci delajo? Nemogoče! In to stanje je bilo kaotično stanje. Ne bom govorila o nobenih imenih, ne bom govorila o nobenih konkretnih zadevah, ker se mi zdi to v tem času, ko gledamo v prihodnost, popolnoma neplodno. Ampak situacija je takšna, da potrebuje resnično poseg, zakon, ki naj služi samo kot orodje za prihodnost.

Seveda tukaj računam na treznost vseh nas kolegov tukaj, da mislimo resno, ne s figo v žepu, zato je bil tudi moj predlog javna predstavitev mnenj v nadaljevanju nujna potreba, da vidimo, kaj v resnici mislijo ustvarjalci na tem področju, kaj ne nazadnje potrebujejo, kaj jih moti, kaj je tisto, kar je potrebno v zakonu tudi doreči, in posebej tisto, ko se govori o nezaupanju. To se me pa najbolj dotakne, ko se govori o nezaupanju do politike in do zaupanja do Vlade, ki je predlagala ali sprejela tudi predlog zakona, ki naj ne bi bil usklajen. Jaz sem prepričana, da temu ni tako, pustimo se presenetiti. Namreč akterji, ki so pripravili predlog zakona, so vseskozi bili - ali posamezniki, ki jih gledam tukaj nasproti - vpleteni v dogajanje in soustvarjanje, lahko tudi rečem filmske produkcije, zato verjamem, da je prišlo do nekega mogoče nerazumevanja ali pa trenutnega neposlušanja. Zato se mi zdi pomembno, da se poslušamo, da se slišimo in da na podlagi tega pripravimo predlog oziroma popravke tam, kjer so potrebni, z edinim ciljem in namenom, da ustvarimo dovolj trdne pogoje, da bo film prepoznan kot ustvarjalnost, kot umetnost, ki bo pridobila svoj položaj med ostalimi umetnostmi, da pomeni to stabilno financiranje in zelo, ministrica, želim, da spodbodeš svoje kolege, tako ministra za gospodarstvo, tako ministra za visoko šolstvo in šolstvo, da takoj stopita zraven in predlagata, kje se bo lahko še polnila malha novega centra ne nazadnje tudi iz teh ministrstev, kajti vloga filma je prav tako v teh resorjih.

Ne nazadnje tak predlog, ki ga bomo izoblikovali, verjetno z amandmaji sprejeli vsi, brez fige v žepu, kakor sem tudi rekla, potem pa verjamem, da bodo lahko filmski ustvarjalci delali. V situaciji, kakršna je, ki je posledica preteklosti, mahanja enega proti drugemu, pa ne vidim nobene perspektive, nobenega večjega uspeha. Kot pravim, zakon je orodje, s katerim trasiramo in ustvarjamo pogoje, in samo kot priprava dobrega le-tega, z vsemi akterji, ki so zavezani, lahko to orodje služi za dobro prihodnost. Je pa verjetno skrajni čas, kajti države okoli nas so nas prehitеле po zelo velikem ovinku in zaradi tega mrka slovenskega filma so tudi redko videni slovenski filmi, se pojavljajo ne nazadnje tudi na festivalih in ne nazadnje, to se čuti med nami in tistimi, ki radi zahajamo v kinodvorane, ki radi odpremo slovensko televizijo ali katero drugo, ko pa si pogledamo slovenske filme in tukaj je manko.

Prepričana sem, da Radiotelevizija Slovenija ni v kakšni blokadi ali medsebojnem nasprotovanju s Filmskim centrom in pričakujem, da bosta obe ustanovi tvorno sodelovali z istim poslanstvom in misijo konec koncev: omočiti Slovencem, vsem nam, preko medija, preko filma ustvariti podobe našega življenja, načina življenja in da tukaj ne gre za konkurenco, tukaj gre za soustvarjanje, zato ne vidim tuj problema, da se to sodelovanja ne bi tudi razvilo z orodji, ki so nakazana ali izkazana v tem zakonu. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

V imenu predlagatelja, dr. Pelko.

Imate besedo, izvolite.

DR. STOJAN PELKO: Spoštovani predsedujoči, gospe poslanke, gospodje poslanci! Najlepša hvala za besedo.

Današnja razprava nam je vsem, ki tukaj sedimo za to mizo pokazala, da je možna konstruktivna razprava o slovenskem filmu. Moj namen ali pa moja naloga danes je, da vam v štirih točkah predstavim, kje je ta konstruktivnost še kako možna, da pridemo do skupnega rezultata. Danes imamo opravka, ne več, kot je rekel pokojni prof. Pirjevec, zgolj s slovesno mašo slovenskega jezika, kakor je bil nekaj časa definiran film, ampak tudi s produktom, ki prihaja na trg, s produktom, ki lahko prinese dobiček, s produktom, ki dela zvezde, s produktom, ki ponese ugled Slovenije v tujino. Zaradi tega je ključno vprašanje za državo, da se vpraša, kaj sme in kaj lahko stori v zvezi s tem. Ta zakon je poskušal odgovoriti na oboje. Kaj sme - država ni producent, država mora omogočati pogoje za to, da producenti lahko delajo - in kaj lahko, s kakšnimi spodbudami. Zato imate popolnoma prav, ko ste rekli, da gre danes pri tem zakonu predvsem za vprašanje reda in sredstev.

Štirje kratki odstavki mojega današnjega nastopa bodo o dosedanjih razsežnosti javne razprave, o tistih ključnih

motivih, ki jih zakon prinaša, nekoliko podrobneje kot ministrica v petih minutah, o popravljivih očitkih in o nekaterih vztrajanjih nekaterih pripravljavcev zakona - tudi v javni obravnavi bomo morali vztrajati. Ko govorimo o razsežnostih javne razprave - trajala je eno leto - in iz treh ključnih posvetov, ki smo jih opravili, boste videli, kje so videli tri ključne elemente, da ta zakon lahko uspe. Najprej smo se usedli s filmskimi producenti, z neodvisnimi producenti, potem smo sedeli z avtorji, in to z avtorji, ki so aktivno sodelovali z materialom v sami pripravi materiala za posvet. Tretjič smo celo fizično sedeli na Vibi. To govorim zato, ker so to trije ključni vhodni podatki za pripravo tega zakona: kakšen bo položaj avtorjev, kakšno bo partnerstvo z neodvisnimi producenti in tudi, kaj bo z Vibo v tej celotni travmi. Ampak to so bili samo trije od šestih vhodnih podatkov. Preostali trije so bili zelo jasna analiza, kako to delajo druge evropske države, koliko smejo in koliko lahko investirajo v ta področja. Drugi je bil natančna analiza, ki jo je Univerza na Primorskem, Fakulteta za menedžment, naredila glede vsebinske in pravne analize sploh možnih formalnih okvirjev, v kaj lahko transformiramo javni sklad. Tretji, kar je bilo danes že velikokrat omenjeno, poročila, žal negativna, Računskega sodišča. Iz vsega tega, iz treh krogov posvetov, iz teh treh vhodnih podatkov je nastal ta zakon.

Ta zakon ima, tako kot je ministrica zgoščeno povedala, pet temeljnih ključnih novosti. Legalni status je agencija in ne sklad, tako da zakon, ki je danes na mizi, je Zakon o javni agenciji in ne o filmskem skladu, iz dveh razlogov. Prvič zato, ker sklad, tak kot je, ne bi smel več obstajati brez določenega premoženja, ampak ob iznajdbi agencije kot tiste rešitve, sta se pa ponudili dve drugi možnosti, ki do sedaj ob razpravi o skladu preprosto nista bili na mizi. Tudi razvojna in nadzorna funkcija in tudi to, kar je bilo danes zelo korektno citirano s strani poslanca Germiča, ta, že v sam akt agencije vpisana depolitiziranost, apolitičnost. To je glede legalnega statusa.

Drugi del je finančna preglednost. Vsi ključni očitki Računskega sodišča so v tem zakonu upoštevani na način, da zahtevajo revizije projektov, da zahtevajo definicijo upravičenih stroškov, da prepovedujejo sklepanje in nenehno dodajanje aneksov, kar je bil eden temeljnih problemov dosedanjega poslovanja Filmskega sklada; da torej prispevajo k finančni preglednosti.

Tretji ključni motiv tega zakona bi se dal povzeti z razmerji dveh odstotkov: 50 : 80 %. Velika večina evropskih držav ne gre nad 50, kadar pa gre, pa prepoznava specifične vsebinske izjeme in s tem da vedeti, kje zasleduje javni interes. In v tem zakonu so kot taki prepoznani mladinski film, otroški film, nizkopproračunski film kot vendarle ena stvar spregleda tudi realnih razsežnosti slovenske filmske

produkcije in kot zahtevni filmi. Toda, če bi zgolj to naredili, bi bil očitek neodvisnih producentov v javni razpravi utemeljen, "odvzeli ste nam del sredstev", zato je bilo ključno v tem predlogu zakona najti druge vire financiranja. V dveh dosedanjih poskusih, v mandatu ministrice Rihterjeve, tudi v mandatu ministra Simonitija, se je razprava o slovenskem filmu reducirala ali pa predvsem zgostila na legalno formo in na vire financiranja. Zato tokratni zakonsko nesporni - in Služba Vlade za zakonodajo - in navsezadnje do konca preigrani scenarij prvič omogoča, da nacionalni javni zavod RTV eno od svojih obveznost tudi dejansko izvede. Namreč, celo do sedaj so nekatere od teh obveznosti doseganja kvot nacionalne filmske produkcije bile zapovedane, vendar niso bile spoštovane. Tokrat je pa s paralelizmom obeh zakonov na mizi bilo možno narediti ta ključen premik. Zakaj? Zato, ker danes film preprosto brez distribucije na televizijskih kanalih ne more več živeti svojega integralnega življenja, ampak se dogaja v kinematografih, na televizijskih ekranih in na drugih nosilcih. Glede drugih virov financiranja boste potem pri popravkih, očitkih takoj videli, kje pa smo se, celo iz te zadnje faze razprave, neke stvari naučili in smo jih pripravljene, bi rekel, priznati kot napake, ki so pa še popravljive.

Peti motiv, torej poleg legalnega statusa, finančne preglednosti, razmere 50 : 80 % in drugih virov financiranja, so pa tiste vsebinske novosti, ki so v bistvu duh časa. Prej sem omenil poskuse, da bi se film s slovenskim zakonom uredil, pa nikoli ni prišlo do realizacije. V tem vmesnem času se je film digitaliziral, v tem vmesnem času je kvaliteta študentskih filmov na AGRTF bistveno narasla in v tem vmesnem času smo prepogosto poslušali očitke, da puščamo mimo gospodarske priložnosti produkcije filma na Slovenskem v koprodukcijo s tujci. Zato so v tem zakonu vgrajene za Slovenski filmski center tri obveznosti: strokovno, razvojno in tudi finančno sodelovanje pri digitalizaciji kinematografov kot pogoj, da preprosto kinomreža, za katero veste, da je v Sloveniji uboga, preprosto Slovenija ni dobro pokrita s kinomrežo, je vpisana v ta zakon.

Drugič. Da je sodelovanje z visokošolskimi ustanovami, ki se je materializiralo večinoma v financiranju študentskih filmov kot morda najdražji enoti študentskega dela znotraj umetniških akademij, ki ni mogla preživeti samo z visokošolskimi budžeti, je notri. To sodelovanje je določeno.

In tretje. To je kot "film commission", ki se ga pri nas prevaja v filmski svet ali filmska komisija, kot tisti organ, ki zna tržiti naravne resurse, ki zna olajšati delo pridobivanja dokumentov tujim koproducentom, ko pridejo sem. Tipičen primer je soška zgodba iz Narnije, kjer so preprosto zato, ker tega ni bilo, služili drugi. In niti lokalna skupnost niti Republika Slovenija nista zaslužili, če ne, jim ne bi bilo treba pripeljati slovaških koproducentov. Se pravi,

tukaj je ravno priložnost, da med izvenproračunskimi viri tega novega centra dobimo še nova sredstva.

Napovedal sem tudi kot tretje poglavje tega dela, popravljive očitke. Mi smo še to sredo ponovno sedeli z zainteresirano javnostjo, zato ker se nam je zdelo, da je - celo v tem pismu, s katerim se je takrat zahteval umik zakona, so nekatere stvari, žal, po enoletni razpravi še vedno stvar nerazumevanja ali vztrajanja na točkah, za katere vemo, da jih ne bomo spravili skozi, da nam jih ni uspelo spraviti skozi medresorsko usklajevanje, kaj šele skozi Državni zbor. In ti trije popravljivi očitki zadevajo upravičeno opozorilo, da sankcije za nespoštovanje dogovora oziroma zakonske obveznosti televizijskega dela financiranja niso dovolj dobro precizirani. Imamo pripravljen ta popravek.

Glede zastopanosti stroke v svetu smo skozi pojasnilo sogovornikom povedali, kako smo si to predstavljali. Torej, ta stopnja zaupanja ni bila dovolj, zato smo pripravljali, da to še natančneje precizirali. Govorimo o svetu agencije, v katerem ima po sedANJI sestavi Ministrstvo za kulturo možnost imenovati tri. Vedno smo trdili, da znotraj tega bodo profesionalci, predstavniki stroke, publicisti, univerzitetniki, ampak to, če je treba, natančneje zapišemo. Hkrati so pa tako društva, reprezentativna združenja tako avtorjev kot producentov, ki imajo že mesta v svetu; televizije kot ključni partner v prihodnjem razvoju imajo mesto v svetu. Lahko si predstavljate, da Vlada zaradi dosedanjih izkušenj vztraja na tem, da mora imeti strokovnjaka s finančnega področja, ker se nam ponovne zgodbe ne morejo še enkrat zgoditi.

In tretja stvar, glede vključenosti ali ne vključenosti Vibe. Viba je javni zavod. Viba ima svoje poslanstvo sodelovanje v produkciji nacionalnega filmskega programa in nosilec nacionalnega filmskega programa se spreminja iz javnega sklada v javno agencijo. Toda sodelovanje med njima v ničemer ne spreminja. In v javni obravnavi bomo porabili veliko več časa, da natančneje pojasnimo, kaj izhaja iz zakona o uresničevanju javnega interesa v kulturi in kaj je z akti o ustanovitvi Vibe. Toda če je tukaj potrebna kakršnakoli preciznejša zaveza, jo napišemo, zato ker tukaj ni nobenih, bi rekel, drugih planov.

So pa tri stvari, in to je zadnje, če imam še dovolj časa, zadnje poglavje tega nastopa; tri stvari, na katerih smo vztrajali tudi še to sredo v pogovorih. Vztrajali smo na vprašanju DDV-ja z zelo natančno dikcijo, tako kot je domišljena v členu in kot je v obrazložitvi, zato ker je to ne samo stališče Dursa in Ministrstva za finance, ampak ker je tudi v tej razliki, da nekateri produkti, ki jih država tako subvencionira, vendarle pridejo tudi na trg, ustvarjajo določene dohodke in omogočajo producentom, s tem ko ne gre več za investicijo, ampak subvencijo, da dosega neke učinke na trgu in jih s tem preprosto moramo motivirati. Mimogrede, naš

zadnji pohvaljeni javni razpis AV sklada na Ministrstvu za finance ima to dikcijo, je imel to dikcijo vgrajeno v razpisne pogoje in brez vsake težave so vsi, ki so kandidirali, to pripoznali in tudi realizirali. Se pravi, to ni noben novum, to je striktno vztrajanje na davčni zakonodaji te države.

Drugo vprašanje, kjer je stvar tako strokovne kot tudi kulturnopolitična presoja, je vprašanje AV razpisa. Ali je dejstvo, da je bil na Ministrstvu za kulturo dobro procesiran, kar nam je priznala stroka, vprašanje dobro pripravljenega razpisa in kompetentne komisije, ali česa drugega? Mi trdimo, da sta ta dva pogoja enako izvedljiva tudi na novo vzpostavljeni agenciji, da pa se krovno načrtovanje filmske in avdiovizualne produkcije lažje načrtuje tako, da so korelacije med obema upoštevane. Zato bomo v javni obravnavi vztrajali na tem; vztrajali na tem, da do tega prenosa pride, ker bodo zgoščena sredstva, ker bo še vedno zagotovljena avtonomija različnih žanrov in različne strokovne komisije, ampak ta del produkcije se bo načrtoval enotno.

In tretje. V vaši razpravi je bilo izrečenih že zelo veliko argumentov, ki bi jih danes samo še izrekel, zakaj slovenski film ne potrebuje najprej krovnega zakona, ampak zakaj najprej potrebuje red in več sredstev. Slovenski filmski center hoče biti, tako kot ime pove, center neke avdiovizualne krajine, ki je v razmerju z Vibo, ki je v razmerju s televizijo, ki se še kako pogovarja tudi z nosilci kinotečnega spomina, arhiva, ki vstopa v tuja mednarodna združenja, toda ne sanja o tem, vsaj ta ekipa na ministrstvu ne, da bi napisala zakon o filmu, ker tudi zakona o knjigi nimamo, ampak imamo Zakon o javni agenciji za knjigo, ker tudi zakona o gledališču nimamo, ampak imamo Zakon o jasnih nosilcih javnega interesa. Še več, ko govorimo o krovnem zakonu, ste včeraj razpravljali o Zakonu o RTV in prihajamo z Zakonom o medijih, ki bo implementiral avdiovizualno direktivo. Vse to so elementi urejanja krajine avdiovizualne filmske v Sloveniji, ampak brez ene enote, ki se ji reče Slovenski filmski center, ki prinese red, celo ta ekipa ne more in ne sme obljubljeni dodatnih in novih sredstev. Toda, ko je red vzpostavljen, to pa lahko iz naših bilanc za zadnji dve leti vidite, da je bilo možno povečati sredstva na AV razpisu znotraj Ministrstva za kulturo, ker smo vedeli, da bodo transparentno porabljeni. Da je bilo možno v zadnjem rebalansu celo ohraniti nedotaknjena sredstva Filmskega sklada, kar nam je bilo pomembno, da se letošnji razpis ne okrne, ampak ključni premiki in vam gotovo proračunske matrike pomenijo isto kot nam, torej eno temeljno spremembo pri porabi proračuna, ključni premiki se lahko zgodijo v prihodnjih proračunskih letih, ko bo ta osnovna enota vzpostavljena. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želite tudi vi govoriti? Ni v navadi, da več ljudi predstavlja stališče enega predlagatelja, ampak mislim, da ne bo nihče proti in ne vidim nasprotovanja.

Izvolite, gospa ministrica.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Hvala.

V diskusiji, ki je bila danes s konstruktivnimi pripombami in nekaterimi opazkami, vendarle je potrebno dati še nekaj pojasnil in minister, sploh pa minister, ki film ljubi, to rad naredi. Menim, res, da kadarkoli se je hotelo urediti film, naj bi bila norišnica. Mislim, da se danes soočamo z nekim postopkom prej pristanka na urgenci kot v norišnici, kar priča konec koncev tudi ta diskusija, ki je vzgledna in nam tudi potrebna, urgenci, ki mora sanirati neka resda že dlje trajajoča neprimerna stanja. Opozoriti moram, danes je bilo nekajkrat povedano, da se je potrebovalo določen čas in da stanje še ni zdravo, res je, stanje še ni zdravo. Od tukaj morebiti tudi kar nekaj nezadovoljstev, ki ste jih danes večkrat citirali s strani pristojnih strokovnih združenj, ki so pod vtisom nestabilnega, še vedno nezagotovljenega in zdravega podnebja za film, ustrahovani, da karkoli se bo na tem področju zgodilo, jih bo ogrožalo, ki so nekje ranjeni, ki so nekje naveličani in ki nekaj menijo, da je najboljši zakon na področju filma proračun, proračunski zakon, zakon o izvrševanje proračuna z lepimi številkami. Ta zakon, ki ga boste v nadaljevanju še v Državnem zboru lahko dopolnjevali, na nek način bogati s prihodki izvenproračunskih sredstev zagotovo bolj stabilno stanje na področju filma.

Morebiti se nekateri sprašujete, zakaj ne prinaša še več izvenproračunskih virov, zakaj, recimo, ne posnema Velike Britanije ali kakšne drug države, ki vidi sredstva za film tudi znotraj loterije. Ampak kaj bi kdo drug rekel, ki ima področje loterije v Sloveniji povsem urejeno in mislim tudi dobro zastavljeno financiranje. Mogoče bi si kdo rad želel izvenproračunska sredstva tudi z davkom na kinovstopnico - ampak, kaj bi se zgodilo? Dražja kinovstopnica, zagotovo, manj obiska. Poleg tega tisti, ki obiskujete srečanja v Bruslju in drugje, veste, da bo morala država v današnjem času pomagati kinodvoranam, predvsem art kinomreži, ne samo na način, kot dela sedaj, ko jim pomaga zato, da dobesedno ne umrejo sredi mestnih in drugih centrov, ampak zaradi tega, ker kinodvorane, ne samo tiste s kinotečnim vonjem, vse bodo postopoma izgubljale projektorje in bodo vgrajevale digitalne sisteme, ki stanejo. Danes se Evropa ukvarja s tem, na kakšen način pomagati tem kinodvoranam, da ne bodo zapirale vrat in da ne bodo odpirali vrat samo ti kolosalni kolosejski centri.

Rada bi odgovorila poslanki Silvi Črnugelj, da je v rebalansu Ministrstvo za kulturo resda moralo v luči dejstev in časa, ki ga živimo, tako kot druga ministrstva, prispevati svoj davek, vendar ni poseglo po sredstvih za film. Tega se nismo dotaknili, čeprav je marsikoga to srbelo, misleč, naj

delijo usodo vseh ostalih, kjer smo tudi za 10 tisoč evrov odpirali pogodbe, da smo prispevali potrebnih 10 milijonov, ki naj bi konsolidirali tudi naše finance in nas ne vrgli v scenarij grške države. Vendar se je v preteklosti, in to je bilo prvo dejanje iz leta 2009 oziroma takoj po volitvah leta 2008, zakonsko določilo, ki govori o participaciji za razvoj avdiovizualnih medijev, popravilo na tak način, da je zaživelo v življenju, ne pa se ga spregledovalo. Vemo, da je bil v preteklosti le delno ali skoraj zgolj tretjinsko zagotovljen denar za izvajanje avdiovizualne produkcije, ki, kot vemo, je nek recidiv oziroma neka nujnost, ki jo celo določa evropska direktiva, medtem ko je naša država ni videla. In kaj je bilo posledično s tem: s takim dvigom smo dobili 40 filmov, s čimer se je okrepila produkcija in tudi razgibalo življenje filmarjev. Tega pač moji predhodniki, ki so živeli, ponavljam, v obdobju debelih krav, niso opazili. In kot pravim, smo takoj zvišali sredstva za milijon evrov, pa čeprav v času, ko se je poskušalo molsti že zelo, zelo suho kravo.

Večkrat ste vprašali, kaj se snema, ali se sploh dela. Rečeno je bilo celo, da se nič ne dela. Moram poudariti, da produkcija poteka. V letu 2009 in tudi v 2010 je odprtih precej filmov, od celovečernih filmov, kot so Piran - Pirano, Teža neba, Stanje šoka, Arheo, Oče, Circus Fantasticus, Gremo mi po svoje, nekateri so tudi koproducentski, do kratkih filmov, od Neslišne vojne, Deviškega plesa smrti, Obiska, Cirkusa Kolumbija in tako naprej. Kot vidite, res ne oblikujem filmskega programa, v prejšnjih letih smo se ukvarjali s tem, da minister lahko odloča tudi o snemanjih filmov, in moram prebirati to, kar Filmski sklad določa in planira.

Tudi sredstva niso tako majhna. Resda v okviru samega delovanja Filmskega sklada govorimo o 4 milijonih 566 tisočih 437 evrih, toliko kot eno pododerje, recimo, Cankarjevega doma, ko ga je treba osvežiti, da lahko zagotavlja normalno produkcijo za vse nas in za ogled predstavlja. Vendar so tu še druga sredstva, ki jih je treba pomenljivo razumeti kot tista dodatna sredstva, ki potem pridejo do približno 8 milijonov evrov, kajti vemo, da se na področju kinematografije ne dojema samo področje snemanja in produkcija, ampak tudi pomoči in nakupu filmskih projektov oziroma filmov, art mreže, tudi financiranje javnega zavoda Viba film in programov za avdiovizualne medije, slovenske kinoteke, konec koncev tudi filmskega festivala v Cankarjevem domu, ki pribe približno 126 tisoč evrov.

Ampak mene vendarle veseli, da v tem letu, kot pravim, se ne ukvarjate z ekscesi, katerih smo bili deležni v preteklosti, recimo samovoljnem zapiranju Kino Dvora ali vrat nekega kinematografa, ki je odvzel ljudem možnost participacije na filmskih projektih in tako naprej. In da poskušamo oblikovati nek predlog, ki mislim, da ima svoje perspektive za ustvarjanje boljše baze na področju slovenskega filma. In verjamem, da bodo temu prisluhnili tudi ustvarjalci,

s katerimi smo opravili nadaljnje pogovore, tudi potem, ko so vam protestna pisma poslali in spoznali, da gre za precej šumov, nerazumevanje ali pa dovoljšne poglobitve v sam zakon, ki, kot pravim, je enostaven, je efekten, je operativen, predvsem pa apolitičen.

Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

S tem je izčrpan seznam razpravljavcev, ker pa čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem prisotne poslanke in poslance, ali želi še kdo razpravljati? Ne. Potem zaključujem razpravo. O predlogu sklepa, da je predlog zakon primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali čez pol ure, v okviru glasovanj. To je ob 12.20.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prekinjam tudi 18. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali ob 12.20.

(Seja je bila prekinjena ob 11.50 in se je nadaljevala ob 12.19.)

PREDSIEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Prehajamo na glasovanja o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverijo delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 18. točko dnevnega reda - Ponovno odločanje o Zakonu o udeležbi delavcev pri dobičku.

Prehajamo na odločanje o navedenem zakonu. Ob tem vas želim opozoriti, da mora pri ponovnem odločanju v skladu z drugim odstavkom 91. člena Ustave Republike Slovenije za sprejetje navedenega zakona glasovati večina poslancev zbora, to je 46 ali več.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 39, proti 10.

(Za je glasovalo 39.) (Proti 10.)

Ugotavljam, da zakon ni sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 11. točko dnevnega reda - prva obravnava Predloga zakona o Slovenskem filmskem centru, javni agenciji Republike Slovenije.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o Slovenskem filmskem centru, javni agenciji Republike Slovenije, je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti 23.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 23.)

Ugotavljam, da je zbor predlagani sklep sprejel, zato bo predlog zakona dodeljen v drugo obravnavo Odboru za kulturo, šolstvo, šport in mladino kot matičnemu delovnemu telesu.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 3. točko dnevnega reda - obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o praznikih in dela prostih dnevih v Republiki Sloveniji, skrajšani postopek.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona.

Ker k predlogu zakona matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni bilo mogoče vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti 5.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 5.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 4. točko dnevnega reda - obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o subvencioniranju študentske prehrane, skrajšani postopek.

Nadaljujemo z **drugo obravnavo**, to je z odločanjem o vloženi amandmaji.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 3. členu.

Obrazložitev glasu ima Alenka Jeraj v imenu Poslanske skupine SDS.

ALENKA JERAJ: Hvala za besedo.

V naši poslanski skupini bomo seveda glasovali za amandma. Včeraj smo navedli kar nekaj razlogov. Naj na hitro kakšne stvari ponovim. Namreč, glede na dogajanje na Odboru za delo, družino, socialne zadeve, ko smo prosili za stališče tudi informacijsko pooblaščenko in ko ob zbiranju elektronskih naslovov in telefonskih števil lahko pride do zlorab, smo predlagali, da bi se ti podatki izločili. Tudi informacijska pooblaščenka sama pravi, da za komunikacijo izvajalec, v tem primeru Margento, ne potrebuje teh podatkov.

To, kar je za nas problem in kar smo povedali, je tudi to, da na primer kartica Urbana stane 2 evra, kartica za študentsko prehrano pa 15 evrov. Se pravi, študentje so očitno tisti, ki imajo denar in bi lahko kupili veliko dražjo, 7-krat dražjo kartico. Ministrstvo je včeraj govorilo, da skrbi za študente, da je sicer to v pristojnosti študentske organizacije, ki je bila tista, ki je opravila tudi izbor izvajalca, s tem bi se sicer lahko strinjali, vendar pa je ministrstvo tisto, ki izvaja nadzor nad tem dogajanjem. Mi smo v naši poslanski skupini dvakrat predlagali, da se skliče izredna seja Odbora za delo, družino in socialne zadeve na to temo. Obakrat je bil ta predlog zavržen. In težko nas boste

prepričali, da so vse stvari jasne in transparentne in da je vse v redu in da ne potrebujemo te izredne seje. Mi še vedno mislimo, da bi se o izboru izvajalca, ki je v tem primeru Margento, ki je v zadnjih letih imel dobička ali pa prometa med tisoč in 25 tisoč evrov, s tem zakonom uzakonjamo, da bo letno zaslužila 350 tisoč evrov. Vsaka transakcija, ki se bo zgodila in jo bodo plačali študentje, bo podjetje Margento, hčerinsko podjetje Ultra, katere solastnik je Gregor Golobič, minister za visoko šolstvo, dobilo 7 centov. To je na koncu leta 350 tisoč evrov.

Mi imamo v Državnem zboru celo preiskovalno komisijo zaradi teh zadev in predlagali bi, da se ponovno razmisli o tem, ali je tak zakon potreben. Vlada in tudi samo ministrstvo ni ugotovilo, da bi zakon potreboval spremembe, pač pa ga vlaga Državni svet, državni svetnik Drago Žura, ki je prav tako povezan z nekaterimi zadevami in je bil tudi sam v komisiji, ki je opravila izbor izvajalca in podobno. Jaz upam, ker imamo tukaj državnega sekretarja s pravosodja, pa še koga, da se bodo kakšni organi, ki preganjajo kazniva dejanja v tej državi, zganili, ker mi v preiskovalnih komisijah lahko ugotavljamo samo politično odgovornost, kazensko pa morajo ugotoviti drugi.

Amandma bom podprla in v naši poslanski skupini ga bomo podprli.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 33, proti 43.

(Za je glasovalo 33.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanske skupine SDS k 4. členu. Popravljam, k 4.a členu.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 31, proti 43.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmajih in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru skrajšanega postopka.

Ker v drugi obravnavi predlagani amandmaji niso bili sprejeti, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS ima Alenka Jeraj. Prosim.

ALENKA JERAJ: Hvala še enkrat.

Mi bomo glasovali proti temu zakonu. V razpravi nam je bilo očitano, če pa je vse narobe, pa vložite tožbe, se pravi prijavo. Prijav je bilo kar nekaj in pošteno bi bilo, da bi počakali na to, da organi, ki o tem odločajo oziroma ki so to

prejeli, povedo svoje mnenje. Že sam izbor se je zgodil v času, ko je bila kazenska ovadba dana, ko se je čakalo na stališče protikorupcijske komisije. Za nas stvari ostajajo precej sporne in bomo vztrajali pri tem, da se zadeva razišče. Upam, da bomo končno dočakali tudi izredno sejo Odbora za delo, družino in socialne zadeve, kajti naša zahteva je bila vložena skladno s poslovnikom, zato nam v zvezi s tem ne morete ničesar očitati.

Predlagala bi, in ker večinoma radi govorimo, da morajo biti stvari transparentne, jasne, da bi počakali tudi na odgovore ministrstva. Postavila sem poslansko vprašanje ministru, kako funkcionira sistem, ki je bil že poskusno vpeljan na območju primorske univerze, torej da se plačuje s telefonom. Po podatkih s terena je sistem že nekajkrat kolapsiral oziroma je bil blokiran. Ne vem, zakaj moramo to v Državnem zboru podpirati. Treba je pogledati, ali so stvari narejene tako, kot morajo biti, ali niso. Sploh, ker to konec meseca prenašamo na vse študente. Pričakujem, da se bo ministrstvo opredelilo do tega, da je sedemkrat oziroma osemkrat dražja kartica za študentsko prehrano, kot je na primer Urbana ali kaj podobnega. Gre pa za podobno kartico. Očitno imajo študentje v tej državi največ denarja in lahko plačujejo najdražje.

Kot rečeno, mi bomo glasovali proti predlaganemu zakonu in predlagam, da podobno naredite tudi vi.

PRESESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SD ima Dejan Levanič.

DEJAN LEVANIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik.

Socialni demokrati smo naklonjeni ideji, ki jo ta zakon prinaša, to je elektronizaciji študentske prehrane, ker si želimo, da bi čim lažje prišli do prehrane, do nakupa študentskih bonov, da ne bi prihajalo do zlorab in da bi se te zadeve končno uredile, kot smo jih zapisali leta 2007, ko smo to tudi zakonsko uredili. Vendar pa niti na začetku nismo bili naklonjeni temu, da bi nekdo služil na račun študentov, da bi se pobirale kakršnekoli koncesije iz študentskih bonov. In ker tudi Socialni demokrati želimo, da se odpravijo vsi pomisleki, zakona ne bomo podprli. Želimo, da v prihodnje to odgovornost prevzame Vlada oziroma pristojno ministrstvo in pripravi ustrezen zakon ter ga vloži v proceduro Državnega zbora.

Poslanska skupina Socialnih demokratov takšnega predloga ne bo podprla. Hvala lepa.

PRESESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SLS ima Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala za besedo, gospod predsednik.

Mi smo že zadnjič pri razpravi o tej točki in tudi v mnenju poslanske skupine navajali, da se zavedamo, da je nujno treba nekatere stvari spremeniti na tem področju in da so nekatere stvari v teh spremembah zakona tudi dobro pripravljene in bi bile zagotovo primerne za sprejetje, če ne bi bilo teh zadev, kjer smo pa jasno rekli ne, torej zbiranje nekkih osebnih podatkov, številka mobilnih telefonov, elektronske pošte in tako dalje. To so zagotovo stvari, ki so izredno občutljive in tudi v Sloveniji k sreči tudi dobro zakonsko urejene. Zaradi tega sem že zadnjič apeliral, da zavrnilo te spremembe zakona in naj Vlada pripravi bolj ustrezen predlog zakona, ne da se uporabljajo različni lobiji in inštitucije ter na koncu Državni svet, da predlaga spremembo zakona, ampak je to izredno pomembna zadeva, ki naj jo vzame v roko ministrstvo oziroma Vlada in pripravi ustrezen predlog. Takrat bomo pa seveda z veseljem in z veliko potrebo ta zakon, ki bo na novo pripravljen, podprli.

Kot rečeno, mnogo rešitev je dobrih v tem zakonu glede študentske prehrane, predvsem v tistih delih kontrole, s temi najbolj problematičnimi zadevami se pa v poslanski skupini nikakor ne moremo sprijazniti, ne moremo strinjati in zaradi tega bomo glasovali proti predlogu zakona. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 10, proti 59.

(Za je glasovalo 10.) (Proti 59.)

Ugotavljam, da zakon ni sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 9. točko dnevnega reda - prva obravnava Predloga Zakona o generični promociji kmetijskih in živilskih proizvodov.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o generični promociji kmetijskih in živilskih proizvodov je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 25, proti 51.

(Za je glasovalo 79.) (Proti 51.)

Ugotavljam, da zbor predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 10. točko dnevnega reda - prva obravnava Predloga zakona o državnih subvencijah za nakup okolju prijaznejših osebnih motornih vozil.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o državnih subvencijah za nakup okolju prijaznejših osebnih motornih vozil je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine SDS ima Ivan Grill...

IVAN GRILL: Hvala lepa za besedo.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke vedno podpiramo konstruktivne zakone in tudi ta je eden izmed takšnih, za katerega ocenjujemo, da je konstruktiven, predvsem pa prispeva k boljšemu urejanju našega okolja. Želeli pa bi tukaj poudariti, da smo pred enim leto imeli v proceduri zakon z enako vsebino, ki pa je bil s strani predlagateljev zavržen, s povsem enako vsebino, kjer se je dejansko kazala nepripravljenost in pa neka ideološka prepričanost, da to, kar predlaga opozicija, se ne sme potrditi. Moram reči, da takšen zakon, kot ga sedaj predlagajo predvsem poslanci iz koalicije, je vsebinsko bistveno slabše pripravljen, manj primeren, kot je bil naš. Vendar kljub temu je ideja primerna, dobra in jaz verjamem, če bi bil potrjen, se ga lahko skozi amandmaje toliko popravi, da bo prispeval k temu, da bomo v Sloveniji imeli možnost ugodnejših nakupov ekološko bolj sprejemljivih avtomobilov in se bomo tudi sami odzivali, da bomo imeli manj takšnih avtomobilov, ki onesnažujejo naše okolje. Bomo videli, ali bo ta podpora tudi s strani koalicije. V primeru, da ne bo podpore, bomo poskušali počakati sistemski zakon, ki ga baje pripravlja Vlada.

Kot sem povedal, v Slovenski demokratski stranki bomo ta zakona podprli, čeprav ne verjamemo, da bo deležen zadosti podpore. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, gospod Žnidaršič.

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Hvala, gospod predsednik.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Samo trenutek, gospod Žnidaršič. Ali želi še katera od poslanskih skupin obrazložiti glas? (Ne želi.) Prosim, gospod Žnidaršič.

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Hvala.

Kolegice in kolegi, tudi sam bom ta zakon podprl, kajti rešitve tečejo v smeri razmisleka o okolju, ki je degradirano in za katerega moramo sprejemati odločitve, da bi vsaj v daljšem časovnem obdobju prišlo do bistvenega zmanjšanja izpustov škodljivih plinov.

Moram povedati, da bo strošek, ki utegne nastati zaradi tega zakona, še vedno daleč boljša naložba te države, kot pa recimo v TE 6, ki bo še naprej proizvajala škodljive emisije in drago energijo. Zato menim, da je to boljša rešitev, tudi če bi morali vzeti kredit, da bi subvencionirali nakup varčnejših avtomobilov, ki sprožajo manjše emisije.

Mislim, da je ideja dovolj dobra, da jo podpremo in podobno kot razmišlja stranka SDS, verjamem, da bomo v nadaljevanju in v postopku ta zakon pripravili v obliki, ki bo

sprejemljiva za večino prisotnih in da bo zadeva uspela in da bomo naredili en korak naprej v smeri varovanja našega okolja . Mojo podporo ta zakon ima. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obrazložitev glasu v svojem imenu ima mag. Radovan Žerjav..

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik. Kolegice, kolegi!

Jaz bom glasoval proti temu zakonu. Sprašujem se po prioritetah. Jaz menim, da bi ta sredstva, ki bodo namenjena v tem primeru za nakup ekoloških avtomobilov, lahko namenili tudi za ekološke projekte v gospodarstvu, za spodbujanje ekoloških investicij v gospodarstvu, ki bi, mimogrede, poleg tega, da bi delovale okolju prijazno, dale tudi dodano vrednost slovenskemu gospodarstvu in gospodarsko rast. Jaz menim, da zagotovo takšne subvencije za te namene ne morejo biti prioriteta Republike Slovenije, da bi morala biti prioriteta kakšna druga. V prvi vrsti vprašanje, kako bomo spodbujali slovensko gospodarsko rast. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obrazložitev glasu v svojem imenu ima mag. Breda Pečan..

BREDA PEČAN: Mi je v čast, nisem še magistra, ampak vseeno sprejemam...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Dobro, danes je petek, danes se še kaj dogaja popoldne, bodite strpni.

BREDA PEČAN: Da ne bi izgubila preveč časa. Jaz bi rada povedala, da jaz tega zakona ne bom podprla, in sicer zaradi dveh bistvenih razlogov. En razlog je ta, da je ta zakon grajen na napačnih predpostavkah. Na predpostavki, da se s subvencijo za nakup okolju prijaznih vozil prihrani oziroma se zmanjšajo emisije. Električni avtomobili ne zmanjšujejo emisij oziroma jih zmanjšujejo samo iz tistega dela električne energije, ki je pridobljena z okoljsko prijaznimi elektrarnami. Se pravi, da ta del je mimo. Električna energija, ki polni baterije teh avtomobilov, prihaja tudi iz termoelektrarn, prihaja tudi iz jedrske elektrarne, tako da je veliko vprašanje, kakšen smisel ima subvencionirati proizvodnjo avtomobilov, ki se proizvajajo izven Slovenije, ne ustvarjajo delovnih mest pri nas, ampak se ustvarjajo delovna mesta v tujini. Gre samo za zaslužek ljudi, ki posredujejo te avtomobile. Vsaka jim čast, ampak jaz mislim, da to ni smisel.

S tem zakonom takse in druge namenske davščine namenjamo za bistveno manj učinkovito zmanjševanje emisij, kot je spodbujanje učinkovite rabe energije v obliki pospešenega razvoja javnega potniškega prometa, na primer, vključno s

spodbudami za nakup okolju prijaznih javnih prevoznih sredstev, za energetske varčne gradnje in energetske sanacije javnih in zasebnih zgradb. Kriza avtomobilske industrije se je umirila in naj ta sama vlaga v razvoj svojega... / znak za konec razprave/ proizvoda in ne našega denarja.

Vztrajam pri stališču, da je energetska bilanca in s tem tudi okoljska bilanca tega zakona negativna, zato zakona ne želim podpreti in predlagam, da o tem premislite tudi vsi drugi.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Ker še obstaja želja za obrazlaganje glasu, bom zaprosil za prijavo. Vmes bi vas pa želel opozoriti, da je bila razprava zaključena in da gre res samo za obrazložitev vašega glasu, ne več za polemike in siceršnje razprave, ki so o tem zakonu trajale tri ure. Hvala.

Obrazložitev glasu ima dr. Luka Juri.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa.

Ne bom izgubljal časa s tem, da bom govoril, da zakon podpiram, glede na to, da sem eden od predlagateljev. V razpravi je bilo slišati tudi nekatere dvome, nekatere morda malo manj utemeljene, ki so se spuščali v enega od elementov zakona. Ta zakon predvideva številne ukrepe, od subvencioniranja nakupa električnih vozil do vozil z nižjimi misijami, do vgradnje filtrov za trde delce, do subvencioniranja vgradnje sistemov za stisnjeni naftni plin. Vse to zmanjšuje emisije. Jaz mislim, da je to vendarle lahko, tudi glede na razpravo, osnova, da v drugem branju tisti del pomislekov, ki pa so utemeljeni točno s tem, kako se bo postopkovno uresničeval ta zakon, kako bomo postavili omejitve, da se vse to da rešiti.

Služba Vlade za podnebne spremembe in Ministrstvo za okolje in prostor podpirata ta zakon, ker ugotavljata, da konec koncev ima dober vpliv na okolje, in če smo iskreni, posredno ima pozitiven vpliv tudi na slovensko gospodarstvo. Nekateri proizvajalci v Sloveniji se borijo, da bi se vklopili v mrežo prihodnje proizvodnje električnih vozil, od Revoza do drugih podjetij, ki proizvajajo elektronske komponente. Tudi po mnenju tistih, ki se strokovno ukvarjajo s tem področjem, lahko tudi te subvencije k temu prispevajo. Jaz sem zelo vesel argumentirane, artikulirane razprave, ki je bila v teh dneh, in upam, da tisti, ki imate še kakšen dvom, boste vendarle morda samo z vzdržanjem omogočili, da se ti dvomi v drugem branju razčistijo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obrazložitev glasu ima Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa. Kolegice in kolegi, gospodarstvo sodelavci!

Sam bom glasoval proti temu zakonu, ker je enostavno slab. Proti bom glasoval tudi iz dveh razlogov. Eden je sigurno pomislek, ki so ga nekateri že izrazili, koriščenje električne energije oziroma električni avtomobili, elektrika pa iz TEŠ-a. Če to primerjamo, bomo videli, kaj smo pravzaprav pridobili. Verjetno več izgubili, kot pridobili.

Drugi razlog je pa, ker daje neke pomisleke nekega lobiranja nekih posameznikov, ki so nekoč bili lastniki nekih firm, ki so se ukvarjale z nekimi električnimi motorji, da gre to za neke posamezne ljudi, ki lahko preko teh lobiranj rešijo tudi svoje finančne težave. Tako kot je že predsednik Vlade povedal, da "z bogo plačo ne more priti skozi". Vesel sem sicer, da tisti zakon, prejšnji, v zvezi s študentsko prehrano, ni dal možnosti ministru Golobiču za reševanje svojih finančnih težav. In z zavrnitvijo tega bi te štiri pa pol milijone raje uporabili za tisto, kar je v tej državi bolj pomembno. Je pa veliko takšnih stvari, pravzaprav skoraj ne vem, kaj ni takšnega, kjer ne bi tega rabili.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za 38, proti 31.

(Za je glasovalo 38.) (Proti 31.)

Ugotavljam, da je zbor predlog sklepa sprejel, zato bo predlog dodeljen v drugo obravnavo Odboru za okolje in prostor kot matičnemu delovnemu telesu.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 12. točko dnevnega reda - s prvo obravnavo Predloga zakona o Radioteleviziji Slovenija.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o Radioteleviziji Slovenija je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Glasujemo. Se opravičujem. Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine. Želi katera od poslanskih skupin obrazložiti svoj glas? (Ne želi.)

Obrazložitev glasu v svojem imenu ima gospod Magajna.

ANDREJ MAGAJNA: Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem navzočim!

Že v razpravi sem imel številne zadržke ob tem zakonu. Tukaj v parlamentu sedimo poslanci različnih profesij, različne izobrazbe, tudi ministri so različnih izobrazb. Vendar ko sem se konzultiral s pravniki, niti dva nista vedela, kaj pomeni sui generis, status, nov status avtonomnih zavodov, ki ga vpeljujemo v naš sistem in bo verjetno ob sprejetju tega zakona prenesen tudi v druge javne zavode.

Če me je kaj zmotilo pri tem zakonu, je druga točka 5. člena, ki govori o deležu, ki ga bo RTV izvajal na področju kulture, umetniških programov, informacij, dokumentarnih in izobraževalnih vsebin. Teh naj bi bila večina. Kaj pa pomeni

večina - 50 %. In za to komercialno tržno dejavnost se bodo izplačevale nagrade celo osebam, ki bodo prejemale redne dohodke, izplačevale nagrade na osnovi sredstev, ki so pridobljena z javno naročnino, na osnovi opreme, ki je javna, na osnovi kapacitet, ki so javne. Ta del se bo prelival, žal, se bo prelival, ne glede na omejitve, ki jih zakon določa v 46. členu, tudi v zasebne žepe. In temu konceptu nasprotujem. Prelivanje javnih sredstev v zasebne žepe, sicer zelo premeteno, vendar v dikciji, če gledamo natančno zakon, bo tudi to možno.

Zato bom glasoval proti temu sklepu.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Obrazložitev glasu ima dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Čas verjetno res ne dopušča, da bi človek poglobljeno razložil celo zadevo, ampak jaz se bom omejil samo na dve sporni zadevi v tem zakonu, zaradi česar je treba glasovati proti.

Prva je tako imenovani tretji nacionalni program, TV Slovenija 3, ki jo zakon lepo pušča v 56. členu, tako za "farbanje". Pomeni, da jo pušča na nekem priključku tam na Tomšičevi ulici ali pa Beethovnovi ulici, naj si pa vzame, kdor si hoče, približno tako piše v zakonu. S tem se formalno prenosijo na tretjem programu ne ukinjajo, neformalno pa je zelo jasno, da TV Slovenija 3 nikoli več ne more v takšnem obsegu doseči slovenskega prostora za slovenske državljane in državljanke, kot ga dosega zdaj.

Čas je omejen. Samo še civilna družba. Civilne družbe imamo tudi v tem parlamentu ogromno, predstavnikov civilne družbe, zato je treba reči nekaj. Zakon pravi, da bo depolitiziral ta svet zavoda, da naj se politika umakne, takšne obrazložitve smo slišali, in da vendarle prepustimo civilni družbi. Glejte, jaz se bom, da bi obrazložil tudi slovensko civilno družbo, izmislil en primer, ki je hipotetičen primer, in tudi osebe, ki nastopajo v tem primeru, so izmišljene. Leta 2013 pride v Slovenijo neka neodvisna mednarodna institucija, ki proučuje svobodo medijev. Sprejme jo predsednik Rdečega križa Slovenije, ki v tej instituciji predstavlja predsednika sveta zavoda, in to je gospod Miran Potrč. To je civilna družba leta 2013. Povsem mogoča situacija. To je v Sloveniji civilna družba. Ne me "farbat"!

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. .

Alenka Jeraj, prosim.

ALENKA JERAJ: Hvala za besedo.

Jaz bom glasovala proti zakonu, in sicer iz več razlogov. Prvi je ta, da bi bilo edino smiselno, da bi najprej sprejeli

zakon o medijih, o tem ne razmišljamo samo mi, ampak tudi mnogi drugi, potem pa bi nadaljevali z zakonom o RTV.

Omenjeno je že bilo, da ne vemo, kaj se bo iz tega zakona rodilo, na pol bo organizirano po zakonu o zavodih, na pol gospodarskih družbah, prelivalo se bo javno in zasebno oziroma komercialno, se opravičujem, o čemer smo kar naprej poslušali očitke in cel kup pripomb s strani koalicije v preteklem mandatu. Ne vemo, kaj bo z oglaševanjem, na kakšen način bo financiran, cel kup stvari je tukaj nejasnih. Ministrica je včeraj rekla, kadar je preveč tistih, ki komandirajo, je veliko megle, in ne vemo, kdo je za kaj odgovoren. Sami pa prav takšno meglo predlagajo, s tem ko tričlansko upravo širijo na petčlansko. Tako bo še manj določeno, kdo je za kaj odgovoren in kdo za kaj odgovarja, za razliko od sveta, ki ga pa z 29 članov zmanjšujemo najprej na 11, no, zdaj po predlogu 15. In v zakon zapišete, da morajo člani sveta svoje delo opravljati neodvisno in nepristransko ter morajo skrbeti izključno za interese organizacije RTV Slovenija, ne pa javnosti, iz katere so izvoljeni. To je precej skregano z logiko in z namenom, zaradi katerega svet sploh obstaja. Skratka, glasovala bom proti.

Morda še beseda o parlamentarnem kanalu, ki bo prešel po predlogu v Državni zbor. V 56. členu ste zapisali, "Državni zbor lahko omogoča informiranje javnosti o svojem delu." Seveda, če je rečeno "lahko", se ne "mora", kar pomeni, da se najbrž tudi ne bo. Tako da bi se lahko v zakonu izognili besedi "lahko", ker izkušnje kažejo, da se potem nič ne zgodi, če nekdo nekaj "lahko", ne pa "mora".

Jaz bom proti zakonu.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obrazložitev glasu ima Miran Potrč.

MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Glede na nejasnosti in razlike v pogledih, bi rad ponovil svojo včerajšnjo izjavo. Glasoval bom "za", ob predpostavki, da se bo ohranil tretji parlamentarni kanal, da se bo ohranil smiselno v vsebini, v kakršni je danes, da ga bodo urejali novinarji in da bo omogočeno, da se čim več dela parlamenta in še koga, ki spada v širši sklop parlamentarnega dela, predstavi na korekten, objektivni način državljanom in državljanom. Če pa ti in ko ti ne bodo želeli tega programa, bodo pa oni povedali, ne pa mi.

Drugič. Zelo bom vesel in bom vedno tega mnenja, da si bodo predstavljali, kaj je kdo, tisti, ki so ga izvolili, ne pa katerikoli posameznik iz nasprotne politične opcije. Takšno stališče je ne samo nekorektno, ampak kaže na nerazumevanje položaja enakopravnosti ljudi in tudi demokracije. In me ne čudi, če ga izražajo ljudje, ki so ga izrazili. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obrazložitev glasu ima Julijana Bizjak Mlakar.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Hvala lepa za besedo, gospod predsedujoči.

Tudi sama bi želela pojasniti, zakaj zakona ne morem podpreti. Razlogov je veliko, vendar v teh dveh minutah, kolikor jih imam na razpolago, bom povedala tisti glavni razlog, ki pa je izjemno pomemben za javni interes. Namreč, gre za statusno preoblikovanje javnega zavoda v komercialno organizacijo, RTV Slovenija. Komercialnega dela je lahko po tem zakonu skorajda polovica vse dejavnosti, ki jo bo ta javni zavod opravljal. Ob tem bomo to dejavnost, torej dejavnost javnega RTV zavoda, prisilno financirali davkoplačevalci iz svojih sredstev, iz svojih žepov. Javno, državno premoženje bi se po tem zakonu preneslo na to finančno samostojno komercialno organizacijo, medtem ko bi si člani uprave, nadzornega sveta RTV Slovenija in zaposleni lahko delili dobičke iz komercialne dejavnosti, ki je izvorno financirana iz javnih sredstev. S tem bi se motivirali za izvajanje komercialne dejavnosti, ne pa tiste dejavnosti, ki je v javnem interesu. Zaradi tega bi imelo sprejetje zakona slabe posledice in bi bilo neke vrste precedens tudi za druge javne zavode, za katere vemo, da se jih prav tako želi komercializirati in potem v končni fazi privatizirati, kar pa bi potem slabo vplivalo tudi na druga področja, zdravstvo, šolstvo in socialno ter zdravstveno varnost ljudi. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 41, proti 33.

(Za je glasovalo 41.) (Proti 33.)

Ugotavljam, da je zbor predlagani sklep sprejel, zato bo predlog zakona dodeljen v drugo obravnavo Odboru za kulturo, šolstvo, šport in mladino kot matičnemu delovnemu telesu.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **13. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA O POGOJIH PRISTOPA REPUBLIKE SLOVENIJE H KONVENCIJI O ORGANIZACIJI ZA GOSPODARSKO SODELOVANJE IN RAZVOJ.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Predlog zakona je kot matično delovno telo obravnaval Odbor za zunanjo politiko, ki je zboru pisno poročal.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Bogdan Barovič v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala, gospod predsednik.

Slovenija je stopila v klub bogatih ali, če želite, med elitne države. Pri glasovanju o prvi točki se je takoj videlo, da je očitno ta država res podpornica kapitala in kapitalizma.

Vstop v OECD, torej v elito, je drag. Ta vstop nas bo stal 2,4 milijone evrov, povečano za predvideni količnik usklajevanja proračuna OECD, kar znaša 3 % letno ali približno 100 tisoč evrov še zraven, kar pomeni, da bomo mirno vsako leto dali dva in pol milijona evrov, da bomo kupili knjigo nekih neoliberalnih receptov, kako početi v gospodarskem razvoju, kar pa znajo domači ekonomisti tudi zelo dobro. Nekateri pač.

Slovenija se med drugim v zvezi s kodeksi zavezuje, da bo spoštovala mednarodne obveznosti, ki jih bo sprejela v pristopni pogodbi k OECD glede kodeksa OECD o liberalizaciji tudi v primerih, ko je njena domača zakonodaja v navzkrižju s takimi obveznostmi. S tem bo potrdila uveljavljeno načelo primarnosti obveznosti iz mednarodnih pogodb v Republiki Sloveniji. Pomeni, država Republika Slovenija bo zavrgla lastne zakone, ki smo jih mi tu sprejeli, zato da bo lahko v eliti bogatih držav. Mi tu sedimo, jaz osebno 10 let, sprejemam zakone zato, da jih bo Slovenija zavrgla, ker bo OECD rekel drugače, in to za dva cela pol milijona evrov letno. Zapomnite si, letno! Ob vseh besedah, ko ste govorili danes, kako so ubogi naši delavci, kako je težko z denarjem v tej državi - bomo dobili knjigo receptov kaj početi. Tisto, kar že sami vemo.

Slovenska nacionalna stranka v tej zgodbi ne bo sodelovala, sploh ne, in smo absolutno proti temu. Zaman je plačati drago članarino v golf klubu, če pojma nimamo, kaj golf sploh je, niti ga ne znamo igrati.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejel nobenega amandmaja, amandmajev na seji zboru ni bilo možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 65, proti 3.

(Za je glasovalo 65.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **14. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA O SPREMEMBI SPORAZUMA MED REPUBLIKO SLOVENIJO IN ČEŠKO REPUBLIKO O PODPORI IN ZAŠČITI INVESTICIJ IN O NJEGOVEM PRENEHANJU.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Predlog zakona je kot matično delovno telo obravnaval Odbor za zunanjo politiko, ki je zboru pisno poročal. Prijavljenih k razpravi ni. Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zboru ni bilo možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 67, proti nihče.

(Za je glasovalo 67.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je zakon sprejet.
S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **15. TOČKO DNEVNEGA REDA - TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI KONVENCIJE O VARSTVU PRAVICE DO ORGANIZIRANJA IN POSTOPKIH ZA DOLOČITEV POGOJEV ZAPOSILITVE V JAVNEM SEKTORJU (KONVENCIJA MOD ŠT. 151).**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Predlog zakona je kot matično delovno telo obravnaval Odbor za zunanjo politiko, ki je zboru pisno poročal. Prijavljenih k razpravi ni. Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zboru ni možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 66 poslank in poslancev, za je glasovalo 65, proti nihče.

(Za je glasovalo 65.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je zakon sprejet.
S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **16. TOČKO DNEVNEGA REDA - TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA MED EVROPSKO SKUPNOSTJO IN NJENIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI NA ENI STRANI TER REPUBLIKO JUŽNO AFRIKO NA DRUGI STRANI O SPREMEMBI SPORAZUMA O TRGOVINI, RAZVOJU IN SODELOVANJU.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Predlog zakona je kot matično delovno telo obravnaval Odbor za zunanjo politiko, ki je zboru pisno poročal. Prijavljenih k razpravi ni. Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zboru ni bilo možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 68, proti nihče.

(Za je glasovalo 68.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je zakon sprejet.
S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **17. TOČKO DNEVNEGA REDA - TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI KONVENCIJE O ORGANIZACIJI ZA GOSPODARSKO SODELOVANJE IN RAZVOJ TER DOPOLNILNIH PROTOKOLOV ŠT. 1 IN 2 H KONVENCIJI.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Predlog zakona je kot matično delovno telo obravnaval Odbor za zunanjo politiko, ki je zboru pisno poročal. Prijavljenih k razpravi ni. Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zboru ni bilo možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 70, proti 1.

(Za je glasovalo 70.) (Proti 1.)
Ugotavljam, da je zakon sprejet.
S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **19. TOČKO DNEVNEGA REDA - TO JE URADNO PREČIŠČENO BESEDILO ZAKONA O DOHODNINI.**

Uradno prečiščeno besedilo je pripravila Zakonodajno-pravna služba in ga zbor potrdi brez razprave. Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Potrdi se uradno prečiščeno besedilo Zakona o dohodnini.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 71, proti nihče.

(Za je glasovalo 71.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zbor uradno prečiščeno besedilo navedenega zakona potrdil.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **20. TOČKO DNEVNEGA REDA - MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.**

Zbor bo v okviru te točke obravnaval predlog predsednika Republike Slovenije za razrešitev sodnice Ustavnega sodišča Republike Slovenije, predlog Vlade Republike Slovenije za imenovanje generalnega državnega pravobranilca, zahtevo Okrajnega sodišča v Trebnjem za dovoljenje za začetek kazenskega postopka zoper sodnika Okrajnega sodišča v Grosupljem ter obvestilo Okrožnega sodišča v Kopru v zvezi z vloženo kazensko tožbo zoper poslanca Državnega zbora.

Prehajamo na **obravnavo predloga predsednika Republike Slovenije za razrešitev sodnice Ustavnega sodišča Republike Slovenije.**

Predsednik republike dr. Danilo Türk je z dopisom z dne 5. maja 2010 poslal Državnemu zboru obvestilo, da ga je predsednik Ustavnega sodišča obvestil, da je sodnica Ustavnega sodišča mag. Marija Krisper Kramberger 4. maja 2010 predložila zahtevo za predčasno razrešitev. Predlog je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročala in predložila predlog sklepa. Prijavljenih k razpravi ni. Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se razreši mag. Marija Krisper Kramberger s funkcije sodnika Ustavnega sodišča Republike Slovenije z dnem 13. september 2010.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je 72 glasovalo, proti nihče.

(Za je glasovalo 72.) (Nihče proti.)

Ugotavljam, da je zbor predlagani sklep sprejel.

Prehajam na **obravnavo predloga Vlade Republike Slovenije za imenovanje generalnega državnega pravobranilca.**

Predlog za imenovanje je v obravnavo zboru predložila Vlada. Predlog je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot

matično delovno telo, ki je zboru pisno poročila in predložila predlog sklepa. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona in za imenovanje dajem besedo predstavniku Vlade. Besedo ima Boštjan Škrlec, državni sekretar na Ministrstvu za pravosodje..

BOŠTJAN ŠKRLEC: Spoštovani gospod predsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Sedanjemu generalnemu državnemu pravobranilcu se mandat izteče 15. julija. Zaradi tega je Ministrstvo za pravosodje v skladu z zakonom objavilo razpis za mesto generalnega državnega pravobranilca. Na ta razpis so se javili štiri kandidati.

Kot vam je znano, je minister za pravosodje o vseh štirih kandidatih izdelal pozitivno mnenje in predlagal Vladi, da enega izmed njih predlaga Državnemu zboru v imenovanje. Vlada se je soglasno odločila, da Državnemu zboru v imenovanje predlaga dr. Boštjana Tratarja. Zanj se je Vlada odločila na podlagi njegovega življenjepisa in strokovnih referenc. Imenovani kandidat je namreč doktor pravnih znanosti. Do sedaj je bil zaposlen na pomembnih položajih na Ministrstvu za pravosodje in na Ustavnem sodišču, zadnja leta pa opravlja funkcijo najprej pomočnika sedaj pa državnega pravobranilca.

Vlada je tudi pozitivno opredelila program, ki ga je predstavnik kandidat, v katerem je..

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim za mir, za pozornost v dvorani.

BOŠTJAN ŠKRLEC: ... izpostavil željo za povečanje vloge državnega pravobranilstva v fazi pred začetkom sodnih postopkov, poudaril je specializacijo državnih pravobranilcev, kar naj bi pozitivno vplivalo na kvaliteto njihovega dela, prizadeva se za boljše in učinkovitejše sodelovanje med organi, ki jih pravobranilstvo zastopa pred in tudi po postopkih, prizadeva si za večjo informatizacijo poslovanja pravobranilstva in želi povečati preglednost poslovanja pravobranilstva z boljšimi kontakti z mediji in drugimi javnostmi.

Zaradi vsega naštetega je Vlada Republike Slovenije predlagala kandidata temu visokemu zboru v potrditev. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi, gospod minister, člani Vlade!

Jaz se bom bolj oprl na to, da je sicer postopek bil korektno izpeljan, po mojem vedenju so bili prijavljeni štirje kandidati, med njimi tudi dosedanji generalni državni pravobranilec. V poslanski skupini se ne moremo znebiti občutka, da je bil dosedanji oziroma še poslovodeči generalni državni pravobranilec moteči člen pri nekaterih postopkih, ki so tekli v preteklih letih, predvsem v lanskem letu. Predvsem bom poudaril pri zakonsko vprašljivih odločitvah glede vračila bulmastifov. In očitno se mu ne sme podaljšati mandat, da bi lahko svoje delo normalno naprej opravljal, tako kot ga je hotel opravljati tudi pri teh postopkih pa mu Vlada ni dala, bom rekel po domače, dihati. Zaradi tega sem se tudi predvsem v imenu poslanske skupine javil k besedi.

Mi smo dobili predlog dr. Boštjana Tratarja in se bomo v poslanski skupini odločili vsak zase, glede na poznavanje kandidata. V večini primerov nimamo pripomb na njegovo delo, so pa nekatere stvari, ki bi jih lahko v svojem dosedanjem bogatem strokovnem delu lahko tudi drugače opravljal.

Poslanska skupina se bo odločila oziroma vsak posameznik v skladu s svojim poznavanjem. Obžalujem pa, da je bil dosedanji generalni državni pravobranilec izločen predvsem zaradi nekaterih postopkov, ki jih je peljal v nasprotju z željami nekaterih ministrov in drugih ljudi po ministrstvih, predvsem pri teh sumljivih postopkih vračila bulmastifov. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil Jože Tanko..

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav!

Na začetku mandata je bila predstavljena tako imenovana nova kadrovska paradigma, ko je premier dejal, da bo v tem mandatu potekalo vse drugače, ko bo imela prednost stroka pred političnimi preferencami. Za mnoga področja so bili ustanovljeni kasi, od politike popolnoma neodvisna telesa, čeprav jih je imenovala politika. Natančneje, tisti del politike, ki je na oblasti in kasi naj bi presojali kvaliteto prijavljenih kandidatov.

Kljub vsej tej neodvisnosti v ključnih sistemih zadeve ne funkcionirajo. Predsednik Vlade Pahor se je osebno lotil reševanja problemov na Slovenskih železnicah, v Kliničnem centru, Darsu, Kobilarni Lipica in še kje. Na železnicah so že vidni sinergijski učinki, torej čakalne vrste in čakanje na delo. Tudi na Darsu se je začelo govoriti o njih, vendar so ti drugačne vrste. Tako imenovana Kosova komisija je že izdala mnenje, v katerem je zapisano nekaj o posebnih privilegijih, točneje o sumih koruptivnih ravnanj. Pomembna dilema Lipice je število lukenj golf igrišča, premier je za povečanje na 18, za ministrico Širca je še teh 9 preveč. Ne potekajo pa vsi kadrovske postopki preko kasov. Imenovanje državnega

pravobranilca je že eno takih. Ni znano, kako Pahorjeva vlada oblikuje kadrovske predloge, vendar pa imata vsaj dva predloga Vlade, imenovanje Cvikla za člana Evropskega računskega sodišča in Tratarja za generalnega državnega pravobranilca, zelo podobno podlago. Dnevnik.si je 16. aprila letos objavil prispevek Ranke Ivelja z naslovom Kopiraj, prilepi, zasluži. Državni pravobranilec je v svoji knjigi prispeval le predgovor in stvarno kazalo. V tekstu v nadaljevanju piše, da je dr. Boštjan Tratar, Vlada ga predlaga za generalnega državnega pravobranilca in o njem bomo čez nekaj trenutkov odločali, v svoji knjigi novih zakonov o upravnem sporu objavil pomemben del besedila, ki ga je napisal dr. Erik Kerševan, profesor na Pravni fakulteti, ne da bi to navedel. Na to sta se odzvala avtor dr. Kerševan in tudi dr. Rajko Pirnat. Ob tem velja spomniti, da je bil dr. Tratar po internem letnem razporedu državnega pravobranilstva zadolžen za stečajne postopke, torej odgovoren za pritožbe v javnem interesu v teh postopkih. Po podatkih, ki jih imamo na razpolago, se državno pravobranilstvu, ko je bila država upnik, v več primerih ni pritožilo. Za primer Videm-Krško je bil dr. Tratar tudi osebno zadolžen, pa se tudi v tem postopku ni pritožil. Kaj se je dogajalo pri stečajih in s stečajnimi upravitelji, smo imeli priložnost slišati na sejah Odbora za notranjo politiko. Med drugim tudi to, da je bil eden izmed stečajnikov za en stečajni postopek dvakrat nagrajen. In tukaj gre za kaj slabo zaščito prava in javnega interesa. Se pa z imenovanjem dr. Tratarja umika s položaja dosedanja generalni državni pravobranilec, ki si je drznil zahtevati od Vlade posebno pooblastilo za zastopanje javnega interesa v primeru bulmastifi. To posebno pooblastilo je zahtevalo Upravno sodišče, sodnik poročevalec tega sodišča je bil v tem primeru brat pravosodnega ministra. Vemo, da je Vlada zamudila, da so bili psi vrnjeni, posledice pa so znane. Tako tiste tragične, kakor tudi kadrovske. Gospod Cvikl, generalni sekretar Vlade, je bil poslan na Evropsko računsko sodišče, minister Pogačnik je odstopil, gospod Bembič pa ne bo več na čelu pravobranilstva. In na tak način se bo afera z bulmastifi tudi počasi zaključila.

Tega predloga v naši poslanski skupini ne bomo podprli.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Zaključujem razpravo in prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se za generalnega državnega pravobranilca za dobo šestih let imenuje dr. Boštjan Tratar.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 47, proti 23.

(Za je glasovalo 47.) (Proti 23.)

Ugotavljam, da je Državni zbor predlagani sklep sprejel.

Prehajamo na obravnavo zahteve Okrajnega sodišča v Trebnjem za dovoljenje za začetek kazenskega postopka zoper sodnika Okrajnega sodišča v Grosupljem.

Obvestilo je v obravnavo Državnemu zboru posredovalo Okrajno sodišče v Trebnjem. Predlog je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo, ki je Državnemu zboru predložila poročilo s predlogom sklepa.

Mandatno-volilna komisija predlaga Državnemu zboru, da sprejme naslednji sklep: Državni zbor na podlagi drugega odstavka 134. člena Ustave Republike Slovenije ter 99. člena Zakona o sodniški službi v zvezi z zahtevo Okrajnega sodišča v Trebnjem, opr. št. K 99/2008, z dne 20. 3. 2009 za odločanje o dovoljenju za začetek kazenskega postopka zoper sodnika Okrajnega sodišča v Grosupljem Franca Krivca zaradi kaznivega dejanja obrekovanja po prvem in tretjem odstavku 170. člena Kazenskega zakonika ne prizna imunitete sodniku Okrajnega sodišča v Grosuplju Francu Krivcu in dovoli vodenje kazenskega postopka. Na podlagi 214. člena v zvezi z 207. členom Poslovnika Državnega zbora Državni zbor o predlogu sklepa odloči brez razprave.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 67, proti nihče.

(Za je glasovalo 67.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo obvestila Okrožnega sodišča v Kopru v zvezi z vloženo zasebno kazensko tožbo zoper poslanca Državnega zbora.

Obvestilo je v obravnavo Državnemu zboru posredovalo Okrožno sodišče v Kopru. Obvestilo je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo, ki je Državnemu zboru predložila poročilo s predlogom sklepa.

Prehajamo na odločanje. Mandatno-volilna komisija predlaga Državnemu zboru, da sprejme naslednji sklep: Državni zbor na podlagi tretjega odstavka 83. člena Ustave Republike Slovenije ter 22. člena Zakona o poslancih v zvezi z obvestilom Okrožnega sodišča v Kopru, opr. št. 2 Ks 28452/10, Ks 198/10 z dne 18. 5. 2010 o predlogu za odločanje o imuniteti poslanca Državnega zbora Srečka Prijatelja, zaradi očitanih storitev 57 kaznivih dejanj razžalitve po členu 158/1 KZ1 in kaznivega dejanja razžalitve po prvem in drugem odstavku 158. člena KZ1 ne prizna imunitete poslancu Državnega zbora Srečku Prijatelju in dovoli vodenje kazenskega postopka. Na podlagi 217. člena Poslovnika Državnega zbora Državni zbor o predlogu sklepa odloči brez razprave.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 68, proti nihče.

(Za je glasovalo 68.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 6. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o Triglavskem narodnem parku, v okviru rednega postopka.

Državni zbor je v torek, 15. 5. 2010, opravil drugo obravnavo navedenega predloga zakona. Ker so bili v drugi obravnavi sprejeti amandmaji k manj kot desetini členov dopolnjenega predloga zakona, je Državni zbor na predlog Vlade, kot predlagateljice zakona, sklenil, da bo na podlagi prvega odstavka 138. člena Poslovnika Državnega zbora še na tej seji opravil tretjo obravnavo predloga zakona. Ugotavljam, da v tretji obravnavi k predlogu ni bilo vloženih amandmajev.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi sprejetih amandmajev predlog zakona neusklajen.

Prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke ima Danijel Krivec, nato DeSUS in SD.

DANIJEL KRIVEC: Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Lep pozdrav vsem!

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke bomo zakon podprli. Bil je že skrajni čas, da Triglavskemu narodnemu parku in Zavodu Triglavski narodni park postavimo primeren zakonski okvir, kajti dosedanji zakon je temeljil še na samoupravnem sistemu in ni dajal zadostne podlage za korenito ukrepanje in zavarovanje tega območja.

Kar skozi desetletno obdobje so se odvile tri javne razprave, pri vsakem vloženem zakonu je bila javna razgrnitev, in mislim, da je skozi vse te razprave, ki so potekale na območjih, ki jih Triglavski narodni park zajema, prišlo do dobrih predlogov, do primernih zakonskih okvirov. Zato mislim, da je zakon, ki je zdaj pred nami, treba podpreti, da bo dal možnost vsem, ki živijo v tem parku, kot tudi zavodu, da se uspešno spopade z novimi izzivi. Predvsem je prednost in nova dodana vrednost tega zakona v tem, da govori tudi o razvojnem delu. Dosedanji zakon je imel v svojih nalogah opredeljeno samo varstvo narave, naravovarstvene naloge, novi zakon pa prinaša tudi razvojne možnosti, ki so pomembne in bodo v ta prostor prinesle tudi neko dodano vrednost.

Zato želim tistim, ki bodo ta zakon izvajali, da ga bodo pravilno brali, da ne bo prihajalo do zapletov pri tolmačenju posameznih členov, kar se prerado dogaja predvsem pri zakonih, ki se dotikajo okolja. In želim, da bi res čim prej prišlo tudi do upravljaljskega načrta, ki je še dodatna podlaga za to, da se operativno vse naloge, ki jih ta zakon prinaša, lahko izvajajo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine DeSUS ima Joško Godec.

JOŠKO GODEC: V Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev bomo z veseljem podprli ta zakon v celoti, ker ugotavljamo, da so sedaj razdeljene medsebojne obveznosti in dolžnosti končno urejene in bodo ljudje lahko končno bolje in bolj kvalitetno uporabljali svoj prostor za namen, ki ga ta zakon tudi predpisuje. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine LDS ima mag. Borut Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsednik.

V Poslanskem klubu LDS bomo zakon podprli. Veseli smo, da je čas dozorel in od tistega tako imenovanega "Vučkovega zakona" je preteklo precej vode. Bistveno pa je, da smo pri 70 % rešitev, ki takrat niso bile sprejemljive, sedaj na podlagi argumentov, široke javne razprave, odličnega dialoga, ki ga je vodilo ministrstvo, prišli do sprejemljivih rešitev, ki danes zadovoljujejo vse.

Triglavski narodni park s tem zakonom ne bo rezervat, v katerem bi hodili obiskovalci od doma in iz tujine gledat domačine, kako še naprej hodijo v irharicah in coklah, pač pa je to sodoben zakon, ki na eni strani omogoča okoljevarstvo, na drugi strani pa tudi razvoj in tisto, kar si vsi želimo: da predvsem domačini tam ostanejo, da delajo in se razvijajo. Mislim, da gre za pomembne vsebine, do katerih smo prišli skupaj. Seveda so odprte različne dileme. Tak zakon bi lahko bil v kakšni niansi drugačen, mogoče bolj naklonjen naravovarstvenikom, mogoče bolj domačinom, vendar že prvi upravljavski načrt in prva leta izvedbe bodo pokazali, kaj je v smislu obojestranskega zadovoljstva vseh. V naslednjih letih pa lahko s kakšno spremembo zakon še izboljšamo in nadgradimo.

Zakon omogoča ustrezno zaščito, predvsem pa tudi življenje, in to je dobro in pretehta, kar se tiče naših glasov v podpori, kajti po 30-ih letih je bil že čas za spremembe. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

V imenu poslanske skupine? Potem prosim za prijavo, ker je več želja in več rok se je dvignilo. Obrazložitev glasu ima Darja Lavtižar Bebler.

DARJA LAVTIŽAR BEBLER: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

Jaz bi samo spomnila na to, da smo v preteklih mandatih sodelovali v številnih razpravah o območjih Triglavskega narodnega parka in da se je takrat pogosto zdelo, da je nemogoče povezati na eni strani težnje in zahteve prebivalcev, na drugi strani zahteve naravovarstvenikov in tudi splošna stremjenja po razvoju in ohranitvi narave. Prepričana sem, da nam je s tem zakonom uspelo doseči nekaj, kar se je zdelo

pogosto nemogoče. Zaradi tega sem zelo vesela, da lahko danes podprem ta zakon, da bo lahko še naprej deloval bolje, kot je do zdaj in v ponos nam vsem, ki imamo še poseben odnos do tega območja. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Obrazložitev glasu v svojem imenu Matevž Frangež. Prosim.

MATEVŽ FRANGEŽ: Mnenja o tem, kako je predlagatelj uspelo uloviti to zahtevno ravnotežje med varstvom naravnega okolja na eni strani in interesi prebivalcev po razvoju, so deljena. Narava ne more spregovoriti in povedati svojega mnenja o tem zakonu. Ko narava spregovori, običajno kriči. In takrat vemo, da so posledice tovrstnih reakcij narave lahko hude. Jaz ne trdim, da bo novi zakon o Triglavskem narodnem parku prinesel kakšne drastične posledice. Zagotovo pa spreminja to doslej zagotovljeno ravnotežje, ki je bilo nedvomno bolj na strani narave kot na strani prebivalstva in tudi interesa, legitimnega interesa lokalnih skupnosti, da z razvojem izboljšajo kakovost življenja v svojem okolju. Tisto, kar mene prepriča v to, da se bom tudi v tretji obravnavi pri tem zakonu vzdržal, pa je precej močan, ampak vendarle šibak glas številnih nevladnih organizacij, ki so podpora temu zakonu odrekle. Kljub temu da se nekateri radi sklicujejo na široko javno razpravo, ta razprava je bila res široka, ampak žal v tej široki javni razpravi predlagatelji in tisti, ki so najbolj zainteresirani za varstvo narave, in to so nedvomno strokovne in angažirane nevladne organizacije, žal niso prišli skupaj.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obrazložitev glasu ima Anton Urh.

ANTON URH: Hvala lepa za besedo, spoštovani gospod predsednik. Spoštovani gospod minister, kolegice in kolegi!

Z veseljem bom podprl zakon o Triglavskem narodnem parku. Po dolgih 14-ih letih želja, potreb, zahtev in dela je prišel danes v Državni zbor ta trenutek, kjer lahko odločamo o Triglavskem narodnem parku. Jaz sem prepričan, da bo večina poslank in poslancev sledila volji in želji ljudi, da ta zakon danes tudi podpremo. Lokalno prebivalstvo kljub 60 prepovedim še zmeraj upa in želi, da se ta zakon sprejme, kajti zakon iz leta 1981 je nesprejemljiv za današnje čase. Tako naj se ob tem zahvalim vsem prebivalcem, ki ste se dolgih štirinajst let ukvarjali, poslušali, usklajevali in spravili zakon skupaj takšen, kot je. Mislim, da je zakon dober in če bo

ohranjal mlade družine na domu, potem je zakon dosegel svoj namen.

Hvala lepa vsem pripravljavcem in vam, spoštovane poslanke in poslanci, za glas zakonu o Triglavskem narodnem parku.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obrazložitev glasu ima Breda Pečan.

BREDA PEČAN: Hvala za besedo, gospod predsednik.

Glasovala bom za ta zakon, vendar moram povedati, da z bistveno manj radosti kot takrat, ko smo, prvič obravnavali zakon na Odboru za okolje in prostor. V drugem branju smo potem sprejeli amandmaje, da je pozneje zaradi zelo, uporabila bom nežen izraz, nenavadnih metod lobiranja v Državnem zboru prišlo do izmaličenja najmanj enega člana, ki je pripeljal do tega, da imamo v tem zakonu napisano nekaj, kar je popolnoma neizvedljivo. In drugič, da smo spravili v zakon nekaj, kar je v popolnem nasprotju z interesi varstva narave, ne naravovarstvenikov. Zaradi tega je ta kapljica grenkobe prišla zraven pri današnjem glasovanju.

Mislím, da je sprejetje tega zakona bistveno bolj pomembno kot to, kakšen je moj odnos do posameznih spremembe, ki so se zgodile. Žalostna sem zaradi njih, ampak vendarle mislim, da je bistveno bolj pomembno, da je zakon o Triglavskem narodnem parku šel skozi vse torture, ki so se dogajale tudi ljudem, ki so na Ministrstvu za okolje in prostor intenzivno in zelo poglobljeno delali, poslušali marsikatero žalitev in marsikatero krivično sodbo, pa vendarle upam, da bo v naslednjih 20 letih ta zakon prinesel izboljšanje naravnega okolja in istočasno tudi zadovoljstvo ljudi, ki v območju Triglavskega narodnega parka živijo.

Zaradi tega bom, ponovno povem, glasovala za zakon.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 71, proti nihče.

(Za je glasovalo 71.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 8. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju.

Ker je bil v drugi obravnavi predloga zakona na seji Odbora za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje sprejet amandma k 22. členu, je postal predlog zakona neusklajen. Zato je Vlada v torek, 15. 6. 2010, pripravila uskladitveni amandma k 93. členu, ki ste ga prejeli na klop.

Odpiram razpravo o uskladitvenem amandmaju. Želijo besedo poslanke in poslanci? Ugotavljam, da ne želijo. Zato

zaključujem razpravo. Prehajamo na odločanje o uskladitvenem amandmaju.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti nihče.

(Za je glasovalo 48.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je uskladitveni amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke ima dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Zakon je prav gotovo dober v mnogih segmentih, zlasti recimo v tistem, da poenoti na Višje sodišče v Ljubljani zadeve. Ampak žal, pogledajte, mi smo na odboru, pa kasneje v Državnem zboru predlagali zelo praktičen amandma. Na osnovi tega, kaj se je zgodilo v Elanu, stečaju Elana, kjer je stečajni upravitelj najel svoje lastno podjetje za administrativne in tehnične posle in si izplačal 172 tisoč evrov nagrade v lasten žep, to poznamo, smo predlagali amandma, v katerem smo rekli, da stečajni upravitelj ne more sklepati poslov s podjetjem, kjer je sam lastnik ali njegovi ožji družinski člani. Sam in poslanska skupina smo pričakovali, da zaradi tako v nebo vpijoče situacije grabljena denarja na račun tistih, ki tako ali tako že nimajo nič, ki dobijo 560 evrov ali nič, če gredo v stečaj, zelo pogosto je tako, bodo tisti, ki se najbolj sklicujejo na delavce, ki se najbolj sklicujejo na solidarnost z delavci in tako dalje, to podprli. To se ni zgodilo. Jaz sem na ekran pogledal dvakrat, ker sem mislil, da sem sam naredil nekaj narobe. Vendar ta amandma ste zavrnil. Zavrtnjen je bil, kar je nedopustno, in nimamo nobene moralne pravice na tej strani, da bi tak zakon podprli. Torej bomo glasovali proti.

Nadalje pa je treba reči še nekaj. Poleg kartela notarjev, odvetnikov in tako dalje je koalicija očitno za poplačilo nečesa ustvarila še nov kartel, ki se imenuje kartel stečajnih upraviteljev. Dovolila jim je, da sestavijo, ustanovijo tako imenovano zbornico. Gospe in gospodje, pri zdravnikih se je pokazalo, pa govorimo o tisočih članov zdravnikov, kaj pomenijo zbornice. Zbornice so namenjene ščitenju interesov članov ali nič drugega. Po domače povedano, branijo in ščitijo eden drugega, napake pokrivajo in tako dalje. Pri več tisoč zdravnikih. Kaj pa tukaj? Mi pa govorimo, da ima Slovenija okoli 90 stečajnih upraviteljev, od tega en avtobus delujočih. Gospe in gospodje, to je malo več, kot je pol te dvorane. Vsi se med seboj poznajo. Kaj bodo torej delali? Ščitili bodo svoje interese in v veliki meri si disciplinsko sodili. Mladi bi rekli, "ne me basat".

Ampak če to podpirate, podprite, mi ne bomo. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 46, proti 22.

(Za je glasovalo 46.) (Proti 22.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Zaključujem tudi 18. sejo zбора in vam želim prijetno popoldne.

(SEJA JE BILA KONČANA 18. JUNIJA 2010 OB 13.41.)

VSEBINA

določitev dnevnega reda.....	2
1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV.....	2
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	3
BORUT PAHOR.....	4
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	5
BORUT PAHOR.....	6
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	6
BORUT PAHOR.....	7
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	9
BORUT PAHOR.....	10
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	10
JAKOB PRESEČNIK.....	12
BORUT PAHOR.....	13
JAKOB PRESEČNIK.....	14
BORUT PAHOR.....	14
JAKOB PRESEČNIK.....	15
BOJAN KONTIČ.....	16
BORUT PAHOR.....	17
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	18
MILENKO ZIHERL.....	20
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	20
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	21
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	21
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	22
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	22
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	24
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	24
DR. HENRIK GJERKEŠ.....	26
ZVONKO LAH.....	26
DR. HENRIK GJERKEŠ.....	27
ZVONKO LAH.....	27
MIRAN GYÖREK.....	28
DR. ROKO ŽARNIČ.....	29
DR. ROKO ŽARNIČ.....	29
DR. ROKO ŽARNIČ.....	29
MIRAN GYÖREK.....	30
DR. ROKO ŽARNIČ.....	31
ANDREJ MAGAJNA.....	31
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	32
DR. PETER VERLIČ.....	33
DR. ROKO ŽARNIČ.....	34
DR. PETER VERLIČ.....	35
DR. ROKO ŽARNIČ.....	36
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	36
DR. ROKO ŽARNIČ.....	37
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	38
DR. ROKO ŽARNIČ.....	39
MARJAN BEZJAK.....	39
DR. MATEJ LAHOVNIK.....	39

MARJAN BEZJAK.....	40
DR. MATEJ LAHOVNIK.....	40
MARJAN BEZJAK.....	41
MAG. MAJDA POTRATA.....	41
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	42
MAG. MAJDA POTRATA.....	43
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	44
MILAN ČADEŽ.....	45
DR. MATEJ LAHOVNIK.....	45
MILAN ČADEŽ.....	47
BOGDAN BAROVIČ.....	47
IRMA PAVLINIČ KREBS.....	48
BOGDAN BAROVIČ.....	49
IRMA PAVLINIČ KREBS.....	50
BOGDAN BAROVIČ.....	51
DR. VINKO GORENAK.....	51
KATARINA KRESAL.....	52
DR. VINKO GORENAK.....	54
KATARINA KRESAL.....	54
DR. VINKO GORENAK.....	55
JANEZ RIBIČ.....	56
DR. PATRICK VLAČIČ.....	57
JANEZ RIBIČ.....	58
DR. PATRICK VLAČIČ.....	59
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	59
DR. ROKO ŽARNIČ.....	60
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	61
DR. ROKO ŽARNIČ.....	61
IVAN GRILL.....	61
ALEŠ ZALAR.....	62
IVAN GRILL.....	64
ALEŠ ZALAR.....	64
IVAN GRILL.....	65
ZVONKO LAH.....	66
DR. IGOR LUKŠIČ.....	66
ZVONKO LAH.....	67
DR. IGOR LUKŠIČ.....	68
RADO LIKAR.....	68
MAG. DEJAN ŽIDAN.....	69
RADO LIKAR.....	70
MAG. DEJAN ŽIDAN.....	71
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	71
MAG. DEJAN ŽIDAN.....	72
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	73
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	73
SILVA ČRNUGELJ.....	73
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	74
SILVA ČRNUGELJ.....	75
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	76
FRANCE CUKJATI.....	76
JOŽEF JEROVŠEK.....	77

FRANCE CUKJATI	78
KATARINA KRESAL	78
JOŽEF JEROVŠEK	79
KATARINA KRESAL	80
JOŽEF JEROVŠEK	80
FRANC BOGOVIČ	81
MAG. DEJAN ŽIDAN	82
FRANC BOGOVIČ	83
MAG. DEJAN ŽIDAN	83
DANIJEL KRIVEC	84
DANIJEL KRIVEC	85
BRANKO MARINIČ	85
DR. ROKO ŽARNIČ	86
BRANKO MARINIČ	87
DR. ROKO ŽARNIČ	87
MARIJAN KRIŽMAN	87
MARIJAN KRIŽMAN	87
SILVEN MAJHENIČ	88
FRANCE CUKJATI	89
DR. ROKO ŽARNIČ	89
FRANCE CUKJATI	89
SILVEN MAJHENIČ	89
DR. ROKO ŽARNIČ	90
SILVEN MAJHENIČ	90
DARKO MENIH	91
DR. ROKO ŽARNIČ	92
DARKO MENIH	92
DR. ROKO ŽARNIČ	92
MILENKO ZIHERL	92
MARIJAN POJBIČ	93
IRMA PAVLINIČ KREBS	94
MARIJAN POJBIČ	95
IRMA PAVLINIČ KREBS	96
MARIJAN POJBIČ	97
JAKOB PRESEČNIK	98
FRANCE CUKJATI	98
DR. IVAN SVETLIK	99
FRANCE CUKJATI	100
JAKOB PRESEČNIK	100
DR. IVAN SVETLIK	100
ANDREJ MAGAJNA	101
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR	101
MAG. MAJDA POTRATA	102
DR. VINKO GORENAK	103
ALEŠ ZALAR	104
DR. VINKO GORENAK	105
FRANC BOGOVIČ	105
MAG. DEJAN ŽIDAN	106
JOŽEF JEROVŠEK	107
MILENKO ZIHERL	108
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR	109

DR. IVAN SVETLIK.....	109
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	111
DR. IVAN SVETLIK.....	111
5. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O VARNOSTI CESTNEGA PROMETA (ZVCP-1H), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 962-V.....	112
DR. PETER VERLIČ.....	113
JANEZ RIBIČ.....	114
DR. PATRICK VLAČIČ.....	115
MATJAŽ HAN.....	116
DR. PETER VERLIČ.....	117
ALOJZIJ POTOČNIK.....	118
JAKOB PRESEČNIK.....	119
ANTON URH.....	120
SILVEN MAJHENIČ.....	122
MIRAN JERIČ.....	122
6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O TRIGLAVSKEM NARODNEM PARKU (ZTNP-1), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 806-V.....	124
DR. ROKO ŽARNIČ.....	124
BREDA PEČAN.....	125
DANIJEL KRIVEC.....	127
ALOJZIJ POTOČNIK.....	128
JAKOB PRESEČNIK.....	129
ANTON URH.....	130
ANTON URH.....	132
SILVEN MAJHENIČ.....	132
MIRAN JERIČ.....	133
DARJA LAVTIŽAR BEBLER.....	135
DANIJEL KRIVEC.....	136
ANTON URH.....	137
DANIJEL KRIVEC.....	138
BREDA PEČAN.....	139
SILVA ČRNUGELJ.....	140
FRANC JURŠA.....	141
MARIJAN KRIŽMAN.....	141
JAKOB PRESEČNIK.....	142
DANIJEL KRIVEC.....	142
MIRKO BRULC.....	144
JAKOB PRESEČNIK.....	145
ANTON URH.....	146
MARIJAN KRIŽMAN.....	146
DANIJEL KRIVEC.....	146
DR. ROKO ŽARNIČ.....	148
DANIJEL KRIVEC.....	148
JAKOB PRESEČNIK.....	149
7. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O LOKALNI SAMOUPRAVI (ZLS-R), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1008-V.....	149
DR. HENRIK GJERKEŠ.....	150
VILI TROFENIK.....	151
VILI TROFENIK.....	152

FRANC PUKŠIČ.....	154
FRANC JURŠA.....	155
BOGDAN BAROVIČ.....	156
MILAN GUMZAR.....	157
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	158
BOJAN KONTIČ.....	160
ZVONKO LAH.....	161
8. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O FINANČNEM POSLOVANJU, POSTOPKIH ZARADI INSOLVENTNOSTI IN PRISILNEM PRENEHANJU (ZFPPIPP-C), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1015-V.....	162
BOŠTJAN ŠKRLEC.....	162
DR. VINKO GORENAK.....	164
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	165
FRANC JURŠA.....	166
SILVEN MAJHENIČ.....	167
MILAN GUMZAR.....	168
BOGDAN ČEPIČ.....	170
DR. VINKO GORENAK.....	171
FRANCI KEK.....	173
ANDREJ MAGAJNA.....	173
JOŽEF JEROVŠEK.....	175
BOŠTJAN ŠKRLEC.....	177
JOŽEF JEROVŠEK.....	179
SILVEN MAJHENIČ.....	180
ANDREJ MAGAJNA.....	182
MARJAN BEZJAK.....	182
JOŽEF JEROVŠEK.....	184
EVA IRGL.....	186
ANDREJ MAGAJNA.....	187
DR. VINKO GORENAK.....	188
BOŠTJAN ŠKRLEC.....	190
DR. VINKO GORENAK.....	194
JOŽEF JEROVŠEK.....	194
EVA IRGL.....	196
BOŠTJAN ŠKRLEC.....	197
JOŽEF JEROVŠEK.....	198
BOŠTJAN ŠKRLEC.....	198
DR. VINKO GORENAK.....	198
BOŠTJAN ŠKRLEC.....	199
2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O IZVRŠBI IN ZAVAROVANJU (ZIZ-H), NUJNI POSTOPEK, EPA 1098-V.....	200
BOŠTJAN ŠKRLEC.....	200
ANTON COLARIČ.....	202
ANTON URH.....	203
SILVEN MAJHENIČ.....	204
MILAN GUMZAR.....	205
ANTON COLARIČ.....	206
DR. PETER VERLIČ.....	207
ALOJZIJ POTOČNIK.....	209

MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	209
DR. VINKO GORENAK.....	211
BOGDAN ČEPIČ.....	211
Glasovanje k 5. točki točki dnevnega reda.....	212
MAG. BORUT SAJOVIC.....	213
DANIJEL KRIVEC.....	213
ANTON URH.....	214
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM.....	214
MAG. BORUT SAJOVIC.....	215
BOJAN KONTIČ.....	215
ANTON ANDERLIČ.....	216
JAKOB PRESEČNIK.....	217
DANIJEL KRIVEC.....	217
MAG. BORUT SAJOVIC.....	217
DANIJEL KRIVEC.....	218
DR. ROKO ŽARNIČ.....	219
Glasovanje k 7. točki točki dnevnega reda.....	219
DR. VINKO GORENAK.....	220
DR. VINKO GORENAK.....	220
BOŠTJAN ŠKRLEC.....	222
JOŽE TANKO.....	222
Glasovanje k 2. točki točki dnevnega reda.....	223
DR. VINKO GORENAK.....	223
BOŠTJAN ŠKRLEC.....	223
Glasovanje k 1. točki točki dnevnega reda.....	224
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	224
JAKOB PRESEČNIK.....	225
MILAN ČADEŽ.....	226
DR. VINKO GORENAK.....	227
IVAN GRILL.....	228
JOŽEF JEROVŠEK.....	229
3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PRAZNIKIH IN DELA PROSTIH DNEVIH V REPUBLIKI SLOVENIJI (ZPDPD-B), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 495-V	231
SAMO BEVK.....	231
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	233
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	234
MIRAN GYÖREK.....	235
ANTON ANDERLIČ.....	236
MAG. MAJDA POTRATA.....	237
ALENKA JERAJ.....	239
FRANCO JURI.....	240
JAKOB PRESEČNIK.....	241
FRANC JURŠA.....	242
4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SUBVENCIONIRANJU ŠTUDENTSKE PREHRANE (ZSŠP-C), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 864-V.....	243
DRAGO ŽURA.....	243
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	244
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	246

LJUBO GERMIČ	246
DEJAN LEVANIČ	248
ALENKA JERAJ	249
TADEJ SLAPNIK	251
JAKOB PRESEČNIK	252
FRANC JURŠA	253
MIRAN GYÖREK	254
ROBERT HROVAT	255
ALENKA JERAJ	257
JAKOB PRESEČNIK	260
FRANCI KEK	261
FRANCO JURI	261
BOGDAN BAROVIČ	263
MIRAN GYÖREK	264
DRAGO ŽURA	265
ALENKA JERAJ	266
BOGDAN BAROVIČ	267
DR. ANJA KOPAČ MRAK	267
DRAGO ŽURA	268
JOŽE TANKO	269
FRANCI KEK	271
DRAGO ŽURA	271
MATEVŽ FRANGEŽ	271
MARIJAN POJBIČ	273
MATEVŽ FRANGEŽ	275
MATEVŽ FRANGEŽ	276
FRANCI KEK	276
ALENKA JERAJ	276
DR. ANJA KOPAČ MRAK	277
9. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O GENERIČNI PROMOCIJI KMETIJSKIH IN ŽIVILSKIH PROIZVODOV (ZGPKŽP), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1043-V	278
ROBERT HROVAT	279
MAG. DEJAN ŽIDAN	280
JANKO VEBER	281
ROBERT HROVAT	282
FRANC BOGOVIČ	285
MATJAŽ ZANOŠKAR	287
MIRAN GYÖREK	289
MILAN GUMZAR	291
BOGDAN BAROVIČ	292
ROBERT HROVAT	294
JANEZ RIBIČ	296
IVAN GRILL	297
MIRAN GYÖREK	300
RADO LIKAR	301
JOŽE TANKO	302
JOŽE TANKO	306
JANKO VEBER	307
DR. DEJAN ŽIDAN	310

10. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DRŽAVNIH SUBVENCIJAH ZA NAKUP OKOLJU PRIJAZNEJŠIH OSEBNIH MOTORNIH VOZIL (ZDSNOMV), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1052-V.....	312
DR. LUKA JURI.....	312
RUDOLF PETAN.....	313
ALOJZIJ POTOČNIK.....	316
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	318
ANTON URH.....	319
SILVEN MAJHENIČ.....	321
MAG. BORUT SAJOVIC.....	322
MATEVŽ FRANGEŽ.....	324
BOGDAN BAROVIČ.....	327
BREDA PEČAN.....	329
DR. LUKA JURI.....	331
DR. PETER VERLIČ.....	334
DR. LUKA JURI.....	337
IVAN GRILL.....	338
DR. LUKA JURI.....	340
MATEVŽ FRANGEŽ.....	342
DR. LUKA JURI.....	344
MIRKO BRULC.....	345
IVAN GRILL.....	346
12. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RADIOTELEVIZIJI SLOVENIJA (ZRTVS-2), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1067-V.....	348
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	348
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM.....	349
JANEZ RIBIČ.....	353
ANTON URH.....	355
MIRAN GYÖREK.....	356
MAG. BORUT SAJOVIC.....	359
MAG. BORUT SAJOVIC.....	360
MAG. BORUT SAJOVIC.....	360
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	364
MAG. MAJDA POTRATA.....	366
ALEKSANDER ZORN.....	369
SAMO BEVK.....	373
FRANCO JURI.....	375
MATJAŽ ZANOŠKAR.....	377
BOGDAN BAROVIČ.....	378
ROBERTO BATTELLI.....	379
DUŠAN KUMER.....	380
JOŽEF JEROVŠEK.....	382
JOŽEF JEROVŠEK.....	384
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	384
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	385
JOŽEF JEROVŠEK.....	392
JOŽEF JEROVŠEK.....	392
JOŽEF JEROVŠEK.....	393
JOŽEF JEROVŠEK.....	393
JOŽEF JEROVŠEK.....	393
JOŽEF JEROVŠEK.....	393

SILVA ČRNUGELJ.....	393
MIRAN POTRČ.....	395
RUDOLF PETAN.....	396
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	400
DR. VINKO GORENAK.....	401
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ.....	404
BOJAN KONTIČ.....	405
SILVA ČRNUGELJ.....	407
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	407
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	410
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	411
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	411
ALENKA JERAJ.....	413
ANDREJ MAGAJNA.....	417
DR. PAVEL GANTAR.....	419
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	419
ANDREJ MAGAJNA.....	420
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	421
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	421
DR. PAVEL GANTAR.....	422
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	424
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	426
ALEKSANDER ZORN.....	427
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	428
ALEKSANDER ZORN.....	429
MAG. MAJDA POTRATA.....	430
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	433
DR. VINKO GORENAK.....	433
MAG. MAJDA POTRATA.....	434
MIRAN POTRČ.....	435
JOŽEF JEROVŠEK.....	437
18. točka dnevnega reda: PONOVO ODLOČANJE O ZAKONU O UDELEŽBI DELAVCEV PRI DOBIČKU (ZUDDOB-1), EPA 1028-V.....	438
BORUT MEH.....	438
MATJAŽ HAN.....	440
MAG. DARJA RADIČ.....	442
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	443
MATJAŽ ZANOŠKAR.....	444
BOGDAN BAROVIČ.....	445
MAG. BORUT SAJOVIC.....	446
BOJAN KONTIČ.....	448
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	450
ALOJZ (LOJZE) POSEDEL.....	451
11. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SLOVENSKEM FILMSKEM CENTRU, JAVNI AGENCIJI REPUBLIKE SLOVENIJE (ZSFCJA), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1063-V 452	
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	453
MATJAŽ ZANOŠKAR.....	454
MIRAN GYÖREK.....	455
LJUBO GERMIČ.....	456
MAG. ANDREJA RIHTER.....	458

ALEKSANDER ZORN.....	460
ALEKSANDER ZORN.....	461
FRANCO JURI.....	462
JANEZ RIBIČ.....	463
SILVA ČRNUGELJ.....	464
MAG. MAJDA POTRATA.....	465
BREDA PEČAN.....	467
DUŠAN KUMER.....	468
ALENKA JERAJ.....	469
JOŽE TANKO.....	472
MAG. ANDREJA RIHTER.....	474
DR. STOJAN PELKO.....	476
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	481
Glasovanje k 18. točki točki dnevnega reda.....	483
Glasovanje k 11. točki točki dnevnega reda.....	483
Glasovanje k 3. točki točki dnevnega reda.....	484
Glasovanje k 4. točki točki dnevnega reda.....	484
ALENKA JERAJ.....	484
ALENKA JERAJ.....	485
DEJAN LEVANIČ.....	486
JAKOB PRESEČNIK.....	486
Glasovanje k 9. točki točki dnevnega reda.....	487
Glasovanje k 10. točki točki dnevnega reda.....	487
IVAN GRILL.....	488
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ.....	488
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ.....	488
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	489
BREDA PEČAN.....	489
BREDA PEČAN.....	489
DR. LUKA JURI.....	490
FRANC PUKŠIČ.....	490
Glasovanje k 12. točki točki dnevnega reda.....	491
ANDREJ MAGAJNA.....	491
DR. VINKO GORENAK.....	492
ALENKA JERAJ.....	492
MIRAN POTRČ.....	493
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	494
13. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA O POGOJIH PRISTOPA REPUBLIKE SLOVENIJE H KONVENCIJI O ORGANIZACIJI ZA GOSPODARSKO SODELOVANJE IN RAZVOJ (MSPKOGS), EPA 235-V	494
BOGDAN BAROVIČ.....	494
14. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA O SPREMEMBI SPORAZUMA MED REPUBLIKO SLOVENIJO IN ČEŠKO REPUBLIKO O PODPORI IN ZAŠČITI INVESTICIJ IN O NJEGOVEM PRENEHANJU (BCZPZIA), EPA 378-V.....	495
15. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI KONVENCIJE O VARSTVU PRAVICE DO ORGANIZIRANJA IN POSTOPKIH ZA DOLOČITEV POGOJEV ZAPOSLOTITVE V JAVNEM SEKTORJU (KONVENCIJA MOD ŠT. 151) (MKVPO), EPA 1042-V.....	496

16. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA MED EVROPSKO SKUPNOSTJO IN NJENIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI NA ENI STRANI TER REPUBLIKO JUŽNO AFRIKO NA DRUGI STRANI O SPREMEMBI SPORAZUMA O TRGOVINI, RAZVOJU IN SODELOVANJU (MESZATRS), EPA 1084-V.....	496
17. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI KONVENCIJE O ORGANIZACIJI ZA GOSPODARSKO SODELOVANJE IN RAZVOJ TER DOPOLNILNIH PROTOKOLOV ŠT. 1 IN 2 H KONVENCIJI (MKOGSR), EPA 1096-V.....	496
19. točka dnevnega reda: URADNO PREČIŠČENO BESEDILO ZAKONA O DOHODNINI (ZDOH-2-UPB6), EPA 1087-V.....	497
20. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.....	497
Predlog predsednika Republike Slovenije za razrešitev sodnice Ustavnega sodišča Republike Slovenije.....	497
Predlog Vlade Republike Slovenije za imenovanje generalnega državnega pravobranilca.....	497
BOŠTJAN ŠKRLEC.....	498
BOŠTJAN ŠKRLEC.....	498
JAKOB PRESEČNIK.....	498
JOŽE TANKO.....	499
Zahteva Okrajnega sodišča v Trebnjem za dovoljenje za začetek kazenskega postopka zoper sodnika Okrajnega sodišča v Grosupljem.....	501
Obvestilo Okrožnega sodišča v Kopru v zvezi z vloženo zasebno kazensko tožbo zoper poslanca Državnega zbora.....	501
Glasovanje k 6. točki točki dnevnega reda.....	502
DANIJEL KRIVEC.....	502
JOŠKO GODEC.....	503
MAG. BORUT SAJOVIC.....	503
DARJA LAVTIŽAR BEBLER.....	503
MATEVŽ FRANGEŽ.....	504
ANTON URH.....	504
BREDA PEČAN.....	505
Glasovanje k 8. točki točki dnevnega reda.....	505
DR. VINKO GORENAK.....	506

SEZNAM GOVORNIKOV

A

ANDERLIČ, ANTON..... 216, 236

B

BAROVIČ, BOGDAN.... ..47, 49, 51, 156, 263, 267, 292, 327, 378,
445, 494

BATTELLI ROBERTO..... 379

BEVK, SAMO..... 231, 373

BEZJAK, MARJAN..... 39, 40, 41, 182

BIZJAK MLAKAR, MAG. JULIJANA... 24, 59, 61, 109, 111, 411, 421,
494

BOGOVIČ, FRANC..... 81, 83, 105, 285

BRULC, MIRKO..... 144, 345

C

COLARIČ, ANTON..... 202, 206

CUKJATI, FRANCE..... 76, 78, 89, 98, 100

Č

ČADEŽ, MILAN..... 45, 47, 226

ČEPIČ, BOGDAN..... 170, 211

ČRNAK MEGLIČ, DR. ANDREJA..... 233, 244, 424

ČRNUGELJ, SILVA..... 73, 75, 140, 393, 407, 464

F

FRANGEŽ, MATEVŽ..... 271, 275, 276, 324, 342, 504

G

GANTAR, DR. PAVEL..... 419, 422

GERMIČ, LJUBO..... 246, 456

GJERKEŠ, DR. HENRIK..... 26, 27, 150

GODEC, JOŠKO..... 503

GÖNCZ, DR. LÁSZLÓ..... 71, 73, 158, 364

GORENAK, DR. VINKO.....51, 54, 55, 103, 105, 164, 171, 188,
194, 198, 211, 220, 223, 227, 401, 433, 492, 506

GRILL, IVAN..... 61, 64, 65, 228, 297, 338, 346, 488

GUMZAR, MILAN..... 157, 168, 205, 291

GYÖREK, MIRAN..... 28, 30, 235, 254, 264, 289, 300, 356, 455

H

HAN, MATJAZŽ..... 116, 440

HROVAT, ROBERT..... 255, 279, 282, 294

I

IRGL, EVA..... 186, 196

J

JELINČIČ PLEMENITI, ZMAGO..... 3, 5

JERAJ, ALENKA..... 239, 249, 257, 266, 276, 413, 469, 484, 485,
492

JERIČ, MIRAN..... 122, 133

JEROVŠEK, JOŽEF..... 77, 79, 80, 107, 175, 179, 184, 194, 198,
229, 382, 384, 392, 393, 437

JURI, DR. LUKA..... 312, 331, 337, 340, 344, 490

JURI, FRANCO..... 240, 261, 375, 462

JURŠA, FRANC..... 141, 155, 166, 242, 253

K

KEK, FRANCI..... 173, 261, 271, 276

KONTIČ, BOJAN..... 16, 160, 215, 405, 448

KOPAČ MRAK, DR. ANJA..... 234, 246, 267, 277

KRESAL, KATARINA..... 52, 54, 78, 80

KRIVEC, DANIJEL..... 84, 85, 127, 136, 138, 142, 146, 148, 213,
217, 218, 502

KRIŽANIČ, DR. FRANC..... 18, 20, 21, 22

KRIŽMAN, MARIJAN.....	87, 141, 146
KUMER, DUŠAN.....	380, 468
<i>L</i>	
LAH, ZVONKO.....	26, 27, 66, 67, 161
LAHOVNIK, DR. MATEJ.....	39, 40, 45
LAVTIŽAR BEBLER, DARJA.....	135, 503
LEVANIČ, DEJAN.....	248, 486
LIKAR, RADO.....	68, 70, 301
LUKŠIČ, DR. IGOR.....	66, 68
<i>M</i>	
MAGAJNA, ANDREJ.....	31, 101, 173, 182, 187, 417, 420, 491
MAJHENIČ, SILVEN.....	88, 89, 90, 122, 132, 167, 180, 204, 321
MARINIČ, BRANKO.....	85, 87
MEH, BORUT.....	438
MENIH, DARKO.....	91, 92
<i>P</i>	
PAHOR, BORUT.....	4, 6, 7, 10, 13, 14, 17
PAVLINIČ KREBS, IRMA.....	48, 50, 94, 96
PEČAN, BREDA.....	125, 139, 329, 467, 489, 505
PELKO, DR. STOJAN.....	476
PETAN, RUDOLF.....	313, 396
POJBIČ, MARIJAN.....	93, 95, 97, 273
POSEDEL, ALOJZ (LOJZE).....	451
POTOČNIK, ALOJZIJ.....	118, 128, 209, 316
POTRATA, MAG. MAJDA.....	41, 43, 102, 237, 366, 430, 434, 465
POTRČ, MIRAN.....	395, 435, 493
PRESEČNIK, JAKOB.....	12, 14, 15, 98, 100, 119, 129, 142, 145, 149, 217, 225, 241, 252, 260, 486, 498

PUKŠIČ, FRANC.....	154, 490
<i>R</i>	
RADIĆ, MAG. DARJA.....	442
RIBIČ, JANEZ.....	56, 58, 114, 296, 353, 463
RIHTER, MAG. ANDREJA.....	458, 474
<i>S</i>	
SAJOVIC, MAG. BORUT.....	213, 215, 217, 322, 359, 360, 446, 503
SLAPNIK, TADEJ.....	251
SVETLIK, DR. IVAN.....	99, 100, 109, 111
<i>Š</i>	
ŠIRCA RAVNIKAR, MAJDA....	24, 32, 42, 44, 74, 76, 101, 348, 384, 385, 400, 410, 419, 421, 426, 428, 433, 453, 481
ŠKRLEC, BOŠTJAN....	162, 177, 190, 197, 198, 199, 200, 222, 223, 498
<i>T</i>	
TANKO, JOŽE.....	222, 269, 302, 306, 472, 499
TROFENIK, VILI.....	151, 152
<i>U</i>	
URH, ANTON	120, 130, 132, 137, 146, 203, 214, 319, 355, 504
<i>V</i>	
VEBER, JANKO.....	281, 307
VERLIČ, DR. PETER.....	33, 35, 113, 117, 207, 334
VIZJAK, MAG. ANDREJ.....	6, 9, 10, 21, 224, 450
VLAČIČ, DR. PATRICK.....	57, 59, 115
<i>Z</i>	
ZALAR, ALEŠ.....	62, 64, 104
ZALOKAR ORAŽEM, CVETKA.....	214, 349
ZANOŠKAR, MATJAŽ.....	287, 377, 444, 454

ZIHERL, MILENKO.....	20, 92, 108
ZORN, ALEKSANDER.....	369, 427, 429, 460, 461
Ž	
ŽARNIĆ, DR. ROKO... ..	29, 31, 34, 36, 37, 39, 60, 61, 86, 87, 89, 90, 92, 124, 148, 219
ŽERJAV, MAG. RADOVAN.....	36, 38, 165, 209, 318, 407, 411, 443, 489
ŽIDAN, DR. DEJAN.....	310
ŽIDAN, MAG. DEJAN.....	69, 71, 72, 82, 83, 106, 280
ŽNIDARŠIČ, MAG. FRANC.....	404, 488
ŽURA, DRAGO.....	243, 265, 268, 271